

دائرة المعارف القرآنية

ကျမ်းမြတ်တုရ်အာန

စွယ်စုံကျမ်း

ENCYCLOPAEDIA QUR'ANICA

VOLUME: I

ကျမ်းမြတ်သု

မှတ်တမ်းပြုစုသူ M.Sc

လ/ထကထက(ဦး)

မဆေးတက္ကသိုလ်(၂)ရန်ကင်းမြို့

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား စ လယ် ဆုံး တစ်သက်လုံး ချီးမွမ်းထောပနာကျေးဇူးတော် တင်ပါ၏။
မိဘနှစ်ပါးနှင့် ကြား၊ မြင်၊ သင်၊ ဆရာ၊ ကြီးငယ်အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်လေ့လာဆည်းပူးရေးနှင့် ကုန်အာန်အသိပညာများကို သင်ကြားပို့ချရေး၊ ဟောပြောဖြန့်ချိရေး ယခုစာတမ်းများရေးသားပြုစုရေးတို့တွင် စိတ်အေးချမ်းသာစွာ တစ်စိတ်တစ်လက်တည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်အောင် အစစအရာရာအနီးကပ် ပံ့ပိုးဖြည်းဆည်းပေးနေသည့် ဇနီး၊ သား၊ သမီးတို့အား ကျေးဇူးတင်အပ်ပါသည်။

ကုန်အာန်အသိပညာများကို သင်ကြားပို့ချရာတွင် ဟောပြောဖြန့်ချိရာတွင် စဉ်ဆက်မပြတ်အားပေးလျက် ရှိသော အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ကုန်အာန်အသိပညာကို မြတ်နိုးကြကုန်သော ပရိတ်သတ်ကြီးအား အမြဲတမ်းကျေးဇူးတင်လျက်ပါ။

ယခုဤကျမ်းစာပြုစုရေးတွင် အကြံဉာဏ်များပေး၍ တိုက်တွန်းမှုပြုသူများ ၅၉ လမ်းဆုတောင်းပြည့် အစ္စလာမ် ဝတ်ကျောင်းတော် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ဂျမာအတ်သားများအား လည်းကောင်း၊ ကုန်အာန်အသိပညာပြန့်ပွားရေးကော်မီတီဝင်များအား လည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် မုဖ်သီဆရာ ဦးသူရ(မြန်မာ့မီးရထား-ငြိမ်း)နှင့် မုဖ်သီဆရာ ဦးစန်းအောင်(B.S.C)တို့အား ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အထိ အသေးစိတ် စိတ်ရှည်လက်ရှည် အစစအရာရာဆောင်ရွက်ပေးသော ကုန်အာန်သုသေတီ ဆရာဦးသန်းအောင်(LL.B.)(ဥပဒေအကျိုးဆောင်)နှင့် အဖက်ဖက်မှ အားပေးကူညီကြသူများအား လုံးကို ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း အထူးဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မြတ်သူ

ကျမ်းပြုသူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ

ဦးမြတ်သူ(M.အစ္စမာအိလ်)သည် အဖ၊ ဆရာကြီး ဦးအိဘရာဟင်(မ်) အမိ ဒေါ်အုလ်ဖှဟ်တို့၏ ဒုတိယသား ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၁၊ ဇူလိုင်လ(၂)ရက်နေ့တွင် သထုံခရိုင် မုတ္တမမြို့ဆီဆုံရပ်တွင် မွေးဖွားခဲ့ပါသည်။

၁၉၆၄-ခုတွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ B.Sc(Botany) ဘွဲ့ရရှိပြီး၊ ယင်းနှစ်ဒီဇင်ဘာလ(၁)ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့ ဆေးတက္ကသိုလ် ရုက္ခဗေဒဌာနတွင်(Demonstrator)သရုပ်ပြဆရာအဖြစ် စတင်အမှုထမ်းခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှစ၍ မန္တလေးမြို့ အရှေ့အမြောက်တန်းနေ ဘာသာဗေဒပညာရှင် ဆရာဦးခင်မောင်(Mr. George, Mohammed Mustapha)ထံ အရဗီဘာသာစကားကို သဒ္ဒါနည်းကျဆည်းပူးသင်ယူခဲ့ပြီး၊ မန္တလေးဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပံတက္ကသိုလ် မွတ်စလင်မ်စင်တာတွင် တဖန်ပြန်လည်ပို့ချခဲ့ပါသည်။

၁၉၆၈-၁၉၇၁ အထိ မော်လမြိုင် ဒီဂရီကော်လိပ်သို့ပြောင်းရွှေ့အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၀-၁၉၈၀ အထိ ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာ-သိပ္ပံတက္ကသိုလ်သို့ပြောင်းရွှေ့အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၂တွင်M.Sc.(Botany)ဘွဲ့ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ မှ ၁၉၇၈ အထိ အစ္စလာမ်သာသနာရေးရာကောင်စီဌာနချုပ် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့တွင်ပါဝင်ပြီး၊ “နဒဝသုလ် အုလမာ” ဌာန၏ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ မန္တလေးလမ်း၊ အမှတ်(၁၀) ရှိ အစ္စလာမ် သာသနာရေးရာကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးထံတွင် ဆရာဦးသူရ၊ ဆရာဦးအောင်ကြီးတို့နှင့်အတူ “ကုရ်အာန်သစ်စီရ် သင်တန်း” သို့တက်ရောက်ကာ၊ “အာလင်မ်” ဘွဲ့ကိုရရှိပြီး၊ ၁၉၉၀ ခုပြည့်နှစ်တွင် “မုဖ်သီ” ဘွဲ့ကိုရရှိခဲ့သည်။

၁၉၇၀ မှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့၊ အစ္စလာမ်မဗ္ဗဗီမာန်တွင် ဗိမာန်ဝန်ထမ်းအဖြစ်ပါဝင်ခဲ့ပြီး၊ အရဗီ ဘာသာစာ စကား(ရေး ဖတ် ပြော)ကို သဒ္ဒါနည်းကျသင်ကြားပို့ချခြင်း၊ အစ္စလာမ့်တရားပွဲပေါင်း(၇၀)ခန့် ဟောပြော ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၈၁ မှ ၁၉၈၅ ခုအထိ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၏ (ယခင်အခေါ်)တက္ကသိုလ်စာပေးစာယူသင်တန်းတွင် လက် ထောက်သိပ္ပံဌာနမှူးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၅ခုမှ ၁၉၉၀ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့(၂၉)လမ်း အထက်လမ်းရှိ “ကျူလီယာ မွတ်စလင်မ်စာသင်ကျောင်း/မင်္ဂလာခန်းမဆောင်” တွင် အရဗီ၊ မလေးရှားနှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား စကားသင်တန်းများဖွင့် လှစ်ပို့ချခဲ့ပါသည်။

၁၉၈၆မှ ၁၉၉၅ခုနှစ်အထိ ရန်ကုန်မြို့ဆေးတက္ကသိုလ်(၂)ရုက္ခဗေဒဌာနတွင် လက်ထောက်ကထိကအဖြစ်အမှု ထမ်းခဲ့ပြီး အငြိမ်းစားယူခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ယနေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ၅၉လမ်းရှိ “ဆုတောင်းပြည့် အစ္စလာမ်ဝတ်ကျောင်းတော်ကြီး” ၌ ကုရ်အာန်အသိပညာများကို ပို့ချသင်ကြားဟောပြော ဖြန့်ချိနေပါသည်။ ဇနီးသည် ဒေါ်စန်းစန်းဝင်းနှင့် သား(၂)ဦး၊ သမီး(၁)ဦးရှိပါသည်။

စာရေးသူ၏ အမှာစာ

ဖခင်ဖြစ်သူ ကျောင်းဆရာကြီး M.အိဗ်ရာဟီမ်(ထုံးကုန်သည် မော်လမြိုင်)သည် သူ့ခေတ်နှင့်သူ ထင်ရှားအောင်မြင်သော အစ္စလာမ်ဓမ္မကထာ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ငယ်စဉ် ကလေးဘဝ(၁၉၅၀ခုနှစ်ပတ်ဝန်းကျင်)ကပင်၊

- (၁) ကုန်အာန်ကို အလွှာဟီအရှင်မြတ်စတင်ထုတ်ပြန်ချိန်က “စာဖတ်ပါ”(အသိပညာဆည်းပူးရာဖွေမွှေးနှောက်ပါ)ဆိုတာနှင့် စတင်ခဲ့တယ်ဆိုတာရယ်၊
- (၂) ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အဆုံးစွန်တိုင်ပြီးပြည့်စုံတော်မူပြီး၊ အပိုအလိုတစ်လုံးတစ်ပါးမျှ မလျဉ်းမရှိဆိုဆိုတာရယ်၊
- (၃) ကုန်အာန်သည် လူသားအားလုံးကို ခေတ်တိုင်း ကာလတိုင်း နေရာတိုင်းတွင် ဦးဆောင်လမ်းပြနိုင်တယ်ဆိုတာရယ်၊
- (၄) ကုန်အာန်၏ ဘာသာစာစကားဖြစ်တဲ့ အရဗီဘာသာစကားသည်၊ အခြားဘာသာစကားတွေထက်၊ အစများစွာပြောင်မြောက်ထူးခြားကြွယ်ဝကြောင့်၊ စနစ်တကျလွယ်ကူစွာ လေ့လာဆည်းပူးလိုရတဲ့ ဘာသာစာစကားဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အသိတရား၊ တရားအသိများဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့အသိဉာဏ်နှလုံးသည်းပွတ်ထဲမှာ စွဲငြိထင်ထပ်နေရာ ယူစေခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါအကြောင်းတရားများသည် ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဝန်းကျင်မှစ၍၊ ယခုကျကျမ်းကို ရေးသားပြုစု ရှာဖွေစုဆောင်းရေးတွင် စေ့ဆော်ပေးခဲ့သည့် ပထမအစ ကနဦးအဆင့်များပင်ဖြစ်ပါသည်။

မော်လမြိုင်မြို့တွင် ကြီးပြင်း၍ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင်အောင်မြင်ပြီး၊ မော်လမြိုင်ကော်လိပ်နှင့် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင်ယူနေစဉ်ကာလတလျှောက်လုံး ရောက်လေရာနေရာ၊ လူတကာထံ Arabic as a Language - အရဗီဘာသာ စာစကားကို ဘာသာစကားတစ်ရပ်အဖြစ် သင်ကြားပို့ချပေးနိုင်သည့်သူနှင့် စာသင်ကျောင်းများကို စုံစမ်းရှာဖွေရာ အချို့သူတို့က၊

အလွှာဟီ၊ အရဗီဆိုတာသာမန်မဟုတ်ဘူး၊ ကောင်ကင်ကျကျမ်းတော်ရဲ့ ကောင်းကင်စာ၊ သိပ်ကိုမြင့်မြတ်လွန်းသလို သိပ်ကိုလည်း ခက်ခဲလွန်းတယ်။ တချို့အလင်းရပညာရှင် ကျေးဇူးရှင်ဆရာသခင်ဆိုသူများရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်က၊ အရဗီစာတတ်ဖို့ ရှေ့ဦးစွာ သူတို့ထံအူရုစာကို သင်ယူရမယ်။ ပြီးနောက် ဖါရဗီဘာသာကို ထပ်မံသင်ယူရမယ်။ အဲဒီဘာသာ စာစကားနှစ်ရပ်၏ အကူအညီဖြင့် ဆက်လက်၍ အရဗီစာကို သူတော်စင်ဆရာကြီးများက လက်ခံကြည်ဖြူခွင့်ပြုရင် သူတို့ရဲ့ကျေးဇူးတရားနှင့် ဆုမွန်ဒုအာဖြင့် အင်ရှာအလွှာဟီ တစ်နေ့နေ့တော့ အရဗီစာ တတ်လာမှာပါဟု၊ အစ္စလာမ်ဘာသာရေး သာသနာရေး ပညာရေးအသိုင်းအဝန်း အခင်းအကျင်း မဒ်ရဆာများမှ အသိပေးလမ်းညွှန်မှုကို သိရှိလာရပြီး၊ အရဗီစာပေခရီးအတွက် ရှေ့မတိုးနိုင်အောင်၊ ဖြစ်နေစဉ်၊

၁၉၆၅ ဇန္နဝါရီ(ရမဇာန်လ)၏ ပထမအပတ် တနင်္ဂနွေနေ့ နံနက်ပိုင်း မန္တလေးရွှေမြို့တော်ရှိ(ရှေးယခင်)ဈေးချိုတော်(စီ)ရုံအမှတ် (၁၀၁) ဝေလွင်လွင်စာပေပိုင်ရှင်-နယ်လှည့်အစ္စလာမ်ဓမ္မကထာ ဆရာကြီး၊ စီ.အေ၊ ဦးဘလွင်ထံ ရောက်ရှိသွားခဲ့၏။

ကျွန်တော် မန္တလေးဆေးတက္ကသိုလ်မှာ ၃-၄ နှစ်အမှုထမ်းနေရသည့်ကာလအတွင်းမှာ မန္တလေးမြို့ရှိ အစ္စလာမ်ဘာသာရေးမော်လဝီအတတ်သင် ‘မဒ်ရဆာကျောင်းတစ်ကျောင်းကျောင်းမှာ-အရဗီဘာသာစာကို သဒ္ဒါနည်းကျ သီးသန့်သင်ယူဆည်းပူးလိုပါတယ်၊ ဆရာကြီးစုံစမ်းဆက်သွယ်ပေးပါ’ ဟု အကူအညီတောင်းရာ၊

မောင်ရင်၊ မော်လဝီကျောင်းတွေမှာ အရဗီစာ စကားသွားရောက်သင်ယူလို့ကတော့၊ အရဗီစာတတ်မှာမဟုတ်ပါ။ မော်လဝီပညာများသာ တတ်သွားမှာပါ။ အဲဒီစာသင်ကျောင်းတွေမှာ အရဗီစာကို သဒ္ဒါနည်းကျ သင်ကြားပို့ချတယ်လို့၊ ကျုပ်တော့ မမြင်မတွေ့၊ မကြားသိဖူးဘူး။(ဟိုတုန်းကဆိုပါတော့)၊

အကယ်၍ မောင်ရင်တကယ်တတ်ချင်ရင်တော့ ကျုပ်ပြော။ မန္တလေးအရှေ့အမြောက်တန်း၊ စကြာနွယ်စဉ်ရပ်မှာနေတဲ့ ကျုပ်မိတ်ဆွေ ဆရာဦးခင်မောင်(ဆရာမုဟမ္မဒ် မုဆိသဖွာ Mr. George)ဆိုတဲ့ ဘာသာဗေဒပညာရှင်သွားသင်ရင်၊ သူကတော့ အရဗီစာကို စနစ်တကျသဒ္ဒါနည်းကျ သင်ပေးနိုင်တယ်။ မောင်ရင် သွားရောက်စုံစမ်းဆက်သွယ်သင်ယူပေတော့လိုလဲ ပြောလိုက်ရော-

(ဤသည် ယခုကျမ်းကို ရေးသားပြုစုရေးတွင် စေ့ဆော်ပေးခဲ့သော၊ ဒုတိယအဆင့်ဖြစ်ပါသည်။)

ဖြစ်ချင်တော့ ဆရာဦးခင်မောင်ထံ နောက်တစ်နာရီလောက်နေပြီး၊ ရောက်သွားတော့၊ ကျွန်တော်နေထိုင်သည့်အိမ်နှင့် (၃)အိမ်ကျော်ရှိအိမ်ဟာ၊ ဆရာဦးခင်မောင်ရဲ့နေအိမ် ဖြစ်နေတယ်။ ဆရာဦးခင်မောင်ထံ ရောက်ပြီး၊ မိမိဆန္ဒကိုတင်ပြတော့-

မောင်ရင်က ထူးထူးဆန်းဆန်း အရဗီစာကို သဒ္ဒါနည်းကျ ဘာကြောင့်သင်ယူချင်ရတာလဲ။ ကျွန်တော်မြန်မာစာတတ် တော့ မြန်မာစာနဲ့ ရေးထားတဲ့ စာအုပ်စာတန်းတွေဖတ်ရင် နားလည်တယ်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်တော့ အင်္ဂလိပ်စာနဲ့ရေးထားတဲ့ စာအုပ်စာတန်းတွေ ဖတ်ရင် နားလည်တယ်။ အလားတူ ကုန်အာန်ဖတ်လျှင် နားလည်ချင်လို့ အရဗီစာကိုလည်း သဒ္ဒါနည်းကျ တတ်ချင်တာပါ။

အေး-ဒါဆိုရင် နက်ဖြန်ကစပြီး၊ ညနေ ၄ နာရီမှ ၅ နာရီနေ့တိုင်းလာဖတ်လှည့်။
(ဒါကတော့ တတိယအဆင့်ပါ။)

၁၉၆၅ ခု ဇန္နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီနှင့်မတ်လများတွင်၊ အရဗီစာကို နေ့စဉ်သင်ယူပြီးနောက် တတ်ထားသမျှနှင့် ပေးစာ (Letter)ကို အရဗီဘာသာဖြင့် ရေးသားပြီး၊ ကော်ပီ(၄)ကောပီပွား၍ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း မန္တလေးမှ ဇာတိမော်လမြိုင်မြို့သို့ မသွားရောက်မီ၊ စာများကို-

- (၁) အလ္လာဟ်မဟ် ဃာဇီမုဟမ္မဒ်ဟာရင်(မ်)၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အစ္စလာမ်သာသနာရေးကောင်စီဌာနချုပ်၊ မောင်ထော်လေး လမ်း(ယခု ဗိုလ်ဆွန်ပတ်လမ်း)၊ ရန်ကုန်။
- (၂) မော်လာနာ နူရ်မုဟမ္မဒ် မဇ္ဈဟေရီ၊ အဲဒီတာချုပ်၊ ကမ္ဘာ့အလင်းမဂ္ဂဇင်း၊ ရန်ကုန်။
- (၃) ဆရာ ဦးမောင်ကို ဂမ်ဖါရီ၊ စာရေးဆရာ မဇ္ဈကထိက၊ နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေး၊ အဲဒီတာ ကမ္ဘာ့အလင်းမဂ္ဂဇင်း၊ အစ္စလာမ့်အလင်း မဂ္ဂဇင်း၊ ရန်ကုန်။

(၄) ဖခင်ကြီး၊ ဆရာကြီး M. အိမ်ရာဟိမ်၊ မော်လမြိုင်သို့ထံ စာတစ်စောင်စီ၊ ကြိုတင်ပေးပို့ပြီး၊ ဧပြီလ နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက် ခံစားခွင့်ဖြင့် မော်လမြိုင်အပြန်၊ ရန်ကုန်သို့ဝင်ရောက်ပြီး၊ အထက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တွေ့ဆုံစဉ်၊ အရဗီစကား ဖြင့် အပြန်အလှန်ပြောရာ၊ အားလုံးက တအံ့တဩဖြစ်သွားကြပြီး၊ ၎င်းတို့ထံမှာရှိတဲ့ အရဗီစာအုပ်စာတန်းများကို လက်ဆောင် ပေးကြပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် ဆရာဃာဇီက ထိုအချိန်အထိ သူ့ကိုယ်တိုင် မြန်မာဘာသာပြန်ဆိုပြီးဖြစ်နေသည့် ကုန်အာန် အလင်းပြကျမ်း-၆-အုပ်ကို မေတ္တာလက်ဆောင်အဖြစ် ချက်ချင်းထုတ်ပေးပြီး-

“ဒီမယ် မောင်ရင်၊ ဒါ-ကျုပ်ကိုယ်တိုင် ဘာသာပြန်ထားတာ၊ မောင်ရင်တို့လို အရဗီစာ စကားကို သဒ္ဒါနည်းကျ တတ်မြောက်ထားသူတွေအတွက် အထူးတလည် အကျိုးရှိစေမဲ့၊ ဘာသာပြန်တွေပါ။ မောင်ရင် အပတ်တကုတ် ကြိုးပမ်းအား ထုတ်ကာ ကုန်အာန်ကို ရာသတ်ပန် လေ့လာဆည်းပူးပြီး၊ နောင်တစ်ကြိမ် ကုန်အာန်ကို အထူးပြုလေ့လာဆည်းပူးမှုဆိုင်ရာ စာတန်းတွေကို ကိုယ့်ခေတ်မှာကိုယ် ပြုစုထုတ်ဝေဖြန့်ချိပါ။ ကျုပ် ဒီကုန်အာန်တွေ မောင်ရင်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာချီးမြှင့် ပေးအပ်လိုက်ပါတယ်။ ယူသွားပေတော့။”

“ဟုတ်ကဲ့-ဆရာကြီးရဲ့စကားကို ကျွန်တော် ဦးထိပ်ပန်ဆင်ထားလျက်ပါ။”

“ဤသည် ယခုကျမ်းပြုစု၊ စုဆောင်းရေးသားရေးအတွက် စေ့ဆော်တွန်းအားပေးလိုက်သည့် အဆင့်လေးဆင့်မြောက် ဖြစ်ပါသည်။”

ထိုအချိန်က တက္ကသိုလ်ဆရာတစ်ဦးအနေဖြင့် သင်ကြားပို့ချရမည့် ဘာသာရပ်များအတွက်၊ ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ရင်း။ ရှေ့ဆက်တက္ကသိုလ်အဆင့်မြင့်ပညာရပ်များအတွက် စာမေးပွဲများကိုလည်း ဖြေဆိုရင်း၊ မိမိယုံကြည်မြတ်နိုးရာ ဝါသနာပါရာ အရဗီစာပေကို သဒ္ဒါနည်းကျ ဆက်လက်ဆည်းပူးရေး၊ ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို နားလည်သဘောပေါက်ရေးတို့ကိုပါ အတတ်နိုင် ဆုံး ကြိုးပမ်းအားထုတ်လျက် ရှိနေပါသည်။ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ မော်လမြိုင်တို့မှာလည်း လက်လှမ်းမီသမျှ အရဗီစာနှင့် သက်ဆိုင်သော၊ ကုန်အာန်နှင့်ဆိုင်သော၊ စာအုပ်စာတန်း၊ စာစောင်များ၊ အင်္ဂလိပ်၊ အူရဒူ မြန်မာဘာသာတို့ဖြင့် ရေးထားသော စာအုပ်အမျိုးမျိုးကိုလည်း စုဆောင်းဆည်းပူးလာခဲ့ပါသည်။

ကုန်အာန်(၄၇:၂၄)တွင် အခြားမည်သည့်ကျမ်းစာကမှ မည်သည့်အခါကမှ အခိုင်အမာမပြုဝံ့ခဲ့သည့် စိန်ခေါ်မှု Challenge ကို ပြုထားပုံမှာ-

مَا فَلَا يَتَذَكَّرُ وَالْقُرْمَ لَوْ كَانَ مِنَ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

လူတို့သည် ကုန်အာန်ကို အလေ့အနက်စူးစမ်းရှာဖွေမွှေးနှောက်(သုတေသနပြု)ခြင်းမပြုကြပါသလော။ သို့တည်း မဟုတ် စိတ်နှလုံးအသဉာဏ်များကို သေ့အထပ်ထပ် ခတ်ထားကြပါသလော။ (ကုန်အာန်-၄၇:၂၄)

ထပ်မံ၍ ကုန်အာန်(၄:၈၂)တွင်-

مَا فَلَا يَتَذَكَّرُ وَالْقُرْمَ لَوْ كَانَ مِنَ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

လူတို့သည် ကုန်အာန်ကို အလေးအနက်စူးစမ်းရှာဖွေ၊ မွှေးနှောက်(သုတေသနပြု)ခြင်း၊ မပြုကြပါသလော။ အကယ်၍ ကုန်အာန်သည် အလ္လာဟ်ထံတော်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ အခြားတစ်နေရာရာမှသာဖြစ်ခဲ့လျှင် ကုန်အာန်ထဲ၌ ကွဲလွဲချက်အမြောက်အများ

ကို အမှန်တကယ်ပင်တွေ့ရှိရပေမည်။ (ကုရ်အာန်-၄:၈၂)

အထက်ပါ အာယတ်(၄၇:၂၄)နှင့်(၄:၈၂)တို့သည် ကျွန်တော်တို့မွတ်စလင်(မ်)တို့အပါအဝင် လူသားအားလုံး(အားလုံး) ကုရ်အာန်ကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ထိထိရောက်ရောက် လေးလေးနက်နက်စူးစမ်းလေ့လာဆည်းပူးရှာဖွေ၊ မွေနှောက်သုတေသနပြုမှုကို ပြုကြရတော့မည်။ ဤသို့မပြုကြလျှင်၊ မိမိတို့ဦးနှောက်အသိဉာဏ် နှလုံးသားကို သော့အထပ်ထပ်ခတ်ထားသူတွေဖြစ် သွားပါလိမ့်မည်။

(ဤသည် ဤကျမ်းကို ပြုစုရေးသားရန် ရှာဖွေရသည့်အထိ စေ့ဆော်ပေးသည့်အဆင့် အမှတ်စဉ်-၅-ဖြစ်ပါသည်။)

ယခုဤကျမ်းသည် အမွေစားအမွေခံ ကြားဖူးနားဝ မိရိုးဖလာမွတ်စလင်မ်တို့အတွက် ရည်ရွယ်ပြုစုထားသည့် ကျမ်း မဟုတ်ပါ။ ကုရ်အာန်၏မူရင်းသဘောတရား တရားသဘောတို့ကို မူလက အစွဲအလမ်းအစဉ်အလာအရောင် မဆိုးထားသော အသိတရားဖြင့် လေ့လာဆည်းပူးလိုသူအတွက်သာ ရည်ရွယ်ပါသည်။ ဤသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၅၆:၇၉)တွင်-

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

အဖြူထည်စင်ကြယ် (အစဉ်အလာ၊ အယူအဆ၊ အစွဲအလမ်းကင်း) သောနှလုံးသားတွင်သာ

ကုရ်အာန်အသိတရားသည် ကိန်းဝပ်သက်ရောက်နေရာယူမည်ဖြစ်သည်။(ကုရ်အာန်-၅၆:၇၉)

ဆိုလိုသည်မှာ ကုရ်အာန်ပြင်ပရှိ တဆင့်စကားများသမိုင်း ပုံပြင်ဒဏ္ဍာရီ ကြားဖူးနားဝအကြောင်းအရာများဖြင့် ပြည့်နေသောနှလုံးသားပိုင်ရှင်၏ အသိဉာဏ်တွင် ကုရ်အာန်၏ အရှိတရားမူရင်းသဘောတရားကိန်းဝပ်သက်ရောက်မည်မဟုတ်။

ယခုဤကျမ်းတွင် အရဗီသင်ပုန်းကြီးရှိ အက္ခရာ(၂၈)လုံးတို့အနက် (ا) မှ (ص)အထိ(၁၄)လုံးသောအက္ခရာ၊ ဝလီစဉ် **Alphabetical Order** ရှိစာလုံးဝေါဟာရ(၇၅)လုံးကို ပထမအကြိမ်၊ ပထမတွဲအဖြစ် ဦးစားပေးရွေးချယ်ပြုစုထားသခြင်းဖြစ် ပါသည်။ ကျန်ရှိသောအက္ခရာများအတွက် ဒုတိယတွဲအဖြစ် ဆက်၍ ထုတ်ဝေသွားပါမည်။

ဤကျမ်းကို လေ့လာဆည်းပူးသူတို့အနက် အရဗီဘာသာစာစကားကို စာစကားတစ်ရပ်အဖြစ် တန်ဖိုးထားသူ၊ သဒ္ဒါ နည်းကျလေ့လာထားသည့် အတိုင်းအတာ၊ အနည်းအများအပေါ်မူတည် ဤကျမ်းကိုပို၍သဘောပေါက် ခံတိုင်းတွေ့နိုင်မည်။ ဤသို့မဟုတ် သာမန်ရေလိုက်ငါးလိုက် မိရိုးဖလာ၊ အမွေစားအမွေခံ မွေးရာပါမွတ်စလင်မ်တို့ကတော့ အတန်ငယ်သာ သဘော ပေါက်နိုင်စရာ ရှိပါသည်။ အပြန်ပြန်အထပ်ထပ် လေ့လာရန် လိုပါလိမ့်မည်။

ဤကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် အာယတ်များကို ဖွင့်ဆိုရာတွင် စားလုံး ဝေါဟာရတို့၏အဓိပ္ပာယ် **Literal or word for word meaning** ကိုဖော်ပြထားခြင်း(ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းမျိုး)အလျဉ်းမဟုတ်ပါ။ အာယတ်ပါစာလုံး ဝေါဟာရ ၏ အရင်းအမြစ်ဆိုလိုရင်းအနက်နှင့်၊ အဆိုပါအာယတ်နှင့်ပတ်သက်ဆက်စပ်နေသည့် အခြားအာယတ်တို့၏အနက်များအပါ အဝင် တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း ဆက်စပ်၍ ဆိုလိုသည့်သဘောတရားအနက်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း(تصريف الآيات)မျိုးသားဖြစ်ပါ သည်။

ကုရ်အာန်၏ ဆူရာနှင့်အာယတ်တို့ကို ဖော်ပြရာတွင်(ဥပမာ ၁၂:၂၂) ပထမနံပါတ်သည် ဆူရာခေါ်ဒဏ္ဍ **Chapter** နံပါတ်ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယနံပါတ်မှာ အာယတ်(**Verse**)စာကြောင်း၏နံပါတ်ဖြစ်သည်။ ဤအာယတ်(**Verse**)နံပါတ်တို့ကို ရေတွက်ရာတွင် ကုရ်အာန်ပုံနှိပ်စာအုပ်တစ်စောင်နှင့်တစ်အုပ်တွင် အနည်းငယ်ကွာခြားချက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အာယတ် နံပါတ်ရှာဖွေရာတွင် ရှေ့နှောက် တိုးလျှော့၍ လိုအပ်သလိုကြည့်ရှုရှာဖွေလေ့လာပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဤအမှာစာတွင် မွတ်စလင်မ်တိုင်းသည် မိမိတို့၏ဘဝပတ်ဝန်းကျင်တွင် မိတ်ကောင်းဆွေမွန်တစ်ဦးဖြစ်ရလေအောင် ကုရ်အာန်အရ မိတ်ဆွေ(တို့)၏ တဝန်ဝတ္တရား မည်သို့ရှိသည်ကို ကုရ်အာန်(၂၅:၂၈ မှ ၃၀)ကိုတင်ပြမှာကြားလိုပါသည်။

يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلًا نَّاحِلِيًّا

ငါကွာ၊ ဘယ်သူဘယ်ဝါကို ရင်းနှီးသည့်မိတ်ဆွေအဖြစ် ငါအပေါင်းသင်းခဲ့လျှင် ကောင်းလေ စွတကား။ယခုတော့ (လုပ်ရပ်များ၏ ရာလဒ်များအထင်အရှားပေါ်လွင်လာသည့်ကေယာမတ် ချိန်ခါကာလတွင်)ဒုက္ခလှလှကြီးရောက်ရလေ ပြီတကား။ (ကုရ်အာန်-၂၅:၂၈)

لَقَدْ مَضَّيْنِي عَنْ الذِّكْرِ بَعْدَ إِدْجَائِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خُنُوءًا

အဲဒီသူ ငါတို့ထံ(ကုရ်အာန်) သတိပေး အသိပေးနိုးဆော်မည့်ကျမ်းရောက်ရှိ ရရှိပြီးကာမှ ယင်း ကျမ်းနှင့် ဝေးကွာနေ၊ အသိကင်းနေလမ်းလွဲမှားနေအောင် ငါ(တို့)ကို လုပ်ခဲ့လေခြင်း၊ အလွှာဟ် အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်မှုကိုဖီလာဆန့်ကျင်ပြီး၊ ဘဝတည်သူ(ရှိုက်သွား)သည် လူတို့အား ကုရ် အာန်၏ အသိတရား တရားအသိများပေး၍ ကူညီပေးရန် ပျက်ကွက်တတ်လေ့ရှိသည်။ (ကုရ်အာန်-၂၅:၂၉)

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

အို-ကျွန်တော်မျိုးအား၊ ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုး၏ လူတို့သည် ဤကုရ်အာန်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းမှ အစွန့်လွှတ်ကြီးစွန့်လွှတ်ထားသည်ဟု တမန်တော်မြတ်(ﷺ)ကကြွေးကြော်ထုတ်ထော် လိမ့်မည်။ (ကုရ်အာန်-၂၅:၃၀)

အထက်ပါ အာယတ်များအရ မိတ်ဆွေကောင်းတို့သည် ဘဝတစ်သက်တာလုံး الذكر အသိတရား သတိတရားပေးနေသည့် ဘဝလမ်းညွှန် ကုရ်အာန်၏ အသိတရား တရားအသိများကို မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မိတ်ဆွေများထံ ဖြန့်ချိနေရမည်။ ဤသို့ပြုလုပ်နေသူသာ ပေါင်းသင်းအပ်သည့် မိတ်ဆွေဖြစ်သည်။ ဤသို့မပြုလုပ်သူသည် ရှိက်သွားပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသူတို့နှင့် မပေါင်းသင်းအပ်ပေ။ အကယ်၍ ပေါင်းသင်းနေပါက မှားယွင်းကြောင်းနှင့် မကြာမီကြီးစွာသောနောင်တ ရရှိနိုင်၏။ ဤကဲ့သို့ သောသူတို့က မိမိကိုယ်ကို တမန်တော်မြတ်နောက်လိုက်အုမ္မာသ်များဟု ကြွေကြော်နေလင့်ကစား၊ တမန်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင်က မိမိ၏နောက် အုမ္မာသ်ဆိုသူတို့သည် ဤကုရ်အာန်ကို အစွန့်လွှတ်ကြီးစွန့်လွှတ်ထားကြောင်း အလ္လာဟ်ထံ ရင်ဖွင့်တိုင်ကြားလျှောက်ထားပါမည်ဟု သိရှိရပါသည်။

အထက်ပါအာယတ်အရ စာဖတ်သူသည်လည်း ကုရ်အာန်အကြောင်း မိမိ၏ဝန်းကျင်မှ အသိမိတ်ဆွေများအား၊ ကုရ်အာန်အသိပညာများကို ဖြန့်ချိရေးတွင် ထိရောက်စွာ အကူအညီပေးနိုင်ရန် ဤကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်စွယ်စုံကျမ်းကို ရှာဖွေရေးသားပြုစုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စာဖတ်သူမိတ်ဆွေကိုယ်တိုင်သိရှိ ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် ကုရ်အာန်ကို စွန့်လွှတ်ထားသူများထံတွင် မပါဝင်ရလေအောင် မိမိသက်တန်းကာလတလျှောက်လုံး ကုရ်အာန်ကို တတ်သိနားလည်သဘောပေါက်ရန် အထောက်အကူပြုရေးတွင် ပါဝင်လာပါက ဤကျမ်းကို ပြုစုရေးသားရကျိုးနပ်လှပါပြီ။

ယခုဤအမှာစာကို အဆုံးမသတ်မီ ကုရ်အာန်က သင်ကြားပေးထားသည့်အတိုင်း စာရေးသူကျွန်တော် လူသားတစ်ဦးအနေဖြင့် ဖြစ်တတ်သည့် အမေ၊ အမှား၊ ချွတ်ချော်မှုတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံ ခွင့်လွှတ်ပါရန် ကုရ်အာန် (၂:၂၈၆) အတိုင်းဆုပန်ကြားပါသည်။

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَمْ وَآخِطَانَا

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင်- ကျွန်တော်မျိုးတို့မေ့လျော့၊ ပေါ့ဆခဲ့သည်များ သို့မဟုတ် ချွတ်ချော်လွဲမှားခဲ့သည်များ ရှိခဲ့ပါလျှင်၊ ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးတော်မူပါ။ (ကုရ်အာန်-၂:၂၈၆)

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင်- ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို အရှင် ကြည်ဖြူလက်ခံတော်မူပါ။ အရှင်မြတ်သာလျှင် (ကျွန်တော်မျိုးတို့အပါအဝင်)ရှိရှိသမျှ အရာအားလုံး၏ အလုံးစုံသောလုပ်ရပ်ကို အကြွင်းမဲ့ကြားသိတော်မူပါ၏။ (ကုရ်အာန်-၂:၂၂၇)

အာမီးနံ

မြတ်သူ

ဟစ်ဂျရီ(၁၄၂၆)ခုနှစ်၊ ရဗအွလ်အောင်ဝလ်လ (၁၀)ရက်။
ခရစ်နှစ် (၂၀၀၅)ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၉)ရက်

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏
စာလုံး(ဝေါဟာရ)များ၏
ဆို့လို့ရင်းသဘောတရား

နိဒါန်း

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်

الله

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် စကြဝဠာအနန္တ နှင့် တကွ အရာခပ်သိမ်း၊ ရိရှိသမျှ သက်ရှိ သက်မဲ့အရာ ဆို၍ ဘာမျှ မရှိ သေးသည့်(Non- existence)အနေအထားမှသည် ၎င်းတို့တဖြည်း ဖြည်း၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် ထင်ရှားလာ သည်အထိ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုများ အတွက် လိုအပ်သမျှအရာများနှင့် ယင်းတို့ အတွက် နိယာမဥပဒေသကိုပါ စီရင်ပြဋ္ဌာန်းပေး သည့် 'ပြုစုပျိုးထောင်တော် မူသောအရှင်' 'ရဗ္ဗ' ဖြစ်၏။

ကုရ်အာန် ကဏ္ဍ (၂၀)၊ အာယတ် (၅၀)

رَبَّنَا الَّذِيْ اَعْطٰى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدٰى

ကျွန်ုပ်တို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် ရိရှိ သမျှ အရာအားလုံး (အားလုံး)ကို ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက် ထင်ရှားလာမှုနှင့် ယင်းတို့အတွက် နိယာမ၊ ဥပဒေသကိုပါ စီရင်ပြဋ္ဌာန်း ပေးသနား တော်မူသောအရှင်ပင်ဖြစ်၏။ (ကုရ်အာန် ၂၀ : ၅၀)

Our sustainer has created whatever is there in the universe then has also undertaken to make them aware of their goal and guide them towards it.

(The Qur'an 20:50)

လူသားတို့အတွက်လူ့ဘဝတည်ဆောက် ရေးလမ်းညွှန် هُدًى للنَّاسِ

A complete code of life for entire Mankind

လူသားမျိုးနွယ် အဆက်ဆက် ဤကမ္ဘာ ဂြိုဟ်တွင် လူတစ်လုံးသူတစ်လုံးအဖြစ် ယဉ်ကျေး မှု ဘဝကို တည်ဆောက် ရေးအတွက် လူသားတို့ အနက်မှပင် လူသားတမန်တော် များကို ခေတ် အဆက်ဆက် 'အလင်းပြပုဂ္ဂိုလ်များ' အဖြစ် အလ္လာဟ်က ရွေးချယ်၍ လူသားတို့ထံ စေလွှတ် ခဲ့၏။ ၎င်းတို့နှင့်အတူ လူ့ဘဝ တည်ဆောက် ရေးလမ်းညွှန် هُدًى ကိုပါတစ်ပါတည်း သက် ဆိုင်ရာလူမျိုးတို့၏ ဘာသာစကားဖြင့် ရှင်းလင်း ထားပြီးသား အကြောင်းအရာကို တင်ပြခဲ့သည်။

ဤအကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၁၄ : ၄)တွင်-

وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا بِاللِّسَانِ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ

လူတို့အား ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်ရန် ငါအရှင် သည် စေလွှတ်သမျှသောတမန်တော်တို့ကို သူတို့၏အမိဘာသာ

စကားဖြင့်သာ စေလွှတ် ခဲ့၏။(ကုရ်အာန် ၁၄ : ၄)

We have not sent any Rasool to any people who did not speak their language so that he may explain Allah's message to them clearly. There after, it was left to the people whether they accepted or rejected his message. (The Qur'an 14:4,18:29)

တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်(ဆွ)သည် တမန် တော်အားလုံး၏ နောက်ဆုံး အန္တိမအဆုံးသတ် အဖြစ် ရွေးချယ်စေလွှတ်ခြင်းခံရပြီး သူ့နောက်၊ နောက်ထပ် တမန်တော်တစ်ပါးမှ လာစရာ အလျဉ်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်မုဟမ္မဒ် (ဆွ)အပေါ်သို့ထုတ်ပြန်ပို့ချ သော ကုရ်အာန်ကျမ်း မြတ်မှာလည်း အလိုအပိုလုံးဝမရှိ ပြီးပြည့်စုံ ရှင်းလင်း၏။ ယင်းကုရ်အာန်ကို 'အရဗီ' (အနက်မှာ တိကျစွာ ဖော်ပြနိုင်ပြီး ရှင်းလင်း ပြတ်သားအဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်သည့်စာစကား) ဘာသာဖြင့် ပို့ချထား၏။

ကုရ်အာန် (၄၄ : ၅၈) တွင်-

فَاَتَمَّيْسِرْنَا هٗ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ

လူတို့အသိတရား၊ သတိတရားရယူနိုင်ရန် ယင်း (ကုရ်အာန်)ကို သင်(တမန်တော်)၏ အမိ ဘာသာ(အရဗီ) စာစကားဖြင့် လွယ်ကူအောင် ပို့ချထားသည်။ (ကုရ်အာန် ၄၄ : ၅၈)

So we have made it (i.e The Qur'an) easy in your tongue that they may mind. (The Qur'an 44:58)

တဖန် (၁၈ : ၁)တွင်-

وَلَمْ يَجْعَلْ لَهٗ عِوَجًا قَبِيْمًا

၎င်း(ကုရ်အာန်)တွင် အကွေ့အကောက်၊ အရှုတ်အထွေး မရှိ၊ အဖြောင့်အစင်း၊ အချိုး အစားကျ၊ ဟန်ချက်ညီရှင်းလင်းသည်။ (ကုရ်အာန် ၁၈ : ၁)

Allah has allowed no crookedness, dark corners, ambiguous expressions and irregularity. He had made it straight, clear and perspicuous. (The Qur'an 18:1)

အလားတူ (၁၂:၂) တွင်-

اِنَّا اَنْزَلْنَاهٗ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ

ကောင်းစွာ သဘောပေါက် အသိပွားများစိမ့် သောငှာ၊ လိုရင်းတိုရှင်းဖြစ်သော အရဗီဘာသာ စကားဖြင့် ကုရ်အာန်ကို ငါအရှင်ထုတ်ပြန်ပို့ချ ထား၏။ (ကုရ်အာန် ၁၂:၂)

The book which makes everything clear. We have revealed it as Qur'an, explicit and comprehensible - so that you might encompass it with your reason.

(The Qur'an 12:2)

**အရဗီဘာသာစာစကား၏ ဝိသေသလက္ခဏာများ
Characteristics of the Arabic Language**

'အရဗီ'လိုရင်းတိုရှင်း တိကျပြတ်သားသည် ဟုအနက် အဓိပ္ပာယ်ရသော အရဗီဘာသာ စကားသည် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် မကျရောက် မီကပင် အခြားသော ခေတ်ပြိုင်ဘာသာ စာ စကား၊

ရောမ၊ ခေါမ၊ ပဲဟ်လဝီ(ပါရစီ)၊ သင်္သကရိုက်၊ တရုတ်၊ အာမေရိန်း ယား စသည့် ဘာသာစကားများထက် ဘာသာစကား လောကတွင် ကျော်ကြားထင်ရှားခဲ့ပြီး ရွှေထီးဆောင်း၍ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီးဖြစ်၏။

ဥပမာပြရသော်-

(က) စာလုံး(ဝေါဟာရ)ကြွယ်ဝမှု

ပျားရည် နှင့် ပတ်သက်၍ ဝေါဟာရပေါင်း ၈၀ ရှိ၏။ ကုလားအုတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဝေါဟာ ရပေါင်း ၅၇၄၄ ရှိ၏။ မြွေနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေါ ဟာရပေါင်း ၂၀၀ ရှိ၏။ ခြင်္သေ့နှင့် ပတ်သက်၍ ဝေါဟာရပေါင်း ၅၀၀ ရှိ၏။ ဓားနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေါဟာရပေါင်း ၁၀၀၀ ရှိ၏။

Just imagine that in Arabic language. there are 80 different words for honey, 200 for the snake, 500 for the lion, 1000 for the sword and 5744 for the camel.

{Cosmic conciousness - Richard Maurica Bucke page 30 - 31}

So when an Arab used a particular word for camel the listener or reader would instantly know its age, colour and all the numerous qualities.

(ခ) ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်ပါနေသည့် စာလုံးအမျိုးအစား

ပျားရည်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဝေါဟာရ တစ်ခုစီတွင် ၎င်းဖြစ်ပေါ်လာရမည့်အရင်းအမြစ် ပါဝင်သည့် ဓာတ်သဘာဝ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အရောင်အဆင်း၊ အကျိုးသွားမည်သို့ရှိသည်တို့ ပါဖော်ညွှန်းနေသည်။ ထူးခြားမှုရှိသည်။ အလား တူပင် ကုလားအုတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဝေါဟာရပေါင်း(၅၇၄၄)မှ တစ်လုံးကိုဖော်ပြသည် ဆိုပါက ၎င်းသည်မည်ကဲ့သို့မျိုးရိုး၊ ဗီဇ မျိုးနွယ်၊ အသက်အရွယ်၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်၊ အရပ် အမောင်း၊ အရောင် အဆင်း၊ အသွင် အပြင် လက္ခဏာ ရှိ သည် အရည်အသွေးပေါင်းများစွာ ကို ဖော်ညွှန်းလျက်ရှိ၏။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများ ကြောင့် အရဗီ ဘာသာစကားသည် အခြား အခြားသော ဘာသာစကားများနှင့် နှိုင်းယှဉ် ရာတွင် တမူထူးခြားနေ၍ ကိုယ်ပိုင်သီးသန့် ထူးခြားသော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှု ခိုင်ခန့် ကျစ်လစ်တိပသည့် အသုံးအနှုန်း အနက် အဓိပ္ပာယ်နက်ရှိုင်းမှုတို့တွင် အခြားအလားတူ ဘာသာစကားမရှိ။

Allah, the Creator and Sustainer has declared that the holy Qur'an is His last and final Book revealed to the entire mankind for its guidance. As such, it should contain a complete code of life and permanent values, which remain unalterable even with the passage of

time and give guidance to all the problems which mankind would face for all time to come. This message should obviously be in such a language which, on the one hand, should be simple, clear, unambiguous and definite and on the other hand, all-comprehensive, deep, dignified and consciously superior. To meet this challenge and all the requirements; The Arabic seems to be the only language in the world having all the characteristics mentioned.

(ဂ) ရိုးရှင်းလည်းရိုးရှင်း၊ နက်ရှိုင်းလည်းနက်ရှိုင်း

အရဗီဘာသာစကားသည် တဖက်တွင် ရိုးရှင်း လွယ်ကူ သလောက် အခြားတဖက်တွင် နက်ရှိုင်းကျယ်ပြောလှ၏။ ဘာသာစကား သုတေသီများသည် ကုရ်အာန်ကို အခြား ဘာသာစကားတစ်ရပ်နှင့် ပြန်ဆိုခြင်းကို ပြုလုပ် ခဲ့ရာမှတွေ့ရှိရသော အထူးခြားဆုံးအချက် တစ်ချက်မှာ -

(ဃ) အလင်္ကာဖြင့်သာ ရှင်းလင်းချက်ပေးတတ်ခြင်း

ကုရ်အာန်ရှိဝေါဟာရတို့သည် အနက် အဓိပ္ပာယ်သဘော၊ သဘာဝအားဖြင့် အလွန် မတန် ကြွယ်ဝလှ၏။ ၎င်း၏အနက် အဓိပ္ပာယ် နှင့်တန်းတူဖော်ပြနိုင်သော အခြားဝေါဟာရ တစ်ခုကို မည်သည့်ဘာ သာစကားတွင်မှမတွေ့ ရပါ။ ထို့ကြောင့်ဝေါဟာရ ဖလှယ်၍ဘာသာပြန် ဆိုခြင်းပြုရန်မဖြစ်နိုင်ချေ။ ကုရ်အာန်က လူတို့ အားလမ်းညွှန်ပြသလိုသည့် နည်းလမ်းသဘော တရား၊ အယူအဆစသည့်တို့ကို တင်ပြရာတွင် လူတို့၏နေ့စဉ် လက်တစ် ကမ်းမှ ဥပမာ၊ ဥပမေယျခိုင်းနှိုင်းမှုများ၊ တင်စားပြသမှုများ (Concepts) ဖြင့်ဖော်ပြရှင်းလင်း၏။

အရဗီစာစကားသည် ဂုဏ်တူချင်းခိုင်းနှိုင်းသော ဥပမာ၊ ဥပမေယျ ခိုင်းနှိုင်းတင်ပြချက် များဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆိုလိုရင်းသဘောကို ဖော်ပြပုံ သာဓကများမှာ -

၁။ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အင်အားစွမ်းပကား အစွမ်းအစမဲ့ပြီး အများနှင့်ယှဉ်၍ လူ့ဘဝ တိုက်ပွဲတွင် အတူမပါဝင်နိုင်သော သဘော တရားအယူအဆ **مُنْ** ကို တင်ပြရာတွင် ကုလား အုတ်များ တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် ပြိုင်ဆိုင် ပြေးလွှားကြရာ တွင် ရောဂါကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အင် အား ချိန့်နေ ခြင်းကြောင့် သော်လည်း ကောင်း၊ မသန်မစွမ်းခြင်းကြောင့် သော် လည်းကောင်း၊ အခြား အခြားသော ကုလားအုတ်များ ထက် နောက်ကျကျန်ရစ် ဖင့်နွဲ့လေးပင်နေသည့်ကုလားအုတ်မ ကို(**الْإِثْمَانُ**) ဟု သုံးနှုန်း၏။ ဤသို့ဖြင့် စာဖတ်သူ၊ ကြားနာရ သူ၏ စိတ်မျက်စေ့ တွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ပေါ်လာစေ သည့် ဝေါဟာရများကို ရွေးချယ်သုံးနှုန်း၏။

၂။ လူ့လောကတွင် သဘာဝသယံဇာတ၊ အရင်းအမြစ်များ

အလှူပယ်ပေါများ၊ များပြား ကြွယ်ဝဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စေသည့် သဘောတရား: كَرَّ بَرَّ ဘရ်ကဟ်ကိုဖော်ညွှန်း ရာတွင် လူတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝ လက်တစ် ကမ်းမှ ရေကန်၊ နို့ထွက်လှိုင်သော သိုး၊ ဆိတ်၊ ကုလားအုတ်မများကို كَرَّ بَرَّဟု ခေါ်၏။ ယင်းပေါ် ဟာရဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်း ထားသော ဆင့်ပွား: Derivatives ပေါ်ဟာရ များသည် သဘာဝအရင်းအမြစ်များပေါများ ခြင်းသဘောကို လယ်ပြင်ဆင်သွား ထင်ရှား စွာပြ၏။

၃။ မိမိတို့၏မြို့ရွာအချက်အချာ ဘူမိနက်သန် နေရာမှန်ကို နှင်းချေဖျက်ဆီးရန် အဆ ပေါင်းများစွာ အင်အားစွမ်းပကား ကြီးမား သည့် ရန်သူ၏အခြေအနေ အမှန်ကို သိရှိ ရန် ဖော်ပြရာတွင် ကုရ်အာန် ကဏ္ဍ(၁၀၅) တွင်-
أَصْحَابِ الْفَيْلِ = ဆင်ပိုင်ရှင်များ၊ ဆင်တပ်မ တော်ဟုခေါ် လိုက်၏။

၄။ အင်အားအဆမတန်ကြီးမားသည့် ဆင်တပ် မတော်ဖြစ် နေလင့်ကစား၊ ၎င်းတို့ထက် အရွယ်အစား အလွန်မတန် သေးငယ် လင့် ကစား၊ အစုအဝေးလိုက် ကောင်းကင်ယံ တွင် ပျံသန်းရွေ့ရှားနေသော (clustered, flying forces) အာကာသစွမ်းအား နှင့်ဓာတုစွမ်းအားများကို သယ်ဆောင်လာ သော လက်တုံ့ပြန်မည့် ကျစ်လစ်ခိုင်မာ သော စွမ်းအား ရှင်များကို طَيْرًا أَبَائِيلَ = ၎င်းအုပ် တစ်အုပ်ဟု ပြဆိုသုံးနှုန်းထား ပုံတို့မှာ စာပေအလင်္ကာ အရာတွင် သူမတူ အောင်ပြောင် မြောက် လှပေသည်။

၅။ ဤလောတွင် တစ်မိသားနှင့် တစ်မိသား ပေါင်းဖက် လက်တွဲ(حَاكَ) နီကာဟ်) အိမ်ရာ တည်ထောင်ပြီး၊ လူ့လောကရှိ မိမိတို့၏ တာဝန်ဝတ္တရားများကို အသီးသီး ထမ်း ဆောင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိသဘောပေါက် ထားရန်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်မည်သို့ ရှိသည် ကို ဖော်ညွှန်းရာတွင်နေကာဟ် حَاكَ ပေါ်ဟာရကိုသုံး၏။

နေ့စဉ်သုံးတွင် كَحَّ الْمَطْرُ الْأَرْضِ (တစ်မိသားနှင့်တူသော) မိုးစက်မိုး ပေါက်များရွာ သွန်းချလာပြီး (တခြားတစ် မိသားနှင့်တူသော) မြေဆီလွှာထဲ သို့ စိမ့်ဝင် ခိုအောင်းသွား၍ (အခြားတစ်ဖက်ရှိ တစ် မိသား နှင့်တူသော)မြေသားအား ပွ၊ မွ၊ နူးညံ့အောင်ပြု၍ ဓာတုပြောင်း လဲမှု အများ အပြားဖြစ်ထွန်းစေပြီးမှ မျိုးကောင်း မျိုးသန့် သစ်ပင်ပန်းမလ်များကို၊ အစီအရီပေါက် ရောက် ဖူးပွင့်၊ ရှင်သန်သည့်သဘော တရားကို နေကာဟ် حَاكَ ဟုခေါ်၏။ လောကမြေပြင် တခွင်တပြင်လုံး စိမ်းစိမ်း၊ စိုစို၊ စည်စည် ကားကားဖြစ်နေမည့် လူ့ လောကသည် မျက်စေ့ပသာဒ ကြည်နူး ဖွယ်ရာ စိတ်နှလုံး ချမ်းမြေ့ပြီး ဖရဏာပီတိ ဝမ်းဆီထိသို့ဖြစ်နေရန် ရည်ရွယ်၏။ ယင်း ရည်ရွယ်ချက် များရရှိရန် တစ်မိသားနှင့် တစ်မိသားတို့ حَاكَ ပေါင်းဖက်ရန် ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်၏။

(ခ) လူတိုင်းညစဉ် တွေ့ကြုံခံစားနေရသည့် ဘဝ လက်တစ် ကမ်းမှအခြား သာဓက တစ်ရပ်မှာ-

كَحَّ النَّعَّاسِ الْعَيْنِ ဆိုလိုသည်မှာ အိပ်ချိန်ကျ ရောက်လာလျှင် 'ငိုက်မြည်းခြင်းသည် မျက်လုံး နှင့် ထိတွေ့ပေါင်းဖက်စုံမက် စိမ့်ဝင် သွားရန်လိုအပ်၏။ သို့မှသာ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် တစ်ဝ ကြီး အိပ်စက် အနားယူလိုက်ရသဖြင့် တစ်နေ့ကုန် ကိုယ်ခန္ဓာ တစ်ခုလုံး ကျန်းမာ ပြည့်ဖြိုး အင်အားတိုးပြီး ရှင်သန်ချမ်းမြေ့နေမည်။ လူ့ဘဝ ၏လုပ် ငန်းဆောင်တာ အဝဝကို အပြည့်အဝ ထမ်းဆောင်ရင်း လူ့ဘဝ ၏အနှစ်သာရကို အပြည့်အဝ ခံစားရယူနိုင်မည့် အခြေအနေ သည်လည်း حَاكَ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရည်ညွှန်း ဖော်ပြနေ၏။ အိပ်ချိန်ရောက်လို့မှ မအိပ်နိုင်၊ မငိုက်နိုင်ပဲ၊ မျက်လုံးများ ကြောင် လျက်၊ အိပ်ယာ ပေါ်တွင် လူးလွန်ပြီး မှောင်ကြီးမဲထဲ ကိုယ်ဒုက္ခ၊ စိတ်ဒုက္ခအမျိုးမျိုး၏ ဖိစီးမှုကို အလူးလူး အလဲလဲ ခံစားရင်း မိုးစင်စင်လင်းသွားရသူများ ၏ဆင်းရဲဒုက္ခ နောက်ဆက်တွဲ ရောဂါအန္တရာယ် များကား ဘဝ၏ အနိဗ္ဗာရုံများပင် ဖြစ်၏။ နီကာဟ် حَاكَ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဆိုးကျိုးများ သည်လည်း အလား တူပင်ဖြစ်၏။ မည်သူမျှ လိုလားကြမည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် အရဗီ စာလုံးအထူးသဖြင့် ကုရ်အာန်သုံး အရဗီစာလုံး တို့မှာ လူတိုင်း အတွက် လူ့ဘဝလက် တစ်ကမ်း တွင် နေ့စဉ် အဓိပ္ပာယ် ရှိရှိ၊ ရည်ရွယ်ချက်ပါပါ သုံးစွဲနိုင်သော ပေါ်ဟာရများဖြစ်သည်ပြင် ယင်း တို့၏ရည်ရွယ်ရင်း ဆိုလိုသည့် သဘောတရား များမှာ ရာသက်ပန် လူ့ဘဝအတွက်မရှိ မဖြစ် လိုအပ်ချက်များကို အတိုင်းအတာ အပြည့်အဝ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုး အလှတိုးစေပါသည်။

ဤကားနီဒါန်းပိုင်းတွင် နမူနာအဖြစ် အကျဉ်းမျှ တင်ပြနေ ရခြင်းဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ သာဓကများကို အခြေခံ ပြီး စာလုံးများ၏ ထူးခြားသည့် အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ကို တင်ပြလိုပါသည်။ စာစကား အရင်း အမြစ်အယူ အဆသဘောတရား Root Concept အရာတွင် ဘာသာစကား တစ်ရပ်သည် မည်သည့်အခြေ အနေတွင် ရပ်တည်နေသနည်း ဆိုသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဘာသာ စာစကား တစ်ရပ်၏ အသိဉာဏ်ပေးစွမ်းနိုင်မှု အရာတွင် မြင့်မားမှု၊ နက်ရှိုင်းမှုအဆင့်ကို တိုင်းတာခန့်မှန်း ခြင်းကို ဘာသာ ဗေဒပညာရှင်များ Philolo -gists တို့က သုတေသန ပြုခဲ့ကြ၏။

Root-Concept စာစကားအရင်းအမြစ် သဘောတရား ဖော် ဆောင်သည့် (အထက်တွင် အရဗီဘာသာစာစကားရှိသာဓက(၅)ခု ပြထား သကဲ့သို့) သာဓကများ များစွာရှိ၏။ ယင်း ဘာသာစာ စကား၏ အသိဉာဏ်ပညာပေးစွမ်း နိုင်မှု အဆင့်သည် အမြင့်မား ဆုံးအနက်ရှိုင်းဆုံး ပင်ဖြစ်သည်ဟု တွေ့မြင်သိရှိလာ၏။

Root-Concept စာစကားအရင်းအမြစ် ၏အရည်အတွက် အနည်းအများအလိုက် စာရင်း ဇယားတစ်ရပ်ကို အောက်တွင် လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

German ဂျာမန်ဘာသာစကားတွင်စာစကားအရင်းအမြစ် ၅၀ Sanskrit သင်္သကရိုက် ဘာသာစာ စကားတွင်စာစကား

အရင်းအမြစ်

၁၂၁

Arabic အရဗီဘာသာစာစကားတွင် စာစကားအရင်းအမြစ် ၆၀၀ ကမ္ဘာ့ဘာသာဗေဒပညာရှင်များ၏ သုတေသနပြုမှုကိုဖော်ပြ ထားသည်ကျမ်းကိုး -

Cosmic Consciousness -By Richard Bucke PP.30-31 မှရှာဖွေတင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ (ကျမ်းပြု)

ဘာသာစကားနှင့် စာပေအဆင့်တွင် တစ် လောက လုံးရှိဘာသာစကားနှင့် စာပေတို့ အနက် အဆင့်အမြင့်မားဆုံး အနက်ရှိုင်းဆုံးဖြစ် သော ‘အရဗီဘာသာစကား العربية သည် လိုရင်းတိုရှင်းပြီး ထိထိမိမိ တိတိပပ၊ နက်နဲ၊ နက်ရှိုင်းသော သဘောကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ဖော်ညွှန်းပြီး စာပန်းချီ ခြယ်မှုန်းနိုင်သည့် ဘာသာ စာ စကားကိုသာလျှင် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က လူသားတစ်ရပ်လုံးအဖို့ပြည့်စုံ ကုံလုံ သော လူ့ဘဝ လမ်းညွှန် The Complete Code of Life အတွက် ရွေးချယ် ထုတ်ပြန်ပို့ချ ခဲ့၏။

အဆိုပါ လူ့ဘဝလမ်းညွှန်ကျမ်း အလ် ကုရ်အာန် (الْقُرْآن) ကို အခြားမည်သည့် ဘာသာ စာစကားတစ်ရပ်ရပ် (မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ အူရဒူ)သို့ ပြန်ဆိုမည်ဆိုလျှင် မူလအရဗီ ဘာသာဖြင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချသော ကျမ်းရှိ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို အရှိအရှိ အတိုင်း ဖော်ထုတ် ပြန်ဆို ရန် ဖြစ်နိုင်စရာအလားအလာ မည်သို့ရှိသနည်း ဆိုသည်ကိုလေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချစဉ်က လူ့ယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ဘာသာစကားလောက တွင် အရဗီဘာသာစကားအပြင် ရောမဘာသာ၊ ပဲဟ်လဝီ(Pahlavi)ဘာသာစကား(ဖါရဗီဘာသာ စကား၏ မူလ)Sanskrit သင်္သကရိုက် ဘာသာစကား၊ ပရခရစ် ဘာသာစကား၊ တရုတ် ဘာသာစကားစသည်တို့သည်လည်း ခေတ်ပြိုင် ဘာသာစကားများအဖြစ်ရှိခဲ့၏။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် ဤကမ္ဘာမြေပြင်၌ လူသားနွယ်ဝင် တစ်ရပ်လုံး တည်ရှိနေသ၍ ကာလပတ်လုံး လူ သားတို့အား “အပြီးအပြည့် စုံဆုံး လူ့ဘဝလမ်း ညွှန် ကုရ်အာန်”ကို ပို့ချရန် အရဗီဘာသာ စကားကို ဆက်သွယ်ရေးကရိယာ တစ်ခုအဖြစ် ရွေးချယ် ခဲ့ခြင်း တွင် လုံလောက်သော အကြောင်း ရင်းခံများရှိသည်တို့အနက် အချို့ကို ဖော်ပြရသော်-

၁။ ကုရ်အာန်၏ အရဗီဘာသာစကားသည် ပျို့၊ကဗျာ၊ လင်္ကာချည်းသက်သက်လည်း မဟုတ်၊ စကားပြေသက် သက်လည်းမဟုတ်၊ ယင်းနှစ်မျိုးလုံးအချိုးကျယှဉ်တွဲ ပေါင်း စပ်နေသည့် ဘာသာစကားတစ်ရပ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စာပေ ရသပေးစွမ်းရာ တွင် အထွတ်အထိပ်အဆင့်တွင်ရှိ၏။

၂။ ဘာသာစကား စာပေတစ်ရပ်အဖြစ် ခိုင်မာ ကျစ်လစ်သော ကိုယ်ပိုင်မှု၊ ကိုယ်ပိုင်ဟန် ကိုယ်ပိုင်စနစ်ရှိခြင်း။

၃။ အခြားမည်သည့် ဘာသာစာစကားနှင့်မျှ မတူ တစ်မူထူးခြား သော ခိုင်မာကျစ်လစ် ပြည့်ဖြိုးကြွယ်ဝသော စကားလုံးဝေါ ဟာရ များရှိခြင်း။

၄။ ခိုင်မာကျစ်လစ်ပြီး ဆိုလိုရင်းကို တိတိပပ ဖော်ညွှန်းပြနိုင်သော သဒ္ဒါစည်းမျဉ်း စည်း ကမ်းများပြည့်စုံခြင်း။

၅။ မိမိ ထောက်ပြလိုသည့် အတွေးအခေါ် သဘော တရားတစ်ရပ် ကိုခေတ်တိုင်း ယဉ် ကျေးမှုတိုင်း၊ လူမှုစနစ်တိုင်းဆီသို့ ဖြန့် ကျက် သယ်ဆောင်သွားနိုင်လောက်အောင် လူ့ ဘဝ လက် တစ်ကမ်းမှ သိလွယ်မြင်လွယ် ခံစားနိုင်သည့် နှိုင်းခိုင်းတင်စားမှု၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျတို့မှာ တကယ့်အရှိတရား၊ အသိ တရားဝန်းကျင်မှပင်ဖြစ်သဖြင့် ရိုးရှင်း လွယ်ကူပုံမှာ စံထား လောက်၏။

အထက်ဖော်ပြပါ အရဗီဘာသာစကား၏ အနှစ်သာရများကို အရှိအရှိအတိုင်းတစ်လုံး တစ်ဝတည်း ပါဝင်စေပြီး အခြားဘာ သာစကား တစ်ရပ်ရပ်သို့ ပြန်ဆိုမည်ဆိုလျှင် မူလအရဗီ စာအတိုင်း ဖြစ်နိုင်ချေရှိရန် အလွန်အလွန် နည်းပါးလှ၏။ ဒီအချက် ထက်ပိုမိုလေးနက်သော အကြောင်းချင်းရာ တစ်ရပ်ရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ-

“လူသားနွယ်ဝင်တို့၏ ရုပ်ပိုင်းတိုးတက်ဖွံ့ ဖြိုးမှုအတွက် အခြေခံကောင်းများ၊ နာမ်ပိုင်း (နမ်နမ်)လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး မြင့်မား ကုံလုံပြည့်စုံမှုအတွက် လမ်းညွှန် နိယာမဥပဒေ သကျမ်း ကုရ်အာန်ကို အရဗီဘာသာဖြင့် ထုတ် ပြန်ပို့ချထားရာ ယင်းကျမ်းကို လူတို့၏အခြား ဘာသာစကားသို့ပြန်ဆိုရန် ကြိုးစားကြခြင်းတွင် မဖော်ပြနိုင်လောက်သော ချွတ်ချော် တိမ်းစောင်း သွေဖည်ယိမ်း ယိုင်မှုများကို အလျှံပယ်တွေ့ရှိ နေရ၏။

အရဗီဘာသာစကားကို ဘာသာစကား တစ်ရပ်အဖြစ် Arabic as a language အတော်အတန်ပိုင်နိုင်စွာလေ့လာထားသူ တစ်ဦး အနေဖြင့် မူလအရဗီ ကုရ်အာန်နှင့် အင်္ဂလိပ်၊ ပါရှင်း၊ မြန်မာ၊ အူရဒူစသည့် မည်သည့် ဘာသာပြန်ကိုမဆို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာ ကြည့်လျှင် များစွာကွာခြားကွာဟ ကွဲလွဲခြားနားမှုကို အတိုင်းအတာ အမျိုးမျိုးနှင့် တွေ့ရမည်။

ဘာသာပြန်များ၏ အားနည်းချက်သည် ကြီးမားပါဘိ။ ဘာ သာပြန်သည် ဘာသာပြန် သာဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်(မူရင်း) ကျမ်းကား မဟုတ်။ လူတိုင်းမူရင်းအရဗီစာဖြင့် ထုတ်ပြန် ထားသော ကုရ်အာန်ကိုသာ မူရင်းအတိုင်းသင် ကြားပို့ချ သင်ယူဆည်း ပူးရေးစနစ်ကို လက် တွေ့ ဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေ။

The Arabic was the language in which the Holy Qur'an was revealed. The mode of expression of the Qur'an is neither poetry, nor prose, but it has its own style, its own rhythm it has rare beauty and grandeur - it is sublime! To translate such a language into another retaining its spirit, its beauty, its force, seriousness, grandeur and depth is just not possible. One may still make an attempt, if it is only a piece of art or literature, but when it contains a charter of human rights, a book of universal constitution, one has to be very careful. A language coins particular words according to its tradi-

tions, culture, concepts and values; so how could it be possible for English or for that matter any other language to give one word for concept which did not exist in their culture? This difficulty is apparent, when one reads English or Persian or Urdu translations which per force, retain the original Qur'anic words viz Kafir, Momin, Rahman, Raheem, Sabar, Salat, Zakat etc.

နေ့စဉ်လက်တွေ့ဘဝတွင်ကား ကမ္ဘာပေါ် တွင် ဘာသာစာစကားအသီးသီးဖြင့် ပြန်ဆို ပြီးသည့် ကုန်အာန်ဘာသာပြန်စာရင်းဇယား (နမူနာ)ကိုဖော်ပြထားပါသည်။

ကျမ်းတော်မြတ်ကုန်အာန်

ဘာသာစကား ဘာသာပြန်အရေအတွက်

အူရုဒ္ဒ	၅၀၀
ဖာရစ်	၅၂
ဟင်ဒီ	၂၅
ဂူဂျရတီ	၁၀
ဟီဘရူး	၁၀
တူရကီ	၅၀ ကျော်
ဂျာဗား	၁၀
အင်ဒိုချိုင်းနား(ခမာ)	၃
ယိုးဒယား	၅
မြန်မာ	၆
ဂျပန်	၅
တရုတ်	၇
ဆွာလေဟီ(အာဖရိက)	၁၀
ဖိလစ်ပိုင်(နိုင်ဂျီးရီးယား)	၄
ဟောင်စာ(အာဖရိက)	၅
အီသီယိုးပီးယား	၅
မော်လ်တာ(မြေထဲပင်လယ်)	၃
တေလ်ဂူ	၅
သင်္သကရိုက်	၂
ဂိုရ်မူဒီ ပန်ဂျာပီ	၅
ဘင်္ဂါလီ	၅၀-ကျော်
သီရိလင်္ကာအထက်ပိုင်း	၄
ဆင်ဒီ	၁၀
ဆရ်ဘီန်	၂
ဟန်ဂေရီ	၅
အလ်ဗေးနီးယား	၄
ပန်ဂျာပီ	၁၅
မရာတီ(ဘုံဘေစကား)	၁
တမိလ်	၁၀
မလ်ရာလမ်	၅
မရှ်တို	၁၄

ပြင်သစ်	၃၁
အင်္ဂလိပ်	၄၀
လက်တင်စကား	၁၅
ဂျာမနီ	၂၀
ဘဟာဆာအင်ဒိုနီးရှား	၁၀
ဗီယက်နမ်	၁
အီတာလျံ	၁၉
စပိန်	၁၀
ဟော်လန်ဒီယန်း	၁၀
ဂရိ	၅
မကာဆရီးန်	၂
အရ်ဂိုနိုန်	၁
ရုရှ	၁၀
ဒိန်းမတ်	၄
ဘူလ်ဂေးရီးယား	၃
ဆွီဒင်	၄
ပိုလန်	၄
မကာဆရီးန်	၂
အရ်ဂိုနိုန်	၁
ရုရှ	၁၀
ဒိန်းမတ်	၄
ဘူလ်ဂေးရီးယား	၃
ဆွီဒင်	၄
ပိုလန်	၄
ပေါ်တူဂီ	၆
ရူမေးနီးယား	၃
ဩစတီးယား	၅
ဗိုဟေးဗီးယား	၂
ကိုရီးယား	၂

ဤဇယားကို ရှာဖွေစုဆောင်းထားသူ ကျွန်တော်၏ စာပေရောင်းရင်း အပေါင်းအသင်း ကြီး၊ အစ္စလာမ့်သမိုင်းသုတေသီ၊ စာရေးဆရာ ကြီး ဂျာဝိဒ်သန်း၊ အန်စွာရီ(အာလင်မ်) Islamic Theological Science ထံမှ အသုံးပြုခွင့်ရရှိပါ သဖြင့် ကျေးဇူးတင်ပါသည်။ (စာရေးသူ)

လက်လှမ်းမှီသရွေ့ ကြိုးစားလေ့လာရသမျှ တင်ပြလိုသည်မှာ-
 ၁။ ဘာသာစကားတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပြန်ဆိုထား သည့် ကုန်အာန်ဘာသာပြန်တို့ အနက်မှ အူရုဒ္ဒ ဘာသာဖြင့်ရှိသည့် ကုန်အာန် ဘာသာပြန်များ၊ မြန်မာဘာသာစာ စကား ဖြင့်ရှိသည့် ကုန်အာန်ဘာသာပြန်များကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာလျှင် တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး ကြီးစွာသော ကွဲလွဲချက်၊ ကွာဟချက်၊ တင်ပြမှု ဆန့်ကျင်နေခြင်းမျိုးနှင့် ရွေးချယ် သည့် ဝေါဟာရ

လုံးဝကွာခြားနေခြင်းမျိုး တွေ့ရသည်။

၂။ ခေတ်ကာလကွာခြား ဝေးကွာလာသည်နှင့် ဘာသာပြန် ကျမ်းများ၏ စာပေရေးသား သုံးနှုန်းမှု အဆ ပေါင်းများစွာခြားနားလာ၏။

(ဥပမာ-ဦးကာလူ၊ ဘာသာပြန် ကုရ်အာန် နှင့် မန္တလေးမြို့မှ မော်လဝီမူဆာ၏ ဘာသာ ပြန်ကုရ်အာန်၊ သီရိပျံချီ ဦးဘစိန် M.Sc. ၏ဘာသာပြန်နှင့် အလ္လာမတ် ဆရာကြီး ယာဇီ၏ အလင်းပြကျမ်း တို့ကိုနှိုင်းယှဉ် လေ့လာပါရန်)

၃။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ကုရ်အာန်ကျမ်းရှိ စကားလုံးဝေါဟာရ များကို သုံးစွဲရာတွင် Bible ကျမ်းစာပါ အကြောင်းအရာနှင့် သဘောတရားများကို ကုရ်အာန် ဘာသာ ပြန်ထဲသို့ အလုံး အရင်းနှင့် ယူဆောင်လာ တော့၏။ အလားတူပင် အူရ်ဒူဘာ သာပြန် ဖြစ်လျှင် ရွေးချယ်သည့်စာလုံးမှာ ပဲဟ်လဝီ (ဖာရစ်စီ) ဘာသာစကား ဝေါဟာရများ ယင်းဘာသာစာစကား ပိုင်ရှင်တို့၏ အတွေး အခေါ် အယူအဆ၊ တရားသဘောနှင့် သဘောတရားများသည် ကုရ်အာန် ဘာသာပြန်တွင်းသို့ အတားအဆီးမဲ့ ဝင် ရောက် နေရာယူလာကြ၏။ မြန်မာဘာ သာ ပြန်ဖြစ်လျှင်ပါဠိ၊ သင်္သကရိုက်၊ ဟင်ဒီ၊ ပေါရာဏ စသည့်ဝေါဟာရများဖြင့် ယင်း အဓိဘာသာစာစကား၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် များ အတိုင်း တိတိပပနေရာယူထား၏။

၄။ ဤသို့ဖြင့် မူရင်းအရဗီဖြင့် ထုတ်ပြန်ထား သော ကုရ်အာန်ကပေးလိုသောအသိတရား လမ်းညွှန်သည် ဘာသာပြန်ဆိုမှု အသီးသီး၏ လက်ချက်ကြောင့် လုံးဝ(လုံးဝ) ကွဲပြား ခြားနားကာ အသိတရားလမ်းညွှန်မှုကို ပေးနေသည့် ဘာသာပြန် ကျမ်းတစ်ဆူ အဖြစ် စာဖတ်သူ သူတော်စင်ဘာ သာဝင် များထံရောက်ရှိပြီး လူများစုက ယင်းသည် ပင် အလ္လာဟ်အရှင်၏ ဝဟီထုတ်ပြန်မှု ကိုယ်စားပြု ဘာသာပြန် ကျမ်းတော်ဟုပင် နှလုံးသွင်း ယုံကြည်ထားကြ၏။

ဘာသာပြန်ကျမ်းသုံးလေးမျိုးလောက်ကို လေ့လာသူတစ်ဦး သည် အကယ်၍အရဗီ ဘာသာ စာစကားကို သဒ္ဒါနည်းကျလည်း ကောင်းစွာတတ်မြောက်ထားပြီး ကုရ်အာန် ဆိုင်ရာ လေ့လာမှုအား လည်း ကောင်းပါက ကွာခြား၊ ကွဲလွဲဆန့် ကျင်နေမှုများစွာကို သေချာပေါက် မြောက်မြားစွာ တွေ့ရှိရမည်။

အောက်ပါဘာသာစကား(၃)မျိုးကို နမူနာ ယူ၍ ဘာသာပြန် များတွင် ဝေါဟာရဖလှယ်၍ ပြန်ဆိုထားပုံမှာ-

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ပါ ဝေါဟာရများကို အခြားဘာသာစကားရှိ ဝေါဟာရတစ်လုံး နှစ် လုံးဖြင့် ဖလှယ်၍ဘာသာပြန်ဆို ရုံမျှဖြင့် ကုရ်အာန်က လူတို့အား အသိပေးလမ်းညွှန်လို သည့် အချက် အလက်၊ အတိုင်းအတာပမာဏ လုံးဝ မပြည့်မီနိုင်ပါ။ အကယ်၍ အလ္လာဟ်စာလုံး တွင် God အရှင်မြတ်၊ ဘုရားသခင် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ဆိုပါစို့။ ဘာသာပြန်ဖတ်သူက Allah သည် အင်္ဂလိပ် God လိုမျိုး၊ မြန်မာ 'ဘုရား သခင်' လိုမျိုးဟုပင် သာမန်အဓိပ္ပာယ်

ကောက်ယူမည်မှာ မလွဲကေန်ပင်ဖြစ်သည်။

အလားတူ **Religion** ဘာသာ သာသနာဟု ပြန်ဆိုထားခြင်းမျိုးတွင် မူကား၊ တကယ့်အရင်းအမြစ်ကို စစ်ကြည့်ပါက **دين** သည် Religion လည်းမဟုတ် ဘာသာ၊ သာသနာဟုလည်း လုံးဝအဓိပ္ပာယ်မရပါ။ **دين** ကိုနေရာ ပေါင်း များစွာတွင် သီးခြားအနက် အဓိပ္ပာယ်များဖြင့် သုံးနှုန်းဖော်ညွှန်း ထားပြန်သဖြင့် ဖော်ပြပါအတိုင်း Religion နှင့် ဘာသာ သာသနာ ဟုပင် ပြန်ဆိုထားခြင်းသည် အထူးပင် အမှန်တရားနှင့် ဝေးကွာလှ ၏။ ကုရ်အာန်ပါ **الصَّلَاة** ၏ သဘောတရားအနက်အဓိပ္ပာယ် များ စွာရှိရာ **نماز** နမားဇ်ဟုခေါ်သော ရှေးယခင် ပဲဟ်လဝီ ယခုအခေါ် ဖာရစ်စီဘာသာစကားတွင် မီးကိုးကွယ်ပူဇော်ပသခြင်း (နမားဇ်)နှင့်ကား ဘာမျှမဆိုင်ရုံတင်မက အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပေးသနားလိုသော အသိတရားကိုဖီလာ ဆန့်ကျင်နေခြင်း ပင်ဖြစ် ၏။ ကျန်ဝေါဟာရများနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ဖော်ပြပါအတိုင်း မူရင်း ဝေါဟာရက ဆိုလိုသည့်သဘောတရားနှင့် ငှားရမ်း၊ မွေးစား သုံးနှုန်းလိုက်သော ဘာသာပြန် ဝေါဟာရတို့မှာ အကွာခြားကြီး ကွာခြားလှ ပါသည်။

The original Qur'anic words such as Kafir, Momin Mushrik, Salat, Zakat – all these words existed in Arabic language before the advent of Islam, so who was called Kafir, Momin, Mushrik by the Arabs and what did they mean by Eiman, Shariah or Salat etc. was not unknown to them. It is therefore very important for the reader to know the exact meaning of these words, because they carry specific Qur'anic concept and their simple translation in English, would either give Biblical meanings or negate the very spirit of the message. And lastly, these words are repeatedly used in the Qur'an and every time it is not possible to give the detailed explanatory note, hence the necessity to retaining these words as such and adding this glossy.

အောက်ပါအချက်အလက်များသည် ကုရ် အာန်ကို အခြားဘာ သာသို့မပြန်ဆို မီ ထည့် သွင်း စဉ်းစားရမည် သဘော တရားများဖြစ်သည်။

၁။ ကုရ်အာန်ပါအရဗီဝေါဟာရတို့ကို အခြား မည်သည့်ဘာသာ စာစကားရှိ၊ ဝေါဟာရ တစ်လုံး၊ နှစ်လုံးသို့မဟုတ် စကားစု တို့ဖြင့် အစားထိုးရုံမျှဖြင့် အလ္လာဟ်က လူသားအား အသိ တရားပေးလမ်းညွှန်လိုသည့် သဘော ဆိုလိုရင်းကို လုံးဝကာ မိနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

၂။ ကုရ်အာန်၏စလယ်ဆုံး တစ်အုပ်၏ နေရာ ပေါင်းများစွာတွင် ဝေါဟာရစာလုံးကိုအခြား အမျိုးမျိုးသော ဝေါဟာရများဖြင့် ရှေ့နောက်တွဲသုံးစွဲထား၏။ ဝေါဟာရတစ်လုံး၏ ပုံစံအသွင် သဏ္ဍာန်များစွာဖြင့် သုံးနှုန်း ထားခြင်းတွင် ထူးခြားချက်များ ပြည့်နှက် နေပြီး တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ ဆိုလိုရင်း အနက်မှာ

လည်း အသေးစိတ် ထူးခြားနေ ကြပြန်သည်။ မှတ်ချက်- ဝေါဟာရ အစုအဝေး ပုံစံအမျိုး မျိုးကို ကုန်အာန် ၏နေရာပေါင်းများစွာတွင် ထပ်မံထပ်မံ၍ ပြန်လည် ဖော် ပြသုံးနှုန်းခြင်း *تَصْرِيْفُ الْآيَاتِ* ဆင်တူ အာယတ်များတွင် ဝေါဟာရတစ်လုံး၏အသွင်အမျိုးမျိုးကို သုံး၍ နေရာပေါင်း များစွာတွင် တစ်ကျော့ ပြီး တစ်ကျော့ပြောင်းလဲ သုံးနှုန်းခြင်းဖြင့်၊ ယင်းဝေါဟာရ၏ဆိုလိုရင်းအနက် သဘော တရားကို ဖော်ညွှန်းပြနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ကွာခြား သောအသုံးအနှုန်းမျိုး သည် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ထူးခြား ချက် ကိုယ်ပိုင် အသုံးအနှုန်း၏မူ The Qur'anic par- ticular literal style of its own.

[ဤအကြောင်းအရာကို ရှေ့တွင် ဆက် လက်တင်ပြပါမည်။ စုဆောင်းတင်ပြသူ]

ဤသို့သော အရဗီဘာသာစာ၏ ကိုယ်ပိုင် ထူးခြားသော အသုံးအနှုန်းကို ထပ်တူထပ်မျှကျ အောင် အခြားအခြားသော ဘာသာစကားများ ဖြင့် မဖော်ပြနိုင်ပါ။ ဤသို့သော သဘောတရား များရှိကြောင်း ဘာသာ မပြန်ဆိုမီကပင် အဘိဓာန် သဘောမျိုး ဝေါဟာရတို့၏ အထူးထူး အထွေထွေသော အနက်အဓိပ္ပာယ် လိုရင်း သဘောဆိုလိုသည့် သဘောတရားများကို ဥပမာ၊ ဥပမေယျများဖြင့် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုသည့် ကျမ်းတစ်စောင် ပြုစုထားပြီးဖြစ်ရမည်။ ယခု ဤမျှရေးသားရှင်းလင်းနေခြင်းမှာ ဤကိစ္စကို ပင် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

The Qur'an does not claim to be merely a book of codified laws and injunctions, or a book wherein are collected the formulas for making wireless set or the railway engine. It is not just a book of information, but something much more than that.

Its objective and its method of explanation is that of educating the mind and changing its attitude towards life. Its aim to bring about a revolution inside the man himself, for after all, the external material civilization is the expression of the internal spiritual condition of man himself. To serve this purpose, therefore, the Qur'an doesn't give, like the man-made books, different subjects and chapter by chapter. The different subjects are spread out from the beginning of the book to the end of it. By repetition and from different angles, the point is brought home. At one place, the Qur'an mentions a point, at another it defines it, and yet at another places it first explains it briefly and later in detail. This process is called *تَصْرُوْفُ الْآيَاتِ*, that is, explaining a certain point by repeating it again and again.

The Qur'an says: "See how we display the Revelation by stating it again and again so that they

may understand. (The Qur'an 6:65)

As an example of this, you may note that at one place, the Qur'an speaks of the movement of the various planets, the stars, the clouds and the various birds and animals and explains as to how perfectly they move or live according to the universal laws of Nature and maintain complete proportion. Then man is also asked to maintain this proportion is his life. In this example, the lesson was drawn from Nature.

At another place, the fact that man should maintain proportion in life is derived from history. Reference is made to the past nations, who disobeyed Allah's laws and were thus destroyed in spite of their power and splendor and wealth. They had destroyed the proportion in their life, and so they fell.

၃။ လူသားပညာရှင်တို့ သီကုံးသုံးနှုန်း ဖွဲ့နွဲ့ ရေးသားသောကဗျာ၊ လင်္ကာများကိုပင်၊ အခြားဘာသာစာ စကားဖြင့် ကျွမ်းကျွမ်း ကျင်ကျင် ဘာသာပြန်ဆိုထားသည် ဆိုစေ ကာမူ မူရင်းကဗျာ လင်္ကာ၏ အနှစ်သာရ သဘောတရား အတိုင်းအတာကိုကား အရှိအရှိအတိုင်း ဖော်ညွှန်းထုတ်ပြရန်မဖြစ်နိုင်ချေ ဟုစာပေ ပညာရှင် ကဝိအကျော်အမော် များ လောကတွင် အားလုံး လက်ခံထား၏။ ဤသို့ဆိုလျှင် ကမ္ဘာလောကကြီး၏ Re- naissance နိုးကြားမှု အသိပညာတိုးတက်မှု အစမပြုမီ ခရစ်သက္ကရာဇ်-ရာစုလောက် က ထုတ်ပြန်ဖို့ချထားသော ကုန်အာန်ကျမ်း မြတ်ကပေးသည့်ပညာရပ် ရှေ့လျှောက် တဖြည်းဖြည်း ပြောင်းလဲတိုးတက်မြင့်မား လာသည့် အသိ ပညာခေတ်အဆက်ဆက် တွင် စိန်ခေါ်မှု အမျိုးမျိုး စမ်းသပ်မှု အဖုံဖုံကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းပေးရုံတင်မက လူမှုပြဿနာ အားလုံး အတွက် ဖြေဆေးကို ပေးနိုင်သည့် တစ်ဆူတည်းသောကျမ်း ခြီးကို တစ်ခုကောင်းတစ်ဘာသာ၊ နှစ်ဘာသာကျွမ်း သည့်လူ သားပညာရှင်တို့သည် မိမိတို့၏ အဓိဘာသာစကား တစ်ရပ်ရပ် ဖြင့်ဘာသာ ပြန်ဆိုမည်ဆိုပါက မူရင်းအရဗီ၊ ကုန်အာန် ကျမ်း ၏ဆိုလိုရင်းကို တိတိပပ အရှိအရှိ အတိုင်းဖော်ပြနိုင်ဖို့ကား ဝေလာဝေး၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အရာရာကို လွှမ်းခြုံ ထားသော ရွှေဉာဏ်တော်အား တစ်ခု ကောင်း၊ တစ်ဘာသာ ကောင်း၊ တစ်ရွာ တစ်ပုဒ်ဆန်းမျှ နားလည်သိရှိသည့် လူသား တို့ ဘာသာပြန်ရန်ဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်း အလွန်နည်းပါး၏။

၄။ လူပညာရှင်တစ်ယောက် ကုန်အာန်ကို မည်မျှပင် ကျွမ်း ကျွမ်းကျင်ကျင်ဘာသာပြန် ဆို ထားသည်ဆို စေကာမူ ယင်းသူတတ် ကျွမ်း ထားသော အသိဉာဏ်ပညာဖြင့်သူ၏ ဝေါဟာရရွေးချယ်မှုကား၊ သူ့ပတ်ဝန်းကျင် ရှိ(၁၀)နှစ်၊ အနှစ်(၂၀)၊ အနှစ်(၃၀)မျှ ခေတ် စာပေရေးစီးချောင်းတွင် သူ၏ဘာသာပြန် ကျမ်းသည် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်ရုံမျှရှိမည်။

အသိပညာနှင့်ဝေါဟာရ အသုံး အနှုန်းတို့ သည်လည်း လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲနေရခါ နှောင်းခေတ် မျိုးဆက်သစ်တို့အဖို့ အသုံး မပြုတော့သည့် ဝေါဟာရကို ဖော်ပြ၍ ရာသက်ပန် လမ်းညွှန် ကုန်အာန်ကို အမြဲ တမ်းအတွက် စံချိန်စံညွှန်းမီမီ ဘာသာပြန် ဆိုဖို့ကားဖြစ်ကိုမဖြစ်နိုင်ပါ။

[ဥပမာ-ဦးကာလူ ဘာသာပြန် ကုန်အာန်၊ ဦးဘစိန် ဘာသာ ပြန်ကုန်အာန်ကျမ်း၊ အလ္လာမာ ဃာဇီမုဟမ္မဒ်ဟာရှင်၏အလင်း ပြကျမ်းတို့ကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြည့်ပါက ဤအချက်ကို ကွင်း ကွင်း ကွက်ကွက်သိမြင်လာနိုင်မည်။

စုဆောင်း တင်ပြသူ]

၅။ ကမ္ဘာစာပေ၊ လက်ရှိအခြေအနေတွင် အကြွယ်ဝဆုံးဟု အများ လက်ခံထားသော အင်္ဂလိပ်စာသည် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုသူတို့က အံ့ဩ၍ မကုန်နိုင် သောအချက် တစ်ခုမှာ စကြဝဠာအနန္တ ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်နေခြင်း အ ဆင့်ဆင့် The various stages of the creation of Uni- verse တွင် အင်္ဂလိပ်စာ၌ Created ဝေါဟာရတစ်ခု တည်းသာရှိ၏။ ကုန်အာန် တွင် خَلَقَ، فَطَرَ، بَدَأَ، الْأَمْرُ ဟု အနုစိပ် အဆင့်ဆင့် သီကုံးနှုန်းဖွဲ့ထားရှိသဖြင့် အရဗီ (ကုန်အာန်၏အရဗီ) စာစကားရှေ့တွင် အင်္ဂလိပ်စာ၏နံ ချာဆင်းရဲမှုကို သုတေသီ ပညာရှင်များက သိမြင်လာ ကြပါသည်။

Philosopher-poet Dr. Iqbal, in his Essay on Reconstruction of Religious Thought in Islam (p-103) quotes Pringle Pattison, a famous thinker who exposes the helplessness of English language which has only one word about “Creation of universe” whereas there should have been several different words to explain several different processes of crea- tion.

၆။ အကြောင်းအရာတစ်ရပ်၏ တိကျလေးနက် မှု အတိုင်းအတာ အဆင့်ဆင့်ကို ဖော်ပြရာ တွင် အရဗီဘာသာစာစကားဖြင့် ကုန်အာန် က ဖော်ညွှန်းသီကုံးမှုကိုလူသားတို့၏အခြား အခြား သောမည်သည့် ဘာသာ စကားမျှဖြင့် ရေးသားပြန် ဆိုဖော် ညွှန်းရန် ဖြစ်နိုင်ချေ လုံးဝမရှိကြောင်း အောက်ပါ ဘာသာ စကား များဖြင့် လေ့လာမှတ်သားသင်ခန်းစာပွား များရယူ နိုင်ကြပါစေ။

သာဓက (၁)

ကုန်အာန် ၁၅:၉ တွင်-

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ
၇ ၆ ၅ ၄ ၃ ၂ ၁

“အိဒ်ကံ သတိပေး သွန်သင်ဆုံးမချက် (ကုန်အာန်)ကို ငါအရှင်

ကိုယ်တိုင်အလီလီထုတ် ပြန်ထားသည့်နည်းတူ ငါအရှင်ကိုယ် တိုင်ပင် ယင်းကျမ်းကိုထိန်းသိမ်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ထားလျက် ရှိ နေ၏။” ဤအာယတ်တော်တွင် အရဗီဘာသာဖြင့် သီကုံးနှုန်း ဖွဲ့ထားပုံမှာ လူသားတို့၏မည်သည့် အခြားဘာသာ စာ စကား တွင်မှ မတွေ့မြင်နိုင်၊ မစီကုံးနိုင်သည့် အံ့ဖွယ်ရာအချက်မှာ-

[အဆွေစာဖတ်သူ ဤနေရာတွင် အရဗီ ဘာသာကို သဒ္ဒါနည်း ကျတတ်မြောက်၍ထား လျှင် ကောင်းလေစွတကား။]

ယင်းအာယတ်တွင် စကားလုံးနိပါတ်စဉ်များ ကို တပ်ပေးထား ၏။ စုစုပေါင်းစကားလုံး ခုနစ် လုံးရှိ၏။ အများနားလည် အောင်ပြောပြရလျှင် စာလုံးခုနစ်လုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသောဝါကျ တစ်ကြောင်း တွင်ပင် အရဗီဘာသာဖြင့် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က မိမိကိုယ်တိုင်ကို ရည် ညွှန်း၍ ငါ(အရှင်)ဟု သုံးနှုန်းထားသော အညွှန်းပါစာလုံး၊

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا وَإِنَّا
၄ ၃ ၂ ၁

စုစုပေါင်းလေးလုံးပါဝင်ပြီး ကုန်အာန်ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့် ရှောက်ခြင်းသည်လည်း လုံးဝဥသု ငါအရှင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျသာ တစ်လုံးတစ်ဝတည်း ပြုလုပ် ကြောင်း လေးလေးနက်နက် ထိထိမိမိ ငါအရှင် ငါအရှင်ဟု စုစု ပေါင်းလေးလုံးဖြင့် စီကုံးနှုန်းဖွဲ့ တင်ပြဖော်ညွှန်းထားပုံကို လူသားတို့ ၏ အခြားမည်သည့်ဘာသာစကားမျှ လိုက်မီ နိုင်မည်မဟုတ်။ အရဗီဘာသာကိုသဒ္ဒါနည်းကျ တတ်ကျွမ်းသူ မှစ်လင်မိတစ်ဦးအဖို့ တုနိုင်းမဲ့ အံ့ဩကုန်နိုင်ဘွယ်၊ ကုန်အာန်၏ကြီးမြတ်မှု တန်ဖိုးဖြတ် ခြင်းငှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်သည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူး တော်ကိုကွင်းကွင်း ကွက်ကွက်တိတိပပ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သီကုံး နှုန်းဖွဲ့မှု ပြောင်မြောက်ပုံတို့မှာ အံ့ဩကုန်နိုင် ဘွယ် Ever last- ing Miracle သာဖြစ်သဖြင့် الحمد لله ကျေနပ်ရတော့၏။

It might be said that one could have chosen suitable equivalents from the English vocabulary but this is in fact impossible, for the English vocabulary or any other language does not offer words and phrases that could convey precisely the exact sense of the relevant Qur’anic terms. Take, for instance a verse from the Qur’an (15:9)

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

“There is no doubt that it is We, Ourselves, who have bestowed this Qur’an step by step and it is We who shall see it that it always remains preserved. It is impossible to present in English (or perhaps any other language) the force of four-times repeated “WE” in the seven words of the original.

The same exactly the reason why it is practically impossible to translate the Qur'an faithfully into another language.

သာဓက(၂)

(ကုရ်အာန် ၅၀ : ၄၃)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ

၅ ၄ ၃ ၂ ၁

“အမှန်တကယ်ပင် ငါအရှင်သည်သာလျှင် ရှင်ခြင်း၊ သေခြင်းအကြောင်းတရားများကို ပြဋ္ဌာန်းထားလေရာ ငါအရှင်ထံသို့သာ သင်တို့ အားလုံးလည်း လာကြရမည်။” အာယတ်တွင် စကားလုံး စုစုပေါင်းခြောက်လုံးပါဝင်ပြီး ယင်းတို့ အနက် ငါးလုံးတွင် ငါအရှင် ငါအရှင်ဟု လေး နေရာတွင် ပါဝင်သီကုံးနှုန်းဖွဲ့ထားခြင်းမျိုးကို ကုရ်အာန်ထုတ်ပြန်ပို့ချရန် ရွေးချယ်ထားသည့် အရဗီဘာသာစကား တစ်ခုတည်းဖြင့်သာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လူသားအား မိမိ၏အစီ အမံများကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ထဲထဲဝင်ဝင် မိန့်ဆို တော်မူ၏။

(ကုရ်အာန် ၅၀:၄၃)

“verily, We give life and death and unto us is the journeying” (The Qur'an 50:43) It is impossible to present in English (or perhaps any other language) the force of the five-times repeated “We” in the six words of the original .

I quote here the well known British orientalist professor H.A.R Gibb, who says in his famous book modern trend in Islam (p-4):

The Qur'an is essentially untranslatable, in the same way that great poetry is untranslatableAn English translation of the Qur'an must employ precise and often arbitrary terms for many –faceted and jewel-like phrases of the Arabic.

“ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ထူးခြားသောအသုံးအနှုန်းဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်မှု”

تصريف الايات

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ပို့ချထားသော ကျမ်းမြတ် “ကုရ်အာန်ကို နားလည်သဘော ပေါက်သိရှိနိုင်ရေး”ကို အပတ်တကုတ်ကြိုးပမ်း ကြကုန်သောသူတို့ အခိုင်အမာ သဘော ပေါက် လာသည့်အချက်မှာ**بَعْضُهُ بَعْضًا** ကုရ်အာန်ကို ကုရ်အာန်ကသာ တိတိပပအနက် ဖွင့်ဆိုပေး၏။ ဤအချက်ကို အောက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန် ၇၅:၁၉ တွင်အထင်အရှား သက်သေ သာဓကတွေ့ရှိနိုင်၏။

إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

ယင်း(ကုရ်အာန်)ကို ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုရန် ကိစ္စ သည်

ငါအရှင်၏တာဝန်ပင်အမှန်ဖြစ်၏။

“Then Lo; upon us rested the explanation there of (The Qur'an 75:19)

Thus , it is clear that the Qur'an must be understood from the Qur'an itself.

ကုရ်အာန်၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်နေရာတွင် ရှိသော ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းအကြောင်းအရာ ကို ကုရ်အာန်၏ အခြားအစိတ်အပိုင်းတစ်နေရာ တွင်တစ်ကြိမ်မကထပ်မံ ထပ်မံတစ်ကျော့ပြီး တစ်ကျော့ ဆင့်ကာဆင့်ကာ ဖော်ပြရင်းအသိ ဉာဏ်ပညာ ရယူလိုသူတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းအကြောင်းအရာကို ဆစ်ပိုင်း၊ စိတ်ဖြာ၊ ခွဲခြမ်းပြီးရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထား ကြောင်း ကုရ်အာန် ၆:၁၀၆၊ ၆:၆၅ တွင်ဖော်ပြ ထား၏။

وَكَذَلِكَ نَصْرَفُ الْأَيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسَتْ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

(အို-တမန်တော်) သင်သည် **دَرَسَتْ** သစ်စေ့ရို အပြင်ခွံ အတွင်းမှ အနှစ်သားကို ဆစ်ပိုင်းစိတ်ဖြာ၊ ခွဲခြမ်းယူလိုက်သည်ဟု ပြောရ လောက်အောင်ကို ငါအရှင်သည် အာယတ် တော်များကို တစ်ကျော့ပြီးတစ်ကျော့ ထပ်ခါ ထပ်ခါပြောင်းကာ၊ လှည့်ကာ အသွင်အမျိုးမျိုး အဆင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆိုလိုရင်းသဘောကို အထင် အရှား ဖွင့်ဆိုထားပုံမှာ အသိပညာရယူ အသုံးချလိုသူတို့အတွက် နားလည်သဘော ပေါက်သွားနိုင်၏။ (ကုရ်အာန် ၆:၁၀၆)

We have made the truth so clear in diverse ways that those who reflect on it,exclaim; You have (O Ra sool) indeed separated the grain from the chaff. In this way , we have made it manifest to a people who are disposed to understand.

(The Qur'an 6:106)

သာဓကပေး၍ တင်ပြရှင်းလင်းခြင်းဖြင့် အထက်က ဖော်ခဲ့သည့် အာယတ်များကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ အလှည့်အပြောင်းပြု၍ အဆင်အကွက် အမျိုးမျိုးဖြင့် လိုရင်းသဘောဖော်ထုတ်ပုံကို သက်သေထူပါမည်။

صبر ဆွဲပဲရ် အများဘာသာပြန်ဆိုချက်မှာ သည်းခံခြင်း၊ ဆွဲပဲရ်သည်းခံခြင်းမျှဖြစ်သည်။ သို့သော် ယင်းဝေါဟာရ **صبر** ကို အခြား အာယတ်များဖြင့် အဆင့်ဆင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြ ရာတွင် ရှေးဦးစွာ ကုရ်အာန် ၂:၁၅၃တွင်-

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ဆွဲပဲရ်ရှိသူနှင့် အတူတကွရှိ တော်မူ၏။

Indeed , Allah is with those who are sabereen. (The Qur'an 2:153)

ဤနေရာ၌ ဆွဲပစ်၏ ထွတ်မြတ်ပုံကိုသာ ရှေးဦးစွာဖော်ပြ၏။ ဆွဲပစ်၏ အနက်သည် မည်သည့်အရာဖြစ်သည်ကို မပြောပြမရှင်းလင်း ထားသေးပါ။

နောက်ထပ်အခြားနေရာ ကုရ်အာန် ၃:၁၄၅ တွင်-

وَكَايْنٍ مِّنْ نَّبِيِّ قَاتَلَ مَعَهُ رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا صَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ

နဗီတမန်တော်မြောက်များစွာတို့သည် လွန် မြောက်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ များစွာသော စိတ်တူ ကိုယ်တူရဲဘော်များသည် ထိုနဗီတမန်တော်များ နှင့်ဘဝတိုက်ပွဲများ ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ အလ္လာဟ် ၏အရေးကိစ္စများတွင် ပါဝင်ရင်းသူတို့ အပေါ် သက်ရောက်ခဲ့သော ဒုက္ခဘေးအန္တရာယ်များ ကြောင့် စိတ်ဓာတ်ကျခြင်းလည်း အလျဉ်းမရှိ အားငယ်ပျော့ညံ့သွားခြင်းလည်း အလျဉ်းမဖြစ် လက်မြောက်အညံ့ခံသွားခြင်းလည်း အလျဉ်း မလုပ်ကြချေ။ ဤသူတို့သာလျှင် صبر လုပ်သူ (ဝါ) صابرين စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သူများ ရဲစွမ်း သတ္တိရှိသူများ အနိုင်မခံ၊ အရှုံးမပေးပဲ တိုက်ပွဲတစ်ရာ အောင်ပွဲတစ်ရာရအောင် ဘဝတိုက်ပွဲ ဝင်မည့်သူများဖြစ်သောအားမန်၊ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ကြံ့ခိုင်တောင့် တင်းသူတို့နှင့် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် အတူတကွရှိနေတော်မူ၏။ ထပ်မံ တစ်ကျော့ရှေ့ဆက် အာယတ် ၃:၁၄၆တွင် အထက်ပါ အကြောင်းအရာကို ပိုမိုပြည့်စုံအောင် ဖွင့်ဆို ထားပြန်သေးရာ-

كَيْفَ أَقْدَامَنَا = ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ ခြေကုတ်ကိုခိုင်ခံ့စွဲမြဲတောင့်တင်းစေတော်မူပါ။

Many were the Ambiya on whose side fought a number of their companions.They did not lose heart because of what befell them in course of Allah. They did not weaken nor did they give in . Allah loves those who stood steadfast . Their only prayer was “ —make us stand firmly —”

မပြီးသေးပါ-ကိန်းဂဏန်း အတွက်အချက် ဖြင့်ပင် အတိအကျထပ်ဆင့်ဖွင့်ဆိုရှင်းချက်ကို ကုရ်အာန် (၈ : ၆၆)တွင် တွေ့ရဦးမည်။

အကယ်၍အသင်တို့ထံတွင် အားမာန်၊ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ကြံ့ခိုင်သူတစ်ရာရှိလျှင် (တဖက်ရန်သူ တိုက်ပွဲဝင်)နှစ်ရာကို ရွပ်ရွပ်ချွံချွံအောင်ပွဲခံနိုင် မည်ဖြစ်သည်။ (၈:၆၆)

So if there be of you a hundred steadfast, they shall overcome tow hundred.

ဤသို့ဖြင့် ဝေါဟာရအသုံးအနှုံး အကြောင်း ချင်းရာတစ်ရပ်ကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ နေရာပေါင်း များစွာတွင် အာယတ်များကို ထပ်ဆင့် ထပ်ဆင့် အလှည့်အပြောင်း အမျိုးမျိုး ဖြင့် ဆိုလိုရင်းအနက်ကို ကွင်းကွင်းကွတ်ကွတ် ကုရ်အာန်ကပို့ချလမ်းညွှန်နေရာ အသိဉာဏ် ပညာရယူလိုသူတို့အတွက် ထင်းကနဲရှင်းကနဲ၊ ကွင်း

ကနဲ၊ ကွက်ကနဲ သဘောပေါက်နား လည် သိမြင်လာနိုင်ပုံကို သာမန်ဘာသာပြန်ဆိုမှု ဝေါဟာရခြင်း ဖလှယ်ရုံ၊ သာမန်ဘာသာပြန် ဆိုရုံ၊ ဝေါဟာရငှားရမ်းပြန်ဆိုရုံဖြင့် ကုရ်အာန်က သိစေလို၊ နားလည်စေလိုသည့် အရာသည် ပေါ်မလာနိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် - القرآنُ يُفَسِّرُ بَعْضَهُ بَعْضًا ကုရ်အာန်ကို ကုရ်အာန်ကသာ တိတိပပအနက် ဖွင့်ဆို ရှင်း လင်းပြပေး၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဝေါဟာရအနက်ဖွင့်ခြင်း

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို သာမန်ဘာသာပြန် ဆိုခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံသောအနက် လိုရင်းသဘော ကို မခြုံငုံမိနိုင်။ ကုရ်အာန်၏ အသိပညာ အလင်းရောင် လမ်းညွှန်ချက်၊ တရားသဘော နှင့် သဘောတရားများကို လူတိုင်းကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျလေ့လာ ဆည်းပူး သုတေသနပြုနေ ရန် အထူးလိုအပ်လှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်ပါ ဝေါဟာရများကို အက္ခရာစဉ် Alphabetical order ဖော်ပြထား ပါသည်။ သဒ္ဒါရှုထောင့်အပါအဝင် ဝေါဟာရ အသွင်အမျိုးမျိုး တို့ကိုပါ ပေးထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ရှိ ဝေါဟာရတို့၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ကျမ်းကို အောက်ပါအစီအစဉ် အတိုင်း ရှာဖွေစုဆောင်း တင်ပြထားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တင်ပြရာတွင် -

(က)ပထမဦးဆုံးအရဗီစကားလုံး၏ အရင်း အမြစ် Root Word ကို ဖော်ပြပါသည်။ အရင်း အမြစ်တွင် အက္ခရာသုံးလုံးပါဝင်ပြီး ယင်း အရင်းအမြစ် စာလုံး၏

- ၁။ မူရင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်
- ၂။ မူလ ယင်းစကားကို ကိုရိုက်ရုံအာရပ် များသူတို့၏ နေ့စဉ်ဘဝတွင် မည်သည့် ကိစ္စ အကြောင်းအရာမျိုးတွင် မည်သို့ သောသဘော သဘာဝဆိုလိုရင်းဖြင့် သုံးစွဲပုံ သာဓကများနှင့်တကွ ဖော်ပြ ထားပါသည်။
- ၃။ သက်ဆိုင်ရာစကားလုံး၏ ဆင့်ပွား အသွင်သဏ္ဍာန် နှင့်အနက်အဓိပ္ပာယ် အသုံးအနှုန်းများကိုပါ ရှင်းပြထားပါသည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာစကားလုံးကို ကုရ်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာရှိ အာယတ်တို့တွင် တွေ့ရှိရပါက ယင်းအာယတ်များကို အဆင့်ဆင့် ယှဉ်တွဲဖော်ပြပြီး ဆက်စပ်နီးနွယ်ပုံ၊ ထူးခြားပုံတို့ကိုပါ တင်ပြထားပါသည်။

(ဂ) သက်ဆိုင်ရာစကားလုံး၏ အမျိုးမျိုးသော ထူးခြားသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်များဆိုလို ရင်းသဘောတရားများဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဖော်ပြထားသော အာယတ်များနှင့် လူတို့၏ သမိုင်း ယဉ်ကျေးမှုဒဿနစသည့် အကြောင်းအရာတို့ကိုပါ ကုရ်အာန်က အတိုင်းအတာအမျိုးမျိုးဖြင့် ပေးလိုသည့် လမ်းညွှန်ချက်ကို ပါတင်ပြထားပါသည်။

(ဃ)သက်ဆိုင်ရာစာလုံးကို ဖွင့်ဆိုသည့်ကျမ်း၊ သုတေသီစသည့်

အမည်တို့ကိုပါ ဖော်ပြထား သည်။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အသိပညာများကို လေ့လာဆည်းပူး သုတေသနပြုရာတွင် အဘိဓာန် စွယ်စုံကျမ်းကြီး၊ ကျမ်းငယ် အသွယ်သွယ်မှ ရှာဖွေနှောက်ထားရာ ယင်းကျမ်းကြီး ကျမ်း ငယ်များ ကိုးကားမှုပြုထားသည့် ရှေးခေတ် နှောင်းခေတ် အရဗီအဘိဓာန်များ၊ စွယ်စုံကျမ်း များ၏ ပြုစုသူ သုတေသီ၏ အမည်နှင့် သက္ကရာဇ်တို့ကိုပါ အတတ်နိုင်ဆုံးစုံလင်အောင် ဖော်ပြထား၏။

The glossary is written in alphabetical order, to help the reader find the required word easily otherwise in all the Arabic dictionaries the meanings of the different words or derivative are duly given under their roots. This is a distinctive features of Arabic language that each word has its roots , and from that root, various words are derived , according to the accepted principles of grammar ; but whatever the formation , these different derivations do not loose the basic sense.

While explaining various words /concepts the following procedure was followed.

- a. First, the ‘root’ of the word is given which normally consist of three letters, and then its basic meanings and significances are explained.
- b. By giving some examples from every usage of Kuraishi Arabs who were the first recipients of the Revelation in their very dialect, the basic concept of that root would become clearer.
- c. Then mention some verses of the Qur’an or give their references, wherein that particular word is used in the Holy Qur’an, carrying different meanings, concept with different emphasis. Works of special Reference are also given.

﴿ ၁ ﴾ المفردات في غرائب القرآن

ابو القاسم حسن الراغب ﴿ ၅၀၃ هـ ﴾

﴿ ၂ ﴾ محيط المحيط

باتراس بستانى بيروت ١٨٧٠ م

ابن فارس، مصر ١٩٥٢ م

﴿ ၃ ﴾ مقعبس اللغات، ابن فارس، مصر ١٩٥٢ م

﴿ ၄ ﴾ متتحل عرب ، قاموس عربى وفارسى

﴿ ၅ ﴾ قاموس ابوطاهر محمد ابن يعقوب

القاموس

﴿ ၆ ﴾ راغب، المفردات في غرائب القرديوبند

﴿ يوبى ﴾

﴿ ၇ ﴾ تاج العروس مرتزا والزيدى ١٢٠٥ هـ

﴿ ၈ ﴾ لسان العرب ابن مكرم ابن منظور ١٣٠٦ هـ

﴿ ၉ ﴾ المنار، محمد رشيد رضى، تفسير المنار

القاهره ١٣٦٧-٧٢ هـ

﴿ ၁၀ ﴾ لطائف اللغات احمد بن مصطفى البفادى

Lane-William Edward Lane ﴿ ၁၁ ﴾

Arabic-English Lexicon, London.

﴿ ၁၂ ﴾ المعجم الوسيط كتب خانة حسينيه

ديوبند ﴿ يوبى ﴾

﴿١﴾(အ)သည် အရဗီစာတွင် မေးခွန်း မေး ရာ၌သုံးသော အမေးအကွရာအဖြစ်သုံး၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ လား? သလား? ပါသလား? ဖြစ်ပါသည်။

Is it? Whether? Question word.

၁။ **أَزِيدُ قَائِمٌ** ဇိုက်ဒီရပ်နေသလား?

အဖြေမှာ ဟုတ်ကဲ့ **نَعَمْ** သို့မဟုတ် **م** မဟုတ် **لَا** တစ်ခုခုဖြစ်သည်။

أَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا يَا إِبْرَاهِيمَ

အို-အိမ်ရာဟီးမ် ခိုရဲ့ကိုးကွယ်ရာ အားထား ရာများကို ဒီလိုမျိုးပြုမူဆောင်ရွက်ထားသည်မှာ အသင်လား ?

(ကုရ်အာန် ၂၁:၆၂)

Are you the one who did this with our gods, O' Ibraheem? (The Qur'an 21:62)

أَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَلَسَّمَاءُ بَنَاهَا

“ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်တည်ရှိစေထားခြင်း၌ သင်တို့လူသား တွေက ပိုမိုတောင့်တင်းခိုင်မာ ကြပါသလား၊ သို့မဟုတ် အာကာသစကြဝဠာက ပိုမိုတောင့်တင်းခိုင်မာပါသလား။”

(ကုရ်အာန် ၇၉:၂၇)

Are you the stronger in creation or the universe? He made it. (The Qur'an 79:27)

၂။ ﴿١﴾ ကို သာမန် မေးခွန်းမေးခြင်းတွင် သာမက အပြတ်အသတ်ငြင်းဆိုပစ်ခြင်းမျိုးတွင်လည်း လေးလေး နက်နက် အသုံးပြုပါသေးသည်။

الْيَسَّ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ကုရ်အာန် ၉၅:၈

ဤအာယတ်တွင် **ليس** မ၊ မဟုတ်ငြင်း ဆိုပုဒ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤနေရာ၌ ၎င်းကို ငြင်းဆိုချက်ပြုရန် သက်သက် သုံးထားခြင်း မဟုတ်ပါ။ ရှေ့ဆုံးမှ ﴿١﴾ အမေးအကွရာနှင့် တွဲသုံးထားလျှင် မေးမြန်းနေသည့် အကြောင်း အရာက ဒီလိုမျိုးမဟုတ်လို့ နောက် ဘယ်လို မျိုးဖြစ်နိုင်ဦးမလဲဟု မေးခွန်းမေးနေသည့် အကြောင်းအရာသည် ပါရှိသည့်အတိုင်း ဟုတ် ကို ဟုတ်ပါသည်ဟု အလေးအနက်ဆိုလို ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယင်း၉၅:၈ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ် မှာ “ဒီမှာ အလ္လာဟ်သည် အဆုံးအဖြတ်ပေး သူတို့အနက် အကောင်းတကွ အကောင်းဆုံး အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် အရှင်မဟုတ်လို့၊ နောက်ဘာဖြစ်နိုင်ဦးမလဲ၊ အကောင်းတကွ အကောင်းဆုံး အဆုံး အဖြတ် ပေးနိုင်ဆုံးသော အရှင်သာလျှင်ဖြစ်တယ်။” (၉၅ : ၈)

What! Is not Allah the best of the Judges? No doubt, He is (The Qur'an 95:8)

၃။ **غَيْر** နောက်ထပ်ဒီပြင်အခြား တစ်ခုဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

အခြားစာလုံးနှင့်တွဲ၍ သုံးထားလျှင် ဝေဖန်ကြိမ်းမောင်း ပြစ်တင် သည့် သဘော ပါဝင်လာသည်။

أَفَعِبْرَدِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ

“ဘာ-အဲဒီလူတွေက အလ္လာဟ်ဒီအပြင်၊ အခြားဒီနံ တစ်ခုခုကို နောက်ထပ်လိုချင်နေကြ သေးသလား၊ ဟုတ်လား။”

(ကုရ်အာန် ၃:၈၂)

What! Do they desire to follow a Deen other than this? (The Qur'an 3:82)

၄။ ဟုတ်မှလဲလုပ်ကြပါဦး၊ ဖြစ်မှဖြစ်ရလေ၊ မတန်မရာတွေ ပါလားဟု အထင်အမြင် သေး သည့်သဘောကို ဖော်ပြရာတွင် ﴿١﴾ မေးခွန်း အသွင်ဖြင့် ကရော်ကမည် မေးထားပုံကို -

أَصَلَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا

“သင့်ရဲ့ ဆွလာတ်ကများ၊ ခိုဘိုး ဘေး ဘီ ဘင် ဆရာသခင် ကျေးဇူးရှင်တွေကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ပူဇော်လာခဲ့တဲ့ အရာတွေကို ခိုက လုံးဝစွန့်ပစ်လိုက်ရမယ်လို့များ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ထားတယ်တဲ့ လား၊ အောင်မာ-ဟုတ်မှလဲ လုပ် ပါအုံး။ မဟုတ်မမှန် မတန်မရာ တွေပါလားကွ။” (ကုရ်အာန် ၁၁:၈၃)

We had thought that it meant only your worship Allah. Now only, we see that it goes beyond that your very Salat does not allow us to adhere to the religion of our ancestors, nor to use our wealth as we like.

(The Qur'an 11:87)

၅။ ပြင်ပကမ္ဘာ (လူတို့အခေါ်) သဘာဝလောက တွင်အံ့ဩကုန် နိုင်ဘွယ်ရာများကို လူသားတို့ ကြည့်ရှုလေ့လာသုံးသပ် သုတေ သနပြုနေခြင်း မျိုးနှင့် ရှေ့ဆက်၍လည်း ပြုလုပ်လျက်ရှိနေခြင်း မျိုးကိုလည်း အလ္လာဟ်ကအထူးလိုလား၏။ သို့သော်လူသားများ အနက် အများစုက ယင်း ပြင်ပကမ္ဘာ သဘာဝလောကတွင်းရှိ အရာများကို အားကိုးအားထားပြု၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်နေကြ သည်။ အလ္လာဟ်အလိုတူလျှင် အလိုရှိ လျှင် ရွှေမိုး၊ ငွေမိုးများ အလှူပယ်ရွာချ လာပါ လိမ့်မည်ဟုပင် မျှော်တလင့်လင့်ရှိနေ ကြသည်။ ကုရ်အာန်ကဒါတွေ ဒါတွေကို ကြည့်ရှုလေ့လာ သုံးသပ် သုတေသနပြုကြသေးဘူးလားဟု-

أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ

“သင်တို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် အရိပ်(ဝါ)ပုံရိပ်ကို မည်ကဲ့သို့ ဆွဲဆန့်ထားသည် ကို သင်တို့ကြည့်ရှုလေ့လာ သုံးသပ်၊ သုတေ သနပြုကြသေးဘူးလား၊”ဟု ပြုလုပ်ပြီးစီးပြီး ဖြစ်နေရမည့် ကိစ္စရပ်အတွက် စွန့်လွှတ်ထား ခြင်း အပေါ်အားမလိုအားမရဖြစ်ပြီး မေးခွန်းမေး ထားခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၂၅:၄၅)

See you not yet how your Sustainer extends the shade? (The Qur'an 25:45)

များက အမည်နာမအမျိုးမျိုး ပေးထားသောအရာများပင်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ အခွင့်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ထားချက် လုံးဝ မရှိချေ။ (ကုရ်အာန် ၁၂:၄၀)

What you worship besides Allah are mere names which you and your fathers have coined for which Allah has sent no sanction.

إِنَّا الْحَكُمُ إِلَّا لِلَّهِ

စီရင်ဆုံးဖြတ် ပြဋ္ဌာန်းချက် ချမှတ်ခြင်းကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ခွင့်ရှိ၏။

Mind it! The right to exercise authority belong only to Allah.

أَمْرًا إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا الْإِلَهَ الَّذِي دَلَّكَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ၏အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုမျှ လိုက်နာရန် အလျဉ်းမရှိဟု အရှင်မြတ်ကသတ်မှတ်ထား၏။ ဤကဲ့သို့ အရှင် မြတ်တစ်ပါးတည်း၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုသာ လိုက်နာခြင်းသည် ခိုင်မာသောဘဝ တည် ဆောက်မှုဆိုင်ရာ နာခံကျင့်သုံးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် များစွာသောလူတို့သည် သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ခြင်းမရှိကြချေ။ (၁၂:၄၀)

(ကြည့် ၇:၃၁။ ၅၃:၂၃)

He has enjoined that we should obey none but Him. This is the right Deen but most people do not know this. (The Quran 12:40-also, 7:71,53:23)

အလ္လာဟ်၏ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ဤလောကသက်တမ်း အပြင် သေပြီးနောက် တဖန် ပြန်ရှင်စေ၍ အနာဂတ်ခရီးဆက် လက်သွားရဦး မည်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ဝါဒီများအပါအဝင် လူသား တို့၏ အတွေးအခေါ်များကိုသာလက်ခံ ယုံကြည်သူတို့က ဤအချက် ကိုမယုံကြည်ကြဘဲ၊ ဤသည် ဖြစ်နိုင်ဘွယ်မရှိ၊ ယုံတမ်းစကား ဒဏ္ဍာရီ ပုံပြင်ဟု သာမှတ်ထင်ထားကြကြောင်း။

ကုရ်အာန် ၂၇:၆၃၊ ၆၈ တွင်-

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّا كُنَّا تَرَابًا وَإِنَّا كُنَّا لَمَخْرَجُونَ

“အလ္လာဟ်ဥပဒေကို မယုံကြည် သွေဖည် သူတို့က ပြောကြသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကျွန်ုပ် တို့၏မိဘဘိုးဘွားများ (သေဆုံးပြီး)မြေကြီးဖြစ် သွားပြီးခါမှ တဖန် ရှင်ပြန်ထရဦးမည်လော ဟုစောဒကတက် မေးမြန်းလျက်ရှိကြ၏။”

The Kafirs ask: when we have become dust our fathers (too), shall we indeed be raised again?

لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا مِن قَبْلُ إِنَّ هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ မိဘများကို ရှေးယခင်မှစ၍ ဤ အတိုင်း အခိုင်အမာပြောဆို ကတိပြုထားပြီးဖြစ်သည်။ ဒီအကြောင်း အရာများသည် ရှေးပဝေသဏီကသူတို့၏ ယုံတမ်း စကားပုံပြင် ဒဏ္ဍာရီများသာဖြစ်သည်ဟု ပြော ကြသည်။

(အလားတူပင် ၂၃:၈၂-၈၃၊ ၃၃:၃၇၊ ၄၄:၂၅၊ ၅၆:၄၈ တွင်ပါ ဆက်လက် လေ့လာပါ။)

We have certainly been promised this. We and our fathers before; these are nothing but stories of the ancients! (The Qur'an 27:67-68-also 23:82-83, 37:17, 44:36, 45:25, 56:48)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ယခုလူများရော ၎င်းတို့၏မိဘ ဘိုးဘွား ဘီဘင်ရှေးအဆက်ဆက် အားလုံးကိုပါ ပြုစုပျိုးထောင် လမ်းညွှန် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းတော်မူသောအရှင်ပင်ဖြစ်ကြောင်း။

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် သူတစ်ဦးမျှပင် မရှိချေ။ ရှင်ခြင်းနှင့် သေခြင်း၏ နိယာမဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းထားတော် မူသောအရှင်၊ အသင် တို့နှင့်သင်တို့၏ ရှေးမိဘ ဘိုးဘေး၊ ဘီဘင်အားလုံး အားလုံးကိုပါ ပြုစု ပျိုးထောင်လမ်းညွှန် ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်စောင့် ရှောက်တော်မူသော အရှင်ဖြစ်၏။

(ကုရ်အာန် ၄၄:၈)

(ကြည့် ၂၆:၂၆၊ ၃၇:၁၂၆ကိုလေ့လာပါ။)

Allah is the sole authority in the universe, he gives life and cause death –your Sustainer and the Sustainer of your fathers of yours.(The Qur'an 44:8) a l s o 26:26, 37:126

လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုံတစ်ယောက်၏ သားဖြစ်လို့ သို့မဟုတ် အဖဖြစ်လို့ ဂျန္နတ်သို့ တန်းရောက် နိုင်သည်ဟူသော အယူအဆမျိုးသည် အခြေ အမြစ်လုံးဝမရှိ၊ မိမိကိုယ်တိုင်ရော မိမိ မိဘ၊ ဘိုးဘွား၊ ဘီဘင်တို့ကိုယ်တိုင်ပါ အလ္လာဟ်ပြု တရားကို ယုံကြည်ကျင့်သုံး နေထိုင်အသက်ရှင်မှ သာ ဂျန္နတ်သို့ ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရောက်ရှိ မည့်အကြောင်း။ ကုရ်အာန် ၁၃:၂၃ တွင်-

جَنَّاتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ

မိမိတို့၏မိဘဘိုးဘွား ဘီဘင်များသည်လည်း ကောင်း၊ မိမိတို့၏ ဘဝကြင်ဖော်တို့သည် လည်း ကောင်း၊ သားသမီးမြေးမြစ်များသည် လည်း ကောင်း၊ (မျိုးဆက်သုံးဆက်စလုံး) အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသ လမ်းညွှန်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး ဘဝတည်ဆောက်ကြရာတွင် ညီညွတ်မှုရှိကြမှ သာလျှင် သူတို့အားလုံးထာဝရသုခချမ်း သာဖြင့် အတိပြီးသည့် ဂျန္နတ်တွင်းတို့ ဝင်ရောက်ကြ ရမည်။

For those who share common life-style of righteousness will enjoy evergreen gardens (both Here and Hereafter). They shall enter along with those among their ancestors, spouses (contemporaries) and offspring (posterities).

ဤအချက်တွင် ထာဝရချမ်းသာဖြင့်ပြီးသော ဂျန္နတ်သည် ဤ လောကရော၊ နောင်တမလွန် အတွက်ပါဖြစ်ပြီး ဘဝတည် ဆောက်ပုံချင်း ညီညွတ်တူညီခြင်းမရှိကြလျှင် ဘဝ၏ရည်မှန်း ချက် ယင်းရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ပုံခြင်းလည်း တူညီကြ မည်မဟုတ်၊ လိုအင် ဆန္ဒနှင့်ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မှုတူညီခြင်းမရှိသည့် မိဘများ ခင်ပွန်းနှင့်ဇနီးသည်များနှင့် သားသမီး တို့၏အစု

အဝေးသည် ကွဲပြားခြားနား ဆန့်ကျင် ပြိုင်ဆိုင် ယှဉ်ပြိုင်နေ ကြမည်ဖြစ်ရာ ၎င်းတို့၏ စုပေါင်းတည်ဆောက်ကြသော ဘဝမှာ စိတ် ဆင်းရဲ ကိုယ်ဆင်းရဲ သောကပူပင်စရာများနှင့် အတိပြည့် နှက်နေမည်ဖြစ်သည်။ ဤကား ဂျန္နတ်နှင့်မတူ ဆန့်ကျင်သော ဂျဟန္နမ် ဘဝပိုင်ရှင်များ၏ အနေအထားပင်ဖြစ်သည်။ မျိုး ဆက် တစ်ခုချင်း အတွင်းရော မျိုးဆက်တစ်ဆက်နှင့် တစ်ဆက် ကြား မှာပါ ခမည်းခမက် သမီး သမက်နှင့် မြေးမြစ်တို့သည် မိမိတို့ဘဝ တည် ဆောက်ပုံခြင်း ညီညာတူညီကြမှသာလျှင် အစစအရာရာ လက်တွဲပေါင်းစပ်စုစည်း တွဲဖက်လျက် နှစ်ဘဝ၏သုခချမ်းသာခံစား နိုင်ကြမည့် ဂျန္နတ်အခြေသို့ ဤဘဝမှစတင်ပြီး ရှေ့လျှောက် အနာဂတ်လောက၏ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်သည် တိုင် ကိုယ်စိတ်နှလုံးအားလုံး ချမ်းသာနိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

ابراهيم

တမန်တော်အိမ်ရာဟီးမ်

တမန်တော် အိမ်ရာဟီးမ် عليه السلام မပွင့်မီ သူ့ထက် ရှေးကျသော တမန်တော်များ၏ အမည်ကို အစီစဉ် အတိုင်းဖော်ပြရသော် တမန်တော် عليه السلام နူဟ် عليه السلام နူဟ် عليه السلام ဟူင်း عليه السلام ဟူင်း عليه السلام တမန်တော်ဆွာလိဟ် عليه السلام ပြီးမှ တမန် တော် အိမ်ရာဟီးမ် عليه السلام တို့ဖြစ်ကြ ပါသည်။

တမန်တော်အိမ်ရာဟီးမ် عليه السلام ၏ သားတော် အကြီးသည် အစ္စမာအီးလ် عليه السلام ဖြစ်ပြီး ယင်း အစ္စမာအီးလ် عليه السلام ၏မျိုးနွယ်မှပင် နောက်ဆုံး တမန်တော်ချုပ်မဟာမုဒ် عليه السلام ပွင့်ပေါ်၏။

သားတော်အငယ် အစ္စဟာက်မှ ယအ်ကူဘ် عليه السلام (ဘွဲ့အမည်အစ္စရာအီးလ်) ဖွားမြင်ခဲ့ သည်။ ယအ်ကူဘ် عليه السلام ၏သား တမန်တော် ယူဆွဖ် عليه السلام မှရှိသမျှ အစ္စရာအီးလီ တမန် တော်များပွင့်ပေါ်ခဲ့၏။

တမန်တော်အိမ်ရာဟင်မ် عليه السلام ၎င်းပြင် သူနှင့်အတူ ရှိနေ သူတို့ထံတွင် သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူများအတွက် အကောင်းဆုံး နမူနာများ ရှိကြောင်း၊ ကုရ်အာန် ၆၀:၄ တွင်ဖော်ပြ၏။

فَدَكَانَتْ لَكُمْ اُسُوَّةً حَسَنَةً فِي اِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ

တမန်တော် အိမ်ရာဟင်မ်နှင့်တကွ သူနှင့် အတူရှိခဲ့သူ များထံ၌သင်တို့အတွက် အကောင်း ဆုံးစံပြ နမူနာရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၆၀:၄)

Indeed, there is for Momineen a good example in Ibraheem and those with him.

တမန်တော်အိမ်ရာဟင်မ်သည် အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ် ပေးသည့် လူ့ဘဝတည် ဆောက်မှု စနစ်အတိုင်း အသက်ရှင် နေထိုင် မှုတည်းဟူသော توحيد တရားကို မိသားစု အတွင်း၌ ရှေးဦးစွာတင်ပြ ဆွေးနွေးခဲ့၏။ ကုရ်အာန် ၆:၇၅၊ ၁၉:၄၆၊

ထို့နောက်မှ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ရှိသူတို့နှင့် ဆက်လက်တင်

ပြဆွေးနွေးခဲ့၏။ (ကုရ်အာန် ၂၁:၅၂) နောက်ဆုံးတွင် ဒေသ အတွင်းရှိ အကြီးအကဲ အုပ်ချုပ်သူများထံ တင်ပြဆွေး နွေးခဲ့သည်။ (၂:၂၅၈)

သူအား ဤလုပ်ရပ်တို့ကြောင့် မကောင်းမြင် သူတို့က အရှင် လတ်လတ် မီးလောင် တိုက်သွင်း ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး အကောင် အထည် ဖော်ခဲ့ကြ၏။ (၂၁:၆၈-၆၉) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တမန်တော်အိမ်ရာဟင်မ်အား စောင့်ရှောက်ကာကွယ်၍ ဘဝ ၏လုံခြုံရေးကို အပြည့်အဝပေးခဲ့၏။

လူမျိုးစွဲ ဒေသစွဲ၊ ရိုးရာစွဲ ယဉ်ကျေးမှုအစွဲ အလမ်းများအပေါ် အခြေခံ၍ လူ့အဖွဲ့အစည်း များကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်းထက် ခိုင်မာသော လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ဇယား (ဒီးနီ دين) ကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင် နိုင်မည့် တူညီသော ခံယူချက်၊ ယုံကြည်ချက် إيمان Ideology အပေါ် အခြေခံ၍ လူ့အဖွဲ့ အစည်းကို တည်ဆောက်မှုပြုသည့် ပုံစံကို တမန်တော် အိမ်ရာဟီးမ်က ကမ္ဘာလူသား တို့အား ရှေးဦးစွာပြခဲ့၏။ ကုရ်အာန် ၁၄:၂၆

တမန်တော် အိမ်ရာဟီးမ်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက် ကောင်း စနစ်မျိုး One man show ကို လုံးဝ မကျင့်သုံးခဲ့ပါ။ ဘာလုပ်လုပ် အများကို ကိုယ်စားပြုဆောင်ရွက်တတ်၏။ လူအများစု ကိုပါ တစ်ပါတည်း လက်တွဲခေါ်ဆောင်ပြီး အားလုံးစုပေါင်း တာဝန် ယူတတ်မှုမျိုးကို သင်ကြားပြသပေးနေပါသည်။ ကုရ်အာန် ၁၆:၁၂၀ တွင် -

إِبْرَاهِيمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا

တမန်တော်အိမ်ရာဟင်မ်သည် အလ္လာဟ် ၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကို တည်တည်ကြည်ကြည် ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်လိုက်နာ ရာတွင် လူအားလုံးအုပ်စုသင်းပင်း တစ်ခုလုံး ခေတ်စနစ် တစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြုသူဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

လူတစ်ဦးသည် မိမိဘဝ တစ်လျှောက်လုံးတွင် အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့် အခြား လူစီမံထားသော အတွေးအခေါ် အယူအဆ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ တွဲဖက်ယှဉ်တွဲ လက်ခံကျင့် သုံးခြင်းမျိုး အလျဉ်း မရှိရမည့်အကြောင်း တမန်တော် အိမ်ရာဟင်မ် عليه السلام က မိမိဘဝတည် ဆောက်မှုကို နမူနာအဖြစ် ပြသခဲ့ကြောင်းကို ကုရ်အာန် ၆:၇၉ တွင်

اِيَّيَّ وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ

وَالْأَرْضِ حَنِيفًا وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

“စကြဝဠာအနန္တနှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ်တို့အား အစ၊ ပထမကနဦးဆုံး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ပြုစု ပျိုးထောင်တော်မူခဲ့သော အလ္လာဟ်အရှင် ၏ပြသသည့် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်နည်းများ နှင့်အညီ ကျွန်ုပ် သည် ကျွန်ုပ်၏ဘဝ တစ် လျှောက်ကို တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်စွာ တည် ဆောက်မှုပြုခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်သည် အရှင်မြတ်၏ ပြသသော နည်းစနစ်ကို အခြား အခြားသော မည်သည့် နည်းစနစ်

တစ်စုံတစ်ရာ နှင့်မျှ ယှဉ်တွဲဖက်စပ်ပူးပေါင်းမှုအလျဉ်းမပြုပါ။

(ကုရ်အာန် ၆း ၇၉)

With single-mindedness, I turn my whole life to Allah's laws who brought the universe into existence out of nothingness, and I am not from those who associate partners to Allah.

တမန်တော်အိမ်ရာဟိမ်အကြောင်းကို ကုရ် အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် အကြိမ်ပေါင်း (၆၉)ကြိမ် ဖော်ပြထား၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် တမန်တော်အိမ်ရာဟိမ် အပါအဝင်မိမိ၏ တမန်တော်များ၏ အကြောင်းအရာကို ကုရ်အာန်ပါ အတိုင်း ထုတ်ဖော်ရန်ကိုလည်း အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ထား၏။

وَاذْكُرْفِي الْكِتَابِ اِبْرَاهِيمَ

“အို-တမန်တော်သင်သည် အိမ်ရာဟိမ် အကြောင်းကို ကုရ်အာန်ထဲတွင် ပါသည်ကို ထုတ်ဖော်ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင်ပြုပါ။

”(ကုရ်အာန် ၁၉:၄၁)

အကြောင်းက တမန်တော်များ ကွယ်လွန်ပြီး နောက် လူတို့အနက်အချို့တို့သည် တမန်တော် များ နှင့်ပတ်သက်ပြီး ပုံပြင်ဒဏ္ဍာရီများသဖွယ် ယုတ္တိ၊ ယုတ္တကင်းမဲ့သော အကြောင်းအရာများကို ရေးဖွဲ့သီကုံး၊ ဟောပြောကြခြင်းမျိုးကို မပြုကြရလေအောင် ကြိုတင်ပိတ်ပင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်၏အမိန့်ကို နာခံကျင့်သုံးသူ မှစ်လင်မိသည် ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်တကား အလ္လာဟ်တရားအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရန် လိုအပ်လှပါသည်။

တမန်တော် အိမ်ရာဟိမ်သည် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေသများကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာသူ(ဝါ) မုဆွလီဖြစ်ခြင်း၏ စံချိန်စံညွှန်းအား ယုံကြည်သူ မုအ်မင်များဆက်လက် ထိန်းသိမ်းထားကြရန်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် ၂:၁၂၅ တွင်-

وَالْتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ اِبْرَاهِيمَ مُصَلِّيًّا

တမန်တော် အိမ်ရာဟိမ်သည် အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေများကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာရုံကျိုး ကျင့်သုံးခြင်း الصلوة ၏ စံချိန်စံညွှန်းကို သင်တို့ဆက်လက်၍ ဆွဲကိုင် ထိန်း သိမ်းထားကြကုန်။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၂၅)

ကုရ်အာန်ထဲတွင် ဖော်ပြထားသည့် တမန် တော်အိမ်ရာဟိမ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင်လူတိုင်းအဖို့ အထူးသဖြင့် ယုံကြည်သူတို့အဖို့ လူ့ဘဝကဏ္ဍ အားလုံး၌ လက်တွေ့ကျင့်သုံးပြုသည့် သရုပ်သကန်ကို အသေးစိတ် သိရှိနိုင်ခွင့် ရရှိ၏။ ထိုနည်းတူ အလ္လာဟ်တမန်တော်များ အားလုံး၏ အကြောင်းအရာများကိုလည်း ကုရ်အာန် တွင်ပြသထားသည့်အတိုင်း အထူးပြုလေ့လာလိုက်စားကြရန်လိုအပ်လှပါသည်။

اِثْمٌ

ရင်းမြစ်အက္ခရာ ا ث م

စာလုံးနှင့်သဒ္ဒါအသုံး

ا ث م အရင်းအမြစ်အက္ခရာ(၃)လုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား၏။ ယင်းအက္ခရာများပါဝင်ပြီး စာလုံး အသွင်သဏ္ဍာန် အမျိုးမျိုးရှိသော ဝေါဟာရများ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို လေ့လာ ခြင်းအားဖြင့် اِثْمٌ ဝေါဟာရ၏အနက်အဓိပ္ပာယ် မှာ အထင်အရှားပေါ်လွင်လာမည်ဖြစ်သည်။

اِثْمَةٌ တွင်အားအင်ဆုတ်ယုတ် ကုန်ခမ်းနေ ခြင်းကြောင့် နှေးကွေး ဖင့်နွဲ့ဆုံဆိုင်း ကြန့်ကြာ ပြီး နောက်ရောက်နေသော ကုလားအုတ်မ၏ အနက်ကိုဆောင်၏။

ထို့ကြောင့် اِثْمٌ ၏ ဆိုလိုရင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ အားအင်ဆုတ်ယုတ်ကုန်ခမ်း နေခြင်း၊ နှေးကွေး ဖင့်နွဲ့ဆုံဆိုင်း တုန်ဆိုင်း နေခြင်း၊ နောက်ကျကျန်ရစ်နေစေသည့်သဘော တရားပါဝင်၏။ ကုရ်အာန်တွင် اِثْمٌ ကိုလူ၏ ကိုယ်စွမ်းအား ဉာဏ်စွမ်းအားစာရိတ္တ စွမ်းအား စသည် نفس နှစ်ဖစ်၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေသည့် အတွေးအခေါ် အယူ အဆ၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရွက်မှု၊ အစား အသောက်၊ အနေအထိုင်၊ အသွားအလာ စသည့် အခြေအနေအဝဝကို اِثْمٌ ဟုသတ်မှတ် ၏။ လူညွန့်တုံးစေသောကိစ္စကြီးငယ် အားလုံး ပါဝင်၏။ ၎င်းသဘောတရားများကို အလွယ် တကူသိရှိနားလည်ရန် ကုရ်အာန်က နေ့စဉ် လက်တစ်ကမ်းမှ နမူနာအချို့ကို လမ်းညွှန်ထား သည်။ ယင်းနမူနာများနှင့် အလားတူသော အရာများကို ဖြန့်ကျက် စဉ်းစားသဘောပေါက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ၎င်းတို့ကို ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂)၊ အာယတ် (၂၁၉) တွင်

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا اِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ ، وَإِثْمُهُمَا اَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا

မူးယစ်ထုံထိုင်း စိတ်နှလုံးကို ပြောင်းလဲစေ သည့်အရာ (အရက်ဆေးဝါး၊ အစားအသောက်) နှင့် လွယ်လွယ်ကူကူ ပေါချောင်ကောင်းရယူ ခံစားရသောအရာ (လောင်းကစား၊ အတိုးအညွန့်ခူးစားခြင်း၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းစသည့်) အရာတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး သင်(တမန်တော်)အား လူတို့က မေးမြန်းစနည်း နာလျက်ရှိကြသည်။ ဤအကြောင်းအရာနှစ်ရပ်စလုံးတွင် လူတို့အဖို့ကြီးစွာသော ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုလည်း ရှိ၏။ အကျိုးကျေးဇူးလည်းရှိ၏။ ၎င်းနှစ်ခုစလုံး တွင် ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှုသည် အကျိုးကျေးဇူး ထက်သာလွန်ကြီးမား များပြားလှသည် ဆိုသည်ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားပါ။

O Rasool ! Your companions ask you about the use of those things which benumb the human intellect human personality etc, wine, drugs etc, and about

easing acquired money e.g. gambling. These things are beneficial to some degree but the damage they do is far in excess of the benefit.

(၂) ကုန်အာန်အရ **اِنَّ** ၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဝေါဟာရမှာ **بِرُّ** (လူတို့၏ ကာယစွမ်းအားဉာဏ် စွမ်းအား၊ စာရိတ္တစွမ်းအားကို ရှင်သန်ထက်မြက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသည့် အကြောင်းတရားများ) ဖြစ်၏။

ဤဝေါဟာရ နှစ်လုံးစလုံးကို အာယတ် တစ်ခု ထဲတွင် တွဲလျက်နှိုင်းယှဉ်ချိန်ထိုး၍ အသိ ပညာပေး ထားပုံကို ကုန်အာန် ဆုရာ(၅)၊ အာယတ်(၂)တွင် -

تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
အလ္လာဟ်ပြစနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး လူ့ဘဝတည်ဆောက် မည့် သူတို့သည် **بِرُّ** နှင့် **تَقْوَىٰ** ကိစ္စများ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန် ရိုင်းပင်းကူညီ အားပေးကြကုန်။ သို့သော် **اِنَّ** နှင့် **عُدْوَانٍ** (ဂ) ကိစ္စများတွင် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အပြန်အလှန် ရိုင်းပင်းကူညီအားပေးခြင်း အလျဉ်းမပြုလုပ်ကြနှင့်။

(ကုန်အာန် ၅:၂)

Co-operate with one another in matter dealing with the welfare of humanity and adherence to the laws of Allah. (The Qur'an 5:2)

اِنَّ ၏ အနက်မှာ **اِنَّ** ကြောင့် (ဥပမာ-လူတစ်ယောက် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲပြီး ဆေးစွဲနေမှု ခံစားနေသည်။ သူတစ်ဦးတည်း မိမိ၏ ကိုယ် စွမ်းအား ဉာဏ်စွမ်းအား၊ စာရိတ္တစွမ်းအား (ဂ) **نفس** ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့ထိခိုက်၏။ ထို့နောက် ယင်းမှ အများထံ ယင်းမူးယစ် ဆေးစွဲခြင်း ပြန့်နှံ့ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အခြားလူသား များကိုပါ ယင်း ဆေးစွဲမှုသည် ခြိမ်းခြောက်မှုကြီး တစ်ရပ်ဖြစ် လာလျှင် ၎င်းအချင်းအရာကို **عُدْوَانٍ** ဟုခေါ်၏။

လူတစ်ယောက်သည် မိမိကိုယ်ကို (ခန္ဓာ ကိုယ်၊ အသိဉာဏ် ဦးနှောက်၊ စာရိတ္တ) ထိခိုက် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးအောင်ပြုခြင်းသည်လည်း **اِنَّ** ပြစ်မှုတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ကုန်အာန်က သတ်မှတ်၏။ အလားတူမိမိကိုယ်မိမိ သတ်သေခြင်း၊ မတရားကာမမှု ကျူးလွန် ခြင်းတို့လည်း ပြစ်မှု **اِنَّ** တွင်ပါဝင်၏။

ميسر ကိုယ်စွမ်းအား ဉာဏ်စွမ်းအားကို အသုံးမပြုရဘဲ၊ ပေါ့ချောင်ကောင်းနည်းများဖြင့် အလွယ်တကူ အကျိုးအမြတ်၊ အခွင့်အရေး ကြေးငွေများ၊ ငွေရယူခြင်း (ဥပမာ-လောင်း ကစားခြင်း) ယင်းကိစ္စတွင် လူတို့၏ပင်ကိုယ် စွမ်းအားများကို အသုံးမချရသဖြင့် သေးသိမ် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု **اِنَّ** ပင်ဖြစ်သည်။

(၃) ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသော အခြေအနေ

ပုံမှန်အခြေအနေတွင် စားသုံးရန် တားမြစ် ထားသော အစားအစာများကို အခက်အခဲ အကျပ်အတည်း အခြေအနေတွင် စားသုံးခြင်း သည် **اِنَّ** မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ အသေသား၊ သွေးနှင့် ဝက်သား အလ္လာဟ်အမည်ကို တ,သ ရွတ်ဆို ခြင်းမရှိဘဲ လှီးဖြတ်ထားသော သားကောင်တို့ ကို စားသုံးခြင်းမပြုရန်

ဟရာမ်တား မြစ်ထား၏။ သို့သော် အထက်ပါစားစရာ အပြင်အခြား မည်သည့်စားစရာမျှတစ်စုံတစ်ရာစားရန် မရှိတော့သည့် အခက်အခဲ အကျပ်အတည်း ရောက်ရှိတွေ့ကြုံနေရလျှင် မရှိမဖြစ် အသက် မသေရန် စားသောက်ခြင်းနှင့် တပ်မက်မော၍ စားခြင်း မျိုးမဟုတ်ဘဲ အရှင်မြတ် သတ်မှတ်ချက် ဥပဒေကို တမင်သက် သက်ချိုးဖောက်ခြင်းမျိုး လည်းမဟုတ်သဖြင့် ထိုအချိန်အခါမျိုး အထက်ပါ စားစရာများကို စားသုံးခြင်းအားဖြင့် သင်၏ အစွမ်းအစ အရည်အသွေးတို့ကို ပျက်စီးစေခြင်း **اِنَّ** မဖြစ်စေပါ။ (အကြောင်း က)သင်၊ အလ္လာဟ် ၏ဥပဒေကို မဖောက်ဖျက် ထိန်းသိမ်းထားလို သည်။ ယုံကြည်မှုစွမ်းအားသည် သင့်အားလုံခြုံ စွာ ကာကွယ်မှု ပြုပေးမည်ဖြစ်ပြီး ယင်း၏ အစွမ်းအစ အရည်အသွေးတို့ကို ဆက်လက်ရှင် သန်ခြင်း **الرحيم** ကို ဖြစ်စေမည်ဖြစ်သည်။

(ကုန်အာန် ၂:၁၇၃)

اِنَّ مَا حَرَّمَ عَلَيَكُمْ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَالْخَنزِيرَ وَمَا اَهْلَ بِهِ لغيرِ اللّٰهِ
فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

Now take note of what Allah has declared to be Har'am: carrion, flowing blood (6:146), the flesh of swine and that which has been consecrated to someone other than Allah.

However, if you are faced with a situation when you can find nothing else to eat except the above and your life is threatened by starvation, then you can per take of what has been declared to be Haram provided you are acting out of necessity and not out of greed or the desire to violate Divine law. This will not constitute a sin and your development will not be retarded. This is because your invulnerable faith in His Absolute laws would protect you and your potentialities would continue to growing (The Qur'an 2:173)

(၄) ဘက်လိုက်၍ ဦးစားပေးလုပ်ခြင်း Favourism သည် **اِنَّ** ကိုဖြစ်စေကြောင်း ကုန်အာန် (၂:၁၈၂)တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصٍ جَنَفًا وَاِثْمًا
فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا اِثْمَ عَلَيْهِ اِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

သေတမ်းစာမှာကြားသူသည် တစ်စုံတစ်ဦး ကို ပိုမိုဦးစားပေး၍ ဘက်လိုက်ထားသည်ဟု သေချာဂဏစွာ သိရှိရသူသည် သက်ဆိုင်သူများ ကိုခေါ်ယူ၍မျှမျှတတ ဖြစ်အောင်ညှိနှိုင်း တိုင်ပင် ဆောက်ရွက်ခြင်းတွင် မတော်မတရားပြုမှု ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး လုံးဝမရှိနိုင်ပါ။ အလ္လာဟ် သည် ဘဝလုံခြုံမှုကို ပေးနိုင်တော်မူသော အရှင်၊ လိုအပ်သည့်အရာများကို ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုး ပေးသနားတော်မူ သောအရှင်ဖြစ်သည်။ (ကုန်အာန် ၂ : ၁၈၂)

If a person has a reasonable fear that the testator has unduly favored someone or otherwise committed a mistake, it would not be unlawful, if he brings about a compromise among all concerned. This provision is from Allah, who is your Protector and Nourishes.

(The Qur'an 2:182)

သင်တို့အချင်းချင်းတစ်ဦး၏ပိုင်ဆိုင်သော အရာ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ အခွင့်အရေးများ အခြား တစ်ဦးက မတရားသောနည်းလမ်းဖြင့် ရယူခံစား ပိုင်ဆိုင်မှုမပြုကြကုန်နှင့်။ ထို့ပြင် သင်တို့သည် ကောင်းစွာသိရှိနားလည်ပါလျက်နဲ့ သူတစ်ပါး၏ ပိုင်ဆိုင်သော အရာများ အနက် တစ်စိတ် တစ် ဒေသကို မမှန်မကန်အကြံအဖန် နည်းလမ်းများသုံး၍ ရယူခံစားပိုင်ဆိုင်နိုင်ရန် အာဏာပိုင်များထံ တံစိုးလက်ဆောင်များ ပေးပို့ခြင်းမပြုလုပ်ကြ နှင့်။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၈၈)

Do not devour another's property or bribe officials to give you that which belongs to another person when you are aware of the consequences that follow from acquiring anything unfairly.

(၈) မကောင်းသည့်လုပ်ရပ်ပြုချိန်နှင့် ကောင်း ကျိုး ထင်ရှားလာမည့် ကြားကာလ ဆိုင်းငံ့ချိန် အတွင်းနောင်တရ ပြုပြင်ရမည့်အစား ကဲ၍ကဲ၍လာသည့် အကျင့်ဆိုးရှိသူသည် သေးသိမ် ညံ့ဖျင်းသော လူပင်ဖြစ်သည်။

وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا أُمِلِيَ لَهُمْ خَيْرٌ لَّا نَفْسَهُمْ إِنَّمَا أُمِلِيَ لَهُمْ لِيُذَادُوا وَإِنَّمَا لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

အလ္လာဟ် ဥပဒေကို သွေဖည်ငြင်းလိုသူ တို့သည် ဒုစရိုက် မှုပြုပြီးချိန်နှင့် ယင်းဆိုင်းငံ့ ထားချိန် သတ်မှတ်ထားခြင်းကို မိမိတို့ အဖို့ နောင်တတရားရရှိပြီး ပြုပြင်ရန်အတွက် ဖြစ် ပါလျက် သူတို့က မိမိတို့လုံခြုံဘေးကင်းနေပြီဟု အလျှင်း မထင်မှတ်ကြလေနှင့်၊ ဤ ကြားကာလ ဆိုင်းငံ့ချိန်တွင် သူတို့သည် (လက်ရဲဇော်ရဲ) ဒုစရိုက် အပြုအမူများကို ဆထက်ထမ်းပိုးတိုး၍ လုပ်လာပြန်သည်။ သူတို့ သည် ဂုဏ်အသရေ ဆုတ်ယုတ်စေမည့် ဒုက္ခဆင်းရဲ အကျပ် အတည်း ရောက်ရှိမည်ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၃:၁၇၇)

They should not think that the respite they have is profitable for them. If they do not mend their ways during this time, the respite will simply add to their torment and consequently their potentialities of development would get weak and for them is humiliating chastisement. (3:177)

(၉) အလ္လာဟ်အမည်နာမကိုသုံးပြီး မိမိတွဲဖက် လုပ်ချင်သည်များ ကို ပြုလုပ်နေသူများသည် သေးသိမ်ညံ့ဖျင်းသော ကိုယ့်ကျင့်တရား ရှိသူ များပင်ဖြစ်သည်။

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ جَاءَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

တစ်စုံတစ်ရာသောအရာကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်နှင့်တန်းတူ ရည်တူထား၍ လူ့ဘဝလုံခြုံမှု ရှာဖွေခြင်းဖြင့် ဘဝလုံခြုံမှုကို အလျှင်းရရှိနိုင် မည်မဟုတ်။ ဤကိစ္စမျိုးမှလွဲ၍ အခြားအခြား သောကိစ္စများသည် အလ္လာဟ် ဥပဒေသတ်မှတ် ချက်နှင့် ကိုက်ညီပါက အလ္လာဟ်သည် ထိုသူ၏ ဘဝလုံခြုံမှုကို ပေးသနားမည် ဖြစ်သည်။ တစ်စုံတစ်ခုသောအရာ လူပုဂ္ဂိုလ် စနစ်ဇယားကို

(၅) ပေါ်ပေါက်လာသော ဘဝရေးရာကိစ္စ ကြီး ငယ်များ၏ အတိုင်းအတာပေါ်လိုက်၍ အလ္လာဟ် ညွှန်ပြထားသော ကိစ္စအတိုင်းအတာ တစ်ခု အထိ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

وَاذْكُرُوا لِلَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ

အလ္လာဟ်ပြုစည်းကမ်း နည်းလမ်းအတိုင်း (ဆောင်စရာ ကိုဆောင်၍ ရှောင်စရာကို ရှောင် ကာ) လိုက်နာကျင့်သုံးသူများအဖို့ (ဟဂ်ျ်နေ့ရက် များ၌) နှစ်ရက်အတွင်း ပြီးစီးအောင် ကတိုက် ကရိုက် အမြန်ဆောင်ရွက်ရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာသည် စိတ်နှလုံးကျဉ်းကြပ် သိမ်ငယ်စရာအကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာမျှ အလျဉ်းမရှိပါ။ အလားတူဆက်ပြီး နောက်ကျ နေရစ်သူသည်လည်း စိတ်နှလုံးကျဉ်းကြပ် ညှိုးငယ်စရာ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိပါ။

(ကုရ်အာန် ၂:၂၀၃)

The Hajj assembly should be for a prescribed number of days. If anyone has to depart due to some special reason, he may do so after two days and if anyone wishes to stay longer, he may do so provided what is done in the interest of the Divine System. (The Qur'an 2:203)

(၆) အလ္လာဟ်ပြညွှန်ထားသော တရားအတွက် တိမ်းရှောင်ရန် အကြောင်းပြချက် ကောင်းတစ်ရပ် ရယူ ထားသူ သည် မိမိတရားမိမိသာစီရင်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၂၀၆)တွင် လမ်းညွှန် ထားသည်။

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُ جَهَنَّمَ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စည်းကမ်း နည်း လမ်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းပြောကြ သည့်အခါ (ဆန့်ကျင်သွေဖီ ဖောက်ဖျက်လိုသူတို့ သည်) မိမိတို့၏အစွမ်းအစ အရည်အသွေးကို ပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်စေမည့် အကြောင်းတရား များကိုသာ ဖက်တွယ်ထားကြကုန်သည်။ ဤသို့ ဖြင့် ထိုသူတို့၏ခရီးလမ်း အဆုံးတိုင် ပျက်သုဉ်း သွားရန် လုံလောက်ပါ၏။ (၂:၂၀၆)

When they are asked to abide by the Divine laws, their power-intoxication and false prides impel them towards greater destruction. Their end is utter ruin.

(The Qur'an 2:206)

(၇) သူတစ်ပါး၏ ပိုင်ဆိုင်သောအရာများနှင့် အခွင့်အရေးများကို မတရားသောနည်းဖြင့် ဘယ်တော့မှ ရယူခံစားခြင်း အလျှင်းမပြုရန် အခြေအနေ အကြောင်းအရင်း အမှန်ကို ကောင်းစွာသိရှိပါလျက် တမင်တကာနည်းလမ်း ရှာပြီး တံစိုးလက်ဆောင် မက်လုံးချော ဆီအသုံး ပြုပြီး ရယူလိုက်ခြင်းသည် သေးသိမ်ယုတ်ညံ့ သည့် အရည်အသွေးပိုင်ရှင်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၂:၁၈၈ တွင်လမ်းညွှန်ထား၏။

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بِالْبَاطِلِ وَتَدُلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ

အလ္လာဟ်(၏ စနစ်ဇယား)နှင့်တန်းတူရည်တူ ထားခြင်းသည် အလွန် မတန်ကြီးမား ပြင်းထန် သော ဒုစရိုက်ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကို ဖန်တီးတည် ထွင် ဖော်ဆောင်လိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၄:၄၈)

If anyone falters due to ignorance or error, the possibilities of being protected from the ill-consequences of his action exists; but it is impossible for those who accept the authority of others alongside Allah to secure this protection. He who has set up a peer to Allah has indeed committed a grievous calumny (Shirk) (The Qur'an 4:48)

(၁၀) လောကမှာ ကိုယ်လုပ်ချင်ရာလုပ်နိုင်ဖို့ အလ္လာဟ် ကို ကောင်းစွာအသုံးပြုသူတွေရှိသည်။ သတိထား-

أَنْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

သေချာကြည့်ရှုလေ့လာပါ။ လူတို့သည် အလ္လာဟ်နှင့်ဆန့်ကျင်၍ မည်သို့မည်ပုံ မမှန် မကန် လုပ်ကြံလိမ့်မည် တီထွင်ပြောဆိုကြသည် ကို သေချာကြည့်ရှုလေ့လာပါ။ ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့် ထင်ရှားသော ဆုတ်ယုတ်သေးသိမ်မှုများ ပွား များအောင် ပြုလုပ်ခြင်းအတွက် လုံလောက်လှ ပါသည်။ (ကုရ်အာန် ၄:၅၀)

Mind it! How people invent lies about Allah's laws and this in itself is on obvious crime. (The Qur'an 4:50)

(၁၁) လောကကြီးမှာ ကြီး/ငယ်ပြစ်မှု ကိုယ် ကပြုပြီး သူတစ်ပါးခေါင်းပေါ်ပုံချသူတွေရှိသည်။ သတိထား

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً وَأَثَمًا مِّمَّ بَرٍّ م بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ احْتَمَلَ بِهَتَانَا وَاثْمًا مِّمَّنَا

အသေးအဖွဲ့ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ကြီးလေးသောပြစ်မှု တစ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ ပြုလုပ်ပြီးနောက် ယင်းပြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အပြစ်ကင်းမဲ့ သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကို ယိုးစွပ်ပါက ဤသို့ပြု သူသည် ကြီးမားထင်ရှားသောစွပ်စွဲမှုနှင့် သေး သိမ်ယုတ်ညံ့ သောအမှုကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက် ခြင်းဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၄:၁၁၂)

(အလားတူ ၄:၂၀)တွင်လည်း လေ့လာပါဦး။

If a person commits a crime himself and then foists it on the innocent, he takes upon himself the burden of a calumny and a heinous crime.

(The Qur'an 4:112- also 4:20)

(၁၂) အတွင်းတစ်မျိုး အပြင်တစ်မျိုး

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بغيرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يَعْلَمُونَ

၁။ စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ်တို့ကို ထင်ထင်ရှားရှား အပြော၊ အဆို၊ အပြုအမူအားဖြင့်လည်းကောင်း တွေးတောကြံစည် ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊

၂။ လူ့အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်း စွမ်းပကားတို့ကို ချညှန်နဲ့ သေးသိမ် ပျက်ယွင်း စေသော အရာများ(ဝါ) လူညွန့်တုံးစေ

သည့် ကိစ္စကြီးငယ်အားလုံး၊

၃။ မတရားဆန့်ကျင် သွေဖည်၊ ပုန်ကန်ခြင်း။

၄။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ခွင့်ပြုထားခြင်း အလျှင်းမရှိသည့် အလ္လာဟ်နှင့်ပတ်သက် သည့် ဂုဏ်တော်များကို အလ္လာဟ်အား တွဲဖက်ပေးခြင်း။

၅။ မိမိသိရှိနားလည်ခြင်း မရှိပါဘဲလျက် အလ္လာဟ်နှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အကြောင်း အရာများကို ပြောဆိုခြင်းတို့ကို အလ္လာဟ်က လုံးဝ လုံးဝ တားမြစ်ထားကြောင်း (အသင် တမန်တော်)အသိပေး ကြေငြာပါ။

(ကုရ်အာန် ၇:၃၃)

Proclaim: My Rabb has declared to be har'am

- (1) indecencies- in action or in thought,
- (2) all those thing which debilitate human capabilities
- (3) unjust rebellion
- (4) associating other authorities with Allah; Allah has no way sanctioned it, and
- (5) attributing to Allah that of which you have no knowledge" (The Qur'an 7:33)

(၁၃) မည်သူမပြု မိမိမူ - لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ - လူညွန့်တုံးစေသည့် ပြစ်မှု၏ဆိုးကျိုးကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက် သူသာ ရရှိခံစားရမည် ဖြစ်သည်။ (၂၄:၁၁)

For every man of them is what he has committed of crime. (The Qur'an 24:11)

(၁၄) တိုင်ပင်နှိုးနှော အကောင်းကိုသာပြော

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَنَاجُوا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمِصِيبةِ الرُّسُولِ وَتَنَاجُوا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى

အလ္လာဟ်ပြစ်စနစ်ဇယားအတိုင်း လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုကို လက်ခံယုံကြည်ထားသူတို့၊ သင်တို့ သိုသိုသိပ်သိပ် တိုင်ပင်နှိုးနှော ကြသည့်အခါ လူညွန့်တုံးစေမည့်အကြောင်းရင်းခံများကို တိုင်ပင် နှိုးနှောခြင်း လုံးဝမရှိကြလေနှင့်။ ယင်းသို့ လူညွန့်တုံးစေမည့် ကိစ္စ များသည် အများပြည်သူတို့ထံ ပျံ့နှံ့ကူးစက်သွားမည့် အရေးကိစ္စနှင့် အလ္လာဟ်အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာခဲ့သည့် တမန် တော်အား ဆန့်ကျင် သွေဖည်မှုပြုခြင်းကိစ္စတို့ကို တိုင်ပင်နှိုးနှောခြင်း မပြုကြနှင့်။

သို့သော် လူသားတို့၏အစွမ်းအစ၊ အရည် အသွေးများ အလျှံပယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် အကြောင်းရင်းခံနှင့် အလ္လာဟ် ပြနည်းနာ နိဿယအတိုင်း ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဆောင်စရာ ကိုဆောင်၊ ရှောင်စရာကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်း တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အချင်း ချင်းအပြန်အလှန် သိုသို သိပ်သိပ် တိုင်ပင်နှိုးနှော ခြင်းကိုသာပြု ကြကုန်။ (ကုရ်အာန်၅၈:၉)

O Momineen! When you confer together in private, give not to each other counsel of crime and revolt and disobedience to the Messenger. But give to each of

other counsel of welfare for humanity and adherence to Allah's laws. (The Qur'an 58:9)

No vain or sinful talk will be heard in Jannah-orientated society. (The Qur'an 56:25)

(၁၅) အလ္လာဟ်မနှစ်မြို့ မကြည်ဖြူသူ ဘယ်သူတွေပါလိမ့်။

وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اٰثِمٍ

အလ္လာဟ်ပေးသနား ချီးမြှင့်ထားသည့် ကျေးဇူးတော်များကို (သူတစ်ပါးအတွက် သုံးစွဲ မျှဝေခံစားစေရမည့် အစား သိုဝှက်ဖုံးကွယ်မှု ကَفَّار ပြုလုပ်ရင်း လူ့အစွမ်းအစ အရည်အသွေးများ ပြုန်းတီးကွယ်ပျောက်စေသည့် အကြောင်း တရားများကို ဖြစ်ပေါ်စေသူကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ် လုံးဝချစ်ခင်ခြင်းမရှိ။

(ကုရ်အာန် ၂:၂၇၆)

And Allah does not permit those to flourish who conceal His bounties (to the deprivation of others) and thus persist in contributing to the deterioration of the system. (The Qur'an 2: 276)

(၁၆) အလ္လာဟ်မနှစ်မြို့ မကြည်ဖြူသူ ဘယ်သူတွေပါလိမ့်။

وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ اَنْفُسَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَّانًا اٰثِمًا

မိမိကိုယ်ကို မိမိလိမ်လည်လှည့်ဖြားသူတို့ ဘက်မှ အသင်သည် ခုခံပြောဆိုပေးခြင်းမပြုပါနှင့်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အလွန် မတန်သစွာမဲ့သူ အလွန်မတန် လူ့အစွမ်းအစ၊ လူ့အရင်းအမြစ်များကို ဖျက်ဆီးပစ်သူကို နှစ်သက်တော်မမူချေ။

(ကုရ်အာန် ၄:၁၀၇)

Do not plead on behalf of those who are false to themselves or harbor deceit in their hearts for Allah does not like those who betray their trust and persist in sinful way. (The Qur'an 4:107)

(၁၇) မိမိခင်ပွန်း၊ မိမိဇနီးသည်အပေါ် သစ္စာရှိပါ

(လိင်အပျော်အပါးမလိုက်စားပါနှင့်။)

وَلَا يَزْنِ نَوْنٌ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ يَلْقَ اٰثَامًا

မတရားကာမမှုမပြုကြကုန်နှင့်။ မတရား သော ကာမမှုပြုသူ မည်သူမဆို ယင်းသို့ လူ့ အရည်အသွေး သေးသိမ်ဆိုးယုတ်သူ သည် ဆိုးကျိုးကို ရရှိခံစားရမည်။(ကုရ်အာန် ၂၅:၆၈)

Do not commit fornication; and whoever commits it, his capabilities will be debilitated.(The Qur'an 25:68)

(၁၈) ယုတ္တိကင်းမဲ့သည့် စကားနှင့်တရားဆိုဝေးဝေးက ရှောင်။

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَاْثِمًا

ဂျန္နတ်နည်းကျဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထား သောလူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အချည်းအနီး အဓိပ္ပာယ်မဲ့စကားနှင့် လူတို့၏ အစွမ်းအစ အရည်အသွေးတို့ကို ပျက်စီးစေမည့် အပြော အဆိုများပင် အလျှင်းကြားကြမည်မဟုတ်။ (ကုရ်အာန် ၅၆:၂၅)

(၁၉) မိမိကို တီးတိုးရော ဖြောင်ကျကျပါ မလုပ်ရ။

وَذَرُوْا ظَاهِرًا لَّكُمْ وَاٰثِمًا

လူ့အစွမ်းအစ အရည်အသွေးတို့ကို ပျက်စီး ထိခိုက်စေနိုင်သည့် ကိစ္စများကို လူသိရှင်ကြား ပြောင် ပြောင်တင်းတင်း ပြုလုပ်ခြင်းမျိုးကိုဖြစ်စေ၊ တီးတိုး လျှို့ဝှက်စွာပြုလုပ်ခြင်းမျိုးကို ဖြစ် စေ စွန့်လွှတ်ကြကုန်။ (ကုရ်အာန် ၆:၁၂၀)

And avoid open and secret of all those things which debilitate human capabilities.

(The Qur'an 6:120)

(၂၀) အထင်အမြင်အမျိုးမျိုး အယူအဆအဖုံဖုံ စိတ်ကူး စိတ်သန်းအသွယ်သွယ်ဖြင့် လူမှုဘဝကို ဖြတ်သန်းနေသူတို့သည် သေးသိမ်ညံ့ဖျင်းသော သူများပင်ဖြစ်သည်။

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اجْتَنِبُوْا كَثِيْرًا مِّنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ اِثْمٌ

အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို လက်ခံယုံကြည်ကြ သူတို့သည် အထင်အမြင်အယူအဆ၊ ရော်ရမ်း တွေးထင်ချက် ပြုလုပ်ခြင်းများမှ ရှောင်ရှား ကြကုန်။ အချို့အချို့သော အထင်အမြင်၊ အယူအဆ၊ ရော်ရမ်းတွေးတောမှုများသည် လူတို့၏အစွမ်းအစ၊ အရည်အသွေးများကို ပျက်ဆီး ဆိတ်သုဉ်းစေသည့်အကြောင်းရင်းခံပင် ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၄၉:၁၂)

O Momineen! Avoid most of guess-work, for surely guess-work in some cases is sin. (The Qur'an 49:12)

(၂၁) အမှန်ကို သိရှိထားပါ။ အရှိရှိ အတိုင်း တိတိပပ ထုတ်ဖော်ပြောဆို သက်သေထွက်ဆို ရန် တိမ်းရှောင်နေခြင်းသည် သေးသိမ်ညံ့ဖျင်း သော နှလုံးသားအသိဉာဏ်ပိုင်ရှင်ပင်ဖြစ်သည်။

وَلَا تَكْتُمُوْا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهٗ اٰثِمٌ قَلْبُهٗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِيْمٌ

သင်တို့ တွေ့မြင်၊ ကြားနာသိရှိသည့်အရာ (သက်သေခံရမည့်အချက်)များကို ထိန်ချန် ဖုံးကွယ်မထားကြပါနှင့်။ ဤကဲ့သို့ ထိန်ချန် ဖုံးကွယ်ထားသူ၏ စိတ်နှလုံး အသိဉာဏ်ယိုယွင်း သေးသိမ် ဆုတ်ယုတ် နေမည် ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းထား သောစနစ် ဇယားဥပဒေသည် မည်သည့် ကိစ္စရပ်ကမှ ဖုံးကွယ် အမှောင်ချခံရခြင်းမျိုးမရှိ၊ သင်တို့ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်သမျှကို အကြွင်းမဲ့သိရှိ တော်မူ၏။ (၂:၂၈၃)

Do not conceal what you have witnessed. If you do so (even if the people do not come to know and you remain a respectable person in their eyes) your own heart would continue cursing you and this will harm the development of your self because nothing remain hidden from Allah's law of Requital of action. Allah knows whatever you do. (The Qur'an 2:283)

ဤသည် လူသားတို့အား အညွန့်တုံးစေမည့် အကြောင်း

آخر

آخر

آخر اذى اذى (آخر اذى)

အဆုံး၊ အဆုံးပိုင်း နောက်ပိုင်း၊ နှောင်းပိုင်း

last, end, close

၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံး မှာ اولٌ အစ၊ အစပိုင်း ရှေ့ပိုင်း စောစောပိုင်း။ ကုရ်အာန် ဆူရာ (၅၇) အာယတ် (၃)တွင်

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ

အလ္လာဟ်သည်(အားလုံး၏)အစ၊ ပထမ၊ ကနဦး ဖြစ်တော်မူသောအရင် အလ္လာဟ်သည် (အားလုံး၏) အဆုံး၊ နောက်ဆုံး အန္တိမပင် ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၅၇:၃)

Some of the Divine attributes, mentioned in the Qur'an, are such as can belong only to Allah. No finite being can acquire them. For example, he is the first and the last". (The Qur'an 53:3). Other such as knowledge, wisdom, power, etc, can be shared by man, though only to some extent, i.e. within human limits.

လူသားသည် (မိမိ၏ အကန့်အသတ် ဘောင်အတွင်းမှ) အသိပညာဆင်ခြင်တုံတရား အာဏာပါဝါ စသည်တို့ကို ရယူနိုင်ဆိုင်နိုင်လင့် ကစား ကုရ်အာန် (၅၇:၃) ရှိ အလ္လာဟ်သည်သာ အစ၊ အလ္လာဟ်သည်သာ အဆုံးစသည့် صَفَةً ဂုဏ်တော်များကိုကား လူသား ရယူနိုင်စွမ်းမရှိ လုံးဝပြီးပြည့်စုံသော အလ္လာဟ်နှင့် သာဆိုင်သည် ဂုဏ်တော်များဖြစ်၏။

آخر (آخر)သည်ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်၏ နောက် ပိုင်းနှောင်းပိုင်း လာလတ္တံ့သောကာလ၊ အနာ ဂတ် (အချိန်ကာလ)

ကုရ်အာန်အရ ယခုလောကလူ့ သက်တမ်း ကုန်ဆုံး၍သေပြီး နောက်တွင် ဆက်လက် ရှေ့ ဆက်ဖြတ်သန်းရဦးမည့် အနာဂတ် သက်တမ်း ကာလရှိသေး၏။

၎င်းသက်တမ်းကာလကို آخرٌ တမလွန်၊ အနာဂတ်၊ အာခေရဟ်ဟုခေါ်၏။ ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်အရ ယင်းလာမည့်အနာဂတ် သက်တမ်းသည် ယခုလက်ရှိ လောကီသက်တမ်းနှင့် တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းပင်ဖြစ်သည်။ မသေဆုံးမိစောစောပိုင်း ကာလနှင့်သေဆုံးပြီးနောက် လာလတ္တံ့သော အနာဂတ်ကာလ آخرٌ ဟု အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကာလ၊ အပိုင်း အခြားကို ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှနေ၍ သဘော တရား အမျိုးမျိုးဖြင့် အခြားများစွာသော ဝေါဟာရအမျိုးမျိုးဖြင့် ဝေဝေဆာဆာ ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြထားပုံကို သဘောပေါက်ပြီး အသိ တရားများရယူနိုင်ကြပါစို့။

(ဝေါဟာရနှင့် နီးနွယ် ဆက်စပ်သည့်အခြား ဝေါဟာရတို့မှာ آخر، يوم القيامة)

လောကီသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး ခေတ်ကာလရှိ လူသားတို့သည် သေဆုံးပြီးနောက် အနာဂတ်၊ အာခေရဟ်ခရီးကို ဖြတ်သန်း သွားရဦးမည်ဟု ကုရ်အာန်က လမ်းပြဆုံးမ သည်ကို ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆိုချေပ၊ စောဒက တက်ကြပုံကို ကုရ်အာန် ဆူရာ(၁၇)၊အာယတ် (၄၉)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ -

وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنَّا نَبْغُو تَوْنًا لِمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

ကျွန်ုပ်တို့ အရိုးတွေ၊ အမှုန်အမွှားအသွင်သို့ ပြောင်းလဲသွားကြပြီးသည့်နောက်မှ “အသစ် အသစ် ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်လာကြရဦးမည်လားလို့ လူတွေက သေချာပေါက် မေး မြန်းကြမည်။ (၁၇:၄၉)

Among the things, which they cite against you is that, you say that, after they are reduced to bones and dust, they shall be raised up again as a new creation.

(The Qur'an 17:49)

အလားတူပင်ကုရ်အာန်ဆူရာ (၃၂)၊ အာယတ်(၁၀)တွင်လည်း-

وَقَالُوا إِنَّا ضَلَّلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြေကြီးထဲ၌ ပျံ့နှံ့ပျောက် ကွယ်သွားကြပြီး သောအခါ ကျွန်ုပ်တို့အမှန်ပင် အသစ်သစ် ပြန်လည်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာကြရဦးမှာလားဟု လူတို့က သေချာပေါက် မေးမြန်းနေကြဦးမည်။ (ကုရ်အာန် ၃၂:၁၀)

And they ask: when we are lost in the earth, shall we then be in a new creation. (The Qur'an 32:10)

အထက်ပါအာယတ်များအရ ရုပ်ပိုင်းဘဝ တွင် သေပြီးနောက် ပြန်လည်ပေါ်ပေါက် လာ မည့် အနာဂတ် သက်တမ်းတွင် ယခုအနေ အထားနှင့်မတူသည့် အသစ် အသစ်ပြန်လည် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခြင်းကို خلق جديد ဟုသတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်သက်တမ်းမှာ လက်ရှိရုပ်ပိုင်း သက်တမ်းအနေအထားနှင့် သဘောသဘာဝ လုံးဝ မတူကြောင်း အထင်အရှား ဖော်ညွှန်းနေ၏။

آخر ၏အခြားအနက်များမှာ Other, Another အခြား၊ နောက်ထပ်ဟုအဓိပ္ပာယ်ရသေး သည်။ ဥပမာ တန်းစီနေသော အတန်း တစ်တန်းတွင် ပထမလူ၏နောက်ရှိအခြား တစ်ဦး (ဝါ)နောက်(ထပ်)တစ်ဦးကို آخر ဟုခေါ် သည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည် လုံးဝ ကွဲပြား ခြားနားမှုဖြစ်ခြင်း မွဲပြားဟုခေါ်၏။ အလ္လာဟ် ကိုယ်တိုင်ပျိုးထောင်ဖြစ်ထွန်းစေထားသည့် လူသားဖြစ်ထွန်းမှု ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် Evolution of Human beingကို လေ့လာသိရှိဖို့လိုပီလိမ့် မယ်။ ကုရ်အာန် (၂၃ : ၁၂)တွင်-

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ

လူသားကို ငါအရှင်သည်မြေကြီး၏ အဆီ အနှစ်မှအမှန်ပင် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေ ခဲ့သည်။ စောစောပိုင်းက (Chemical Evolution) ဓာတ်အပြောင်းအလဲ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ လူသားသည် အသေးစိတ်သိရှိနိုင်ရန် ခက်ခဲလှသဖြင့် ‘မြေကြီး၏ အဆီအနှစ်ဟု’ လိုရင်းတိုရှင်း စကားအနည်းဆုံးဖြင့် ဖော်ညွှန်း

ထား၏။

(ကုရ်အာန် ၂၃:၁၂)

And certainly We create man of an extract of clay. (The Qur'an 23:12)

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي فَرْأٍ مَّكِينٍ

ထိုမှတစ်ဆင့် ၎င်းမြေဆီမြေနှစ်အား မျိုးပွား ရည် (ဝါ)ကါလ လရေကြည်အဖြစ် (မိခင်၏ သားအိမ်ဖြစ်သော) ခိုင်ခန့်ကျစ်လစ် သည့် နေရာ ထဲသို့ ငါအရှင်၏အစီအမံ၊ အစီအစဉ် Law and order ဖြင့် ရောက်ရှိစေခဲ့သည်။ (ကုရ်အာန် ၂၃:၁၃)

Then We make him a small life-germ in a firm resting -place.(The Qur'an 23:13)

ثُمَّ خَلَقْنَا النَّطْفَةَ عَلَقَةً

ထိုမှတစ်ဆင့် ကာလလရေကြည်သည် မိခင်၏ မျိုးဥနှင့်ပေါင်းစပ်ပြီး သန္ဓေသားလောင်း သည် သားအိမ်နံရံ၌ တွယ်ကပ်နေသော (မျှော့ ကဲ့သို့သော)အရာအဖြစ် ငါအရှင်မြတ် စီမံ ဖြစ်ထွန်းစေသည်။ (ကုရ်အာန် ၂၃:၁၄) Then We make the life germ a leech.(The Qur'an 23: 14)

فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً

ထိုမှတစ်ဆင့် ယင်းတွယ်ကပ်နေသော အရာ ကိုငါအရှင်သည် ဝါးထားသောအတုံးတစ်တုံး အဖြစ် ငါအရှင်မြတ် အစီအမံအစီအစဉ်အတိုင်း ဖြစ်ထွန်းစေသည်။ (၂၃:၁၄)

Then We make the leech a lamp of flesh. (The Qur'an 23:14)

فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا

ထိုမှတစ်ဆင့် ဝါးထားသောအတုံးကို အရိုး အဖြစ်သို့ ငါအရှင်မြတ်၏ အစီအမံနှင့်အညီ ဖြစ်ထွန်းစေသည်။ (၂၃:၁၄)

فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا

ထိုမှတစ်ဆင့် အရိုးကို အသားဖြင့် တွယ်ကပ် ဖုံးအုပ်စေသည့် နည်းအတိုင်း ငါအရှင် စီမံ ဆောင်ရွက်သည်။ (ကုရ်အာန် ၂၃:၁၄)

Then We clothed the bones with flesh. (The Qur'an 23:14)]

သန္ဓေသားလောင်း၏ အပြောင်းအလဲ အဆင့်ဆင့်တွင် ယခုဤအဆင့်ထိ လူသား၏ သန္ဓေသားလောင်းနှင့် အခြားအခြား သော သတ္တဝါများ၏ သန္ဓေသားလောင်းတို့၏ ပြောင်း လဲခြင်း အဆင့်ဆင့်တို့တွင် တူညီချက်များရှိ၏။ ဤအဆင့်မှ ရှေ့ဆက် ပြောင်းလဲမှုများတွင် လူသား၏သန္ဓေသားလောင်းသည် လုံးဝ သီးခြား ကွဲပြားခြားနားမှု مُغَايِرَاتٌ ရှိကြောင်းကို آخر စာလုံးက ဖော်ပြနေ၏။ အဆိုပါ လူနှင့်အခြား အခြားသော သတ္တဝါတို့အကြား လုံးဝသီးခြား ကွဲပြားခြားနားသောဖြစ်စဉ် خَلْقًا آخَرَ ကို ကုရ်အာန် ၂၃:၁၄ တွင်-

ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ

ထိုမှတစ်ဆင့် ယင်းသန္ဓေသားလောင်းကို ယခင်ကနှင့်လုံးဝမတူ တမူကွာခြားသော ဖွဲ့ဖြိုး မှု တစ်မျိုးကို ငါအရှင်၏နည်းဥပဒေဖြင့် စတင် ဖြစ်ထွန်းစေသည်။ (ကုရ်အာန် ၂၃:၁၄)

Then We developed out of it another creation (The Qur'an 23:14)

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်(၂၃)၊အာယတ် (၁၄)ကိုထပ်မံ၍ အကျယ်ချဲ့ပြီးရှင်းပြထားပုံကို ကုရ်အာန်(၃၂)၊အာယတ်(၇-၉) တွင်တွေ့ပြန်သည်။

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်သိမ်း၏ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်မှုကို အပီပြင်ဆုံးဟန်ချက်ညီ အချိုးအစားကျ အကောင်းဆုံးပြုစုတော်မူ၏။ အရှင်မြတ်သည်လူသားကို ရွံ့မြေမှကနဦးအစ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေသည်။ (ကုရ်အာန် ၃၂:၇)

It is he who has made all that is created in due proportion. And he initiated the creation of man from the inorganic matter of earth. (The Qur'an 32:7)

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ

ထိုမှတစ်ဆင့် ရွံ့စေးမြေမှ ကနဦးအစ ဖြစ် ထွန်းလာသော လူသား၏ မျိုးနွယ်ဆက်ကို သိမ်ဖျင်းသော အရည်၏အဆီအနှစ် မှငါအရှင် ပေါ်ပေါက်စေပြန်သည်။ (ကုရ်အာန် ၃၂:၈)

And He made his progeny from an extract of the nature of a despicable fluid. (The Qur'an 32:8)

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوْحِهِ

ထိုမှတစ်ဆင့် ၎င်းအားအချိုးအစားတကျ ပြုလုပ်ပြီး အရှင်မြတ်ထံမှ စွမ်းအင်တစ်မျိုးကို ထည့်သွင်းထားခဲ့၏။ (ကုရ်အာန် ၃၂:၉)

Then He fashioned him in due proportion and breathed into him His 'Ruh' (The Qur'an 32:9)

وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ

ဤသို့ဖြင့် အရှင်မြတ်သည် သင်တို့အကျိုး ကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းရန် အကြားအာရုံ(နားများ) အမြင်အာရုံ(မျက်စေ့များ) စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင် စွမ်း (စိတ်နှလုံး)တို့ကိုဖြစ်ထွန်းစေခဲ့သည်။

(ကုရ်အာန် ၃၂:၉)

And He gave you the faculties of Hearing, sight and Mind. (The Qur'an 32:9)

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်(၂၃:၁၄)နှင့် (၃၂:၈-၉)တို့မှ ကောင်းစွာ သိရှိလိုက်ရသည့် အချက်များမှာ-

- (၁) လူသားနှင့်အခြားခြားသော သတ္တဝါတို့၏ ရှေးကနဦးစတင် ဖြစ်ထွန်းမှုသည် (Chemical Evolution) ဓာတုပြောင်းလဲမှု အဆင့် ဆင့်ဖြစ်ကြောင်း။
- (၂) ဓာတုပြောင်းလဲမှုမှတစ်ဆင့် (Biological Evolution) သက်ရှိဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုသို့ ပြောင်းလဲသွား၏။
- (၃) သက်ရှိဆင့်ကဲဖြစ်ပေါ်မှုမှနေ၍ (Human Evolution) မနုဿလူသား၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် သို့ကူးပြောင်းသွား၏။
- (၄) လူသား၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်တွင် အစောဆုံး အဆင့်ဆင့်တွင် အပြောခံနာမ်ကို فِيهِ، سَوَّاهُ، فِيهِ، نَسْلَهُ، دُخَانَ ထားသည်။

(၅) သို့သော်လူသားအားလွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ် နိုင်ခွင့်နှင့် မိမိစိတ်ဆန္ဒနှင့်အညီ ဆောင်ရွက် နိုင်ခွင့် [Faculty of freedom, choice and will]အရည်အသွေးအတွက် ကြားနိုင်စွမ်း၊ မြင်နိုင်စွမ်း စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းစသည် တို့ကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် အလ္လာဟ်ထံမှ စွမ်းအား رُوح ကိုထည့်သွင်း လိုက်ကြောင်း ဖော်ပြရာတွင် مَكَّمْ သင်တို့၏ အကျိုး ကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းရန်ဟု နာသူနာမ်စားသို့ ပြောင်းလဲ သုံးနှုန်းထား၏။

(၆) အလ္လာဟ်ထံမှစွမ်းအင်ကို ထည့်သွင်းချိန်၌ رُوح ဟုခေါ်ပြီး၊ လူသားတစ်ဦးချင်းအတွက်၊ ပီပီပြင်ပြင် (in a specific form) ပေါ်ပေါက် လာသောအခါ ၎င်းကို(نفس-နဖစ်) Human Personality လူ့ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး ဟုခေါ်၏။ Self, Ego စသည့် အခေါ်အဝေါ် များဖြင့်လူအချို့တို့က ခေါ်ကြ၏။

Evolution took a different turn with the appearance of man on the earth. Since the creation of earth 5000 million years ago, it was only a chemical evolution: atoms evolving into simple inorganic compounds and simple compounds. This was followed by the organic compound, water and minerals, reacting with one another and making possible the origin of life on the earth. This change over which occurred 2000 million years ago, superadded biological to chemical evolution. This continued till man appeared on the scene. At this stage, human evolution became superadded to biological and chemical evolution. The holy Qur'an calls man a distinguished creation, stating, at the same time, the points of distinction from other creatures as follows:-

(1) Man possess "Ruh" or Divine Energy.

The evolutionary stages in the creation of man are described as follows:-

"It is He who has made all that is created in due proportion. And he initiated the creation of man from the inorganic matter of the earth and his progeny from an extract of nature of despicable fluid. Then He fashioned him in due proportion and breath into him, His 'Ruh' and give you the faculties of Hearing, Sight and Mind.

(2) The second distinguished feature of man which makes him superior to all other animals is his power of speech or the expression of thoughts by auditory and visual means of their conveyance to others and the comprehension of the ideas of others of by means of their written or spoken words.

ဤလောက ရုပ်ပိုင်းသက်တမ်းနှင့်သေပြီး နောက် 'အာသိရဟ်'အနာဂတ်သက်တမ်း ကာလနှစ်ခုစလုံး၌ نفس နတ်ဖ်(စ်)သည်

အဓိက နေရာမှပါဝင်လျက်ရှိ၏။ လူ့ဘဝ သက်တမ်း၏ ပဓာနအကျဆုံး ရည်ရွယ်ချက်မှာ ယင်း نفس နတ်ဖ်စ် လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ လူ့အရင်း အမြစ်ကို မြင့်မား ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန် ထက်မြက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ نفس နတ်ဖ်စ် အကြောင်း س ، ف ، ن ကဏ္ဍတွင် အသေးစိတ် လေ့လာပါရန်။

ကုန်အာန်တွင် လူ့လောကသက်တမ်း الْحَيَاةُ الدُّنْيَا နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ قِيَامَةُ ကိယာမတ်၊ آخِرَةُ အာသိရဟ်ကို ဖော်ပြထားသည်ကိုကုန်အာန် ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၈၅၊၈၆)တွင်တွေ့ရ၏။

خَزِيٌّ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَرُدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ فِي الْعَذَابِ وَمَا لِلَّهِ بِعَاقِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ

သူတို့ စိတ်နေစိတ်ထားက ကုန်အာန်၏ အချို့အစိတ်အပိုင်းကို လက်ခံပြီး အချို့ အစိတ် အပိုင်းကိုငြင်းဆိုကြ၏။ ဤသို့ဖြင့် မိမိတို့ အဖို့ အကျိုးကျေးဇူးရှိမည်ဟုထင်သည့် အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသ အချို့ကိုလိုက်နာပြီး ကျန်အချို့ကို စွန့် လွှတ်ထားလိုက်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ ဒီလောကသက်တမ်းတွင် ဆုံးရှုံးနစ်နပ်မည့် အပြင် အာသိရဟ် အနာဂတ်ကာတွင်လည်း ပြစ်ဒဏ်များရှိစွမ်းမည်မှာ သေချာလှ၏။ ဤသည် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို အစိတ်စိတ်အပိုင်း ပိုင်း ပြုလုပ်သူတို့၏ အကျိုးဆက်ပင်ဖြစ်သည်။ သင် တို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သတိမမူဘဲ ထားမည်မဟုတ်။ ယင်းသူတို့သည် လောကီ ကောင်းစားရေးကို အာသိရဟ် အနာဂတ် ကောင်းစားရေးဖြင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု ပြုသူတို့ပင်ဖြစ်သည်။ (ကုန်အာန် ၂:၈၅-၈၆)

Such is your state of mind that you accept one part at Allah's code of laws and deny another. When people make it a way of life to follow that part of divine code which they think serves their interest , and forsake the rest , they are bound to suffer failure and disgrace in this world and commitment is most grievous suffering in hereafter . This is the inevitable result of fragmenting Allah's code; it should be accepted or rejected no action of yours remains hidden from law of requital. These people trade the happiness of their future life for worldly comforts. (2: 85,86)

အလားတူပင် الْعَاجِلَةَ ဆူလွယ်နပ်လွယ် လောလောဆယ် အကျိုးခံစားခြင်း(ဝါ) ဤ လောက သက်တမ်းကို الآخِرَةَ အနာဂတ် သက် တမ်းနှင့်နှိုင်းယှဉ် ပြထားသည်ကို ကုန်အာန် ဆူရာ(၁၇)၊ အာယတ်(၁၈၊ ၁၉)တွင်တွေ့ရ၏။

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ —
وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا —

လောကတွင်လူနှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။

(၁) ဤလောကီသက်တမ်း ကာလတစ်ခုတည်း ကိုသာယုံကြည်သူနှင့်

(၂) ဤလောကီသက်တမ်းကာလရော၊ ၎င်း၏ နောက် ဆက်လက် ရှိနေဦးမည့် အနာဂတ် အာသိရဟ် သက်တမ်းရှိကြောင်းကိုပါ ယုံကြည်သူ

There are two categories of people –

- (1) those who believe only in this world and
- (2) those who believe in this world as well as in the next. (17:18-19)

အလားတူ ကုရ်အာန် ဆူရာ(၁၇)၊ အာယတ် (၂၀-၂၁) တွင်လည်း-

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَتَذُرُونَ الْآخِرَةَ

သင်တို့သည် ဆူလွယ်နပ်လွယ် လောလော ဆယ် အကျိုး ခံစားရသည့် ဤလောက သက်တမ်း العاجلة ကိုတွယ်တာမြတ်နိုး ဦးစား ပေးကြပြီး၊ အနာဂတ် သက်တမ်းကာလ الآخرة ကို စွန့်လွှတ်ပစ်လိုက်ကြသည်။

Nay , but you love the present life . And neglect the hereafter. (75:20-21)

ကုရ်အာန်က မုအ်မင်နီများကို အနာဂတ် الآخرة သက်တမ်းကာလကို ဖြတ်သန်းသွားရ ဦးမည်။ ဤလောကတွင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်တို့အတွက် ဆက်လက်အကျိုးခံစား စံစား ရဦးမည်ကို အသေအချာယုံကြည်မှုရှိရန် လိုအပ် ကြောင်း လမ်းညွှန်ထားသည်။ ဤလက်ရှိ မျက်မှောက် အချိန်ကာလ တစ်ခုတည်း၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရရှိရေးသက်သက်ကိုသာ တစ်ဖက်သတ် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သည့် ဘဝ တည်ဆောက် မှုစနစ်များကို မယုံကြည်မလိုက် စားကြဘဲ၊ ဤလောကီသက်တမ်း ၏ လုပ်ရပ် များကို လုပ်ကိုင်ရင်း၊ ယင်းလုပ်ရပ်များကြောင့် အနာ ဂတ်ကာလတွင် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် အလ္လာဟ်ပြစနစ်အတိုင်း ဘဝတည် ဆောက်ရေး ကို အဓိကထားပြီး နှိုးဆော်လမ်းညွှန် ထား၏။

ဥပမာ- တောင်သူလယ်သမား တစ်ဦး သည် ယနေ့ဆာ လောင်မှု ပြေပျောက်ရန် ထမင်းစားရနေရုံဖြင့် မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲနေ ပါနှင့်။ နောက်နေ့များ နောင်ကာလ الآخرةတွင် လည်းဖြစ်ပေါ်လာဦးမည့် ဆာလောင်မှုအတွက် ယနေ့မှပင် ကောက်ပဲသီးနှံ၊ ဂျုံ၊ စပါးတို့ကို ထပ်မံ စိုက်ပျိုးရန်ကိုပါ တစ်ပါတည်း ဆောင် ရွက်ရန်မှာ လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် သိရှိ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ယခုမှပင်ဆက်လက် ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ ယင်းကိစ္စအတွက် မြေကို ထွန်ယက်ပြီး မျိုးစေ့ကို မြေတွင်ချ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပျိုးပင်ကို ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ခြင်းစသည် ပြုလုပ်၍ (၆)လ၊ (၇)လ ဆက်လက်ကြိုးပမ်း အားထုတ် ရင်း ရရှိလာမည့်အကျိုးရလဒ်အတွက် အသေ အချာ ယုံကြည်မှုရှိ နေရဦးမည်။ ယနေ့ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရင်း အနာဂတ်၏အကျိုး ရလဒ်ကို ဆက်လက်ရှင်သန်နေစေဦးမည်။ ဤသို့ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် အစီအစဉ် တကျ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေပါက မည်သည့် အခါမျှ မပြတ်မလပ်သော အကျိုးရလဒ် စဉ်ဆက်မပြတ် ယခုလက်ရှိ လောကီသက်တမ်း الحياة الدنيا နှင့် الآخرة အနာဂတ်ကာလ တစ်လျှောက်လုံးပါ စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက် ရှင်သန်နေတော့မည်ဖြစ်သည်။

အနာဂတ်ကာလ(ဝါ) သက်တမ်းအပေါ် သတိဝိရိယကြီးစွာဖြင့် ယခုမျက်မှောက်ကာလ မှပင် အရှည်ကိုမျှော်တွေး၍ ကြိုကြိုတင်တင် ပြင်ဆင် လုပ်ကိုင်သည့် လူမျိုးအုပ်စုများသာ လျှင် မိမိတို့ဘဝ၏အနာဂတ်တွင် မပူပင် မကြောင့်ကျဘဲ ဘဝ တိုက်ပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် တိုက်ပွဲတစ်ရာ အောင်ပွဲတစ်ရာ ဆွတ်ခူး ရရှိကြ မည်ကို လူ့သမိုင်းစဉ်ဖြစ်ရပ်များက သက်သေ ထူလျက် ရှိသည်။ ဤကားယခုမျက်မှောက် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သက်တမ်းတွင် အသေအချာ တွေ့နေရခြင်းဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်က မနက်ဖြန် သည်ပင် ယနေ့၏အနာဂတ်။ လူတို့သေပြီး နောက် ပြန်လည်ရှင် ပန်ထရဦးမည့် သက်တမ်း သည်လည်း ယခုရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လောက သက်တမ်း၏အနာဂတ်ဟု ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန် ထား၏။

လူမျိုးတစ်မျိုး၊ အုပ်စု တစ်စု၏သားစဉ် မြေးဆက် မျိုးဆက် သစ်လူငယ်များသည် ယင်း လူမျိုးအုပ်စု၏အနာဂတ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးဆက်သစ်များ၏ အနာဂတ်သက် တမ်း ကာလ ထွန်းတောက်ပွဲဖြိုးရန် မိဘများ ဆရာသမား ခေါင်းဆောင်များသည် မျိုးဆက်သစ် သားသမီးမြေးမြစ်များ၏ ဘက်စုံကောင်း စားရေးကို ကြိုကြိုတင်တင် စဉ်းစားစီမံ ဆောင် ရွက်ရန် မပြုမနေ ဆောင်ရွက်ရမည့် ဘဝပေး တာဝန်ဟု ကုရ်အာန်ကလမ်းညွှန်၏။

ထို့ကြောင့် الآخرة အနာဂတ်သက်တမ်း ကာလနှင့် ပတ်သက်၍ အနှစ်ချုပ်သဘော၏ လိုရင်း တိုရှင်းကို ထပ်မံပြော ရမည်ဆိုလျှင် -

- ၁။ ဤလက်ရှိ မျက်မှောက်သက်တမ်းကာလ တစ်ခု တည်း ပေါ်ဌာသစ်တံ၊ အာရုံစူးစိုက်ပြီး ဘဝရေးရာများကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် မနေပါနှင့်။
- ၂။ ယခုဤမျက်မှောက်သက်တမ်းကာလ၏ ကောင်းစား ရေးသည်လူ့ဘဝ၏တစ်ခုတည်းသော ကောင်းစားရေး ဟုမ မှတ်ယူပါနှင့်။ သားစဉ်မြေးဆက် မျိုးဆက်သစ်များ၏ ဘဝ အတွက်ပါ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ ဖြစ်ထွန်းရှင်သန်စေရန် ယခုမှပင် မိမိတို့ ကပင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၃။ သေခြင်း၏ဟိုမှာဘက်တွင် သက်တမ်း ကာလ အသစ် တစ်မျိုးကို ဆက်ရန်ရှိသေး သဖြင့် ဤသက်တမ်း ကာလ တစ်လျှောက် ၏ နေထိုင်လုပ်ကိုင်ပေးမှုအားလုံးတွင် တရား မျှတမှုရှိအောင် အများကောင်းစား ရေး အတွက်ပါထည့်သွင်း စဉ်းစားဆောင် ရွက်ရမည်။ မတရားမှု ခေါင်းပုံဖြတ်မှု၊ သစ္စာမဲ့မှု၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်မှု မတော် မတရားပြုမှုတို့ကို လုပ်ကိုင်သူ ကာယကံရှင်သည် လုံးဝတာဝန်ရှိသည်ကို ကောင်းစွာ သဘော ပေါက်ထားရမည်။

ဤ آخرة ဝေါဟာရနှင့်တွဲဖက်၍ مَوْتُ ، أَلْعَاجِلَةُ ، الْأُولَى ، حَيَاةَالدِّينَا ، بِالْقِيَامَةِ စသည်တို့ကိုပါ လေ့လာကြပါ။

ادم

أدم [ا، د، م]

အာဒမ်၏စာလုံးပေါင်းအက္ခရာ adam ပါဝင် သည်။ စကားလုံးများ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ တွင် أدم အုဒ်မတွန့် အတူတကွ စုပေါင်းနေထိုင် နိုင်သည့် အရည်အသွေးဟု ရရှိသည်။

أدم (တာဂျုလ် အရုဗ်-အရဗီ အဘိဓာန်) تاج العروس

ابن فارس အိဗ်နိဖာရိဗ် အမည်ရှိ အဘိဓာန် သုခမိန်ကြီးက အထက်ပါဝေါဟာရ၏ အနက်ကို “အချင်းချင်းအပြန်အလှန် နားလည် သဘော ပေါက်မှု ပေးစွမ်းနိုင်သောချစ်ခြင်း မေတ္တာတရား နှင့် နွေးထွေးမှုဖြစ်သည်” ဟု ဆို၏။

Adam အာဒမ် အထင်ကရဖြစ်သော မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ် အတွက်မဆို အသုံးပြုနိုင်သော ဝေါဟာရ ဖြစ်ပြီး အဆိုပါ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကြိုးပမ်း အားထုတ်မှု ကြောင့် သူ၏မျိုးနွယ်ကို လူတို့အသိအမှတ်ပြု လာကြရသည်။

تاج (တာဂျု အရဗီအဘိဓာန်)

Udmaturun (أدمَة) means the quality of living together , al-idam (ألإدام) anything which is favorable (Tajul urus)

Ibnifaris says that the basis meaning of this word is “mutual understanding , love and affection the word Adam is also used for any outstanding individual , by whose virtue a tribe is recognized.(Taj)

အများစုလင်္ဂမတို့က ကုရ်အာန်ထဲ၌ ဂျန္နတ်မှ နှင်ထုတ်ခြင်း ခံရသော အာဒမ်နှင့် ပတ်သက်၍ “သူသည် ဤလောကတွင် အလ္လာဟ်က ဖန်ဆင်းလိုက်သော လူသားတစ်ဦး ဖြစ်ပြီးရဆူလ် လည်းတစ်ပါးဖြစ်သည်။ သူ၏ ဘယ်ဘက်နံရိုးဖြင့် သူ၏ဇနီး ‘ဟောင်ဝါ’ကို ဖန် ဆင်းသည်” စသည့် အကြောင်းအရာတို့ကို ကုရ်အာန်၏မည်သည့် အာယတ်မည်သည့်ပါဒ် တွင်မျှလုံးဝမပါပါ။ ဟောင်ဝါအမည်သည်ပင် ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် မည်သည့် နေရာ တွင်မျှမရှိပါ။

ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြထားသော အာဒမ် သည် လူသားမျိုးနွယ် တစ်ရပ်လုံးကို ကိုယ်စားပြု ရည်ညွှန်း သုံးနှုန်းထားသော ဝေါဟာရ ဖြစ်ပြီး မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက် ခင်ပွန်းဇနီးအတွဲ တစ်တွဲအတွက် မျှမဟုတ်ပါ။ ကုရ်အာန်တစ်အုပ် လုံးတွင် အာဒမ်ဝေါဟာရကို (၂၅) ကြိမ်တိတိ ဖော်ပြထားသော်လည်း ကုရ်အာန် ၃:၃၂ တွင် အထင်ကရလူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ အမည်အဖြစ် သုံးထား၏။

It is generally believed that Adam the supposedly first man created and first messenger appointed by Allah whose story is narrated in the Qur’an regarding his exit from jannah , was the first Rasool. This is not supported by any verse of the holy Qur’an , neither is

the name of Eva or ‘Howwa’ mentioned in the Qur’an . The story is narrated in a symbolic form and does not pertain to a particular person or a pair, in fact, this is a story of mankind and Adam is its representative (3:32) it appears that Adam was also the name of a selected person .

အာဒမ်(ဝါ)လူသားမျိုးနွယ်တစ်ရပ်လုံး၏ ပဓာန အကျဆုံး အရည်အသွေး၊ လူ့အရင်း အမြစ် တစ်ရပ်မှာ စကြဝဠာတစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံး၏ ရှိရှိသမျှအရာ အားလုံးတို့နှင့်ပတ်သက်သည့် ပညာရပ်ဟူဟူသမျှအားလုံးကို လူသား၏ ပဋိသန္ဓေ၊ ဇာတိ၊ ပကတိစွမ်းအားတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဖြစ်တည်ထည့် သွင်းပေး ထားခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၂:၃၁ တွင်-

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

The greatest quality of Adam or man is that he has been bestowed potentialities to acquire knowledge of how everything else in the universe function (2:33), then all the ‘malaika’ were ordained to bow down before him or come within his reach (2:34) Now, it is up to him to utilize these potentialities and conqueror harness all that lies in the universe.

Man has been endowed with the capacity to acquire knowledge of how other things function and interrelate and how new things can be formed by combining existing elements.

စကြဝဠာအနန္တရှိအရာတို့၏အသိပညာ အတတ်ပညာ ရပ်များကို တတ်သိနားလည်ပြီး မှသာ၎င်းတို့အား အသုံးချစေ နိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် ၄၅:၁၃ တွင်-

وَسَخَّرَ لَكُمْ مافي السَّوَاتِ وَمافي الْأَرْضِ جَمِيعًا مانهُ أَنْ فِي ذَلِكَ لآبَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

ကမ္ဘာဂြိုဟ်တစ်ခုလုံး အပါအဝင် အနန္တ စကြဝဠာမှ ရှိရှိသမျှ အရာအားလုံးကို သင်တို့ လူသားများ အကျိုးခံစားနိုင်ရန် အသုံးချ ဖို့ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စီရင်ပြုစုထား၏။ ဤ အချင်းအရာ၌ စဉ်းစား တွေးတောကြံဆနိုင်သူ တို့အဖို့ ထင်ရှားသောသာဓက အထောက် အထားများ အမြောက်အမြားရှိ၏။

He has subject to you what so ever is in the universe and what so ever is in the earth, it is all from Him Lo’herein verily are sings for people who reflect.

(The Quran 45:13)

The Qur’an puts man in a meaningful relationship with nature. Both nature and man have been created by a wise and benevolent Allah fundamentally there is no conflict between them. Man can develop only with the help of nature. This help can obtain provided he acquire knowledge of nature and utilizes it for achievement of his moral ends in the light of divine

guidance. The knowledge referred to is scientific knowledge. The only method by which he can study nature profitable is the scientific method. Equipped with scientific knowledge he can bend nature to his service. Natural forces can be made to serve him.

ထို့ကြောင့် ရှိရှိသမျှသဘာဝစွမ်းအားတို့ကို လူသားသည် မိမိအတွက်ရော အခြားသူများ အတွက်ပါ ဟန်ချက်ညီညီ ခွဲဝေသုံးစွဲမှုဝေ ခံစား နိုင်သည့်အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်သော- نَظْمُ الرَّبِّ يُبَيِّنُ ۗ بَرَكَاتِهِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးစနစ် ဝဟီ လမ်းညွှန်ချက်ပင်ဖြစ်ရာ ၎င်းကို ဤကုရ်အာန် ထဲတွင်ပင် ဖော်ပြထားပါသေးသည်။

That is why the Qur'an demands from us to subdue and harness the forces of nature with the sole object of utilizing them in consonance with the permanent values for the benefit of the entire humanity called rabubiyah and never for destructive purposes.

أَرْضُ ကမ္ဘာဂြိုဟ် မြေကမ္ဘာကြီး

- အောက်၊ အောက်ဖက်၊ အောက်ပိုင်း၊ အနိမ့်ပိုင်း

- အောက်ဖက်၊ အောက်ပိုင်းရှိအရာများ ကိုလည်း أَرْضُ ဟုခေါ်၏။

၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးမှာ-

سَّمَاءُ ကောင်းကင်၊ အကာသ၊ စကြဝဠာ

- အထက်၊ အထက်ဖက်၊ အထက်ပိုင်း၊ အပေါ်ပိုင်း

မြေကြီးကို أَرْضُ ဟုခေါ်ခြင်းမှာ မြေကြီး သည် ခြေထောက် ၏အောက်တွင် ရှိနေခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်။ လူ့သက်တမ်း၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာအားလုံးသည် မြေကြီး၊ မြေဆီလွှာကို အခြေခံပြီး ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခြင်းကြောင့် “စိမ်းလန်းစိုပြည် လန်းဆန်းနေခြင်းကို أَرْضُ ဟုခေါ်၏။ အရပ်လူမျိုးတို့၏ အသုံးအနှုန်းတွင် أَرْضَاتُ (မြေဆီလွှာ) တွင် သယံဇာတ ပစ္စည်းများ အလှူပယ် ပေါကြွယ်လှသည်။ မြေကြီးတွင် သစ်ပင်များ ကောင်းစွာဖြစ်ထွန်း ပေါက်ရောက်၏ဟု ပြောဆို ရေးသားလေ့ရှိ၏။

أَرْضًا ۗ لَكُمْ فِيهَا حَيَاةٌ ۗ وَإِنَّكُمْ إِلَىٰ رَبِّكُمْ رَاغِبُونَ လိုက်နာရိုကျိုးသည့် စိတ်နေစိတ်ထား

ရှိသူ
أَرْضِ ۗ ۝၁၂ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သူ

၂။ နူးညံ့ပျော့ပြောင်းသောမြေကြီး

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၁၈)၊ အာယတ်(၄၇)တွင်-

وَيَوْمَ نَسِيرُ الْجِبَالِ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً

တောင်များကို ငါအရှင်ဖယ်ရှားလိုက်သော အချိန်ကာလတွင် သင်သည် မြေကြီးကို အထင် အရှား တွေ့မြင်လာလိမ့်မည်။ ဤအာယတ်တွင် ရှိသော စာလုံးဝေါဟာရများ၏ အဓိပ္ပာယ်အရ အထက်ပါအတိုင်း ဘာသာပြန်နိုင်သည်။

ဤသည် Word By Word Meaning (ဝါ) Literal Meaning ဖြစ်ပါသည်။

အရဗီစာသည် ဥပမာ၊ ဥပမေယျ တင်စား နှိုင်းခိုင်း သုံးစွဲရာတွင် အခြားအခြားသော ဘာသာစကားများထက် ပိုမိုကြွယ်ဝပြီး အသုံး များ၏။ ထို့ကြောင့်-

جِبَالٌ တောင်များ အထက်တန်းလွှာရှိလူများ၊

ခေါင်းဆောင်အကြီးအကဲများ၊

أَرْضُ အောက်ခြေရှိ၊ နောက်လိုက်၊ နင်းပြားများ

လူမျိုးတစ်မျိုး၏ အကြီးအကဲ ခေါင်းဆောင် များကို ငါအရှင်ဖယ်ရှားလိုက်သောအချိန်တွင် အောက်ခြေမှနောက်လိုက်၊ နင်းပြားများသည် အထင်အရှား ပေါ်ထွက်လာသည်ကို သင်တွေ့ရ လိမ့်မည်။

أَرْضُ သည် အောက်ဖက်၊ အောက်ပိုင်း အနိမ့်ပိုင်းဖြစ်သည်။ سَّمَاءُ သည် အထက်ဖက်၊ အထက်ပိုင်း၊ အမြင့်ပိုင်းဟုအနက် ဖွင့်သည်။

أَرْضُ သည် လူမှုဘဝ၊ လူ့သက်တမ်း လူ့ လောကကို ရည်ညွှန်းသကဲ့သို့ سَّمَاءُ သည် လောကဓာတ် စကြဝဠာအနန္တ၏ နိယာမ ဥပဒေကို ရည်ညွှန်းဖွင့်ဆို၏။

ကုရ်အာန် ဆူရာ(၇)၊ အာယတ်(၁၀)တွင်-

وَلَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ

ငါအရှင်သည် ကမ္ဘာမြေတွင် သင်တို့အား အတည်တကျနေ ထိုင်စေပြီး သင်တို့၏ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သည့် သဘာဝ အရင်း အမြစ်များကိုပါ ဖြစ်ထွန်းစေထားသည်။ (ကုရ်အာန် ၇:၁၀)

(O mankind) we have established you on sustenance. (the Qur'an 7:10)

ဤအာယတ်အရ ကမ္ဘာ မြေကြီးသည် လူသား အားလုံး ၏အသက်ရှင်နိုင်ရေးအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုအစုစု၏ ပင်မအခြေခံ ပင်ဖြစ်ကြောင်း မြေဆီလွှာကို ထွန်ယက်ပြီး စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ရိက္ခာများရရှိနိုင်ကြောင်း၊ သဘာဝ သယံဇာတများ ရှာဖွေရရှိအသုံးပြုနိုင် ကြောင်း၊ အရပ်ဒေသတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ သွားလာ ခြင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းပြုနိုင်ကြောင်းကို ဖော်ပြဖွင့် ဆိုထား၏။

အကယ်၍ လူသားသည် မိမိ၏လူမှုဘဝ တည်ဆောက် ရေးတွင် အလွှာဟ်လမ်းညွှန် ဝဟီ ကိုမရရှိပါက လူထက်နိမ့်သော အခြားအခြား သော တိရစ္ဆာန်များနည်းတူ စားသောက်၊ အိပ် စက်၊ မျိုးပွားခြင်းအတွက်သာ ရည်ရွယ်သည့် လောကီရေးသက် သက်သာဖြစ်မည်။

ဤသို့သော အခြေအနေကို ဆူရာ(၇)၊ အာယတ်(၁၆၉)တွင်-

يَا خُدُودُ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى

သူတို့သည် ဆူလွယ်နပ်လွယ် ဖြစ်သည့် အနည်းဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အကျိုးခံစားခွင့်ကိုသာ ရယူကြကုန်သည်။ (ကုရ်အာန် ၇: ၁၆၉)

They capture the vain things of this passing world ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန် ဆူရာ(၇)၊ အာယတ် (၁၇၆)တွင်-

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ
هُوَ أَفْهَمُ مِمَّا تَكْتُمُ عَلَى يَلْتَهُتْ أَوْ تَتْرَكُهُ يَلْتَهُتْ ذَلِكَ
مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

ငါအရှင်သည် လူသားကို ငါ၏လမ်းညွှန် ချက်ဝတ်ဖြင့်မြင့်မား
သော အဆင့်သို့ပင် ဆွဲတင် လိုသော်လည်း သူသည် လောကီ
အကျိုးကျေးဇူး များကိုသာရယူလိုပြီး မိမိ၏စိတ်ဆန္ဒအလို အတွက်
ကိုသာ ဖက်တွယ်ပြီး ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။

သူ့ကို နှိုင်းခိုင်းပြရသော် ခွေးနှင့်တူ၏။ သင်သည်ခွေးအား
အကယ်၍တိုက်ခိုက်လျှင် လည်း ခွေးသည် မောဟိုက်၍ လျှာထုတ်
နေမည်။ သို့မဟုတ် သင်သည်ခွေးကို လွှတ်ထားလျှင်လည်း
မောဟိုက်၍လျှာထုတ်နေမည်သာ ဖြစ် သည်(တစ်နည်းပြော
ရပါလျှင်) အခြေအနေ မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ ဤကဲ့သို့သော
လူသည် မိမိ၏ အာသာဆန္ဒအတွက် ဖြည့်ဆည်းရာတွင် မတင်းတိမ်
မရောင့်ရဲနိုင်ချေ။ ဤသို့ပင် ငါအရှင်၏ အာယတ်တော်ဥပဒေသ
စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများသည် မဟုတ်မမှန်ပါဟု ကြွေးကြော် ငြင်း
ဆန်သူ၏ အခြေအနေမှာလည်း အလားတူဖြစ်၏။ (အို တမန်
တော်) ဤအကြောင်းအရာကို သင် သူတို့အား၊ ပြောကြားပါ။
သို့မှသာ ငါအရှင်၏ ဥပဒေသများကို ငြင်းဆိုသူတို့၏ အခြေအနေ
သည် မည်မျှဒုက္ခဆင်းရဲ ရောက်ရသည်ကို သိမြင်ဆင်ခြင်
နိုင်ကြမည်။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၇၆)

We wanted that by adherence to our laws, man
should be elevated to the sky, but by following his base
desires, he sank to the lowest level and clung to it. He
could be likened to a dog which would pant and loll its
tongue if it is attacked and also if it is not, in other
words, the lust of such man is insatiable regardless of
circumstances. Such is the condition of those who
declared our laws to be false.

(O Rasool)narrate this story to them so that they
might reflect upon it and so how miserable is the
condition of the people who reject our laws.

(the Qur'an 2:176)

ဤကဲ့သို့ သဘောထားရှိသူကို မိမိကိုယ် ကျိုး တစ်ခုတည်း
ကိုသာ ရှာဖွေရယူသူ၊ တစ်ကိုယ်ကောင်း တစ်ဘို့ တည်းသမား
အတွက် ကျေးကျွန်ဟုသတ်မှတ်၏။

دَوَّابٌ (၆)တီးဒ်ခေါ်အလ္လာဟ်တစ်ပါး က ပြဋ္ဌာန်း
သည့်စနစ်ဇယားကို တည်ဆောက် ခြင်းဆိုသည်မှာ-

“သဘာဝလောကဓာတ် စကြဝဠာတစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးက
နာခံလိုက်နာနေသည့် နိယာမ၊ ဥပဒေသကို လူသားသည် မိမိ
၏ လူမှုဘဝတွင်ပါ အသုံးပြုခြင်း”ကို သောင်(၆)တီးဒ်ဟုခေါ်၏။
ဤနိယာမ၊ ဥပဒေသကို တမန်တော်မှ တစ်ဆင့် အလ္လာဟ်က
ထုတ်ပြန် ပို့ချထားပြီး အစအဆုံး ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး
တွင်ဖော်ပြထား၏။

စကြဝဠာတစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးလိုက်နာ နေ သည်မှာလည်း

တစ်ပါးတည်းသော အလ္လာဟ်၏ နိယာမ၊ ဥပဒေသဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ
ဂြိုဟ်လူမှု လောကတစ်ခုလုံးရှိအရာများ လိုက်နာနေသည် မှာလည်း
တစ်ပါးတည်းသော အလ္လာဟ်၏ နိယာမ၊ ဥပဒေသများသာ
ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၄၃)၊အာယတ်(၈၄)တွင်-

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ

စကြဝဠာတွင် စီရင်ကွပ်ကဲထိန်းကျောင်းနေသည့် အရှင် မှာ
လည်း တစ်ပါးတည်းသော အလ္လာဟ် သာဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာဂြိုဟ်၊
လူမှုလောက တွင် စီရင်ကွပ်ကဲ ထိန်းကျောင်းနေသည့် တစ်ပါး
သောအရှင်မှာလည်း အလ္လာဟ်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ လူသားသည် မိမိ၏လောကီ၊ လူမှုဘဝတွင်
အလ္လာဟ်ဥပဒေ၏နေရာတွင် မိမိ ကဲ့သို့သော လူသားများတို့တွင်
ကြံဆပြုလုပ်ထားသည့် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ၊ ဝါဒလမ်းစဉ်
များကိုသာ လိုက်နာနေပါက လူမှုဘဝ တစ်လျှောက်လုံး ရှေ့နောက်
မညီမညွတ်ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးပြိုလဲခြင်းတည်းဟူသော ဂျဟန္နမ်ထဲ
ရောက်ရှိနေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေမည်ကို ကုရ်အာန် ဆူရာ(၂၁)၊
အာယတ် (၂၁-၂၂)တွင် -

أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ

လူတို့သည် မိမိတို့၏လောကီလူမှုဘဝမှ အားကိုးအားထားစရာ
အရှင်များသည် မိမိတို့ကို ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားမှု ဖြစ်စေမည်ဟု
စွဲယူ ယုံကြည်ထားကြပါသလား။ ဆက်လက်၍-

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا

အကယ်၍ စကြဝဠာနှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ်လောက တွင် အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်အပြင် အခြားအခြား သော အာဏာပိုင်အရှင်များရှိခဲ့လျှင်
ယင်း စကြဝဠာနှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ်လောကနှစ်ခုစလုံး ကမောက်မက၊
ဖရိုဖရဲပြိုလဲ ပျက်စီးသွားမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

(ကုရ်အာန် ၂၁:၂၁-၂၂)

Or have they chosen gods from the earth can they
(false gods) cause the living objects to arise from the
non-living. If there were in the universe and the earth,
other gods decides Allah, these would have been
disorder and confusion in both.

(the Quran 21:21-22)

The forces of exploitation always intervened
between Allah and man. Such forces in the words of
the Qur'an are called 'other gods ' any law-making
authority whose laws are contrary to or exceed the
limits prescribed by the revealed fundamen-
tal principles.

ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည်လူသားအနွယ်ဝင် တစ်ရပ်လုံး
အသက်ရှင်သန် တည်မြဲနေစေရန် လိုအပ်သည့် စားရေရိက္ခာများ၊
အထောက်အပံ့ ပစ္စည်းများ အားလုံး၏အရင်းအမြစ်ပင်ဖြစ်ရာ
ယင်းမြေကြီးကို လူတစ်ဦးအသင်းအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ အုပ်စုတစ်စု

လူမျိုးတစ်မျိုး လူတန်းစားတစ်ရပ် က မိမိတို့၏ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း အဖြစ်ရယူ ပိုင်ဆိုင် ခြယ်လှယ်စိုးမိုးခွင့်အလျဉ်းမရှိကြောင်း ကုန်အာန်ဆူရာ(၅၅)၊ အာယတ်(၁၀)တွင်-

وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

ကမ္ဘာမြေကြီးကိုသက်ရှိအားလုံး၏ အကျိုး ကျေးဇူးခံစား ရန်အတွက် အရှင်မြတ် သတ်မှတ် ပြဌာန်းထား၏။

Land is the most important of the means of production. The desire to possess it has proves to be a fertile source of strife between individual as well as between states. Most of the wars have been waged for the acquisition of land.

အလားတူပင် ကုန်အာန်ဆူရာ (၈၀)၊ အာယတ် (၃၂)တွင်-

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ

ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည် သင်လူသားနှင့် သင်တို့၏ တိရစ္ဆာန်များအတွက်ပါ အကျိုး ကျေးဇူးခံစားစရာ အဖြစ်ထားရှိ၏။

(ကုန်အာန် ၈၀:၃၂)

Provision for you and your cattle.

(the Qur'an 80:32)

Ownership of land is not sanctioned by the Qur'an, nor is that of any other means of production. The animals eat as much as they need, and leave the remainder for others. Man alone is plagued with desire to hoard and takes pride in his store, thus keeping for himself what he does not really need:

အရှင်မြတ်ကတစ်ခုလုံးရှိ အလင်းရောင် အပူအအေး၊ ကမ္ဘာဆွဲငင်အား ရေ၊ လေ၊ မြေ၊ သဘာဝ သယံဇာတပစ္စည်း အားလုံး တစ်ခုမကျန် ပါဝင် ပတ်သက်၏။ ထပ်မံ၍ကုန်အာန်ဆူရာ(၅၆)၊ (၇၄)တွင်-

وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ

ကမ္ဘာလောကတစ်ခုလုံးရှိ အရာများသည် ဆာ လောင်မွတ်သိပ်သူအားလုံး၏ အကျိုးခံစားစရာဖြစ်သည်။

Remember! We have made all this means of provisions for the hungry.

(The Qur'an 56:74)

We are, therefore, driven to the fact that in participating in the Divine programme of Rububiyyah Order, we are participating in a joint business venture in which the capital investment is made by Allah we contribute only labor. We can claim only that part of the land's produce which we have earned through our labor and must hand over the rest to Allah, that is, devote for the benefit of society.

ပိုမိုလေးနက်စွာ ကုန်အာန်ဆူရာ(၄၁)၊ အာယတ်(၁၀) တွင်-

سَوَاءٌ لِلسَّائِلِينَ

မြေနှင့်မြေမှဖြစ်ထွန်းလာသော အရာများကို လိုအပ်သူအား လုံးအားလုံးအတွက် တစ်ပြေးညီ ခံစားခွင့်ရှိသည်။

The land as well as the produce of the land is alike for those who stand in need of it. (The Qur'an 41:10)

ယခုဖော်ပြပါ အာယတ်များသည် မြေရှင် ကြေးရှင်ပဒေသရာဇ် များကြီးစိုးနေသည့် (၆)ရာစု တွင်ကျရောက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြေရှင်၊ ကြေးရှင်၊ ပဒေသရာဇ်များကမိမိတို့ အဖို့ သဘာဝအတိုင်း အလိုလိုပေါ်ပေါက်လာသော ဤကမ္ဘာမြေကြီးသည် မိမိတို့သာ လုံးဝဥသံ့ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု စွဲယူယုံကြည်ထားရာ အထက်ပါအာ ယတ်သည် ယင်းသူတို့အဖို့ တော်လှန် ပြောင်းလဲရေးတစ်ရပ်ကို ယူဆောင်လာနေပြီ ဆိုသည်ကို သဘောပေါက်ကြမည် မဟုတ်ပါ။ အစ္စလာမ့် သမိုင်းတလျှောက်တွင်လည်း မုစ်လင်မိ မင်းစိုးရာဇာ မြေရှင်၊ ကြေးရှင် ပဒေသရာဇ်များလည်း ပေါ်ပေါက်လာကြပြီး ဤအာယတ်များကို ဘေးဖယ်ထားခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် သမိုင်း တစ်လျှောက်ပြောင်းလဲလာ သည့် လူ့စနစ်အမျိုးမျိုးတို့၏ ဆိုးကျိုးကို တစ်ခေတ်ပြီး တစ်ခေတ် ကြုံတွေ့ခံစားလာကြ ပြီးသည့်နောက် ကုန်အာန်၏လမ်းညွှန်ချက် ဖြစ်သောမြေကြီးနှင့်မြေကြီးဝန်းကျင် အားလုံး အားလုံးသည် လူသားတစ်ရပ်လုံးနှင့် ဆိုင် သည်။ လူသားတစ်ရပ်လုံးကသာ ပိုင်သည်။ မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်ဆိုသည့် ကြွေးကြော်သံသည် ဒေသ အသီးသီးမှ ထွက်ပေါ်လာပြီး ကုန်အာန် ပြစ်နစ်ဆီသို့ ဆိုက်ဆိုက် မြိုက်မြိုက် ရောက် ရှိလာခဲ့ကြလေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကုန်အာန်ဆူရာ(၁၃)၊ အာယတ် (၄၁)တွင်-

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا

မြေပိုင်ရှင်များပိုင်ဆိုင်ထားသည့် မြေများကို ငါအရှင်မြတ် တဖြည်းဖြည်း သေးငယ်သွားစေ သည်ကို လူသားတို့မတွေ့မမြင် မလေ့လာ ကြည့်ကြသလော။

They also ask when the programme of Rububiyyah will be established in which the sources of production will be under administrative control of the Divine Order instead of being in individual possession. Tell them that the process has already begun.

“Do not they see how the land of owners (capitalist) is being gradually reduced?” (The Qur'an 13:41)

လူတို့သည် သမိုင်းတစ်လျှောက် လူတို့၏ စနစ်ဝါဒလမ်းစဉ် တို့၏ အထုအထောင်း၊ အရိုက် အပုတ်၊ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်များစွာကို ခံကြရပြီးမှ ကုန်အာန်၏ လမ်းညွှန်ဖက်ဆီသို့လာရ ကောင်း မှန်းသိ လာကြသည်။ အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ချက် အလင်းရောင်သည် လောကတစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးကို လွှမ်းခြုံထွေးပိုက်ထားမည့် အချိန်

ကား အမှန်ပင်နီးကပ်လာနေကြောင်း ကုရ်အာန် ဆူရာ(၃၉)၊ အာယတ်(၆၉)တွင် -

وَأَشْرَقَتِ لَأْرَاضٌ بِنُورِ رَبِّهَا

လောကတစ်ခုတည်းလုံးသည် ၎င်းအားပြုစု ပျိုးထောင်ရှင်၏ အလင်းရောင်ဖြင့် ထွန်းလင်း တောက်ပနေရမည်ဖြစ်သည်။

The entire earth will shine with light of our Sustainer. (The Qur'an 39:69)

It will be a new Earth. All traces of injustice or inequality, darkness or evil, will have gone. There will be the one universal light the Guidance of Allah, which will now illuminate all falsehood, pretence, and illusion will have disappeared. Everything will be seen in its true light.

ك ا ل

مَلَكٌ ၀ေါဟာရ၏အရင်းအမြစ်အက္ခရာ ك ا ل မှဆင်းသက် လာသည်ဟု အဘိဓာန် သုတေသီအချို့က လက်ခံထားကြသည်။

مَلَكٌ သတင်း၊ သတင်းစကား၊ အကြောင်းအရာကို ပေးပို့ခြင်း၊

مَلَكٌ သတင်း၊ သတင်းစကား၊ အကြောင်းအရာကိုပေးပို့ရသူ၊ တမန်၊ စေတမန်ဟု အနက်ဆောင်၏။

ကျန်အခြားအဘိဓာန် သုတေသီများက مَلَكٌ သည် مَلِكٌ အရင်းအမြစ်အက္ခရာ ك ا ل မှ စာလုံးမှ ဆင်းသက်လာသည် ဟုဆို၏။ مَلِكٌ အင်အား၊ စွမ်းအား၊ စွမ်းအင်ဟုအနက် အဓိပ္ပာယ် ရသည်။ အဘိဓာန် သုတေသီ رَاغِبٌ ၏အဆိုအရ مَلِكٌ (အများကိန်း مَلَائِكَةٌ) သည်စီမံ၊ စီရင်သူ၊ အစီအစဉ်ပြုလုပ်သူ အစီ အစဉ်ပြုလုပ်သည်။ ကောင်းကင်တမန်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

مَلِكٌ စီစဉ်၊ စီမံ၊ ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်သူ ဘုရင်ဟု အဓိပ္ပာယ် ရသည်။

According to some lexicographers its root is ك ا ل (مَلِكٌ) which means to convey a message and مَلَائِكَةٌ means the messengers. (Taj and Moheet)

Other lexicographers think that its root is ك ل م (مَلِكٌ) which means power/force. Raghib says that Malaikah in fact are the forces.

(مَلَائِكَةٌ)Malakun who are given the responsibility to discharge certain duties. Even among human beings people who are given some authority/ responsibility are called Malakun.

Mufti Mohammad Abdohu, in his Tafseer Almanar writes that everything in the universe has some basic energy or force by virtue of which it exists or survives or retains balance.

အနန္တစကြဝဠာရှိ အရာရာတိုင်း၏ အတွင်း၌ စွမ်းအင်

တစ်မျိုးရှိ၏။ ယင်းစွမ်းအင်ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝတ္ထုပစ္စည်းသည် ထူးခြားသော ဝိသေသကိုဆောင်၍ ဖြစ်ထွန်းရပ်တည်နေ၏။

People who do not believe in Wahi call this as 'physical forces', but in Qur'anic language it is called Malaikah; any way giving one name or the other should not make much difference as long as one acknowledges the existence of these forces.

အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်၏ တရားလမ်းညွှန်ကို သက်ဝင် ယုံကြည် ခြင်းမရှိသူတို့က စွမ်းအင် ကို Physical Forces ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းအင် သာဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ ကုရ်အာန်၏ အသုံးအနှုန်းတွင် ကောင်းကင်တမန် 'မလာ အိကာဟ်' ဟု သုံးနှုန်းပါသည်။ အရိတရား အမှန်အကန်အချက် တစ်ချက်ကို အခေါ်အဝေါ် အသုံးအနှုန်းခြင်းမတူ ကွဲပြားခြား နားနေခြင်း ကြောင့် စွန့်ပယ်၍မရကြောင်း၊ အသိတရားရှိသူ တိုင်း နားလည်ကြပါသည်။

ကုရ်အာန် ဆူရာ(၂၂)၊ အာယတ်(၇၅)တွင် مَلَكٌ ကို သတင်းပို့သူ၊ သတင်းပို့သည့် ကောင်းကင်တမန်ဟု ခေါ်ထားသည်။

اللَّهُ يُصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ

အလ္လာဟ်သည် မလာအိကာဟ်များနှင့်လူများ အနက်မှသတင်း ပေးပို့သူများကို ရွေးချယ်တော်မူ သည်။

Allah chooses messengers from Malaikah and from men. (The Qur'an 22:75)

သတင်းပေးပို့ခြင်း တာဝန်သည် မလာ အိကာဟ်များ၏တာဝန် များအနက် တာဝန် တစ်ရပ်သာဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန် ဆူရာ(၇၉)၊ အာယတ်(၅)တွင် အရေးကိစ္စများကို အလ္လာဟ်ထံမှ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ စီစဉ်ဆောင်ရွက်သူများ၊ စီစဉ်ဆောင်ရွက်သည့် အစုအဝေးဟုခေါ်ထား၏။

فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

အရေးကိစ္စကို အလ္လာဟ်ထံမှ ပြဋ္ဌာန်းချက် နှင့်အညီစီစဉ် ဆောင်ရွက်သူများ(ဝါ) အစုအဝေး။

Those direct affairs by command.(The Qur'an 79:5)

တမန် ကုရ်အာန်ဆူရာ(၅၁)၊အာယတ်(၄) တွင်အရေးကိစ္စများ ကို ခွဲဝေပိုင်းခြားစိတ်ဖြာရ သူများ(ဝါ)အစုအဝေးများဟု ခေါ်ထားသည်။

فَالْمُقَسَّمَاتِ أَمْرًا

အရေးကိစ္စကို ခွဲဝေပိုင်းခြားစိတ်ဖြာရသူများ (ဝါ)အစုအဝေးများ Those who govern the events and disperse by command. (The Qur'an 51:4)

စကြဝဠာတစ်ခုတည်းလုံးတွင် တချိန်လုံး ဖြစ်ပျက်ပြောင်း လဲနေရသည့် ဖြစ်စဉ်များကို အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စနစ် အတိုင်းပေါ် ပေါက်စေရသည့် အင်အားစုကို မလာအိကာဟ်ဟု ခေါ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားအရ မလာအိကာဟ်သည် အရင်းအမြစ်، ك ا ل ထက်စာလျှင် ပိုမို၍ နီးစပ်မှုရှိ၍ ပိုမိုမာန်ကန်၏။

As such, taken as a whole, the root of Malaikah is

Malkun sounds better than alkuun i.e the forces.

ယင်းစွမ်းအင်များသည် မိမိတို့စိတ်ဆန္ဒ ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် တစ်ခုခုကိုပြုလုပ် ဆောင်ရွက် နိုင်စွမ်းမရှိကြချေ။ မိမိ၏စိတ်ဆန္ဒ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းသည် အလ္လာဟ်ထံ၌သာ ရှိ၏။ ထို့နောက် အလ္လာဟ်သည် ယင်းစွမ်း အားကို လူသားအား လည်း အတိုင်းအတာတစ်ခု အထိ ချီးမြှင့်ထား၏။ (၂:၃၁၊ ၂:၃၄)

လူသားသည်လည်း မိမိ၏စိတ်ဆန္ဒ ရည် ရွယ်ချက်ဖြင့် ဆောင်နိုင်၏။

These forces are not given any will, independent power or discretion to do whatever they carry out the given task or responsibility as ordained by Allah. The knowledge as to how these forces function, has been given to man (2:31) and therefore it is within his competence to conquer these forces; this is the meaning of the verse (2:34) when all the Malaika bowed before Adam.

ထို့ကြောင့် သဘာဝလောကဓာတ်အတွင်းရှိ မလာအိကာဟ်ခေါ် စွမ်းအင်တို့သည် ၎င်းတို့အဖို့ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော နိယာမ စည်းကမ်း လမ်းကြောင်းများအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းစေခိုင်းထား သည့် တာဝန်များကို မလိုမပို၊ မတွန့်မဆုတ်၊ မဆိုင်းမတွ၊ တိတိပပပြုလုပ် ဆောင်ရွက် ထမ်း ဆောင်ကြကြောင်း ကုရ်အာန်ဆူရာ(၁၆)၊ အာယတ်(၄၉-၅၀)တွင်-

وَاللّٰهُ يَسْجُدُ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ
مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ

စကြဝဠာအနှံ့နှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ်အတွင်းမှ ရှိရှိ သမျှအရာအားလုံး (သက်ရှိများရော သဘာဝစွမ်းအင်စုများ အားလုံး)တို့သည်အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော နိယာမ ဥပဒေများကို တသွေ မတိမ်း လိုက်နာဆောင်ရွက် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြကုန်သည်။ ၎င်းတို့သည် ထောင်ထားခြားနား၊ ဖီလာဆန့်ကျင် အာခံခြင်း အလျဉ်းကင်းကြကုန်၏။

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

၎င်းတို့သည် မိမိတို့အား ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်က မိမိတို့အပေါ် အမိန့်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း ထားချက်ကို အထူးဂရုစေ့ပြုလျက် သတ်မှတ် ထားချက်နှင့်အညီ တိတိပပ ဆောင်ရွက်ကြ ကုန်သည်။

In fact, everything in the universes whether animate or forces of nature submit to His Laws without false pride. They know fully well how strong is the grip of these laws which are imposed on them. They, therefore, obey them submissively.

(The Qur'an 16:49-50)

In the words of the Qur'an, there is no object in the earth and universe which is not subject to His Laws which He has decreed for it.

သဘာဝစကြဝဠာတစ်ခုစီတစ်ခုစီလုံးရှိ အရာ အားလုံးနှင့်

၎င်းတို့လိုက်နာဆောင်ရွက် နေရ သော နိယာမ၊ ဥပဒေများကို လူသားတို့ တတ်သိနားလည် သဘောပေါက်နိုင်စွမ်းကို အလ္လာဟ် သည် လူသား၏ ဇာတိပကတိ ဉာဏ် ရည်တွင် ထည့်သွင်းပေး ထားခဲ့၏။ ဤအရည် အသွေးသည် အထူးတန်ဖိုးမြင့်မားကြောင်း ကုရ်အာန်၏ اسلوب بيان القرآن အသုံးအနှုန်း တွင် အလ္လာဟ် ကိုယ်တော်တိုင် သင်ကြားပို့ချ နည်းလမ်းပြထားသည်ဟုပင် လေးလေးနက် နက်သုံးနှုန်းထားသည်ကို ကုရ်အာန် ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၃၁)တွင်-

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

အလ္လာဟ်သည် မနုဿလူသားအား ရှိရှိသမျှ အသိပညာ အတတ်ပညာဟူသမျှကို သင်ကြားပို့ချ နည်းလမ်းပြထားပြီး ဖြစ်သည်။

လူသည်အခြားအခြားသော တိရစ္ဆာန်များ နှင့် အခြေခံ ကွာခြားချက်မှာ လူသားသည် အသိပညာ အတတ်ပညာများ အားလုံးကို စူးစမ်းလေ့လာဆည်းပူး စမ်းသပ်ရှာဖွေ ဖွေနှောက် ပွားများ ရယူနိုင်သည့် အရင်းအမြစ် အစွမ်းအစ အရည်အသွေး ရှိနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

Man has been endowed with capacity to acquire knowledge of how other things function and interrelate and how new things can be formed by combining existing element. (The Qur'an 2:31)

ကုရ်အာန် ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၃၄)တွင်-

اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَّجُدُوا

စာလုံးဝေါဟာရအတိုင်း သာမန်ပြန်ဆိုရ သော် “ငါ(အလ္လာဟ်) အရှင်က မလာအိကာဟ် သဘာဝစွမ်းအားစုအားလုံးကို အာဒမ် အား နဖူးမြေချဦးခိုက် ဆင်္ဂီဒါဟ်ပြုရန် အမိန့်ပေး လိုက်သောအခါ ၎င်းတို့အားလုံး နဖူး မြေချ ဦးခိုက် ဆင်္ဂီဒါဟ်ပြုကြကုန်သည်။”

ဆိုလိုရင်းသဘောတရားကို ဖွင့်ဆိုရသော် မလာအိကာဟ် သဘာဝ အင်အားစုအားလုံးကို လူသားတို့ အသုံးချသည့်အခါ ယင်းသဘာဝ အင်အားစု အားလုံးသည် လူသား၏အသုံးချမှု တွင် ပါဝင်လိုက်လျော အသုံးခံဖြစ်သွားရတော့ သည်။

Word by word or literal meaning of (2:34) is that when Allah asks Malaika to bow before Adam, they do so.

The exposition of the 2:31 and 2:34 is that- The knowledge as to how these forces function, has been given to man (2:31) and therefore it is within his competence to conquer these forces ; there is the essence of the verse (2:34) when all the Malaikah bowed before Adam .

အထက်ပါ အမျိုးအစား မလာအိကာဟ် များအပြင် အခြား အမျိုးအစား မလာအိကာဟ် များရှိသေးသည်။

လူသားတို့၏ စိတ်ပိုင်းအခြေအနေအရပ်ရပ် ပေါ်သက်ရောက်

ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအရင်းခံ Factors များသည် လည်း မလာအိကာဟ်များဟု အနက်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

လူတို့တွင် ဖြစ်ပေါ်ခံစားရတတ်သော ဝမ်းမြောက် ပျော်ရွှင်ခြင်း အားရဝမ်းသာခြင်း ရဲရင့် တည်ကြည်ခြင်း၊ စိတ်ဓါတ်ခိုင်မာ တောင့်တင်းခြင်း ဇွဲလုံ့လရှိခြင်း၊ ကြံ့ခိုင်ခြင်းတို့ကို ဖြစ် ပေါ်စေသည့် အကြောင်းရင်းများသည် မလာ အိကာဟ်များ၏ သက်ရောက်မှု Effect အာ တို့ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။

Malaikah are not only the forces operating externally, they are also referred to as the subjective forces having psy-chological effect (the Quran 41:30) i-e Nozool- al Malaikah, dissidence means to bring about psychological changes in man which remove all fears, apprehensions and replaces them with confidences, steadfastness.

အလ္လာဟ်၏ပြုစုပျိုးထောင် လမ်းညွှန်မှု အပေါ် အပြည့်အဝ သက်ဝင်ယုံကြည်လက်ခံထား ပြီး မိမိတို့၏ဘဝတည်ဆောက်မှုကို လည်း အလ္လာဟ်ပြုစုနစ်အတိုင်း တည်ဆောက် သူတို့ အပေါ် မလာအိကာဟ်ဆင်းသက်ရောက်ရှိလာ ပြီး ၎င်းတို့စိတ်နှလုံးအား ကြောက်ရွံ့မှုမရှိ သောက ဗျာပါဒများကင်းဝေးမှုကို ခံစားစေ သည် ဟု ကုရ်အာန်ဆူရာ(၄၁)၊ အာယတ်(၃၀) တွင်-

اِنَّ الَّذِيْنَ قَالُوْا رَبَّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوْا تَنْزَلَ عَلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ اَلَّا تَخٰفُوْا وَلَا تَحْزَنُوْا

အလ္လာဟ်၏ ပြုစုပျိုးထောင်မှုနှင့် လမ်းညွှန်မှု အပေါ် အခိုင်အမာယုံကြည်၍ ယင်းယုံကြည် ချက်နှင့်အညီ ဘဝတစ် လျှောက်လုံး မြဲမြံကြံ့ခိုင် စွာနေထိုင် အသက်ရှင်နေသူတို့အပေါ် မလာအိကာဟ်များ ဆင်းသက်ကြပြီး၊ ကြောက်ရွံ့ မှုမရှိရန် သောက ဗျာပါဒများမထားရန်စသည့် စိတ်ဓါတ်ကြံ့ခိုင်တည်ကြည်မှု ကို ပွားများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။

Verily, those who say our Rabb is Allah, and keep straight or, Malaikah shall descend on them. (The Quran 41:30)

The discipline of the Quranic way of life is intended to strengthen the self, so that it may successfully resist all forces which threaten its integrity, and remain steadfast in per suit of the good.

ဤအာယတ်တော်တွင် ကြောက်ရွံ့မှုကင်းမဲ့ရန် ပူဆွေးသောက ဗျာပါဒမထားရှိရန်ကို မလာအိကာဟ်များ ဆင်းသက် ခညောင်းခြင်း ဖြင့် ရှင်းလင်းပြထား၏။

အထက်ပါအခြေအနေနှင့်မတူ ဆန့်ကျင်သည့်ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ခြင်း၊ ပူဆွေးသောကဗျာပါဒများ ခံစားရခြင်း၊ မျှော်လင့်ချက် ကင်းဝေးခြင်းတို့ကို ခံစားရခြင်းသည် ‘ရှိုင့်တွာန်၏ စေ့ဆော် ထိုးနှက်မှု ကြောင့်ဟု အနက် အဓိပ္ပာယ် များဖွင့်ဆိုထား၏။

(س ل ب နှင့် ن ط ش အရင်းမြစ်အက္ခရာများကို လေ့လာပါ။)

ဗဒ်ရစ်ပွဲ၌ စစ်မြေပြင်ရှိ တိုက်ပွဲဝင်သူများ ၏စိတ်နှလုံး တောင့်

တင်းခိုင်ကြည်ရေး၊ ခြေ ကုတ်မြဲမြံခိုင်မာရေးအတွက် အကြောင်း တရား များကိုလည်းမလာအိကာဟ်ဟုရည်ညွှန်းကြောင်း ကုရ်အာန် ဆူရာ(၈)၊ အာယတ်(၁၂)-

اٰذِیُوْحٰی بِكَ اللّٰهُ اِلٰی الْمَلٰٓئِكَةِ اَتٰی مَعَكُمْ فَتَبٰتُوْا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

အို-တမန်တော်မဟုတ်ဘဲ၊ သင်၏ပြုစုပျိုး ထောင်ရှင်ဖြစ်သော ငါအလ္လာဟ်သည် သင်တို့ (တိုက်ပွဲဝင်သူများ)နှင့် အတူရှိတော် မူသည်။ ၎င်းပြင် အီမာန်ယုံကြည် သူတို့အား ကြံ့ခိုင် တောင့်တင်းမှု ကို ဖြစ်ပွားစေရန် မလာအိကာဟ်များအား ဝဟီထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

On the occasion of Badr , Allah said to Malaikah, I have promised My succor to the Momineen. I will be with you. You steady the heart of faithful.(The Quran)

ယင်းအာယတ်တော်တွင်ပင် ဆက်လက်၍

سَالَقٰی فِیْ قُلُوْبِ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا الرَّعْبَ

ငါအရှင်သည် မကြာမီ မယုံကြည်သူတို့၏ စိတ်နှလုံးများ အတွင်း ထိတ်လန့်မှုများကို ကိန်း အောင်းစေတော့မည်။

I will cast dread into the hearts of their enemies.

(8:12)

အလားတူ ကုရ်အာန်ဆူရာ(၉)၊ အာယတ် (၂၆) တွင်-

ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِیْنَتَهٗ عَلٰی رَسُوْلِهٖ وَعَلٰی

الْمُؤْمِنِیْنَ وَاَنْزَلَ جُنُوْدًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَدَّبَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا

အလ္လာဟ်သည် သူ၏တမန်တော်နှင့် သက်ဝင်ယုံကြည် သူများ အပေါ်သို့ စိတ်နှလုံး ခိုင်မြဲမှုကို ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် သင်တို့ ၏မျက်စေ့များဖြင့် မမြင်မတွေ့ရသည့် စစ်ကူ အင်အားများကိုလည်း စေလွှတ်ခဲ့ပြီးနောက် မယုံ ကြည်သူတို့အား ပြစ်ဒဏ်ပေးခဲ့သည်။

It was then that Allah , through unseen hosts, infused in the heart of Rasool and the Momineen ,the spirit of a steadiness and self-assurance and defected the kafireen as they deserved to be.(9:26)

မလာအိကာဟ်များသည် လူသားတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု အသီးသီးတို့၏ မှတ် တမ်းတင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ကြကုန်၏။ ဤသို့ ဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုကောင်းမကောင်းပေါ်မူ တည် ၍ ဆုလာဘ်သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်တို့ကို တုံ့ပြန်ပေး နိုင်မည်။

Malaikah are also referred to the forces which constantly keep recording the human actions and then bring about their destined results.

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၁၀)၊ အာယတ်(၂၁)-

اِنَّ رُّسُلَنَا یَكْتُبُوْنَ مَا تَمْكُرُوْنَ

ငါအရှင်၏ သတင်းရယူသူတို့သည် သင်တို့ ကြံစည်ကြသော အကြံအစည်များကို မှတ်တမ်းတင်ကြကုန်သည်။

His messengers take note of what he does without delay. (The Quran 10:21)

တီးတိုးတိုင်ပင်၊ မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၈:၈၀)တွင် တွေ့ရ၏။

اَمْ یَحْسَبُوْنَ اَنْ لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلٰی وَّرُسُلُنَا لَدَیْهِمْ یَكْتُبُوْنَ

လူတို့က သူတို့၏လျှို့ဝှက်ချက်နှင့် တီးတိုးတိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုများကို ငါအရှင်မကြားနိုင်ပါဟု ထင်မြင်ယူဆနေကြပါ သလော၊ တကယ်တော့ သင်တို့အနီးဝန်းကျင်တွင် ငါအရှင်၏ သတင်းယူသူများသည် မှတ်တမ်းများ ရေးမှတ် နေကြပါသည်။

(ကုရ်အာန် ၄၃:၈၀)

Or do they think that we hear not their Secrets and their private counsels? Aye and Our messengers around them write down. (The Quran 43:80)

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၁၉)၊ အာယတ်(၇၉)တွင် အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင် မှတ်တမ်းတင်ကြောင်း-

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ

“မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ လူသား၏ ပြောဆိုသည့် အရာကို အရှင်မြတ်က မှတ်တမ်းတင်ပါလိမ့်မည်။”

By no means ,We write down what he says.

(Qur'an 19:79)

လူသားတို့၏ လုပ်ရပ်မှတ်တမ်းကို သက် ဆိုင်ရာလူသား၏လည်ဂုတ်တွင်ပင် ချိတ်ဆွဲ ထားရှိမည်ဟု ဆိုလိုသည်။ သူ၏လုပ်သမျှ အလုပ်များ၏ မှတ်တမ်းကို သူကိုယ်နှင့်မကွာ၊ ပူးတွဲထားရှိပြီး၊ ယနေ့ခေတ် စိတ်ပညာတွင် လူတို့၏အကြံအစည် တွေးတောကြံဆမှု ခံစားမှု လိုအပ်ဆန္ဒများကို သူ၏မသိစိတ်တွင်ထားသို သိမ်းဆည်းထားသည်ဟု တွေ့ရှိထားချက်သည် ကုရ်အာန် ဆူရာ(၁၇)၊ အာယတ် (၁၃၊၁၄)ကို အကောင်းဆုံး သက်သေထူနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

وَكُلُّ إِنْسَانٍ لِّزَمَانِهِ طَائِرَةٌ فِي عُنُقِهِ وَنُخِرُحُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا

လူသားတိုင်း၏ လုပ်ရပ်မှတ်တမ်းကို သူ၏လည်ဂုတ်တွင် ချိတ်ဆွဲထားသည်။ လိပ်ခေါက်ထားသော ၎င်းမှတ်တမ်းကို ကိယာမသ်နေ့တွင် ဆွဲထုတ်ယူလိုက်ကာ ဖွင့်ထုတ်ပြပြီး။

اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

သင်၏ မှတ်တမ်းကို သင်ကိုယ်တိုင်ဖတ် ပြပါ။ ယနေ့ စာရင်းအင်းရှင်းလင်းရေးကိစ္စတွင် သင်နှင့်ပတ်သက်သည့်ကိစ္စအတွက် သင်ကိုယ်တိုင်သည်ပင် လုံလောက်ပါပြီ။ အခြားခြားသောသက်သေများ၊ အထောက်အထားများ အားလုံးမလိုပါ။

(ကုရ်အာန် ၁၇:၁၃-၁၄)

The Quran assures man that his actions are not like ripples on the surface of a lake, vanishing one after the other for good. On the country, they leave indelible imprints on his personality. They are entered on the debit or credit side of the ledger kept for him.

“The struggle between good and evil continue within man himself and the record of this is fastened around his neck i.e. it is not anywhere outside but is within himself .During his life, there are many thoughts, feeling and desires which remain hidden in

the unconscious mind. On the Day of Judgment all these will be brought about, in other words, the record which had remained folded hitherto will be spread out. Allah will say to him: “Read your own account , Today your own self should suffice to make out and account against yourself.” (The Quran 17:13-14)

အထက်ဖော်ပြပါ အာယတ်များကို နှလုံးသားတွင် ကြည့်ခြင်းဖြင့် လူသားတို့၏ လုပ်ရပ်များမှ ပေါ်ပေါက်လာရသော ရလဒ်အကျိုးဆက်သည် မလာအိကတ်များ၏ မှတ်တမ်းတင် ရေးသားထားခြင်းဆိုရာတွင် ယင်းရလဒ်အကျိုးဆက်သည် သက်ဆိုင်ရာလူသား၏ نفس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွင် အတိအကျ ထင်ဟပ်ပေါ်လွင် သက်ရောက်လျက်ရှိ ကြောင်းထင်ရှားလှပေသည်။

မလာအိကတ်တို့သည် သဘာဝလောက ဓာတ်တခွင်တပြင်လုံးတွင် လူတို့မျက်စေ့ဖြင့် မမြင်မတွေ့နိုင်သည့် စွမ်းအားစုများ သာဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ဆူရာ(၉)၊ အာယတ်(၄၀) တွင်-

فَاتَرَأَىٰ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ وَآيَاتِهِ بِجُنُودٍ لَّم تَرَوْهَا

အလ္လာဟ်သည် သူ၏(တမန်တော်)အား စိတ်နှလုံးချမ်းမြေ့မှုကို ပေးသနားပြီး သင်တို့ မမြင်မတွေ့ရသောစွမ်းအားများဖြင့် သူအား အကူအညီ အပြည့်အဝပေးခဲ့သည်။

Thus did Allah set his heart at ease and assisted him (during the battle of Badr) by means of unseen hosts. (The Quran 9:40)

အလားတူပင် ဆူရာ(၉)၊ အာယတ်(၂၆)ကို ရှေ့ပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

မလာအိကတ် အခြားအမျိုးအစား တစ်မျိုးမှာ လူသားတမန်တော်များထံ အလ္လာဟ်၏ဝဟီ ထုတ်ပြန်ပို့ချမှုကို မလာအိကတ်များကပင် ဆောင်ရွက်၏။ ဝဟီ၏သဘောသဘာဝ မည်သို့ ရှိသည်ကို လူသား၏အသိဉာဏ်မမီ၍ မသိမြင်နိုင်ပါ။ ဤအချက်သည် အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်မှုနှင့်သာ လုံးဝသက်ဆိုင်သော အချက်ဖြစ်သည်။ ဝဟီနှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်ကို လက်ခံယုံကြည်ကျင့် သုံးရန်သာလိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် ဝဟီဖြင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချလိုက်သည့် အကြောင်းအရာများသည် လုံးဝမှန်ကန်ကြောင်းကို လူသားသည် မိမိ၏အတွေ့အကြုံ၊ အသိ၊ အမြင်ဉာဏ်တို့ဖြင့် သဘောပေါက်လာနိုင်ပါသည်။

(၄ ရင်းမြစ်အက္ခရာကို လေ့လာကြည့်ပါ။)

အလားတူပင် Initial Planning عالم الامر အလ္လာဟ်အရှင်၏ ပြုစုပျိုးထောင်မှုတွင် အစော ဆုံး ကနဦးအဆင့်ဖြစ်သော မူလစီစဉ်ပန္နက် ရိုက်မှု အပိုင်းကိုလည်း လူသား၏အသိဉာဏ် ဖြင့်မသိမြင်နိုင်ချေ။ အကြောင်းကလူသည် ထိတွေ့သိရှိ၊ သိမြင်ကိုင်တွယ်စမ်းသပ်၍ရ သော ရုပ်ပိုင်းကိစ္စရပ်များကိုသာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောပေါက်နိုင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

There were an extraordinary kind of Malaikah which were assigned to convey Revelation (Wahi) from

- (d) Whose laws and direction are obeyed and followed.
- (e) That who is at the highest pedestal and remains unseen (Taj).

Keeping in view the above meanings or attributes, the name Allah as it appears in the Quran would mean a Being who is supreme but remains hidden from human eyes; Before whose dignity and grandeur the human perceptions or wisdom become dazed, whose sovereignty extends over the entire universe ; whose obedience is must. By accepting Him, IL'AH, one must accept only His sovereignty and obey His laws.

ကုရ်အာန်ပိုင်း

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂၆)၊ အာယတ်(၂၉)တွင် မိမိကိုယ်မိမိ တန်ခိုးအာဏာ၌ လွှမ်းမိုးမှု အစုစု ပြုနိုင်သည့်အရှင်ဟု မိမိကိုယ်မိမိအထင် ရောက်နေသော 'ဖိရ်အောင်' သက်ဦးဆံပိုင် မင်းဆိုးမင်းညစ်က တမန်တော်မူဆာ(အ)အား ကြိမ်းဝါးစိန်ခေါ်ပုံမှာ-

قَالَ لئن اتخذت الهة غيري لا جعلنك من المسجونين

“အကယ်၍ သင်သည်ငါကလွဲ၍ အခြားတစ်ဦးဦးကို အကြီးအမြတ်ဆုံး အာဏာအရှိဆုံး ဟု လက်ခံယုံကြည်ခဲ့လျှင် ငါသည်သင့်အား သေချာပေါက် ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားမည် အမှန်ပင်”

(Pharaoh) said; If you take a god beside me, I will certainly put you in prison.

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂၅)၊ အာယတ်(၄၃)တွင် ကိုးကွယ်အားထားဖြည့်ဆည်းပေးကမ်းရာအရှင် အဖြစ် ဖော်ညွှန်းထားပုံမှာ-

أرءيت من اتخذ الهه هويا

မိမိ၏စိတ်ဆန္ဒအတွက် ကိုးကွယ်ရာအဖြစ် ဆောင်ယူဆွဲကိုင်ထားသူကို သင်(တမန်တော်) ကြည့်ရှု လေ့လာပြီးဖြစ်သလော။

A man's thought follows his desire, much as the feet of a hungry dog follow his nose. The Quran too has made pointed reference to how man deceive himself when he is under the domination of a base passion. "Have you seen him who chooses for his god , his own baser passion".(The Quran 25:43)

မိမိစိတ်ကြိုက်၊ မိမိ၏သန်ရာ၊ မိမိလိုချင်ရာ 'ငါ' ငါ၏ အတွေးအခေါ်ကိုသာ ဦးစားပေး ဖြည့်ဆည်းသူ အတ္တ၏ကျေးကျွန် လူစားမျိုးကို ညွှန်ပြလျက်ရှိသည်။

الله ကိုအထက်ပါအာယတ်များတွင် လူသား တို့အတွက် အသုံးပြုပါက မည်ကဲ့သို့အနက် အဓိပ္ပာယ်ရှိကြောင်းသိရပြီးနောက် အကယ်၍ الله ကို အလ္လာဟ်နှင့်ပတ်သက်ပြီးသုံးသည့်အခါ လူအပါအဝင် အရာခပ်သိမ်းတို့အတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့် ဓမ္မနိယာမ၊ ဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းထားတော်မူသော အရှင်အဖြစ် သုံးထား ပုံကို ကုရ်အာန်ဆူရာ(၄၃)၊ အာယတ်(၈၄)တွင်

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ

စကြဝဠာအနှံ့ သဘာဝ၊ လောကဓာတ် တစ်ခွင်တစ်ပြင် လုံးတွင် နိယာမဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အရှင်သည်လည်း အလ္လာဟ် အရှင်သာဖြစ်ပြီး လူ့လောကသက်တမ်းအတွက် စနစ်ဇယားကိုလည်း အလ္လာဟ်အရှင်ကသာ ပြဋ္ဌာန်းထားတော်မူ၏။

The Divine creative activity which makes for progress, is certainly at works in the world of man as it is in nature.

“He it is whose laws operate in the other universe and in the human society.

လူ့သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် လူတို့သည် မိမိတို့ စိတ်ကူးစိတ်သန်းဖြင့် နေ၊ လ၊ မိုး၊ မြေ၊ တောင်ကြီး တောင်ငယ်၊ ကျောက်ဆောင်၊ ကျောက်ခဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ သစ်ပင်နှင့် လူလူချင်း အားကိုးအားထားကြ၊ ပူဇော်ပသကိုးကွယ် ဆည်းကပ်ကြရာ ၎င်းအရာတို့ကို ကုရ်အာန်တွင် الله (အများကိန်း: الهة) ဖြင့်သုံးထားသည်။ ကုရ်အာန်ဆူရာ(၇)၊ အာယတ်(၁၃၈)တွင်-

قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا آلِهًا كَمَا لَهُم آلِهَةٌ

“အီဂျစ်နိုင်ငံမှထွက်ခွာလာကြသော အစ္စရာ အီလ် မျိုးနွယ်တို့က တမန်တော်မူဆာအား အို-မူဆာ သူတို့ထံမှာ ကိုးကွယ်အားထား ပူဇော်ပသစရာများ ရှိသလိုမျိုး ကျွန်ုပ်တို့အတွက်လည်း ကိုးကွယ်အားထား ပူဇော်ပသစရာ တစ်ဆူလောက် ဖန်တီးပြုလုပ်ပေးပါဟု ပြောကြားလာ ကြသည်။”

The Bani-Israil had lived for a long time among the Egyptians who were idolaters and had acquired many of their customs while not renouncing their own religion. It requires a considerable period of time to eradicate such deep-ingrained habits and practices.

The Bani-Israil were brought across the sea to a place whose inhabitants were devoted to the worship of some of their idols. They said to Moses.

“O Mosses, make for us a god such as they have.”(The quran 7:138)

ကုရ်အာန်တွင် အလ္လာဟ် الله စာလုံးသည် الله အလ္လာဟ်၏ ကိုယ်ပိုင်အမည် The proper name of ALLAH ဖြစ်၏။ ကျန်သည့် အလ္လာဟ်နှင့်ဆိုင်သော အခေါ်အဝေါ်အသုံး အနှုန်းများမှာ အလ္လာဟ်၏ صفات ဂုဏ်တော် များဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော် صفات များဖြင့် အလ္လာဟ်အကြောင်း ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်ပြောပြသမျှကို သိရှိနားလည်ရန် အထူးလိုအပ်လှပါသည်။

Allah is the proper name Allah, all other names denotes His various attributes “swifat”. Human mind just cannot perceive Him in any shape or physical form nor can explain Him. He is beyond human perception.

Nothing is like Him. However, we can explain His attributes as mentioned in the Quran.

To believe in Allah would therefore mean, to acknowledge and accept His sovereignty with all His attributes and in all the field in as mentioned in the Quran in the most balanced and proportionate manner.

သို့မှသာ အလ္လာဟ်အပေါ် အလ္လာဟ်ပြော ကြားသည့်အတိုင်း သက်ဝင်ယုံကြည်နိုင်မည့် အကြောင်း ကုရ်အာန်(၃:၁၈၀)တွင်-

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

အလ္လာဟ်ထံတွင် အချိုးအစားမျှတ ညီညွတ် ပြီး ဟန်ချက်အညီဆုံး ဂုဏ်တော်များရှိရာ၊ ယင်း ဂုဏ်တော်များအတိုင်း အလ္လာဟ်အားတသ သတိရပြီး အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ချက်ဘောင် အတွင်း၌ ဖြစ်တည်ပွားများရရှိရန် ကြိုးပမ်း အားထုတ်ကြရမည်။

To transform the life of Jahannam into that of Jannah: -

“One must inculcate in oneself, so far as it is humanity possible to do so, those qualities which reflect Allah’s attributes maintaining absolute balance therein.” (The Quran 7:180)

ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ လူသားအား ရုပ်ပိုင်းကိုယ် ခန္ဓာနှင့်အတူ نفس နတ်ဖ်(စ်) ခေါ် လူ့ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး Human perso-nality ကိုပါ တစ်ပါတည်းထည့်သွင်းပေးထား၏။ ဤလောကတွင် လူသားများအသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူတိုင်းမိမိ၏ نفس နတ်ဖ်(စ်)ကိုယ်ရည်ကိုသွေးကို စနစ်တကျ ပြုစုပျိုးထောင်ပြီး نفس ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုး ရင့်ကျက် လာနိုင်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့နတ်ဖ်(စ်)၏ ကြီး ထွားဖွံ့ဖြိုးရင့် ကျက်မှုပြုရာတွင် အလ္လာဟ်၏ ဆွေဖတ်တော်များသည် လူတို့အဖို့ စံနမူနာချိန် စံညွှန်းများဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော် အမျိုးမျိုးကို လူသားသည် မိမိ၏လူ့စွမ်းရည် အတိုင်းအတာအတွင်း (Within human capacity)ပွားများ ကျင့်ကြံအားထုတ် ပျိုးထောင်ပြီး မိမိ၏နေ့စဉ်လူမှု ကိစ္စရပ်များတွင် အသုံးချရ မည်ဖြစ်သည်။

Almost all the psychologist and research scholars agree upon one thing that a human being consists of body and soul. This soul or self, in the Quranic terminology, it is called Nafs نفس is given to every individual in a latent or undeveloped form by Allah.

The mission or object of a human being in life is to manifest and develop this “Self in a way that even after death, it is capable of entering into another, totally different phase of life and does not lag behind.

To test or examine whether one’s self is getting developed or not, he must have a model or a test before him, otherwise one is likely to get astray or everyone can gave his own standards. The Supreme, the complete, the most balanced and infinite Being to serve as a perfect model is Allah whose attributes called

Asma-ul-Hussna are spread overthe pages of the Quran glittering pearls and man ought to incor-porate them in his person to the extent of human limitation.

The way in which these attributes (Asma-ul-Hussna) can enrich the perso-nality of a human being, can best be ascer-tained from the day- to-day life of exalted person of Muhammed-ar-Rasool- Allah (Peace be upon him).

As a human body gets nourishment according to the well known physical laws, Therefer there have to be some laws and values for the development of the self and these laws and values are explained in the Quran, as various attributes of Allah.

If, someone wants to test the develop-ment of his self , he should examine as to what extent the attributes of Allah have been reflected in his own person. That is why it is necessary to have faith in Allah alone.

Human self is free to act. Freedom of action is instrumental in its development. Human self cannot develop in isolation. Social living is essential for its nourishment.

လူသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း နေထိုင်ရင်း မိမိ၏ကိုယ် ရည်ကိုယ်သွေးကို ဖွံ့ဖြိုး ရင့် ကျက်အောင် ပြုလုပ်၍ မရစကောင်းပါ။ ကုရ်အာန်အရ လူတိုင်းမိမိ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေး ဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြု လုပ်နည်းမှာ လူတို့သည် မိမိတို့ကဲ့သို့သောအခြားအခြားသော လူများပါ ပါဝင် နေသည့် နေ့စဉ်လူ့ အသိုင်းအဝန်းတွင်ပင် လက်တွေ့ပုံမှန် နေထိုင်အသက်ရှင်ရင်း အခြားသူတို့နှင့် အပြန် အလှန်ပေးယူ ကူးလူးဆက်ဆံ နေရင်းဖြင့်သာ မိမိတို့၏အသီးသီး အသက် အသက် نفس ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးကို ဖွံ့ဖြိုး အောင် ပြုလုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အခြားသောသူတို့နှင့် အပြန်အလှန်ပေးယူ ကူးလူး ဆက်ဆံရာတွင် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်ဆန် မိမိတစ်ဘို့ သာကြည့် တတ်သည့် အတ္တ သမားများ၏နတ်ဖ်(စ်)သည် ဖွံ့ဖြိုးဖို့ဝေးလေစွ၊ ငါသာရ၊ ငါသာဝ၊ ငါသာနိုင်၊ ငါသာပိုင် လိုသည့် စိတ်နေစိတ်ထား ရှိသူတို့၏နတ်ဖ်(စ်) သည် တစ်နေ့တစ်ခြား သေးကွေးကြုံလို့ သိမ် ဖျင်းလျက်နေမည်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်စနစ်အရ မိမိ၏နတ်ဖ်(စ်) ကြီးထွား ရန် မိမိတွင်ရှိသည့် အလ္လာဟ်ပေးသနားထား သောရုပ်ပိုင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင် ထားသော အရာများကို အခြားသူများအားမျှဝေပေးကမ်း၊ အကျိုးပြု ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့်သာ မိမိ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး မြင့်မား လာနိုင်မည် ဖြစ် သည်။ ပရဟိတအများအကျိုးကို အစွမ်းကုန် တတ်စွမ်းသမျှ ဆောင်ရွက်နိုင်သူဖြစ်ရမည်။ ပေးသူဖြစ်ရမည်။ ရယူသူချည်းမဖြစ်ရ။ ကူညီယိုင်းပင်း သင်္ကြိုဟ်သူဖြစ်ရမည်။ သူတစ် ပါး၏ အကူအညီ ယိုင်းပင်းမှု သင်္ကြိုဟ်မှုကိုချည်း မရယူ လေနှင့်။

ဤသို့ဖြင့် အလ္လာဟ် ဆွေဖတ်တော် ဂုဏ်တော်နှင့် လူကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးတို့၏ ဆက်စပ်မှုကို အကျဉ်းချုံးတင်ပြပါ၏။

အလ္လာဟ်အား လူသားတိုင်း အမြင်အာရုံ၊ မျက်စေ့များဖြင့် မမြင်မတွေ့နိုင်ပါ။ သို့သော် အလ္လာဟ်သည် မြင်ကွင်းအားလုံးကို တွေ့မြင်နေ ကြောင်းဆူရာ(၆)၊ အာယတ်(၁၀၄)တွင်-

لَا تَدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

“အလ္လာဟ်အား အမြင်အာရုံ(မျက်စေ့များ) ထိုးဖောက်မြင် တွေ့နိုင်စွမ်းမရှိပါ။ သို့သော် အလ္လာဟ်သည် မြင်ကွင်းအားလုံးကို ထိုးဖောက် တွေ့မြင် နိုင်စွမ်းရှိ၏။ အရှင်မြတ်သည် အလွန် နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ သုခုမမြောက်သောအရှင်မြတ် ဖြစ်၏။ အရာအားလုံးကိုသိ နေတော်မူ၏။”

He cannot be comprehended by vision but he comprehend everything. He is the all subtle and All-Aware.

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၄၂)၊ အာယတ်(၁၁)တွင်-

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

အလ္လာဟ်နှင့် နှိုင်းခိုင်းယှဉ်ပြစရာဟူ၍ တစ်စုံတစ်ရာမှ အလျဉ်း မရှိပါ။ [Nothing is like Him] - (The Qur'an 42:11)

ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၁၁၅) တွင်-

فَاَيْنَمَا تُولُوْا فَثُمَّ وَجَّهُ اللهُ اِنَّ اللّٰهَ وَّاسِعٌ عَلِيْمٌ

အလ္လာဟ်၏ စီရင်စီမံပြုစုမှုကို နေရာတိုင်း တွင် အချိန်တိုင်းတွင် တွေ့မြင်သိရှိခံစားနိုင် သည်။ အရှင်မြတ်၏ စီရင်ထားမှုသည် ကျယ်ပြောပြန့်နွံလျက်ရှိသည်။ အရှင်မြတ်သည် အရာ အားလုံးကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်နေ တော်မူ၏။

People should realize that even if they do not let the divinely- designed system be established in this place (Makkah), the system will not fail. This system is not confined to any particular place. This is the system of Allah who transcend the limitations of time and space. Therefore O Momineen:

“whenever you turn to Allah you will find His creative force which is at work throughout the universe. He manifests Himself in the visible world of nature” (The Quran 2:115)

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် တစ်အုပ်လုံးတွင် အလ္လာဟ် အရှင် မြတ်ကိုယ်တိုင် မိမိသည် မည်ကဲ့ သို့သောအရှင်ဖြစ်ကြောင်း လူသား အပါအဝင် ရှိရှိသမျှ စကြဝဠာတစ်ခု တပြင်လုံးရှိ အရာတို့ကို မည်သို့သော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ပြုစုပျိုး ထောင်ထားကြောင်းကို ရှုထောင့်မျိုးစုံမှ ပြောပြ နေ၏။ လူ့သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက် လုံးတွင် လူတို့သည်မည်ကဲ့သို့ပြုကျင့်နေထိုင် ကူးလူးဆက်ဆံမှုပြု ကြရ မည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း နည်းလမ်း၊ ဥပဒေများအကြောင်း ရှင်းလင်း လမ်းညွှန်ထား၏။

اللّٰهُ اَطِيعُ ၏အနက်မှာ အလ္လာဟ်ပြစနစ် ဇယားအတိုင်း

မိမိဘဝကိုတည်ဆောက်သည့် လူတို့အဖို့ ဤကုရ်အာန် တစ်အုပ်လုံးကို သိကို သိရမည့် အကြောင်းအရာချည်းများသာဖြစ် သည်။ သို့မှသာကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျလိုက်နာ ကျင့်သုံးပြီး အခြားသူ များကိုလည်း အသိပေး ဖြန့်ချိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၂၁

အရင်းအမြစ်အက္ခရာ(၂၁) ၊ အမှတ်အသား၊ လမ်းညွှန်၊ လမ်းညွှန် အမှတ် အသား Sign Post တိုင်ပင် ဆွေးနွေး နှီးနှောခြင်း Consultation အကြံဉာဏ် ရယူခြင်း။

(အိတ်နီဖာရစ်)

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၇)၊အာယတ်(၁၁၀)တွင်-

ဖိရ်အောင်ဘုရင်သည် မိမိ၏မူးမတ်ပညာရှိ များကို တမန် တော်မူဆာ(အ)နှင့် ပတ်သက်ပြီး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးစဉ် “ဒီမယ်၊ သင်တို့ဘာအကြံဉာဏ်များ ပေးကြဦးမလဲ၊

(ကုရ်အာန် ၇:၁၁၀)

အလားတူမြို့၏တစ်ဖက်မှ လူတစ်ယောက် ပြေးလာပြီး တမန်တော်မူဆာ(အ)အား ပြောကြား သည်မှာ-

يٰمُوسٰى اِنَّ الْمَلٰٓئِطَةَ تَمْرُوْنَ بِكَ لِيَقْلُوْكَ

(ကုရ်အာန် ၂၈:၂၀)

အို-မူဆာ၊ အာဏာပြည့်ဝေလျှံနေသူတွေကသင်နှင့် ပတ် သက်ပြီး အပြန်အလှန်တိုင်ပင်နေကြတယ်။ သူတို့တွေ သင့် ကိုသတ်ကြလိမ့်မယ်။

O Moses, the powerful chiefs are con- sulting together to slay you.

مُؤْتَمِرٌ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရာနေရာ၊ ညီလာခံ၊

ကွန်ဖရင့် Conference

أَمِيرٌ အကြံဉာဏ်ပေးသူ Consultant

မျက်မမြင်များကို လမ်းပြသူ

أَمْرٌ ပစ္စည်းများတိုးပွားများပြားလာခြင်း

ဆူရာ(၁၇)၊အာယတ်(၁၆)တွင်-

أَمْرًا نَّامُرُفِيْهَا

ငါအရှင်သည် စည်းစိမ်ယစ်မူးနေသူများကို ပစ္စည်းဥစ္စာ အလှူပယ်ကြွယ်ဝစေထားသည်။ (Taj တာဂျီ)

أَمْرٌ (أَوْ) အမိန့်

أَمْرٌ (أَمْرٌ) အခြေအနေ၊ အကြောင်းကိစ္စ

အရေးကိစ္စ

أَمْرٌ အမိန့်၊ အမိန့်ပေးခြင်း

Giving order

အမိန့်ပေး၊ ဆုံးဖြတ်သူ၊
ပြဋ္ဌာန်းသူ

الْأَمْرَةُ وَاللِّتَامُورُ - means a sign- post made of small stones in the desert to indicate the boundaries or show the path.

الْإِتْمَارُ - means to consult.

مُؤْتَمَرٌ - The conference itself and the conference room.

أَمِيرٌ - a person who is consulted, also a man who gives guidance to a blind man(Taj).

أَمْرٌ - means abundance(taj).
- also means to order or direct a situation or a position.

أَمْرٌ - (plural أَوَامِر) order

أَمْرٌ - (plural أُمُور) ;affair, a situation, a problem.

الْإِمْرَةَ - a government or a state.(Taj).

أَمِيرٌ - means a person who gives directives.

ကုန်အာန်ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၆၇)–

အလ္လာဟ်အရှင်သည် သင်တို့ကို အမိန့်ပေးပြဋ္ဌာန်းလိုက်ပါသည်။

ကုန်အာန်ဆူရာ(၂၄)၊ အာယတ်(၆၂)–

လူမှုရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍

أَوَيَاتِي أَمْرُ رَبِّكَ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ

(၁၆:၃၃)

သင့်အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ အဆုံး အဖြတ်သည် ရောက်ရှိလာပြီးဖြစ်သည်။

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ شَيْئًا مِّمَّا

ကြီးမားလေးနက်သောကိစ္စ

(၁၈:၃၁)

အလွန်အမိန့်ပေးသော၊ أَمْرًا

စေ့ဆော်တိုက်တွန်းလွန်းသော

(၁၂:၅၃)

وَمَا فَعَلْتَهُ عَنْ أَمْرِي

ကျွန်တော်၏ဆန္ဒအလျောက် ကျွန်တော် ပြုလုပ်ခဲ့သည်မဟုတ်။

(၁၈:၈၂)

၂။ ယခုကုန်အာန်ဆူရာ(၇)၊ အာယတ်(၅၄)ကို လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့–

أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ

ကောင်းစွာသတိပြုမှတ်သားပါ။

ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ထင်ရှားလာခြင်း၊ အရင်း အမြစ်စီရင် စီမံ၊ ပန္နက်ချခြင်း(ဝါ)ကနဦး နိယာမ ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းတို့ကိုလည်း အလ္လာဟ် သာလျှင် စိုးပိုင်တော်မူခြင်း။

Take note! The domains of Khalq and Amr both belong to Allah (The Quran 7:54)

خَلَقَ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာခြင်း။

Creation, to bring into existance

أَمْرٌ in the process of becoming, Initial planning, divine planning, Creative activity of Allah, the Laws အလ္လာဟ်၏အစီအမံ၊ အစီအရင်ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ခြင်း

خَلَقَ အသင့်ရှိနေပြီးသား အမျိုးမတူသော ခြပ်စင်များကို အမျိုးအစား အတိုင်းအတာ အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖွဲ့စည်းပေါင်းစပ်ပြီး အသစ်အသစ် သောပစ္စည်းများကို အကောင်အထည်ပေါ်ပေါက် ထင်ရှားလာစေခြင်း။ အထင်အရှား တွေ့မြင် နိုင်သောအသွင် သဏ္ဍာန်ပေါ်စေသော အဆင့်ကို ခလ်(က်) خَلَقَ Creation ဟုခေါ်၏။

خَلَقَ Khalq means to bring into existance various things by mixing various elements or properties. This however, pre-supposes that these elements already exist, but before this stage, there is another stage when the things are in the process of becoming. This planning stage is عَالَمُ الْأَمْرِ Aalam- ul- Amr.

أَمْرٌ Amr means, the law, rules or a discipline according to which things in the universe are existing and the Quran says, when Allah decides to create a thing, He says

“be” and so it “becomes”. He does it take shape and form where it comes into being, we do not know as it is beyond our comprehension.

How the Divine planning operates in the various stages of Amr is not known to us; but in world of creation it can be comprehended through the physical laws. In deed, man cannot only comprehend the operation but also co-operate with Allah in this creative process. The laws under which the various objects in the universe function are made in the world of Divine planning عَالَمُ الْأَمْرِ , but they are enforced and executed in the world of creation عَالَمُ الْخَلْقِ

خَلَقَ မတိုင်မီ အဆင့်တစ်ဆင့်ရှိသေးသည်။ ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်လာမည့် အရာဝတ္ထုများ၏ မူလအစ စီရင်မှု၊ စီစဉ်မှု၊ နိယာမ၊ ဥပဒေသများကို ပြဋ္ဌာန်းပန္နက်ချမှုအဆင့် ဖြစ်သည်။ Initial planning ဤအဆင့်ကို လူသား၏ ဦးနှောက်ဆင်ခြင်တုံတရားဖြင့် မသိမြင်နိုင်ပါ။အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ကိုယ်ပိုင် စီရင်၊ စီမံ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည့်နိယာမ၊ ဥပဒေပြုမှုအဆင့်ကို أَمْرٌ ဟုခေါ်၏။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၁၁၄)တွင်–

is the reflection of the Divine will, **Amr** Al-Amr which is free from any traces of internal conflict or dissonance.

وَاِذَا قَضَىٰ اَمْرًا فَاَتَمَّ يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

အရှင်မြတ်သည် စီရင်မှုတစ်ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းအတည်ပြု တော့မည်ဆိုလျှင် ယင်းစီရင်မှုကို ဖြစ်စေဟု ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ် ပိုင်းခြားလိုက်သော အခါ ယင်းစီရင်မှုသည် ဖြစ်ပေါ်ထင်ရှား ပေါ် ပေါက်လာလေတော့သည်။

Allah is omnipotent and has brought such a colossal universe into existence from nothingness. His manner of creation is that when He decides to create a particular thing, the process of its coming into existence begins at once.

(The Qur'an 2:117)

ယင်းစီရင်မှုသည် မည်သို့ရှိသည်။ မည်သို့ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပိုင်းခြားသည်။ စသည်တို့ကို လူသား၏ အသိဉာဏ်သည် သိရှိနားလည် သဘောပေါက်နိုင်စွမ်း မရှိချေ။ အကြောင်းက လူသားသည် မြင်တွေ့ထိနိုင်သော အကောင် အထည်ဝတ္ထု၊ ခြပ် သားရှိသည့်အရာ များကိုသာ သိရှိနိုင်၏။ ၎င်းထက်အလျှင် စောစောပိုင်း နိယာမ၊ သဘောသဘာဝ ဥပဒေပြုမှုအပိုင်း ကိုမသိ မမြင်သဘောမပေါက်နိုင်ချေ။ အတွေးအခေါ်ပညာရှင် Pringle Pattison က အင်္ဂလိပ်စာ၏ ဝေါဟာရများသည် အရဗီစာ၏ဝေါဟာရ များလောက်ကြွယ်ဝခြင်းမရှိပါ။ ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာ **خَلَقُ** အတွင်း အင်္ဂလိပ်စာတွင် Creation စာလုံးတစ်လုံးသာရှိပြီး **Amr** အတွက် အင်္ဂလိပ်စာတွင် ကိုယ်ပိုင်စာလုံးမရှိချေ။

၃။ **Amr** ၏အနက်အဓိပ္ပာယ် နောက်ထပ်တစ်ခုမှာ- ဥပမာဖြင့်ပြအံ့၊ ရေသည်မြင့်ရာမှ နိမ့်ရာသို့ စီးဆင်းသည်။ ရေကိုအပူပေးလိုက်လျှင် ရေခိုးရေငွေ့ ဖြစ်သွား၏။ ယင်းရေခိုးရေငွေ့တို့သည် အအေးဓာတ်နှင့်ထိတွေ့လျှင် ရေစက်ရေပေါက် အဖြစ်မြေကြီးပေါ်သို့ရွာသွန်းကျရောက်၏။ ရေကိုအအေးခံလိုက်လျှင် ခဲသွား၏။ အစိုင်အခဲဖြစ်သွား၏။ ဤအခြင်းအရာများ၏အကြောင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း (Why?) ဆိုသည် ကို လူတို့မသိရှိနိုင်ချေ။ လူသည်ရေ၏ပြောင်းလဲ တတ်ပုံ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လေ့လာဆည်းပူးပြီးနောက် လိုအပ်သလို အသုံးချအကျိုးခံစားနိုင်၏။

Everything behaves in conformity with its natural properties and in obedience to the laws which govern it. Left to itself, water must flow downwards and warm air rise. Planets must move in their prescribed orbits and clouds must seek atmospheric regions of lighter density. The dominion of law extends even to seemingly fortuitous and catastrophic events such as thunder-bolts and earthquakes. In several verses of the Qur'an, our attention is drawn to the rule of law in the order exhibited by nature. We are exhorted to ponder on the regularity of natural phenomena. This regularity

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၇)၊ အာယတ်(၅၄)တွင်-

وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مَسْحَرَاتٌ بِّاَمْرِهٖ

အရှင်မြတ်၏အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် သဘာဝ နိယာမကို နေ၊ လ၊ ကြယ်များသည် နာခံရိုကျိုး လျက် သွားလာလှုပ်ရှားလျက် ရှိကြကုန်သည်။

In accordance with His law, the planets revolve in such a way that day and night succeeds each other in quick succession. The sun, moon and other stars also obey this orders, (The Qur'an 7:54)

အလားတူပင် ဆူရာ(၂၂)၊ အာယတ်(၆၅)တွင်-

وَالْفُلُكُ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ

ပင်လယ်တွင်ရေယာဉ်များသည် အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နိယာမဥပဒေနှင့်အညီ သွားလာလျက်ရှိကြသည်။

And the ships gliding in sea by His command. (The Qur'an 22:65)

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၃၄)၊ အာယတ်(၁၂)တွင် **Amr** နှင့်အနက် အဓိပ္ပာယ်ဆင်တူသော **اِذْ** ဖြင့် အစားထိုး သုံးနှုန်းထား၏။

၄။ **Amr** ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်နောက်ထပ်တစ်မျိုးရှိသေးသည်။

Physical world ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလောကတွင် ရှိသမျှအရာဝတ္ထု များသည် ၎င်းတို့အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် နိယာမကို တိတိပပ ရိုကျိုးနာခံလိုက်နာနေကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဤရုပ်လောကကြီးသည် မဖောက်ပြန်ဘဲ မိမိ တာဝန် ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်နေကြသည်။ ဥပမာ နေသည် နေ့စဉ်အရှေ့ဖက်က ထွက်ပြုလာပြီး မိမိ၏နေပတ်လမ်းအတိုင်း ဖြတ်သန်းပြီး ညနေတွင် အနောက်ဖက်သို့ ဝင်ရောက်သွား၏။ နေ၏ အလင်းရောင်၊ နေ၏ အလင်းရောင်၊ အပူရှိန်နှင့် စွမ်းအားenergy ကို သက်ရှိသက်မဲ့ များရရှိပြီး ဆက်လက်ဓာတ်ပြု ရှင်သန်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှုတည်းဟူသော အကျိုး ဆက်ရလဒ် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်သည်။

လူသား၏လူမှုလောကတွင်လည်း လူမျိုး အုပ်စု ယဉ်ကျေးမှုများ ရှင်သန်ပေါ်ပေါက်လာ သည်။ တဖြည်းဖြည်း တိမ်ကောပျောက်ပျက် သွားကြသည်။ လူမှုဘဝ တစ်လျှောက် ပြုမူ ကျင့်ကြံလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်၊ နီတိ၊ စံ(ဝါ) နိယာမဥပဒေများကို အလွှာဟု အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပိုင်းခြားထား၏။ ၎င်းကို ကုရ်အာန်တွင် **Amr** ဟုခေါ်၏။

History bears testimony to the fact that the conduct of nations, as that of individuals, is governed by the law of Requital. A nation which lives and acts in accordance with the moral order and furthers the development of man, prospers and grows strong. An

unjust and reactionary nation, on the other hand, heads for ruin. Each succeeds or fails as a consequence of its own acts.

The events of history are not unrelated and arbitrary but are truly determined by an unalterable standard. History is not the sport of a capricious fate but is a lawful orderly process. If a nation suffers, it has brought the suffering on itself. It cannot blame it on and any outside agency.

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၈)၊ အာယတ်(၄၂)-

لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا

အလ္လာဟ်သည် လူမှုဘဝ ဥပဒေများကို လည်း ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ဤပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။

Allah wanted that this plan should be accomplished so He led you to action.

(The Qur'an 8:42)

لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ

လူတစ်ဦးချင်းနည်းတူ လူမျိုးအုပ်စုတို့သည် ယိုယွင်းပျက်စီးတိမ်ကောပျောက် ရခြင်းသည် လည်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ အရည်အသွေးများ လျော့ နည်း၍ ယိုယွင်းပျက်စီး တိမ်ကော ပျောက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။

This was necessary in order that it might become manifest that those who have the capacity to live should survive. (The Qur'an 8:42)

وَيَحْيِي مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

တစ်စုံတစ်ရာ တစ်စုံတစ်ဦးရှင်သန် မည် ဆိုလျှင်လည်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမဥပဒေနှင့် အညီအရည်အသွေးများ တိုးတက်လာပြီး ရှင်သန်ရခြင်းဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၈:၄၂)

While those who lack this capacity, may perish after clear demonstration. Allah is the Hearer and the Knower. (The Qur'an 8:42)

လူတို့(တစ်ဦးချင်းဖြစ်ဖြစ်၊ လူမျိုးအုပ်စုလိုက် ဖြစ်ဖြစ်)၏ပြုမှု၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု တို့၏ အမျိုးအစား၊ အတိုင်းအတာနှင့်အညီ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်ထင်ရှားလာရသော အကျိုးဆက် ရလဒ်စသည်တို့အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေကိုဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်မှုအရ အညီအမျှတုံ့ပြန်ရရှိခံစားရသည့် ဥပဒေ-

فانون مكافات عمل

Recompense for one's deeds

လူတစ်ဦးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအရ အညီအမျှ တုံ့ပြန်ရရှိခံစားရခြင်းတွင် မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကမျှ ခြယ်လှယ်လွှမ်းမိုးပါဝင် စွက်ဖက်မှု အလျဉ်းမရှိ အဆုံးအစွန်တိုင် ပြောရလျှင်

တမန်တော်ပင် ဤပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေ တွင်ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မှုမပြုနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန်ဆူရာ(၃)၊ အာယတ်(၁၂၇)တွင်-

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ

နိယာမ၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းတွင် (အိုတမန်တော်) အသင်သည်ပင် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ပါဝင်နိုင်ခြင်းမရှိပြီ။

It will be none of your concern to decide about their fate personally. (The Qur'an 3:127)

ဤကဲ့သို့နိယာမ၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းထား ကြောင်းကို وحى ဝဟီထုတ်ပြန်၍ တမန်တော်များမှတစ်ဆင့် လူတို့အားအသိပေးထားကြောင်း

ကုရ်အာန် ဆူရာ(၄၅)၊ အာယတ်(၁၇)တွင်-

وَاتَيْنَهُم بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ

ငါအရှင်သည် လူတို့အား နိယာမ၊ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း၏ထုတ်ပြန်ရှင်းလင်းချက်ကို ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

And we gave them clear argument of the law.

(The Qur'an 45:17)

အလားတူ ဆူရာ(၆၅)၊ အာယတ်(၅)တွင်-

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْنَا

ဤသည်သည်တို့ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော အလ္လာဟ်၏ နိယာမ၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ပင် ဖြစ်သည်။

(၆၅:၅)

That is the command of Allah, which He has revealed to you. (The Qur'an 65:5)

အချုပ်အားဖြင့် ပြောရသော် ကုရ်အာန်တွင်

أَمْرٌ ကို ရှုထောင့်သုံးရပ်ဖြင့်ဖော်ပြထား၏။

၁။ မူလအစ၊ ကနဦးအလ္လာဟ်၏စီရင်၊ စီစဉ်၊ ပန္နက်ရိုက်၊ ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် နိယာမ ဥပဒေ (လူသားတို့ အသိဉာဏ်ဖြင့် မသိရှိ၊ နားမလည်၊ သဘောမပေါက်နိုင်)

၂။ သဘောလောကဓါတ်ကြီး၏ ရှိရှိသမျှ အရာဝတ္ထုတို့ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲ ရွေ့လျား နေရသည့် သဘောသဘာဝနိယာမ၊ ဥပဒေများ (ဤ သဘာဝလောကဓါတ် ကြီး၏နိယာမ၊ ဥပဒေကို လူသားတို့သည် လေ့လာဆည်းပူး သိရှိ သဘောပေါက်နိုင် စွမ်းရှိသည်။ ကမောက်ကမ၊ မညီမညွတ်၊ ဗရမ်းဗတာ အပြောင်းအလဲ လုံးဝမရှိပြီ။

၃။ လူမှုလောကတွင် လူတို့အတွက် ပြဋ္ဌာန်း ထားသော လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှု ဥပဒေ သ၊ ဤဥပဒေကို ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချ၍ တမန်တော်များမှတစ်ဆင့် လူတို့အား အသိ ပေး၏။ အားလုံးကို ကုရ်အာန်အတွင်း ထိန်းသိမ်း၊ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ထား၏။ ဤ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု ဥပဒေကို လူတို့ သည် လက်ခံယုံကြည်လိုက၊ လက်ခံ ယုံ ကြည်နိုင်သည်။ လက်မခံ မယုံကြည် လိုက၊ လက်မခံ မယုံကြည်ပဲနေနိုင်၏။ လွတ်လပ်

စွာ ရွေးချယ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ မိမိနှစ်သက် ရွေးချယ်ထားသည့် အတိုင်း အကျိုးရလဒ် ခံစားရရှိမည် ဖြစ်သည်။

(ကုရ်အာန် ၁၈:၂၉)

ဤနိယာမ၊ ဥပဒေသတွင်လည်း အပြောင်း အလဲလုံးဝမရှိပြီ။

ا ن

أمّ စိုးရိမ်စရာ၊ သောကရောက်စရာမရှိကြောင်း (Safety from fear or danger)

စိတ်ချမ်းသာစရာ၊ စိတ်ချမ်းသာခြင်း၊ (Peace of mind)

လုံခြုံဘေးကင်း၊ အေးချမ်းခြင်း၊ (Safety, security, peace)

အထက်ပါ အနက် အဓိပ္ပာယ်အတွက် ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၂၄၀)တွင်-

သင်တို့ လုံခြုံဘေးကင်းကြသောအခါတွင် فَإِذَا أَمِنْتُمْ ၂:၂၄၀၊

အလားတူ ဆူရာ(၆)၊ အာယတ်(၈၂)တွင်-

فَأَيُّ لَفْرِيْقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ

အုပ်စုနှစ်စုအနက် မည်သည့်အုပ်စုသည် လုံခြုံ ဘေးကင်း၊ အေးချမ်းခြင်း၌ ပို၍စိတ်ချရ ပါသနည်း။

အဘိဓာန်သုတေသီ ابن فارس ၈-

၁။ ယုံကြည်စိတ်ချခြင်း

(Reliability, trustworthiness)

၂။ စိတ်နှလုံးချမ်းမြေ့ခြင်း (Peace of mind)

၃။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း (Honesty)

أَمِّن (IV أَفْعَلَ)

၁။ လူတစ်ဦးကို ပူပင်သောကမဲ့စေပြီး စိတ် အေးချမ်းသာ စေခဲ့သည်။

၂။ လူတစ်ဦးကို ဘေးရန်ကင်းရှင်းစေပြီး လုံခြုံခြင်း ဖြစ်စေသည်။

၃။ လူတစ်ဦးကို ဒုက္ခဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ပေးခဲ့သည်။

၄။ သူယုံကြည်စိတ်ချခဲ့သည်။

Amana (أَمِنَ) to satisfy someone and put him at ease without fear, to provide peace or protection to someone, take over the responsibilities of someone.

مُؤَمِّنٌ

၁။ ပူပင်သောကကင်းဝေးပြီး စိတ်အေး ချမ်းသာသူ

၂။ ဘေးရန်ကင်းရှင်းပြီး လုံခြုံနေသူ

၃။ ဒုက္ခဘေးအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်မှု ရထားသူ

၄။ ယုံကြည်စိတ်ချနေသူ ယုံကြည်စိတ်ချမှု အတွက် အာမခံရထားသူ (တာရီ)

One who stands guarantee for peace, upon whom one can depend, rely and them rest at peace; one who guarantees international peace (Taj)

أَمَانَةٌ ယုံကြည်အပ်နှံထားခြင်း၊ ယုံကြည် အပ်နှံထားသည့် ပစ္စည်း၊ Amanah (أَمَانَةٌ) thing which is entrusted to someone. (Moheet)

أَمِينٌ ပူပင်သောကကင်းမဲ့သော(သူ)စိတ်အေး ရသော(သူ) ယုံကြည်စိတ်ချရသောသူ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းသော(သူ) Ameen (أَمِينٌ) one who is contended, at peace, trustworthy, reliable, dependable.

بَلَدٌ أَمِينٌ ဘေးကင်းနယ်မြေ၊ အေးချမ်းနယ်မြေ၊ လုံခြုံရေး ကာကွယ်ရေးရှိသောဒေသ Baladun Ameen (بَلَدٌ أَمِينٌ) A city where peace and security prevails (Makkah). (The Qur'an 95:3)

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

ကျွန်ုပ်သည် သင်တို့အတွက် ယုံကြည် စိတ်ချရသော တမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်သည်။

(ကုရ်အာန် ၂၆:၁၆၂)

Surely, I am a trustworthy messenger to you. (26:162)

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၁၆)၊ အာယတ်(၁၁၂)တွင်-

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً

မှားယွင်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခြေအနေကို ပုံဆောင်ပြ သထားပုံမှာ-

“ဘေးကင်းလုံခြုံမှုနှင့် စိတ်အေးချမ်းသာ မှုကို ငတ်မွတ် ခေါင်း ပါးခြင်းနှင့် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ ခြင်းတို့ဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ပြီး အလွှာဟ်သည် မြို့ရွာ ဒေသတစ်ခုကို ဥပမာအဖြစ်ပေး၍ တင်ပြနေ ပါသည်။”

ယင်းမြို့ရွာဒေသသည် ဘေးကင်းလုံခြုံပြီး စိတ်အေးချမ်း သာမှုလည်း အပြည့်အဝရှိ၏။

يَا بَيْتِهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِنْ كُلِّ مَكَانٍ

စားရေရိက္ခာများသည် နေရာဒေသ အသီး သီးမှ ဝင်ရောက် ဖြည့်တင်းပေးနေပြီး အလှူပယ် ပေါကြွယ်ဝလျက်ရှိ၏။

فَكَفَّرَتْ بِأَنْعَمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ

وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

အလွှာဟ်အရှင်မြတ် ချီးမြှင့်လျက်ရှိသော ဤအခွင့် အရေးများ ရရှိနေပါလျက် အလွှာဟ် ပြည့်စုံသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ဇယားကို ဆန့်ကျင်ဖိလျာပြုကြသည်။ မိမိတို့ တီထွင်ထားသည့် နည်းနာများကိုကား၊ စိတ်ကြိုက်အသုံးပြုလျက်ရှိကြသောကြောင့် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုနှင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုများပေါ်ပေါက် ဖြစ် ထွန်း လာပြီး ဒုက္ခလှလှကြီး တွေ့ကြုံခံစား ရတော့သည်။

To illustrate what happen when a wrong decision is taken, Allah sets forth the example of a city which enjoyed perfect peace and security and means of sustenance were coming to it in abundance from every quarter. Instead of utilizing these means according to Allah's directives, they used them according to their self made laws with the result. That fear and hunger encompassed them. (The Qur'an 16:112, and also 6:44, 20:124, 21:11-15)

ကုရ်အာန် ၁၅:၈၂တွင်-

وَكَانُوا يَتَنَوَّنُونَ مِنَ الْجِبَالِ بِيُوتًا آمِنِينَ

စမုဒ်လူမျိုးတို့သည် ဘေးကင်းရန်ကွာ အေးချမ်းစွာ နေထိုင် အသက်ရှင်နိုင်ရန် ကျောက်ဆောင် ကျောက်တုံးများကို ထွင်းထု၊ ဖောက်ထုတ်၍ နေအိမ်များဆောက်လုပ်ကြကုန်သည်။

(Thamud) People were a powerful nation and hewed out their homes in the mountains for their security. The Qur'an 15:182)

ကုရ်အာန် ၃:၁၅၃တွင် သောကဗျာပါဒနှင့် စိတ်အေးချမ်းသာ ဘေးကင်းကွာမှုကို နှိုင်းယှဉ်ပြထား၏။

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنًا

သင်တို့သောကဗျာပါဒများပွားများ ခံစားရခြင်းဖြစ်ရပြီးနောက် စိတ်အေးချမ်းသာ ဘေးကင်းကွာမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။

Recovery from the setback, restored calmness to them. (The Qur'an 3:153)

ကုရ်အာန် ၂:၂၀၃ တွင် အမင်ကို အရောင်း အဝယ် အပေးအယူ ကိစ္စများတွင် ယုံကြည်စိတ်ချမှု အတွက် သုံးထားသည်။

فَإِنْ آمَنَ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ فَبِؤَدَىٰ آلِهِ أَوْ تَمِنَ أَمَانَتَهُ

အကယ်၍ သင်တို့ တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး ယုံကြည်စိတ်ချမှု ရှိကြပါလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချမှု ခံရသူသည် မိမိ၏ယုံပုံလွှဲအပ်ခံရသည့် အရာကို အပြည့်အဝပေးချေရမည်။ (၂:၂၀၃)

If you trust each other, let the one who is trusted fulfill his trust.

(The Qur'an 2:283)

وَلَا تَأْمَنُوا دُونَ دُونِ الْيَوْمِ الَّذِي تَأْمَنُونَ

(၁၂:၁၁)

وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا

သင်သည် ကျွန်ုပ်၏ပြောပြချက်ကို ယုံကြည်မည်မဟုတ်။

(၁၂:၁၇)

هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ

“ရှေးယခင်ကသူ၏နောင်တော်ကို သင်တို့ထံ ယုံကြည်အပ်နှံခဲ့ လို့ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ ရလဒ် မျိုးကလွဲလို့ ယခု သူ့ကိုသင်တို့ထံ

ယုံကြည် အပ်နှံလိုက်လျှင်လည်း ဘယ်လိုရလဒ်များ ရရှိနိုင် ဦးမလဲ။

(ကုရ်အာန် ၁၂:၆၄)

အထက်ဖော်ပြပါ အာယတ်များရှိ အမင်အား အနက် အဓိပ္ပာယ်တို့မှာ ယုံကြည် စိတ်ချခြင်း၊ ယုံပုံလွှဲအပ်ခြင်း၊ စိတ်အေးခြင်း၊ စသည်ဖြစ်ပါသည်။

لَ + مَنَّ (နောက်ဆက် လာမိပါလာလျှင်)

to accept နာယူလက်ခံသည်။ သာဓက အားဖြင့်

لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى اللَّهَ جَهْرَةً

(ကုရ်အာန် ၂:၅၅)

အလ္လာဟ်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မတွေ့မမြင်ရ သမျှ သင်၏စကား ကို ကျွန်ုပ်တို့လုံးဝနာယူ လက်ခံကြမည် မဟုတ်။

“We are not prepared to accept anything you say till we see Allah with our own eyes.” (2:55)

(ب) + مَنَّ (နောက်ဆက် ပါလာလျှင်)

(အိမာန်)သင်ဝင်ယုံကြည်သည်။ to believe

သာဓက- ကုရ်အာန် ၂:၂၀၅ တွင်

اللَّهُ كُلُّ مَنِّ بِاللَّهِ

وَمَلَّكَتَهُ وَكُتِبَ وَرُسُلِهِ

အလ္လာဟ်၏ မလာအိကတ်များကို အလ္လာဟ် ၏ကျမ်းစာများကို အလ္လာဟ်၏ တမန်တော် များကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီးဖြစ်သည်။

အမင် ရင်းမြစ် အကွ ရာတို့ဖြင့် စတင် ထားသည် စကားလုံး၏အနက်အဓိပ္ပာယ်တွင်-

၁။ လက်ခံခြင်း၊ ယုံကြည်လက်ခံခြင်း။

၂။ အဟုတ်အမှန်ဟုလက်ခံသည်။

၃။ ယုံပုံစိတ်ချသည်။

၄။ စကားကိုလက်ခံ နာယူသည် ရိုကျိုးလိုက်နာ

ကျင့်သုံးသည်။

To express/ declare Eiman means:-

- a. To believe, admit, accept or not to reject.
- b. To testify the truthfulness, not to contradict.
- c. To have confidence, reliance, trust.
- d. To accept, to obey, to bow in obdience.

ကုရ်အာန်တွင် ဖော်ပြထားသည့် သက်ဝင် ယုံကြည်မှု

ကုရ်အာန်အရအခြေခံအချက် (၅)ချက် အပေါ် အိမာန်ယုံကြည် ပါက လူတစ်ယောက် ယုံကြည်သူ မုအ်မင်န်ဖြစ်လာပါသည်။

ကုရ်အာန် ၂:၁၇၇

وَلِكِنَّ الْيَوْمِ مِنَ اللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ

လူ့စွမ်းအား အရင်းအမြစ် တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အခြေခံအားဖြင့် အလ္လာဟ်ကို၊ အာခေရဟ် အနာဂတ်ကာလကို၊ အလ္လာဟ်၏ မလာအိကတ်များကို၊ အလ္လာဟ်၏ကျမ်းစာကို၊

အလ္လာဟ်၏နိတိတမန်တော်များကို သက်ဝင် ယုံကြည်ပြီး ဖြစ်ရမည်။

According to the Holy Qur'an, there are five fundamental facts which one has to accept in order to become a Momin. (The Qur'an 2:177)

1. Eiman in Allah
2. Eiman in the law of Requital (فانون مكانات عمل) and the life Hereafter.
3. eiman in Malaikah.
4. Eiman in the revealed Books and
5. the Ambiya.

အထက်ပါအချက်များကို ဖြစ်စေ၊ တစ်ချက် ချက်ကိုဖြစ်စေ ငြင်းဆိုလက်မခံ မယုံကြည် သူသည် **كُفْر** ငြင်းပယ်သွေဖည် မယုံကြည်ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန် ၄:၁၃၆-

وَمَنْ يَكْفُرْ لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَابْتِغَاءَ يَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا
မည်သူမဆို အလ္လာဟ်ကို အလ္လာဟ်၏မလာ အိကာဟ်များကို၊ အလ္လာဟ်၏ကျမ်းစာများကို၊ အလ္လာဟ်၏ တမန်တော်များကို အာခေရတ် အနာဂတ်ကာလကို မယုံကြည် သွေဖည်သည် ရှိသော် ယင်းသူသည် အမှန်ပင် ဝေးလံကျယ် ပြောစွာ လမ်းလွဲမှား ချွတ်ချော်သွားပြီးဖြစ်သည်။

He who denies Allah, His Malaikah, His Books, His Rasool and the Hereafter has surely gone far astray. (The Qur'an 4:136)

၁။ အလ္လာဟ်အပေါ် သက်ဝင် ယုံကြည်မှုတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထာဝရတည်ရှိတော်မူကြောင်းနှင့် အရှင်မြတ်လမ်းညွှန်ချက်များသည် အမှန်အကန်ဟု လက်ခံယုံကြည်ပြီး သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းပေးထား သည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ကို လက်တွေ့ကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

Eiman in Allah means:-

1. To have faith in His existence,
2. To trust His every word,
3. To depend/ trust the laws given by Him and
4. Declare that one would obey those laws.

၂။ အာခိရတ် အနာဂတ် ကာလကို သက်ဝင် ယုံကြည်ခြင်း တွင် လူတို့၏လုပ်ကိုင် ပြုမူဆောင်ရွက်ချက် အားလုံးအပေါ် တုံ့ပြန် ရရှိမည့် ရလဒ်အပေါ် ယုံကြည်ခြင်း၊ သေပြီး နောက် ရှေ့ဆက် အနာဂတ် သက်တမ်းကာလ တဆက်တည်းရှိခြင်းကို ယုံကြည်ခြင်း တို့ ဖြစ်သည်။

To have faith life Hereafter means to have faith in the continuity of life after death and to have faith in the law of Requital. (Mukafat)

၃။ မလာအိကာဟ်များကို ယုံကြည်ခြင်းတွင် သဘာဝလောက တခွင်တပြင်လုံးတွင် ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေရသည့် အင်အားစု

များသည် အလ္လာဟ်သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည့် နိယာမ နှင့်အညီ တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာ ထမ်းဆောင်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းအင် အားစုများကိုလူသားသည် လေ့လာဆည်းပူး သိရှိ နားလည်ပြီး မိမိနှင့်လူသားအားလုံး၏ အကျိုး စီးပွား တိုးတက် ပွားများရန် အလ္လာဟ်ပြစနစ် ဇယားအတိုင်း သုံးစွဲအသုံးချရမည် ဆိုသည်ကို ယုံကြည်ခြင်းဖြစ်သည်။

To have faith in the existence of Malaika means

- (1) to believe that all the cosmic forces are in operation in the universe to bring into reality the tasks/ programmes given to them by Allah and
- (2) to have faith that all the cosmic forces have bowed before man or have been ordered to come within his reach or man has been made capable of conquering them after doing research;

၄။ အလ္လာဟ်၏တမန်တော်များကို ယုံကြည်ခြင်းတွင် လူသားသည် လူမှုဘဝတွင် မိမိ၏ အသိ ဉာဏ် တစ်ခုတည်းဖြင့် လူမှုဘဝ ပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရန် မလုံလောက်ပါ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်သည် တမန်တော်များမှ တဆင့် လူ့ ဘဝတည်ဆောက် မှုစနစ် အစွလာမ်ကို ဝဟီ ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးပြီး ယင်းပို့ချချက်ကို တစ်လုံး မကျန် ကုရ်အာန်တွင်ရေးသားဖော်ပြ ထိန်း သိမ်းထား၏။ တမန်တော် မုဟမ္မဒ် (ﷺ) ထံသို့ ပေးပို့သော ဝဟီသည် အပြီးသတ်ပင်ဖြစ်သည်။

To have faith in Ambiya means that man's intellect alone cannot safely reach the destination this guidance has been provided in the 'Wahi, i.e. Revelation, through the chosen people called Ambiya;

၅။ အလ္လာဟ်၏ကျမ်းစာကို ယုံကြည်ခြင်းတွင် အထက်ကပြောခဲ့ သည့်အတိုင်း တမန်တော်များ မှတဆင့် ဝဟီဖြင့်ပို့ချထား သည့်လမ်း ညွှန်ကို ကျမ်းစာများရေးသားပြီး ထိန်းသိမ်းထားပြီး ကျမ်းစာပါဥပဒေ များအတိုင်း ကျင့်သုံးရန်ဖြစ် သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းနောက် အခြားမည်သည့် ကျမ်းမျှထုတ်ပြန်ရန်မရှိတော့ပါ။ ကုရ်အာန် သည် အကြွင်းမဲ့ပြည့်စုံမှန်ကန်သည်ဟု ယုံကြည် ရန်ဖြစ်သည်။

To have faith in the Books means to have faith in the laws provided by Allah, and if a person leads his life according to those laws, he can reach his destination and there is no other way to reach that destination. After the revelation of the Holy Qur'an, however no other book can be taken as the complete and final book of Allah's laws.

ကုရ်အာန်၏နေရာပေါင်းများစွာတွင်

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا အိုသက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်း တို့ဟု အလ္လာဟ် ကခေါ်ပြီး သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အစုအဝေးတွင်ပါဝင် သူတို့သည်

အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုကို အချင်းချင်း လက်တွဲ လျက် လူ့ဘောင်တစ်ရပ်ကို ပီပီပြင်ပြင်အကောင် အထည်ဖော်ရန်နှင့် ယင်းအစု အဝေးအတွက် တမန်တော်မူဟမ္မဒ်(ﷺ)သည် ကုရ်အာန် ပါလမ်းညွှန်ကို လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး အကောင်း ဆုံးအမွန်မြတ်ဆုံး စံပြုလူပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် လက်တွေ့ဘဝတွင် နေထိုင်ပြခဲ့သည်ကို ထာဝရ နှလုံးသွင်းထားပြီး မိမိတို့သည်လည်း ကျန် လူသားများအဖို့ အကောင်းဆုံး စံပြုအုပ်စုအဖြစ် ရပ် တည်နေနိုင်သည့် အရည်အချင်းကို ပွားများရယူကြရမည်။ မွေးရာပါအမည်ခံ၊ ယုံကြည်သူ များမဖြစ်နေစေရ အမည်ခံသက် သက်မျှ ရယူထားသူအဖို့ မည်သည့်အကျိုးမျှ ခညောင်းသက် ရောက်မည်မဟုတ်။ ခိုင်မာသော ယုံကြည် ချက်ရှိပြီး ယင်း ယုံကြည်ချက်အတိုင်း လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးဆောင်ရွက်သူ မည်သူမဆို ထိုက်ထိုက်တန်တန် အကျိုးရလဒ် လက်တွေ့ရရှိ မည်ကို ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၆၂) တွင်-

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصْرَى وَالصَّبِيْنَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ
وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

- ၁။ မိရိုးဖလာအစဉ်အလာ၊ မွေးရာပါ အိမာန်ယုံကြည်သူဖြစ်ဖြစ်
- ၂။ ရဟူဒီဖြစ်ဖြစ်
- ၃။ နဆွရာနီဖြစ်ဖြစ်
- ၄။ ဆါဗီယန်ဖြစ်ဖြစ်

မည်သူမဆို အလ္လာဟ် ပြည့်စုံထားချက်နှင့် အညီ အာခိရတ် ရှေ့အနာဂတ်ကာလကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး လူ့ဘဝကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေမည့် လုပ်ရပ်များကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ဝါက သူတို့ရရှိမည့်ဆုလဒ်သည် “လုပ်ရပ်တိုင်း အတွက်ရရှိမည့် အကျိုး ခံစားခွင့်ဥပဒေနှင့် အညီ” သူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံတော်၌ ရှိပြီးဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ် စရာနှင့် သောကဗျာ ပါဒဖြစ် စရာအလျဉ်းရှိမည် မဟုတ်။

(ကုရ်အာန် ၂:၆၂)

Israeli believed that they are Allah’s chosen offspring and that paradise is reserved for this race. Allah replaced that this is your vain imagination. Paradise is not reserved for any race. Our law is that, irrespective of origin, any person from among the following:

- (1) Jew, Christians, Sabaeans;
- (2) Those who believe in Allah without formally adopting any particular religion; and
- (3) Those who are Muslim by virtue of being born in a Muslim family – who believes in Allah’s law of Mukafat, as revealed to you O Rasool and leads his life accordingly, will be duly compensated. Such a person will lead a life of Jannah bliss, free

of fear, grief and anxiety.

အလားတူ ကုရ်အာန်ဆူရာ (၄)၊ အာယတ် (၁၃၆)တွင် လည်းပါရှိသည်။

၃။ ‘မိရိုးဖလာအစဉ်အလာယုံကြည်သူများ’

အချို့သူတို့က စောဒကတက်ကြပါလိမ့်မည်။ ရဟူဒီများနှင့် နဆွရာများသည် ရှေးယခင် ကတည်းက အလ္လာဟ်ကို အာခိရတ် အနာဂတ် ကာလကို ယုံကြည်ပြီးသား သူတွေဖြစ်ခြင်း ကြောင့် အသစ်တဖန်ယုံကြည်ရန် မလိုအပ်ပါ။ အလားတူ မုစ်လင်မ်မိဘ နှစ်ပါးမှ မုစ်လင်မ် အိမ်တွင် မွေးဖွားလာသူ Born Muslims မွေးရာပါ မုစ်လင်မ်များဖြစ်နေခြင်းကြောင့် သူတို့ အသစ်တဖန် ယုံကြည်ရန် လိုအပ်ပါသလား။ ဟုစောဒကတက်ပါလိမ့်မည်။ အလ္လာဟ်ပေါ် ယုံကြည်ခြင်းသည် ကုရ်အာန်တွင်အတိ အလင်း အလ္လာဟ်ညွှန်ပြထားသည့် အချက်အလက် များကို ယုံကြည်မှသာ တကယ်ယုံကြည်ခြင်း မည်၏။

Usually, there are a lot of traditionally born Muslims. They possess Islam as legacy inherited from fathers and forefathers. They are nominal Muslim and are deprived of Islamic way of life, like the way it happened earlier with Jews and Christians. They were also cautioned and asked to express faith like the way the Muslims are asking to do:-

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂)၊ အာယတ်(၁၃၇)တွင်-

فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنْتُمْ بِهِ فَقَدْ اهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَآفَاءٌ لِّمَا هُمْ فِي شِقَاقِ
فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

အကယ်၍ လူတွေက သင်တို့ ကုရ်အာန် နည်းကျသက်ဝင် ယုံကြည်သူများ နည်းတူ အတိ အကျ သက်ဝင်ယုံကြည်ကြ မှသာလျှင် ယင်းသူ တို့သည် မှန်ကန်သောတရား လမ်းကြောင်းပေါ် တွင်ရှိပြီးဖြစ်အံ့။

အကယ်၍ သူတို့သည်ယင်းလမ်းမှကျော့ခိုင်း စွန့်ဖယ်သွားလျှင် တမန်တော်များ လျှောက်ခဲ့ သည့်လမ်းမှ ကင်းဝေးဆန့်ကျင်ရာ ရောက်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စနစ်သည် သင့်အား သူတို့ ထံမှကာကွယ်ရန် လုံးဝလုံလောက်၏။ အလ္လာဟ်သည် အကြွင်း မဲ့ကြားတော်မူသော အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အရှင်မြတ်ဖြစ်သည်။

If you will profess Iman as we have done, then you will also be following the right path. If you repudiate it, this will be tantamount to an abandonment of the path followed by Ambiya. If they do not follow this way and remain stubbornly resistant and hostile to you, you should not worry about it. Allah’s system is capable of protecting you from them and Allah is All-Hearing, All-Knowing. (The Qur’an 2:137)

၄။ ယုံတစ်ဝက် မယုံတစ်ဝက်

အချို့သူတို့သည် စကြဝဠာအနှံ့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြုစုပေးထားသောစီရင်ကွပ်ကဲ ထိန်းကျောင်းထားသည်ကို ယုံကြည်ကြ၏။ သို့သော် မိမိတို့ လူ့ဘဝအတွက်အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ် **الدين** ကို လက်ခံယုံကြည် ကျင့်သုံးရန်ကို အကြောင်း အမျိုးမျိုးပြ၍ ဖယ်ထားကြ၏။ နီးစပ်ရာ အဆင်ပြေရာ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူအများစု အလိုက် အများစုအကြိုက် **Water follow, Fish follow** မျောပါစီးဆင်းရင်း ရောယောင် လျက် နေထိုင်ကြ၏။ ယင်းသူတို့အတွက် အလ္လာဟ်ကို ရော အလ္လာဟ်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုပါအပြည့် အဝယုံကြည်ရန် လမ်းညွှန်ထားပုံကို ကုရ်အာန် ဆူရာ(၂၃) အာယတ် (၈၄-၉၀)တွင် ဖော်ပြ ထားသည်မှာ-

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ဤကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့် ၎င်းအတွင်းရှိသမျှ အရာ အားလုံးသည် မည်သူ၏စနစ်ဇယားနှင့်အညီ တည်ရှိ လှုပ်ရှားနေရပါသနည်းဟု သင်တို့ သိရှိ နားလည်လျှင် ဖြေကြားကြကုန်။ အသင် တမန်တော် မေးမြန်းကြည့်ပါဦး။

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စနစ်ဇယားအ တိုင်းသာ တည်ရှိလှုပ်ရှားနေရပါသည်။ဟု သူတို့ကဖြေကြားကြပါလိမ့်မည်။ (၂၃:၈၅)

قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

ဒီတော့ သင်တို့အသိတရား၊ သတိတရား များ မပွားများကြ ကုန်ပါသလောဟု ဆက်မေး ပါဦး။ (၂၃:၈၅)

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

မရေမတွက်နိုင်သော အနှံ့စကြဝဠာကို မည်သူပြုစုပေး ထောင်ပါသနည်း။ မည်သူသည် ယင်း ကြီးကျယ်သော စကြဝဠာကို စီမံကွပ်ကဲ ထိန်းကျောင်းပါသနည်းဟု ဆက်မေးပါဦး

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် စနစ်ဇယား အတိုင်းသာ တည်ရှိ လှုပ်ရှားနေရပါသည်ဟု သူတို့ ဖြေကြားကြပါလိမ့်မည်။ (၂၃:၈၅)

သင်တို့နေ့စဉ်ဘဝ၌ အလ္လာဟ်၏စည်းစနစ် **قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ** ကိုဆောင်ယူကျင့်သုံးခြင်း မရှိကြပါသလောဟု ဆက်လက်မေး မြန်းကြည့်ပါဦး။

قُلْ مَنْ يَدَّبَعِكُمْ كُفَّ سَبِيلِ

ရှိရှိသမျှအရာအားလုံးအပေါ် စိုးပိုင်မှုသည် မည်သူ၏ လက်တွင် စီမံကွပ်ကဲမှုတွင် ရှိပါသနည်း။

وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

အရှင်မြတ်သည် (လူသားတို့အား) အကာ အကွယ်ပေး နေပါသည်။ အရှင်မြတ်က အကာ အကွယ်ရယူနေသည် မဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ သင်တို့ သိရှိကြလျှင် ဖြေကြားကြရန်ပင် သင် တမန်

တော်မေးမြန်းကြည့်ပါဦး။ (၂၃:၈၈)

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမများ အတိုင်းလှုပ်ရှားဖြစ်ပျက်နေပါသည်ဟု သူတို့ ဖြေကြားကြပါလိမ့်မည်။

قُلْ فَآتَانَا سَحْرُونَ

ဒီတော့ သင်တို့သည် ဘယ်အတွက်ကြောင့် လှည့်စားမှုပြုခြင်း ခံနေကြရပါသနည်းဟု မေးမြန်းကြည့်ကြပါဦး။ (အိုတမန်တော်)

بَلْ آتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

တကယ်တော့ဒီလိုဖြစ်ရသည်မှာ ငါအရှင် သည် သူတို့ထံ အမှန်တရားကို ချီးမြှင့်ခဲ့သော် လည်း သူတို့က ယင်းအမှန်တရားကို ငြင်းဆိုခဲ့ကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ (၂၃:၉၀)

Half way Faith – Belief in Allah without Belief in Revelation.

Man, they affirm, can solve all the problems in the world, with the help of his reason. He does not need this direct guidance of Allah. Concerning those who hold this view the Qur'an says (23:84-90)

Ask them: Whose is the earth and whoever therein is, you know? They will say, of Allah. Say you; will you not then mind? Ask them: who is the Rabb of the countless heavenly bodies and the Rabbi of the glorious Throne of power over the entire universe? They will say: they are of Allah. Say you: will you then not take care of (not doing anything against His laws)?

Ask them: who is it in whose hand is domain of all things and who protect (all) but is not protected (by any) if you but know? They will say: in Allah's. Say you, how then are you deluded? Nay, we have brought them truth (in this Book) and they are liars (when they say that they do believe in Allah but not in His Book). (The Qur'an 23:84-90)

Belief in Divine Revelation is necessary corollary of belief in Allah. To deny Revelation is to strike at the root of Deen. Belief in Allah and belief in His Revelation are therefore, fundamental to Deen.

၅။ အခွင့်အရေးမျှော်ကိုးပြီး ယုံကြည်ကြသူများ

အလ္လာဟ်ပြစ်နစ်ပေါ် တကယ်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ၏ အခြေအနေတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုး အောင်မြင်တော့မည်ကို တွေ့မြင်ရ သည့်အခါ အခွင့်ကောင်းတစ်ရပ် ခံစားရရှိရေးအတွက် ယုံကြည် သူများဖြစ်လာကြသည်။ မှန်ကန်သော ယုံကြည်သူများ အလျင်း မဟုတ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၉:၁၄)တွင်-

قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا

ကျေးတောသားအရပ်တို့က ကျွန်တော်တို့ သက်ဝင်ယုံကြည် ကြပါပြီဟု ပြောလာကြသည်။

قُلْ لِمَ تَوَدُّونَا

တကယ်တော့ သင်တို့သက်ဝင်ယုံကြည် ကြ သည်မဟုတ်သေး ပါဟု သင်တမန်တော် ပြော ပြလိုက်ပါ။

وَلَكِنْ قَوْلُوا اسَلَمْنَا

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ အလ္လာဟ် အမိန့်များ ကို လက်ခံရုံကျိုး လိုက်နာကြပါသည်ဟုသာ သင်တို့ပြောသင့်ပါသည်။

وَلَمَّا يَدْخُلُ الْاِيْمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ

အကြောင်းက သက်ဝင်ယုံကြည်မှုသည် သင်တို့၏ နှလုံးသား အသိဉာဏ်များ အတွင်းသို့ (ယခုတိုင်) ဝင်ရောက်သွားခြင်း မရှိသေးပါ။ (၄၅:၁၃)

The desert Arab say, we believe, say you do not believe. But you, rather, ought to say “we have submitted (to the Islamic power). For not yet belief has entered your hearts.” (The Qur’an 45:13)

The Qur’an also points out that one should not bring faith under any pressure, consideration or temptation but out of deep and firm conviction coming out of the core of one’s heart; the faith/ conviction on the realities, the unalterable, unchange-able laws of Allah and only then he can call himself a Momin.

၆။ အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင်ပင် اَلْمُؤْمِنُ ဖြစ်ပါသည်။

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၅၉)၊ အာယတ်(၂၃)တွင် အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော်တွင်ပင် မိမိကိုယ်ကို اَلْمُؤْمِنُ ဟု သုံးထား၏။ လူ့လောကရှိ လူသားတို့အပါအဝင် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးအား လုံခြုံ အေးချမ်းဖို့ လိုအပ်သည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်စရာများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူသောအရှင် اَلْمُؤْمِنُ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြ ထား၏။ လူသားတို့အနက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ နိယာမ ဥပဒေကို လက်ခံယုံကြည်သူ မုခ်မင်န်သည်လည်း လူသားတစ်ဦး၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု အတိုင်းအတာအတွင်းမှ မိမိ ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးရှိ လူသားအားလုံးအတွက် ပြည့်စုံဖွဲ့လှုံမှုရှိရေး လုံခြုံအေးချမ်းမှုရှိရေးကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်စရာများကို တာဝန် ယူဆောင်ရွက် နေရမည့်သူပင်ဖြစ်ပါသည်။

In the Holy Qur’an, Allah has called Himself (Al-Momin)(59:23) –as He is responsible for the safety, security of the entire universe – and therefore, Momin is also a person who ensures peace and security in the world acting and enforcing the law given by Allah.

၇။ အသိတရားဖြင့် သက်ဝင်ယုံကြည်ပါ။

လူ့အတွေးအခေါ်အရ ဘာသာတရားဆိုင်ရာ ယုံကြည်မှု (Faith)များကို လက်ခံယုံကြည် ခြင်းတွင် အသိဉာဏ်နှင့် ဆင်ခြင်တုံ တရားကို စေစားအသုံးချရန် လုံးဝအားပေးခြင်းမရှိ။ အသုံးချရန် လည်း မလိုအပ်ပါဟု ပြဋ္ဌာန်းသည့် အစဉ်အလာများရှိကြသည်။

It is said about KANT, that “he found it necessary to deny knowledge in order to make room for faith.”

ပညာရှင် ‘ကန့်’ကလည်း ဘာသာတရား ယုံကြည်ချက်ရှိရန် အသိပညာဆင်ခြင်တုံ တရားကို ငြင်းပယ်ရန်လိုအပ်ပါသည်ဟုပင် မိန့်ဆိုထား၏။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်က အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်မှုအတွက် အထက်ပါပြောခဲ့သည့် စကား တို့နှင့် လုံးဝကွာခြား၏။ အများအခေါ် ယုံကြည်ချက် belief သို့မဟုတ် faith ကဲ့သို့သော ဘာသာတရား အယူအဆတစ်ရပ်ကို ယုံကြည်ရန် အသိတရား ဆင်ခြင်တုံ တရား မလိုအပ်ပါ ဟု ဆိုခြင်းသည် မှန်ကန်ကောင်းမွန်ကန်ပါ လိမ့်မည်။ သို့သော် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က ပြောသော اِيْمَانُ အီမာန်ကား အသိတရား ဆင်ခြင်တုံပေါ် အခြေခံ၍ကောင်းစွာသိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ရန် စူးစမ်းလေ့လာထိုး ဖောက် သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီးမှ ကျေကျေနပ်နပ် ကြီး သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း Conviction ကိုသာ اِيْمَانُ အီမာန်ဟု ခေါ်၏။

Eiman is usually translated in English as “belief” or “faith”; and faith in turn signifies acceptance without proof or argument, or without reference to reason or thought, knowledge or insight. Faith is generally regarded as the negation of knowledge or reason; it is said about Kant, for instance, that “he found it necessary to deny knowledge in order to make room for faith”.

According to the Holy Qur’an however, Eiman is not what has been described above as believing; it is what Kant calls knowledge. In fact, Eiman is synonymous with “conviction” and is based on reason and knowledge as Eiman any belief that is divorced from reason and involved the blind acceptance of any postulate.

Eiman, according to the Holy Qur’an, signifies the conviction that results from full mental acceptance and intellectual satisfaction. This kind of conviction gives one a feeling of (Amn اَمْنٌ)– inner contentment and peace (Amn and Eiman have a common root.)

And Momin is on who accepts the truth and acts in such a way that it ensures his own peace and help him to safeguard the peace and security of the rest of mankind.

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကိုပင် နှိုက်နှိုက် ချွတ် ချွတ် ထိုးဖောက်လေ့ လာစူးစမ်းဆင်ခြင် စဉ်းစား တွေးခေါ်ရန်ကို အလေးအနက် တိုက်တွန်းထားကြောင်း ဆူရာ(၄၇) အာယတ်(၂၄) တွင်-

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ مَا عَلَى قُلُوبِ أَتْفَالِهَا

လူတို့သည် ကုရ်အာန်ကိုထိုးဖောက်လေ့လာ စူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း မပြုကြပါသလော၊ အသိ ဉာဏ်နှလုံးသားများကို သော့အထပ်ထပ် ခတ်ထားကြပါသလား။

(အလားတူ ကုရ်အာန်ဆူရာ(၄)၊ အာယတ် (၈၂)တွင် လေ့လာပါဦး။)

In the Quran, human reason is repeatedly extolled. The birth of reason in man is referred to as marking a new creation. Men who find thinking irksome are described in these words: “Will they not then meditate on the Quran or there are locks on their hearts.(47:24)

Men is exhorted to ponder and reflect over it and interpret it in the light of his reason:”

“Will they not ponder over the Quran?” (4:82)

The Quran also points out that one should not bring faith under any pressure, consideration or temptction but of deep and fim conviction coming out of the core of one’s heart ; the faith/conviction on the realities, the unalterable, unchangeable laws of Allah and only then he can call him self a Momin.

အီမာန်ယုံကြည်သူတို့သည် ကုရ်အာန်၏ ထုတ်ဖော်ကြေငြာချက် အာယတ်များကို ကြားနာကြသည့်အခါ အသိတရား ဆင်ခြင်မှုကို အသုံးမချသူ၊ အပင်း၊ အကန်းများကဲ့သို့ လက်ခံ ကြားနာခြင်း လုံးဝမရှိစေရဟု ကုရ်အာန်ဆူရာ (၂၅)၊ အာယတ်(၇၃)တွင်-

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخُرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا

အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် သူတို့ အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ အာယတ်ထုတ်ဖော် ကြေငြာချက်များကို ကြားနာကြသောအခါ အသိဉာဏ် ဆင်ခြင်တုံတရားမရှိသည့် အပင်း များ၊ အကန်းကဲ့သို့ ဖြစ်မသွားကြပါ။

It is clearly stated that over the Divine Revelation is not to be accepted unquestioningly and uncritically. The Believers (Mominen), according to the Quran, are not to accept over Allah’s revelation deaf and blind.

“Those who, when the revelation of their Rabb are presented to them, do not fall threat deaf and blind.

(The Quran 25:73)

ကုရ်အာန်ဆူရာ(၁၂)၊ အာယတ်(၁၀၈)တွင်-

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

ဤသည် အကျွန်ုပ်တမန်တော်လျှောက်လှမ်း ခဲ့သည့် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုစနစ် လမ်း ကြောင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တမန်

တော် ကိုယ်တိုင်ရော ကျွန်ုပ်အား ဖဝါးခြေထပ်လိုက်ကြ သူတို့သည် ဆင်ခြင်တုံတရားပေါ် အခြေခံ၍ လူသားတစ်ရပ်လုံးအား အလ္လာဟ် ထံသို့ ဖိတ်ခေါ် ပါသည်။ အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသ ပြဋ္ဌာန်းချက် သည် မည်သည့်ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုမှမဆို လုံးဝ ကင်းစင်၏။ အကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်း ချက်ဥပဒေကို အခြားမည်သည့်အရာ တစ်စုံ တစ်ခုနှင့်မျှ တွဲဖက်ခြင်း တန်းတူရည်တူဆွဲကိုင် ခြင်း အလျဉ်းမပြုပါ။

Tell them that this is my way which is very clear and straight. My call is based on reason and insight – as well as that of my followers. Allah is much above our setting up peers to Him. I am not the one who associate partner to Him.

(The Quran 12:108)

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကပြောသော အီမာန် သည် Conviction အသိဉာဏ်ဆင်ခြင်တုံ တရားကို အခြေခံ၍ ကောင်းစွာသိရှိနားလည် သဘောပေါက်ရန် စူးစမ်းလေ့လာ ထိုးဖောက် သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပြီးမှ ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

The Quran expects man to think and use his power of understanding. If he does this, he will be sure to follow the right path. The point to bear in mind is that the path which leads to success, that is eligibility or a higher plane of existence, can be discovered and followed only with the combined help of reason and revelation. These sources of guidance are supplementary to each other. If they are kept within their proper spheres, there will be no conflict between them.

အန်

အန် သက်သက်သည် မြတ်နိုးတွယ်တာသည်၊ ချစ်ခင်သည်။ ရင်းနှီး အကျွမ်းဝင်သည်။ ယဉ်ပါးသည်။ ယဉ်ကျေးသည်။ ရိုင်းစိုင်းသည် တောရိုင်းသတ္တဝါဖြစ်ခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ الْحُمْرُ الْإِنْسِيَّةُ ယဉ်ပါးသိမ်မွေ့အောင် ပြုထားသည့် မြည်းများ။ حَمَارٌ وَحَشِيٌّ တောရိုင်းမြည်း။ اسْتَأْنَسَ الْوَحْشِيُّ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ယဉ်ပါးလာသည်။ اِنْسٌ فُلَانٌ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး၏ သစ္စာရှိမိတ်ဆွေ اِنْسِيٌّ လူ၊ တစ်ကိန်း(အများကိန်း) اِنْسٌ နေရာတစ်နေရာရှိ လူအုပ်စုတစ်စု اِنْسٌ နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်စကားလုံး جُنٌّ တစ်နေရာ မှ တစ်နေရာသို့ ခြေသလုံးအိမ်တိုင် သွားလာလှည့်ပတ်နေသည့် Nomadic Tribes ယခုခေတ်တွင် Gipsy များသဲကန္တရ၊ တောတောင်များ တွင်နေသူ များ၊ အများ၏ မြင်ကွင်းမှ ကွယ် ပျောက်နေကြသူ (ن ج ا အက္ခရာ ကိုလေ့လာပါ။) သုတေသီ ابن فارس ၏အဆိုအရ اِنْسٌ ၏မူလ

အနက်မှာ အထင်အရှားတွေ့နေရသူ **جَنَّ** ဖုံးကွယ်ပျောက်ကွယ်နေသူ လူအများ၏ မြင်ကွင်းမှ ဝေးရာအရပ်ဒေသတွင်နေသူ (Anasī, Anās, Anās) တို့သည်လည်း အများကိန်းများ ဖြစ်သည်။

Un-sun(Anās) to get fond of, to develop some attachment, love or affection. Al āns (Al-Anās) a tribe which gets settled at a place (Taj, Lane), as opposite to this ,a tribe that continues wandering from place to place and remain mostly out of sight was called Jinn (Jinn). Ibnī-Farīs says that the basic meaning of (Ins Anās) is to get visible and its antonym, or opposite is Jin which means invisible or hidden.

Unasun Anās is used in the meaning of a tribe in verse (2:60)

In Quran, the word Insān **إِنْسَانٌ** and bashar **بَشَرٌ** are used in one and same meaning, and an-na's is taken plural of Ins **إِنْسٌ** (Taj) which mankind. In general, it means human living a collective, urban life, as apposed to gypsy life.

လူအုပ်စု၊ မျိုးနွယ်အုပ်စုအနက်ဖြင့် ကုရ်အာန် (၂:၆၀)တွင်

قَدَعَلِمَ كُلُّ أَنَاْسٍ مِّشْرَبَهُمْ

မျိုးနွယ်အုပ်စုတိုင်းသည် မိမိတို့ရေသောက်ရ မည့်နေရာကို သိရှိပြီးဖြစ်သည်။

လူသားမျိုးနွယ်၏အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် **أَنَاْسِي** နှင့် **النَّاسُ** နှစ်လုံးစလုံးကို ကုရ်အာန်ဆူရာ(၂၅) အာယတ်(၄၅-၅၀)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

بَشَرٌ စာလုံးကိုလည်း **إِنْسَانٌ**နှင့် အဓိပ္ပာယ်တူ အဖြစ်သုံးနှုန်းထားသည်။ ကုရ်အာန် (၁၅)

အာယတ်(၂၄၊ ၂၈)တို့တွင်တွေ့ရသည်။

၎င်းပြင် **بَشَرٌ** နှင့် **إِنْسِيَانٌ**ကို ကုရ်အာန် ဆူရာ (၁၉)အာယတ်(၂၆) တစ်အာယတ်တည်းတွင် ရှေ့နောက်ထားသုံးထားသည်ကိုတွေ့ရ၏။

ب ش ر (အက္ခရာကို လေ့လာပါရန်)

أَنَاْس တွေ့မြင်ရသည် တွေ့မြင်ခံစား ရသည်။ တွေ့မြင်သိရှိ သဘောပေါက်၊ အသိ တရား၊ ယုံကြည်ရမှုတို့ ရရှိခံစားရသည် စသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့် တမန်တော်မူစာ(U) ၏အကြောင်း နှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် ၂၀:၉ နှင့် ၂၄:၃၀ တို့ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရ၏။

إِنِّي أَنَسْتُ نَارًا

(၂၀:၉)နှင့် (၂၄:၃)

ကျွန်ုပ်မီးရောင်တစ်ခုကို တွေ့မြင်ခံစားရ ပါသည်။ **مُسْتَأْنَسٌ** ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးသွားသည်။ ကုရ်အာန် ၃၃:၅၃တွင်

مُسْتَأْنَسِينَ لِحَدِيثٍ

ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးသော စကားပြောဆိုမှု ခွင့်ပြုပန်ကြားသည်။ ခွင့်တောင်းသည်။ ကုရ်အာန်(၂၄:၂၇)တွင်-

حَتَّى تَسْتَأْنَسُوا ခွင့်တောင်းမှုပြုပြီးမှသာ

ကုရ်အာန် ၁၁၄:၁-၃တွင် -

رَبِّ النَّاسِ လူသား(မျိုးနွယ်)အားလုံး အားလုံးတို့အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်

مَلِكِ النَّاسِ လူသား(မျိုးနွယ်)အားလုံးတို့၏ စိုးပိုင်ရှင်

إِلَهِ النَّاسِ လူသား(မျိုးနွယ်)အားလုံး၏ အားထားရာအချုပ်အခြာအရှင်

بَصَائِرٍ لِلنَّاسِ လူသား(မျိုးနွယ်)အားလုံးတို့အား အကျိုးစီးပွားဖြစ်စေနိုင်သည့် အတွေးအခေါ် အမြော်အမြင် ဆင်ခြင်တုံတရားများ

လူသား(မျိုးနွယ်)ရှိရှိသမျှ အားလုံးအားလုံးဟု ဆိုထားသည်။ သဘောတရားမှာ ဤလောကကြီးရှိ ခေတ်ကာလအားလုံးမှ နေရာဒေသရှိရှိ သမျှ အားလုံး၏ လူသားအားလုံး အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ အချို့ကာလ တစ်ခုဒေသတစ်ခုမှ လူတို့ကိုသာဆိုလိုသည်မဟုတ်ပါ။

ဘရ

بِر ကျယ်ပြောကျယ်ပြန့်၊ ကျယ်ဝန်းခြင်း၊ အလျှံပယ်များပြားပေါကြွယ်ဝခြင်း၊ ကုန်းပိုင်း၊ ကုန်းမြေ၊ ကျယ်ဝန်းသော မြေကွက်၊ လွှမ်းမိုးကြီးစိုး အောင်မြင် ခြင်း၊ အမြော်အမြင်ကြီးမားခြင်း၊ စိတ်နှလုံး မြင့်မြတ်ခြင်း၊ သဘောထား ဖြူစင် သန့်စင်ခြင်း၊ အကျိုးပြုတတ်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ခြင်း။ (အများကိန်း **أَبْرَارٌ**)

ကုရ်အာန် (၁၃:၃၀)တွင် မြေပိုင်းနှင့် ရေပိုင်း၊ မြေကြီးပိုင်းနှင့် ပင်လယ်ပိုင်းကိုဖော်ပြထားရာ-

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَا هَمَّهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَا هُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

ငါအရှင်သည် လူသားနွယ်ဝင်တစ်ရပ်လုံးကို ဂုဏ်ရည်မြင့်မား တန်ဖိုးပေးထား၏။ (အချို့ကို ဖော်ပြရသော်) မြေကမ္ဘာ၊ ရေကမ္ဘာတစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးကို လိုအပ်သမျှ အသုံးချနိုင်သည့် အသိပညာ အတတ်ပညာ စွမ်းအားချီးမြှင့်ထား ပြီး(အဆုံးစွန်ပြောရလျှင် ငါအရှင်ပြုစုပျိုးထောင် ထားသမျှ အားလုံးထက်) လူသားကို ငါအရှင်သည် အထူးဦးစားပေးရွေးချယ် ထားပြီးဖြစ်သည်။

Physical forces' working in the universe is mighty and powerful, but to mankind We have given superiority over all of them as stated in the verse 17:70 "Certainly we have honored men (and given him the knowledge as a result of which he can conquer the forces of nature on land and sea and thus earn pleasant sustenance for himself. In fact, we have given superiority to man over most of our creation!

အလ္လာဟ်၏ဂုဏ်တော်များတွင် **الْبَرُّ** ကို ကုရ်အာန် (၆၂:၂၈)တွင် -

إِنَّهُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ

အရှင်မြတ်သည် (စကြဝဠာ အနန္တအတွက်ရော လူသား၏ ရုပ် နာမ်နှစ်ပိုင်းလုံးအတွက်ပါ) လိုလေ သေးမရှိအောင် လိုအပ်သမျှ ထောက်ပံ့မှုကို အလျှံပယ်ပေးပေး ကြွယ်ဝစွာ ချီးမြှင့်ထားသော အရှင်ဖြစ်သည်။

بِرِّ ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဝေါဟာရ **إِثْمٌ** ဖြစ်သည်။ (မကဏ္ဍတွင် ယင်းစကားရပ်နှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။ လေ့လာပါရန်။)

ကုရ်အာန် ၂:၁၇၇ တွင် **بِرِّ** ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ကုရ်အာန်ကအရှင်းလင်းဆုံး သာဓကများဖြင့် ဖွင့်ဆိုထား၏။

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تَوَلَّوْا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

လူသားတို့၏အစွမ်းအစ၊ အရည်အသွေး၊ အခြေခံကောင်းများ ကျယ်ပြောစွာ အလျှံပယ် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေရန် (စက်ယန္တရား ဆန်ဆန်) မိမိတို့ မျက်နှာများကို အရှေ့ဘက်အရပ်၊ အနောက် ဘက်အရပ်သို့မူရုံဖြင့် ဘာမှဖြစ်ထွန်း လာမည်မဟုတ်။

သို့သော်လူသားတို့၏ အစွမ်းအစ အရည် အသွေးအခြေခံ ကောင်းများကျယ်ပြောစွာ အလျှံ ပယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်မှာ-

وَلَكِنَّ الْبِرَّ

مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالْبَيْتِ

အလ္လာဟ်၊ အနာဂတ်ကာလ၊ မလာအိကဟ်၊ ကျမ်းစာ၊ တမန် တော်များ တို့ကို သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ပြီး သက်ဝင်ယုံကြည် ခြင်း၊ (ဤ ကဲ့သို့ ယုံကြည်ပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း လက် တွေ့ကျင့်သုံးသည့်စနစ်ကို တည်ဆောက် ရတော့မည်။)

وَأَتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ

မိမိနှစ်သက် မြတ်နိုးစွာပိုင်ဆိုင်ထားသမျှ (ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ငွေကြေး၊ ပညာ၊ အတတ်ပညာ၊ ဩဇာ အာဏာ၊ အချိန် ကာလသက်တမ်း) တို့ကို အနီးအပါးဝန်းကျင်ရှိ ဆွေမျိုးသားချင်းများ၊ မိဘမဲ့ ဆွေမဲ့မျိုးမဲ့ တစ်ကောင်ကြွက်၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းမရှာစားနိုင်သူများ၊ လမ်းခရီးတွင် အတိဒုက္ခရောက်နေရှာသူများ၊ သူတစ်ပါး အကူ အပံ့ အပေးအကမ်းမရရှိဘဲ ဘဝမထူထောင် နိုင်သူများ၊ အကြောင်း အမျိုးမျိုး တို့ကြောင့် အခွင့်အရေးမဲ့၊ ပညာမတတ်ဘဲ ကျေးကျွန် အစေအပါး ဘဝရောက်ရှိနေသူများကို လိုအပ်သလို ကယ် ဆယ် ပေးကမ်း ဘဝပန်းကို လှပစေရာ၏။

وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ

အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေများကို မိမိတို့ ဘဝတစ်လျှောက် လုံး တစ်ထပ်တစ်သားတည်း ကျင့်သုံးရေးနှင့် လူတို့၏ နေထိုင်ရှင် သန်မှု ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးတို့အတွက် တစ်စိုက် မတ်မတ်

ကြိုးပမ်း အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

وَالْمُؤْتُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا

မိမိကတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်မည်ဟုကတိပြု မျှော်လင့်ချက်ပေး ခဲ့သည်များကို အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်ခြင်း

وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ

အခက်အခဲ၊ အကြပ်အတည်းနှင့် အချိန် အခါ အခွင့်အလှည့်၊ မကြုံကြိုက်သောအခါ သမယတွင် စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာပီပြင်စွာ တည် ကြည်စွာ ပြုမူနေထိုင်နိုင်ခြင်း

أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

ဖော်ပြပါအစွမ်းအစ အရည်အသွေးရှိသူများ သာလျှင် သစ္စာ သမာဓိဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသူ လူရည်မွန်ဖြစ်ပြီး ယင်းသူများသည် သာလျှင် အလ္လာဟ် ၏ ဥပဒေများကို ထာဝရစောင့်ထိန်း ကျင့်ကြံ အားထုတ်သူများသာလျှင်ဖြစ်သည်။

According to Divine Law, the essential purpose of Deen is not fulfilled by a mechanical performance of rituals e.g. turning eastwards or westwards during Salat, but requires;

1. Eiman (Belief) in Allah, in the Law of Mukafat and the life hereafter, in Malaikah, in Ambiya and in the Book revealed through the Ambiya.
2. Establishment of a system in which resources are made available to help those who (a) are left without protection or support in society (b) lost their means of livelihood or are incapacitated to work, and (c) cannot earn enough to meet their needs. This system will also provide assistance to those outsiders who, while passing through its territory, become indigent and arrange for the liberation of slaves from bondage.

In brief, then, you should establish (الصَّلَاةَ) a system wherein members of the society adhere to the Divine laws voluntarily and (الزَّكَاةَ) means of development are provided to all who need them.

You should honor your promises and commitments. If hostile forces confront you, them face them with steadfastness and fortitude and do not let fear and despair weaken you.

Those who follow this path (الْبِرُّ) unswervingly vindicate their claim to be true believers and they can rightfully claim to be upholders of Divine Laws (rather than those who claim to inherit heaven or paradise by observing certain rites which they claim is Deen. (The Qur'an 2:177)

ဤသည် **بِرِّ** လူ့အစွမ်းအစ အရင်းအမြစ် အရည်အသွေးကို

တောက်ပြောင်စေသည့် အရာ များ၊ စိတ်နေစိတ်ထား မွန်မြတ်ကြီး ကျယ်သူများ၊ အမြော်အမြင်ကြီးမား ကျယ်ပြောသူများ၊ လုပ်ရည် ကိုင်ရည် ပြည့်ဝသူများ၊ ကျင့်သုံးသည့်တရားကို ဟုခေါ်ဆို သည်။

စတင်ပေါ်ပေါက်ရာမှအစ ရှင်သန်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် ဓာတ်ပြုမှု အဆင့်ဆင့်တွင် ရေသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သဖြင့်ရေကို သဘာဝ သိပ္ပံတွင် လည်းကောင်း၊ ဇီဝသိပ္ပံတွင် လည်း ကောင်း Universal Solvent ရှိရှိသမျှ အရာ အားလုံးကို အရည်ပျော်စေပြီး ဓာတ်ပြုမှု ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု သတ်မှတ်ထား၏။ ရေတွင် သက်ရှိ (အကောင်၊ အပင်) အားလုံးတောင့်တင်း ခိုင်မာ ပြန့်ကားမှုစွမ်းအား Tugar Pressureကို ဖြစ်ပေါ် စေ၏။ ရေမရသည့် သစ်ပင်များသည် ဖွံ့ဖြိုးမှု ပျော့ခွေယိုင်လဲ ပျက်ဆီး သွားတတ်ကြ၏။ သစ် စေ့များပေါက်ရန်ရေသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ် ၏။ ရေ၏ဂုဏ်သတ္တိအကျိုးသွား အားလုံး ကိုပင် مَبَارَكُ စာလုံး တစ်လုံးဖြင့်ပင် အနက် အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ဝပေါ်လွင်စွာ ဖော်ညွှန်းထား ကြောင်း ကုရ်အာန်(၅၀:၉)တွင် -

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مَبَارَكًا فَأَنبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ

ရှင်သန်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဖြစ်စေသည့် ရေကို အရှင်မြတ်သည် မိုးတိမ်မှနည်းနည်းချင်း အလီလီ ရွာသွန်းချစေခဲ့သည်။ ယင်းရေဖြင့် ဥယျာဉ်များနှင့် ရိတ်သိမ်းယူရမည့် သစ်စေ့များကို ငါအရှင်ပေါက် စေခဲ့သည်။

လောကတွင် လူချင်းတူသည့်တိုင် အသိဉာဏ်ရှိသူသည် ပို၍ ကြီးပွားအောင်မြင်၏။ အသိဉာဏ်ရှိသူ ချင်းတူသည့်တိုင် နည်းနာ အလိမ္မာ ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသူကပို၍ လူ့ဘဝတွင် ရှင်သန်ကြီးထွား အောင်မြင် ပေါက်ရောက်၏။ ကုရ်အာန်သည် လူ့ဘဝတစ်လျှောက် လုံးနှင့် နောင်အနာဂတ်ကာလ အာခိုရ်တိုင် လိုလေသေးမရှိ ပြည့်စုံသော ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ် ဇယားကိုလမ်းညွှန် ထားသည်။ ယင်းကုရ်အာန်ကို လည်း مَبَارَكُ ဟု အလ္လာဟ်က အမည်ပေးထား ကြောင်း ကုရ်အာန် (၃၈: ၂၉) တွင် -

كِتَابًا نَزَّلْنَاهُ إِلَيْكَ مَبَارَكًا

ငါအရှင်သည် သင်(မုဟမ္မဒ်(ဆွ))ထံထုတ်ပြန် ပို့ချ ထားပြီးဖြစ် သောကျမ်းစာသည် ရှင်သန် ကြီးထွား အောင်မြင်ပေါက်မြောက်မှု စနစ်တို့၏ အရင်းအမြစ်များ ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားသော ကျမ်းပင် ဖြစ်သည်။

(O Rasool!) I have revealed to you a Book of Laws which is the source of all blessings.

برك စာလုံး၏ ပီပြင်လေးနက်မှု ကို အကောင်းဆုံးပြဆိုသော အာယတ်ကို ကုရ်အာန် (၃၅:၅၂) တွင် -

تَبَارَكَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

အနန္တစကြဝဠာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးကို ပြုစု ပျိုးထောင်ထား တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရှင်သန်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုး အောင်မြင် ပေါက်မြောက်မှု ဖြစ်စဉ်၏အရင်းအမြစ် ဖြစ်တော်မူ သည်။

Allah is the source of all blessings and Rabb of all the worlds.

برك

بَرَكَهٌ ခိုင်ခံ့၊ မြဲမြံတောင့်တင်းတည်တံ့ခြင်း တိုးပွားများပြားကြီး ထွားဖွံ့ဖြိုးခြင်း အကျိုးဖြစ်ထွန်း၊ အောင်မြင်ထွန်းပေါက်ခြင်း
الْبَرَكَهٌ ရေကန် နို့အထွက်များသော သိုး၊ ဆိတ်၊ ကုလားအုတ်မ
بَرَكَهٌ (အများကိန်း بَرَكَاتٌ)

အထက်ဖော်ပြပြီးသော အနက်အဓိပ္ပာယ်များ ပါဝင်သည်။ ကောင်းမြတ်သောအရင်းခံများ၊ အရင်း အမြစ်များ အကျိုးပြု အကြောင်းတရားများ ကုရ်အာန်တွင် အီမာန်နှင့် သတ်တူဝါ (မျက်ခြေ မပြတ်စောင့် ထိန်း ကျင့်သုံးရမည့် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်များ)ရှိသူတို့ ထိုက်ထိုက် တန်တန် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိခံစားကြရမည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို بَرَكَهٌဘရကဟ်ဟုအမည် ပေးခေါ်ဝေါ်ထားကြောင်း ကုရ်အာန် (၃၅:၅၂)တွင်

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَأَتَّوْنَا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

အကယ်၍မြို့ရွာ နေသူတို့သည် အလ္လာဟ် ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို စွဲမြဲသက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး မျက်ခြေမပြတ် လိုက်နာစရာများ ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ကြပါလျှင် စကြဝဠာအာကာသ တစ်ခွင်နှင့် မြေကမ္ဘာတစ်ပြင်လုံးရှိ သဘာဝ သယံဇာတများ ပေါများကြွယ်ဝ တိုးပွား များပြား ဖွံ့ဖြိုးလာမည်မှာ အသေအချာပင်ဖြစ်သည်။

If those people had believed and adhered to Allah's Laws, the blessings of this world as well as the heaven would have been opened to them. They rejected those Laws and Allah meted out to them what they had worked for. (The Qur'an 7:96)

အလားတူပင် ကုရ်အာန် ဆူရာ(၄၁) အာယတ် (၁၀)တွင် -

وَجَعَلْ فِيهَا رَوَاسِيٍّ مِّنْ فَوْقِهَا وَبَارَكْ فِيهَا وَقَدَّرْ فِيهَا أَقْوَاتَهَا فَيَأْتِي أَرْبَعَةَ أَيَّامٍ سَوَاءٍ لِلنَّاسِ لَيْنِ

အရှင်မြတ်သည် ကမ္ဘာမြေပြင်၌ တောင်ကြီး တောင်ငယ် အသွယ်သွယ်ကို ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်စေထား၏။ ယင်းကမ္ဘာမြေတွင် စားရေရိက္ခာတို့၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော သယံဇာတများကို အချိန် ကာလ၊ အပိုင်းအခြား လေးပိုင်းအတွင်း အချိန်အတွယ်၊ အချိုးအစား အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် ပွားများဖွံ့ဖြိုးစေခဲ့သည်။ ရှာဖွေ မွေ့နှောက် စားသုံးသူအားလုံးအတွက် တူညီသော အခွင့်အလမ်း များရှိသည်။

ရေ၏ရှုပ်ဆိုင်ရာ ဂုဏ်သတ္တိများ၊ ဓာတုဆိုင် ရာ ဂုဏ်သတ္တိ များနှင့် ဇီဝဂုဏ်သတ္တိများတွင် လူအပါအဝင် သက်ရှိအားလုံး

بشر

بَشْرَةَ ၂ လူ၏အရေပြား အပေါ်ဆုံးအလွှာ

الْبَشْرِ ၂ အရေပြားခွာခြင်း

البشر ၂ လူ၊ လူသား

بَشْرٌ ၂ နှင့် ۱ ۱ ၂ တို့၏ကွာခြားချက်

သွေးသားကိုယ်ခန္ဓာ၊ ဇီဝရုပ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား မှု အပေါ်အခြေခံ၍ လူကိုဘရူရှ် ۱ ۱ ၂ ဟုခေါ်သည်။

လူသည် အသိဉာဏ် အလိမ္မာ၊ အရည် အချင်း အမျိုးမျိုး ရှိသောယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံတတ်သော သဘာဝ တို့ကို အခြေခံ၍ လူသားကို ۱ ۱ ၂ ဟုခေါ်၏။

بَشْرٌ ၂ ဘရူရှ်ကို အလွယ်တကူသိနိုင်ရန်

ကုရ်အာန် ၂၃:၃၃တွင်-

مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ

သူ(တမန်တော်)သည် သင်တို့ကဲ့သို့ ဘရူရှ် လူသားစင်စင် ပင်ဖြစ်ပါသည်။

يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

သင်တို့ စားတဲ့အစားအစာများကို သူလည်း စားပါ၏။ သင်တို့ သောက်သုံးတဲ့ အရာတွေ ကိုလည်း သူလည်းသောက်သုံးပါ၏။

(ကုရ်အာန် ၂၃:၃၃)

This is only a mortal like you, eating of that where of you eat and drinking of what you drink. (The Quran 23:33)

လူသားတစ်ဦးဆက်လက် အသက်ရှင်နေ နိုင်ရန် အခြေခံ အချက်ဖြစ်သော စားသောက်၊ အိပ်စက်၊ မျိုးပွားခြင်းသဘော သဘာဝရှိပြီး အချိန်တန်သေရွာ ပြန်ကြသည်ချည်းဖြစ်သည်။ ဤအဆင့်ထက်မြင့်မားသောအင်ဆာန် ۱ ۱ ၂ အဆင့်အတွက် အလွှာဟုံထံက တမန်တော်များ မှ တစ်ဆင့်ပေးပို့သော လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှု စနစ်အတိုင်းလူ့ဘဝကို အားလုံးစုပေါင်း တည်ဆောက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။

بَآشِرٌ ၂ အရေပြားချင်းထိတွေ့ပွတ်သပ်သည် (ဝါ) ခင်ပွန်းနှင့် ဇနီး သည် ဆက်ဆံပေါင်းဖက် သည်။

ကုရ်အာန် ၂၃:၁၈၇ တွင်-

وَلَا تَبْأَسِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ

(ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ် ကျရောက်သည့် ရမဒါန်လနှင့် ပတ်သက် ပြီးပြောဆိုရာတွင်) သင်တို့သည် (မတ်စ်ဂျီဒ်) အလွှာဟုံပြဋ္ဌာန်းထား သည့် ဥပဒေများကို လူအများ စုပေါင်း၍လေ့လာ လေ့ကျင့် လက်တွေ့ကျင့်ကြံအားထုတ် ပျိုးထောင် ရာ ကျောင်းတော်များ အတွင်း(အေ့သီကာဖ်) ကုရ်အာန်ကျရောက်သည့် အချိန်ကာလမို့ ကုရ်အာန်ကို တစ်စိတ်တစ်လက်တည်း ဆည်းပူး လေ့လာစူးစမ်း စိတ်ဖြာ၍ နှလုံးသွင်းနေသည့် အချိန်ကာလတွင် ဇနီးသည်များနှင့်

ပေါင်းသင်းဆက်ဆံမှုမပြုကြပါနှင့်။

If you are at the center of training or activity e.g. (Masjid) in order to ponder or resolve some important issue or problem, then you should devote your total attention to the task in hand and refrain from going home. (2:187)

بَشَارَةٌ ၂ (ဘိရှာရသွန်) သတင်းစကားတစ်ရပ် ၎င်း သတင်း စကားသည် အကောင်းလည်း ဖြစ် နိုင်သည်။ အဆိုးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ယင်းသတင်းကြားရခြင်းကြောင့် မျက်နှာ အရောင်အသွေး အနေအထား အသွင်အပြင် ပြောင်း လဲသွားစေသည့် သတင်းမျိုးကို ۱ ۱ ၂ ဟုခေါ်၏။

بَشْرٌ ၂ သူသတင်းပေးခဲ့သည်။ (သတင်းမှာ အကောင်း သော်လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော် လည်းကောင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် ၃:၂၀တွင် -

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

အလွှာဟုံပြဋ္ဌာန်းချက်ကို သေဖိသူတို့အား နာကျင်ပြင်းပြသည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းပေးလိုက်ပါ။ အလားတူ ကုရ်အာန် ၁၆:၅၈-၅၉ တွင်-

وَإِذَا بَشَّرَ أَحَدَهُمْ بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

သမီးမိန်းကလေး မွေးဖွားကြောင်းသတင်း ပေးလိုက်သောအခါ (ဖခင်ဖြစ်)သူတို့၏မျက်နှာ မည်းသွားပြီး ဆို့နှစ်မွန်းကြပ်သွား လေသည်။

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ

ဆိုးရွားလှသည့် သတင်းရရှိခြင်းကြောင့် ရှက်လွန်းလို့ လူတို့ထံမှ ပုန်းရှောင်မျက်နှာလွှဲဖယ် သွားသည်။

أَيُّمَسْكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ

အရှက်တကွ ဖြစ်ရသည့် အတိုင်းဆက်လက် နေထိုင်ရမည် လားသို့မဟုတ်ပင် မွေးဖွားလာ သည့် သမီးမိန်းကလေးကို မြေမြုပ်ပစ်လိုက်ရမှာ လားဟု ဝေခွဲမရဖြစ်နေသည်။

أَلْأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

သတိပြုမှတ်သားပါ။ လွန်စွာစက်ဆုပ်ဘွယ် ကောင်းသော စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ကြလေခြင်းပါ တကား။ (ကုရ်အာန် ၁၆:၅၈-၅၉)

When the news of the birth of a daughter is conveyed to one of them, his face darkens and he chokes inwardly. He hides him self from his people due to shame because of this ill-tidings. He begins to think whether he should keep it as a symbol of disgrace or bury it in earth.

O how vile is their line of thought!

(The Qur'an 16:57-59)

(and also 42:49, 43:17, 81:8).

သတင်းကောင်းအတွက် **بِشَارَةٍ** ကို သုံး၏။
اسْتَبَشَرَ، اسْتَبَشَارٌ စိတ်နှလုံးကျယ်ပြန့်၍ ကြည်သာရွှင်ပြုံး
ကြည်နူး ပျော်ရွှင်သည်။
ဤဝေါဟာရကို **اشْمَزَزَ، [اشْمَزَزَان]** စိတ်နှလုံးကျဉ်းကြုတ်၊
ကျပ်တည်းလာပြီး မပျော်မရွှင်ဖြစ်လာသည်နှင့် ဆန့်ကျင်သုံးသည်။
ကုန်အာန် ၃၉:၄၅-

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

အလ္လာဟ်တစ်ပါးတည်း၏ အကြောင်း သန့်သန့် ဖော်ထုတ်
တင်ပြလာ သောအခါ အနာဂတ် ကာလအာခိရဟ် လူ့သက်တမ်း
ကို မယုံကြည်သူတို့၏ စိတ်နှလုံးများသည် ကျဉ်း ကြုတ်ကျပ်တည်း
လာပြီး မရွှင်မပြေဖြစ်လာကြ ကုန်၏။

وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مَنَدُوا بِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကလွဲလို့ အခြားခြားသောအရာများ(လူ
ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်များ ကျင့်စဉ်များအဆို
အမိန့်များ) ကို ဖော်ထုတ်တင်ပြသောအခါ ကြည့်လိုက်ကြ ပါဦး
သူတို့တွေ စိတ်နှလုံး ကျယ်ပြန့်၍ ကြည်သာ ရွှင်ပြုံးကြည်နူးနေ
လိုက်ကြတာ။ (၃၉:၄၅)

And when Allah alone is mentioned, the hearts of
those who believe not in the Hereafter shrink, and when
those besides Him are mentioned, lo ! they are joyful.
(The Qur'an 39:45).

الْبِشَارَةَ လှပတင့်တယ်၊ အပြစ်ဒုစရိုက်ကင်းခြင်း။
الْبَشِيرِ မင်္ဂလာသတင်းကောင်း ဆောင်ယူပေးပို့သူ။

ب ص ر

بَصْرٌ မျက်စိဖြင့် ကြည့်မြင်နိုင်လောက်အောင် လင်းသောအလင်း
ရောင်။ လူတို့သည် အရာဝတ္ထုများကို ကောင်းစွာမြင်တွေ့
နိုင်ရန် အလင်းရောင်သည် ၎င်းအရာ ဝတ္ထုများပေါ်
ကျရောက်လာပြီးနောက် ၎င်းတို့မှ ရောင်ပြန်
ဟပ်လိုက်သော အလင်းရောင် Reflection သည်
မျက်စိ၏ အမြင်စွမ်းအား ရှိသော မျက်ကြည်လွှာပေါ်သို့
ကျရောက်မှသာ လူ၏မျက်စိသည် သက်ဆိုင်ရာ အရာ
ဝတ္ထုများကို ကောင်းစွာမြင်တွေ့နိုင် တော့သည်။ ထို့ကြောင့်
ဤနေရာ၌ မူလအလင်းရောင် အပြည့်အဝ ရရှိရန်
လိုအပ်သလို မျက်စိ၏မျက်ကြည်လွှာ ရှိအမြင်
စွမ်းအားလည်း ကောင်းဖို့လို အပ်ပါသည်။
ယင်းနှစ်ခုစလုံးကို **بَصْرٌ** ဟု ပင်ခေါ်သည်။

مُبْصِرَاتٌ မြင်တွေ့ရသောအရာများ။ မျက်စိဖြင့် မြင်တွေ့သိရှိ
သဘောပေါက်လာရ သည့်အသိပညာ၊ သဘောပေါက်
နားလည် သိမြင်မှုတို့ကိုလည်း **بَصْرٌ** ဟုပင်သုံးနှုန်း၏။
ဤအချက်များ ပေါ် အခြေခံ၍ ၎င်းမှတစ်ဆင့်ဆက်လက်ပြီး

بَصِيرٌ အသိပညာ။ ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသူ။ အသိပညာရှင်။
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဆွဲဖတ်ဂုဏ်ရည်တော်။
بَصِيرَةٌ သိမြင်၊ နားလည်၊ သဘောပေါက် နိုင်စွမ်း၊
ဆင်ခြင်တုံတရား စဉ်းစား တွေးတော ကြံဆနိုင်စွမ်း
ခိုင်လုံတိကျ သောသက်သေ၊ သာဓက အထောက်
အထား အဆုံးအမဩဝါဒ။

بَصْرٌ (بَصَرٌ) to look, see;
to realize, understand, comprehend
بَصْرٌ (pl. أَبْصَارٌ) vision, eye- sight, insight, discernment,
perception.
بَصِيرَةٌ (بَصَائِرٌ) Penetration, discernment, power of
mental vision.

بَصِيرٌ မျက်စိကောင်းစွာမြင်တွေ့ နိုင်သူ။
၎င်း၏ဆန့်ကျင်ဘက် **أَعْمَى** မျက်စိကန်း နေသူတို့ကို ကုန်အာန်
၂၀:၁၂၅ တွင်အတူယှဉ် တွဲပြသထား၏။

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

အို-အရှင်၊ ကျွန်တော်မျက်စိ ကောင်းစွာမြင် တွေ့နိုင်သူဖြစ်
ခဲ့ပါလျက်၊ အရှင်မြတ် ကျွန်တော်အား အဘယ်ကြောင့် မျက်စိကန်း
အဖြစ် (ယခု) ပြန်လည်ရှင်ထစေပါသနည်းဟု မေးလိမ့်မည်။

(ကုန်အာန် ၂၀:၁၂၅)

He will ask; My Rabb, why have you raised me up
blind, while I used to see?
(The Qur'an 20:125)

نَظْرٌ တွေ့မြင်ခြင်းနှင့် **بَصْرٌ** တို့၏ ကွာခြား ချက် မည်သို့ရ
သည်ကိုလည်း ကုန်အာန် (၇:၁၉၈)တွင် -

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَسْمَعُوا

သင်(တမန်တော်) ကသူတို့ကို တရား လမ်းမှန်ဘက်စီသို့
ကြွေးကြော်ဖိတ်ခေါ်လျှင် သူတို့သည် ဂရုတစိုက်နားမထောင်ကြချေ။

If you summon these people to the right path; they
will not harden to your call. (The Qur'an 7:198)

وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

သူတို့သင့်ကို ကြည့်နေသည်ကိုတော့ သင် မြင်တွေ့နေရသည်။
သို့သော် သူတို့သည် အမှန်တကယ် အာရုံစိုက်ကြည့်ရှုနေခြင်းကား
မဟုတ်။ (၇:၁၉၈)

They appear to be looking at you but their thoughts
are elsewhere. (The Qur'an 7:198)

نَظْرٌ သည် သတိမမူအာရုံမပြုဘဲ၊ ကြည့်ရှု ရုံမျှဖြစ်ပြီး၊ **بَصْرٌ**
သည် သတိမူ၊ ဂရုစိုက်ပြီး သိမြင်၊ သဘောပေါက်ဆင်ခြင်ရန်
ကြည့်ရှုခြင်း မျိုးဖြစ်သည်။

သွေးသား၊ အရေပြားတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထား သော 'မံသစက္ခူ'ဖြင့်
အပေါ်ယံ၊ သာမန်ကြည့် ရှုခြင်းသည် သိမြင်သဘောပေါက် နား

လည်ခြင်း မရှိနိုင်သဖြင့် ၎င်းကို အကန်းဟုပင် ကုန်အာန် (၁၀:၄၃)တွင်ဖော်ပြထား၏။

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ
သူတို့အနက် အချို့သူတို့သည် သာမန် ကြည့်နေရုံမျှသာ ဖြစ်သည်။ အမှန်သတိမူ ဂရု စိုက်ပြီး သိမြင်နားလည်သဘောပေါက် ဆင်ခြင် ကြမည်မဟုတ်သည့် အကန်းတွေကို သင်(တမန် တော်)က တရားလမ်းမှန်ပြဦးမလို့လား။

(၁၀:၄၃)

There are some among then who seems to look to you for guidance but their thoughts are elsewhere. You cannot make such blind people to see when they do not want to reflect.

(The Qur'an 10:43, and also 7:198)

လူသားသည် မိမိ၏လူမှုဘဝတစ်လျှောက် လုံးတွင်တွေ့ကြုံ ရင်ဆိုင်ရမည့် လူမှုဘဝ ပြဿနာအဖုံဖုံကို မိမိ၏ဦးနှောက် အသိ ဉာဏ် တစ်ခုတည်းဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်းငှာ၊ မတတ်စွမ်းနိုင် ကြောင်းကို သမိုင်းသင်ခန်းစာ များမှသိမြင်နား လည်လာပြီးဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်၏ တမန်တော်တို့ထံမှ တစ်ဆင့် လူသားများအတွက် ထုတ်ပြန်သောဝဟီသည် ယင်းလူမှု ဘဝပြဿနာအဖုံဖုံအတွက် အဖြေရှာရေးတွင် ဆင်ခြင်တုံတရားများကို ပေးစွမ်းနိုင် သည်။ ထို့ကြောင့် လူသား၏ဦးနှောက်၊ အသိဉာဏ်သည် ဝဟီ၏ လမ်းညွှန် ချက်ကို ရယူဆွဲကိုင်၍ ဘဝကို မြဲမြံစွာတည်ဆောက်နိုင် မည်ဖြစ် ကြောင်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က တမန်တော်မြတ်အား ကြေငြာပြောကြားစေခဲ့ ကြောင်း ကုန်အာန်(၆:၅၀)တွင်-

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ

ကျွန်ုပ်(တမန်တော်)ထံ၌ အလ္လာဟ်၏ ရတနာသိုက်များလည်း မရှိပါ။ မမြင်ကွယ်ရာမှ အကြောင်းအရာများကိုလည်း အကျွန်ုပ် လုံးဝ မသိပါ။ ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ်သည် မလတ်(က်) ကောင်းကင် တမန်တစ်ပါး ဖြစ်ပါသည်ဟုလည်း အကျွန်ုပ်မပြောဆိုပါ။

ان اتبع الا ما يوحى الي

ကျွန်ုပ်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချသည့် ဝဟီကို သာလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ဖဝါးခြေထပ်တိတိပပ လိုက်နာကျင့်သုံးတည်ဆောက်ပါသည်ဟု သင် တမန်တော် အသိပေးကြေငြာပြောကြားပါ။

قل هل يستوي الاعمى والبصير

(ဝဟီ မရမီ) မျက်ကန်းဘဝရောက်နေသူနှင့် (ဝဟီရရှိပြီး) အသိအမြင် ပညာအလင်းရောင် ဆင်ခြင်တုံတရားရရှိသူ မျက်မြင်နှင့်အတူတူ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော၊ သင်တမန်တော် မေးမြန်း ကြည့်ပါလော။ (ကုန်အာန် ၆:၅၀) افلا تتفكرون

(ဤကွဲပြားခြားနားချက်ကို) သင်တို့ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသုံး သပ် ဆင်ခြင်ခြင်း မပြုကြပါသလော။

O Rasool, proclaim to them; "I do not assert before you that I possess the treasures of Allah or have the knowledge of the unseen. Neither do I assert that I am a malak. I only say that I receive Allah's revelation which I follow myself. Ask them "is one who is blind at par with one who is seeing? Do you not reflect upon this? (The Qur'an 6:50)

بصيرة ခိုင်လုံသော အထောက်အထား သက်သေ သာဓက အဖြစ် ကုန်အာန်(၁၅:၁၄-၁၅)တွင်

بل الانسان على نفسه بصيرة ولو القى معاذيره

လူသားသည် အကြောင်းပြချက်အမျိုးမျိုးကို ထုတ်ပြန်လေ့ ကစား သူ၏ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးသည် သူ့အကြောင်းကို သိရှိနိုင်သည့် ခိုင်လုံသော အထောက်အထားပင်ဖြစ်သည်။

Nay, man is evidence against himself, though he put up excuses. (The Qur'an 75:14-15)

တဖန် ကုန်အာန် (၁၂:၁၀၈) တွင်-

قل هذه سبيلي ادعوا الى الله على بصيرة انا ومن اتبعني

ဤ(ကုန်အာန်)သည် အကျွန်ုပ်ဘဝ တည် ဆောက်မှု စနစ် ပင်ဖြစ်သည်။ အကျွန်ုပ်နှင့် အကျွန်ုပ်အား ဖဝါး ခြေထပ် လိုက်နာကြ ကုန်သောသူတို့သည် အသေအချာ စူးစမ်းဆင်ခြင်မှု ပေါ်တွင် အခြေ ပြုပြီး လူတို့အား အလ္လာဟ် ဘက်ဆီသို့ဖိတ်ခေါ်နေပါသည်။

وسبحان الله وما انا من المشركين

အလ္လာဟ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်တွဲဖက်စရာဟူ၍ လုံးဝ ကင်းရှင်း၏။ အကျွန်ုပ်သည် အလ္လာဟ်၏စနစ် နှင့်အခြား မည်သည့်အရာကိုမျှ တွဲဖက်ယှဉ်တွဲ ခြင်းလုံးဝမပြုပါ။

(O Rasool!) Proclaim to them this is my way which is very clear and straight. The call is based on firm conviction and reason as well as that of my followers. Allah is much above our setting up peers to Him.

(The Qur'an 12:108)

باطل

باطل သည် ဟန် အာနက်အဓိပ္ပာယ် နှင့်နှိုင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုထင်ရှားသော ဆိုလိုရင်း သို့ရောက်ရှိမည်။

حق အများအားဖြင့် အမှန်တရား၊ သစ္စာ တရား၊ မှန်ကန်မှု စသဖြင့်ဘာသာပြန် ကြသည်။ ဤဘာသာပြန်ဆိုမှုသည် အရဗီဘာသာက ဆိုလိုသည့် သဘော တရားနှင့်အပြည့် အဝကိုက်ညီခြင်းမရှိပါ။

حق ဆိုသည်အပြည့်အဝ အပြုသဘော ဆောင်ပြီး ဖြစ်ထွန်း တည်ဆောက်မှု ပြုသောခိုင်မာသည့် အကျိုးရလဒ်ကို ပွား များစေသည့်အရာ အကြောင်းအရာ အသိတရား၊ အတွေး အခေါ်၊ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုစသည်တို့ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် **باطل**ဆိုသည်မှာ ပျက်စီးစေသည့် သဘောဆောင်ပြီးယုံယွင်းပျက်ပြား၊ တိမ်ကောပပျောက် သွားနိုင်သော မယ်မယ်ရရ အကျိုး ရလဒ် ပွားများမှု မဖြစ်စေနိုင်

သည့် အရာ၊ အကြောင်းအရာ၊ အသိတရားအတွေးအခေါ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုစသည်တို့ ဖြစ်၏။

Haqq is antithesis of batil. **باطل**.

Haqq means the state or quality, or property of being just, proper, right, correct or true. Everlasting existence. Valid, substantial or real. Existing as an established fact so as to be undeniable. It stands for those constructive result of conceptions and beliefs which manifest themselves in a tangible form.

The antithesis of Haqq is batil. It might be emphasized again that batil does not stand merely for ideas or actions with destructive potentialities but include all thinking and conduct that do not lead to constructive results.

ဤဝေါဟာရနှစ်လုံးစလုံးကို ယှဉ်တွဲ၍ ကုရ်အာန်(၂:၄၂)တွင်-

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ

သင်တို့သည် ဟတ်(က်)အမှန်တရားကို ဘာသို့လိအမှားဖြင့် ရောထွေးယှက်တင် မလုပ် နှင့်။

وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

သိလျက်ပင် သင်တို့သည် ဟတ်(က်)အမှန် တရားကို ထိန်ချန် ကွယ်ဝှက်ထားကြကုန်သည်။

Confound not truth with falsehood. Nor knowingly conceal the truth. (The Qur'an 2:42)

People tend either to conceal the truth or mixing divine revelation with their self-made traditions to confound the truth with falsehood is such a manner that what is false appears to be true. They do all this knowingly for their vested interests.

အရဗီအသုံးအနှုန်းတွင် **باطل** အရာဝတ္ထု တစ်ခု အချည်းနှီးအလဟဿ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရ သည်ဟုသုံး၏။

အဘိဓာန်ရှင် **تاج العروس** ကပစ္စည်းတစ်ခု သည် စံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်ထားသည် အရည် အသွေးရှိမရှိ၊ သိရှိရန် မှတ်ကျောက်ပေါ်တင် တိုက်ကြည့်၍ စံချိန်စံညွှန်းမပြည့်မီ မကိုက်ညီပါက ၎င်းပစ္စည်းသည် **باطل** ဘာသို့လိဖြစ်ပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် စံချိန်စံညွှန်း အတိုင်း အရည်အသွေးပြည့်မီကိုက်ညီပါမှ **حق** ဟတ်(က္က) ဖြစ်သည်။

မုစ်လင်မိအများစုလက်ခံ ကျင့်သုံးနေကြ သည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ကျင့်သုံးမှု အတော် များများသည် အခေါ် အဝေါ်အား ဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ရှေးပဝေသဏီ အချိန်ကာလတည်းမှ အသားသေနေခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း **حق** ဟတ်(က်)အမှန်တရားဟု

မှားယွင်းစွာ လက်ခံ ကျင့်သုံးနေကြ၏။ ထို့ကြောင့်မည်သည့် ရလဒ်မျှ မဖြစ်ထွန်းပါ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကုရ်အာန်တွင် **حُكْمٌ** (မအက္ခရာကို လေ့လာပါရန်) ပြဋ္ဌာန်း ချက်တစ်ခုကို သတ်မှတ်ထားလျှင် ယင်းပြဋ္ဌာန်း ချက်၏ရလဒ် အကျိုးဆက်ကိုတစ်ပါတည်း ဖော်ပြ၏။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ

فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

အို-အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လက်ခံယုံကြည်ကြ သူတို့၊ အကယ်၍သင်တို့သည် အလ္လာဟ်ပြစည်း စနစ်အတိုင်း အသက်ရှင်နေ ထိုင်ကြပါမူ အလ္လာဟ်သည် သင်တို့၏ဘဝကို မြင့်မားစေမည်။ သင်တို့၏ ချို့ယွင်းအားနည်း မှု အပြစ်အနာ အဆာများကို ဖယ်ရှားပေးမည်။ ၎င်းပြင်သင်တို့၏ ဘဝလုံခြုံဘေးကင်းအန္တရာယ် များ ရှင်းလင်းသွားစေမည်ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်သည် ကြီးမားသော ကျေးဇူးတော်များကို ချီးမြှင့် ပေးသနားသော အရှင်ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၈:၂၉)

If you adhere to the laws of Allah, He will grant you a life of distinction, wipe out the ill-effects of your short-coming and grant you protection. He is Giver of great blessings. (The Qur'an 8:29)

တစ်ပါးတည်းရဲ့စကားအစား၊ အများကြီးရဲ့ စကားကို နာမယ်ဆိုလျှင် (၆:၁၁၃)တွင် -

وَأَنْ يُطِيعَ أَكْثَرَمَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ

လောကရှိသူတွေရဲ့ ပြောဆိုတွေးတော၊ ကြံဆတီထွင်ထားသည့် အဆိုအမိန့်ဩဝါဒ လမ်းညွှန်ဆုံးမ စကားများကို သင်လိုက်နာကျင့် သုံးလျှင် ၎င်းအရာတို့သည်သင့်အား အလ္လာဟ်၏လမ်းကြောင်းမှ လွဲချော်တိမ်းစောင်းသွားစေ မည်။

O Rasool! If you were to follow the majority in the land, they would lead you astray from the path of Allah. They simply follow their own surmises and indulege in conjectures.

حق ဟတ်(က္က)သည် ခိုင်မြဲမယိုင်လဲ၊ တောင့် တင်းမြဲပင် **باطل** ဘာသို့လိသည် ချိနဲ့အားနည်း ပြိုကွဲလွင့်စင်စမြဲပင်။ (ကုရ်အာန် ၁၃:၁၁)

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

حق ဟတ်(က္က) အမှန်တရားရောက်ရှိလာ လျှင် **باطل** အမှားသည် ပျောက်ပျက်လွင့်စဉ် သွားရလေသည်။ ဘာသို့လိအမှားသည် ပျောက် ပျက်လွင့်စင်စမြဲပင်ဖြစ်သည်။

O Rasool! Announce to the entire world that the truth has manifested itself and false hood has vanished: for false hood by. its very nature must perish eventually.

(The Qur'an 17:81)

မှောင်မှိုက်နေသောနေရာတွင် မီးထွန်းလိုက် သည့်နှင့်အမှောင်

များပျောက်ပျက်၍ မီးသည် ဆက်လက်၍ လင်းဝင်းထွန်းတောက် နေတော့ သည်။ ထို့ကြောင့် မှားယွင်းသောအရာများကို လွင့်စင် ပျောက်ကွယ်ရန် နည်းလမ်းမှာ မှန်ကန် အကျိုးရှိသော တည်ဆောက်ရှင်သန်မည့် အရာများကို ကျင့်သုံးတည်ဆောက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၁၁:၁၄)

The result accruing from your good action will efface the ill-effects of your faltering, if any. (The Qur'an 11:114)

اِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدِّ هِنَ السَّيِّئَاتِ

အကျိုးကျေးဇူးပွားများပြီး တည်ဆောက်မှု ပြုမည့် အလုပ်များ၏ ကောင်းကျိုးများသည် အကျိုးမဲ့၍ ပျက်စီးယိုယွင်းစေသော လုပ်ရပ် များ၏ဆိုးကျိုးများကို ကုစားကင်းရှင်းစေပါသည်။

စဉ်

လွတ်လပ်စွာ သွားလာလှုပ်ရှားနေသည့် အရာတို့၏ လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် တွင်ရှိသည့် အတားအဆီး အချုပ် အနှောင်များကို ဖယ်ရှားပစ်ခြင်း၊ ၎င်း နောက် လွတ်လပ်စွာ ဆက်လက် လှုပ် ရှားမှုကို တည်တံ့စေခြင်း အရဗီစာပေ အသုံးအနှုန်းတွင် **بَعَثَ النَّامُ** သူသည် ကုလားအုတ်မ၏ နောင်ကြီးများကို ဖြုတ်ပေးလိုက်ပြီး လွတ်လပ်စွာ လှုပ် ရှားသွားလာစေသည်။

အလားတူပင်၊ ဤလူ့ လောကတွင် လူတစ်ဦး ချင်း၏ သို့မဟုတ်လူအများ၏ လူမှုဘဝရှင်သန် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးပြီး စည်ပင်ဝပြောမှုကို ဟန့်တား ပိတ်ဆို့နှောင့်ယှက်နေသည့် အယူအဆ အမှား များ၊ မူဝါဒလမ်းစဉ်ဆိုးများအား ချေမှုန်းသုတ်သင် ဖယ်ရှားကင်းဝေးစေခြင်းကိုလည်း **بَعَثَ** ဘာအံ့သုန် ဟုခေါ်၏။

လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးစသည့် လူ့ရေးရာ ကဏ္ဍ တိုင်းမှာလိုလို သမိုင်းစဉ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် မလွဲမသွေ၊ တွေ့မြင် ရတတ်သည့် လူနည်းစုတစ်စုသည် စနစ်ဆိုးများ ကို ကိုယ်တိုင်ကျင့် သုံးနေသူများနှင့် ၎င်းစနစ် ဆက်လက်တည်တံ့ရန် ကျားကန်ပေး ထားသည် ကြား(ပွဲစား)လူတန်းစားများကိုလည်း တွေ့ရ တတ်စမြဲပါ။ လူများစုကတော့ ယင်းသူတို့၏ တစ်သက်စာ ဦးနှောက်ဖောက် စားခံရခြင်းမျိုး၊ ဂုတ်သွေးစုတ်ခံရခြင်းမျိုး၊ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရခြင်း မျိုးတို့ ၏ ခါးသီးသော ဆိုးကျိုးများကို နှစ်ရှည်လ များ၊ ခါးစည်း၍ခံစားနေ ကြရပြီး အဆုံးစွန်၌ ကာလတစ်ခုရောက်ရှိလာသောအခါ အားလုံး တက်ကြွစွာ စုပေါင်းပါဝင်ပြီး ယင်းစနစ်ဆိုးများ နှင့်သက်ဆိုင်သူအား လုံးကို နှေ့ချင်းညချင်း ချေမှုန်းသုတ်သင် ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ကြသည့် အကြောင်းကို စကားလုံးကျစ်လစ်သိပ်သည်းစွာ သုံးနှုန်းပြီး ဖော်ပြထားချက်နှင့် အထင်ရှားဆုံး သောသာဓကကိုပါ ကုရ်အာန် ၈၃:၁-၆တွင်

وَيَلِّ الْمَطْفَيْنِ

သူတစ်ပါးကို မစွဲမပွဲ ပေးကမ်းချီးမြှင့်ကျွေး မွေးထောက်ပံ့ကူညီ ပံ့ပိုးပြီး မိမိကိုယ်တိုင် မြူးမြူး မြက်မြက် ရယူပါးမျို အကျိုးခံစားလိုကြ သူများ သည် အမှန်ပင် ပျက်စီးခြင်းမလှပျက်စီးကြရမည်ဖြစ်သ တည်း။

အထက်ပါအကြောင်းအရာအတွက် လူတိုင်း အလွယ်တက ြေ့မြင်သိရှိနိုင်သည့် လူ့ဘဝ လက်တစ်ကမ်းမှ သာဓကတစ်ရပ်ကို အာယတ် ၂နှင့် ၃တွင် တိတိပပ ရှင်းလင်းပြပြန်သည်။

اَلَّذِيْنَ اِذَا كُنَّا لَوْ اَعْلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ

(အထက်ဖော်ပြပါ) သူတို့သည် လူတို့ထံမှ (ဆန်၊ စပါးစ သည်တို့ကို) တောင်း၊ တင်းတွင် ထည့်၍) ပမာဏကိုခြင် တွယ်ယူကြသောအခါ အပြည့်အဝရယူကြသည်။ (၈၃:၂)

وَ اِذَا كَا لَوْ هُمْ اَوْ و زَوْ نُو هُمْ يَخْسِرُوْنَ

သူတစ်ပါးကို ခြင်တွယ်ပေးကြရသောအခါ သို့မဟုတ် ချိန်တွယ် ပေးကြရသောအခါ လျော့ နည်း၍ပေးကြကုန်သည်။ (၈၃:၃)

ဤကားအပေးအယူလုပ်ရသော အထင်ရှား ဆုံး အလုပ်များ အနက် လူတိုင်းသိကြသည့် “အရောင်းအဝယ်” ကိစ္စကိုသာဓက အဖြစ်ပြသ ထား၏။ အလားတူ အခြားအခြားသော လူမှု ဘဝတစ် လျှောက် များမြှောင်လှစွာသော အပေး အယူအဆက်အဆံ့ အတုံ့ အလှည့်၊ အပြန် အလှန်ကိစ္စရပ်များရှိသေး၏။ စဉ်းစား လေ့လာ ကြည့်လျှင် မရေမတွက်နိုင်သော ကိစ္စရပ်များ တွင် ဖော်ပြပါမ တရားမှု တစ်ဖက်စောင်းနင်းပြုမှု ပိုယူ လျော့ပေး၊ များများယူ၊ နည်းနည်းပေးသည့် ဦးနှောက် ဖောက်စားမှုများ၊ ဂုတ်သွေးစုပ်ယူမှု များ၊ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုများကား နေရာတကာတွင် အခါမရွေးတွေ့ရ တတ်သည်။ နောက်ဆုံးကြီးမား ထင်ရှားသော အချိန်ကာလတစ်ရပ် သို့ ရောက်သောအခါ အဆိုပါစနစ်ဆိုးနှင့် ပတ်သက်မှုများကို သုတ် သင်ရှင်းလင်းဖယ်ရှားပစ်လိုက်မည် ဖြစ်ကြောင်း အာယတ် (၄)တွင်-

اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ مَّبْعُوثُوْنَ

ကြီးကျယ်ထင်ရှားသော အချိန်ကာလတစ်ခု တွင် ယင်းသူတို့ သည် သုတ်သင်ရှင်းလင်းဖယ် ရှားခြင်းခံကြရမည်ကို သူတို့သိရှိ ယုံကြည်ထား ခြင်းမရှိကြပါသလော။

ထို့နောက် အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ပြသော တရားမျှတသည့် စနစ် ကို ထူထောင်သောအချိန် သို့ ရောက်ရှိပါမည်။ အလ္လာဟ်လမ်း ညွှန်သော လူမှုဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်သည် လူမျိုးအုပ်စု တိုင်းရှိ သူတို့ကိုပြုစုပျိုးထောင်ပေးသည့် စနစ် သာဖြစ်ကြောင်း အာယတ် (၆)တွင်ဆက်လက် ရှင်းပြထား၏။

يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

တစ်လောကလုံးရှိ လူမျိုးအုပ်စုအားလုံးရှိ လူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ပေးသောအရှင်၏ ပြုစု ပျိုးထောင်သည့် စနစ်၊ ဇယား၊ စည်းကမ်း နည်းလမ်းများနှင့် အညီ တည်ဆောက်သည့် အချိန်ကာလ ဆိုက်ရောက်လာလိမ့်မည်။

- 1. Woe to those that deal in fraud,
- 2. those who, when they have to receive by measure

from men, exact full measure,

- 3. but when they have to give by measure or weight to men, give less than due.
- 4. do they not think that will be eradicated
- 5. on a mighty day,
- 6. a day when all mankind will be nurtured in accordance with Rabubiyah system of their Rabb. (The Qur'an 83:1-6)

Fraud must be taken in a widely general sense. It covers giving short measure or short weight, but it covers much more than that. It is the spirit of injustice that is condemned, giving too little and asking too much. This may be shown in commercial dealings. Where a man exacts a higher standard in his own favour than he is willing to concede as against him.

In domestic or social matters, an individual or group may ask for honours, or respect or services which he or they are not willing to give on their side in similar circumstances. It is worse than one-sided selfishness: for it is double injustice. But it is worst of all in religion or spiritual life: with what face can a ask for Rahmah from Allah when he is unwilling to give it to his fellow-men?

You must give in full what is due from you, whether you expect or wish to receive full consideration from the other side or not.

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِيًّا وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْهُمْ سَاءً بَدِيًّا

ထိုပိုင် (ရှေးလွန်လေပြီးသော တမန်တော်) တို့နောက် တမန်တော်မူသောနှင့် ဟာရွန်တို့အား ဖိရ်အောင်ထံသို့ ငါအရှင်၏အာယတ်ဥပဒေသ၊ လမ်းညွှန်ဒေသနာများဖြင့် စေလွှတ်ခဲ့သည်။

After them, we sent Moses and Aaron with clear laws to the Pharaoh and his powerful ministers.

လူတို့ကွယ်လွန်ပြီးသီချင်း၌ မြုပ်နှံထားသည့် အခြေအနေကို ကုန်အာန်တွင် အိပ်စက် နားနေ ရာမှ ပြန်လည်နိုးထစေသည့်အနက် ဖြစ်ကြောင်း ကို (၃၆:၅၂)တွင်-

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا

ဒုက္ခပါပဲကွာ ငါတို့အိပ်စက်နားနေရာမှ ငါတို့ ကိုမည်သူသည် နိုးထစေခဲ့ပါသနည်းဟု လူတို့က ညည်းညူပြောကြားမည်ဖြစ်သည်။

They murmured: O Woe to us! Who has raised us up from our resting place? (The Qur'an 36:52)

ကုန်အာန်တွင် မှတ် သေခြင်းကို သက်တမ်းကုန်ဆုံး၍ အသက် ထွက်သေဆုံးခြင်းအပြင် နိုးကြားမှု မရှိခြင်း၊ ငိုက်မြည်းမေ့မျော၊

သတိလစ် နေခြင်း၊ ရဲစွမ်းသတ္တိမရှိခြင်း စသည်တို့အတွက် လည်းသုံးစွဲ၏။ နိုးကြားရှင်သန် ထက်မြက် သတ္တိ စွမ်းပကားရှိရှိ ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက်လည်း **بَعَثَ** ဘာအသွန်ကို အသုံးပြုကြောင်း ကုန်အာန် ၂:၅၆ တွင်-

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

လျှပ်စစ်လက်ခြင်းနှင့် မိုးချိန်းသံများကြောင့် ကြောက်ရွံ့မေ့မျော သတိလစ်သွားကြကုန်သော သင်တို့ အားငါအလ္လာဟ် အရှင်မြတ် သည် သင်တို့ အပြည့်အဝ ကျေးဇူးတရားသိရှိနိုင်ရန် ပြန်လည် နိုးကြား သတိရ၊ ရှင်သန်ထက်မြက်မှုကိုဖြစ်စေ ခဲ့သည်။

Even after that, we revived you and afforded you the opportunity to foster your potentialities so that liberated from the death, you could live your new life. (The Qur'an 2:56)

အလားတူပင်၂:၂၅၉ တွင် ဗနီအစ္စရာအီလ် တို့ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာ ကျွန်ုပ်သပေါက်အဖြစ် နိမ့်ကျ မွဲတေပြီး မိမိတို့ဘဝကို ထူထောင်ရှင်သန်အောင် ပြုရမှန်းမသိ ဖြစ်နေသည်ကို ပြန်လည် ချီးမြှား ရှင်သန်မှုဖြစ်စေခဲ့သည်ကို-

فَأَمَّا تَأْتِيهِمُ اللَّهُ مَائِدَةً عَامًّا ثُمَّ بَعَثْنَا

နှစ်ပေါင်းတစ်ရာတိုင် မလှုပ်မရှက် မနိုး မကြား အဖိနှိပ်အချုပ် အချယ် ခံနေရသည့် အသေဘဝမှ ခံစားချက်အားလုံးဖယ်ရှား၊ နိုး ကြားရှင်သန်စေခဲ့သည်။

As is known in history, the Bani-Israil lived in captivity for about a hundred years. Then they were liberated and re-established in Jerusalem.

(The Qur'an 2:259)

တမန်တော်များအား စေလွှတ်ပွင့်ပေါ်စေ ခြင်းကိုလည်း **بَعَثَ** ဖြင့် သုံးနှုန်းကြောင်း ၂:၁၂၉တွင်-

رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ

အို-ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် နောင်လာ နောက်သား မျိုးဆက်သစ်များအတွင်း သူတို့အနက်မှပင် ရဆူလ် တမန်တော်တစ်ပါး ပွင့်ပေါ်စေတော်မူပါ။

O- Our nurturer, raise a Rasool from among them. (2:129)

တစ်ဦးတစ်ယောက်အား တာဝန်တစ်ရပ် ပေး၍ ခန့်အပ်ခြင်းကို လည်း **بَعَثَ** ဖြင့်ပင် သုံးနှုန်းကြောင်း ကုန်အာန် ၄:၃၅ တွင်-

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ آهْلِهَا

အကယ်၍ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးကြား၌ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားမည်ကို သင်တို့စိုးရိမ်ခဲ့ကြလျှင် ခင်ပွန်း၏ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အနက်မှ ခုံသမာဓိလူကြီး တစ်ဦးနှင့်ဇနီးသည်၏ဆွေမျိုးသားချင်းတို့အနက် မှခုံသမာဓိလူကြီးတစ်ဦးကို (ယင်းပြဿနာ) ဖြေ ရှင်းရန် တာဝန်ပေးရွေးချယ်ကြကုန်။

As regards husbands and wives, if you apprehend a breach between the couple, the concerned authority should constitute a board of arbitration consisting of two members, one from the husband's family and the other from the wife's. (The Qur'an 4:35)

ကုန်အာန်တွင် **يَوْمَ الْبَعْتِ** သို့မဟုတ် **يَوْمَ يَبْعَثُو** သို့မဟုတ် **يَوْمَ الدِّينِ** ကိုနေရာပေါင်း များစွာတွင်တွေ့ရ၏။ ယင်းစကားလုံး တို့၏ ရှေ့နောက်ရှိ အကြောင်းအရာအချက်အလက် စကားဆက်ကို လိုက်၍ ဤလောကတွင်သော် လည်းကောင်း၊ သေလွန်ပြီး နောင် တမလွန် အနာဂတ်အချိန်ကာလတွင် သော်လည်းကောင်း၊ တဖန် ရှင်ပြန်ထမည့် အခြေခံသဘောကိုသိရှိပြီး အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပိုင်းခြားကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

မရယမ်သခင်မ၏ သားတော်အီဆာ(အ) တမန်တော်နှင့် ပတ်သက်ပြီး သူသေပြီးနောက် ပြန်ရှင်လာရမည့်အကြောင်း ကုန်အာန် ၁၉:၃၃-၃၄ တွင်-

وَالسَّلَامُ عَلٰى يَوْمٍ وُلِدْتَ وَيَوْمٍ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

ကျွန်ုပ်အဖို့ မွေးဖွားသန့်စင်သည့်နေ့သည် လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ် ကွယ်လွန်သေဆုံးသည့် နေ့သည်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်အသက် ရှင်ပြန်ထရမည့် နေ့သည်လည်းကောင်း ငြိမ်းချမ်း သာယာမှုအ ပေါင်းအတိပြီး၏။

ذٰلِكَ عِيسٰى ابْنُ مَرْيَمَ

ဤသည် မရယမ်သခင်မ၏ သားတော် အီဆာဖြစ်သည်။

قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ

အဲဒီအမှန်အကန် အတိအကျမိန့်ကြား ချက်ကိုသာ လူတို့က အချေအတင်အငြင်းပွား စကားများနေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ကုန်အာန် ၁၉:၃၃-၃၄)

And peace be on me the day I was born, and the day I die, and the day I am raised to life. Such is Jesus son of Mary. A statement of truth about which they dispute. (The Qur'an 19:33-34)

اِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ لَا يَعْقِلُوْنَ

အလ္လာဟ်ထံတွင် အဆိုးဝါးဆုံးသတ္တဝါမှာ အသိဉာဏ် ဆင်းခြင်တုံတရားမရှိကြကုန်သော နားကန်းနေသူများ၊ အ၊အများ ပင်ဖြစ်သည်။

Worst of creatures in the sight of Allah are those human beings who do not utilize the capabilities of hearing and speaking and refuse to understand.

(The Qur'an 8:22)

اَبْكُم အသိဉာဏ် ကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် အ၊အ ဟုခေါ်ကြောင်း ကုန်အာန် ၁၆:၇၆ တွင်-

اَبْكُم لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَّ هُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلَاهُ

'အ'သည်ဆိုရာတွင် သူဘာတစ်စုံတစ်ခုမျှ စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း မရှိ၊ သူ၏သခင်ပေါ်တွင် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ (ဆက်လက်၍)

اَيْنَمَا يُوَجِّهْ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ

သူအားမည်သည့်နေရာသို့မဆို စေလွှတ် လိုက်လျှင်လည်း အကောင်းတစ်စုံတစ်ရာမျှ မဆောင်ရွက်နိုင်ပါ။

One is dumb (or dull-witted) unable to do anything of his own accord and is thus a burden on his master and whenever sent on any errand, does not bring any good news. (The Qur'an 16:76)

ထို့ကြောင့် ကုန်အာန်တွင် အ၊အ၊ အကန်း၊ နားပင်းဟုဆိုထား ခြင်းတွင် ကျိုးကြောင်း ဆိုးကောင်း မပြောဆို၊ မရှင်းလင်းပြနိုင်သူ၊ အမှန်အမှား၊ အဆိုး၊ အကောင်းခွဲခြား လေ့လာကြည့် ရှု သုံးသပ်ဆင်ခြင်နိုင်သည့်အမြင်အာရုံ၊ အကြား အာရုံမရှိသူ အသိဉာဏ်မရှိသူ၏အနက်ကို ဆောင်၏။

ب ل س

اَبْلَسًا ကြိယာပုံစံ(iv)

အဘိ၊လ၊ဆ မျှော်လင့်ချက်ကုန်သည်။စိတ်ဓာတ်ကျသည်။ လက်မှိုင်ချသည်။ အံ့အား သင့်ပြီး စိတ်ဝေခွဲမရဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်၏ရဟ်မတ်တော်မှ ထာဝရကင်း ဝေးနေသည်။

Totally disappointed from Allah's Rahmat

အလ္လာဟ်၏သတ်မှတ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်သည်။

Ab-lasa (اَبْلَسًا) means to get disap- pointed/dejected (Ibni-Faris)

-to get dazed and dis-illusioned on account of frustration or bafflement (Taj and Moheet)

Ab-lasa means totally disappointed from Allah's Rahmet

The Holy Quran has presented Iblees as an embodiment of rebellion, disobedience,

ب ك م

اَبْكُم 'အ' နေခြင်း၊ စကားမပြောနိုင်ခြင်း။ [အများကိန်း **اَبْكُم**] ပုံမှန်အားဖြင့် ကျိုးကြောင်း ဆီလျော်စွာ မေးမြန်းပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိ၊ ပြောဆိုသည့်စကားသည် အသိ အလိမ္မာ၊ ဉာဏ်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားရှိ သင့်သည့် အနေအထား ကင်းမဲ့ခြင်းကြောင့် မပြောတတ်၊ မဆိုတတ်၊ ထုံအ၊အ၊ ဉာဏ်မရှိခြင်းကို ခေါ်သည်။

اَجْرَسُ မွေးရာပါ အ၊အ

ကုန်အာန် ၈:၂၂ တွင် အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့ သည့် သူများဟု နားမကြားသူ 'အ' နေသူများ အတွက် ရှင်းလင်းထား၏။

insubordination and revolt. He refused to obey Allah, took up a rebellious path and became among those who disobey (2:24) as against Malaikah whose nature is only to obey and follow and bow before Allah's command. (38:73)

ကုရ်အာန် ၂၃:၇၃တွင် မျှော်လင့်ချက်ကုန် နေကြသူများဟူသော အနက်ဆောင်ပုံကို-

اٰذِهَا فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ

သူတို့သည်၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ မျှော်လင့် ချက်ကုန်နေကြသူများ ဖြစ်သောအခါ--

ကုရ်အာန်၏သဘောတရားအရ အလ္လာဟ် ၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ချက်ကိုငြင်းဆို ဆန့်ကျင်ဖီလာ၊ အာခံ၊ မာနထောင်လွှား သည့် အသွင်အပြင် ပုံပန်းသဏ္ဍာန်၊ ပုံရိပ်စသည်တို့ ကို ကိုယ်စားပြု သည့် အရာ(လူ့အတွေးအခေါ် အပြုအမူ)တို့သည် اِبْلِيسَ အိတ်လီးစ်ဟု အနက် သဘောဆောင်သည်ကို ကုရ်အာန် ၂:၃၄ တွင် အထက်ဖော်ပြပါ အနက်ဖြင့်-

وَ اٰذُنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ سُجُوْدًا وَّاٰلِ اِبْلِيسَ

မလာအိကာ (သဘာဝလောကဓါတ် စကြဝဠာတစ်ခု တပြင် လုံးရှိ အင်အားစု)များအား၊ လူသား(အာဒမ်)၏ အသုံးချအသုံးပြု အသုံး ဝင်ရေးတွင် နာခံ၊ လိုက်နာ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ရန် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက် သည့်အခါ အိတ်လီးစ် (အလ္လာဟ် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ဖီလာအာခံသော အင်အားစု) မှတစ်ပါး အားလုံးကလက်ခံ၊ နာယူ၊ ရိုကျိုးကြ ကုန်သည်။ (ကုရ်အာန် ၂:၃၄)

Hearing this, the Malaikah bowed before man but Iblees did not do so and chose to be defiant. (2:34)

အိတ်လီးစ်နှင့် သဘောတရား ကွဲပြား ဆန့်ကျင်သည့် မလာအိကာ၏ သဘော သဘာဝကို အထင်အရှား သဘောပေါက်နိုင် သော ကုရ်အာန် ၏ ၃၈:၇၃ တွင်-

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجْمَعُوْنَ

အနန္တစကြဝဠာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးရှိ သဘာဝအင်အားစု အားလုံးသည် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေကို ရိုကျိုး လိုက်နာ၊ ဦးထိပ် ပန်ဆင်ကြကုန်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားတို့အား မိမိတို့၏စိတ်ဆန္ဒ နှင့်အညီ မိမိစိတ်ကြိုက် လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့် Choice and discretion ပေးထားခြင်းခံရသော တစ်မျိုးတည်းသော အဖန်ဆင်း ခံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူသားသည် အလ္လာဟ်(အမိန့်၊ လမ်းညွှန်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို) လက်ခံလိုက လက်ခံနိုင်သည် လက်မခံလိုက လက်မခံဘဲလည်းနေနိုင်သည်။ ဤသို့ မိမိစိတ် ကြိုက် လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ခွင့်ကို အခြားမည် သည့် အဖန်ဆင်းခံမျှမရရှိချေ။

လူသားသည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်း၊ ချစ်ခင်ခြင်း၊ မနာလိုဝန်တို ခြင်း၊ စသည့်စိတ်၏ခံစားမှု Feelings နှင့် စိတ်လှုပ်ရှားမှု Emotions တစ်ရပ်ရပ်၏ ဖိစီး အနိုင်ယူခြင်းခံ ရသည့် အခါတွင် ယင်းလူသား သည် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် သတ်မှတ်ချက်ဘောင် အကန့်အသတ်ကို ကျူးလွန် ဖောက် ဖျက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါမျိုး တွင် အများပြည်သူ တို့၏အကျိုးစီးပွားထက် မိမိ၏အတ္တ ကိုယ်ကျိုးကို ဦးစားပေးရ ယူမည်။ သူတစ်ပါး စိတ်ခံစားမှုများနှင့် စိတ်လှုပ်ရှားမှု များက သွေးထိုးမှု၊ နှိုးဆွမှု မက်လုံးပေးမှုတို့ကို လျှပ်တပျက် အချိန်အတွင်း တုံ့ပြန်လိမ့်မည်။ ဆက်လက်ပြီး အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ လမ်း ညွှန်ချက်ကိုတိမ်းရှောင်ကွေ့ပတ် ရှောင်ကွင်းသွား ပြီး မိမိ၏စိတ် ဆန္ဒလိုအင်များကို အပိုင်အနိုင် ရရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းကြံဆ တော့မည်။ ထို အဆင့်ရောက်လာသည့်အခါ သူ၏ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေးအတွက် သူ၏အသိဉာဏ် ကလိုအပ်သမျှ နည်းလမ်းများကို အပတ်တကုတ် ရှာဖွေဖြည့်ဆည်းပေးမည်။ ဤကဲ့သို့ သော စိတ်၏ခံစားမှုများ feelings နှင့် စိတ် လှုပ်ရှားမှုများ emotions ၎င်းပြင် မိမိလိုချင် တပ်မက်နေသော ရည်ရွယ်ချက်ပန်း တိုင်သို့ ရောက်ရှိရန် အကြံဉာဏ်ပေးနေသည့် ဦးနှောက် အသိဉာဏ်နည်းလမ်း ပရိယာယ်တို့ကို ကုရ် အာန်က اِبْلِيسَ အိတ်လီးစ်ဟု အမည်ပေး ထား၏။ ယင်းအိတ်လီးစ်တည်းဟူသော ဆန့် ကျင်ဖီလာသောင်းကျန်းအာခံမှု စသည့်သဘော သဘာဝ များပါဝင်နေမှုကို အကြောင်းပြု၍ ယင်းအိတ်လီးစ်ကိုမီးဖြင့် ဖန်ဆင်းထားသည် ဟုဆိုသည်။

In this universe, man is the only creature who is given choice and discretion. He may obey the laws of Allah or may not; this discretion is not given to any other creature. Man decides to disobey Allah's laws when he is overpowered by his feelings and emotions. These emotions instigate him for personal gain as against universal good. He by-passes laws of Allah and start following his own emotions. At this stage his intellect tells him the ways and means to achieve these objects. This emotion / feeling and the intellect which guides such feeling to achieve these objectives are given the name of Iblees by the Holy Quran. Because of his rebellious nature, it was said that he was born out of fire. (7:12)

ကုရ်အာန် (၇:၁၂)တွင်-

قَالَ مَا مَنَّكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ

လူသား၏ စေခိုင်းအသုံးချမှုကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် လိုက်နာဆောင် ရွက်ရန် သင့်ကို အလ္လာဟ်အရှင်က အမိန့်ပေးသည်ကို မည်သည့် အရာက သင့်ကိုတားမြစ်ခဲ့သနည်းဟု အိတ်လီးစ် ကိုမေးမြန်း

قَالَ آخِرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

အရှင်မြတ်သည် ကျွန်တော်ကိုမီးဖြင့်ဖန်ဆင်း ပြီးသူ(လူသား)ကို မြေကြီးဖြင့် အရှင်က ဖန်ဆင်းထားသဖြင့် ကျွန်တော်သည် သူ့ထက်သာလွန် မြင့်မြတ်ပါသည်ဟု အိတ်လီးစိကဖြေကြား၏။

Allah said to Iblees: what prevented you from bowing to Adam when we had asked you to do so? He replied: "I am superior to him. You have created me of fire and him of mere clay" . (The Qur'an 7:12)

လူသားတို့၏ စိတ်၏ခံစားမှုများနှင့် စိတ်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို မတွေ့မမြင်နိုင်ကြချေ။ လျှို့ဝှက်ဖုံးကွယ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် အိတ်လီးစိ သို့မဟုတ် ရှိုင်တွာန်ကို ကုရ်အာန် ၁၈:၅၀တွင် ဂျင်န် جن ဟုခေါ်၏။ [ပဲ ဂ် ဝေါဟာရတွင် အသေးစိတ် လေ့လာပါ။] ဂျင်န်၏အနက်မှာ အာရုံများမှ ဖုံးကွယ်နေသောအရာ(အကြံအစည် အယူအဆ၊ ပရိယာယ်လမ်းစဉ် ကြိုးပမ်းမှုစသည်)။

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ

အနန္တစကြဝဠာတစ်ခုတည်းလုံးရှိ သဘာဝ အင်အားစုများကို လူသား၏ စေခိုင်းအသုံးချ ခြင်းကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် ငါအလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အမိန့်ပေးလိုက်သောအခါ အိတ်လီးစိ မှတစ်ပါး ကျန်အားလုံးသည် ယင်း အမိန့်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်လိုက်နာ ရိုကျိုး ဆောင် ရွက်ကြကုန်သည်။

كَانَ مِنَ الْجِنَّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ

သူသည် ဂျင်န် ဖုံးကွယ်နေသည်။ သူသည် မိမိအားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ ပြဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခဲ့သည်။

أَفْتَتَحْذُونَهُ وَوَدَّ رَبُّهُ أَوْ لِيَاءَ مَنْ دُونِي

ဒီတော့ ငါအရှင်မြတ်ကို ပစ်ပယ်၍ လူသား သည် အိတ်လီးစိ နှင့်၎င်း၏သားစဉ် မြေးဆက်တို့ကို အကျွမ်းဝင်ပြီး မိတ် ဆွေဖွဲ့ကြ သည်ရှိသော် ယင်းအိတ်လီးစိသည် သင်တို့အဖို့ ရန်သူပင် ဖြစ်သည်။

လွဲချော်မှားယွင်း ဖောက်ပြန်သူတို့ တုံ့ပြန်ရရှိ မည့် ဆိုးကျိုးကား အလွန်ပင်ဆိုးဝါးလှ၏။ (ကုရ်အာန် ၁၈:၅၀)

Since feelings of human beings remain hidden Iblees/ shaitan was also called a Jin as in verse (18:50) - all the physical forces of nature were subjected to man but this own baser desives which are imperceptible. (Iblees) rose against him. It was told to Adam that if he and his children were friends to Iblees, they would be deprived of paradisaal life which will be substituted by a wretched life. (The Qur'an 18:50)

ဂျင်န်၏အနက်အဓိပ္ပာယ်သည် လျှို့ဝှက်ဖုံး နေသည်ဟု ဆောင်၏။ လူသားနှင့်အတူ သူ၏ စိတ်ခံစားမှု စိတ်လှုပ်ရှားမှုများသည် မွေးဖွား ချိန်မှနေ၍ တစ်သက်လုံး အတူတကွရှိနေ၏။ ဤအကြောင်း

ကိုပေါ်လွင်စေသော အချက်ကို ကုရ်အာန်(၁၅:၃၆)တွင်

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

အိတ်လီးစိက (အိုအရှင်) ကျွန်တော်မျိုးအား လူတို့ပြန်လည်ရှင် ထရမည့် အချိန်ကာလတိုင် ဆိုင်းခုံချိန်ကို ပေးသနားပါဟု လျှောက်ထားကာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ၁၅:၃၆ တွင်-

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

အလ္လာဟ်က သင့်အားဆိုင်းခုံပေးလိုက်ပါပြီဟု အမိန့်ပြန်ကြား၏။

Jinn (جِنٌّ) means one who is hidden. Along with the feelings/ emotions, a man, is also given the discretion by virtue of which he is capable of disobedience at the time of his birth and they accompany him throughout his life span as in verse. (15:36)

Iblees said: Grant me respite as long as there are human beings on earth." Allah said: "your request is granted until the known time (that period when man would completely overpower the evil.

လူတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်၏ပြဌာန်းချက် လမ်းညွှန်ကို သေဖိ ဆန့်ကျင်ရန် ရည်ရွယ်ဆုံး ဖြတ်ပြီး ၎င်းအတိုင်း ဆက်လက်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပါက အလ္လာဟ်ပြဌာန်းချက် လမ်းညွှန်ကို လိုက်နာသူတို့ ရရှိခံစားရမည့် အခွင့်အလမ်း အကျိုးကျေးဇူးများမှ လုံးဝကင်းဝေးဆုံးရှုံးပြီး စိတ်ပျက်ညှိုးငယ်လက်မိုင်းချ၊ မျှော်လင့်ချက်ကင်းသူ သာ ဖြစ်သွားလေသည်။ ဤဝေါဟာရကို ပလ္လ ကိုစတင်ဖော်ပြ ချိန်က ရေးသားဖော်ပြထားပြီးခဲ့သည့် အတိုင်း ဖိလိပ်သည် မျှော်လင့် ချက်ကုန်သည် လက်မိုင်းချသည်ဟု ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ဖိလိပ် အနက် အဓိပ္ပာယ်သည်လည်း မျှော်လင့်ချက်ကုန်သူ စိတ်ဓာတ် ကျသူ လက်မိုင်းချ၊ စိတ်ပျက်နေသူ စသည့်အနက် အဓိပ္ပာယ် ဆောင်၏။

အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန် ဥပဒေအတိုင်း ဘဝတည်ဆောက်သူ အဖို့ ရရှိခံစားရမည့် အကျိုး ဆက်ကို ကုရ်အာန်(၂:၃၈)တွင်-

فَمَنْ تَبِعْ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

(ခေတ်ကာလအားလုံး ဒေသအားလုံးမှ) အကြင်မည်သူမဆို ငါအလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်ကို လိုက်နာပါက ယင်းသူတို့အပေါ်၌ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ဘွယ် တစ်စုံတစ်ခုမျှ အလျဉ်းရှိမည် မဟုတ် ၎င်းပြင် ယင်းသူတို့သည် ပူဆွေးသောကလည်း လုံးဝဖြစ်ကြမည်မဟုတ်။

A person who decides to follow the path of disobedience, becomes deprived of the resultant benefits which accrue by virtue of following the law of Allah: that is why Iblees is termed as the disappointed one, the dejected or devoid one. About those who follows Allah's laws, Quran says that they will not suffer any fear or sorrow as in verse (2:38) :-

"When man lost his blissful life, he was told," Do not be despondent. We shall send you our guidance through our rusul and those who will order their lives in occur dance their with, will suffer no fear and sorrow.

၎င်းသည် ကုရ်အာန်(၁၅:၄၂)တွင်

اِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ

၎င်းပြင် အရှင်၏လမ်းညွှန်ကို နာခံကျင့် သုံးသူများအပေါ်၌ အိတ်လီးစ်သည် ဩဇာအာဏာတစ်စုံတစ်ရာ အလျဉ်းလွှမ်းမိုးနိုင် မည်လည်းမဟုတ်ပါ။

You shall have power over none of my servants. (the Quran 15:42)

ကုရ်အာန်တွင် အိတ်လီးစ်နှင့် ရှိုင်တွာန်ကို ဒဂါးပြားတစ်ချပ်၏ ခေါင်းဘက်နှင့်ပန်းဘက် ကဲ့သို့သော တစ်မျိုးတစ်စားတည်းသော အရာ၏ အသွင်သဏ္ဍာန်နှစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည့် သဘောမျိုး ဖော်ပြ၏။

လူသား(အာဒမ်)၏ အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြရာတွင် ဆဂျီဒါလိုက်နာခြင်းပြုရန် ငြင်းဆို ခြင်း၊ ထို့နောက်ဆန့်ကျင်ဖီလာ၊ အာခံမှုပြုခြင်း ၌အဆုံးသတ်၍ လူသားအား လမ်းလွဲမှားသွေဖီ စေရန် မိမိဆောင်ရွက်မည်ဟုပြောဆိုရာတွင် အိတ်လီးစ်က ပြုလုပ် သည်ဟု ဖော်ပြပြီး၊ လူသား (အာဒမ်) ခြေချော်တိမ်စောင်းနိမ့်ကျ သွားစေ ခြင်းကို ဖော်ပြရာတွင် ရှိုင်တွာန်ဟုဖော်ပြ၏။ (၂:၃၆)

فَاَزَلَهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا

လူသားအမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးနှစ်ဦးစလုံးအား၊ ခြေချော် တိမ်းစောင်းသွားရန်(ဝါ)အလ္လာဟ် ပြ ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ် ဇယားမှ တိမ်းစောင်း လမ်းမှား လျော့ကျနိမ့်ဆင်းသွားရန် ရှိုင်တွာန် ကပြုလုပ်၏။

ထို့ကြောင့် သီးသန့်အရည်အသွေး တစ်ရပ် ၏ ထူးခြားသော လက္ခဏာကို ဖော်ပြရာတွင် အိတ်လီးစ်၏ အမည်ကို ဖော်ပြပြီး ယင်း သီးသန့် အရည်အသွေး၏ ထူးခြားသောပြုမူဆောင်ရွက် လှုပ်ရှားမှုများကို ဖော်ပြရာတွင်ရှိုင်တွာန်ကို သုံး၏။

The Quran has termed Iblees and shaitan as the two faces of the same coin. While narrating the story of Adam, the refusal to bow, then rebellion, disobedience and finally the challenge to miss-lead mankind, all these are attributed to Iblees and when it mentions the story of Adam's fall, it is attributed to shaitan (2:36, 7:11-20, 20:116-120) . This shows that Iblees is the name /term used for a specific personality trait and the way this trait operated is called shaitan.

လက်မှိုင်ချ၊ စိတ်ဓာတ်ကျ၊ ညှိုးငယ်၊ စိတ်ပျက်၊ မျှော်လင့် ချက်ကင်းဝေးခြင်းသဘောတရားတို့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် အိတ်လီးစ် နှင့် ငြင်းဆန်သွေဖီ အာခံ၊ သောင်းကျန်းဖောက်ပြား ခြင်းသဘော

တရားတို့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ရှိုင်တွာန်တို့သည် လူသား၏ နတ်ဖိစ ဟုလူအရည်အသွေး၊ စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်းစသည်တို့ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုး ရေးတွင် အဟန့်အတား အပိတ်အဆို့ များဖြစ်လျက်ရှိနေလေသည်။

အကယ်၍ လူသား၏ နတ်ဖိစသည် အဆိုပါ အဟန့်အတား အပိတ်၊ အဆို့များကို ကျော်လွှား အောင်နိုင်ပါမှ လူသား၏ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ တိုး တက်မှုဖြစ်စဉ်တွင် အပြုသဘောဆောင်ပြီး အပေါင်းလက္ခဏာကို ဖြစ်ထွန်းစေမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အကယ်၍ လူသား၏ နတ်ဖိစ သည် ယင်းအဟန့်အတား အပိတ်အဆို့များကို လက်မြောက် အရှုံးပေးပါက သူ၏နတ်ဖိစသည် တိမ်ကောနိမ့်ကျ လျော့ဆင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝဆိုသည်မှာ နတ်ဖိစနှင့်အိတ်လီးစ်တို့၏ အပြိုင်အဆိုင် ယှဉ်ပြိုင်လွန်ဆွဲပွဲ ပင်ဖြစ်သည်။

လူသား(အာဒမ်) ကိုဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်စေခြင်းတွင် အိတ်လီးစ်ကိုထားရှိဘို့ရန် လိုအပ် ချက်တစ်ခုဖြစ်လာလေသည်။ အပိတ်၊ အဆို့၊ အဟန့်အတား ဆန့်ကျင်မှုမရှိဘဲနှင့် အပြိုင်အဆိုင် အကွဲအလွဲမရှိပဲနှင့် လူသား၏ နတ်ဖိစ သည်တောင့်တင်းခိုင်မာ ထက်မြက်ရှင်သန် တိုး တက်မှုပေါ်ပေါက်လာ နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ လူသား၏ နတ်ဖိစသည် မနိုးမကြားမထက်မြက် မလှုပ် မရှက်ငြိမ် သက်နေမည့် အနေအထားမှ နိုးကြား ရှင်သန်ထက်မြက်လှုပ်ရှား တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးမှုရရှိရန်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကရည်ရွယ် ထားကြောင်း အထင်အရှားသိမြင်နိုင်၏။

Iblees and shaitan or disappointment and rebellion are, in fact, those obstacles which hinder the progress of human self (Nafs) . If Self of a person over comes these obstacles, it shows positive growth in his evolutionary process, but if he fails then his self gets stuck or falls down to the lower level of (animal) life. Human life, is in fact the story of this crisis. That is why, with the creation of Adam, the existence of Iblees is necessary. Unless there is opposition, there cannot be a clash, and without clash, there cannot be stability in one's self; in other words, there is no other tests to check the growth and stability of one's self, except at the time of clash with evil.

ဂျာမန်ဒဿနပညာရှင်ကြီး ကန့်နှင့် ခေတ် သစ် စိတ်ပညာ ရပ်၏ သုတေသီများ ကလည်း အထက်ဖော်ပြပါ စိတ်အခြေအနေ အပြောင်းအလဲ အရပ်ရပ်ကို မိမိတို့နည်းပညာရပ်နှင့်အညီ လေ့လာ သုတေသန ပြုလုပ်ကြပြီး၊ Frustration ခေါ် စိတ်အလိုမကျခြင်း other stresses အခြားများစွာသော ဖိစီးမှုဒဏ်များစွာ တို့ကြောင့် လူတို့သည် anger and aggression အမျက် ဒေါသနှင့်ရန်လိုစိတ်၊ စကားများ ရန်ဖြစ်လိုစိတ် တိုက်ခိုက်လိုသည့် စိတ်ကို ပေါ်ပေါက်စေ

ပါသည်ဟု ရှာဖွေတွေ့ရှိရသည်။

Frustration စိတ်မလိုမကျခြင်း၊ စိတ်ဆန္ဒ အထမမြောက်ခြင်း၊ အားထုတ်မှုများပျက်ပြား ခြင်းတို့သည် မိမိ၏လိုအပ်ဆန္ဒ ရည်မှန်းချက်၊ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းရာတွင် အတား အဆီး၊ အပိတ်အဆို့၊ အဟန့် အတားပေါ်လာ သည့်အခါ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိတ်လှုပ်ရှားမှု အတွက် ရည်ညွှန်းသုံးစွဲ၏။ ၎င်းပြင် အတား အဆီး အပိတ်အဆို့ အဟန့်အတားများကိုလည်း ဤကဲ့သို့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုဖြစ်ပေါ်စေရသည့် အကြောင်းရင်းခံများဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲ၏။

Researchers in the field of modern psychology also propound the above point of views namely, that frustration and other stresses often lead to anger and aggression. Psychologists use the term frustration as a label for;-

- (1) an emotional state that appears whenever an obstacle interfere with satisfaction of desire, need, goal, expectation or action;
- (2) The obstacle itself.

ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရန် အားထုတ် ကြိုးပမ်းမှုများ ပြုရာတွင် အဟန့်အတား အနှောင့်အယှက် ပြုခြင်းခံရပါက လူတစ်ဦး စိတ်အလိုမကျ စိတ်ဆန္ဒအထမမြောက်ဖြစ် ရသည်။ အခြားပုံစံများမှာလည်း မိမိ၏ဆုံး ရှုံးနစ်နာမှုများအတွက် အမျက်ဒေါသထွက်ရ ခြင်း၊ စိတ်ဒုက္ခ၊ ပူဆွေးသောကရောက်ခြင်း သည်လည်း စိတ်မကျေနပ်စရာ စိတ်အလိုမကျ စရာများ ပင်ဖြစ်သည်။

စိတ်အလိုမကျခြင်း စိတ်ဆန္ဒအထမမြောက် ခြင်း frustration ကို နိုင်နင်းစွာကိုင်တွယ် ဖြေရှင်း နိုင်သည့် နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ကို တွေ့ရှိနိုင်ပါ သည်။

၁။ စိတ်အလိုမကျဖြစ်ရသော အရေးကိစ္စတစ်ခု ကို မိမိ၏စိတ် လိုအပ်ဆန္ဒနှင့်ဆန့်ကျင်ဖက်ပြု လုပ်ဆောင်ရွက် လာသူတစ်ဦးကို အမျက် ဒေါသထွက်သည့်စကားများ ရန်စတိုက်ခိုက်မှုပြု မည်။ စိတ်ပူပင်သောကများတောက်လောင် လာမည်။ မိမိအယူအဆကို ပိုမို အစွဲအလန်း ကြီးလာမည်။ ကိုယ်လွတ်ရုန်း၍ ထွက်ပေါက် ရှာလာမည်။

၂။ အလားတူပင် စိတ်အလိုမကျခြင်း စိတ်ဆန္ဒ အထမမြောက်ခြင်း frustration သည်ပြင်ပ စေ့ဆော်မှု တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် သော် လည်း ကောင်း၊ အခြားသူ တစ်ဦးကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း ဖြစ်ပါက ၎င်းစေ့ဆော်မှုကို ကာကွယ်ရန် ကြံစည်အားထုတ်မှု ပြုခြင်းမျိုးဖြစ်သည့် အစီအစဉ် အရပ်ရပ်ကို ပြုလုပ်မည်။ ဖိနှိပ်ချုပ်ကိုင်မည့် စိတ်ကူးဖြင့် အရာရာကို ဆောင်ရွက်မည်။ အဖြစ်အပျက် အမှန်ကို ငြင်းဆိုမည်။ ကျိုးကြောင်း ချင့်ချိန် စဉ်းစားမည်။ ဆင်ခြင်တုံတရားကို အသုံးချမည်

လက်တုန့်ပြန်မည့်ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်မည်။ ဤကဲ့သို့ ကာကွယ်ရန် ကြံစည်အားထုတ်မှုပြု ရခြင်းမှာ စိတ်ထိခိုက်ခြင်း ကြောင့် ဆန့်ကျင် ရန်ပြုလိုမှု စကားများခိုက်ရန်ပြုလိုမှု စသည့် ဆန့်ကျင်စိတ်၏ ခံစား၊ လှုပ်ရှားမှုပင်ဖြစ်သည်။

လူတစ်ယောက်တွေ့ကြုံခံစားရသော စိတ်ထိခိုက်၊ စိတ်ပျက် ခြင်း၊ ညှိုးငယ်လက်မှိုင်ချ မျှော်လင့်ချက်ကင်းခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဖီလာမှု စိတ် တို့အကြား နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆက်သွယ်မှုရှိ ကြောင်း ထင်ရှား လှပါသည်။ ဤကဲ့သို့နီးနွယ်၊ ဆက်စပ်မှုမျိုးသည် အိတ်လီးစံနှင့် ရှိုင်တွာန်တို့ နီးနွယ်ဆက်စပ်မှုဖြင့် သာကေပြုနိုင်သည်။

A person who is frustrated may be one who is simply blocked in all his attempts to solve a problem or he may be one who has responded to his failure by anger, worry and anxiety.

Here we differentiate between two types or means of coping with frustration.

- (1) If an individual directs his frustration against his own self, he resorts to anger, aggression, helplessness, anxiety, regression, fixation, escape or withdrawal.
- (2) If the same feeling of frustration is due to an external stimulus or another person, then defense mechanism come to the foreground, which are projection, repression, fantasy, denial of reality, rationalization, intellectualization and reaction formation. All these defense mechanisms have their underline roots in disappointment closely flowed by a feeling of rebellion or aggression. Clearly, there is a direct and deep-rooted connection between the feeling of rebellion and disappointment experienced by a person, which is also exemplified in the relationship of Ibees and shaitan.

အထက်ဖော်ပြပါ သဘောတရားမျိုး၊ အကြောင်းခြင်းရာမျိုးကို ကုန်အာန်တွင် လေ့လာခံစားနိုင်၏။ စိတ်အလိုဆန္ဒမပြည့် မြောက် အထမမြောက်ခြင်းကြောင့် စကားများ ရန်ဖြစ်ပြီး တိုက်ခိုက် လိုစိတ်ပွားများလာရသည်။ လူတစ်ယောက်သည် မိမိ၏လိုချင် တပ်မက် သောအရာကို မရယူနိုင်ပါက အမျက်ဒေါသ ထွက်လာ၏။ အကယ်၍ သူသည်ဒေါသအမျက် ကို ပွင့်အံထွက်စေပါက စိတ် သောကများ စိတ် တင်းအားများ၊ စိတ်ကျအားငယ်ညှိုးနွမ်းမှုများ ဆက်လက်ခံစားရမည်။ အဆုံးစွန်၌ ကြံရာမရဘဲ မိမိကိုယ်ကိုမိမိ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုပြုသည် အထိ ရောက်သွားနိုင်သည်။

အကယ်၍ သူ၏ဒေါသအမျက်ဖြစ်ပွားခြင်း သည် တာဝန်ရှိသူ တစ်ဦးဦးကြောင့်သာ ဖြစ်ရသည်ဟု သူကထင်မြင်ယူဆ မှတ်သား ထားမည်။ ယင်းဒေါသသည် လက်စားချေတုံပြန်မှုမျိုးကို ဖြစ်ပွား

စေမည်။ အကယ်၍သက်ဆိုင်သူကို လက်စားချေ တုံ့ပြန်မှု မပြုလုပ် ပါက သူ၏ဒေါသ သည် ယင်းကိစ္စနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း မရှိ သူတို့အပေါ်သို့ ရန်မူခြင်းဖြင့် ရူးသွပ်မှုအဆင့်သို့ ရောက်သွားမည်။

ထို့ကြောင့် လူတစ်ယောက်တွေ့ကြုံ ခံစား ရသော စိတ်ထိခိုက် စိတ်ပျက် ညှိုးငယ်၊ လက်မှိုင့်ချ၊ မျှော်လင့်ချက်ကင်းခြင်းများသည် ဆန့်ကျင်ဖီလာ သောင်းကျန်းလိုမှုနှင့် ဆက်သွယ် နီးနွယ်မှုမှာ အိတ်လီးစ်နှင့် ရှိုင်တွာန်တို့၏ ဆက်သွယ်နီးနွယ်မှုကဲ့သို့မျိုး ဖြစ်သည် ကို တွေ့ရှိ နိုင်သည်။

ဤအကြောင်းရာများသည် Psychological feeling လူတစ် ဦး၏စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခံစား ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်များပင်ဖြစ်သည်။

ကုန်အာန်နည်းကျတည်ဆောက်သည့် လူမှုဘဝမျိုးတွင် စိတ် ထိခိုက်၊ စိတ်ပျက်၊ စိတ်ညှိုး ငယ်၊ လက်မှိုင့်ချ၊ မျှော်လင့် ချက်ကင်းခြင်းမျိုးကို ပေါ်ပေါက်မည့်အခြေအနေ အခွင့်အလမ်း များကို မည်သည့်အခါ မျှမဖြစ်ပေါ်စေပါ။

The holy Qur'an also supports the above version, that frustration leads to aggressiveness. When a person feels that he cannot achieve what the desires, he gets angry. If he gives vent to this angry against his own self, this results in worry, tension or depression, the past stage of which is suicide. When he uses his anger against anyone also who, in his opinion is responsible for this, it is called revenge, but if he is in capable of taking revenge from the person concerned, then at times he gives vent to his feeling against unconcerned thing-which is madness. One can see direct and deep contact between disappointment and rebellion and this is the relationship of Iblees and Shaitan in fact, there are the psychological feelings of a human being. The Holy Quran wants to establish such a social order, where chances of disappointments do not occurs as in verse (39:53).

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

မိမိတို့၏နတ်ဖိတ် အရည်အသွေး၊ ဇီဝ စွမ်းအားများကို အမှားမှား အယွင်းယွင်း အလွန် အကျွံသုံးစွဲပြီး လော်မာခဲ့ကြသည့် ငါအရှင်မြတ် ၏ ပြုစုခံ လူသားများအား အောက်ပါအတိုင်း အသိပေးကြေငြာပြောကြား အသိပေးပါ။ (အို- တမန်တော်)

لَا تَنْظُرُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ

သင်တို့သည် အလ္လာဟ်၏ပြုစုပျိုးထောင်မှု စွမ်းပကားအရင်း အမြစ်များမှ မည်သည့်အခါမျှ မျှော်လင့်ချက် ကင်းဝေးစိတ်ညှိုးငယ်၊ လက်မှိုင့်ချ ခြင်း အလျှဉ်းမရှိကြလေနှင့်။

إِنَّ اللَّهَ بِغَفْرِ الدُّنُوبِ جَمِيعًا

အလ္လာဟ်သည် သင်တို့၏ ပျက်ကွက် အားနည်း ချို့ယွင်းချက် ရှိရှိသမျှ အားလုံး အားလုံးကို ချေဖျက် ရုပ်သိမ်းပစ်လိုက်မည်ဖြစ် သည်။

إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

အရှင်မြတ်သည် ဘေးဒုက္ခဆင်းရဲတို့မှ ကာကွယ်ပေးသောအရှင် လိုလေသေးမရှိအောင် ပြုစုပျိုးထောင် ဖြည့်ဆည်းပေးတော်မူသော အရှင်ဖြစ်သည်။(ကုန်အာန် ၃၉:၅၃)

Proclaim: "O my creatures who have transgressed against their soul! Despair not of the Rahmah of Allah, for Allah forgives all sins: for He is Protector and Nourisher. (The Qur'an 39:53)

ဆက်လက်ပြီး ကုန်အာန် ၃၉:၅၆ တွင်-

وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ

ငါအရှင်မြတ်၏ ရဟ်မဟ်ပြုစုပျိုးထောင် ဖြည့်ဆည်းပေးမှု စွမ်း ပကားနှင့်အရင်း အမြစ် သည် အရာခပ်သိမ်းကို လွှမ်းခြုံဖြန့်ကျက် ထားသည်။

My Rahmah embraces all things.

(The Qur'an 7:156)

ထို့ကြောင့် ကုန်အာန်နည်းကျ လူမှုဘဝ တည်ဆောက်ရေးစနစ် တွင် အိမ်လိစ်ယတ် အိမ်လိစ်ယတ် စိတ်ထိခိုက် စိတ်ပျက်၊ စိတ်ညှိုးငယ်၊ လက်မှိုင့်ချ၊ မျှော်လင့်ချက်ကင်းဝေးခြင်း သဘောသဘာဝ မည်သည့် အခါမျှ ခေါင်း ထောင် ထနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ကုန်အာန် ၁၅:၄၃ တွင်

إِنَّ عِبَادِيَ لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

ငါအရှင်၏ အမိန့်ပြဌာန်းချက်ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူများ၏ အပေါ်၌ သင်၏ဩဇာ အာဏာလွှမ်းမိုးမှု လုံးဝရှိမည်မဟုတ်၊ (အို- အိတ်လီးစ်)

Allah's resources of nourishment are boundless for everything and abundant throughout the universe. So in the Quranic Social Order, the feeling of Iblees cannot overcome anyone, particularly in respect of those who follow His laws as in verse (15:43)

"You shall have power over none of My devotees. (O Iblees!)

00000000000000000000000000000000

ب ل غ

بَلَّغْ ، بَلَّوْغٌ [နေရာဌာနအားဖြင့် လည်းကောင်း အချိန်ကာလ အားဖြင့်လည်းကောင်း] ရည်ရွယ် ထားသည့်အရာ၊ အဆုံး စွန့်တိုင် ရောက်ရှိခြင်း၊ အသက်အရွယ်၊ အချိန်ကာလ (တစ်ရပ်) ရောက်ရှိခြင်း

Reaching, Attainment, Arrival, Maturity

تَبْلِيغٌ ပန်းတိုင်သို့အရောက် ပို့ဆောင်ပေးခြင်း
အချိန်ကာလတစ်ရပ် ဆိုက်ရောက်ချိန်ကို ပြသသော အသုံးအနှုန်းမျိုးကို ကုရ်အာန် (၂:၂၃၁)တွင်

‘အမျိုးသမီးများကို ကွာရှင်းသည့် အခါ သူမတို့၏ လစဉ်ရာသီပန်းပွင့်ချိန် ရောက်ရှိကြ သည်(ကိုတွက်ချက်ကြသည်)။

And when you have divorced women and they read their prescribed time. (The Quran 2:231)

الْبَلَّغُ မျှော်မှန်းထားသော ပန်းတိုင်သို့ အရောက် လူသား အား ပို့ဆောင်ပေးမည့် လုံးဝ လုံလောက်သောအကြောင်းအရာ။

ယနေ့ခေတ် လူအများ နေ့စဉ်သုံးနေသည့် သင်္ဃာတန်း တွင် (ب ل غ) ဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော စာလုံးဖြစ်၏။ ယင်း စာလုံး၏လေးနက်သော သဘောတရားကို သိရှိရန်အထူး လိုအပ်လှပါသည်။ အရဗီ စာပေတွင် ဝေါဟာရများ၏ ဆိုလိုရင်းသဘောကို ပေါ်လွင်စေသည့် ယင်းဝေါဟာရစာလုံးများ၏ အသုံးအနှုန်း ပေါ်ပေါက်လာပုံဖြစ်စဉ်များရှိရာ ၎င်းတို့ကို သိထားသင့်၏။ သို့မှသာရည်ရွယ်ချက် ကို ကောင်းစွာသိရှိနိုင်မည်။

تبليغ စကားလုံး၏ အသုံးအနှုန်းပေါ်ပေါက်လာပုံဖြစ်စဉ်

သဲကန္တာရအတွင်း ခြေသလုံးအိမ်တိုင် သွား လာနေသော အရဗီကျေးတောသား[بَدْوِيُّ ၁၁၅] တို့သည် မိမိတို့၏နေ့စဉ်ဘဝ၊ အသက် ရှင်ရေးသည် ရေရရှိမှုပေါ်တွင် အဓိကအားဖြင့် အမှီပြုနေရ၏။ သဲကန္တာရအတွင်း အချို့နေရာ များတွင် ရေတွင်းများရှိကြသည်။ ရေတွင်း၌ ကြိုးအသင့်တပ်ဆင်ထားသော ရေပုံးလည်း ရှိတတ်ပါသည်။ နဂိုကတည်းက အဆင်သင့် ချည်နှောင်ထားသော ယင်းကြိုးကို အရဗီ ဘာသာအားဖြင့် عَصَا تَبْلٍဟုခေါ်၏။

နေပူပြင်းမှုကြောင့် ရေတွင်း၏ရေမျက်နှာ ပြင် အများအားဖြင့် အလွန်အောက်ရောက်နေ တတ်သည်။ ထိုအခါမျိုး၌ နဂိုအသင့် ချည်နှောင် ထားသော ကြိုးဖြင့်ရေပုံးသည် ရေမျက်နှာနှင့် မမိမကမ်းဖြစ်နေ၍ ရေခပ်ယူနိုင်တော့ပါ။

အစဉ်အလာအားဖြင့် သဲကန္တာရတွင် သွား လာနေသူ ခရီးသည်တို့ထံတွင် ကြိုးတစ်ချောင်း ဆောင်ထားတတ်ပါသည်။ လိုအပ်သည့်အခါ ထုတ်သုံးနိုင်ရန်ယခုကဲ့သို့ ကိုယ်နှင့်မကွာ ဆောင် ထားသော ကြိုးကို အရဗီဘာသာစကားတွင် ကိုယ်ပိုင်ကြိုး(الرِّشَاءُ)

ဟုခေါ်ပါသည်။ ယင်းကိုယ် ပိုင်ကြိုးကို အသုံးချပါမှ ရေပုံးတွင်အသင့် ချည်ထားသောကြိုးသည် ရေခပ်ယူနိုင်ရေးတွင် ထိရောက် မည်ဖြစ် ကြောင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြရင်း အလွန်မတန်ကြီးမားသော ဒဿန ဆိုင်ရာ သင်ခန်းစာတစ်ရပ်ကို ပေးနေပုံမှာ-

လူသားသည် မိမိကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ်နှင့် တူသော (ကိုယ်နှင့်မကွာဆောင်ထားသော ကြိုး (الرِّشَاءُ) ကိုလက်တွေ့တွင် အသုံးမပြုသေး သမျှကာလပတ်လုံး နဂိုကတည်းက လောက တွင် ရှိနေသော အသိပညာရပ်များသည် လူကို ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ပို့ဆောင်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ အလားတူပင်(تبليغ)ခေါ် ရည်ရွယ် ချက် ပန်းတိုင်သို့ပို့ဆောင်မည့် အကြောင်း တရားသည် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်အသိဉာဏ် ဆင်ခြင် တုံတရားကို တကယ်အသုံး ချတတ်သူကိုသာ အကျိုးပြုမည်ဖြစ်သည်။

مَبْلَغٌ အဆုံးစွန်ရောက်ရှိ နိုင်သည့်အဆင့်(ဝါ) ပန်းတိုင်နှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၅၃:၃၀)တွင်-

ذَلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ

ယင်းသည် ထိုသူတို့၏ အသိဉာဏ် ပန်း တိုင်ပင်ဖြစ်သည်။
That is their goal of knowledge.
(The Quran 53:30)

အထက်တွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည့် အတိုင်း البلاغ မျှော်မှန်းထား သော ပန်းတိုင်သို့အရောက် လူသားအား ပို့ဆောင်ပေးမည့် လုံလောက်သော အကြောင်းတရား။ ဤသို့အနက် အဓိပ္ပာယ် ဆောင်သော ဝေါဟာရနှင့် ပတ်သက် ပြီး ကုရ်အာန်(၁၄:၅၂)တွင်-

هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ

‘ဤ(ကုရ်အာန်)သည် လူသားတို့အား ပန်းတိုင်သို့အရောက် ပို့ဆောင်ပေးမည့် မှချ လုံလောက်သော အကြောင်းတရားပင် ဖြစ်သည်’ ဟုဆိုထားသည်။

This (Quran) is a consummate message which shall duly convey the humanity to its destination.

လူသားကို ပန်းတိုင်သို့အရောက် ပို့ဆောင် ရန် ကုရ်အာန်သည် လုံလောက်သောအကြောင်း တရားဖြစ်သည်မှန်သော်လည်း လူသား ကိုယ်တိုင် ဤအကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ပြီးရွေးချယ်ယူ၍ တကယ်ပင် ဘဝတစ်လျှောက် လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်(၂၁:၁၀၆)တွင်-

إِنِّي فِي هَذَا بَلَّغًا لِّقَوْمٍ عِبِيدِيْنَ

အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူများအတွက်သာလျှင် ဤ(ကုရ်အာန်) ထဲ၌ ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ပေးပို့ရန် လုံလောက် သော အကြောင်းတရားပါရှိ၏။

Surely in this is a consummate message for those who obey the laws of Allah.
(The Quran 21:106)

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တကယ်လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးမည်၊ မကျင့် သုံးမည့်ကိစ္စမှာ လူသားတို့၏ သဘောဆန္ဒ ရွေးချယ်မှုအပေါ်တွင်သာ မူတည်လျက်ရှိ၏။ အလ္လာဟ် အရှင် မြတ်သည် လူသားအား တစ်စုံ တစ်ခုသောလမ်းညွှန်ချက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း လိုက်ကိုလိုက်နာရမည်ဟု အတင်း အဓမ္မပုံသေ ကားချ၊ လှေခါးထစ် သတ်မှတ်ထားခြင်း အလျှင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် လူသားအား ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက် ထင်ရှားစေထားသည့် အချိန်မှစ၍ ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ် ကြိုက်နှစ်သက်ရာ သဘောကျရာ ရွေးချယ်ခွင့်ပြုထား၏။

လူသားမှ လွဲ၍ စကြဝဠာအနန္တအတွင်း ရှိရှိသမျှ သက်ရှိ သက်မဲ့အားလုံးကို ယင်းတို့ အတွက် အပြောင်းအလဲမပြုနိုင်သည့် သတ် သတ် မှတ်မှတ် ပုံသေကားချ စနစ်တစ်ရပ်ကို အပြီးသတ် လိုက်နာစေထားသည်။ ဥပမာ ရေသည် ဟိုက်ဒရိုဂျင် နှစ်ဆနှင့် အောက်ဆီဂျင် တစ်ဆဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော အခြေအနေ တစ်ရပ်တွင် ပေါင်းစပ်ပြီးမှ ရေဖြစ်လာ၏။ ရေကို အပူပေးလိုက်လျှင် ရေခိုးရေငွေ့အဖြစ် ပြောင်းလဲ သွားပြီး အပေါ်သို့လွင့်တက်သွား၏။ အေးသွား လျှင် ရေစက်ရေပေါက်အဖြစ် ရွာသွန်းကျလာ၏။ ရေကိုအအေးခံ လိုက်လျှင် ခဲသွား၏။ စသည်ဖြင့် ပုံသေပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ပြီးအချိုးအစား၊ ဖွဲ့စည်း ပုံ၊ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နိုင်ပုံ စသည်တို့ကို အပြီးသတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နိယာမဥပဒေသ **تَفْدِير** တစ်မျိုးတစ်စားတည်းရှိ၏။ လူသား၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များသည်လည်း အလား တူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လူသား၏လူမှုဘဝ တည်ဆောက်ရေးအတွက် အလ္လာဟ်ထံမှ စေလွှတ်သော တမန်တော်များသည် ဒေသနာတော်၊ လမ်းညွှန် စနစ်ဇယား၊ ဥပဒေသတို့ကို လူသားသည် လိုက်နာလိုက် လိုက်နာနိုင်ပြီး၊ ငြင်းဆို၊ သွေဖည် ဆန့်ကျင်လိုက် ဆန့်ကျင်နိုင် သည်။ မိမိရွေးချယ်လိုသည့် ဘဝတည်ဆောက်မှု အတိုင်း ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်ကို မိမိသာခံစားရမည် ဖြစ်သည်။ တမန်တော်များ၏တာဝန်ကို ကုရ်အာန်(၁၆:၃၅)တွင်-

فَهَلْ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ

တမန်တော်များသည် အလ္လာဟ်၏ရှင်းလင်းသည့် ပန်းတိုင်သို့ ပို့ဆောင်မည့်တရားကို လူတို့ထံ အရောက်ပို့ဆောင်သည့် တာဝန်အပြင် အခြား ဘာရှိသေးပါသနည်း။

The Mushrikeen say that if it had not been Allah's will neither they nor their ancestors would have set up peers to Allah or declared anything to be haram other than by His command so used to say those who went before.

"Their responsibility was only to convey Our message clearly to them and this they

did." (The Qur'an 16:135)

တမန်တော်သည် လူတို့ထံ အရောက်ပေးပို့ ရမည့် 'တရား'ကို ယခုအခါဘယ်မှာ တွေ့နိုင် ပါမည်နည်း။ အဲဒီတရားများကို တမန်တော် တကယ်ရောပို့ဆောင်ခဲ့ပါသလား။ အကယ်၍ ပို့ဆောင်ပါဆိုသည့် 'တရား'ကိုမပို့ဆောင်ခဲ့လျှင် အလ္လာဟ်က ဘယ်လိုသတ်မှတ်ထားပါသလဲ။ ပို့ဆောင်ပါဆိုတဲ့တရားကို ပို့ဆောင်လို့ လူတွေက ဒုက္ခပေးလျှင် ဘယ်သူ့အကာအကွယ် ပေးမှာ လဲ ဆိုသည့်အကြောင်းများကို ကုရ်အာန် (၅:၆၇) တွင်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

အို-ရဆူလ်၊ သင့်အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်က သင့်ထံ ထုတ်ပြန် ပို့ချထားပြီးသည့်အရာ(ကုရ်အာန်) ကို အသင် ပို့ဆောင်ဖြန့်ချိပါလေ။ (ဆက်ပြောပါသေးသည်။)

وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِشَالَتَهُ

အကယ်၍ ဤသို့မပြုလုပ်ခဲ့လျှင် သင်သည် ရဆူလ်၏တာဝန် ကို ဆောင်ရွက်ရာ မရောက် သေးပါ။

وَاللَّهُ يَعِصَمُكَ مِنَ النَّاسِ

သင့်အားလူတို့(၏ဒုက္ခပေးခြင်း)မှ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်အကာ အကွယ်ပေးလိမ့်မည်။ (၅:၆၇)

ဤအာယတ်အရတမန်တော်အား အလ္လာဟ် က လူတို့ထံကုရ် အာန်ကိုသာ **تَبْلِيغ**သမ္မိလိင် အရောက်ပို့ဆောင်ဖြန့်ချိရန် တာဝန် အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ဖော်ပြထား၏။ ဤသို့ မပြုလျှင် တမန်တော်၏တာဝန် မကျေသေးပါ ဟုပင် တိတိပပပြောကြား ထား၏။ ထို့ကြောင့် တမန်တော်အား ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာသူ မှစ်လင်မ၊ မုအ်မင်များကလည်း ကုရ်အာန် ကိုသာ **تَبْلِيغ** လူတို့ထံ အရောက်ပို့ ဆောင်ဖြန့်ချိ ရမည်ဖြစ်၏။ တဖန် ကုရ်အာန် (၃၃:၃၉)တွင်-

الَّذِينَ يَبُلِّغُونَ رَسُولَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ

وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

အလ္လာဟ်၏တရားဒေသနာ၊ ဥပဒေသများ ကို လူတို့ထံ အရောက်ပို့ဆောင် ဖြန့်ချိသူတို့သည် အလ္လာဟ်ကိုသာလျှင် ချစ် ကြောက်ရိုကျိုးဦးထိပ် ထားကြကုန်၏။ အလ္လာဟ်ကလွဲ၍ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကိုမျှ ချစ်ကြောက်ရိုကျိုး ဦးထိပ်မ ထားကြပါ။ စာရင်း အင်း ရှင်းရမည့်ကိစ္စသည် အလ္လာဟ်တစ်ဆူတည်းဖြင့်သာ မုချလုံလောက် ၏။

ကျွန်တော်များ အရပ်သား၊ ရိုးရိုးသားသား အဝါမ် **عوام** များ လည်းအလ္လာဟ်တရား ကုရ်အာန်ကိုသာ မိမိတို့သက်တမ်း တစ်လျှောက် စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြန့်ချိနေရမည်ဖြစ်သည်။

delivering Allah's message to mankind. If you do not do this, you will fail to perform the function of a Rasool. Allah will safeguard your mission from people. (The Quran 5:67)

"Those who deliver the messages of Allah and mind Allah and mind none but Allah. An Allah is sufficient to take account.

ب و

اَلَّذِيْنَ اَتَىٰ الْكٰفِرِيْنَ بِالْحَقِّ لِيُقَدِّسَهُمْ لِيَتْلُوَ عَلَيْهِ الْاٰيٰتِ الْكٰرِيْمٰتِ وَلَا يَجْعَلِ الْاِنۡسٰنُ وَجْهًا لِلْاٰنۡسٰنِ اِلٰهًا سِوٰٓةَ اللّٰهِ الْعَلِيِّ الْاَكۡبَرِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَظٰهِرُ الْغٰيۡبِ ۗ ۙ اَلَّذِيْنَ اَتَىٰ الْكٰفِرِيْنَ بِالْحَقِّ لِيُقَدِّسَهُمْ لِيَتْلُوَ عَلَيْهِ الْاٰيٰتِ الْكٰرِيْمٰتِ وَلَا يَجْعَلِ الْاِنۡسٰنُ وَجْهًا لِلْاٰنۡسٰنِ اِلٰهًا سِوٰٓةَ اللّٰهِ الْعَلِيِّ الْاَكۡبَرِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَظٰهِرُ الْغٰيۡبِ ۗ ۙ

ကောင်းသည့်ကိစ္စဖြစ်စေမကောင်း သည့် ကိစ္စဖြစ်စေ အခြေအနေမှန်ကို ဖော်ထုတ်ထင်ရှားအောင်ပြုလုပ်ခြင်း ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ယင်းအနက်အဓိပ္ပာယ် နှစ်ရပ်လုံးသည် လူသားများအတွက် အသုံးပြုခြင်းဖြစ်သည်။

အကယ်၍ အဆိုပါ ဝေါဟာရများကို အလွှာဟန်နှင့်ပတ်သက်၍ အသုံးပြုလျှင် အထက် ပါ အဓိပ္ပာယ်မျိုးမရပါ။ အကြောင်းကား အလွှာဟန်သည် **عَلَامُ الْغُيُوبِ** (၅:၁၀၉၊ ၅:၁၁၆၊ ၉:၇၈၊ ၃၄:၄၈) အကွယ်ရှိ အရာများ (ဝါ)လျှို့ဝှက် သိပ်သည်းသည့် အချက်အလက် အကြောင်း ချင်းရာများကိုချွင်းချက်မရှိ အလုံးစုံ၊ အကုန်အစင် သိမြင်နားလည်တော်မူသော အရှင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အရှင်မြတ်က အကျိုးအကြောင်း အဆိုးအကောင်း သိရှိရန် စမ်းသပ် တော်မူသည် ဟုသုံးနှုန်းလျှင် အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်ကို ဆန့်ကျင်သုံးနှုန်းသည်ဖြစ်ရာ သုံးနှုန်းပြောဆို ရေးသားသူ၏ အသိဉာဏ် သိမ်ဖျင်းရာရောက် လွန်းလှပါသည်။ ကုန်အာန်ကပြော သော 'အလွှာဟန်'အကြောင်း သိရှိနားလည်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ ကြောင်းပြသရာရောက်ပါသည်။ အလွှာဟန်နှင့်ပတ် သက်၍ **اَلَّذِيْنَ اَتَىٰ الْكٰفِرِيْنَ بِالْحَقِّ** ကို သုံးနှုန်းသည့်အခါအနက်အဓိပ္ပာယ် မည်သို့ရှိသည် ကို အောက်တွင် အသေးစိတ်တင်ပြပါမည်။

اَلَّذِيْنَ اَتَىٰ الْكٰفِرِيْنَ بِالْحَقِّ لِيُقَدِّسَهُمْ لِيَتْلُوَ عَلَيْهِ الْاٰيٰتِ الْكٰرِيْمٰتِ وَلَا يَجْعَلِ الْاِنۡسٰنُ وَجْهًا لِلْاٰنۡسٰنِ اِلٰهًا سِوٰٓةَ اللّٰهِ الْعَلِيِّ الْاَكۡبَرِ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَظٰهِرُ الْغٰيۡبِ ۗ ۙ

အဝတ်အထည် စုတ်ပြသွား သဖြင့်အတွင်းရှိ အစိတ်အပိုင်းအထင်အရှား ပေါ် လာသည်။ ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် မူလကပင် ရရှိ ၏။ ၎င်းအနက်အဓိပ္ပာယ်မှ ဆက်လက်၍ နေ့စဉ် လူ့ဘဝတွင် တွေ့ကြုံခံစားရသော အခက်အခဲ၊ အကြပ်အတည်း၊ ဒုက္ခဆင်းရဲ (လူ့ဘဝအခြေ အနေ စုတ်ပြတ်ခြင်းသဘော)ကြောင့် လူသား သည် ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ကြံ့ခိုင်မှုအသိတရားတို့ဖြင့် ဘဝပြဿနာ တို့ကို ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်၊ ကိုင်တွယ် ဖြေရှင်းရတော့၏။ ဤသို့ဖြင့် မိမိတွင် ဖုံးအုပ်၊ တိမ်မြုပ် ပျောက်ကွယ်နေသော အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းများ ရှင်သန်ထက်မြက်လာတော့ သည်။ အခက်အခဲ၊ အကြပ်အတည်း ဒုက္ခ ဆင်းရဲ၏ချိမြိန်သောအရသာကို မြည်းစမ်း ဖြတ်သန်းလာရာဖြင့် အင်အားသစ်၊ စွမ်းအား သစ် အရည်အချင်း

သစ်များ ရရှိပွားများလာရ ပေသည်။ ဤသို့ဖြင့် အလွှာဟန်သည် **اَلَّذِيْنَ اَتَىٰ الْكٰفِرِيْنَ بِالْحَقِّ** ဖြင့်လူသား၏ အရည်အသွေး၊ စွမ်းပကား လုပ်ရည်ကိုင်ရည်၊ အကြံဉာဏ်သစ်များကို တိုးမြှင့်ဖွံ့ဖြိုးစေသည်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ရ၏။ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တမန်တော်အိမ်ရာ ဟိမ်၏ ဘဝမှတ် တိုင်များကို ဖြတ်ကျော်ရာတွင် အထင်အရှား တွေ့မြင်ပြီး မုအ်မင်န် များ သင်ခန်း စာယူနိုင်၏။

ဘဝ၏အကြပ်အတည်း၊ ဒုက္ခဆင်းရဲ အခက် အခဲစသည့် လူ့ဘဝစာမျက်နှာမှ အရည်အသွေး မြှင့်တင်ပေးသကဲ့သို့ပင် လူသား အား အလွှာဟန် က လူ့ဘဝ၏ အဆင်ပြေချောမွေ့၊ ကုံလုံပြည့်စုံ ကြွယ်ဝမှုအစုစုကို ချီးမြှင့်ဖြတ်သန်းစေသည့် အခါမျိုးလည်းရှိ၏။ ထိုအခါ အသိတရား သတိ တရားစသည့် အလွှာဟန်၏ဥပဒေကို အစဉ်အမြဲ နှလုံးပိုက်၍ စွဲကိုင်ထားသူတို့အဖို့ အတ္တ၊ ဆန္ဒ ရမက်ဆွဲ ဆောင်မှုတို့၏ကျေးကျွန်ဘဝ မရောက်ရှိ စေရန်နှင့် ရုန်းကန် ဆန့် ကျင် အာခံတော်လှန် တောင့်ခံထားရမည့် အရည်အသွေး အရည် အချင်းများ၊ ပွားများရရှိခြင်းအတွက်လည်း **اَلَّذِيْنَ** ကိုပင်သုံး၏။ ဤအခြေအနေမျိုးကို တမန်တော် ယုဆွဖ်(အ)၏ ဘဝမှတ်တိုင်များ ဖြတ်ကျော်ရာတွင် အထင်အရှားတွေ့မြင်ပြီး မုအ်မင်န်များ သင်ခန်းစာယူနိုင်၏။

ဗနီအစ္စရာအီလ်တို့၏ သမိုင်းတွင် ဖိရ်အောင် နှင့်တကွ အုပ်ချုပ် စိုးမိုးသူတို့၏မျိုးနွယ်တို့သည် အုပ်ချုပ်ခံ အစ္စရာအီလ် မျိုးနွယ် ဝင်တို့အား နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် နှိပ်ကွပ်၊ ချုပ်ချယ်ညှင်းပမ်း နှိပ်စက် ၏။ အစ္စရာအီလ် တစ်မျိုးနွယ်လုံး ကျွန် သဘောက်ဘဝသို့ ရောက်ရှိ နေကြရကြောင်း ကုန်အာန် ၂:၄၉တွင်-

وَاذۡنَجَبۡنَاڪُمۡ مِّنۡ اٰلِ فِرۡعَوۡنَ يَسۡمُوۡنَڪُمۡ سُوۡءَ الْعَذٰبِ

သင်(ဗနီအစ္စရာအီလ်)တို့ကို ဖိရ်အောင်၏ မျိုးနွယ်တို့က အဆိုးရွား၊ အပြင်းထန်ဆုံး နှိပ်ကွပ်ထားရာမှ ငါအရှင်ကယ်တင်ခဲ့ သည့် အချိန်ကို (ကောင်းစွာသတိရပါ။)

(Returning to your history) recall the time when you were in servitude to the Pharaoh who inflicted many severe torments upon you. (Qur'an 2:49)

အဆိုးရွား အပြင်းထန်ဆုံးနှိပ်ကွပ်ခြင်းများကို အောက်ပါအတိုင်း ကုန်အာန်က ဖွင့်ဆိုပြသထား ၏။

اِنَّ فِرۡنَ عٰلَافِى الْاَرۡضِ وَجَعَلَ اٰهۡلَهَا شِيعًا يَّسۡتَضَعِفُ طٰٓئِفَةً مِّنۡهُمۡ
(ကုန်အာန် ၂:၄၄)

(ဟာရီ) ဖိရ်အောင်မင်းဆက်သည် မြို့ရွာ တိုင်းပြည်တစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးတွင် မောက်မာ ထောင်လွှား အင်အားပြလျက်ရှိ၏။ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့ကိုလည်း အသင်းအပင်း ဂိုဏ်းဂဏ များအသွင်ဖြင့် အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာ ပိုင်းခြား စိတ်ဖြာထား၏။

يَّسۡتَضَعِفُ طٰٓئِفَةً مِّنۡهُمۡ

၎င်းတို့အနက်မျိုးနွယ်အုပ်စုတစ်စုကို ချည့်နဲ့ သေးသိမ် နှိမ့်ကျစေထား၏။ (ကုန်အာန် ၂:၄၄)

Surely, Pharaoh overpowered in the land and made its people into parties, weakening one party from among them. (28:4)

وَاسْتَحْيَوْا نَسَاءَهُمْ

အရည်အသွေး အစွမ်းအစ ရဲစွမ်းသတ္တိ မရှိသူများကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ချီးမြှင့် မြှောက်စား ဦးထိပ်သို့ ပင့်တင်ထား၏။ (ကုရ်အာန် ၄၀:၂၅)

He degraded those respected members of the community who had courage and vitality or posed a danger to those who believed in Moses while elevating those who were devoid of such qualities. (The Qur'an 40:25)

وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

ဤအချင်းအရာတွင် အသင်တို့အား ပြုစုပျိုး ထောင်ရှင်မှ သင်တို့၏လွတ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောစွမ်းပကားများကို တိုးမြှင့်လာစေရန် လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ပေးသည့် အစီအစဉ်များ ရှိသည်။ (ကုရ်အာန် ၂:၄၉)

In this event, there was a process of promoting caliber. (2:49)

တမန်တော်မူဟုမ္မဒ်(ဆွ)နှင့် တမန်တော်ယူ ဆောင်လာသော လူမှုဘဝစနစ်ကို ယုံကြည်သူ တို့သည် “ဗဒ်ရ်” ခုခံတုန့်ပြန်တိုက် ခိုက်ရေး မြေပြင်ဝယ် ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ခေမျှန်းခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ် သည် အလ္လာဟ်က တကယ်ဖြစ်စေချင်သည့် အတိုင်းဖြစ်လာသဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ငါအရှင်ကိုယ်တိုင်ပင် ခုခံချေမှုန်း သတ်ဖြတ်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်ဟု တမန်တော်နှင့်မုအ်မင်န်တို့အား ပြောဆိုထားပုံကို ကုရ်အာန် ၈:၁၃ တွင်-

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ

ရန်သူတို့အား သင်တို့ သတ်ဖြတ်တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြသည်မဟုတ်။ အမှန်တကယ်အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် ကိုယ်တိုင်ပင် ရန်သူတို့အား တိုက် ခိုက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

وَمَارِمَيْتَ إِدْرِمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

သင်(တမန်တော်) လေးမြားဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့ စဉ် သင်ပစ်ခတ်ခဲ့ သည် မဟုတ်။ ငါအလ္လာဟ် အရှင်ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ (ကုရ်အာန် ၈:၁၃)

You had slain your enemies but indeed it was Allah who slew them because you were fighting in His cause. When you sent forth a shaft of arrows, it was not you who did it but Allah. Allah's programme in the world of human being is carried out through them. (The Qur'an 8:17)

ဤအာယတ်တော်များအရ ကြီးမားသော ဒဿနတစ်ရပ်မှာ အလ္လာဟ်အရှင်၏ ပြဋ္ဌာန်း ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်စရာရှိသည်များ ကို မုအ်မင်န်တို့ လုပ်ဆောင်လေတိုင်း ယင်းဆောင် ရွက်ချက်ကို

အလ္လာဟ်က အထူးနှစ်သက်ကျေနပ် လက်ခံတော်မူသဖြင့် မိမိကိုယ် တော်တိုင်ပင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးဟု အထင် အရှား အလေး အနက်ပြုပြောဆိုထား၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အလ္လာဟ်သည် မုအ်မင်န်တို့ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ ပါဝင် လှုပ်ရှားရုန်းကန် ဆောင်ရွက် စေခြင်း Instrumentality ဖြင့်ပြီးမြောက် အောင်မြင်စေ သည်။ ရှေ့ဆက်၍ ကုရ်အာန်အာယတ် အကိုး အကားဖြင့်ဖော်ပြပါဦးမည်။

လူ့ဘဝတိုက်ပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် မုအ်မင်န် တို့သည် အရည် အသွေးစွမ်းပကား အပြည့်အဝ ဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်လှုပ် ရှားရုန်းကန် နိုင်သည့် အတွေ့အကြုံ အလေ့အကျင့်များ ကို အလ္လာဟ်က ပျိုးထောင်ပေးခြင်းကို بَلَاءٌ ဟုခေါ် ခြင်းဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန် (၄၄:၃၀-၃၂)တွင် အစွရာအီလီ မျိုးနွယ်တို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး-

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ مِنْ فِرْعَوْنَ

နိမ့်ကျ သိမ်ဖျင်းသော ပြစ်ဒဏ်(ဝါ)ကျွန်ပြု ထား ခြင်းနှင့် ဖိရ်အောင်(ဝါ)မင်းဆိုးမင်းညစ်ထံမှ အစွရာအီလီမျိုးနွယ်များကို ငါအရှင်ကယ်တင်ခဲ့၏။

إِنَّهُ كَانَ عَلِيَّامِنَ الْمُسْرِفِينَ

ဖိရ်အောင်သည် အာဏာတန်ခိုး မိုးသို့ထိုးမျှ မောက်မာဆိုး ယုတ်ပြီး အလွန်အကျွံ ပြုမူခဲ့၏။

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاَهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

ထို့နောက် အစွရာအီလီမျိုးနွယ်တို့၏ အသိ ပညာရရှိမှု အပေါ် အခြေခံ၍ သူတို့ကို ကမ္ဘာ့ လူမျိုးနွယ်များအနက်မှ အကောင်းဆုံး အထွတ်အထိပ် ဖြစ်နေစေရန် အဆင့်အတန်းမြင့်မားစေ ခဲ့သည်။

وَأَتَيْنَاهُم مِّنَ آيَاتِنَا مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ

ပြောင်မြောက်သော အရည်အသွေး စွမ်း ပကားများကို ဖြစ် ထွန်းစေနိုင်သည့် လမ်းညွှန် ဥပဒေများကို ငါအရှင်သည် သူတို့အား ချီးမြှင့်ခဲ့ ပြီးဖြစ်သည်။

And We indeed delivered the children of Israel from the abasing chastisement (slavery) from Pharaoh (despot). He is tyrannical, despotic. And certainly We chose them above the nation, having knowledge. And We gave them laws wherein was process of promoting caliber. (The Qur'an 44:30-33)

အထင်အရှားပေါ်လွင်လာ၊ မြင်တွေ့လာရသည် ဟူသော အနက်ကိုဆောင် လျက် ကုရ်အာန် ၈၆:၉ တွင် -

يَوْمَ تَبْلَى السَّرَائِرُ

ငုတ်လျှိုးသိပ်သည်း လျှို့ဝှက်နေသောအရာ များ အထင်အရှား ပေါ်လွင်လာမည့် အချိန်ကာလ ၌-

On the day, hidden things are manifested. (86:9)

အလားတူ ကုရ်အာန် ၃:၁၅၃တွင်-

وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ

သင်တို့၏စိတ်နှလုံး၌ ရှိသမျှကို အလ္လာဟ် အရှင် မြတ်သည် အထင်အရှား ထုတ်ဖော်ရန်-

Allah might manifest what was in your breasts. (The Qur'an 3:153)
အလားတူကုရ်အာန်(၁၀:၃၀)တွင်-

هُنَالِكَ تَبْلُغُونَ نَفْسَ مَا سَأَلْتُمْ

အဲဒီမှာ ရှေးယခင်က လူသား ပြုလုပ်ခဲ့သမျှ ကို အထင်အရှား ထုတ်ဖော်ထားသည်။

Thus everything that human beings have done will become manifest. (10:30)

လောကသက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံးတွင် အမှန်နှင့်အမှား၊ အဆိုးနှင့်အကောင်း၊ အနိမ့်နှင့် အမြင့်သည်ထာဝရရင်ဆိုင်၊ ယှဉ်ပြိုင်နေရာ လူတို့၏သက်တမ်း အချိုးအကွေ့ အပြောင်း အလဲ အခြေအနေအမျိုးမျိုး တွေ့ကြုံရမြဲပင် ဖြစ်သည်။ ဤသဘော တရားကိုလည်း **بنتلى** ဖြင့် သုံးနှုန်း၏။ ဖူလုံပြည့်စုံပြီး မကြောင့်မကြ ရသည့် ဘဝသဏ္ဍာန်နှင့်တွေ့ကြုံနိုင်သလို မဖူမလုံ မပြည့်မစုံ ကြောင့် ကြတောင့်တ နေရ သည့် ဘဝအခြေအနေမျိုးနှင့်လည်း ကြုံကြိုက် ရတတ်ခြင်းစသည့် ဘဝ၏ အချိုးအကွေ့ အပြောင်းအလဲ များကို တွေ့ကြုံရမှုနှင့် ပတ်သက် ၍ ကုရ်အာန် (၈၉:၁၅-၁၆)တွင် ဖော်ပြထား၏။

فَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ
وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ

အရှင်မြတ်သည် လူသားအား ဂုဏ်ဒြပ်၊ အဆင့်အတန်း မြင့်မားတိုးမြှင့်ပေး၏။ သူ့ဘဝတွင် ဖူလုံ ပြည့်စုံကုံလုံစေခဲ့၏။ ဤသို့သူ့အား ဘဝအချိုးအကွေ့ ကဏ္ဍတစ်ရပ်တွင် အတွေ့အကြုံ အပြောင်းအလဲ တစ်ရပ်ကို တွေ့ကြုံခံစားစေ ခဲ့ရာ၊ ယင်းလူသားက ငါ၏ ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်သည် ငါ့အားကြီးစွာမြှောက်စား တန်ဖိုးထား မြင့်မားစေသည်။ ပြောမဆုံးရုံတော့၏။

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ
(ကုရ်အာန် ၈၉:၁၆)

တစ်ဖန် အရှင်မြတ်သည် လူသား၏ ဘဝ တွင် လိုအပ်ချက် များကို ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်း သည့် အခြေအနေမျိုးကို တွေ့ကြုံ ခံစားဖြတ် သန်းစေသောအခါ ယင်းလူသားက အကျွန်ုပ်၏ ပြုစုပျိုး ထောင်ရှင်သည် ကျွန်ုပ်အား သေးသိမ် နှိမ်ချဂုဏ်အသရေ ကျစေ ပါသည်ဟု တငြီးငြီး တငြူငြူဖြစ်နေရှာ၏။

As for man, when His Rabb let him pass through happy circumstances, then gives him honor and favors him, he says My Rabb honours me. But when He let him pass grim circum - stances, then straitens to him his subsis - tence, he murmurs: My Rabb has disgraced me. (89:16)

ဤသို့ **بنتلى** လူ့ဘဝအခြေအနေ အမျိုးမျိုး တွေ့ကြုံခံ စားဖြတ်

သန်းစေရသည့် ရည်ရွယ် ချက်များအတိုင်း အရည်အသွေး စွမ်းပကားများ ကိုယ်တိုင်ရယူပွားများပိုင်ဆိုင်အောင် ဘဝ တက္ကသိုလ်၏လက်တွေ့ လေ့ကျင့်ခန်းများ၊ သင်ခန်းစာများကို အလ္လာဟ်က ဆည်းပူးစေ ချင်ပါသည်။ ဤသည့်သဘောတရားကို တမန် တော် အိမ်ရာဟိမ်(အ)၏ဘဝသက်တမ်းတွင် အထင်ရှားဆုံး သော သရုပ်သကန်အတွေ့ အကြုံများကြောင့် ကုရ်အာန် (၂:၁၂၄)တွင်-

وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ

တမန်တော်အိမ်ရာဟိမ်(အ)အား သူ၏ပြုစု ပျိုးထောင်ရှင်က ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသများဖြင့် ဘဝသက်တမ်း တစ်လျှောက် လိုအပ်သမျှ အရည်အသွေး အရည်အချင်း စွမ်းပကားများကို တွေ့ ကြုံဖူလုံစေရန် ဘဝ၏အကွေ့အမျိုးမျိုးကို ဖြတ်ကျော်စေသည့်အခါ သူသည် ယင်းကိစ္စ အားလုံးကို အပြည့်အဝ ပေါက်မြောက်၊ အောင် မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အစွမ်း သတ္တိ ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေးကို ရယူပိုင်ဆိုင် ခဲ့ပြီးဖြစ် သည်။

Doubtless, great courage and fortitude is required to uphold a system based on truth and justice. But history bears witness that there have been people who have done so. You are familiar with the life of your illustrious Prophet Ibraheem who could have inherited the office of highest leader. He had not followed in the footsteps of his father "Azer". But he disdainfully refused to do so and with absolute determination and steadfastness, stood up by Allah. As a result of this, he had to pass through many grim circumstances.

When he had confronted them successfully, he was declared to be worthy of being the Imam of the human race and its model. And we indeed delivered the children of Israel from the abasing chastisement (slavery) from Pharaoh (despot). He is tyrannical, despotic. And certainly We chose them above the nation, having knowledge. And We gave them laws wherein was process of promoting caliber. (The Qur'an 2:124)

သို့ဖြစ်၍ **ابْتَلَىٰ** ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ၊ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် မည်သည့် လူသား ကိုမျှ စမ်းသပ်စစ်ဆေး မှတ်ကျောက် တင်ကြည့် နေရာ အလျဉ်းမလိုပါ။ လူသား၏ **نفس** ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး ဗီဇစွမ်းအား တဆင့်ပြီး တဆင့် တဖြည်းဖြည်း မြင့်မား လာစေရန် အတွေ့အကြုံအမျိုးမျိုးကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ရန် အခွင့် အလမ်း အခြေအနေအဖုံဖုံကို ဖန်တီးပေး ၏။ လူသားသည် မိမိ၏ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးကို သိရှိခွင့်ရလာပြီးနောက် ထပ်ဆင့်တိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးပြည့်စုံရန် ရှေ့သို့ ဆက်ကာ ဆက်ကာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေ

ရန်သာ ရှိသဖြင့် ကုန်အာန် (၇၆:၁)တွင်-

هَلْ آتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَّذْكُورًا

လူသားသည် မိမိဘဝသက်တမ်း၏အချိန် ကာလ အပိုင်း အခြားတစ်ရပ်တွင် ဘာရယ်လို့ ဖော်ပြစရာလုံးဝမရှိသည့်အရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

أَلَا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

(ကုန်အာန် ၇၆:၂)

လူသားအား အဖိုမျိုးပွားသုပ်ကောင်ကို (အမမျိုး)ဖြင့် မျိုးအောင်ခြင်း ဖြစ်ထွန်းစေ ခဲ့သည်။ သူ့အား အရည်အချင်း အရည်အသွေး စွမ်းပကားများရယူနိုင် စွမ်းသောငှာ၊ ငါအရှင် သည် အကြားအာရုံခံစွည်း (နား)နှင့် အမြင် အာရုံခံစွည်း(မျက်စေ့)ကို ဖြစ်ထွန်းစေထား သည်။

Has there not been over man a long period of Time when he was nothing (not even) mentioned? Verily we created man from a drop of mingled sperm. In order to have full faculties. We gave him (the gift) of Hearing and sight.

(The Qur'an 76:1-2)

إِنَّمَا نَحْنُ بَدَنٌ مُّتَبَدِّلٌ ۗ إِنَّمَا نَحْنُ جَسَدٌ مُّتَبَدِّلٌ ۗ ۝ إِنَّمَا نَحْنُ جَسَدٌ مُّتَبَدِّلٌ ۗ إِنَّمَا نَحْنُ جَسَدٌ مُّتَبَدِّلٌ ۗ ۝

ب ل ي

[بَلِي، يَبْلَى، بَلِي] التَّوْبُ

(အဝတ်အစား)ဆွေးမြေ့ဟောင်းနွမ်းသွားသည်။

To be or become old, worn, shabby (clothes). To vanish, deteriorate, decay.

وَمَلِكٌ لَا يَبْلَى

ယိုယွင်းတိမ်ကောပျက်စီးခြင်း လုံးဝမရှိသည့် နိုင်ငံတော် ကုန်အာန်(၂၀:၁၂၁)

A dominion which decays not.

အသက်ရှင်လှုပ်ရှား ရှင်သန်ကြီးထွားနေလို ခြင်းသည် လူသား တိုင်း၏ အခြေခံအကျဆုံး လိုအင်ဆန္ဒပင်ဖြစ်သည်။ လူသားအား ပြုစုပျိုး ထောင်ပေးသော အလ္လာဟ်သည် လူမှုဘဝ တည်ဆောက်မှု ဆိုင်ရာနည်းလမ်းဥပဒေကိုပါ ဝဟီထုတ်ပြန်ထား၏။ လူသား အား လုံး အကျိုးတူမျှဝေခံစားနိုင်သည်။ 'စားဝတ်နေရေး အရေး သုံးပါး အတွက်တိတိပပြဋ္ဌာန်းထား၏။ ဤလမ်း ညွှန်ချက်တည်းဟူသော ဘဝဆီမီးတန်ဆောင်ကို မျက်ကွယ်ပြုပြီး မိမိတို့လောဘ၊ မာန်မာန၊ အတ္တ အတ္တကိုးကွယ်မှု(ရှင်တွာန်)ကို ဆွဲကိုင် ထားပါက လူသားအ ချင်းချင်း မလိုမုန်းထားမှု၊ ရန်ပြုလိုမှုသူတပါး၏အကျိုးကို ဖျက်ဆီး

လိုမှုတို့ ကြောင့် လောကီဘဝသက်တမ်းသည် ကျဉ်းမြောင်းကျပ် တည်းနေမည်။ လူသားတို့၏ လောကီသက်တမ်းသည် ဒုက္ခဆင်းရဲ အကြပ် အတည်း ပင်လယ်ထဲမျောပါနေမည်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏လမ်းညွှန်အတိုင်း မိမိ၏အတွေးအခေါ် စိတ်ဆန္ဒ အတ္တ(ရှင်တွာန်) ကို ပဲ့ပြင်၊ ထိန်းကွပ်ပြီး လူ့ဘဝကို တည် ဆောက်ပါက လောကီ သုခ ချမ်းသာတည်း ဟူသော ဂျန္နုတ်ကို ဤဘဝမှပင် အစပြုတည် ဆောက်နိုင်မည်။

အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန်ကို မျက်ကွယ်ပြုပြီး မိမိ၏ အတွေးအခေါ် စိတ်ဆန္ဒ အတ္တ၏ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှုက 'ဤလောက လူ့ဘဝ သက်တမ်းကို ထာဝရ ရယူလိုမှု၊ မပျက်မစီး မချို့မယွင်း၊ မတိမ် ကော မမေ့ပျောက် နိုင်သော 'အချုပ်အခြာပိုင်စိုးလိုမှုကို ဝဟီအား မျက်ကွယ် ပြုလိုသူတို့သည် ရှေ့တန်းတင် ဆောင်ရွက်မည့် သဘောကို ကုန်အာန် (၂၀:၁၂၁) တွင် အောက် ပါအတိုင်း ကြိုတင်သတိပေးထား၏။

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْجَنَّةِ وَمُلْكُ لَا يَبْلَى

လူသား၏လိုအင်ဆန္ဒ အတ္တတည်းဟူသော ရှင်တွာန်ကထာဝရ အသက်ရှင်နေနိုင်မှုနှင့် မပျက်မယွင်း မကွယ်မပျောက်သော အချုပ် အခြာပိုင်စိုးမှုအတွက် နည်းလမ်းကောင်းများညွှန်ကြားပြသစေဆော် ရဦးမည်လော။ ရှင်တွာန်က အာဒမ်အားစေ့ဆော် အကြံပြု၏။

Man's passion for life knows no bounds. The longing for immortality is deep-rooted in man. He values life above all things and for its preservation and prolongation. He is willing to pay the highest price even in terms of pain and misery. At last he realized that death is inevitable and that his earthly career, must sooner or later, come to an end. Satan, we are told exploited Adam's intense longing for immortality. He assured Adam that the moment he tasted the forbidden fruit he would become immortal. Adam could not resist the temptation. In Qur'an, the story is recounted allegorically in a picture sque style; Shaitan whispered to Adam saying:" O Adam! shall I show you tree immortality and power that decay not? (20:121)

Adam typifies Man in general, shaitan (Satan) typifies the forces of debasement and destruction.

လောကကြီးတည်ရှိနေသမျှ အသက်ရှင်လို မှုကို မျိုးဆက် သစ်သားစဉ်မြေးဆက် ပေါက်ပွားမှုဖြင့် ရယူနိုင်မှုကို လူသား၏ လိုအင်ဆန္ဒအတ္တက လမ်းညွှန်စေ့ဆော်သွားမည်။ အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်မှုမှာ လူသားနှင့်အတူ အလ္လာဟ်ထံမှ ပေးသနားထားသော

နတ်ဖိ(စ်) نفس လူ့ကိုယ် ရည်ကိုယ်သွေးကို အလွှာဟ်ပြနည်း(ကို ယုံကြည်ပြီး လက်တွေ့လိုက်နာနေထိုင်ခြင်း)ဖြင့် တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုး စေပြီး အနာဂတ်(အာသိရတ်)ကာလ တစ်လျှောက် ဆက်လက် အကျိုးခံစားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

အလုပ်သဘော အားဖြင့်ကြီးမားကျယ်ပြော၏။ ဤအသုံးအနှုန်း (၂)မျိုးသည်ကွာခြား၏။ ကုန်အာန်(၂၄:၃၇) တွင်-

رَجَالٌ لَا تُلْهِهُمُ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ

စီးပွား ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရောင်းဝယ် ဖောက် ကားမှုပြုသူတို့သည် အလွှာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မျက်မှောက် ပြုကျင့်သုံးရေးမှ ဥပေက္ခာ ပြု မေ့လျော့သွားခြင်းရှိသူများ မဟုတ်ကြပါ။

Men whom neither commerce nor trade divert from observing Allah's law.

(The Qur'an 24:37)

အထက်ကဖော်ပြပြီးသော **بَيْع** အရောင်း အဝယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး အသေးစိတ်လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

လူအများကတော့ ရောင်းဝယ်သည့် ကိစ္စတွင် အကျိုးအမြတ် မည်သည့် အတိုင်းအတာအထိရရ တရားဝင်သည်ဟု ဆိုကြပါ သည်။ ဤစကားရပ်သည် ကုန်အာန်၏ သွန် သင်ဆုံးမမှုနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ကုန်အာန် (၈၃:၁-၃)တွင်-

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ

အထက်ပါအာယသ်ကို ကုန်အာန်(မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ အုရဒု) ဘာသာပြန်စာ အုပ်အများ အပြားတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဘာသာ ပြန်ဆိုကြ သည်မှာ-

(၁) အလေး၊ တင်း၊ တောင်း၊ ခွက် စသည်တို့ ကို စဉ်းလဲ (လျော့ နည်းအောင်ပြု) သူတို့ သည် ပျက်စီးရမည်ဖြစ်သည်။

(၂) ယင်းသူတို့သည် သူတစ်ပါးထံမှ ခြင်တွယ်၍ ယူကြရသောအခါ အပြည့်(ခြင်၍) ရယူကြ သည်။

(၃) သို့ရာတွင် သူတို့သည် သူတစ်ပါးတို့အား ခြင်တွယ်၍ သော်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး တို့အား ချိန်တွယ်၍ သော် လည်းကောင်း ပေးကြသောအခါ လျော့၍ပေးကြသည်။

တကယ်တော့ 'အလေး၊ တင်း၊ တောင်း၊ ခွက်' တို့ကိုအပြည့် အဝချိန်တွယ်၊ ချင်တွယ်မှုပြု ရမည်ဟု ပြောဆိုနေရုံသက်သက်မျှ မဟုတ် သေးပါ။

လောကတွင် အရောင်းအဝယ်၊ အပေး အယူဆိုရာတွင် အခြေ ခံသဘော သဘာဝမှာ များစွာကျယ် ဝန်းလှပါသည်။ “ဈေးထဲရှိမြင် ကွင်း”တစ်ခု ကိစ္စမျှမဟုတ်ပါ။

ဥပမာတစ်ခုပေး၍ ရှင်းပြပါရစေ။ ပိတ်အုပ် တစ်အုပ်မှ အင်္ကျီများချုပ်ရန် အတိုင်းအတာ လိုအပ်သမျှဖြတ်ယူပြီး အင်္ကျီချုပ်စက်တွင် အချိန်အတော်ကြာ အကုန်ခံ၍သပ်သပ်ရပ်ရပ်၊ သားသားနားနား၊ လက်ရာကောင်းကောင်း အင်္ကျီတို့ကို ချုပ်လုပ်ပြီး နောက် အင်္ကျီဆိုင် တစ်ဆိုင်တွင် သွားရောက်ရောင်းချ၏။ ဆိုင်ရှင် ကအင်္ကျီတစ်ထည်ချင်း၏ အနည်းဆုံးတန်ဖိုး အထိ လျော့၍ (ဈေးဆစ်)အဖိုး ဖြတ်ဝယ်ယူရန် အမျိုးမျိုး အကြောင်းပြ၏။ နောက်ဆုံး မိမိ လိုချင်သည့် အနိမ့်ဆုံးဈေးဖြင့် ဝယ်ယူ လိုက်၏။

ယင်းဆိုင်သို့ အင်္ကျီဝယ်ယူရန်လာသော ဝယ်သူထံသို့

ب ع ي

بَاعَ، بَيَّعَ - بَيْعًا ပစ္စည်းတစ်စုံတရာကို ရောင်း ချသည် သို့မဟုတ် ဝယ်ယူသည့် အနက် အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် သုံးသည်။

Bargain, Dealing, Sale, Purchase.

ကုန်အာန် ၂:၂၅၄ တွင်-

يَوْمَ لَا يَبِيعُ فِيهِ

အရောင်းအဝယ်ဟူ၍လုံးဝမရှိသည့် အချိန်ကာလ။ and the time when there will be no bargaining. (2:254)

တဖန် ကုန်အာန် (၂:၂၅၅) တွင်-

وَاحِلَ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا

အလွှာဟ်သည် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ် ခြင်းကို တရားဝင် ခွင့်ပြုထားပြီး 'အတိုးအညွန့် ယူခြင်းကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသည်' Allah has declared trade to be lawful and Riba to be unlawful. (2:275)

ကုန်အာန်(၂:၂၈၂)တွင်-

أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً حَاضِرَةً

လက်ငင်း(ငွေ) ပေးချေရေးကိစ္စတွင် စာချုပ် စာတမ်းရေး သားထားရန် မလိုပါ။

If it is a matter of give and take on the spot, there is no blame if it is not committed to writing. (2:282)

ဆက်လက်၍ -

وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ

သို့သော် အပြန်အလှန်ရောင်းဝယ်ခြင်း(ဝါ) အပြန်အလှန် ပစ္စည်းဖလှယ်ခြင်း ပြုလုပ်ပါက အသင်တို့ သက်သေထားရှိကြကုန်။

If it is a matter of trade-dealing, then you must have witnesses. (2:282)

ဤနေရာတွင် စကားရှေ့နောက် အသုံး အနှုန်းစကားဆက်အရ လက်ငင်းငွေ ပေးချေ ခြင်း မဟုတ်သဖြင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်တမ်း ရေးရန်လည်းလိုသည်။

ဤအကြောင်းကိစ္စရပ် များတွင် **تِجَارَةٌ** TRADE OR COMMERCE ကူသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ကုန်သွယ်မှု လုပ်ငန်း စီးပွားကုန် သွယ်မှု စသည့် အသုံးအနှုန်းမျိုးသည် သာမန်ရိုးရိုး ရောင်းဝယ်၊ ပေးယူခြင်းကိစ္စရပ်ထက် အဆင့် အားဖြင့် အတိုင်း အတာအားဖြင့်

အမြတ်များများရရှိမည့် တန်ဖိုးဖြင့် ရောင်းချ၏။ ဤဥပမာမှ မိမိ၏တဖက်သတ် အကျိုးစီးပွား တစ်ခုတည်းကို ရှေ့ရှုသော စီးပွားရေးသမား၏ စိတ်နေသဘောထားကို သိရှိတွေ့မြင်ရ၏။ ၎င်းတို့ ‘အနိမ့်ဆုံး ဈေးဖြင့် ဝယ်ပြီး အမြင့်ဆုံးဈေးဖြင့် ပြန်လည် ရောင်း ခြင်း’ကို ကုန်အာန်က **تطفيف** ဟုခေါ်၍၊ ဤသို့ ပြုလုပ် သူများကို **مُطَفِّفِينَ** ဟုခေါ်၏။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် ကုန်အာန်က လမ်းညွှန်သော “ကုန်အာန်နည်းကျ လူ့ဘဝ” THE QURNIC WAY OF SOCIAL ORDER နှင့်လုံးဝ ဆန့် ကျင်၏။ ဤကဲ့သို့ လူ့ဘဝသည် ပျက်စီး ဆုတ်ယုတ်ပြီး တစ်ဖက်စောင်းနင်း ကမောက် ကမ ဖြစ်နေမြဲဖြစ်လျက်ပျက်စီးမှုဖြင့် အတိပြီးနေ မည်ဟု ဤ (၈၃:၁-၃)ကို ဖွင့်လှစ်ပြဆို လမ်းညွှန် နေပါသည်။

အထက်ဥပမာတွင် “အရင်းအနှီး”ဟု ခေါ်နေ ကြသော အရာသည် ရောင်းဝယ်ရေး၊ ပေးယူရေး၊ အလုပ်အကိုင်လုပ်ရေး၊ လူ့လောက (လူတို့၏ အတွေး အခေါ် စိတ်ကူးစိတ်သန်း)တွင် နေထိုင်၊ အသက်ရှင်နေရေးတွင် အဓိကအခန်း ကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေ ကြ၏။ အရင်း အနှီးရှိသူသည် သူ၏အရင်းအနှီးကို တိုးသထက် တိုးပွား များပြားနေစေရန် “CONSUMERS” စားသုံး၊ ဝတ်ဆင်၊ သုံးစွဲသူတို့ထံမှ အမြဲခေါင်းပုံဖြတ်နေ တတ်သည့် စနစ်ဆိုးကို ကုန်အာန်က လုံးဝခွင့် မပြုပါ။

ကုန်အာန်ကခွင့်ပြုသည့် တရားဝင် အမြတ်အစွန်း ရယူပုံကားအဘယ်နည်း။

- ဆိုင်ရှင်သည် အရင်းအနှီး စိုက်ထုတ် ထည့်သွင်း မြှုပ်နှံထား ရသည်။
- တစ်နေကုန် တနေခမ်း ဆိုင်တွင် လုပ်အား စိုက်ထုတ် ပြီးလှုပ် ရှားအား ထုတ်နေရသည်။

ကုန်အာန် လမ်းညွှန်အရ (၅၃:၃၉)တွင်-

وَأَنْ لَيْسَ لِلإِنسَانِ إِلَّا مَسْعَى

လူသားသည် မိမိ၏ကြိုးစားအားထုတ်လုပ် ကိုင်မှုအတွက် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိ၏။

Man shall have only that for which he strives. (The Quran 53:39)

ဆိုင်ရှင်သည် မိမိလုပ်အားအတွက် အကျိုး ခံစားရရှိနိုင်သည်။ အရင်းအနှီးအပေါ် အခြေခံပြီး အလွန်အကျွံ အတိုင်းအဆ များစွာမရယူနိုင်ပါ။ မတရားသော အတိုင်း အတာဖြစ်မသွားသင့်ပါ။

‘ကုန်အာန်နည်းကျလူ့ဘဝ’ တစ်ခုလုံး တစ်သက်လုံး တစ် လောကလုံး၊ လူတိုင်း အတွက် အနှစ်ချုပ် လမ်းညွှန်ကို ကုန်အာန် (၂:၂၇၉)တွင်-

لَا تَظْمُونُ وَلَا تَظْلَمُونَ

သင်တို့မတရားမလုပ်ကြနှင့်၊ သင်တို့လည်း မတရားလုပ်ခံ ရမည်မဟုတ်။

WRONG NOT, AND YOU SHALL NOT BE WRONGED.

သင်တို့တစ်ဖက်သားပေါ် အလွန်အမင်း၊ အလွန်အကျွံ မတ

ရားပြုမှုပြော ဆိုဆောင် ရွက်ခြင်း အလျဉ်းမလုပ်ပါနှင့်။ သို့မှသာ၊ သင်တို့သည်လည်း တဖန် အလွန်အမင်း အလွန်အကျွံ၊ မတ ရားပြုမှုပြောဆို ဆောင်ရွက် တုံ့ပြန်ခြင်းခံရမည်မဟုတ်။

ربو အတိုးအညွှန်ယူခြင်းတွင် အားထုတ် ကြိုးပမ်းအား စိုက်ရခြင်း အလျဉ်းမရှိ၊ အရင်း အနှီးကို အကြောင်းပြု၍ ‘အတိုး’ ‘အညွှန်’ယူ ခြင်းသက်သက်သာ ဖြစ်သည်။ အရင်းအနှီး စိုက်ထုတ်သူသည် မိမိအရင်း အနှီးအတိုင်း ပြန် ယူရန်သာရှိ သည်ဟု ကုန်အာန်(၂:၂၇၉)တွင်-

فَلَكُمْ رَعْوَأُ مِمَّا كُنْتُمْ

သင်တို့၏အရင်းအနှီးကို သင်တို့ ပြန်ရ ယူနိုင်သည်။

If you will forgo Riba and claim only the principal amount.

Riba, usury means money earned by capital, is declared to be unlawful. (2:279)

ယခု အရောင်းအဝယ်ကုန်စည်ကူးသန်း ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း တွင်မူ၊ ဆိုင်ရှင်(ဝါ)လုပ်ငန်းရှင်သည် မိမိ၏ အရင်းအနှီးအပေါ်မှ လည်းကောင်း၊ လုပ်အားခအပေါ်မှလည်း ကောင်း (သင့်တင့် လျောက်ပတ်၊ မျှတသော) အဖိုးအခ၊ အမြတ်အစွန်းကိုရယူခြင်းကို တရားဝင်ခွင့်ပြုထားသည်။ **حلال** ဖြစ်ပါသည်။ တရားဝင်ခွင့် ပြုချက်ရှိပါသည်။

بيع ၏အနက်အဓိပ္ပါယ်တွင်-

အပြန်အလှန်သဘောတူလက်ခံထားခြင်း၊ ပဋိညာဉ်ပြုထား ခြင်းဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

Transaction, Agreement, Convenant.

ကုန်အာန် (၉:၁၁၁)တွင်-

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِآلِهِمُ الْجَنَّةَ

အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသများကို သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူတို့အား ဂျန္နဟ်ကိုအစား ပေးပြီး၊ သူတို့ထံမှသူတို့၏ **نفس** များနှင့် သူတို့ပိုင်သမျှ ဆိုင်သမျှ အရာအားလုံးကို အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်က ဖလှယ်၍ရယူ လက်ခံသဘောတူ ပဋိညာဉ် ချုပ်ဆို ထားပြီးဖြစ်သည်။

There are believers who have entered into a transaction with Allah, through the instrumentality of the Divine order, who purchases their very persons and their worldly possessions in return for the abiding blissful life of Jannah.

ဤအာယသ်အရ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သဘောပေါက်ထား ရန်လိုအပ်သည်မှာ-

(၁) ယုံကြည်သူတို့၏ ပိုင်သမျှ ဆိုင်သမျှ အရာ အားလုံး၏ စိုးပိုင် ရှင်အစစ်အမှန်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာ ဖြစ်၏။

- (၂) ယုံကြည်သူ၏အသက်ကိုပါ စိုးပိုင်ရှင်အစစ် အမှန်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာ ဖြစ်သည်။
- (၃) အထက်ပါအရာနှစ်မျိုးစလုံးကို အလ္လာဟ်က ယုံကြည်သူအား ဤလောကီဘဝ သက် တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် ယုံမှတ် အပ်နှံထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။
- (၄) ယုံကြည်သူအား အရှင်မြတ်က သူ၏ အသက်၊ အိုးအိမ်စည်း စိမ်ဥစ္စာ ရှိရှိသမျှ တို့၏အကျိုးအမြတ် အဖြစ်ဤလောကတွင် လည်း ဂျန္နဟ်၊ နောင်အာခိရဟ် တွင်လည်း ဂျန္နဟ်ကို ခံစား ရယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပြုထား၏။
- (၅) ဤကဲ့သို့အပြန်အလှန် သဘောတူလက်ခံ၍ ပဋိညာဉ်ချုပ်ဆိုမှု ၏လက်တွေ့ ဘဝအသက် ရှင်မှုသည် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်း ချက်ဥပဒေ သမားနှင့်အညီနေ့စဉ် ဘဝကို အကောင် အထည် ဖော်ဆောင်မှုပေါ်တွင် လုံးဝ ဥသယုံ အခြေပြုနေ၏။
ကုန်အာန်ပါ အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသများကို အကောင်အထည်ဖော် လက် တွေ့ကျင့်သုံးမှုကို တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ဆွ)က၊ ရှေးဦးဆုံးအပြည့်ဝဆုံး အကောင် အထည်ဖော် လက်တွေ့ကျင့်သုံးပြုသခဲ့၏။ တမန်တော်မြတ်ထံ ကတိသစ္စာခံ ယူမှုပြုခြင်းကို အလ္လာဟ်က၊ အလ္လာဟ်နှင့် ကတိသစ္စာခံယူမှု ပြုခြင်းဟုပင် ကုန်အာန်(၄၈:၁၀)တွင် ပြောဆိုထား၏။

اَلَّذِيْنَ يَبَايَعُوْنَكَ اٰتَمًا يَبَايَعُوْنَ اللّٰهَ

သူတို့ သင်(တမန်တော်)နှင့် ကတိသစ္စာ ခံယူမှု ပြုကြခြင်း သည် အလ္လာဟ်နှင့် ကတိ သစ္စာပြုခြင်း သာလျှင်ဖြစ်သည်။ ကတိသစ္စာ ခံယူရာတွင် သာဝကကြီးများ၏ လက်ပေါ်သို့ တမန် တော်၏ လက်ကိုတင်ထားပြီး ကတိသစ္စာ ပြုကြ၏။ ထို့ကြောင့် ဆက်လက်၍ ယင်း အာယတ်တော်တွင်-

يَدُ اللّٰهِ فَوْقَ اَيْدِيْهِمْ

‘သူတို့၏လက်များအပေါ်တွင် အလ္လာဟ်၏ လက်ရှိ၏။’ (၄၈:၁၀)

Surely those who swear allegiance to you do but swear allegiance to Allah; the hand of Allah is above their hands (Quran 48:10)

သာဝကကြီးများ၏ လက်ပေါ်တွင်တမန်တော် ၏လက်ရှိနေပါ လျှက် အလ္လာဟ်က အလ္လာဟ်၏ လက်ရှိနေသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ တမန်တော် မြတ်သည် အလ္လာဟ်၏ တရားလမ်းညွှန်ကို အကောင် အထည် ဖော်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်၏အမိန့်တော် ကုန်အာန် ပါတရား လမ်းညွှန်အတိုင်း မပိုမလို တိတိပပ ကျင့်သုံး လိုက်နာ ဆောက်တည်သူ ပြည့်စုံသည့်အတိုင်း လိုက်နာပါမည်ဟု ကတိ သစ္စာဆိုခြင်းသည် အလ္လာဟ်နှင့် ကတိသစ္စာဆိုခြင်းပင်ဟု အလေး အနက်ပြောထားခြင်းဖြစ်သည်။

မုစ်လင်မ်တို့၏ သမိုင်း တစ်လျှောက် လူပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆရာသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်ဆိုသူ အထွေထွေအမျိုးမျိုးထံ ကတိသစ္စာခံယူ ခြင်းမျိုး

ကို ပြုလုပ်နေကြခြင်းအပေါ် စိတ်ဝင်စား သူများ အထူးမှတ်သား သင်ခန်းစာပွားများ ရယူသင့်သည်။

ب ي ن

اَلْبَيْنِ အထင်အရှား သီးသီးခြားခြား ဖြစ် နေခြင်း။ တစ်ခုစီ တစ်ခုစီ ကွဲပြား ခြားနား ထင်ရှား (Transitive, In-transitive ကံလိုပုဒ်၊ ကံမလိုပုဒ် နှစ်မျိုး စလုံးအတွက် သဒ္ဒါ Grammer အသုံး အနှုန်းရှိသည်။

اَلْفَصْلِ တစ်သီးတစ်ခြားစီရှိခြင်း (ابن فارس အဘိဓာန်)

اَلْبَيْنِ နယ်ခြား Frontier ဒေသနှစ်ခု အထင်အရှား သီးခြား ပိုင်းခြားထား သောနေရာ Border နယ်ခြားကြားခံ ဒေသ။

بَانَ السَّيِّءِ အရာဝတ္ထုသည် တစ်စီပြတ် တောက်သွားသည်။ တစ်စီ တစ်စီ ရှင်းရှင်း လင်းလင်းဖြစ်သွားသည်။

بَيْنَ ကြား၊အကြား၊ သီးခြားပိုင်းခြားထား သော အပိုင်း (Preposition ဝိဘတ် ပုဒ်၊ ဦးစီးပုဒ်) between, among

اَلْبَيَانِ ပွင့်ထွက်ပြီး ရှေ့မှောက်တွင် ထင်ရှား ပေါ်လာ သောအရာ ထင်ရှားရှင်းလင်း ပေါ်လွင်နေသည့် အချက်အလက် အကြောင်းအရာ EXPOSITION. Transitive and In-transitive ကံလိုပုဒ်၊ ကံမလိုပုဒ် နှစ်မျိုးစလုံးတွင်သုံး သည်။

မိမိကိုယ်တိုင် ရှင်းလင်း ပေါ်လွင် ထင်ရှားနေရုံ တင်မက အခြားအရာ များကိုပါ ရှင်းလင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေ သည့် အကြောင်းအရာ

بَيْنَ الشَّجَرِ (သစ်ရွက်များ ကြွေကျသွားပြီးနောက်) ရှင်းလင်း ပြောင်သလင်း ခါလျက် ရှိသည့်သစ်ပင်။

تَبَيَّنَ သစ်ပင်များသည် အရွက်များ ကြွေကျ လာပြီး ရှင်းလင်း နေသည်။

اَلْبَيِّنِ ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံး كَتَمَ ဖုံးအုပ်၊ ဖုံးကွယ်ထားခြင်း၊ ထိန်ချန်ကွယ်ဝှက် ထားခြင်း လျှို့ဝှက်ထားခြင်း။ ဤစာလုံးနှစ်လုံး၏ အသုံး အနှုန်းကို ကုန်အာန် (၂:၁၅၉ နှင့် ၃:၁၈၆)တွင် နှိုင်းယှဉ် သုံးနှုန်းထား၏။

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ مَا اَنْزَلْنَا مِنْ اَلْبَيِّنَاتِ وَ اَلْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ اَوْ لٰئِكَ يَلْعَلُ اللّٰهُ وَيَلْعَلُهُمُ اللّٰغُوْنَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ထုတ်ပြန်ပို့ချထား သော ထင်ရှားသည့် အထောက်အထားနှင့် ကျမ်းတော်တွင် လူသားတို့အတွက် တိတိပပ ရှင်းလင်းပြထားပြီးသော လမ်းညွှန်မှုကို ထိန်ချန်ဖုံးဖိကွယ်ဝှက်

သူတို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ ရဟ်မတ်တော်မှ ကင်းဝေးနေမည့်သူများတွင်ပါဝင်နေမည်။ (ကုရ်အာန် ၂:၁၅၉)

Those who conceal the clear proofs and the guidance that we revealed after we have made it clear in the Book for Mankind, will be deprived of Rahmah. (2:159)

ထိန်ချန် ဖုံးဖိကွယ်ဝှက်ခြင်းနှင့် အနက်တူ **أَخْفَاءٌ** စာလုံးကို စာလုံးနှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ကုရ်အာန် (၅:၁၅)တွင် သုံးပြထား၏။

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا
بَيِّنَاتٍ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ

အို-ကျမ်းရသူတို့ ကျမ်းစာတွင်းမှ သင်တို့ ဖုံးကွယ် လျှို့ဝှက်ထားသော များစွာသော အကြောင်း အရာတို့ကို ငါအရှင်၏ တမန်တော်သည် လာရောက်ပြီး သင်တို့အား ရှင်းလင်း ထုတ်ဖော် ထင်ရှားစေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

O Ah-ul-Kitab, our Rasool has come to you to lay open much that you were won't to conceal in your scriptures.

A light has assuredly come to you from Allah i.e. a Book of Illumination. (5:15)

ဤအာယတ် (၅:၁၅)ကပင်ရှေ့ဆက်၍ - **كِتَابٌ مُبِينٌ**

(၁) မိမိကိုယ်တိုင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ထုတ်ဖော် ထင်ရှား ဖွင့်ဆိုလမ်းပြသည့် ကျမ်း(ဝါ) ဥပဒေသ၊

(၂)လူသားအဖို့ မိမိအသိဉာဏ်ဖြင့် ထိုးဖောက်သိမြင် နားလည်နိုင်စွမ်းမရှိသည့် နက်နဲသိမ်မွေ့သည့် အကြောင်းအရာများကို ရှင်းလင်းထုတ်ဖော် ထင်ရှား ဖွင့်ဆိုလမ်းပြမှု အစုစုပေးနိုင်စွမ်း ရှိသော ကျမ်းစာ(ဝါ) နိယာမ၊ ဥပဒေသဖြစ်သည်။

(ကံလိုပုဒ် TRANSITIVE **لازم** နှင့် ကံမလိုပုဒ် INTRANSITIVE **متعدى** နှစ်မျိုးစလုံးအတွက် သုံးနှုန်းထားသည်။)

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ
ကုရ်အာန် (၅:၁၅)

အလ္လာဟ်၏ထံတော်မှ သင်တို့လူသားတို့ထံ အလင်းရောင် တစ်ခုရောက်ရှိခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းအလင်း ရောင်သည် ကိုယ်တိုင်လည်း ရှင်း လင်းပြီးသား ကျမ်းလည်းဖြစ်သကဲ့သို့ အခြား အကြောင်းအရာများကိုပါ ရှင်းလင်းပေးမည့် ကျမ်းလည်းဖြစ်သည်။

ဆက်လက်၍ (၅:၁၆)တွင် -

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

(၁) အလင်းရောင်ကျမ်းဖြင့်၊ အရှင်မြတ်၏ ကျေနပ် သဘောကျမှုကို လိုက်နာကျင့် သုံးလိုသူတို့အားသာလျှင် လူ့ဘဝ၏ ငြိမ်းချမ်း သာယာမှု ရစေမည်။ နည်းလမ်း ကောင်းများသို့ အရောက် ပေးပို့ ခေါ်ဆောင်မည်။

(၂) ဆက်လက်၍ ယင်းကျမ်းသည် အမှိုက် အမှောင်များ၊ အရှုပ် အထွေးဘေးဒုက္ခ အန္တရာယ်များမှ၊ အလင်းရောင်သို့ အရှင် မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ခေါ်ဆောင် ဆွဲထုတ်သွားမည်။

(၃) တဖန် ဆက်လက်၍ရှေ့သို့လည်း ဖြောင့် ဖြောင့် မတ်မတ် ရောက်စေပြီး၊ အဆင့်ဆင့် သော မြင့်မား တိုးမြင့်သည့် ခရီးပန်းတိုင်သို့ လူသားတို့အား အရောက်ပို့ဆောင်ပေး ဦးမည်။

[A light has assuredly come to you from Allah i.e. a Book of Illumination] by which He will guide those who wish to follow the path of peace and complete harmony. He will bring them out of darkness into light and direct them to the straight path of success and prosperity in life. (5:16)

تَبَيَّنَ လူသား၏အသိဉာဏ်တစ်ခုတည်းဖြင့် ထိုဖောက်သိမြင်နိုင်စွမ်းမရှိသည့် သိပ်သည်း နက်နဲ သိမ်မွေ့သည့် အကြောင်းချင်းရာများကို ‘ဝဟီ’ **وَحْيٍ** ဖြင့် တမန်တော်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချပြီး ကုရ်အာန်ထဲတွင် ထိန်သိမ်းထားသည်။ ရှင်းလင်းဖော်ထုတ်ထင်ရှားစေသည့်အရာ CLARIFICATION, EXPOSITION ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ‘ပျား’ကဏ္ဍ(၁၆:၈၉)တွင် -

وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَبْيَانًا لِّلْكُلِّ شَيْءٍ

အရာရာတိုင်းကို ထုတ်ဖော်ရှင်းလင်းပေးသည့် အရာ အဖြစ်ဖြင့် ကုရ်အာန်ကို သင်တမန်တော် ထံသို့ ငါအရှင် ပို့ချခဲ့သည်။

Your evidence shall be that you had conveys to them our message which is contained in this Book revealed to you which clarifies everything. (16:89)

بَيِّنَاتٍ အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင်၊ ကုရ်အာန်ထဲတွင်တိတိပပရှင်းလင်း ထုတ်ဖော်ထားချက်များ၊
-ထင်ရှားသောသဘာဝများ၊
-ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းထားသော အထောက် အထားများ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားတို့ သိရှိ နားလည်သဘော ပေါက်ရန် တိတိပပ ရှင်းလင်း ဖွင့်ဆို ထင်ရှားစေခြင်းကို တမန်တော်များမှ တဆင့် ‘ဝဟီ’ ပို့ချသည့် နည်းလမ်းတစ်ခု တည်းကိုသာ အသုံးပြုပြီး ယင်းအကြောင်းအရာများအားလုံးကို ကုရ်အာန် တစ်အုပ်တည်း ၏အတွင်း၌သာ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားတော်မူသည်။ အခြားနည်းလမ်း၊ စာအုပ်၊ စာပေ၊ ကျမ်းဂန်များ တွင် အလျှင်းမရှိပြီ၊ အစွလာမ့် ရန်သူများ၏လုပ်ကြံဖန်တီး တီထွင်မှုကြီးငယ်တို့ဖြင့် ဤ အချက်ကို လှည့်ပတ်၊ ဝှေ့ဝိုက်၍ ကြံစည် တည်ထွင်ဖန်တီး ထိုးနှက်ချက်များ မြောက်များစွာရှိ၏။ အထူးသတိမူရန် လိုအပ်ပါသည်။ တမန်တော်များထံ ပို့ချသည့် ‘ဝဟီ’သည် လူသားအားလုံးအား တမန်တော်များကပင် အရောက်ပို့ဆောင်ပြီး အသိပေးရှင်းလင်း ပြရန်ဖြစ်သည်။ အခြား လူပုဂ္ဂိုလ်များက အမည်နာမ အမျိုးမျိုးဖြင့် (كشفاً، ألهام) စသည့်

လက်ဆင့်ကမ်းပို့ချဖွင့်ဆိုရန် အကြောင်းလုံးဝ မရှိ၊ တမန်တော်များရှိသည့် ‘ဝဟီ’ကို လူသားတို့ ဆင်ခြင် စဉ်းစားသုံးသပ်နိုင်စိမ့်သောငှာ ဖြစ်သည်။

ဤအကြောင်းကို ကုရ်အာန် ‘ပျားကဏ္ဍ’ (၁၆:၄၄)နှင့် (၁၆:၆၄) တို့တွင် ရှင်းလင်းထား၏။

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ
مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

သွန်သင်ဆုံးမသတိရစေသည့် ကျမ်းဂန် ဥပဒေကို သင်(တမန်တော်ထံ ငါအလ္လာဟ်) ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့သည်။ လူသားများ အားလုံး အတွက်ဖြစ်ပြီး၊ သင်တမန်တော်က သူတို့ကို ရှင်းလင်းပြရန်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာလူတို့သည် ဆင်ခြင်စဉ်းစား တွေးတောနိုင်ကြပေမည်။

We have given (O Rasool) a book-Quran which you may explain to them clearly what has been sent for them so that they may reflect!. (16:44)

ဤအာယတ်တော်တွင် အောက်ပါအချက် အလက် များပါဝင်မှတ်သားရသည်။

(၁) ကုရ်အာန်ကို တမန်တော်ထံသို့ အလ္လာဟ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ

(၂) ဤသို့ထုတ်ပြန်ထားသော ကုရ်အာန်သည် လူသားတို့အဖို့ ဖြစ်သည်။

مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ

(၃) တမန်တော်၏ တာဝန်မှာမိမိထံသာထား ရှိရန် မဟုတ်၊ ဘာသာရေးလုပ်စားသူ အချို့ က- သက်ဆိုင်ရာ၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ အလ္လာဟ်နှင့် တိုက် ရိုက်လျှို့ဝှက်အဆက် အသွယ်ရှိသူများက **كُشِفَ** ဖြင့်သူတို့ကပင် ဖွင့်ဆို နိုင်သည် ဟုဆိုသကဲ့သို့ဖြစ် မသွားရန်၊

(၄) လူသားတို့အား တမန်တော်က (အရောက် ပေးပို့) ရှင်းလင်းရန် ဖြစ်သည်။

لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ

တမန်တော်သည်လည်း အလ္လာဟ်ထံမှ မိမိဆီသို့ ထုတ်ပြန်ထားသည့်အရာ (ကုရ်အာန် ကိုသာ)လူတို့ထံ အရောက်ပေးပို့ရမည်ဟု ကုရ်အာန်(၅:၆၇)တွင်-

بَلِّغْ مَا نَزَّلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

သင်(တမန်တော်)၏ ပြုစုပေးထားသော အရာကို သင့်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း ခံရသောအရာ (ကုရ်အာန်) ကို ဖြန့်ချိပါလေ။

O Rasool, you should continue delivering Allah's messages to mankind.

(5:67)

အလ္လာဟ် ထုတ်ပြန်ပို့ချသော အရာ (ကုရ်အာန်၏အသိ တရား)ကို တနည်းနည်း ဖြင့်ထိန်းချန်၊ လျှို့ဝှက် ထားသူများအဖို့

အလ္လာဟ် ‘ရဟ်မဟ်’မှ ကင်းဝေးနေမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၁၅၅)တွင် ဤ ကဏ္ဍ၏စောစော ပိုင်းက ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။

တမန်တော်မဟုတ်ပေသည့် ‘ဝဟီ’ဖြင့် ထုတ်ပြန် ပို့ချထားသော ကျမ်းစာ (ကုရ်အာန်)နှင့် ပတ်သက်၍ အထင်အရှား၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောဆိုတင်ပြထားခြင်းကို အောက်ပါ အတိုင်း တွေ့ရ၏။

(၁) ကုရ်အာန် ၁၆:၈၉တွင်-

تَبَيَّنَّا الْكُلَّ الشَّيْءِ

အကြောင်းအရာ အရေးကိစ္စတိုင်းကို အထင်အရှား ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက် ထုတ်ပြန် ပို့ချထားပြီး ဖြစ်သည်။ တစ်ခုမျှ မထင်မရှား မရှင်းမလင်း ဖုံးကွယ် လျှို့ဝှက် ထိန်းချန်ထား ခြင်းမရှိသည်မှာ အလွန်သေချာလှ၏။ (၁၆:၈၉)

တဖန် (၂:၁၈၇)တွင်-

كَذَلِكَ بَيَّنَّ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

လူတို့၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် အလ္လာဟ်ဥပဒေသတို့ကို တိတိပပ ကျင့်သုံးနိုင် စိမ့်သောငှာ အလ္လာဟ်သည် သူ၏အာယတ် ဥပဒေများကို လူတို့အား ဖွင့်ဟထုတ်ဖော် ရှင်းလင်းထားပါသည်။

Allah explains His laws clearly so that people can fully understand and follow them. (2:187)

(၂) ဤကျမ်းသည် လူသားမျိုးနွယ်တစ်ရပ်လုံး အတွက် ရှင်းလင်း ပြတ်သားသော ထုတ်ဖော်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၃:၁၃၇) တွင်-

هَذَا بَيِّنَاتٍ لِلنَّاسِ

ဤသည်လူသားတို့အတွက် ရှင်းလင်းပြတ် သားသော ထုတ်ဖော်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

This is manifesto for mankind. (3:137)

(၃) ကုရ်အာန်သည် အကောင်းအဆိုး အမှန် အမှန် ဝိဇ္ဇာနှင့်အဝိဇ္ဇာကို သိသိသာသာ ကွဲကွဲ ပြားပြား ခြားခြားနားနား ထုတ်ဖော်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း (၂:၂၅၆)တွင်-

فَدَتَّبَعْنَا الرَّشِدَ مِنَ الْغَيِّ

အမှန်အကန် အဖြောင့်နှင့်အကောက်၊ ဝိဇ္ဇာနှင့် အဝိဇ္ဇာကွဲ ကွဲပြားပြား ထင်ထင်ရှားရှား တိတိပပ ဖြစ်လျက်ရှိနေလေပြီ။

He made the right and wrong path clear.

(2:256)

(4) ကုရ်အာန် (၅:၁၅)တွင်-

كِتَابٌ مُبِينٌ

=ကိုယ်တိုင်လည်း ရှင်းလင်းသော ကျမ်းဖြစ် သလို တချိန်တည်း မှာ အခြားအကြောင်းအရာ တို့ကိုလည်း ကွဲပြားခြားနား ရှင်းလင်း ပြမည့် ကျမ်းလည်းဖြစ်သည်။

A Book of Illumination - i.e. It is self-explained and explaining. (5:15)

(၅) ကုရ်အာန်(၅:၁၅)တွင်

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

တစ်ဦးစီ တစ်ကိုယ်ရည်တစ်ကာယ မိမိဖာသာသီးခြား သီးခြား အလ္လာဟ်၏ ပြဌာန်းချက်ဥပဒေကို လိုက်နာရုံဖြင့် လုံးဝမပြီးမြောက်၊ တာဝန် မကျေ ပွန်နိုင်ပါ။ ယုံကြည်လက်ခံနာယူသူ မုအ်မင်များ စုပေါင်းရိုင်းပင်းလက်တွဲပြီး ယင်းစနစ်ဇယားကို ဝိုင်းဝန်း ပါဝင်တည်ဆောက်ကြရမှာဖြစ်သည်။

အစ္စလာမ် လူမှုဘဝကို ကုန်အာန်၏ လမ်း ညွှန်ချက်နှင့်အညီ ပထမဦးစွာ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ခဲ့သူမှာ တမန် တော်‘မဟမ္မဒ်’ကိုယ်တိုင် မိမိ၏သက်ရှိ ထင်ရှား ရှိစဉ် ကာလကပင်ဖြစ်ပါသည်။ တမန်တော် ဤသို့ အလ္လာဟ်အမိန့်ကို လိုက်နာခဲ့သည်။ တမန်တော်၏ နောက်လိုက်များသည် တမန် တော်၏ နောက်လိုက်များပီပီသသ ဖြစ်အောင် တမန်တော်ကို **عَبَّاع** ဖဝါးခြေထပ် လိုက်နာကြရ မည်။ သို့မှ အလ္လာဟ် အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာ နာခံရာရောက်လိမ့်မည်။

تَبَّاع သည် တမန် တော် များ၏ဖဝါးခြေ ထပ် လိုက်နာခြင်းအတွက်သုံးထားသည်ကို ကုန်အာန်(၇:၁၅၆-၁၅၇)တွင် -

وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ

ငါအရှင်မြတ်၏ ရဟ်မဟ်တော်သည် ရှိရှိ သမျှ အရာအား လုံးကို လွှမ်းခြုံထားသည်။

فَسَاكِنَتُهَا الَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْنِزُ الرِّكَاتَ

ယင်း (ငါအရှင်၏ ရဟ်မဟ်)ကို ငါအရှင် သည် ‘တက္ကဝါ’ ငါအရှင်သတ်မှတ်ပြဌာန်းသည့် နေ့စဉ်ဘဝ တည်ဆောက်မှုအတိုင်း တည်ဆောက်ကြပြီး လူ့ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ရပ်လုံး တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးစေသည့် ဇကားသံစနစ်ကိုပါ ဆောက်တည်ကြသည်။

الَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

(ကုန်အာန် ၇:၁၅၆)

(လိုရင်းပြောရလျှင်) သူတို့သည် ငါအရှင်၏ အာယတ်တော် များ(ဝါ) ပြဌာန်းချက်ဥပဒေသ များကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ

သူတို့သည် **الْأُمِّيَّ** ရွာမကြီး)၌ နေထိုင်သူ ရွာမကြီး) သားဖြစ်သည့် နဗီ၊ ရဆူလ်ကို ဖဝါး ခြေထပ်လိုက်နာကြကုန်သည်။

My Rahmah embraces all things but it is bestowed upon those adhere to My laws, provide Zakat and in short believe in the truth of My revelation. But now Allah’s Rahmah will be bestowed upon those who follow the Ummi Nabi. The Messenger of Mother Village. (Makkah) (7:156-157)

ဤနေရာ၌ **اطاعة** (အိသွားအဟ်)နာခံခြင်း၊ လိုက်နာခြင်းဟုပင် အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့် ဘာသာ ပြန်ဆိုလေ့ရှိကြသည်။ အသေးစိတ် ကို တော့ ၎င်း၏အရင်းအမြစ်အက္ခရာစဉ် (**طوع**) အတိုင်းဖော်ပြရာ တွင် လေ့လာပါရန်၊ ယခုလိုအပ် သလောက်ပြောပြရမည်ဆိုလျှင် **اطاعة** ‘အိသွားအဟ်’သည် ပြဌာန်းချက် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထား

သည့် ဥပဒေသဘောင် စည်းကမ်းကို စိတ်လိုလက်ရ စိတ်စေတနာ အပြည့်အဝ အသိတရား သတိတရားရှိရှိဖြင့် ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်ခံ ကျင့်သုံး လိုက်နာ ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဟုခေါ်ပါသည်။ Complete obedience to the laws.

ج ر م

جَرَمٌ (မူလအနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ) ပစ္စည်း တစ်ခု၊ အစိတ်အပိုင်း တစ်ပိုင်းကို လှီး ဖြတ်၊ ဆုတ်ခွာ ဖြတ်တောက်ပစ်ခြင်း (သစ်ပင်မှ အပွင့်အသီး များကိုချေမှု ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း။)

جَرَمَ النَّخْلَ သူ စွန်ပလွန်သီးပင်ကို ခုတ်လှီး ဖြတ်တောက်ပစ်ခဲ့ သည်။ စွန်ပလွန်ပင် မှ အပွင့်အသီးများကို ချေမှုဖြတ် တောက်ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

الْحِرْمَةَ စွန်ပလွန်ပင်မှ အပွင့်အသီးများကို ချေမှုဖျက်ဆီးသူများ သိုးမှသိုးမွေးကို ရိတ်ယူ ခဲ့သည်။

جَرَمَ الشَّاةَ جَرَمًا အရိုးမှ အသားကို လှီး ဖြတ်ယူ၍ အရိုးချည်း သက်သက်ရှိနေ စေသည်။

အထက်ပါ မူရင်းအသုံးအနှုန်းများမှ **جَرَمَ** ၏ဆိုလိုသည့် သဘောသဘာဝကို အောက်ပါ ကိစ္စရပ်များအတွက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ပေး၏။

တစ်ဖက်သား၏ သွေး၊ သား စသည့် အရင်းအမြစ်များကို ရယူပြီး ဘဝပျက်အောင် နှလံမထူနိုင်အောင် လူစဉ်မမှီအောင် လုပ်ခြင်း၊ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် လုယက်၊ ခိုးဝှက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပို က်ခြင်းခေါင်းပုံဖြတ်သွေးစုတ်ခြင်း (Exploitation)

လူအများ၏ ဘဝအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လူနည်းစုတို့အတွက် ပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် အသုံးချ စေစားကျွန်ပြုသည့် လူနေမှုစနစ်ဆိုး များပါဝင်၏။

ဤကဲ့သို့ ပြုမူလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် တတ်သူ များကို ကုန်အာန် **قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ** ဟုခေါ်ဝေါ်သတ် မှတ်၏။ ကုန်အာန် (၆၈ : ၃၅)တွင်-

أَفَجَعَلَ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ ۗ

الْمُسْلِمِينَ အလ္လာဟ်၏ အမိန့်ပြဌာန်းချက်နှင့် အညီ ဘဝတည် ဆောက်သူမုစ်လင်မ်များနှင့် လူတစ်ဖက်သားတို့၏ ဘဝကို နှစ်မွန် ခြုံလဲ ပျက်စီးစေသူ ‘မုဂ်ဂျေမိန်း’ တို့ကို ငါအရှင် အတူတူပြုမဆက် ဆံရမည်လော။’

Shall we then treat those who submit Allah’s law as those who oppose them? (The Qur'an 68:35)

မုစ်လင်မ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် မုဂ်ဂျေမိန်းကိုသုံးထား၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စနစ်နှင့် ၎င်းကိုယ်စားပြု ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်မျိုးကို နှိုင်းယှဉ် ပြဆို နေ၏။ ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ်သည် မုဂ်ဂျေမိန်း မဖြစ်နိုင်ပါ။

ကုန်အာန်တွင် **لَا جَرَمَ** ဒွိဟသံသယ ဖြစ်ဖွယ် မရှိပါ။ ‘အမှန်ပင် အမှန်တကယ်ပင်’ကို ကုန်အာန် (၁၁:၂၂) တွင်

لَا جَرَمَ لَهُمْ فِي الْآيَاتِ الْآخِرُونَ

အာခိရသ် တွင် ယင်းသူတို့သည် အဆုံးအရှုံး အများဆုံးရှိမည့်သူများ ဖြစ်မည်မှာ သေချာ ရေရာလှပါသည်။

There is no doubt that they shall be greatest losers in the Hereafter. (11:22)

၎င်းကုန်အာန် (၅:၂ နှင့် ၅:၈) တို့တွင်

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ ۖ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ ۖ قَوْمٍ عَلَىٰ الْاٰتَعَدِلُوْا

တစ်ဖက်သားအား ရန်တုံ့ပြန်လိုမှုသည် သင်တို့အား မတရား ပြုမှုဆောင်ရွက်ရလောက် အောင် လမ်းမလွဲချော်စေနှင့်။

The feeling of revenge should not prevent you from doing justice to them.

(The Qur'an 5:2, 5:8)

ج ز ح

جَزَاءٌ ၇၇ အဖွဲ့အစည်း (جَزِيَّةٌ) ပုံစံအပါအဝင်) ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို အစားထိုးခြင်း၊ ပစ္စည်း တစ်ခုခု၏အစားထိုး အစိတ်အပိုင်း။

جَزَاءُ كَذٰبِهٖ သူပစ္စည်းတစ်ခုကို အခြားပစ္စည်း တစ်ခုဖြင့် အစားထိုးပြောင်းလဲသည်။

جَزَاءُ عَلَيْهِ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန် အစားထိုးလဲလှယ်ခြင်းကို မကောင်း သောကိစ္စများတွင် အသုံးပြု၏။ ကောင်းသောကိစ္စများတွင် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အပြန်အလှန် အစားထိုးခြင်းကို ۖ كٰفَاةٌ စာလုံးကိုသုံး၏။

ဤသို့အစားထိုး ပြောင်းလဲခြင်းသည် အမြဲ တမ်းအတွက် အစားထိုးသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ် ကို ဆောင်သည်။ ဤနေရာ၌ပင် ယင်းသဘော တရား 'အမြဲတမ်းအတွက် အစားထိုးခြင်း' သည် ကြီးမားသော အတွေးအခေါ်တစ်ရပ်ကို ညွှန်ပြ နေသည်။

လူတို့က အများအားဖြင့် 'လုပ်ရပ်တစ်ခု အတွက် တုံ့ပြန်အစားထိုးပေးခြင်း'ကို ယင်း လုပ်ရပ်အတွက် သဘာဝအကျိုးဆက် တစ်ရပ် ပင်ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုကြသည်။

ဥပမာဖြင့် ပြသရှင်းလင်းပါအံ့။

သင်သည် မီးထဲသို့သင်၏လက်ကို ထည့် လိုက်သည်ဆိုပါစို့၊ ဤသည် သင်၏လုပ်ရပ် တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ရပ်ကြောင့် သင်၏ လက်မီးလောင်သွား၏။ ထို့ကြောင့် သင်ပြင်းပြ နာကျင်စွာ ခံစားရင်း ပြင်းပြနာကျင် စွာခံစားရ ခြင်းသည် လက်ကိုမီးထဲသို့ထည့်သည့်လုပ်ရပ်၏ ရလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။ လုပ်ရပ် ပြီးစီးသွားသော် လည်း ယင်းလုပ်ရပ်၏ရလဒ်သည် ယင်းလုပ်ရပ် ၏ နေရာတွင်အစားထိုးဝင်ရောက်နေသည်။

ယခု ဤနေရာတွင် ကုန်အာန်ကပြော သောဆိုးကျိုးနှင့် ကောင်းကျိုးဆိုသည့် ဒဿန ကို ဆွေးနွေးကြပါစို့။

ဤကိစ္စ၌ ကောင်းကျိုးဆိုသည့် အရာသည် ပြင်ပတစ်နေရာမှ ဆုလာဘ်အဖြစ် ရောက်ရှိလာခြင်း မဟုတ်သကဲ့သို့ ဆိုးကျိုးမှာ လည်း ပြင်ပတစ်နေရာမှ ရောက်ရှိလာခြင်း မဟုတ်ပါ။

ဥပမာ သင်သည်လူတစ်ဦးကို မကောင်း သော (ဆဲရေးတိုင်း ထွာသည့်) စကားကိုပြောဆို သည်ဆိုပါစို့၊ ထို့ကြောင့် ဆဲရေးတိုင်း ထွာ အပြောခံရသူက သင့်ကိုထထိုးသည်။ ဆဲရေး တိုင်းထွာ ပြောဆိုခြင်းနှင့် ထထိုးခြင်းတို့တွင် (မီးလောင်ခြင်းမှာ ကဲ့သို့) တစ်ပေါင်း တစ်စည်း တည်း ဆက်စပ်မှုမရှိချေ။ ဤကဲ့သို့ အထိုးခံရ ခြင်းသည် ပြင်ပမှသက်ရောက်လာခြင်းဖြစ် သည်။

အခြားဥပမာတစ်ရပ်ကို စဉ်းစားကြည့်ကြ ပါစို့။ သင်သည် အလွန်ပြင်းထန်သော အဆိပ် တစ်မျိုးကို သောက်လိုက်လျှင်သင် သေဆုံးသွား မည်။ ဤကဲ့သို့ သေဆုံးခြင်းမှာ သင့်လုပ်ရပ်၏ အကျိုးဆက်ရလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤရလဒ်သည် လုပ်ရပ်၏နေရာသို့ ဝင်ရောက်လာသော အစား ရရှိခြင်းတုံ့ပြန်မှုသာလျှင်ဖြစ်သည်။

ဤသဘောသဘာဝကို-

هَلْ يَجْرَوْنَ اِلَّا مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ

လူတို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်လိုက်သည့် အတိုင်း သက်ရောက်လာ မည့် အကျိုးဆက်အပြင် အခြားရရှိစရာရှိပါသေးသလား။ အဖြေ မှန်ကို အချိန်ယူ စဉ်းစား တွေးခေါ်ပြီးမှ ပေးနိုင်ရန်မေးခွန်း အဖြစ်ပင် မေးထား၏။ (ကုန်အာန် ၇:၁၄၇)

Will they earn anything except what they have worked for? (7:147)

တဖန် ကုန်အာန်(၂:၄၈)တွင်

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا

(ကုန်အာန်ပြစနစ်ကို တည်ဆောက်ပြီးသည့် အခါ) မည်သူ တစ်ဦးကမျှ အခြားမည်သူတစ်ဦး ကို မည်သည့်ကိစ္စတစ်ခုတွင်မျှ လုံးဝအစားထိုး ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်မည့် အချိန်ကာလမဟုတ်။

(When the Quranic Order is established) on one shall avail another in anything. (The Qur'an 2:48)

ج ن ن

جَنَّ (၇၅) ဖုံးကွယ်လျက်ရှိသည်။ (အဘိဓာန် သုတေသီမှာရစ်) ဖုံးကွယ်နေခြင်းသည် မျက်စေ့၏မြင်ကွင်းမှ ဖုံးကွယ်ခြင်း၊ အာရုံခံအင်္ဂါများမှလည်း ဖုံးကွယ် နေခြင်း နှစ်မျိုးစလုံး သက်ရောက်၏။

To veil, cover, hide, corceal, To be or become dark, To be mad, crazy, insane.

(အဘိဓာန် သုတေသီ ရာဃိ(ဘ်)

ကုန်အာန် (၆:၇၇)တွင်-

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا

ညအမှောင်ထု ဖုံးကွယ်လာသောအခါ သူ (တမန်တော် အိမ်ရာဟီးမ်)သည် ကြယ်တစ်စင်း ကိုမြင်တွေ့လေသည်။

When night spread its darkness over him, he beheld a star.

جَنَّ دင်္ဂါးတွင်း လူသေကို လူတို့၏ မြင်ကွင်းမှ ဖုံးကွယ်ထားသည့်အရာ

جَنِين (မိခင်၏ ဝမ်းကြားသိုက်အတွင်းရှိ) သန္ဓေသားလောင်း FOETUS (ကို လူတို့၏မြင်ကွင်းမှ ဖုံးကွယ်ထားသည်) ကုရ်အာန် (၅၃ : ၃၂)

جَنَّة ခိုင်းလွှား (ရန်သူ၏မြား၊ ဓားတို့၏ရန်မှ ကာကွယ်ပေးသောအရာ၊ အဖုံးအကာ။ (ကုရ်အာန် ၅၈:၁၆၊ ၆၃:၂)

جَنَّة ရူးသွပ်ခြင်း (ဦးနှောက်ရှိ အသိဉာဏ်ကို ရောဂါက ဖုံးအုပ်သက်ရောက်ခြင်း ကြောင့် ကြည်ကြည် လင်လင် ရှင်း ရှင်းလင်းလင်း စဉ်းစားခြင်းမပြုနိုင် သည့် အခြေအနေဆိုးတစ်ရပ် (၂၃:၂၅)

ရှုထောင့် (၁)

ابليس အိတ်လီးစ် (အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ကို ဆန့်ကျင်၊ အာခံ၍ မာန်မာနထောင်လွှား ခြားနားသည့် လူတို့၏အတွေးအခေါ်၊ စိတ်ဆန္ဒ တို့သည် သိသာထင်ရှားပေါ်လွင်မှုမရှိ၊ လျှို့ဝှက် ဖုံးကွယ်နေတတ်သဖြင့် ယင်း ‘အိတ်လီးစ်’ကို လည်း ဖုံးကွယ်၊ လျှို့ဝှက်နေသော အရာဟု ကုရ်အာန် (၁၈:၅၀)တွင် သုံးထား၏။

وَإِذْ أَلْمَلْنَا الْمَلَائِكَةَ سُجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ

လူ့သမိုင်း၏ စောစောပိုင်း ကာလကို ကုရ်အာန် (၂:၃၀-၃၄)တွင်ဖော်ပြပြီးနောက် ယင်းသမိုင်း၏ရလဒ်မှာ)-အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ စီရင်ပြုစုထားသော သဘာဝလောက တစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးရှိ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းအားတို့ကို လူသား၏ဘဝတွင် အသုံးပြုစေစားစေသည့်အခါ လူသား၏မထင်မရှား မသိမမြင်နိုင် သော (جِنَّ)အတ္တ၊ ကိုယ်ပိုင်စိတ်ဆန္ဒ၊ အတွေးအခေါ် များ (ဝါ) ابليس သည် အလ္လာဟ်၏ အစီအမံ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖီလာ ဆန့်ကျင်အာခံလေသည်။

The early history of mankind referred to above, is the period mentioned in the story of Adam. The upshot of that story is that all the physical forces of nature were subjected to man but his own baser desires which are imperceptible (Iblees) rose against him.

အထက်ပါအကြောင်းအရာမှ ဆိုလိုသော အချက်မှာ အိတ်လီးစ်သည်လည်း جِنَّ ဂျင်န့် မတွေ့ မမြင်ရသော လူတို့၏အတ္တ၊ စိတ်ဆန္ဒ လိုအင်လည်းဖြစ်သည်။

အဘိဓာန် သုတေသီများဖြစ်သော راجب (သာရီ)နှင့် تاج (ရာဘီဘ်)တို့၏ဖွင့်ဆိုချက်များ အရ الْجِنَّ အလ်ဂျင်နီ၏အနက်

အဓိပ္ပာယ် နှစ်ကဏ္ဍရှိ၏။

ကဏ္ဍ(၁)

လျှို့ဝှက်၊ ဖုံးကွယ်၊ မမြင်မတွေ့နိုင်သော စွမ်းအား(နာမ်ပိုင်ရာ၊ အပြုသဘော၊ တည်ဆောက်မှုပြုသော စွမ်းအား)များသည် ‘အလ်ဂျင်နီ’ တွင်ပါဝင်၏။ ဤကဏ္ဍတွင် ကောင်းကင်တမန်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကဏ္ဍ (၂)

အဖျက်သဘော၊ အကျိုးဆုတ်ယုတ်စေ တတ်သော စွမ်းအားများကို شَيْطَن ရှိုင်တွာန်ဟု ခေါ်၏။ ကုရ်အာန် (၃၇:၁၅၈)တွင်ရှေးအရပ်များ သည် جِنَّ ဂျင်နီကို ကိုးကွယ်ကြ သည်ဟုဆို ထား၏။ ယင်းဂျင်နီမှာ ကောင်းကင်တမန်များ ကို ဆိုလိုပါသည်။

وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا
(ကုရ်အာန် ၃၇:၁၅၈)

သူတို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့် ဂျင်နီ တို့ အကြား၌ နီးနွယ်ဆက်စပ်မှုကို ပြုလုပ်ကြ ကုန်သည်။

They assert a relationship between Him and jinn. (The Qur'an 37:158)

ရှုထောင့် (၂)

ယခုဆက်လက်တင်ပြမည့် အကြောင်း အရာမှာ ကုရ်အာန် (၁၅:၂၇)တွင် ရှိသည့် အာယတ်ဖြစ်ပါသည်။

وَالْجَانَّ خَلَقَهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ

ရှေးယခင်က (လူသားမပေါ်ပေါက်မီက) ငါ အရှင်သည် نار السَّمُوم မီး (ဝါ) Steam fire အပူစွမ်းအင် fiery heat wave or RADIANT ENERGY ဖြင့် الْجَانَّ ကို ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက် စေခဲ့သည်။

Before the earth was inhabited by human being, there existed another creation called jinn capacity to endure intense heat as it was created out of steam fire. (15:27)

များစွာသော ဘာသာပြန်များက ဂျင်နီကို မီးဖြင့် ဖန်ဆင်းခဲ့သည်ဟု ပြန်ဆိုကြသည်။ သိပ္ပံ ပညာတိုးတက် သည်နှင့်အမျှ ကုရ်အာန်တွင် သုံးနှုန်းထားသည့် ဝေါဟာရများကို ပိုမိုသိရှိ နားလည်ရန်လွယ်ကူလာသည်။ ကမ္ဘာလောကရှိ ပစ္စည်း ဝတ္ထုများသည် ထင်ရှားတွေ့မြင်နိုင်သည့် အသွင်သဏ္ဍာန်များ အခြေအနေမရောက်မီက Energy ခေါ် စွမ်းအင်အဖြစ်ရှိခဲ့ကြ၏။ ယင်း စွမ်းအင်သည် လူတို့၏သာမန်မျက်စေ့ဖြင့် မမြင်ရဘဲမြင် ကွင်းမှပျောက်ကွယ်နေ၏။ ထို့ ကြောင့် جِنَّ ၏ သဘောတရား နှင့်လည်း ကိုက်ညီ၏။

အထက်ပါ (၁၅:၂၇)ကို အခြားရှုထောင့် တစ်မျိုးမှ လေ့လာတင်ပြလိုပါသေးသည်။ ဤ ကမ္ဘာဂြိုဟ်ပေါ်တွင် လူသား(အာဒမ်)မပေါ်မီ နှစ်သန်းပေါင်း မြောက်များစွာက

သက်ရှိ(ဝါ) အဖန်ဆင်းခံတစ်မျိုးရှိခဲ့ဖူးသည်။ ၎င်းတို့သည် လူသားမပေါ်ပေါက်မီကပင် EXTINCT ကွယ် ပျောက်သွားခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။ ယင်းရှေးဦး သက်ရှိကို လူသားက နောက်ထပ်ဆက်ခံသူ Successor خَلِيفَةً အဖြစ်ပြုခဲ့၏။ ကွယ်ပျောက် ဆိတ်သုန်းခဲ့သည့်သက်ရှိကို အနောက်တိုင်း သုတေသီတို့က (missing link) ပျောက်ဆုံးနေသော ကွင်းဆက်တစ်ခုအဖြစ် ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ အကြောင်းက ထိုအချိန်ကာလသည် နှစ် သန်းပေါင်းမြောက်များစွာက ကမ္ဘာဂြိုဟ်၏ အပူချိန် (TEMPERATURE جَهَ الحَرَارَة)မှာ အလွန်တရာ ပြင်းထန်မြင့်မားလျက်ရှိ၏။ (ဤ အကြောင်းကို သိပ္ပံ သီအိုရီတစ်ရပ်အရ တင်ပြ ရသော် ကမ္ဘာဂြိုဟ်ဖြစ်လာမည့်အရာသည် မူလက နေ၏အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပဲ့ထွက်ပြီး အာကာသ လဟာပြင်ထဲတွင်လွင့်စင်လာ၏။ လဟာပြင်ထဲတွင် နေ၏ယင်းအပိုင်းအစသည် ပူပြင်းတောက်လောင်နေရာမှ နှစ်သန်းပေါင်း များစွာကြာသောအခါ တဖြေးဖြေးအေးသော လေထုကြောင့် အပြင်အကာ(ကမ္ဘာ၏အပေါ် မျက်နှာပြင်မှာ) အေးခဲ့လာပြီး ရာသီဥတု ကောင်းမွန်သောအခါ ရှေးဦးစွာသစ်ပင်များ၊ ထို့နောက် တိရစ္ဆာန်များပေါ်ပေါက်လာ၏။ သို့သော် ကမ္ဘာမြေကြီး၏အလယ်ဗဟို (အပူပိုင်း)တွင် ယနေ့တိုင် အပူချိန် ပြင်းထန်နေ ဆဲရှိသည်။ အရည်များရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းပူပြင်းသောအရည်များသည် ရံဖန်ရံခါ ကျောက်သားမြေသားပြော့သော အလွှာများကို ထိုးဖောက်ပြီး ကမ္ဘာမျက်နှာပြင်ပေါ်သို့ ဖန်း ထွက်လာရာ မီးတောင်များမှ ချော်ရည်ချော်မြှုပ် LARVAအဖြစ် မြင်တွေ့နေရသေးသည်။

စောစောပိုင်းက တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကမ္ဘာဂြိုဟ်၏ အပူချိန် အလွန်မြင့်မားနေချိန်တွင် ယင်းအခြေအနေကို ခံနိုင်ရည်ရှိသည့်မီး(النَّار) ဖြင့် သက်ရှိတစ်မျိုး(الجان)ကို ငါအရှင်စီရင်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားခဲ့သည်ဟု ကုရ်အာန် (၁၅: ၂၇)တွင်ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှုထောင့် (၃)

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ နေရာပေါင်း များစွာ တွင် وَالْإِنْس وَالْجِنُّ ဂျင်နနှင့်အင်နစ်ဟူ၍၊ ဂျင်န နှင့်လူသားဟူသော အတူတကွ အသုံးအနှုန်းမျိုး ကို တင်ပြဆွေးနွေးပါမည်။

الْإِنْسُ နှင့် الْجِنُّ အကြောင်း နိုင်းယုဉ်ချက် အကျဉ်းကို(س ၁)ကဏ္ဍတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ် ပါသည်။

လူ့ယဉ်ကျေးမှု အသိုက်အဝန်း စနစ်တကျ ကူးလူးဆက်ဆံ၊ စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုဖြင့် လူ့ဗီဇ စွမ်းအားနှင့် လူ့အရင်းအမြစ်များ တစ်နေ့ တစ်ခြားတိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးအောင် လူတို့ဝိုင်းဝန်းကြီး စားလုပ်နေသည့် လူသားများကို الْإِنْس (အများကိန်း)ဟု ကုရ်အာန်က ရည်ညွှန်း ပြောဆို၏။ အထက်ပါစည်ပင်ပြောသော လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်းကို ရှောင်ခွာပြီး၊ ခြေသလုံးအိမ်တိုင်ဘဝမျိုးဖြင့် လှည့်လည် သွားလာရင်း စားသောက်၊ အိပ်စက်၊ နေထိုင်ကြ သည့် အုပ်စုလူသားများကိုလည်း ကုရ်အာန်က الْجِنُّ

ဟုလည်းကောင်း؛ بَدُو ، اَعْرَابٌ ရည်ညွှန်း ခေါ်ဝေါ်၏။ ကမ္ဘာ့နေရာဒေသများအနက်၊ တော တောင်များတွင်သော်လည်းကောင်း၊ သဲကန္တာရ များအတွင်းသော်လည်းကောင်း၊ လှိုင်ဂူများထဲ တွင် သော်လည်းကောင်း၊ နေထိုင်ကြပြီး လူ့ ယဉ်ကျေးမှုမြို့ပြ၊ ပြည်ရွာများ၏လူမြင်ကွင်းမှ ကွယ်ပျောက်နေသည့် လူမျိုးစု Tribes ယခုခေတ်အခေါ်ဂျစ်ပစ် Gypsies များဖြစ်ပါသည်။ အသိပညာ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ တိုးတက်မှုတို့ လုံးဝ မရှိဘဲ၊ စားသောက်ပျော်ရွှင်မှု သက်သက်ဖြင့် ဘဝကိုပြုထားသူများလည်း အပါအဝင်ပင်ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးဆောင်သည့် လူသားအုပ်စု နှစ်ခုတွင်၊ နေထိုင်ပုံ Life Style လုံးဝကွာခြား၏။ အကျင့်၊ ဓလေ့၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာ၊ စိတ်နေသဘောထား၊ အသိဉာဏ် အတွေးအခေါ်၊ ဘဝရည်မှန်းချက် စသည်တို့ တွင် အကွာခြားကြီး ကွာခြားနေ၏။ ယင်း ကွာခြားချက်သည် ကာလကြာလေပိုမိုနက်ရှိုင်းလေ ဖြစ်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန် ချက်၊ အသိပညာ သည် ယင်းနှစ်အုပ်စုစလုံး အတွက်ရည်ညွှန်းထားသဖြင့်

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ ခေါင်းစီးတပ်၍ ခေါ်ဝေါ် သတိဆွဲ အသိပေးပြီးနောက်မှ ဆက်လက်၍ လမ်းညွှန်စရာပို့ချ၏။ ထို့ကြောင့် ဤရှုထောင့် အရ الْجِنُّ သည်လည်း လူသားပင်ဖြစ်သည်။ လူ့သမိုင်းတစ်လျှောက်ဖြစ်တည်ထင်ရှားနေမည့် အုပ်စုနှစ်စုဖြစ်သော الْجِنُّ وَالْإِنْس အတွက် တမန်တော်များကို အလွှာဟ်အရှင်မြတ်က စေ လွှတ်မည့် အစီအစဉ်အစဦးမှာပင် ကုရ်အာန် (၆:၁၃၁) တွင်

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ الْمَآ تِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ

အို- လူနှင့်ဂျင်နီအစုအဝေးတို့၊ သင်တို့ အနက်မှပင် ရဆူလ်-တမန်တော်များ သင်တို့ ထံရောက်လာခဲ့သည်မဟုတ်ပါသလော။

O group of Jimn and Ins did the Rusul not arise from among you. (6:131)

ဂျင်နီတို့တွင် ဂျင်နီတမန်တော်များ စေလွှတ် ခဲ့သည်ဟု ကုရ်အာန်မည်သည့် နေရာတွင်မျှ ဖော်ပြထားခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ အထက်ပါ (၆:၁၃၁)ကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်းရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုသည့် အာယတ်ကိုကုရ်အာန် (၇:၃၅)တွင် တွေ့ရပါဦး မည်။

يَا بَنِي آدَمِ إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ

အို-(ဘနီအာဒမ်) လူသားမျိုးနွယ်ဝင်တို့၊ သင်တို့အနက်မှပင် သင်တို့ထံ တမန်တော်များ ရောက်လာလိမ့်မည်။

O mankind! Our messenger will come to you. (The Qur'an 3:35)

(၆:၁၃၁) ရှိ ဂျင်နီနှင့်လူသားအစု အဝေးတို့ ကိုပင် ၇:၃၅တွင် ‘အို - ဘနီအာဒမ် (လူသား ၎င်းနွယ်ဝင်တို့)’ ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆိုလိုရင်း ကို ရှင်းပြနေ၏။

အလားတူ စူရာဟ်ဂျင်နီ(ဂျင်နီကဏ္ဍ)(၇:၂:၁) တွင်လည်း

ကောင်း၊ စူရဟ် (၄၆:၂၉) တွင်လည်း ကောင်း၊ ဂျင်န်အစုအဝေးတစ်စုသည် တမန် တော်မူဟမ္မဒ်ထံ ကုရ်အာန်ကို ကြားနာသိရှိရန် လာရောက်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထားရာ ဂျင်န်တို့ အတွက်လည်း လူတမန်တော်များကိုသာစေ လွှတ်သည်ဟု ဆိုထားသဖြင့် ၊ ဂျင်န် မှာလည်း လူသား (အုပ်စုသီးခြား) များသာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။

ကုရ်အာန် (၁၇:၈၈) တွင်-

قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ

(အိုတမန်တော်) ကြွေးကြော်အသိပေးပြော ကြားပါ။

အကယ်၍ အင်နစ်နှင့် ဂျင်န်တို့ ပေါင်းစည်း စုဝေး၍ ဤကုရ် အာန်နှင့်အလားတူ ကျမ်းစာ တစ်စောင်ကို သီကုံးရေးသားကြ မည်ဆိုလျှင်

لَا يَّاتُوْنَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظٰهِيْرًا

အကယ်၍ သူတို့အုပ်စု တစ်စုနှင့်တစ်စု ရိုင်းပင်းကူညီကြ သည့်တိုင် ဤကုရ်အာန်နှင့် အလားတူကို သီကုံးရေးသား နိုင်ကြ မည် မဟုတ်ချေ။

Proclaim! If Jinn and Ins together attempt to produce the like of this Qur'an, it will not be possible for them to do so - however the one group may help the other. (17:88)

တမန်တော်တွေကို အလ္လာဟ်စေလွှတ်သော အခါ ယင်းတမန်တော်တို့အား ပုန်ကန်ခြားနား ဖီလာဆန်ကျင်ပြုရာတွင် လူရှင်တွာန်များရှိသကဲ့ သို့ ဂျင်န်ရှင်တွာန်များလည်းရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၆:၁၁၃) တွင်တွေ့ရ၏။

Shaitan from among the Jinn and Ins. (16:113)

မိမိတို့အား စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန်၊ စိတ်နှလုံး များ ကြည့်ရှုလေ့လာ နိုင်ရန်၊ မျက်လုံး (အမြင် အာရုံခံ) များ၊ ကြားနာသိရှိ သဘောပေါက် နိုင်ရန် နား(အကြားအာရုံခံ) ပေးထားပါလျက်၊ ယင်းတို့ကို ထိုက် တန်စွာ အသုံးပြုခြင်းမရှိသည့် မြောက်များစွာသောဂျင်န်နှင့် လူများ ၏ လူ့သက်တမ်း၊ နောင်တမလွန် အနာဂတ် သက်တမ်း တို့တွင် ဂျဟန္နမ် (လူဗိဇ္ဇာအားများ ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးမှုမပြုနိုင်သော လူမှု ဘဝ) သို့ ရောက်ရှိကြ ကုန်မည်ဟု ကုရ်အာန် (၇:၁၇၉) တွင် ဖော်ပြထား၏။

You will see many among both the Jinn and Ins who are destined for Jahannum for they have been given the faculties of thinking, seeing and hearing but they do not utilize them. (7:179)

တမန်တော်ဆုလိုင်မာန်(u)ထံတွင်၊ လူသား တပ်မတော်နှင့် ဂျင်န်သား တပ်မတော် များရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၂၇:၁၇) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

وَحٰشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُوْدِهٖ مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ

တမန်တော် ဆုလိုင်မာန်(u)ထံ၌ ဂျင်န် တပ်မတော်နှင့် လူတပ် မတော်များ စုဆောင်း ထားရှိ၏။

His host of the Jinn and Ins were gathered to Solaiman. (27:17)

ယင်းဂျင်န်သားများကို ပင်ပန်းကြမ်းတမ်းသော အလုပ်များ လုပ်ကိုင်စေကြောင်း ကုရ်အာန်(၃၄:၁၃) တွင်

يَعْمَلُوْنَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحَارِيْبٍ وَتَمَاثِيْلٍ وَجِفَانٍ

كَالْجَوَابِ وَقُدُوْرٍ رَّاسِيَّاتٍ

ဂျင်န်သားများသည် တမန်တော် ဆုလိုင်မာန် (u)၏ အကျိုးအတွက် သူ့အလိုရှိ သော ကျောင်း၊ အဆောက်အအုံ ကြီးများ၊ ဗိသုကာပညာရပ်ရပ်တူ Statuesကြီးများ (လက်မှုပညာ ရပ်များ) ရေကန်ကြီးများတမျှရှိ လေ့၊ အင်တုံများ (ဆည်မြောင်း၊ အင်းအိုင်၊ ရေကန်များ) မပြောင်းမရွှေ့နိုင်သောအိုးကြီး များကို လည်းကောင်း ပြုလုပ်ပေးကြသည်။

They made for him what he pleased of synagogues and statues and large bowl as watering troughs and fixed cooking-pots. (34:13)

ဤမျှတင်မက ကုရ်အာန် (၂၁:၈၂)

وَمِنَ الشَّيَاطِيْنَ مَن يَغْوِصُوْنَ لَهُ

ဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းသည့် ဂျင်န်များကို ပင်လယ်အောက်တွင် ပုလဲရတနာများရှာဖွေရန် ရေငုတ်ခိုင်း၏။

Of the Shaitan there were those who dived into sea for pearl. (21:82)

ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန် (၃၈:၃၈) တွင်

وَآخِرِيْنَ مَّقْرَبِيْنَ فِي الْاَصْفَادِ

အခြားသောဂျင်န်များကို သံကြိုးရည် များဖြင့် ချည်နှောင် ထားသည်။

And the others fettered in chains. (38:38)

ကုရ်အာန် (၂၇:၁၀) တွင် အလ္လာဟ်အရင် မြတ်က မူဆာ(عليه السلام)အား သင်၏တောင်ဝေးကို ပစ်ချလိုက်ပါဟု အမိန့်ပေး လိုက်ရာ၊ တမန်တော် မူဆာ(عليه السلام) တောင်ဝေးကို ပစ်ချပြီး ကြည့် လိုက်သောအခါ ၎င်းသည် မြွေ(جَانٌّ) တစ် ကောင်ကဲ့သို့ တွန့်လိမ် ရွေ့လျားနေသည်ကို တွေ့သဖြင့် ကျောခိုင်းလှည့်ထွက်သွားပြီး ပြန် မလှည့်ကြည့်တော့ပါ-ဟု ဖော်ပြထားရာ

And cast down your rod so when he saw it in motion as if it were a serpent, he turned back retreating and did not return.

(The Qur'an 27:10)

ဤအာယတ် (၂၇:၁၀) တွင် မြွေကို (جَانٌّ) ဟုသုံးထား၏။ အကြောင်းမှာ မြွေသည် မြွေ တွင်းအောင်းလျက် လူတို့၏မြင်ကွင်းမှ

وَلَا تَعْرَى

မလုံမခြုံ၊ မဝတ်မဆင်ရခြင်းမျိုး လုံးဝမရှိ (မြန်မာ ဝေါဟာရတစ်ရပ်ကို ဖော်ပြရသော် ဤ ကုန်အာန် ကပြောသော ဂျန္နုတ်သည် ဝမ်းလည်းဝ၊ ခါးလည်းလှ) (ဝတ်ရေး)

وَأَنْتَ لَا تَظْمَأُفِيهَا

အဲဒီမှာ ရေငတ်ရခြင်းမျိုးလည်းမရှိ သောက်ရေ အဖြစ် ရေချိုရေသန့်ရေကောင်းကို သာသောက်၏။ ရေငန်၊ ရေစေး၊ မသန့်ရှင်း သည့်ရေကို မသောက်သုံးကြချေ။ ကမ္ဘာတစ်ခု လုံး လူတွေယခုခေတ် တစာစာအော်ဟစ်နေကြ ရသည်။ ရွှေမလိုပါ၊ ငွေမလိုပါ၊ ရေကိုသာလို ပါသည်တဲ့။ ရေ - ရေ - ရေ ပူလောင်ပြင်းပြခြင်းမျိုးလုံးဝမရှိ။

وَلَا تَضْحَى

အပူချိန် အနိမ့်အမြင့်ကြောင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲလာ၏။ ရာသီဥတု (အပူအအေး)ဒဏ် မှ ကာကွယ်ရန်အိမ်ယာ၊ အဆောက်အဦးလိုအပ်၏။ (နေရာ) လူ့ဘဝဆိုတာ စားဝတ်နေရေး ဤအရေးသုံးပါး ဖူလုံပြည့်စုံပါမှ သုခချမ်းသာ ဂျန္နုတ်ပါ။

It is (vouchsafed) to you that, you shall not hunger therein, (in Jannah), nor shall you be exposed to the sun's heat.

(The Qur'an 20:118-119)

အထက်ပါ (၂:၃၅)နှင့် (၂၀:၁၁၈-၁၁၉) တွင် ကုန်အာန်ပြ လူမှုစနစ်၏ အကျိုးရလဒ်ကို တိုရှင်းလိုရင်း ဖော်ပြထား၏။

လူသားဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့် အကျိုးခံစားခွင့် ဟူဟူသမျှ ပြည့်ဝစုံလင် အလှူအပယ်ရယူနိုင်မည့် စိုပြည် အေးချမ်း၊ လုံခြုံစိတ်ချရသော အခြေအနေ အတိုင်း အတာတစ်ရပ်ကို အလ္လာဟ်က အာမခံချက်ပေးထား၏။ ဤသို့ရ ရှိသော အကျိုး ခံစားခွင့် အရပ်ရပ်ကို အလ္လာဟ်ပြု သတ်မှတ် ထားသည့် မူဘောင်စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်း၊ နှုတ်စာနှင့် အညီ လူ့အဖွဲ့အစည်းဝင်တို့ ခွဲဝေမှုတ ခံစားသုံးစွဲကြမှသာ အကျိုးခံစားခွင့် အရပ်ရပ်သည် မကုန်နိုင် မခမ်းနိုင် ထာဝရ ပြည့်ဝဖူလုံနေ မည်ဖြစ်သည်။

“ကုန်အာန်ပြ ဂျန္နုတ်ဘဝ”

ဤလောက သက်တမ်းကုန်လွန်ပြီး ရှေ့ ဆက်လက်အကျိုး ခံစားရဦးမည့် အနာဂတ် ခရီးလမ်း ‘အာခိရတ်’ရှိ ဂျန္နုတ်နှင့်ပတ် သက်၍ ကုန်အာန်(၃၂:၁၇) တွင်

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ

مِنْ قُرْآنٍ آيَاتٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

ဤလောကသက်တမ်း၌ လူတို့ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိသည့် အရာများနှင့် ပတ်သက် ၍ အစားထိုးရရှိမည့် ဆုလာဘ် များသည် သူတို့၏မျက်စိကို ပသာဒဖြစ်စေမည့်(ဝါ) စိတ်ချမ်းသာ စေမည့် အရာများ ဖြစ်သည်။ယင်းတို့ကို လျှို့ဝှက်ဖုံးကွယ်ထားရာ ယခုဘဝ အခြေအနေတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ သိမြင်

جَنَّةٍ (ဂျန်နုတ် - ဂျန်းနတ် - ဂျန္နုတ်)

အနက်အဓိပ္ပါယ် ကျယ်ပြောနက်နဲသည့် ကုန်အာန်သုံးဝေါဟာရ တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

မူလက အရပ်တို့ စွန်ပလွန်သီးနှင့် စပျစ်ပင်များ(နှစ်သက ဖွယ်ရှိပြီး အာဟာရ ပြည့်ဝသော စားကောင်း သောက်ဖွယ်) အလှူ ပယ်ပေါက်ရောက်နေသော ခြံမြေကို جَنَّةٍ ဂျန္နုတ်ဟု သုံးနှုန်း၏။ အဘိဓာန် သုတေသီ တို့က စိမ်းလန်းစိုပြေစည်ပင်နေသည့် သစ်ပင် ကြီးငယ်များ အုံ့ဆိုင်းပေါက်ရောက်ပြီး အရိပ် အာဝါသ၊ မျက်စေ့ ပသာဒဖြစ်စေသည့် ဥယျာဉ်။ ရေ၊ မြေဩဇာပေါများခြင်းကြောင့် စားသောက် ဖွယ်ရာအပြည့် အေးမြသော အရိပ်အာဝါသ၊ လေ ကောင်း လေသန့် ရရှိနိုင်သော သုခချမ်း သာဖြင့်ပြီးသည့် နေရာကို တင်စားသုံးနှုန်းရာတွင် ဂျန္နုတ်ကို ရှေ့တန်းမှာသုံး၏။

ကုန်အာန်တွင် ယင်း جَنَّةٍ ကို သုံးရာတွင် ဤလောကတွင်ပင် လူ သားတို့သည် ကုန်အာန် ပါ အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ဇယား၏ ဥပဒေသ နိယာမများအတိုင်း တည် ဆောက်ထား သည့် လူမှုစနစ်ကို جَنَّةٍ ဂျန္နုတ် သုခချမ်း သာပေးနိုင်သည့် စနစ်ဖြစ်သည်ဟု အာမခံချက်ပေးထား၏။ ဤလောက သက် တမ်း ကုန် လွန် ပြီး နောက် တမလွန် အာခိရတ် တွင်လည်း မိမိတို့၏ကောင်းမြတ်သော အကျိုးဆက်ကြောင့် ဆက်လက်ရရှိမည့် သုခ ချမ်းသာကိုလည်း ကုန်အာန်က جَنَّةٍ ဟုပင် ခေါ်၏။

ကုန်အာန်ပါ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေး ဥပဒေသ၊ နိယာမများ အတိုင်း နေထိုင်ကျင့် သုံးခြင်းဖြင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့် အကျိုး ရလဒ်များကို ကုန်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာ တွင် ဖော်ပြထား၏။ ယင်း အကျိုးရလဒ်များ၏ အကျဉ်းသင်္ချာကို ကုန်အာန် (၂:၃၅) တွင် ဖော်ပြထား၏။

وَكُلًّا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ حَيْثُ شِئْتُمْ

ဂျန္နုတ်၏ ကြိုက်ရာနေရာဌာနမှ ဖောဖော သီသီ၊ ပြည့်ပြည့်ဝဝ အကျိုးခံစား ရယူနိုင် ပါသည်။

The means of sustenance were available everywhere, satisfying every one's needs. (2:35)

ကုန်အာန် (၂၀:၁၁၈- ၁၁၉) တွင် အလ္လာဟ် ပြု လူမှုစနစ်ဇယားမှ အာမခံချက်ပေးထား သော ဤ လောက၏ သုခချမ်းသာ(ဝါ) ဂျန္နုတ် ကို အောက်ပါအတိုင်း အနည်းငယ် ဖွင့်ဆိုပြသထား၏။

إِنَّ لَكَ الْآلَاءَ فِيهَا

အဲဒီမှာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း (ဝါ) အစာ ရေစာ ရှားပါးပြတ် လတ်ခြင်းမရှိ၊ (စာရေး)

အဲဒီမှာ အဝတ်အစားရှားပါးခြင်းကြောင့်

နိုင်သည့်အနေအထား အတိုင်းအတာ မရှိပါ။ No one knows or perceives what is kept hidden for his joy, as a reward for what he had done in this world.

လူတို့ ယင်းဂုဏ်သိများနှင့် ပတ်သက်၍ အရိပ်အမြက်မျှ ရိပ်စားမိစေရန် ဤလောကရှိ လူတို့ တွေ့မြင် ခံစားဖူးကြသည့် အရာများနှင့် ဥပမာ၊ ဥပမေယျပေး၍ ခိုင်းနိုင်ဖော်ပြထားပုံကို ကုရ်အာန်(၁၃:၃၅)တွင် တွေ့မြင်ရသည်။

Some of the things in al-jannah are explained in symbolic form as human beings are not capable of perceiving or comprehending these things otherwise.

ကုရ်အာန်ပါ လူမှုဘဝ နေထိုင်အသက်ရှင် ရေးအတွက် ကုရ်အာန်ပြ နေထိုင်သည့် ဥပဒေ သအတိုင်းကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဤလောက၏ ဂုဏ်သိ ကိုအမှန်ပင်ရရှိနိုင်မည်။ သို့သော် နောင် အနာဂတ် အာခံရဟ်၏ ဂုဏ်သိကို သိမြင် နား လည်သဘောပေါက်ဖို့ရန် ခက်ခဲလျှင် ဤဘဝ လူသားသည် အကန့်အသတ်အပိုင်း အခြား တစ်ခုအတွင်းမှနေ၍ သိရှိသဘော ပေါက်ရန် မဖြစ်နိုင်သေးချေ။ သို့သော် ဤအချင်းအရာ နှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်က ပြဋ္ဌာန်းသည့် သဘောမှာ အလ္လာဟ်ပြလူ့ဘဝ တည်ဆောက် မှုဖြင့် ဤလောက ဂုဏ်သိအနေအထားတွင် လူသား၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြည့်ဝ စုံလင်လုံခြုံ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု အထွတ်အထိပ်သို့ တိုင် ရောက်ရှိပါက သူ၏ (နာမ်ပိုင်း) **نَفْسٌ** နတ်ဖိစ် (Personality, self) သည်လည်း အပြည့်အဝ ဟန်ချက်ညီ အချိုးစားကျ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးခွင့် ရရှိခံစားမည်ဖြစ်သည်။ ဤအခြေ အနေ ရောက် ရှိ နေသော **نَفْسٌ** သည် အနာဂတ် အာခံရဟ် ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် ယခင်ရယူ ထားပြီးသည့် အချိုးအစားနှင့်အညီ ဆက်လက် တိုးမြှင့် ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလျက် မိမိ၏ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိနိုင်မည်။ ဤသို့ရောက်ရှိခြင်းသည် ဂုဏ်သိအနေ အထားသို့ရောက်ရှိခြင်း ပင်ဖြစ် သည်။ ယင်းဂုဏ်သိသည်လည်း ခရီးစခန်းအဆုံး မဟုတ် သေးပါ။ ၎င်းမှတစ်ဆင့် ရှေ့ဆက်ပြီး **نَفْسٌ** ၏ တိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးစရာများ ရှိသေးကြောင်း ကုရ်အာန် (၅၇:၁၂)တွင် ဖော်ပြထား၏။ ဤ သို့ **نَفْسٌ** ၏ ကြီးထွားတိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ရန် စွမ်းအားကင်းမဲ့သည့် အနေအထားသည် ဂုဏ်သိသို့ရောက်ရှိခြင်း ပင် ဖြစ်သည်။ အကွာရာ အစဉ်အတိုင်း **جَهَنَّمَ** ဂုဏ်သိကဏ္ဍကို ဆက် လက်လေ့လာပါ။

ج ه د

- الْجَهْدُ** အရေးကိစ္စတစ်ရပ်ကို ဆုံးခန်းတိုင် အောင် စွမ်းအား စွမ်းပကားဖြင့် အဆင့်ဆင့် ကြိုးပမ်းအားထုတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- جَهْدٌ** ပင်ပန်းကြီးစွာကြိုးစားလုပ်ကိုင်ခြင်း။
- جَهَادٌ** ရည်ရွယ်ချက်ပေါက်မြောက်ရန် အား သွန်ခွန်စိုက်

ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခြင်း။
الْإِحْتِهَادُ နက်နဲခက်ခဲသော အရေးကိစ္စ တစ်ရပ် ပြီးစီးရန် မိမိ၏ ကိုယ်စွမ်းအား ဉာဏ် စွမ်းအားကို စိုက်ထုတ် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ကုရ်အာန်ကပြည့်န်သည့် အစွလာမ်နှင့် လုံးဝမတူသော ကုရ်အာန်ပြင်ပမှ အကြောင်း အရာများကိုတင် ပြပြီး ပြောဆိုကျင့် သုံးနေ သော မိရိုးဖလာ အစွလာမ်ပုံစံ အထွေထွေ အပြားပြား၊ အမြောက်အများလည်း ရှိနေပါ သည်။ ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန် သည့် အစွလာမ်သည် လူတို့အား မိမိသက်တမ်းကာလ တစ် လျှောက် လုံး ကုရ်အာန်လမ်းညွှန်ချက် အတိုင်း လက်တွေ့လုပ်ကိုင် ရင်း နေ့စဉ် ဘဝကို **جَهَادٌ** ရုန်းကန် လှုပ်ရှားရင်း နိုးနိုး ကြားကြား ကြိုးကြိုးစားစား တည်ဆောက်နေသည့် (Life Style) လူ့ဘဝ ပုံစံပင်ဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးခြင်း ဖြစ်စေ၊ အုပ်စုသင်းပင်း မျိုးနွယ်လိုက်ဖြစ်စေ၊ မလှုပ် မယှက် ငြိမ်ငြိမ် သက်သက်၊ နားနား နေနေ၊ စိမ်ပြေတစ်ပြေ (Easy going life) ထမင်းနှစ်နှပ် နေ့စဉ်စောင့်စားရင်း ထွက်သက် ဝင်သက်မျှ ရှုရိုက်လျက် ဟူးဟတ်က **هُوَحَقٌ** ပြုလုပ်နေသူများကို ‘သေသူ’ လူတန်းစားဟု သတ် မှ တံ ၏။ ဘဝတစ် လျှောက် လုံး မရပ် မနား အသိပွားများရယူလျက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရင်း လောက၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု အစုစုကို ရှာဖွေမွေ့ နှောက် ရယူပြီး မိမိနှင့်တကွ မိမိကဲ့သို့သော လူသား နွယ်ဝင် တစ်ရပ်လုံးအတွက် အသုံးပြု အသုံးချ အကျိုးခံစားသူကိုသာ ကုရ်အာန်က ‘အသက် ရှင်နေ သူများ’ဟု သတ်မှတ်၏။ ဤ ကဲ့သို့ အလ္လာဟ်စနစ်အတိုင်း လူတို့ အားပြုစု ပျိုးထောင်ပေးနေရင်း မိမိလည်း အသက်ရှင် နေထိုင်နေသည့်စနစ်ကို **الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ** အလ္လာဟ်ပြည့်န်သည့် ‘ထကြွလုံ့လ လူ့ဘဝ’ တည်ဆောက်နည်းပင်ဖြစ်သည်။

جَهَنَّمَ

جَهَنَّمَ
အဘိဓာန်သုတေသီ **صاحب محیط** က ဤ ဝေါဟာရသည် **عِبْرَانِي** အစ်ဗရာနီခေါ် ဟီဘရူး ဘာသာစကားဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ ယင်း ဝေါဟာရတွင် အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ပေါင်းစပ်ထား၏။ **هُنُوٌ** +

جِي
(**جِي** = ချိုင့်ဝှမ်း၊ **هُنُوٌ** = လူတစ်ဦး၏ အမည်)

ဟန်နူးမ်ချိုင့်ဝှမ်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ Jeru- selem ဂျေရုစ လမ်မြို့ သမိုင်းနှင့် ပတ်သက် သည့်ဒေသတစ်ခုသည် ယင်းမြို့၏ တောင်ဘက် တွင် ချိုင့်ဝှမ်းတစ်ခုရှိပြီး ရှေးပဝေသဏီအချိန်က အုပ်စိုးသူ အမူနီယီးန်ဘုရင်များက မိမိတို့ ကိုးကွယ်သော နတ်ဘုရားများ (Gods)များကို ပူဇော်ပသခြင်း၊ လူသားများကို အရှင်လတ်လတ် သတ်ဖြတ်၍ ယဇ်ပူဇော်ရာ လူသတ်ကုန်းဖြစ် ခဲ့၏။ ၎င်းကိုလည်း တစ်ချိန်က ဂုဏ်သိကဏ္ဍ ခေါ်၏။

ဝေါဟာရ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ လည်း ကောင်း၊ သမိုင်းကြောင်းအရလည်းကောင်း၊ လူတို့အား အရှင်လတ်လတ်စတေးရာ သတ်ဖြတ်ရာနေရာဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

ကုန်အာန်၏အသုံးအနှုန်း အနက်အဓိပ္ပာယ် သဘောတရားတွင်ကား အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်အရ လူသား၏ ၎င်းလျှိုးလျှက်ရှိနေသော မဖွံ့ဖြိုးသေးသည့် ဗီဇစွမ်းအား အရည်အချင်းများကို ယင်းလူသားအား ပြုစုပျိုးထောင်သည့် အလ္လာဟ်၏ စနစ်ဇယား စည်းကမ်းနည်းလမ်းဥပဒေသနှင့်အညီ ကြီးထွားတိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်လာမည့် အခွင့်အလမ်းများကိုပေးရမည်။ လူသားဘဝ သည် အညွန့်တလူလူဖြင့် အပွင့်၊ အသီးများဖြင့် ထာဝရဝေသာ၊ စည်ပင်ဝပြော၊ စိမ်းလန်း စိုပြည်နေစေရမည့် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းကို မုအ်မင်န် ယုံကြည်သူတို့က တစိုက်မတ်မတ်တည်ဆောက်ရမည်။ ဤ လူ့ဘောင်အဖွဲ့ အစည်းကို ဂျန္နုသ်လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်း ဟု ခေါ်ဝေါ်၏။

According to the Qur'an, life has manifested itself in the human form after having gone through various stages of process of evolution. Life is not limited to this world it continues beyond death. The higher life that the individual with a developed personality is capable leading after his life in this material world is called a heavenly life, or the life of jannah.

အထက်ပါဂျန္နုတ် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် မတူဘဲ လုံးဝဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည့် လူ့ ဘောင် အဖွဲ့အစည်းကို **نَمِيَّ جَهَنَّمَ** ဂျဟန္နမ် လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းဟုခေါ်၏။ ၎င်းကို အရဗီဘာသာဝေါဟာရအားဖြင့် **جَحِيم** ဟုလည်း ကုန်အာန်၏နေရာများစွာ တွင် သုံးနှုန်းဖော်ပြပါ သေးသည်။ အရဗီဝေါဟာရ **جَحِيم** (ج ح م) ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာကား- ရပ်တံ့၊ ရပ်ဆိုင်းသွားခြင်းဖြစ်သည်။ အခြေအနေအတိုင်းအတာ တစ်ခုတွင် လူသား၏ (نفس) နတ်ဖိစ် လူဗီဇ စွမ်းအား အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းများမှာ ကြီးထွားတိုးမြှင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု ရပ်တံ့သွားခြင်းကို **جَحِيم** ဟုဆိုလိုပါသည်။

The evolution of a personality not so developed is bound to be thwarted this kind of life is called an infernal life or the life of Jahannam.

မည်သည့်အခြေအနေမျိုးကို **جَحِيم** အခြေ အနေဖြစ်သည်ကို ကုန်အာန်(၁၇:၈)တွင် အနှစ် ချုပ်ကိုဖော်ပြထား၏။

وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

အလ္လာဟ်ပြ ဥပဒေသဖြစ်သော လူ့ဘဝတည်ဆောက် မှုစနစ်ကို မယုံကြည်သွေဖည် ဆန့်ကျင်သူများအဖို့ **جَهَنَّمَ** ကို **حَصِيرًا** ပိတ် လှောင်တားဆီးထားရာ အကျဉ်းထောင်အဖြစ် ထားရှိ၏။ **جَهَنَّمَ** သည် တားဆီးပိတ်ပင် ပိတ် လှောင် အကျဉ်းချထားသည့် အကျဉ်းထောင် ကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်ရှားသိသာပေါ်လွင်စေ၏။ လူတို့ အလွယ် တကူ ခံစားသိမြင် သဘော

ပေါက်လာကြ၏။

Jahannum will serve as a prison home for those who discard the right way. (17:8)

လူသား၏ ဘဝသက်တမ်း(ဤလောက သက်တမ်း)ရော နောင်တမလွန် သက်တမ်း နှစ်ပိုင်းလုံး)သည် ရှေ့သို့ စဉ်ဆက်မပြတ် တစ်ဆက်တည်း ကြီးထွားတိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးနေရမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု ရပ်တံ့၊ ရပ် ဆိုင်းသွားလျှင် ရှေ့ဆက်ဖြတ် သန်းရမည့် ခရီး လမ်း၊ စခန်းများကို ဖြတ်သန်းကျော်လွှားနိုင်စွမ်း ရှိတော့မည်မဟုတ်။ ထိုအခါ ဤလောက သက်တမ်းသည်လည်း ဂျဟန္နမ်အနေအထား ဖြစ်သွားသည်။ ဒါတင်မက သေပြီးနောက် တဖန် ဂျဟန္နမ်အနေအထားတွင် ရှိနေဦးမည်။

ကုန်အာန်စနစ်အရ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လူသား၏ ဘဝ အစဉ်ရှင်သန်တိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင် ဝပြောတိုးတက်မှု ဖြစ်နေစေချင်သည့် အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် စီးဆင်းနေသော မြစ် ချောင်း တစ်ခုနှင့်တင်စား၍ ကုန်အာန်၏နေရာ ပေါင်းများစွာတွင် ဖော်ပြထား၏။ အကယ်၍ ရေစီးရေလာ ပိတ်ဆို့ဟန့်တား မှုဖြစ်ပေါ်လာသည် နှင့် ယင်းရေသည် ရေပုပ်၊ ရေသိုး၊ ရေဆိုးများ ဖြစ်သွားပြီး အနံ့အသက်၊ မနှစ်မြို့ဖွယ်၊ ရွံရှာ ဖွယ် ဖြစ်လာမည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးရှိ သက်ရှိ သက်မဲ့ တို့ကို ဆိုးကျိုးအမျိုးမျိုးသာ သက်ရောက်စေနိုင်သည်။ ဤသည် ဂျဟန္နမ်၏ သဘောတရားကို ဖော်ပြခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

Life is an ever flowing stream which should continue flowing throughout; the moment it stops, it turns into a pond, then get stagnant.

လူတစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အုပ်စုမျိုးနွယ်လိုက် ဖြစ်စေ လွဲမှားသော လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု **الْأَعْمَالُ السَّيِّئَةُ** တို့ကြောင့်မိမိတို့၏ ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုသည် တစ်ခုမကျန် ဆုံးရှုံး ပျက်စီး သွားကြရသည့် ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များကို ကြုံကြုံကြ တွေ့မြင်ဖတ်ရှုဖူးကြမည်။ ဆုံးရှုံးမှု၏ အတိုင်း အတာ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာပြီး စားစရာ မရှိ၊ နေစရာမရှိရောဂါဝေဒနာတို့ဖြင့် ကျန်ရစ်ခဲ့ ရ၏။ မိမိလုပ်ရပ်ဆောင်ရွက်မှု၏ဆိုးကျိုးကို မလွဲမရှောင်နိုင်ဘဲ ခံစားရ၏။ ဤသည်လောက သက်တမ်းတွင် တိုးတက်မှုများရပ်ဆိုင်းပြတ် တောက်သွားရခြင်း ပင်ဖြစ်ရာ ဤလောက၏ ဂျဟန္နမ်အခြေအနေကိုပြည့်န်နေခြင်း ပင်ဖြစ် ပါသည်။

ဂျဟန္နမ်အခြေသို့ရောက်ရှိရခြင်းမှာ လူတို့၏ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လုပ်ကိုင်၊ ဆောင်ရွက်၊ ကျင့် ကြံအားထုတ်မှု **اعمال** ကြောင့်သာ ရောက်ရှိ ရကြောင်း အထင်အရှားသိမြင်နိုင်ပါသည်။ ကုန်အာန် (၂၉:၅၄) တွင်-

وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمْ حِطَّ بِهَا بِالْكَافِرِينَ

အလ္လာဟ်ပြစနစ်ကို ဆန့်ကျင်သွေဖည်သူတို့ အား ဂျဟန္နမ် သည် ပတ်ပတ်လည် တစ်ခွင် တစ်ပြင်လုံးမှပင် အမှန်တကယ် ဝန်းရံပိတ် လှောင်ထားရှိမည်။

Surely, Jahannum encompassed the Kafirs.
(The Qur'an 29:54)

ကုရ်အာန်(၂၉:၅၄)တွင်-

وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ

ဂျဟန္နမ်မှာ ယင်းတို့၏ ထံပါးမှ ပျောက် ပျက် ကင်းဝေး ကင်းကွာနေသည်မဟုတ်- (၎င်းတို့က သိသိသာသာ အထင်အရှား မမြင် ၍သာ နေမည်)မှန်ကန်သော အသိအမြင် ဆင်ခြင်တုံ တရားမျက်စိဖြင့် ကြည့်မြင်တတ် လျှင် တွေ့မြင် နိုင်စရာရှိသည်။

Jahannum will not be absent from them.
(The Qur'an 82:16)

ကုရ်အာန်(၈၂:၁၆)တွင်-

وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرَى

ကြည့်တတ်၊ မြင်တတ်သူတို့အဖို့ရာ ဂျဟန္နမ် သည် အထင်အရှားပေါ်လွင်လျက်ရှိသည်။

Jahannum is made manifest to him who sees.
(75:36)

ကုရ်အာန်(၇၅:၃၆)တွင်-

يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ

လုပ်ရပ်များ၏ ရလဒ်တို့အထင်အရှား ပေါ်လာသည့် အချိန်ကာလ အခါသမတွင် ယင်းသူတို့သည် ဂျဟန္နမ်သို့ဝင် ရောက်ကြမည်။

They will enter Jahannum on the Day of Judgment (82:15)

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်များအရ ဂျဟန္နမ်၊ ဂျဟန္နမ် သည်ကာလ၊ ဒေသအားဖြင့် တစ်သမတ်တည်း ပိုင်းဖြတ်ထားသည့် နေရာနှင့် ဌာနများကို မဆိုလိုပါ။ လူ့ဘဝ (ယခုလက်ရှိရေး၊ နောင် အနာဂတ် အာဒိရဟ်မှာပါ) လူတို့၏သက်တမ်း တစ်လျှောက် အထွေထွေ အပြားပြားသော အခြေအနေများကို တင်စားသုံးနှုန်းပြီး ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ဤလောကသက်တမ်း၏ အပိုင်းအခြားများမှ စတင်တွေ့ကြုံခံစား ဖြတ်သန်းရင်း နောင်အနာဂတ် ခရီးစဉ် တမလွန် တစ်လျှောက် အဆင့်ဆင့်ဖြတ်သန်း နေရဦးမည်ဖြစ်သည်။

Jannah and Jahannam do not stand for particular places or localities they denote different conditions of human life which have been described metaphorically in the Quran, in many verses. It should also be clear that these conditions do not entirely relate to the life hereafter, they have their beginnings here in this world of matter.

ح ب ب

المحط မုဟီးသ် အဘိဓာန်တွင် الْحَبُّ، الْمَحَبَّةُ တွင် အနက်(၅)

မျိုးရရှိ၏။

၁။ ဖွေးဖွေးဖြူဖြူဆွတ်ခြင်း၊ ဥပမာအားဖြင့် နေ့စဉ် အသုံး အနှုန်းတွင် သွားများဖြူဖွေးတောက်ပ၏။

حَبِّ الْأَسْنَانِ

၂။ မြင့်မား၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်ပေါ်နေခြင်း။

حَبَابُ الْمَاءِ

၃။ စွဲစွဲမြဲမြဲ ရပ်တည်ခြင်း၊ မြဲမြဲ စွဲမြဲနေခြင်း၊ ဥပမာ

حَبِّ الْبَعِيرِ وَاحِبِّ

ကုလားအုတ်သည် မိမိနေရာတွင် ရပ်တန့် လျက်ရှိနေရာ တုတ်တုတ်မျှ မလှုပ်မယှက် တည်တံ့လျက်ရှိသည်။

၄။ အနှစ်သာရရှိခြင်း၊ သန့်ပြန်စင်ကြယ်ခြင်း၊ အညစ်အကြေး အရောအနှော ကင်းစင်ခြင်း၊ ဥပမာ-ရတနာအစစ်၊ စင်ကြယ်သော နှလုံး သားအနှစ်သာရ حَبَّةُ الْقَلْبِ

၅။ လုံခြုံဘေးကင်း၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ခြင်း၊ ဥပမာ ရေအိတ်ထဲရှိရေ(မယိုမဖိတ်၊ မသန့်မရှင်းမဖြစ်စေရန် ကာကွယ် ထားခြင်း သဘောတရား)ကို စိုက်ခင်းထဲသစ် စေ့ကိန်းဝပ် နေပြီး၊ သစ်စေ့မှအပင်ငယ်အဖြစ်သို့ ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးအမြစ်များ တိုးစေခြင်း သဘောတရားကို ပြဆို၏။ အဘိဓာန်ရှင် رَاغِبٌ ရာဃိဗ်၏ ဖွင့်ဆိုချက်တွင် الْمَحَبَّةُ သည် မြတ်နိုးဖွယ် ကောင်းပြီး အကျိုးဆုလာဒ်များရရှိခြင်းဖြစ်ပြီး ရှုထောင့်သုံးမျိုးရှိ၏။

၁- ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးတို့ သည် လူ့ဘဝ၏ အနှစ်သာရများ ကိုဆည်းပူးပွားများကြခြင်း။

၂- လူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမြတ် အစွန်းများ ဆပွားလာနိုင်ကြ၏။

၃- လူ့တန်ဖိုးဂုဏ်သိက္ခာပွားများရရှိနိုင်ကြပြီး လူ့ဘဝ၏ အသိတရားဆင်ခြင် တုံတရား၊ အတွေးအခေါ်အမျှော် အမြင်များရင့်ကျက် လာကြ၏။ အဘိဓာန်ရှင် အိဗ်နီဗါရ်၏ ဖွင့်ဆို ချက်အရ الْمَحَبَّةُ الْحُبُّ အခြေခံ အကျဆုံး အနက်မှာ- မိမိ၏တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေ ပွန်ပြီးမပျက်မကွက် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်နိုင်စွမ်းရှိခြင်းပင်ဖြစ် သည်။

-ကုရ်အာန်တွင် حُبُّ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက် ရှိသော စကားလုံး كَرِهٌ (كَرِهٌ) မနှစ်မြို့ မကြည် ဖြူ သဘောမကျခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယင်း သဘောတရားနှစ်ရပ်ကို နှိုင်းယှဉ်ပြရင်း လောကတွင်တန်ဖိုး ထား မြတ်နိုးရမည့်အရာနှင့် တန်ဖိုးမထား မနှစ်သက်ရွံ့မုန်းရမည့် စနစ်ကို ပြနေ၏။ ကုရ်အာန်(၂၅:၂၆) တွင်

وَعَسَى أَنْ تَحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ

တစ်စုံတစ်ခုသောအရာသည် သင်တို့အဖို့ အကျိုးကျေးဇူး များဖြစ်ထွန်းပွားများနိုင်လင့်ကစား ယင်း အရာကို သင်တို့က မနှစ်သက် ရွံ့ရှာမုန်း တီးကောင်း မုန်းတီးနေကြမည်။

وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

အလ္လာဟ်သည် အရာရာကို သေချာဂဏ သိရှိ နားလည် သော်လည်း သင်တို့(လူသားများ) သည်ကား တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ

သေချာကဏ မသိရှိ နားမလည်နိုင်ကြချေ။ (၂:၂၁၆)

The criterion for determining what is good or bad is the value system revealed by Allah. What might appear to you to be good may be otherwise according to this criterion and vice versa. Allah alone knows what is, in reality, good or bad. (2:216)

လူ့လောကတွင် အကောင်းနှင့်အဆိုးကို ပိုင်းဖြတ်မှုပြုသည့် စနစ်ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကသာ ပြဋ္ဌာန်းထားရှိနိုင်၏။ သင်လူ သားတို့၏ အဆုံးအဖြတ်သည် တဒင်္ဂအချိန်အတွင်း ခံစားသိမြင်မှုမျှ သာဖြစ်၍ အလ္လာဟ်၏စနစ်နှင့် မည်သို့မျှနှိုင်းယှဉ်နိုင် မည်မဟုတ်၊ အကောင်း နှင့်အဆိုး၏ ပိုင်းဖြတ်နိုင်စွမ်းသည် အလ္လာဟ် အရှင်တစ်ဦးတည်းသာ သိတော်မူပြီး ၎င်းကိစ္စကို ကုရ်အာန်တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

အထူး ရှင်းလင်းသိရှိရန် လိုအပ်သည့် အချက်တစ်ရပ်မှာ အလ္လာဟ်ကိုချစ်ခင်ခြင်း **حُبُّ اللَّهِ** ဆိုသည့် စကားရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၂:၁၆၅)ရှိ အာယတ်တွင်

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ إِندَادًا يُحِبُّوهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ

လူတို့အနက် တစ်ချို့သည် အလ္လာဟ်မှအပ အခြားအခြားသော စွမ်းအားများကို အလ္လာဟ် နှင့်တန်းတူထား၍ အလ္လာဟ်အား ချစ်ခြင်းနှင့် တူညီသော အချစ်မျိုးအတိုင်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြ ကုန်သည်။

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

“သို့သော် အီမာန်ယုံကြည်သူသည် အလ္လာဟ်အား ချစ်ခင်ခြင်းကိစ္စ၌ သာလွန် ပြင်းပြစွာ ချစ်ခင်ကြကုန်သည်။” (၂:၁၆၅) ဤသည် အများသာမန် ဘာသာပြန်များတွင် တွေ့ရှိရသည့် ပြန်ဆိုမှုမျိုးသာဖြစ်သည်။

အလားတူပင် ကုရ်အာန် (၃:၃၀-၃၁)တွင်

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

“အကယ်၍ သင်တို့သည်အလ္လာဟ်ကို တကယ် ချစ်ခင်ကြ လျှင် သင်တို့သည် အကျွန်ုပ် (တမန်တော်)အား ဖဝါးခြေထပ်လိုက် နာကြကုန်။ သို့မှသာ အလ္လာဟ်ကလည်း သင်တို့အား ပြန် လည် ချစ်ခင်မည်ဖြစ်သည်။ သင်တို့၏ အပြစ် များကို အလ္လာဟ်ခွင့်လွှတ် တော်မူမည်။ အလ္လာဟ်သည် ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာ ပေးသော အရှင်၊ သနားကြင်နာ တော်မူသောအရှင်ဖြစ် သည်။” ဤကား အများ ဘာသာပြန်များတွင် တွေ့ရှိရသည့် အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

အထက်ပါအာယတ်တွင် အလ္လာဟ်ကို ချစ်ခင်ခြင်း(ဝါ) အလ္လာဟ်၏အချစ်တော်တို့၏ အသုံးအနှုန်းများကို အမိအရ အထောက် အထားပြု၍ ဆူဖီ(ဝါ) တစောင်ဝုဇ်လမ်းစဉ်၌

အသုံးပြုဖော်ပြထား၏။ အလ္လာဟ်၏အချစ်တော် များအဖြစ်ရယူရန် ယင်းလမ်းစဉ်သည် ပဓာန အကျဆုံးသောလမ်းစဉ်တစ်ရပ်အဖြစ် ဆက် လက် ပုံဖော်တော့၏။ အလ္လာဟ်ကိုချစ်ရန်နှင့် အလ္လာဟ်၏ အချစ်တော်ကိုရယူရန် မိမိကိုယ်ကို အလ္လာဟ်၏ **تَابَ** ဇာဝ်ဂုဏ် တော်ဖြင့် တစ်ထပ် တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် ပေါင်းစပ်သွားခြင်း သည် အမြင့်မားဆုံးသောအချစ်ပင် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကျင့်သုံးနေ ကြကုန်သည်။ ဤ အတွေးအခေါ်များသည် လူတို့၏ဦးနှောက်နှင့် အတွေးအခေါ်မှထွက်လာပြီး အစွလောမ့်ရန်သူ များက ကုရ်အာန်၏ ပြင်ပမှ အရာများကို သွတ် သွင်းထားခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အကြောင်းကို အလ္လာဟ်သည် ကုရ်အာန်တွင် ဖွင့်ဟမြွက်ကြား ထားသည့် အတိုင်း သေချာကဏမသိရှိပါပဲလျက် လူ့ အတွေးလူ့အသိဖြင့် လူသား၏ခံစားချက်၊ သဘောသဘာဝနှင့် မည်သူမျှ လုံးဝမနှိုင်းယှဉ် မတွဲဖက်အပ်သော အရှင်မြတ်၏ ဆွဲဖတ် ဂုဏ်တော်ကို လူ့သဘာဝ၊ လူ့ဗီဇအရ ဖြစ်ပျက် တတ်သည့် လူသား၏အတွေးအမြင်အတိုင်း၊ လူ့ သဘောသဘာဝအတိုင်း ပြောဆိုနေခြင်းသည် အလွန်ကြီးမားသော မဟာအမှားကြီးပင်ဖြစ် သည်။ လူတို့၏ အတိုင်းအတာ၊ သဘော သဘာဝ၊ အကန့် အသတ် ဘောင်အတွင်းမှ ချစ်ခင်တွယ်တာမြတ်နိုးမှုအစုစုကို အလ္လာဟ်အတွက်ပါ တစ်ထပ်တစ်သား တည်းဖြစ်အောင် စဉ်းစားပုံဖော်ခြင်းသည် လူသားဦးနှောက်က တီထွင်ဖန်တီးလိုက် သော ခိုဒါအရှင်သာ ဖြစ်ပါ သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်နှင့်တော့ လုံးဝပတ်သက် နီးနွယ်စရာ အလျဉ်းရှိနိုင်မည်မဟုတ်။ ကုရ်အာန် (၃၃:၅၈)

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

(အို တမန်တော်) သင့်အားပြုစုပျိုးထောင် လမ်းညွှန်ရှင်သည် အရာရာကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သောအရှင်ဖြစ်သည်။ လူတို့ သတ်မှတ် ဖော်ညွှန်းပြဋ္ဌာန်းသည့်အရာများမှ လုံးဝဥသံ့ စင်ကြယ်တော်မူ၏။

အလ္လာဟ်ကိုချစ်ခင်ခြင်း၏အနက်ကို ယင်း (၃:၃၀-၃၁)တွင်ပင် အထင်အရှားပြထား၏။ ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်ကြစို့။ အကယ်၍ သင်တို့သည် အကျွန်ုပ် (တမန်တော်)အား လိုက်နာကြကုန်ဟု ဆိုထားရာ တမန်တော်အား ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာမှုပြုခြင်းသည် သာလျှင် အလ္လာဟ်ကိုချစ်ခြင်း၏ သရုပ်သကန်ကို အတိ အလင်း ထုတ်ဖော်ပြသနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းကား တမန်တော် သည် အလ္လာဟ် ဝဟီ အတိုင်းသာလျှင် လိုက်နာကျင့်သုံးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် တမန်တော်ကို ဖဝါးခြေထပ် နောက်မှလိုက်နာ ကျင့်သုံးပါမှ အလ္လာဟ်က အသင်တို့ကို ချစ်ခင်မည်။ အလ္လာဟ် အားချစ်ခင် ခြင်း၏အနက်မှာ သင်တို့၏ လိုက်နာမှုနှင့်အညီ သင်တို့အားလုံခြုံမှု၊ ဘေးကင်းအေးချမ်းမှု၊ လိုလေသေးမရှိ အောင်ဖြည့် ဆည်းပေးသနား မည်ဟု အနက်ရကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

Say to the Momineen "If you ardently

desire the establishment of the Divine system. You should follow me. You will be protected from the ill-effect of the insinuations made about you and also receive means of protection and devel-opment. (3:30)

ယင်းအာယတ် (၃:၃၀-၃၁)တွင်ပင်

وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

သင်တို့၏အားနည်းချက်၊ အပြစ်အနာ အဆာ၊ ချို့ယွင်းချက် များကို ဖယ်ရှားပစ်ပြီး ဘဝ၏လုံခြုံဘေးကင်းမှုကို အလ္လာဟ်အရှင် ဆောင်ရွက်ပေးမည်။ အလ္လာဟ်သည်လုံခြုံဘေး ကင်းချမ်းသာခြင်း ကို ပေးသနားသောအရှင်၊ လိုလေသေးမရှိ ဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့ ပေးသနား တော်မူသော အရှင်ဖြစ်၏။ ဆက်လက်၍ (၃:၃၁) တွင်

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

အလ္လာဟ်နှင့် ရဆူလ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာကြကုန်။ အကယ်၍ သင်တို့ကျောခိုင်း လှည့်ထွက် သွားကြပါလျှင် အလ္လာဟ် သည် ဤကဲ့သို့ အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မယုံကြည် သွေဖီဆန့် ကျင်သူတို့အား ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း အလျဉ်းရှိမည်မဟုတ်ဆိုသည့် အကြောင်းကို သင်တမန်တော် ကြေညာလော့။ (၃:၃၁)

This is the practical way establishing the Divine system - complete obedience to the laws of Allah, not individually but collectively, the central authority of this is the Rasool whose decision in accordance with the laws of Allah are to be obeyed. If you turn way from this path, you will be counted among the Kafireen. (3:31)

ဤအာယတ်တော်တွင် အလ္လာဟ်ကို ကျောခိုင်း လှည့်ထွက်သွားခြင်းသည် သွေဖီ ဆန့်ကျင်သူများအလုပ်ဖြစ်ပြီး ယင်း သူတို့ကို အလ္လာဟ်က မချစ်ခင်နှစ်သက်ကြောင်း နှိုင်းယှဉ်ပြ၏။ အလားတူ ကုရ်အာန် (၅:၄၄-၅၆) တွင်

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

အို အီမာန်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့- မည်သူမဆို အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လူ့ဘဝ တည် ဆောက်မှုစနစ် (ဒီနီ)ကို စွန့်ခွာ လှည့်ထွက်သွား ပါက (အလ္လာဟ်အဖို့ ထိခိုက်နှစ်နာသွားစရာ အလျဉ်းမရှိပါ) အရှင်မြတ်သည် သူတို့ စွန့်ခွာ လှည့်ထွက်သွား ပြီးနောက် သူတို့၏နေရာတွင် အခြား လူအုပ်စုသစ်တစ်စုဖြင့် အစားထိုးလိုက်ပါ မည်။ အရှင်မြတ်က သူတို့ကို ချစ်ခင်နှစ်သက် သကဲ့သို့ သူတို့ကလည်း အရှင်မြတ်ကို ချစ်ခင် နှစ်သက်ကြမည်- (သူတို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်ပုံ က)- ယုံကြည်သူအချင်းချင်း ရိုကျိုးလေး စား တန်ဖိုးထားဆက်ဆံကြမည်ဖြစ်ပြီး မယုံကြည် ဆန့်ကျင်သွေဖီ သူများနှင့် ပြတ်ပြတ်သားသား တင်းတင်းမာမာ ဆက်ဆံကြမည်။

ဆက်လက်၍ ယင်းအာယတ်တွင်ပင်

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ

အလ္လာဟ်၏အရေးကိစ္စတို့တွင် ကြိုးကုတ်အားထုတ် ဆောင် ရွက်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူတို့အားဝေဖန်ပြစ်တင် လာသူ တို့၏ ဝေဖန်ပြစ်တင်မှုတို့ကိုလည်း လုံးဝဂရုပြု အရေးတယူ အလျဉ်း ပြု လုပ်နေမည်မဟုတ်။ ယင်း အာယတ်တွင်ပင် ဆက်လက် ၍

ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

ဤသို့ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ ကျေးဇူး တော်ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ အရှင်သည် ဥပဒေနှင့် အညီရှိသူတို့အား ယင်း ကျေးဇူးတော်ကိုချီးမြှင့်၏။ အလ္လာဟ်သည် အလျှံပယ်ကြွယ်ဝ သောအရှင်၊ အကြွင်းမဲ့သိ တော်မူသောအရှင်ပင်ဖြစ်သည်။

ဆက်လက်၍ (၅:၅၅) တွင်

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ الَّذِينَ

يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏တမန်တော်၊ ၎င်းပြင် ယုံကြည် သူများ၏ အဆွေခင်ပွန်းသည် ဆွလာတ်ကို စွဲမြဲစွာ တည်ဆောက် ကြပြီး ဇကားသံစနစ်ကို ပြုစုပျိုးထောင် ပေးသူများသာ လျှင်ဖြစ်သည်။ ယင်းသူတို့သည် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တစ်စုတစ်ဝေး တစ်ပေါင်းတည်း လိုက်နာကျင့်သုံးကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဆက်လက်၍ (၅:၅၆) တွင်

وَمَنْ يَتَوَلَّ لِلَّهِ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ

အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်ရဆူလ်ကို၊ အီမာန် သက်ဝင်ယုံကြည် သူများကို အဆွေခင်ပွန်း ဖွဲ့ထားသူတို့သည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်လက်တွေ့ကျင့်သုံးကြ သူတို့၏ အစုအဝေးဖြစ်ပြီး ယင်းသူတို့သည် အောင်မြင်ပေါက်မြောက် သူများပင် ဖြစ်ကြ ကုန်သည်။

O Jama-at-ul Momineen be ware that if you turn away from Allah's Deen (you should not fancy that it will cause any harm to Allah, nay-you will, in fact harm your own self, because) We will replace you by others who will obey His laws in preference to everything else in the world and the result of their obedience will be recompensed from Allah. They will act with humility towards each others but will be firm towards their adversaries. They will strive hard in the cause of Allah and will not care about what others say. This is blessing from Allah which He bestows on those who wish to have it according to His laws, for Allah is Infinite and All-knowing. (5:54)

Mark this: your friends are Allah and Rasool and the Momineen who establish system

of Salah and Zakah and always keeps them selves collectively submissive to Allah's laws. Those who take Allah and His Rasool and Momineen for friends will form a community responsible for the enforcement of Allah's laws. They will surely gain the upper hand. (5:55-56)

ဤအာယတ်များအရ အလ္လာဟ်ကိုချစ်ခင် သူ၊ အလ္လာဟ်၏ အချစ်တော်ဖြစ်လိုသူတို့သည် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို မိမိသက်တမ်း ကာလတစ်လျှောက် အများနှင့်လက်တွဲ လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း အထင်အရှား သိမြင် နားလည်နိုင်လေသည်။ အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လက်တွေ့လိုက်နာ ကျင့်သုံး သူသာလျှင် (أَمْيَا لَوْ) ဝလီ အောင်လီယာဖြစ်မည်။ အခြားနည်း၊ လမ်းစဉ် လုံးဝ လုံးဝ မရှိ။

ح ب ل

- الْحَبْلِ - ချည်နှောင်စုစည်းပေးသည့်အရာ
- ကြိုး
- တစ် နေရာမှ အခြားတစ် နေရာ၊ တစ်ဦးနှင့် အခြားတစ်ဦးသို့ ဆက် သွယ်ပေးသည့်အရာ
- ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းကိရိယာ
- ခိုင်ခံ့ပြီး ရှည်လျားသောနည်းနာ၊ လမ်းကြောင်း၊ လမ်းစဉ်
- အားပြုအားထားစွဲကိုင်ရန် လုံ လောက်သောအရာ၊
- ကတိကဝတ်၊ တာဝန်ဝတ္တရား စသည့်အနက်များကိုလည်းဆောင်၏။

ကုန်အာန် ၃:၁၀၂-၁၀၃ တွင်
وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا

သင်တို့အားလုံး၊ တပေါင်းတစည်းတည်း အလ္လာဟ်၏ ကြိုးတော်(ဝါ)ကျမ်းတော်(ဝါ) အလ္လာဟ်ထံမှ သင်တို့လူသားများ ထံအရောက် ဆက်သွယ် လမ်းညွှန်လာမှုလည်းဖြစ်၊ တဖန် သင်တို့လူ သားအချင်းချင်း ကုန်အာန်ကပြည့်န် သော နည်းနာများအတိုင်း အပြန်အလှန် ဆက် သွယ်၍ သင်တို့၏လူ့ဘဝကို အခိုင်အမာ တည် ဆောက်ကြရမည့် နည်းလမ်းလည်းဖြစ်သော ကုန်အာန်ကို အားပြုအားထား စွဲကိုင် လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြကုန်။ وَلَا تَفَرَّقُوا သင်တို့ အကွဲကွဲ အပြားပြား၊ ဂိုဏ်းဂဏသင်းပင်း၊ အုပ်စု၊ ဝါဒ၊ လမ်းစဉ်အထွေထွေဖြင့်ပြိုကွဲ၊ ကွဲလွဲ၊ သီးခြား၊ ကွာဟနေခြင်းမျိုး အလျဉ်းမရှိကြကုန်နှင့်။ ဤသို့ အကွဲအလွဲမရှိ အုပ်စုသင်းပင်း ဂိုဏ်းဂဏမရှိဘဲ ဘဝတည်ဆောက်မှု အခြေခံစနစ်ဖြစ်သော ကုန်အာန်ပြု လူဘဝတည်ဆောက်မှုအရသာ လူသားတို့သည်

ညီရင်းအစ်ကိုမောင်ရင်းနှမ ဖြစ်ရန် စိတ်ဓာတ်နှင့် စုစည်းပေါင်းစပ် မှုရှိမှသာ စိတ်နှလုံး သဘောတရား၊ အယူအဆတို့ တူညီ လာနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

فَالْتَفَيْنَ قُلُوبَكُمْ သင်တို့၏စိတ်နှလုံးများ(ဝါ) အတွေးအမြင်အယူ အဆ (Ideology)များကို စုစည်းပေါင်းဆုံညီညွတ်နိုင်ကြမည်။

This code should be held fast by all of you together and be not divided into sects and parties. He brought your hearts together and thus you become brothers. (3:102-103)

فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

ထိုအခါမှသာ သင်တို့သည် အရှင်မြတ်၏ ကျေးဇူး တော် ဖြင့် ညီရင်းအစ်ကိုမောင်ရင်းနှမ များဖြစ်လာကြမည်ဟု အတိအလင်း လမ်းညွှန်ထား၏။

လူမှုဘဝတွင် အခြေခံတည်ဆောက်မှုကို အစိစိအမွှာမွှာဖြစ် စေသည့် ကျောင်းတော် ဝါဒအမျိုးမျိုး၊ မူဝါဒကျင့်စဉ် အထွေထွေ အပြား ပြားပေါ်အမိ ပြုထားခြင်းဖြင့် တစ်အူတုံဆင်း ညီအစ်ကို မောင်နှမတို့ပင် မညီညွတ်နိုင်။ လူသားအမျိုးမျိုးတို့သည် နယ်မြေ ဒေသ ကွဲလွဲကစား၊ အသားအရောင်၊ အပြော အဆို မတူလွင့် ကစား အသိတရား ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက် တူနေပါက တစ်ဦးကို တစ်ဦး ကြည်ဖြူ လက်ခံ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနိုင်၏။ ဤသည် အလ္လာဟ် ၏ ကြိုးတော်(ဝါ) ကုန်အာန်ကသာစု စည်းပေး နိုင်သည့် အရာပင်ဖြစ်သည်။

လူသားသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုမိမိ၏ ရုပ် ပိုင်းဆိုင်ရာ အမြင်အာရုံခံပစ္စည်း(ဝါ) မျက်စိ ဖြင့်မမြင် ရလင့်ကစား၊ အလ္လာဟ် သည် လူသား နှင့်အနီးကပ်ဆုံးအနေထား၊ အတိုင်းအတာတွင် ထာဝရရှိနေကြောင်း ရှင်းလင်းပြရာတွင် حَبْلِ စာလုံးပါဝင်ပြီး ကုန်အာန် ၅၀:၁၆ တွင်

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

ဝါ(အလ္လာဟ်အရှင်)သည် လူသား၏ حَبْلِ الْوَرِيدِ လည်ဆက် သွေးပြန်ကြော (Jugular Vein) ထက်ပင်လူသားနှင့် ပိုမိုနီးကပ်စွာ ရှိနေပါ သည်။

We are nearer to him than his jugular vein. (50:16)

حَبْلِ الْوَرِيدِ ခေါ် လည်ဆက်သွေးပြန်ကြော တည်ရှိ နေခြင်း ထက် အလ္လာဟ်သည် လူသားနှင့် ပိုမိုနီးကပ်စွာရှိ နေခြင်း။ ထို ကြောင့် အလ္လာဟ်သည် လူသားအကြောင်းကို အတွင်းကျကျ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် အလုံးစုံကိုသိရှိနေခြင်း။ လူသားနှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်၏ အသိကို ဖော်ညွှန်းရာတွင်လည်း အဆိုပါအာယတ် ၅၀:၁၆ တွင်-

وَنَعْلَمُ مَا تُوسْوَسُ بِهِ نَفْسُهُ

လူသား၏စိတ်တွင် မသိမသာပေါ်ပေါက်နေသည့် အရာ(ဝါ) အကြံအစည်၊ စိတ်ကူး၊ စိတ် သန်းအကြံဉာဏ်ကိုပင် ဝါ(အလ္လာဟ်)

သိတော် မူ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားနှင့် အလွန် အလွန်နီးကပ် လျက်ရှိခြင်းနှင့် လူသား၏ စိတ်နှလုံးထဲရှိ အကြံအစည်၊ စိတ် ထဲ၌ဖြစ်ပေါ် နေသော အသိကိုသိခြင်း၏သဘောတရားမှာ ကား قَانُونَ مَكَافَاتِ الْأَعْمَالِ ‘လူ့လုပ်ရပ်များ၏ အကျိုးရလဒ်ဆိုင်ရာ ဥပဒေသ ပြဌာန်းထားရှိကြောင်း ဖော်ညွှန်းပြသနေခြင်းပင် ဖြစ် သည်။ ‘လူ့လုပ်ရပ်များ၏ အကျိုးဆက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေ’ ဆိုသည်မှာ လူတို့ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင် သမျှကို မဆို ထားနှင့် လူသားတို့၏ အတွေးအခေါ်အကြံအစည် များကို အတိအကျမှတ်တမ်းတင် ထားနိုင်ပြီး အဆိုးအကောင်း ကိုလိုက်၍ ပြုလုပ်သူသည် တာဝန်ရှိ၏။ ယင်းလုပ်ရပ်၊ အကြံ အစည်မှ ပေါ် ပေါက်လာသည့် အကျိုးဆက်၏ ခံစား၊ စံစား မှုကို ဤလောကသက်တမ်းမှာပေး၊ နောင် ရှေ့ ဆက်သွားရဦးမည့် အနာဂတ်ခရီး (အာခိရဟ်) တိုင်တည်ရှိနေရဦးမည့် သဘော တရားပင် ဖြစ်သည်။

Man bears responsibility for all those actions in which his self was involved. If the action was wrong, he has no option but to submit to the punishment which is the necessary result of his action. This is called law of Requital which works unerringly. There is a necessary connection between acts and their effect.

၄၄၄

حَجُّ الرည်ရွယ်ချက်၊ မျှော်မှန်းချက်၊ အစီအစဉ် - ကြီးကျယ်၍အရေးပါသောအရေးကိစ္စ အတွက်ရည် ရွယ်ချက်(ကအ်ဗကျောင်း တော်ကြီးရှိရာ မက္ကာဟ်မြို့ တော်သို့ အရောက်ခရီးထွက်ခွာခြင်းကိစ္စကို حَجَّဟု ဟုခေါ်၏။

الْحُجَّةُ (အများကိန်း: حَجَّ) တစ်နှစ်တာ ကာလ။

Hajj means to make up mind or to plan for. It means to plan for something which someone plans to go to Makka it was called Hajj. Al-hajjah means one year.

ကုရ်အာန်(၂၈:၂၇)တွင် حَجَّ ثَمَنِي حَجَّ ရှစ်နှစ် တာအချိန်ကာလ ၏သက်သေ၊ သာဓက၊ အထောက် အထားခိုင်လုံ တိကျလှသည့် သက်သေခံ။ ကုရ်အာန်ပါ ပြဌာန်းချက်များ၊ သက်သေ သာဓကများ၊ အထောက်အထားများနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၆:၁၅၀) တွင်-

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِغَةُ

အလ္လာဟ်၏ သက်သေသာဓကသည်သာ လျှင် ရှင်းလင်းတိကျ

ပြည့်စုံသောသက်သေ၊ သာဓက (အလ်ကုရ်အာန်)ဖြစ်သည်။ Proclaim : To Allah belongs the argument which is self-evident and therefore, conclusive. (6:150)

ဟဂျီ(ဂျီ)၊ အုမ္မရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၂:၁၉၆)တွင် وَأَتَمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ

ဟဂျီနှင့်အုမ္မရာဟ်ကို အလ္လာဟ်အတွက်(ဝါ) အလ္လာဟ်ပြ နည်းနာအတိုင်း အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်ကြကုန်။ ထပ်မံ၍ကုရ်အာန် ၃:၉၆ တွင်-

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا

(ကအ်ဗ)ကျောင်းတော်သို့အရောက် ခရီးထွက်ရန် အစွမ်းအစ အရည်အချင်းရှိသူတို့ သည် အလ္လာဟ်ပြနည်းနာများအတိုင်း ပြုလုပ် ရန် လူသားတို့အပေါ်တာဝန်ရှိသည်။

And all those who can afford to assemble there must do so.

ဟဂျီ(ဂျီ)၏ သဘောတရားကိုကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်ထားသည့် အတိုင်းတင်ပြပါမည်။

၁။ အစွလာမ်သည် اللِّينٌ လူမှုဘဝ တည် ဆောက်ရေးဆိုင် ရာ စနစ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကုရ်အာန်၏ လမ်းညွှန်ချက်၊ ဥပဒေ၊ စည်း မျဉ်းများနှင့်အညီ တည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းလူမှုဘဝ၏ ဗဟိုဦးတည်ချက်မှာ အလ္လာဟ်ပြ စနစ်ဇယား ကိုသိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ပြီး အခိုင်အမာလက်ခံယုံကြည်သူ (မုအ်မင်)တို့အနက်မှ အရပ်ဒေသတိုင်းမှ၊ နိုင်ငံ တိုင်းမှ ကိုယ်စား ပြုသူ၊ အရည်အချင်း အရည် အသွေး ပြည့်ဝသူတို့သည် ကအ်ဗ ကျောင်း တော်တွင် လာရောက်စုဝေးပြီးနောက် ကုရ်အာန် ပြစနစ်ကို စုပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် စုဝေးခြင်းကို ဟဂျီ(ဂျီ)ဟုခေါ် ပါသည်။ ဟဂျီ(ဂျီ) ကိစ္စဆောင်ရွက်သူအား အလ်ဟာ(ဂျီ) (အများ ကိန်း: الْحَجَّ) အလ်ဟာဂျီ(ဂျီ)ဟုခေါ်ပါသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန် ချက်များကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပြီး လောကမြေပြင် လူ့ရပ်ရွာတစ်ခုတွင် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်လာ သော လူမှုပြဿနာ ကြီးငယ်များအတွက် ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး အတွက် လူများနှင့် အတူတကွ လက်တွဲပူးပေါင်းပြီး လက်တွေ့ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ကြရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံး တွေ့ကြုံခံစားနေရသည့် လူမှုပြဿနာအဝဝ ကို မှစ်လင်မ်များအနက် အရပ်ဒေသအသီးသီးမှ အလ်ဟာဂျီများက အသေးစိပ် လေ့လာစဉ်းစားပြီး တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ဖြေရှင်းပေးကြ ရမည် ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စအဝဝတွင် မှစ်လင်မ်များ အပါအဝင် လူသားအားလုံးအတွက် ထည့်သွင်း စဉ်းစားဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ် အကောင်အထည်ဖော် ရပါမည်။ နှစ်စဉ်ကျင်းပပြုညီလာခံကို ဟဂျီ(ဂျီ) ဟုခေါ်ဝေါ်ပြီး အချိန်အခါအားလျော်စွာ ကျင်းပ သော အစုအဝေးကို (عُمْرَة)အုမ္မရာဟုခေါ်သည်။

Hajj is an international convention of Muslim where they come from all over the world towards their central place, their capital in order to discuss their mutual problems (social, economic, political ect.) in the light of the Holy Quran and then see their mutual benefit with their own eyes.

(22:28)

Mover, in order to set up a system throughout the world, it is necessary to hold international congregation or conference to demonstrate, the progressive, and modern teaching Islam, directing the Muslim to decide their affair by mutual consultation.

(22:36)

Another thing which is worth noting is that the word Hajj comes in the Quran ten times and every time the command or direction is for the people (Annas النَّاسُ) and not only for Muslims or Momineen as in the case of Salat or Zakat which are specifically mentioned for Muslim.

(9:3, 22:27, 3:97, 3:95)

Ibrahim(p) first built the House which was dedicated to Allah of all and symbolized the unity of mankind. It was the first common platform for man.

(1) "Lo! The first House built for Mankind was at Makka." (3:95)

(2) "Allah has made ka'bah a first house for mankind to stand upon" (5:97)

(3) We have appointed Makka as a place of security for mankind together the dweller therein and the outsider" (22:25)

၂။ ဟဂျ်(ဂျ)နှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်၏ မူလရည်ရွယ်ချက်မှာ ကမ္ဘာလူသားအားလုံးတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်များကို ဖယ်ရှားပြီး ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများသည် တစ်အူတုံဆင်း ညီရင်း အစ်ကိုမောင်ရင်းနှမ အဖြစ်သွေးစည်း ညီညွတ် စွာ အသက်ရှင်နေထိုင်နိုင်ကြရေးပင်ဖြစ်ပါ သည်။ ဤသို့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေးသည် ဟဂျ်(ဂျ)၏ အဓိကဦးတည်ချက်တစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် တစ်အုပ် လုံးတွင် ဟဂျ်နှင့်ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်ကိစ္စများ အကြောင်းပြောဆိုရှင်းလင်းလေတိုင်း ကမ္ဘာလူသားမျိုးနွယ်တစ်ခုလုံးနှင့် ပတ်သက်ကြောင်း အတိအလင်းဖော်ပြထားသည်ကို အောက်ပါ အတိုင်း ကုရ်အာန်တွင်တွေ့ရမည်။

ကုရ်အာန် (၃:၉၅) တွင်-

اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِيْنَ

လူသားမျိုးနွယ်များအတွက် ပထမဦးဆုံး ဗိမာန်ကျောင်းတော်ကို (ယခင်ခေါ်)ဗကာ (ယခု ခေါ်) မက္ကာမြို့တွင်တည်ထားခဲ့၏။

ယင်းကျောင်း တော်သည် ကမ္ဘာလူမျိုးနွယ်အသီးသီးတို့အား တည်တံ့ခိုင်မြဲသော အကျိုးပြုစနစ်နှင့် လိုအပ် သမျှသော ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းမှုတို့ကို ပြုပေး မည်ဖြစ်သည်။

The first house ever selected for the entire Mankind was Makkah. It was from this place that humanity was destined to get the guideline and fundamental law which would ensure stability and nourishment for all.

(3:95)

ကုရ်အာန် (၂၂:၂၇) တွင်-

وَاذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ

လူသားနွယ်ဝင်အားလုံးတို့ကို ဟဂျ်(ဂျ)နှင့် ပတ်သက်၍ အသိပေးကြေငြာလိုက်ပါ။

ကုရ်အာန် (၂၂:၂၈) တွင်

لِيَشْخَبُوهُ وَاَمْنًا لَهُمْ

ယင်းလူသားနွယ်ဝင်တစ်ရပ်လုံး၏ ကောင်း စားရေးအတွက် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်မည့်အရာ များကို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မျက်မြင်ဒိဋ္ဌတွေ့ရှိနိုင် စိမ့်သောငှာ ဟဂျ်စနစ်ကိုပြဋ္ဌာန်းခြင်းဖြစ်သည်။

"Proclaim to Mankind Hajj" That they may witness things that are of benefit to them. (22:27-28)

ကုရ်အာန် (၂:၁၂၅)တွင်-

وَاذْجَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَاَمْنًا

လူသားနွယ်ဝင်အားလုံးတို့ တစ်စုတစ်စည်း တည်း ပေါင်းစည်းညီညွတ်စွာ နေနိုင်ရေးနှင့် ထာဝရငြိမ်းချမ်းဘေးကင်းသာယာစေရေး အတွက် ရှေးကာလမှစ၍ ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်ကို တည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

We made the House at Makkah a resort for Mankind and place of security.

(2:125)

၃။ လူတို့၏အစုအဝေး၊ အခမ်းအနား၊ ညီလာခံတို့တွင် ထူးထူးခြားခြား သတ်မှတ် ပိုင်း ခြားထားသည့် အစီအစဉ်များ၊ အစဉ်အလာများ ရှိကြစေပါ။ ၎င်းအစီအစဉ်၊ အစဉ်အလာများဖြင့် မိမိတို့ရည်ရွယ်ချက်များ၏ လေးနက်မှု၊ အဓိက ထားရသည့်အချက်အလက်၊ လူတိုင်း၏ရင်ဝယ် ထာဝရပိုက်ထွေးခံယူထားရမည့် သဘောတရား ကို အပီပြင်ဆုံး သရုပ်သကန်ဖော်ဆောင်မှုများ ပြုကြစေပါ။ ဟဂျ်တွင် သီးသီးခြားခြား ဆောင် ရွက်ရသောကိစ္စများမှာ-

၃။ (က) طَوَافُ တွင်းဖ်လှည့်ခြင်း

မူလပုဒ် تَطَوُّفٌ، طَوَافٌ، طَائِفٌ، طَوْفٌ

မူရင်းအနက်မှာ မြို့ရွာရပ်ကွက်သူ ရပ်ကွက် သားအားလုံး လုံခြုံအေးချမ်းဘေးကင်းစွာဖြင့် အိပ်စက် နားနေနိုင်ရန်၊

ရပ်ကွက်တွင်းပြင် အခေါက်ခေါက် အခါခါ လှည့်လည်သွားလာရင်း လုံခြုံရေးကင်း တာဝန်ယူခြင်း/သူ။

အလ်ဟာဂျီသည် မိမိနေထိုင်ရာ မြို့ရွာ၊ ရပ်ကွက်သူရပ်ကွက် သားများ ကောင်းသော အိပ်ခြင်း၊ ကောင်းသောနေထိုင် အသက် ရှင်ရေး အတွက် လုံခြုံအေးချမ်းမှုကို တာဝန်ယူဆောင် ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည်။ အသိပညာ၊ အတတ် ပညာများ၊ ခေတ်မီနည်းစနစ် များ၊ ထောင့်စေ့ အောင်ဆောင်ရွက်တတ်မှု၊ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လွှတ် တတ်သည့် စိတ်ဓာတ်စသည့် ကုန်အာန်၏ လမ်းညွှန်မှုကို အခြား အခြားသော ကမ္ဘာတစ်ခွင် လုံးမှ အလ်ဟာဂျီတို့နှင့် ဟဂျီကာလ အတွင်း စာတွေ့လက်တွေ့ အလေ့အကျင့်များကို ပျိုးထောင်ရန် ကအ်ဗဟ်ကျောင်းတော်ကြီးသို့ သွားရောက်စုဝေးညီလာ ခံပြုနေရခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိဝန်းကျင် တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးရှိ လူမှုရေးကိစ္စရပ်များတွင် လုံခြုံအေးချမ်းပြီး ဘေးရန်ကင်းဝေးမှုရှိစေ ရန် စည်းဝါး ကိုက်ညီစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၃။ (ခ) အေ့တေကာဖ် **اِعْتَاكَفُ** ပြုခြင်း
မူရင်းပုဒ် **عَاكَفُ، عَاكَفُ، عَاكَفُ**

တာဝန်တစ်ရပ်ကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် စိတ် အာရုံစူးစိုက်ခြင်း၊ ဦးတည်ချက် မပြောင်းလဲ စေခြင်း၊ ညီညွတ်မျှတအချိုးအစားကျ ဆောင် ရွက်ခြင်း/သူ။

ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူတို့၏ရပိုင်ခွင့် (လူ့အခွင့် အရေးများ) ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရရှိရေးကို တစ်စိတ် တစ်လက်တည်းဖြင့် မဖြစ်မနေဆောင် ရွက်တတ်ခြင်း။

ဤကိစ္စရပ်အတွက် ကုန်အာန်၏ပြဋ္ဌာန်း ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရေးတွင် စာတွေ့လက်တွေ့ သင်ခန်းစာများကို ကမ္ဘာ့ဗဟိုချက်မ ဘူမိနက်သန်ကျောင်းတော်ကြီး၌ အခြားအခြား သော ဟဂျီဂျာဂျီတို့နှင့် ဟဂျီကာလအတွင်း သင်ကြားဆည်းပူး ကြရခြင်း။

၃။ (ဂ) လူ့အစုအဝေးတိုင်း၊ တိုင်းပြည် နိုင်ငံ တိုင်းတွင် ထူးခြားသော အမှတ်လက္ခဏာ အထိမ်းအမှတ်များရှိမြဲဖြစ်သည်။ ဟဂျီအချိန် ကာလတွင် ရှေးသရောအခါမှ ပြုလုပ်ခဲ့သော ဆွဖာနှင့်မရ်ဝါ တောင်ပူစာနစ်ခုအကြား၌ အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့် သွားလာလှုပ်ရှားမှုများပြုခြင်း လည်းပါဝင်သည်။

ကုန်အာန် (၂:၁၅၈)တွင်-

اِنَّ الصَّافَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللّٰهِ

စွဖာနှင့်မရ်ဝါသည် အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပေး ထားသော အမှတ်သင်္ကေတများပင်ဖြစ်ပါသည်။

فَمَنْ جَعَّ اللَّيْتِ اَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا

ယင်းတို့နှစ်ခုအကြား ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် အပြေးတစ်ပိုင်းနှင့် သွားလာလှုပ်ရှားမှုပြုမည် ဆိုလျှင်လည်း အကျိုးဆုတ်ယုတ်မှု တစ်စုံ တစ်ရာမရှိပါ- ဆိုလိုသည်မှာ (ဤသည် အဓိက ကိစ္စတစ်ရပ် မဟုတ်ပါ။) အဓိကကိစ္စမှာ-

وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

လူတို့၏အကျိုးကို ဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ရပ် တစ်စုံတစ်ခုကို မိမိ၏စိတ်ဖြူစင်စွာဖြင့် စိတ်လို လက်ရပြုလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကေန်အမှန် အလ္လာဟ်သည် ကျေးဇူးတုံ့ပြန်တတ်သောအရှင်၊ အားလုံးကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူသော အရှင် ဖြစ်၏။

The Divine system with Ka'bah as its designated centre will be established. It is clear that, this system will have to deal with numerous problems which will be decided by mutual consultation of the Ummah (42:38). For this congregation meeting, like Hajj and Ummah will be necessary. On these occasions, there is no harm if certain traditional rites (e.g traversing the valley between safa and Marwah) are also performed (provided that rites do not clash with any principle of Deen). These rites should not be taken as the real purpose of the conference which is to move forward in activities relating to the welfare and betterment of humanity (2:148) Moreover, sanctity should also be attached to these rites or to the physical objects associated therewith. They are merely symbols. The real object is to excel in doing good deeds for the benefit of the people (2:148). So whoever takes part in these things full fruit, because Allah's law of Mukafat also knows the mentions beyond plain actions (2:158).

၃။ (ဃ) ဒေသအသီးသီးမှ လူစုလူဝေးများ စုစည်း တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးနေစဉ်ကာလ စားရေး သောက်ရေးအစီအမံ များစနစ် တကျပြုလုပ်ထား ရှိရမည်။ ဟဂျီအချိန်ကာလအတွင်း ကမ္ဘာ မျက်နှာပြင်တစ်ခုလုံးမှ လူသားတို့၏မျက်မှောက် ရေးရာကဏ္ဍ အသီးသီးမှ ကိစ္စကြီးငယ်များကို ဖြေရှင်းနေစဉ်တွင် စားသောက်သုံး ဆောင်ရန် မကြာမီတော်သည် သစ်ပင်သီးနှံမဖြစ်ထွန်း၊ မပေါက် ရောက်သော ဒေသဖြစ်ကြောင်း၊ လာ ရောက်ကြသူ အသီးသီးတို့ သည် စားနပ်ရိက္ခာ အတွက် မိမိတို့တာဝန် ကိုယ်စီရှိကြောင်း ကုန်အာန်က ပြည့်နှံထား၏။ ထို့ကြောင့် အလ်ဟဂျီဂျီတို့သည် သားကောင်များကိုလှီးဖြတ် စားသောက်ကြရန် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ပေး၏။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်းစားသုံး၊ ချို့တဲ့သူများကို လည်း စားသုံးစေရန်ဖြစ်သည်။

ကုန်အာန် (၂၂:၂၈) တွင်

وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ فِيْ اَيَّامٍ مَّعْلُوْمَاتٍ عَلٰى مَا رَزَقْتَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ

သတ်မှတ်ပေးထားသည့်နေ့ရက်များတွင် အရှင်ပေးသနားထား သည့် ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါများကို လှီးဖြတ်စွန့်လှူရာတွင် အရှင် နာမတော်ကို ထုတ်ဖော်ပါ။

فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِعُوا الْبَاسِ الْفَقِيرَ

ယင်းသားကောင်များကို သင်တို့ကိုယ်တိုင် လည်းစားသုံး၊ ချို့တဲ့သူများ၊ စားရမဲ့သောက်ရမဲ့ သူများကိုလည်း ကျွေးမွေးကြပါ။

And mention the name of Allah on appointed days over what he has given them of the cattle quadrupeds; then eat of them and feed the distressed one, needy.

(22:28)

အစွလာမ်သည် လူသားမျိုးနွယ်ဝင်တို့အား လူမှုဘဝ တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက် နေ့စဉ် ရပ်ကွက် နယ်မြေဒေသ များမှသည် နိုင်ငံတကာ အဆင့်အထိ စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဖော် ညွှန်းထားပြီး၊ လူသားတို့၏လူမှုဘဝတွင်လူ့အစု အဝေးတွင် ပါဝင်သူများ လက်တွဲနေထိုင်ပြီး မိမိတို့၏ လူမှုဘဝကဏ္ဍအားလုံး၊ အားလုံးတွင် ပါဝင်သူများ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပြီး ပေါ်ပေါက် လာသမျှ ကိစ္စကြီးငယ်များကို ဖြေရှင်းကြရန် လမ်းညွှန်ထား၏။ ကုန်အာန်မကျရောက်မီနှင့် ကျရောက်ပြီးချိန်တွင် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘုရင်စနစ် ကြီးထွား နေချိန်ဖြစ်သည်။ ဒေသတစ်ခု တိုင်းပြည်နိုင်ငံ တစ်ခုတွင် အစဉ်အဆက်အားဖြင့် ကြီးစိုးမင်းလုပ်နေကြသူ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် အမွေဆက်ခံပြီး ဘုရင်လုပ်၍နေကြ၏။ ကုန်အာန်က လူသားတို့အား(၄၂:၃၈) တွင်

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ

မိမိတို့အားပြုစုပျိုးထောင်လမ်းညွှန်တော်မူသော အရှင်မြတ် ၏ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ကို လက်ခံ တုန့်ပြန်ဆောင် ရွက်ကြသူတို့ သည် ဆွလာသ်ခေါ် အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက် ဥပဒေများကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နေကြရင်း မိမိတို့၏ဘဝတလျောက် တွေ့ကြုံ ရသည့် ကိစ္စကြီးငယ်ဟူသမျှတို့ကို အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုကိုပြုကြကုန်၏ဟု လူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဌာနနှင့်ကာလ ပြောင်းလဲဖြတ်သန်းရင်း တွေ့ကြုံရသည့် ကိစ္စ ကြီးငယ်များကို အုပ်ချုပ်၊ မင်းလုပ်၊ ကြီးစိုး၊ လွှမ်းမိုး၊ ထင်ရာစိုင်းသူ၊ အထက်လူနှင့်သူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒသဘောကျ လှုပ်ရှားပြီး ပြုသမျှနုရ သည့် ဘဝသို့ရောက်နေရသူ အုပ်ချုပ်ခံပြည်သူ၊ နင်းပြားဟူ၍ကုန် အာန်က ဖော်ညွှန်းသော လူမှုဘဝတွင် ဘယ်သောကာလမျှ မပေါ်ရလေ အောင် မိမိတို့၏ဘဝရေးရာကိစ္စ မြို့ရွာဒေသ ကို စီမံခန့်ခွဲမှု အစုစုကိုပြည်သူအားလုံးကို ပါဝင်စေပြီး အချင်း ချင်းအပြန်အလှန်တိုင်ပင် နှီးနှော ဆွေးနွေးခြင်းနည်းကိုသာ အသုံးပြု၍ လူမှုဘဝကို တည်ဆောက်ရန်စနစ်ကို ကုန်အာန်က လွန်ခဲ့ သော နှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀) မတိုင်မီကပင် လမ်းညွှန်ထား၏။

Those who respond to their Rabb, establish the Salat system and they decide their affairs by mutual consultations among them.

(42: 38)

ح د ث

حديث စကားပြောဆိုချက်၊ အကြောင်းအရာ၊ အဖြစ်အပျက်- ဤအနက်မျိုးဖြင့်သာ ကုန်အာန် တွင်သုံးနှုံးထား၏။ မုစ်လင်(ဆိုသူ) များ၏ ဘာသာရေးလောကတွင် حِديث ကို တမန် တော်မူဟုမိတ်၏ ပြောဆိုမှု၊ လုပ်ကိုင် ဆောင် ရွက်မှုများကို ကုန်အာန်အပမာ ဘာသာ ရေးစာ အုပ်စာတမ်း၊ အရေးအသား အပြောအဆို၊ အသုံးအနှုန်း များအဖြစ် တွေ့ရ၏။ ဤမျှတင်မက စကားတစ်ရပ်အကြောင်းအရာ တစ်ခုကို တမန် တော်မြတ်၏ ရှေ့မှောက်ပြောဆိုနေသည်ကို တမန်တော်မြတ်က နှုတ်ပိတ်၍ ဘာမှမပြောဘဲ နေနေပါလျှင်လည်း ၎င်းအကြောင်းအရာကို ‘ဟဒီးဆ်’ဟု သတ်မှတ်၏။ ဒီထက်မက နှောင်းခတ်ပေါ်လာသမျှ ဘာသာရေးအကြီး အကဲ၊ ရှေ့ဆောင် ပညာရှင် စသည်တို့ကလည်း ပြောချင်၊ ဆိုချင်၊ ဖြစ်စေချင်သမျှကို တမန်တော် အမည်တပ်ပြီး ဟဒီးဆ်ကဲ့သို့ အဆိုပါ အကြောင်း အရာများကို မှတ်တမ်းတင်လေ တော့သည်။

အရဗီသဒ္ဒါအသုံးအနှုန်းတွင် အဟောင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသစ်၊ အသစ်အဆန်း၊ ယခင် မရှိရာမှ ရှိလာ၊ ဖြစ်လာ၊ ပေါ်ပေါက် လာသည့် အရာကို حِديث ဟု ခေါ်သည်။ حديث (များ حَوَادِثُ) အသစ်သစ်ဖြစ်ပေါ် လာသောအရာ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်စဉ်များ၊ ခေတ်မီ၊ ခေတ်သစ်

Modern, Recent

حَدَثٌ သူ့အစဉ်ဆုံး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သူ့စတင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

حَدَّثَ မှန်ကန်သူ၊ သစ္စာရှိသူ

حَدَّثَ ဟဒီးဆ်ကိုတင်ပြပြောဆိုသူ

حَدَّثَ အသစ်ဖြစ်လာသောအရာ၊ အသစ်

အဆန်း ယခင်မရှိခဲ့သောအရာ

حَدِيثٌ - speech, talk, report, account

-Prophetic tradition, narrative relating desks and uterine of the Prophet and his Companion.

حَدِيثٌ - new, recant, modern, novel.

أَحَدَثَ - produce, bring about, cause, To

cause to happen

مُحَدَّثٌ - That which is newly produced.

ဤအဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့်ကုန်အာန် (၂၁:၂)နှင့် (၂၆:၄) တွင် مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٌ مُحَدَّثٌ إِلَّا اسْتَمِعُوهُ وَهُمْ يَلْبَعُونَ သူတို့ထံသို့ သူတို့၏ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ သတိပေးသူ အသစ်တဦးရောက်လာခြင်း မဟုတ်ပါ။ သူတို့သည် မထိမဲ့မြင်ပြု လျက် သူ၏ ပြောဆိုမှုကိုကြားနာကြကုန်၏။

Those comes not to them a new Reminder from their Rabb but they hear it while they sport. (21:2)

أَحَدَثٌ စတင်ပြုလုပ်ခဲ့သည့်အနက် ကုန်အာန် (၁၈:၃၀) တွင်

فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أَحَدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင်သင့်အားစတင်၍ ရှင်းလင်း ပြောဆိုခြင်း မရှိသေးသရွေ့ သင်ကျွန်ုပ်အား မမေးမြန်းပါနှင့်။

Do not question me about anything until I explain it to you myself. (18:70)

حَدِّثْ စကားပြောသည်။ စကားပြောဆို ထုတ်ဖော်တင်ပြသည်။ ကုရ်အာန် ၉၃:၁၁

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

သင်သည် သင့်အားပြုစုပျိုးထောင်တော်မူ သောအရှင်၏ ကျေးဇူးတော်ကို ထုတ်ဖော် ပြောကြားပါ။

Proclaim : the favour of your Rabb. (Sustainer) (93:11)

حَدِيثٌ (အများ စကားအကြောင်း အရာ၊ အရေးကိစ္စ၊ အဖြစ်အပျက်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ကုရ်အာန် (၁၂:၆)တွင်-

وَيَعْلَمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

ငါအရှင်သည် သင့်အားအဖြစ်အပျက်၊ အကြောင်းအရာ၊ အရေးကိစ္စ ပြောဆိုကြသည့် စကားတို့၏ ဆိုလိုရင်း အနက် သဘောကို သင်ကြားပို့ချ အသိပေးထားပါသည်။

I give you the ability to read into the inner meaning of events. (12: 6)

حَدِيثٌ “ဟဒီးဆ်ဟု ခေါ်ရခြင်းအကြောင်း”

စကားကို حَدِيثٌ ဟုခေါ်ရခြင်းမှာ အကြောင်းအရာ ကိစ္စများဖြစ်ပေါ်လာရာမှ ပြောစရာ၊ ဆိုစရာများ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာရ ခြင်းကြောင့် ဟဒီးဆ်ဟုခေါ်သည်။ ထို့အပြင် အကြောင်း အရာတစ်ရပ်ကို ပြောဆိုနေရာမှ စကားများထဲမှ နောက်ထပ်စကား ရပ်များ၊ သတင်းစကားများ အသစ်သစ် ပေါ်ပေါက်ဖြစ် ထွန်းပွားများ လာခြင်းကြောင့် حَدِيثٌ ဟဒီးဆ် ဟုခေါ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

အမှန်တကယ် တမန်တော်မြတ်ပြောသည့် ကျေညာသည့်စကားများသည် ကုရ်အာန်တွင် နေရာပေါင်းများစွာ၌ တွေ့ရ၏။ သိနိုင်သည့် အထင်အရှားဆုံးလက္ခဏာမှာ قُلْ ကုလ်- အို တမန်တော် အသင်အသိပေးကြေငြာလော့ဟု အလ္လာဟ်က တမန် တော် ၏ ရွှေ နှုတ် တော် မှ တိုက်ရိုက်ပြောဆိုစေသည့်စကားများသာ တမန် တော်၏ ဟဒီးဆ်အစစ်အမှန်များဖြစ်သည်။ အချို့ကို အောက်တွင်ဖော်ပြပါအံ့။ ကုရ်အာန် (၁၀:၁၆) တွင်

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَدْرَأُكُمْ بِهِ فَقَد لَبِثْتُمْ فِيكُمْ عُمرًا مِّن قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

အကယ်၍ ဝဟီထုတ်ပြန်ချက်သည် အလ္လာဟ်ထံမှသာ မဟုတ် ခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်သည် ၎င်းကို သင်တို့ထံ ပို့ချမည်လည်းမဟုတ်၊ ၎င်းကို သင်တို့အား သဘောပေါက်စေမည်လည်းမ ဟုတ်။

၎င်းသည် ကျွန်ုပ်ဘက်မှ တီထွင်ခြင်း လည်းမဟုတ်ကြောင်း သက်သေပြရန်နှင့် ကျွန်ုပ် မည်ကဲ့သို့သော လူဖြစ်သည်ကို သဘောပေါက် နိုင်ရန် ဤအချက်ကို အဖြေပေးပါ။ (၁၀:၁၆)

ကုရ်အာန်ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း မတိုင်မီက ကျွန်ုပ်(တမန်တော်)သည် သင်တို့ထံတွင် သက် တမ်းကာလတစ်ခု နေထိုင်လာခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ (ကျွန်ုပ်၏ စရိုက်အပြုအမူ ကောင်း မကောင်း ကို)သင်တို့ကောင်းစွာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား သဘော ပေါက်နိုင်ခြင်း မရှိကြသလော-သင် တမန် တော်မေးမြန်းကြည့်ပါ။ (၁၀:၁၆)

Proclaim to them, if this revelation had not been from Allah, I would have neither conveyed it to you, not brought it your knowledge (and in order to prove that I am not telling a lie and to show what kind of a person I am, I produce one more proof). I have dwelt among you all my life before (this revelation came to me). Can't you understand this much? (10:16).

ဤကျေညာ ပြောကြား မေးမြန်းချက်သည် တမန်တော်၏ သဘောအတိုင်း ပြောဆို မေးမြန်းနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ ဝဟီထုတ်ပြန် ချက်ဖြင့် အလ္လာဟ်က တမန်တော်အား အသိ ပေးပြီး တမန်တော်၏ ရွှေနှုတ်တော်မှ ပြောဆိုမေးမြန်း အသိပေးကြေငြာချက် တစ်ရပ်ဖြစ် ပြီး ကုရ်အာန်ပါ အာယတ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ပင် အလားတူ တမန်တော်နှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများ၊ တမန် တော်၏ ဘဝခရီးလမ်းတလျှောက်ရှိ ဖြစ်စဉ် များသည် လူသားတို့အတွက် ‘အမွန်မြတ် ဆုံးသော စံပြနမူနာ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်က (၃၃:၂၁)တွင်

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

အလ္လာဟ်၏တမန်တော်ထံတွင် သင်တို့ အတွက်အမွန်မြတ် ဆုံးသော စံနမူနာသည် အမှန်တကယ်ပင် ရှိပြီးဖြစ်သည်။

ဤအာယာသ်တော်ပါစကားလုံး အသုံးအနှုံး တိကျခိုင်မာမှုကို အထူးသတိထားရန် လိုအပ် ပါသည်။ ကုရ်အာန်ထဲ၌ ကုရ်အာန်ကို ဝဟီ ထုတ်ပြန်မှုပြုနေဆဲ ကာလကပင် အလ္လာဟ်၏ တမန်တော်ထံ၌ မွန်မြတ်သော စံနမူနာများ အမှန်တကယ်ပင် ရှိပြီးဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန် ကျရောက်ပြီး နောက်နှစ်ပေါင်း ၂၀၀-၂၅၀ လောက်နေမှ တဆင့်စကား၊ တဆင့်ကြားလျက် တစ်ဦးချင်း လိုက်လံ၊ မေးမြန်း၊ မှတ်တမ်း တင်နေရသည့် အရာများမဟုတ်ကြောင်း အထင်အရှား ပင်ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်က ကုရ်အာန်ကို ဟဒီးဆ်ဟုပင် ခေါ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၈:၆) တွင်

فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا

လူတို့သည် ဤဟဒီးဆ်ကို သက်ဝင်ယုံ ကြည်ကြခြင်း မရှိသောကြောင့် လူတို့အတွက် ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုဖြစ်ပြီး သင်သည်ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေလုမတတ် ဖြစ်နေပါတော့သည်။

Then maybe you will kill yourself with grief,

အထက်ဖော်ပြပါ အာယတ်အပါအဝင် ကုရ် အာန်ကိုပင် 'ဟဒီးဆ်' ဟုခေါ်ကြောင်း၊ ကုရ်အာန် ကျမ်းမြတ်၏နေရာပေါင်း (၉) နေရာတွင် တွေ့ရ သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၃၁:၁၅၊ ၁၂:၁၁၊ ၁၈:၆၊ ၃၉:၂၃၊ ၅၂:၃၄၊ ၅၃:၅၉၊ ၅၆:၆၁၊ ၆၈:၄၄၊ ၇၃:၅၀)

နိဂုံးအနေဖြင့် အောက်ပါအာယတ် ၂ ခု ကိုနှိုင်းယှဉ်လေ့လာပါ။
၁။ ကုရ်အာန် ၃၉:၂၃-

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا

အလ္လာဟ်သည် အကောင်းဆုံး 'ဟဒီးဆ်' ကို ကျမ်းစာတစ်စောင် အဖြစ် အလီလီထုတ်ပြန်ပို့ချ ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

Allah has revealed the best Hadith, in the form of a book. (39:23)

၂။ ကုရ်အာန် ၃၁:၆

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ

لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ

လူတို့အနက် အချို့သူတို့သည် အသိပညာ မရှိဘဲလျက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်း တော်မှ လူတို့အား မှားယွင်းလွဲချော် သွားစေရန် သိမ်ဖျင်းပေါ့ပျက်သော ဟဒီးဆ်(စကား)ကို ရောင်းချ၊ ဝယ်ယူနေကြကုန်သည်။

And of man is he who take instead frivolous Hadith to lead astray from Allah's path without knowledge. (31: 6)

အမှတ်(၁)ကို အမှတ်(၂)ဖြင့် နှိုင်းယှဉ် ကြည့်ပြီးနောက် စဉ်းစား ဆင်ခြင်သုံးသပ် ကြည့်ပါ။ ဘာကိုဆိုလိုပါသနည်း။ ပြီးနောက် အောက်ပါအာယတ်၏ အဖြေကိုပေးကြပါ။

(၄၅:၆)

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

ဤသည် အလ္လာဟ်၏အာယတ်တော်များ (ဝဟီ၊ ကုရ်အာန်) ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို သင် တမန် တော်အား အမှန်အကန် အတိအကျ ဖတ်ရွတ် အသိပေးတော်မူပါသည်။

فَبِآيَاتٍ حَدِيثٍ بَعَدَ اللَّهُ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ

ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်၏(ကုရ်အာန်) ဤ အာယတ်တော် များ(ရရှိပြီး)နောက် လူတို့သည် မည်သည့်အမျိုးအစား ဟဒီးဆ်ကို သက်ဝင် ယုံကြည်ပါဦးမည်နည်း။

These are Ayat of Allah (the Quran) that we rehearse to you with truth, in which Hadith they themselves believe after Allah and His Ayaat. (45:6)

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

حَدَّ တားမြစ်သည်ပိတ်ပင်သည်။ ဟန့်တား ထားသည်

to delimit, set bounds, hinder

حَدَّ الرَّجُلَ عَنِ الْأَمْرِ ကိစ္စတစ်ရပ် ဆောင်ရွက် ခြင်းမှ လူတစ်ဦးကို တားမြစ်ထားသည်။

أَلْحَدَّ အတားအဆီး၊ ပိတ်ပင်ဟန့်တားမှု၊ တားမြစ် ထားချက် Limit, bound

هَذَا أَمْرٌ حَدَّ ဤသည် တားမြစ်ထားသော ကိစ္စ ဖြစ်သည်။

أَلْحَدَّ အရာတစ်ခုကိုအခြားအရာတစ်ခုမှ ကွဲပြားခြားနားစွာ သိမြင်ခြင်း။

ပစ္စည်းနှစ်ခုကြား ပိုင်းခြားထားသည့်အရာ၊ ထို့ကြောင့် အဆိုပါပစ္စည်းနှစ်ခု မဆုံစည်းမ ပေါင်းစပ်နိုင်၊ ပစ္စည်း တစ်ခုသည် အခြားတစ်ခု ဆီသို့ မရောက်ရှိနိုင်။

أَلْحَدَيْدُ သံ၊ အရေဗိဘာသာစကားတွင်သံကို ဟုခေါ်ရခြင်း မှာ မိမိ၏ မာကြော တောင့်တင်းမှုဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုနှင့်တစ်ခု (ရန်ဖက်)လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးတို့အကြား မထိတွေ့ မဆုံစည်းနိုင် အောင် ပိတ်ဆို့တားမြစ် ခြားထား၊ တားထား၊ ပိတ်ပင်ထားသော အရာ၊ သံ၊ သံ ထည်ပစ္စည်း သံဖြင့်ပြီးသောလက်နက် ကိရိယာ များ အထူးပါဝင်၏။

Iron, Ironware, Hardware

أَلْحَدِيدُ သံသည် မိမိ၏ မာကြော တောင့်တင်း၊ စူးရှမှုကြောင့် အရာဝတ္ထုများကို ထိုးဖောက် ဖြတ်သန်း ဖြတ်တောက်ပစ်လိုက် နိုင်သည်။ သံဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော ဓါး၊ လှံ၊ ကျည်ဆံစသည့် လက်နက်၊ ခဲယမ်း၊ မီးကျောက် များ။

حَدَّ စူးရှထက်မြက်ရန်သွေးသည်။ (ဓါး)သွေး သည်။

To sharpen, hone.

أَلْمُحَادَّةُ အချင်းချင်းအပြန်အလှန် ရန်သူ ဖြစ်အောင်ပြုလုပ်ခြင်း၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတိုက် အခံဆန့်ကျင်ဘက် ပြုလုပ်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ် ခြင်းကြောင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆက်ဆံရေး ပြတ် တောက်ဝေးကွာသွားရန် တွန်းပို့လိုက်သည့် ရလဒ်သာ ပေါ်ပေါက်လာလေတော့သည်။

أَلْحَدِيدُ (အများ حَدَاد) နှုတ်လျှာ(ဝါ) အပြောအ ဆို၊ ဝေဖန်မှုပြုခြင်းတွင် ဓါးလှံ၊ လက်နက်များဖြင့် ပိုင်းသကဲ့သို့ နာကြည်းစေသည့်သဘောကို ကုရ်အာန်(၃၃:၁၉)တွင်

فَإِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ سَلَفُوكُمْ بِالسِّنَةِ حَدَادٍ

(အယောင်ဆောင်သူတို့သည်) စိုးရိမ်မှု ပပျောက်သွားသောအခါ ထက်မြက်စူးရှသော နှုတ်လျှာများဖြင့် သင်တို့အား ပြစ်တင်၊ ဝေဖန်၊ စောင်းမြောင်း ပြောဆိုကြတော့သည်။

When fear is gone, they smite you with sharp tongues. (33:19)

အလားတူ ကုန်အာန် (၅၀:၂၂)

لَقَدْ كُنْتُمْ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا

(လုပ်ရပ်များအားလုံး၏ အကောင်းအဆိုး ရလဒ်များ အထင်အရှား ပေါ်လွင်မည့်) ဤအခါ ကာလနှင့်ပတ်သက်၍ သင်မ သိမမြင် အမှု မထားဘဲရှိနေခဲ့ပေသည်။

فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ

သင်၏အမြင်စွမ်းအားကို ဖုံးကွယ် ပိတ်ဆို့ ထားသော အကာ အရံတို့ကို ဖယ်ရှားပေးလိုက် လေပြီ။

فَبَصَّرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

ထို့ကြောင့် ယင်းအချိန်ကာလတွင် စူးရှ ထက်မြက်သော သင်၏အမြင်စွမ်းအားသည် (အဖြစ်အပျက်မှန်ကို) ဖောက်ထွင်းမြင် နိုင်နေ ပေပြီ။

You are indeed heedless of this day on which consequences of either good or bad actions becomes manifest but now We have removed from you, your veil, so your sight this day. (The Qur'an 50:22)

“လူသားဘဝ တစ်လျှောက်လုံး အကျိုးရှိ၊ အသုံးဝင် လှသောသံကို အလွှာဟုသည့် ဖြစ် ထွန်းပေါ်ပေါက်စေထားကြောင်း ကုန်အာန်ရှိ သံအကြောင်း سُورَةُ الْحَدِيدِ (၅၀:၂၅)” တွင်

وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ

စာလုံးဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်အရ

ငါအရှင်သည် သံကိုဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေ ထားသည်။ သံတွင် ကျစ်လစ်ခိုင်ခန့်မှု စွမ်းအား အပြည့်ရှိ၏။ ၎င်းပြင် လူသားတို့အတွက် အထွေ ထွေအပြားပြားသော အကျိုးကျေးဇူး အသုံးဝင် မှုများ အလှူပယ်ရှိ၏။

ဤအာယတ် (၅၀:၂၂) ၏ ဆိုလိုရင်း သဘောကို စဉ်းစားနိုင်ရန် ယင်းအာယတ်၏ ရှေ့ပိုင်းကို ဆင်ခြင်ကြပါစို့။ ရှေ့ပိုင်းတွင်

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ

لِيُقِيمُوا النَّاسَ بِالْقِسْطِ وَأَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ

ငါအရှင်သည် ငါ၏တမန်တော်များကို ရှင်းလင်းထင်ရှား သည့် အထောက်အထားများ ဖြင့်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ လူလောက သားတို့ ထံဝယ် တရားမျှတမှုကို တည်ဆောက်ရန် ဘဝလမ်းညွှန် ကျမ်းနှင့် တရားမျှတမှု စံချိန်စံညွှန်းကိုပါ တစ်ပါတည်း ယင်းတမန် တော်တို့နှင့်အတူ ထုတ် ပြန်ပို့ခဲ့သည်။ ဤကိစ္စရပ်ကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရန် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော သံနှင့်တူသည့် လူမှုဘဝ၏ စွမ်းပကားအဝဝကို ထည့်သွင်းဖြစ်ထွန်းစေထား ပြီးဖြစ်သည်။

“We sent our messengers with clear arguments and with these Our Laws and the criterion of justice, and with it We have

also created steel wherein is mighty power and many other uses for mankind” (57:25)

In other words, law which is not backed by force is no more than pious advice. Law must be enforced if the social order is to be maintained.

ကုန်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ သများ **حُدُودُ اللَّهِ** နှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြထား သေးရာကုန်အာန် (၂:၁၈၇)

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلا تَقْرَبُوهَا

ဤသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကန့်သတ်ဘောင်ခတ် ပိုင်းခြား ထားမှုများဖြစ်ပြီး ၎င်းကန့်သတ် ဘောင်ခတ် ပိုင်းခြားထားမှုများကို (ချိုးဖောက်မိမှာစိုးရ၍) အနီးအနားသို့ပင် ချဉ်းကပ်ခြင်းမပြု ကြလေနှင့်။

حُدُودُ اللَّهِ အလ္လာဟ်သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကန့်သတ် ဘောင်ခတ် ပိုင်းခြားထားမှု (Limitation, border, frontiers) သည် ခိုင်မာတောင့် တင်းသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဥပဒေသကို ကန့်သတ်ဘောင်ခတ် ပိုင်းခြားထားမှုဟု သဘောပေါက်လွယ်ရန် တင်စားသုံးနှုန်း ထား ပုံတွင် ကြီးစွာသော ထူးခြားနက်နဲမှု (ဒဿန) ရှိပါသည်။ အိမ်၊ ခြံ၊ နယ်မြေ၊ ဒေသ၊ တိုင်း နိုင်ငံများတွင် မိမိပိုင်နက်ကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ကာရံပြီး နယ်ခြားမှတ်တိုင်များ အတိအကျ စိုက်ထူထားရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ပြည်သူတို့သည် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသည့် နယ်မြေအတွင်း လွတ်လပ်စွာ သွားလာလှုပ်ရှား နေထိုင်ကြ ကုန်သည်။ ဤသို့ မိမိပိုင်နက်အတွင်း လွတ်လပ် စွာ သွားလာနေထိုင်နေစဉ် ကိုယ်စိတ်နှလုံး သုံးပါးစလုံး၏ လုံခြုံအေးချမ်းမှုကို အပြည့် အဝရရှိခံစားနေနိုင်သည့် သဘော သဘာဝ ရှိကြောင်း ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နိုင် လေသည်။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုအတွက် အခြေခံစည်း မျဉ်း စည်းကမ်း ဥပဒေသများကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ် ပိုင်းခြား ဘောင်ခတ်ပေးထား၏။ ယင်းဥပဒေသ များက သတ်မှတ်ပေးထားသည့် တန်ဖိုး သတ် မှတ်ချက်များသည် အပြောင်းအလဲမရှိချေ။ သို့သော် လူတို့သည် မိမိတို့ရောက်ရှိ အသက်ရှင် ဖြတ်သန်းနေရသည့် နေရာဒေသ၊ အချိန်ကာလ တို့တွင် တွေ့ကြုံရသည့် အရေးကိစ္စ အသစ် သစ် ပြဿနာအဖုံဖုံတို့အတွက် လိုအပ်သည့် ထပ်ဆင့် အသေးစိတ် လိုအပ်သောနည်းနာ လုပ်နည်း လုပ်ဟန်တို့အတွက် အဖြေကို ကုန်အာန်ပါ အခြေခံဥပဒေသများ၏ မီးမောင်းပြလမ်း ညွှန်မှုအောက်တွင် အများစုပေါင်း ဆွေးနွေး တိုင်ပင် အကောင် အထည်ဖော်ကြရန် လိုအပ်ပါ သည်။ သို့မဟုတ်က တစ်ခေတ် တစ်ချိန် တစ်ခါက အသုံးတည့်ခဲ့သည့် အဟောင်းအဆွေး အဆုံး အဖြတ် ဓမ္မသတ်၊ ဖေကာ၊ ဖတ္တဝါတို့ကို အသေစွဲကိုင်ထားကြပြီး တစ်လောကလုံးက တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလျက်ရှိနေသော်လည်း မှစ်လင်မ် (ဆိုသူ)တို့မှာ မိမိတို့၏ကျောက်ကြွင်းရုပ် ဓမ္မသတ် များကြောင့်

အသိမ်ဖျင်းဆုံးလူသားအုပ်စုများ ဖြစ်နေ ကြမည်။ ကုန်အာန်ပါ အခြေခံဥပဒေ၏ ဘောင် စည်းကမ်းအတွင်းမှ လိုအပ်သလို ပြောင်းလဲ သစ်ဆန်းလျက်ရှိနေစေမည့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ပုံ အသေးစိတ်တို့မှာ အချိန်ကာလ၊ နေရာဒေသအလျောက် ပြောင်းလဲတိုးတက်နေ ရမည်သာဖြစ်သည်။

حُدُودُ اللَّهِ အလ္လာဟ်သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ၏ အရေးပါ အရာရောက်ပုံကို သဘောပေါက်ရန် သဘာဝ လောကရှိ သာဓကတစ်ရပ်ဖြစ်ရှင်းပြရသော် မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်အတွင်းရှိ ရေတို့သည် ၎င်းတို့အား ကာရံပေးထား သည့်(Bank) ကန် ပေါင်၊ ကမ်းပါး၊ အကာအရံအတွင်းရှိနေ သရွေ့ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးရှိ မြေ၊ လယ်ယာ၊ ကိုင်း ကျွန်း၊ လူတိရစ္ဆာန်တို့အဖို့ အကျိုးကျေးဇူး ရှိနေ၏။ ရေများပြည့်လျှံပြီး ဘောင်ကမ်းပါး အကာအရံကိုကျော်၍ အပြင်သို့လျှံထွက်လာ သောရေသည် ရေကြီးခြင်း ရေလွှမ်းမိုးခြင်း တို့ဖြင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အရာအားလုံးကို ဆိုးကျိုး များ ဆတက်ထမ်းပိုးပွားများ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ဤ သဘောတရားအတိုင်း အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် ဘောင်အကန့်အသတ် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်း ဥပဒေများတွင် မိမိတို့နေ့စဉ် ဘဝကို တည်ဆောက်ကြဖို့ရန် လိုအပ်ပါသည်။ မိမိတို့ လူသားအားလုံး၏ အကျိုးကျေးဇူးရရှိရေး သက် သက်သာဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က حُدُودُ اللَّهِ အလ္လာဟ် ဥပဒေများကို သင်တို့မကျူးကျော် မချိုးဖောက် ကြကုန်နှင့်ဟုသာမန် သမရိုးကျအသုံးမျိုး မသုံး ပါ။ ဒါတွေက ချိုးဖောက်လို့ကို မဖြစ်ရေးချမဖြစ် ဆိုသည်ကို တိတိပပ နားလည်ဖို့ရန် ကုန်အာန် (၂:၁၈၇)တွင် ဆွီယမ်ဥပုသ်သီလ စောင့်သည် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍

وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ

ချည်မျှင်အနက်တည်းဟူသော ညဉ့်၏အ မှောင်မှ ချည်မျှင် အဖြူတည်းဟူသော နံနက် မိုးလင်း အရုဏ်ချိန်၏အလင်းရောင် ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာသည့်တိုင် သင်တို့သည် အစာ အဟာရများကို စားကြ၊ သောက်ကြကုန်။

ثُمَّ اتَّمَّوْا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ

ပြီးနောက်(ယင်း အလင်းရောင်ပေါ်လာ သည့်မှ နေဝင်ပြီး) ညဉ့်အချိန်ရောက်လာသည် အထိ ဆွီယမ်ဥပုသ်သီလကို အပြည့် အဝအပြီး အစီးစောင့်ထိန်းကြကုန်။

وَلَا تَبْشَرُوا هُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ

မတ်စ်ဂျိဒ်ကျောင်းတော်များတွင် တစ်စိတ် တစ်လက်တည်းဖြင့် ကုန်အာန် ဆည်းပူးလေ့လာ မှု စသည့် အရေးကြီးသောကိစ္စ များပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလ၌ ဘဝကြင်ဖော်တို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းမပြုကြကုန်နှင့်။

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا

ယင်းစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဥပဒေများ၏အနီး အနားသို့ပင်လျှင်

လုံးဝ(လုံးဝ)မချဉ်း ကပ်လေ နှင့်(တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသော အရာများ၏ အနီးနားရစ်ဝဲရစ်ဝဲဖြင့် ပွတ်ခါ သီခါရှိ နေခြင်းဖြင့် စိတ်အာရုံကို ထွေပြားဝေဝါးမှုပြု နိုင်ချေရှိသဖြင့် ခြေချော်လက်ချော် ထိန်းမနိုင် သိမ်းမရ မစွန်း ရင်းကလည်းရှိ ကန်စွန်းခင်းကလည်းညီ အဖြစ် မဆိုက်ရောက်ရလေအောင် တိတိပပ၊ ပြတ်ပြတ် သားသား၊ ရှင်းရှင်းလင်း လင်းပင် အနီးနား သို့ပင်လျှင် လုံးဝ(လုံးဝ) မချဉ်း ကပ်လေနှင့်ဟု ဝဇီပေဒထိတိုင်းရှုသည့် အရှင် မြတ်၏ အတိုင်းမဲ့ အနှိုင်းမဲ့ရွှေဉာဏ်တော်က အထွတ်အထိပ်ပင် ဖြစ်သည်။

سُبْحَانَ اللَّهِ

Human beings may set unnatural limits upon themselves, but Allah's law rising above such limits, it is clear that in the hours from dusk to dawn you are permitted to cohabit with your wives, as well as partake of food and drink. From dawn to dusk you are required to fast. If your centre (of training or activity e.g Masjid) in order to ponder or solve some important issue or problem, then you should devote your total attention to task in hand and reframe from going home.

These are the laws laid down by Allah. Do not approach them.

လူမှုဘဝတွင်ပြဿနာအများဆုံးသော ဇနီး မောင်နှံကွာရှင်းပြတ် စဲခြင်း ကိစ္စသည် ဘာသာ ရေးကို မိမိတို့ဘဝ၏ ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေး၊ ဂိုဏ်းဂဏာရေး အမြင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရှုတ်သထက် ရှုတ်ထွေးအောင် အကြံအဖန် အကောင်းဆုံး လုပ်၍ လောကဇာတ် ခုံပေါ်တွင် မှစ်လင်မိတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် လူမှုရေးတန်ဖိုးကို နိမ့်ကျလျော့ ဆင်းအောင်ပြုနေကြပြီး ဂိုဏ်းဂဏာဝါဒ၊ ကျောင်း တော်ဝါဒသမားများ၏ စားကွက်ကြီးပင်ဖြစ်နေ သည်။ ဤဇနီးမောင်နှံကွာရှင်း ပြတ်စဲရေးကိစ္စ တွင် حُدُودُ اللَّهِ အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေကို (၆)ကြိမ်တိုင်တိုင် အကြိမ် အများဆုံး သုံးနှုန်း ဖော်ပြထားပုံမှာ လွန်စွာပင် တရားရယူဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။ လေ့လာနိုင်ရန် ကုန်အာန် (၂:၂၂၉-၂၃၀) တွင်

الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ (ဇနီးမောင်နှံ ပြန်လည် ပေါင်းသင်းနိုင်သေးသော) ကွာရှင်းခြင်းသည် နှစ်ကြိမ်မျှသာဖြစ်သည်။

ထိုအခါ فَامْسَاكِ بِمَعْرِوْفٍ ကုန်အာန်ပြု နည်းလမ်းနှင့်အညီ ပြန်လည် ပေါင်းသင်းရန်သာ ရှိသည်။ သို့မဟုတ်(ယတိပြတ် အဆုံးသတ် ကွာရှင်း) أَوْ تَسْرِيحٍ بِإِحْسَانٍ ပြတ်စဲတော့မည် ဖြစ်လျှင်(إِحْسَان) ထိခိုက်နစ်နာကျိုးယုတ်စေ ခြင်းတစ်စုံတစ်ရာ အလျင်းမသက်ရောက်စေရုံ တင်မက စိတ်စေတနာအပြည့်ဖြင့် ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်သမျှပံ့ပိုးပေးပြီးကောင်း ကောင်းမွန်မွန် စွန့်လွှတ်ပြတ်စဲရန်သာရှိတော့သည်။

وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا بَيْنَكُمْ وَمَنْ يَتَّبِعِ

ယင်းဇနီးတို့အား၊ ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သော အရာ များ(မဟာရ်၊

အခြားပစ္စည်းပစ္စယ၊ အိမ်ယာ၊ အခွင့်အလမ်းစသည်တို့)အနက်မှ တစ်စုံတစ်ရာ ကိုမျှ ပြန်လည်ယူပိုင်ခွင့်အလျဉ်းမရှိ။

إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَنْ يَفْسُدَا حُدُودَ اللَّهِ

သို့သော်၊ ယင်းဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးစလုံးကပင် သူတို့နှစ်ဦးစလုံးသည် အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်း ဥပဒေများကို စောင့်ထိန်းနိုင်ကြမည် မဟုတ်ဟု စိုးရိမ် ကြသည့်အခါမျိုး၌မူ (ယူနိုင် ခွင့်ရှိသည်)။

فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يَفْسُدَا حُدُودَ اللَّهِ فَاجْحَا عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ

အကယ်၍ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦးစလုံးက အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေများကို စောင့်ထိန်းနိုင်ကြမည် မဟုတ်သဖြင့်၊ ဇနီးသည် မိန်းမက လျော်ကြေးပေးပြီးကွာရှင်း (ခွင့်ရယူ) ခြင်း၌ နှစ်ဦးစလုံးပေါ်တွင် တစ်စုံတစ်ရာမျှပင် အပြစ်မရှိပါ။

تَلَكَ حُدُودَ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا

ဤသည်တို့ကားအလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်း ဥပဒေများဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လေရာ သင်တို့ သည် ယင်းစည်းမျဉ်း ဥပဒေများကို မချိုးဖောက် မကျူးလွန်ကြနှင့်။

وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

မည်သူမဆို အလ္လာဟ်၏စည်းမျဉ်းဥပဒေများ ကို ချိုးဖောက် ကျူးလွန်ပါက ထိုသူတို့သာလျှင် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများဖြစ်ကြသည်။ (၂:၂၂၉)

ဆက်လက်၍ (၂:၂၃၀) တွင်

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدِ حَتَّى تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ

လွန်ခဲ့ပြီးအာယာတ်က ဖော်ပြပြီးသော ပြန်လည်ပေါင်းသင်း နိုင်သော တွလားသ်နှစ်ကြိမ် ပေးပြီး နောက်ရှေ့ဆက်ပြီး အကယ်၍ ခင်ပွန်း သည် ထိုဇနီးအား ထပ်မံ၍(တစ်လလျှင် တစ်ကြိမ်စီဖြင့် စုစုပေါင်းသုံးကြိမ်မြောက်) တွလားသ်ကွာရှင်းခဲ့ပြီးသည်ရှိသော် ထိုအမျိုး သမီးသည် အခြားအမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် ပရိယာယ်မပါ သမရိုးကျ နီကာဟ်ထိမ်းမြား ဆက်ဆံပေါင်းသင်းခြင်း မပြုသေးသမျှကာလ ပတ်လုံး ပထမခင်ပွန်းသည်နှင့် နီကာဟ်ပြု ပေါင်းသင်းနေထိုင်နိုင်မည်မဟုတ်။ (၂:၂၃၀)

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ

يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ

(ထိုသို့ အခြားအမျိုးသား တစ်ဦးနှင့် သမရိုးကျ ပရိယာယ် မပါဘဲ ထိမ်းမြားဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းပြီးနောက်)အကယ်၍ ထို(ဒုတိယ) ခင်ပွန်းကလည်း ထိုဇနီးအား ပရိယာယ်မပါ သမရိုးကျ ကွာရှင်းခဲ့သည်ရှိသော် ထိုအမျိုးသမီး နှင့် (ပထမ)ခင်ပွန်းတို့သည် အကယ်၍ မိမိ တို့နှစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်၏စည်းမျဉ်း ဥပဒေ များကို စောင့်ထိန်းနိုင်ကြမည်ဟု ယုံကြည်ကြပြီး တဖန်ပြန်လည် နီကာဟ်ပြုပေါင်းသင်း ဆက်ဆံ ကြသော် သူတို့နှစ်ဦးစလုံးပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ အပြစ်မရှိချေ။

ဤသည်တို့သည်အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်း ဥပဒေများပင် ဖြစ်သည်။အရှင်မြတ်သည် အသိအလိမ္မာရှိသူများ အတွက် အကျိုးကျေးဇူး ရှိဖို့ရန် ရှင်းလင်း ထုတ်ဖော်ပြနေခြင်းဖြစ်သည်။

Take note that when dissolution of marriage takes place for the first time, it is possible either.

- (1) to finalize the dissolution or
- (2) resume marital relationship

According law, if marital relationship is resumed and dissolution takes place once again, then also it is permissible either to finalize the dissolution or resume marital ties. However, if marital ties are resumed and dissolution takes place for the third time, then remarriage is no permissible.

The only exception to this is as follows:

If the women marry another man and dissolution takes place, then it is permissible for her to remarry her former husband.

These are the limitation impose by Allah's laws, do not transgress them and whoever does so, would be held guilty in the eyes of the law.

(Dissolution of a marriage is a serious matter and should not take place without due considerable or trivially. In the case of dissolution of marriage, you are not permitted to take away aught of what you have given to the wife. But, if this factor becomes an impediment to dissolution of marriage, the wife may agree to forgo what is hers. These are the limitations (altogether mentioned six times) imposed by Allah and explained clearly to those who understand and have innate knowledge. (The Qur'an 2:229-2:230)

၂:၂၃၀ တွင် ဤသည်တို့သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေများ အကျိုး ကျေးဇူးခံစားရရှိနိုင်ရန် ရှင်းလင်းထုတ်ဖော် ပြနေခြင်း ပင်ဖြစ်သည် ဟုဖော်ပြ ထားခြင်းတွင် အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေ သသည် လူသား တို့၏ (အိမ်ထောင်ရေး၊ ခင်ပွန်းဇနီး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး၊ ရင်သွေးငယ်များ၏ ဘဝလှပရေး၊ အိမ်ထောင်သုခ အပြည့်အဝ ရရှိရေးအပါအဝင်) လူသားဘဝများစွာတို့ အဆင်ချောမောပြေပြစ်၊ တင့်တယ်လှပရေးကိုသာ ရည်ရွယ်ရင်းဖြစ် သည်။ ဤသည်ကို စာဖတ်သူတို့ ဆင်ခြင် စဉ်းစားမိကြစေရန် အနည်းငယ်တင်ပြလို ပါသည်။

အကြောင်းကိစ္စ အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် ဇနီး မောင်နှံနှစ်ဦး ဆက်လက်ပေါင်းသင်းရန် လုံးဝ မဖြစ်သာသည့် အဆုံးတွင်သာ ကုန်အာန် နည်းကျ၊ အစ္စလာမ်က စနစ်စည်းကမ်းများ အဆင့်ဆင့် ကိုဖြတ်ကျော်ပြီး၊ ပုံမှန်တရားဝင် နည်းလမ်းကျ (မုစ်လင်ဆိုသူတို့ လောကတွင် ပုံမမှန် တရားမဝင်နည်းလမ်းမကျ ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေကြ ခြင်းကြောင့် မရေမတွက် နိုင်သော အိမ်ထောင် စုများတွင် အပြစ်မဲ့သားသမီးများ၏ ဘဝများ ဖျက်ဆီးခြင်းခံရသည်။) လင်ခန်းမယားခန်း ပြတ်စဲမှုကို ခွင့်ပြုထား ၏။ ခွင့်ပြုထားသည် ဆိုရာတွင်လည်း ဇနီးမောင်နှံကွာရှင်းရေးတွင် သက်ဆိုင်သူအားလုံး (နှစ်ဖက်မိဘ ဆွေမျိုးသားချင်းနှင့် တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ် ခုံသမာဓိ လူကြီး အသိသက်သေ၊ ကာယကံရှင် ဇနီး မောင်နှံ၊ သားသမီးများ)၏ ရှေ့နောက် အရေးကိစ္စ အဝဝတို့ကို ချင့်ချိန်တွေးဆနိုင်ရန် အချိန်ကာလ၊ စည်းကမ်းနည်းလမ်း၊ နည်းနာများကို ကျမ်းမြတ် ကုန်အာန်က တိတိကျကျပိုင်းခြား ထားပါသည်။ ကုန်အာန် (၂:၂၂၈) တွင်

وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ

ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်ပါစည်းမျဉ်းအရ မိန်းမများပေါ်တွင် တာဝန်ဝတ္တရားများရှိသကဲ့သို့ အခွင့်အရေးများလည်းရှိလေ၏။ အချို့ မုစ်လင်မ် (ဆိုသူများ) အသေယုံကြည်ထားသကဲ့ပင် ယောက်ျား တို့သည် မိန်းမတို့၏ သက်ဦးဆံပိုင်များ မဟုတ်သကဲ့၊ မိန်းမတို့သည် လည်း ယောက်ျား တို့၏ ကျေးကျွန်အစေအပါးများ မဟုတ်ပါ။ လူ့ဘဝ၏အပြန်အလှန်စောင့် သိရှိသေအပ်သော တာဝန်ဝတ္တရား များနှင့် အခွင့်အရေးများတွင် ယောက်ျားနှင့်ဇနီးသည်တို့သည် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

ကွာရှင်းခြင်းခံရတော့မည့် အမျိုးသမီး များသည် ရာသီပန်း သုံးကြိမ်ပွင့်ပြီးသည့်တိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းနေထိုင် ကြရင်း ယင်းစောင့် ဆိုင်းကာလကို عِدَّة အိဒ္ဒဟ်ဟု ခေါ်ပြီး ဤကဲ့သို့ စောင့်ဆိုင်းချိန်(၃)လ၊ သုံးကာလကို အခြေခံ၍ တစ်လပြီးတစ်လ မိမိတို့နှစ်ဦး တကယ်အမှန် ပြတ်စဲနိုင်ပါမည်လော စောင့်ဆိုင်း စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ရန် အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေက စမ်းသပ်လေ့ လာ ဆုံးဖြတ်စေပါသည်။

ထိုကြောင့် အဆင့်ဆင့် နည်းလမ်းတကျ တကယ်ကွာရှင်းရန် နည်းလမ်းမှာ

- ခင်ပွန်းသည် သည် မိမိ၏ဇနီးမယားအား ပထမရာသီ ပန်းပွင့်ပြီး၍ သန့်ရှင်းနေသော အချိန်ကာလတွင် တစ်ကြိမ်ကွာရှင်းမည့် ကိစ္စ ကိုအသိပေးခြင်း။
- ဒုတိယလ ရာသီပန်းပွင့်ပြီး၍ သန့်ရှင်းနေ သောအချိန် ကာလတွင် တစ်ကြိမ်ကွာရှင်းမည့် ကိစ္စကိုအသိပေးခြင်း။
- တတိယလ ရာသီပန်းပွင့်ပြီး၍ သန့်ရှင်းနေ သော အချိန် ကာလတွင်တစ်ကြိမ် ကွာရှင်းမည့် ကိစ္စကိုအသိပေးခြင်း စသည်ရာသီပန်းပွင့်သည့် လအပိုင်းအခြားသုံးလ သုံးကြိမ်ကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထား၏။

အကြောင်းတစ်ခုခုကြောင့် လင်ယောက်ျား သည် ဇနီးမိန်မ

အားတစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်း ပြတ်စဲမှု ပြုနိုင်သည့်နည်းလုံးဝ(လုံးဝ)မရှိ တစ် လပြီးတစ်လစောင့် ဆိုင်းနေခြင်းအားဖြင့် ဇနီး မောင်နှံ နှစ်ဦးတို့တွင် ကွာရှင်းလောက်အောင် ဖြစ်ပေါ်စေသည့် ဒေါသစိတ်၊ အထင်အမြင်မှား မှုများ၊ မပြေလည်မှုများ၊ ပဋိပက္ခများကို အချိန် ကာလက ကုစားပပျောက်ပြီးမေတ္တာ ကရုဏာ အကြင်နာတရား များပြန်လည်သက်ဝင် ကိန်းအောင်းလာနိုင်သည့် အကျိုး ကျေးဇူးများ ရှိနေ၏။

ထို့ပြင် စောင့်ဆိုင်းနေသည့် ကာလအတွင်း ဇနီး မိန်းမတွင် ကိုယ်ဝန်ရှိမရှိ တဖြည်းဖြည်း သိသာ ထင်ရှားလာနိုင်သည်။ အကယ်၍ ဇနီး မိန်းမတွင်း ကိုယ်ဝန်ရှိနေပါက ရင်သွေးငယ် တို့၏သံယောဇဉ်နှောင်ကြီးသည်ပြတ်လုဆဲတဲတဲ မျှဖြစ်နေသော မိဘနှစ်ပါးတို့အား ပြန်လည် နီးကပ်စေနိုင်သည့် အဓိကအကျိုး ကျေးဇူးရှိနေ ပြန်သေးသည်။

ကုန်အာန် (၂:၂၂၉)တွင် ပါရှိသော ‘တွလဟက်’ နှစ်ကြိမ်သည် ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦး ပြန်လည်ပေါင်းသင်းနိုင်သော တွလဟက် ‘တွလဟက်ရဂျ်အီ’ طلاق رَجْعِي အမျိုးအစားဖြစ် သည်။ ရဂျ်အီပေးပြီးနောက် ခင်ပွန်း သည်အဖို့ ယခုနည်းလမ်း နှစ်လမ်း သာရှိတော့သည်။

နည်းလမ်း(၁) ခင်ပွန်းသည် ဇနီးအား ဒုတိယလ၊ ဒုတိယ အကြိမ်တွလဟက်-တွလဟက် ရဂျ်အီ ပေးပြီးနောက်၊ တတိယလ တတိယရာ သီပန်းပွင့်ပြီး သန့်ရှင်းနေချိန်၊ တတိယ အကြိမ် ကွာရှင်း ပြတ်စဲ တွလဟက်ပေး၍ လင်ခန်း မယား ခန်းဖြတ်သည်ရှိသော် လုံးဝပြတ်စဲ ပြီးစီးသွား ပေမည်။

နည်းလမ်း(၂) တတိယလ၊ တတိယရာသီ ပန်းပွင့်ပြီး သန့်ရှင်းနေချိန်တွင် မိမိဇနီးအား ကြည်ဖြူစွာ ပြန်လည် သိမ်းပိုက်၍ အတူပေါင်း သင်းနေထိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဇနီးမိန်းမအားပြန်လည်သိမ်းပိုက်လို၍ فَوَّ بِمَا لَمْ يَمَسُّهَا ကောင်းမြတ်သော စိတ်စေတနာဖြင့် ထောက်ပံ့ဖြည့် ဆည်း ပေါင်းသင်းရန်သာ သိမ်းပိုက်ရခြင်းဖြစ်ရမည်။ နှိပ်စက်ညှဉ်း ပန်းလိုသော သဘောဖြင့် သိမ်းပိုက်ခြင်းမပြုရ။ ဇနီး မိန်းမ၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုထိပါးပြောဆိုခြင်းနှင့် အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းဖြစ် အောင်မပြုလုပ်ရ။

မိမိက ပြတ်စဲကွာရှင်းပြီးသော ဇနီးသည် နောက်ထပ် အိမ် ထောင်ပြုမည်မပြုမည်ကို မသိ၊ နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုသော သူနှင့် တစ်သက်တာလုံးဆက်လက် ပေါင်းသင်းသွားနိုင် သည် (သို့မဟုတ်) ကွာရှင်းလျှင်လည်း ကွာရှင်း ကြမည်။ မည်သူမျှအသေ အချာ မသိနိုင်။ ကွာ ရှင်းသွားကြပြန်လျှင်လည်း မိမိနှင့် ဒုတိယ အကြိမ် ပြန်လည် ထိမ်းမြားခွင့်ရချင်မှရမည်။ သဘောလည်း တူချင်မှတူမည်။ ဤသည် အလွန်တရာ ဖြစ်ခဲ့လှသော အရေးကိစ္စမျိုးပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မူလပထမ ဇနီး မောင်နှံ တို့သည် ကုန်အာန်နည်းကျ ‘လင်ခန်းမယား ခန်းပြတ်စဲရန် မလွှဲမရှောင်သာသည့် နောက်ဆုံး ခွင့်ပြုထားသည့်တိုင်

နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်၊ စည်းကမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အချိန်ဆွဲထားပြီး ဖြစ်ကတတ်ဆန်း၊ စိတ်လိုက်မာန်ပါ မပြုမိ စေရန် အလ္လာဟ်၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေများက ထိန်းကွပ်ကြပ်မတ်ထားခြင်းတွင် အတိုင်းမသိ တန်ဖိုးကြီးမားလှသောအကျိုး ကျေးဇူးများရှိ၏။ ယင်း အကျိုး ကျေးဇူးများသည် မိသားစု အိမ်ထောင်စုဝင်များ၏ ဘဝတလျှောက် လှပ တင့်တယ်ပြီး သုခချမ်းသာနှင့် ဘဝလုံခြုံရေးကို သာ အာမခံချက်အပြည့်ပေးထားနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။

အချို့ခင်ပွန်းများသည် မိမိတို့၏ဇနီးများကို ဟင်းရွက်ကစွန်း ရွက်လောက်မျှ တန်ဖိုးမထားဘဲ စိတ် အခန့်မသင့်တိုင်း တွလောက်- တွလောက် ဆိုပြီး ကွာရှင်းလိုက်ကြပြီးနောက် အမူးပြေ အမောပြေ၊ ဒေါသပြေ၍ နောင်တရပြီး စိတ်ရှိတိုင်းပြန်လည် သိမ်းပိုက်ပြန်၏။ မိမိပြုချင် တိုင်းပြုနိုင်သည်ဟု စိတ်ကူး စိတ်သန်းပေါ် ပေါက်လာပြီး ဤအခွင့်အရေးကို အရေးပေါ် လက်နက်သဖွယ်အသုံးပြုပြီး ဇနီးမိန်းမတို့အား အမျိုးမျိုး စိတ်ဒုက္ခ၊ ကိုယ်ဒုက္ခ၊ လူမှုရေး ဒုက္ခများဖြင့် မိမိတို့အိမ်တွင်လောကဇရဲ ဂျဟန္နမ် စခန်းဖွင့် ထား၏။ အပြစ်မဲ့ လူမမယ်ရင်သွေး ငယ်တို့မှာ မြေဇာပင်ဖြစ်ရပြီး မိမိသားများမှာ လည်း အတုမြင်အတတ်သင်ပြီး ဖအေတူသား များဖြစ်လာကြတော့၏။ သမီးမိန်းကလေးများ မှာလည်း စိတ်အနာတရ ဒဏ်ရာကြောင့် ဘဝ မလှပမဖြစ်ရ၏။ ဇနီးမိန်းမတို့အား ဤကဲ့သို့ အနိုင်ကျင့်ညှဉ်းဆဲခြင်းမပြု နိုင်အောင်၊ ကွာရှင်း ထားပြီးသော ဇနီးမိန်းမတို့နှင့် ပြန်လည် ထိမ်းမြားရေးကို ဖြစ်နိုင်ချေမရှိ သလောက် နည်းသော နည်းလမ်းစည်းကမ်းများဖြင့် **اللَّهُ دَاوِدُ** အလ္လာဟ်ဥပဒေက ပြဌာန်းထားသည်။

ဤသို့ပြဌာန်းပေးထားပါလျက် မှစ်လင်ဆိုသူ အမျိုးသား အချို့သည် ကုန်အာန်ပြင်ပရှိ ဂိုဏ်း ဂဏဝါဒ လမ်းစဉ်ဖြင့် အစ္စလာမ်ကို ပုံပျက်ပန်း ပျက်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်သည့် အကြံအစည် အရ ပြုလုပ်ထားသော အထွေထွေအပြားပြား၊ အမျိုး မျိုးအစားစား ရှိသော ရှုရီအတ် အမည်ခံပြီး တရားတော်အရပေးထားသော အမျိုးသားများ အတွက် အထူးအခွင့်အရေး ‘သုံးသွလောက်’ကို စိတ်ကြိုက်သုံးစွဲနည်းကို လက်ကိုင်စွဲထားကြ ကုန်သည်။

(ကွယ်လွန်သူ ဆရာကြီးဃာဇီဟာရှင်မ်၏ သုံးသွလောက်နှင့် ဟလာလာ စာအုပ်ကို လေ့လာ ကြည့်ပါ။)

ရိုးသားသောသာမန်မွတ်စလင်မ် ‘အဝါမ်’ တို့ကို လူမှုဒုက္ခ အဝီစိတွင်းနက်မရောက် ရောက် အောင် ပို့နည်းများဖြင့်အတိပြီး သော ဖေကာ၊ ဖတ္တဝါရှင်ကျောင်းတော် ဝါဒသခင်တို့၏ သုံး သွလောက်သားကောင် ဇနီးမောင်နှံတို့အား ရေလဲ အမျိုးမျိုးဖြင့် သုံးစွဲ၍ရသော လက်တလုံး ကြားဝိနည်းရှောင်နည်းဖြင့် ဟရမ်ကို ဟလာလ် ပြုလုပ်ပေး၍ရသော ကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ်များ၏ နည်းပေးလမ်းပြမှုအတိုင်း ပြုလုပ်ပေးပြီး မိမိတို့ ၏ ‘ဝမ်းဝ၊ ခါးလှဖို့’ အစ္စလာမ်ရှုရီအတ် တရား တော်နှင့်အညီဟု အမည်တပ်၍ အနိဋ္ဌာရုံများ ပြုလုပ်နေကြပုံ အဖုံဖုံမှာ-

တွလောက် - တွလောက် - တွလောက် ဟု နှုတ်မှ ထွက်လာ

သောစကားရပ်ကြောင့် ခလေးတဖျာ မွေးထားပြီးသော မိမိဇနီး သည်အား ထိုင်ရာမထ ကွာရှင်းပြတ်စဲပြီးနောက် ကျွန်တော်ဒေါသ အလျောက်ဆိုပြီးတမျိုး၊ ကျွန်တော်မူးတော့ သတိလက်လွတ်ဖြစ် လို့ဟုတဖုံ အထင်အမြင် မှားမိပြီးဟုတစ်နည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ ပြောဆိုပြီး ကျွန်တော်ဇနီးကိုသုံးတွလောက် ပေးမိခဲ့ပါသည်။ တကယ် တော့ ကွာရှင်းလိုသည့် စိတ်အလျင်း မရှိပါ။ ယခု ပြန်လည် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ရန် တနည်းတဖုံ ဆရာတို့ ဖန်တီးပေးပါ။ ဘယ်လောက်ပေးရပေးရ အကြောင်းမဟုတ် ပါဘူး၊ ရှုရီအတ်တရား တော်အရ ဖြစ်ချင်လို့ပါ။ ဒီကိစ္စမျိုးမှာ တတ်စွမ်းပိုင်နိုင်တဲ့ ဆရာဆရာ ဖေကာပညာရှင် ဖတ္တဝါသခင်အမျိုးမျိုးတို့၏ ဖြတ်ထုံး အကိုးအကားကိုမှီး၍ ပြန်ပေါင်းထုတ် ရန်ကြိုးစားကြရာတွင်-

သုံးတွလောက်ပေးခြင်းခံရသော အမျိုးသမီး အား မိမိတို့လိုချင် သည့် အချက်များအတိုင်း မြေဝယ်မကျ တသွေမတိမ်း လိုက်နာ ဆောင် ရွက်မည့် ကြေးစားသက်ကြီးရွယ်အို တုန်ချိချိ မစွမ်းမသန် ယောက်ျားတစ်ဦးကို ကြိုတင် နားလည်မှု ရယူထားပြီး ထိမ်းမြား ပေးလိုက်၏။ ယင်းအဘိုးအိုသည် ထိမ်းမြားပြီးလျှင်ပြီးချင်း ထိုင်ရာမထ ထိုမိန်းမအား သုံးတွလောက်ပေး ကွာရှင်းရေးကို တိတိပပပြုလုပ်ပေးနိုင်ကြလေ သည်။ ထိုနောက် ဤအမျိုးသမီးအား ပထမ လင်ယောက်ျားနှင့် အဆောတလျှင် ပြန်လည် ထိမ်းမြားပေးလိုက်၏။ ဤသို့ပြုခြင်းကို **حَالًا** ဟလာလာဟ် ပြုလုပ်နည်းဟု မှစ်လင်ဆိုသူတို့ လောကတွင်မက အခြားဘာသာ ဝင်များပင်လျှင် ကောင်းစွာကြားဖူးနားဝရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အစ္စလာမ်နှင့် မှစ်လင်ဆိုသူတို့အား ရှုမုန်းစရာ၊ လူမဆန်သည့် ထုံးတမ်းစဉ် ပိုင်ရှင်များဟု သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ယင်း မှစ်လင်တို့သည် အလ္လာဟ်အမိန့်ပညတ်တို့ကို ပြောင်လှောင် ပျက်ချော်သမှုပြုနေခြင်း သာဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ကုန်အာန် (၂:၂၃၁)တွင်

وَلَا تَحْذَرُوا آيَاتِ اللَّهِ هُرُؤًا

သင်တို့သည် အလ္လာဟ်၏အမိန့်ပညတ်ချက် တော်များကို ရေလဲအမျိုးမျိုးဖြင့် လက်တလုံး ကြားသုံး၍ ပြောင်လှောင်ပျက် ချော်သမှုမပြုကြ ကုန်နှင့်။

وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا نَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
သင်တို့အပေါ် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြုထား သောကျေးဇူးတော် များနှင့် အရှင်မြတ်ထုတ်ပြန် ထားသော ကျမ်းဂန် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာများကို သက်ဆုံးတိုင် အောက်မေ့သတိရ ကြကုန်။

يَعِظُكُمْ بِهِ

ယင်းကျမ်းဂန်(ကုန်အာန်)ဖြင့်ပင် အရှင်မြတ် သည် သင်တို့အားဆုံးမပဲ့ပြင် တရားပြလျက်ရှိပါ သည်။

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

သင်တို့သည် အလ္လာဟ်ပြတရားတော်က ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဆောင်ခိုင်းသည်ကို ဆောင်၊ ရှောင်ခိုင်းသည်ကို ရှောင်ကြပါကုန်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သင်တို့ပြုသမျှကိစ္စ ခပ်သိမ်းတို့ကို အကြွင်းမဲ့သိတော်မူကြောင်း ကိုလည်းကောင်းစွာ သိရှိမှတ်ယူ ကြကုန်။

You must not make a fest of the Divine law. It is a blessing from Allah that He has given you this code of law and explained its underlying purpose and advices you to adhere to this code and always keeping mind the purpose behind going so. (2:231)

ح ر م

حَرَامٌ، حَرَمٌ အရာတစ်ခုကိုအခြေအနေ တစ်ရပ်အထိ မရောက်ရှိ သွားရလေအောင် တားဆီးပိတ်ပင်ခြင်း

To stop,forbid or prevent something from reaching somewhere.

အဘိဓာန်ပြုစုသူ အိမ်နေဖာရတ်(စ်)

حَرَامٌ، حَرَمٌ က ထိထိရောက်ရောက် ပိတ်ပင် တားမြစ်ခြင်းဟု ဖွင့်ဆိုခြင်း။

ဤစာလုံး حَرَامٌ သည် حَالًا(ဟလာလ်) စာလုံး၏ဆန့် ကျင်ဘက်ဖြစ်ပြီး حَالًا(ဟလာလ်)၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ အကျပ်အတည်း အခက် အခဲ၊ ချုပ်နှောင်မှု ဖိစီးကျဉ်းကြပ်မှု၊ အနှောင် အဖွဲ့များ နှောင်ကြီးများကို ဖြေလျော့ဖယ်ရှားပြီး လွတ်လပ်မှု၊ ကျယ်ဝန်းမှု၊ ချောင်လည်မှု၊ သက်တောင့် သက်သာ မှုတို့ကို ဖြစ်စေခြင်း။

This word is used opposite”Halal”, which means to set free after removing all hurdles, obstacle and untying of strings.

حَرَامٌ، حَرَمٌ ဟရ်အချိန်ကာလအတွင်း သတ် မှတ်ထားသော ကိစ္စရပ်များအား ပြုလုပ်ခြင်းမှ တားမြစ်ထားသည့် အခြေအနေတစ်ရပ်ကို ခေါ်ပါသည်။ ဟရ်ကာလအတွင်း ဝတ်ရသည့် အဝတ်ဖြူ(၂)ပိုင်း။

حَرَامٌ တားမြစ်ထားသောအရာ၊ လုံခြုံ ရေးအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထားသော နေရာ

حَرَمٌ (حَرَمٌ، حَرَمٌ) (حَرَمٌ، حَرَمٌ) စစ်မက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ပိတ် ပင်ထားသော လမြတ်လေးလကိုခေါ်သည်။

حَرَمٌ ဘဝတွင်မရှိမဖြစ်လိုအပ်သောအရာများကို ရရှိနိုင်ခြင်းမရှိ၊ အခြေအနေ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း ခံရသူ၊ ဆက်လက်အသက်ရှင်နေထိုင်ရေး အတွက် အခွင့်အလမ်း အခြေအနေကင်းမဲ့နေသူ

(حَرَمٌ ، حَرَمٌ)

حَرَمٌ ဖောက်ဖျက်ခြင်းမပြုလုပ်ရန် တားမြစ်

ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း။
-ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လုံလုံခြုံခြုံ ထားသိုကာကွယ်ရန် ပြဋ္ဌာန်းထားသော တာဝန် ဝတ္တရား။
-ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ရမည့်ကိစ္စ (حَرَمٌ ، حَرَمٌ)

حَرَمٌ တားမြစ်ထားသောအရာများ
حَرَمٌ ‘ဟရမ်’ဟုမြစ်တားထားသောအရာ ရှိသေလေးမြတ်ထိုက်သည့် အရာနေရာဌာန။

Ithram, a stage when a Muslim during Hajj puts on two white sheets of clothes and from that moment he is forbidden from certain things which he is normally allowed.

-Al-hareem a thing which is forbidden; also a place whose protection is a must.

-Ash-hural-hurum the four months (Rajab, Zulqaidah, Zul-Hajj and Muharrum) wherein all fights were stopped/ forbidden. (Taj/ Muheet)

-Al-mahroom - one whose necessities of life are stopped - who is left with nothing Taj/ Muheet)

-Al-humat a restriction whose breaking is prohibited; also an obligation whose protection. (safe guard is obligatory, an act which must be performed (Taj and Moheat)

-Al-hurum’at, things forbidden (2:194). Muharram that which is forbidden or declared Haram, or that which is made worthy of respect (14;37) .

ကုရ်အာန်အရ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်တွင် ဟလာလ်၊ ဟရမ်ဟုပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထား ခြင်းသည် အလွန်အရေးကြီးကိစ္စဖြစ်၏။ တမန် တော်မြတ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ခေတ်အဆက် ဆက်တွင် ပေါ်ပေါက်ကြကုန်သော مَذْهَبٌ(အများ:مَذْهَبٌ)ကျောင်းတော်ဝါဒ Schools of thought အမျိုးမျိုးက ဟလာလ်၊ ဟရမ်ကို မိမိတို့နည်း မိမိတို့ဟန်ဖြင့် ဖန်တီးတည်ထွင် ထားကြ၏။ ဝါဒတစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး ဟလာလ်၊ ဟရမ်သတ်မှတ်ပုံခြင်းများစွာ ကွဲပြားခြားနား ကြကုန်၏။ ဤသို့ဖြင့် မှစ်လင်မ်လောကတွင် ကွဲလွဲမှု၊ မတူညီမှု၊ အချင်းချင်း အမြင်မကြည် လင်မှု၊ အချင်းချင်း ပြိုင်ဆိုင်မှု၊ ယှဉ် ပြိုင်ပတ် ခတ်မှု၊ ထိုးနက်တိုက်ခိုက်မှုများ ပြည့်နက် နေသည်ကို သမိုင်းစာမျက်နှာများတွင်လည်း ကောင်း၊ ကျေးရွာရပ်ကွက်အဆင့်မှ နိုင်ငံတကာ အထိ နေ့စဉ် လက်တွေ့ဘဝကိစ္စကြီးငယ် များတွင် ငြင်းခုံနေရာမှ တဆင့် ‘စကားစစ်ထိုး လေတိုက်ပွဲများ’ ဓမ္မသတ် ဖတ္ထဝါ’စက္ကူ တိုက် ပွဲများ’ကိုယ်ထိလက်ရောက် ထိပါးရန်စမှုများ ရောက်သည်အထိ အပြီးသတ်ဆုံးခန်းသို့ ရောက် ကိုမရောက်တော့။

ထိုကြောင့်ဟလာလ်၊ ဟရာမ် ကိစ္စကို မှတ်လင်မိတိုင်းသိရှိ နားလည်သဘော ပေါက်ထားရန် လိုအပ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဟလာလ်၊ ဟရာမ်ပိုင်းခြားပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကောင်းစွာသဘော ပေါက်နိုင်ရန် အခြေခံ အချက်အနေဖြင့် မသိမဖြစ်ရေးဦးစွာ နားလည် ထားရမည့် ကုန်အာန်၏ အခြေခံပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ

အခြေခံပြဋ္ဌာန်းချက်(၁)

လူသိက္ခာ၊ လူတန်ဖိုးသည် အမြင့်မား တက့ အမြင့်မား ဆုံးအဆင့်တွင်ရှိကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်အာန်(၁၃၅)တွင်-
وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ

ငါအလ္လာဟ်ရှင်မြတ်ကိုယ်တိုင် လူသား နွယ်ဝင် အားလုံးကို ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် တန်ဖိုး အပြည့်အဝ အမြင့်မားဆုံးပေးထား ပြီးဖြစ် သည်။ ထိုကြောင့်လူဂုဏ်သိက္ခာ လူတန်ဖိုးကို အစဉ်လေးစားရန်၊ မထိပါးမညှိုးနွမ်း စေရန် စောင့်ရှောက်ရန် လူတိုင်းလူတိုင်း သိရှိနားလည် ကျင့်သုံးရမည်။

The essential worth of man is in his self and not in his physical body As far as the self as concerned, all men are equal, however much they may differ in respects of caste, creed or race. This view gives full recognition to the dignity of man as man. The Quran has expressed this view in lucid and unambiguous term:

"Verily, We have honored every human being. (the Quran 17:70)

As human being, all man are equal; the human self. This is the basic principle of the Islamic order of society.

ကုန်အာန်(၃၅)တွင်

**مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ**

“အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က စည်းမျဉ်းဥပဒေကို လည်းကောင်း၊ အုပ်ချုပ်မှု အာဏာကိုလည်းကောင်း၊ တမန်တော်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း ရရှိထားသည့် လူသားမည်သူ တစ်ဦးမျှပင် အခြားလူတို့အား အလ္လာဟ်ကို စွန့်ပယ်၍ မိမိ၏ဩဇာ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် များကို လိုက်နာကြရမည် ဟုပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် အလျင်းမရှိ ဟုလမ်းညွှန်ထားသည်။

သဘောမှာ လူတို့အား အုပ်ချုပ်စီမံခန့်ခွဲရေး အတွက် လိုအပ် သည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေကို သိရှိနားလည်ထားသူ ပညာရှိဖြစ် ချင်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် တိုင်းပြည် မြို့ရွာနယ်ပယ်ကို မိမိ၏ အာဏာ ပါဝါဖြင့်စိုးမိုးနိုင်သူ ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ သို့မဟုတ် ဘာသာ၊ သာသနာ ရေးတွင် အလ္လာဟ် ကရွေးချယ်ထားသည့် အလင်းပြု လမ်းပြပုဂ္ဂိုလ် နုဗီတမန်တော်ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည်။ မည်ကဲ့သို့ လူသားတစ်ဦး တစ်ယောက် ကမျှပင် အခြားလူတို့အား အလ္လာဟ်ကိုဘေးဖယ်၍

မိမိဩဇာအာဏာ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်မှု ပြုခြင်း မျိုးအတွက် အခွင့် အာဏာပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ။ ထိုကြောင့် အလ္လာဟ်က လူသားတို့အား ပကတိ ပြည့်စုံသော၊ အလုံးစုံသော လွတ်လပ်ခွင့်ကို ပေးထား၏။ နောင်ကြီးဟူသမျှ ဘာဆိုတာမှ လူသားတစ်ဦးကိုတစ်ဦး ချည်နှောင် ခွင့်၊ ချုပ်ကိုင်ခွင့်၊ ချယ်လှယ်ခွင့် အလျင်းမရှိပြီ။

No man has the right to exploit another man or to use him as a means in furthering his personal interest. If society were organized on this basis, there would be neither ruler nor subject. This is the second principle on which society in Islam is based. No men is permitted to compel others to obey him. Allah alone is to be obeyed through the laws revealed by Him.

သို့သော် လူတို့၏ဘဝသက်တမ်းကာလ တ လျှောက်လုံးတွင် မပျက်မကွက် ထိန်းသိမ်း ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန် အမျိုးမျိုးရှိရာ ယင်းတို့တွင်(၁) လူနာတစ်ဦးခံစား နေရသည့် ရောဂါ ဝေဒနာသက်သာပျောက် ကင်းရေးအတွက် ဆရာဝန်က (ဥပမာ အားဖြင့်)ယင်းလူနာအား အသားစားသုံးခြင်းမပြုရန် အကြံ ပေး တိုက်တွန်း၏။ လူနာသည် ဆရာဝန် ၏ ပြောစကားမှာ ဆေးပညာ အရ ကုထုံးအရ အတွေ့အကြုံအရ အကောင်းဆုံး လမ်းညွှန်ခြင်း ဖြစ်ရာ လူနာကလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် မိမိရောဂါသက်သာ ပျောက်ကင်းမည်။ မလိုက် နာပါက ရောဂါမပျောက်ကင်းနိုင်ပါ။ ဆရာဝန်လည်း လူနာ၏စိတ်သဘောအတိုင်း စားသောက် ရေးဆိုင် ရာ လွတ်လပ်ကန့်သတ်မှုကို ချုပ်ချယ် တားမြစ် ဟန့်တားပိတ် ပင်သည့် သဘောမသက် ရောက်ကြောင်း စဉ်းစားဆင်ခြင် တတ် သူတိုင်း သိ၏။

(၂) မြို့ရွာတိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အောက်ရှိ လမ်း သွားလမ်း လာများ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်း စေရေးအတွက် ယာဉ်များသည် လမ်း၏ လက်ယာဘက်မှကပ်၍ မောင်းနှင်ရန် စည်းမျဉ်းဥပဒေ တစ်ရပ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်ဆိုပါစို့။ ယင်း စည်းမျဉ်းဥပဒေကို လိုက်နာခြင်းဖြင့် ယာဉ်တိုက်မှု၊ လမ်းသွားလမ်းလာပြည်သူများ ဘေး အန္တရာယ်ကင်းရှင်းမှုကို ဦးတည်ရေးရှုခြင်း သာလျှင် ဖြစ်သည်။ မြို့ရွာတိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့သည် ယာဉ်များ၏ လွတ်လပ်စွာ သွားလာ ရေးအပေါ် ချုပ်ချယ် ကန့်သတ် ပိတ်ပင်ခြင်း မဟုတ် ကြောင်း စဉ်းစားဆင်ခြင်သူတိုင်း သိ၏။

အထက်ဖော်ပြပါ စည်းမျဉ်းဥပဒေသ အမျိုး အစားနှင့် လုံးဝမတူသော အစဉ်အလာ တစ်မျိုးကို အစ္စလာမ်ဘာသာ သာသနာရေးဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝိုင်းတွင် တွေ့မြင်ရုံ၊ အစဉ်အလာ အားဖြင့် မွတ်စလင်မ်အများစု၏ပြောဆိုချက်မှာ လက်ဆင့်ကမ်း သယ်ဆောင်လာသော အကြောင်းတစ်ခုမှာ မည်သည့်ကိစ္စမျိုး ဆောင် ရွက်ခြင်း၊ မည်သည့်ပစ္စည်းများသုံးစွဲခြင်း၊ မည် သည့်အစား အသောက်များစားသုံးခြင်းသည် ‘ဟရာမ်’တရားတော်မှ တားမြစ်

ပိတ်ပင်ထားသည်ဟု ယုံမှတ်စွဲယူ ကျင့်သုံးနေကြ၏။ တဆင့် စကား တဆင့်နားမှ မှစ်လင်မ်အများစုတို့သည် ယင်းအကြောင်းအရာ ကိစ္စတို့ကို မျက်စိမှိတ် နားပိတ်ပြီး အသေစွဲယူလိုက်နာ ကျင့်သုံး နေကြ ကုန်၏။ သည်ထက် တစ်ဆင့်တိုး၍ ယုံကြည် ထားကြသည်မှာ ယင်းတားမြစ်ချက် ဟရာမ်ကိစ္စကို ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သူသည် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ၊ ဒုန္နုယာ၊ အာခေရသ် နှစ်ဌာနစလုံး တွင် ‘ဂုနာဂါရ်’ အပြစ်ငရဲကြီးကြီးထိုက်သူသာ ဖြစ်သည်။ ဤမျှကြီး မားသော တားမြစ်ပိတ်ပင် ခြင်း ‘ဟရာမ်’ ဆိုသည့်အရာအတွက် ထင်ရှား ခိုင်မာသော အထောက်အထားကို တိတိပပ ထုတ်ဖော် အသိပေးရန်လိုအပ်သည်။ ကုရ်အာန် အရ ဤကဲ့သို့သော အလားတူ ကိစ္စရပ်များ အတွက် ပြဋ္ဌာန်းပိုင်သည့် အခွင့်အာဏာ Authority **سند** မည်သို့ရှိသနည်း၊ မည်သူ ထံရှိသနည်း။

ကျမ်းမြတ် ကုရ်အာန်သည် ဟလာလ်၊ ဟရာမ် ကိစ္စနှင့်ပတ် သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း တိတိပပ ထင်ထင်ရှားရှား အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ထား၏။ (၂:၁၇၂-၁၇၃)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

အို ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ အကယ်၍သင်တို့သည် အလ္လာဟ် တစ်ပါးတည်း၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာကြလျှင် အရှင် မြတ် ပေးသနားထားသည့် စားသုံးစရာ အာဟာရ ရိက္ခာများအနက် မှ သန့်ပြန်၍ အရသာကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့် အင်အားဖြစ် စေမည့် အရာများကို စားသုံးကြပြီး အရှင်အား ကျေးဇူးတင်ကြကုန်။

اتَّحَرَّمْ عَلَيْكُمْ الْمَيْتَةَ وَاللَّحْمَ الْخَنِيزِ وَمَا هَلَ بِهِ لغيرِ اللَّهِ

အရှင်မြတ်သည် သင်တို့အပေါ်၌ အသေ ကောင်၏ သွေး၊ ဝက်သားနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ နာမံတော်မှတစ်ပါး အခြားကိုး ကွယ်ရာများ၏ အမည်နာမများကို တသပြီး လှီးဖြတ် ထားသော တိရစ္ဆာန်များကိုသာလျှင် တားမြစ် ထား၏။ (၂:၁၇၂-၁၇၃)

အထက်ပါအာယတ်တော် နှစ်ခုအားဖြင့် ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ်ကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ် ကိုယ်တိုင် ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း အတိအကျ ဖော်ပြထား၏။

O Momoneen! Beware of such an attitude and note that these people blindly following their self-created restrictions regarding what is Halal and Haram. Allah’s law is that you should enjoy His bounties, partaking of all means of nurture save those things which are prohibited by Him. If you obey his law, it will demonstrate that you are, indeed, obedient to Allah and accept no authority than His. (2:172)

Now take note of what Allah has declared to be Haram: carrion, flowing blood, (6:142) the flesh of swine and that which has been

consecrated to someone other than Allah. (2:173)

ထို့ပြင် လူ့အသုံးအဆောင်၊ အဆင်တန်ဆာ၊ အလှအပအား လုံးကို လူသား၏ အကျိုးကျေးဇူးအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် စီရင်ဖြစ်ထွန်း တည်ရှိစေထားပြီး ယင်းအရာတို့သည် အရှင် မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေနှင့်အညီ သုံးစွဲခြင်းဖြင့် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးတွင် လုံးဝအနှောင့်အယှက် အဟန့်အတားမဖြစ် နိုင်ခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က မည်သူကများ ယင်း အရာ များကို ဟရာမ်တားမြစ် ပိတ်ပင်အံ့နည်းဟု မေးမြန်းထားပုံကို ကုရ်အာန် (၇:၃၂)တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادٍ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ

ငါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြုစုပျိုးထောင်ထား သောလူသား တို့၏အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းရေး အတွက် ငါအရှင်စီရင်ဖြစ်တည် ထားအပ်သော အလှအပ အသုံးအဆောင် အဆင်တန်ဆာများ နှင့် သန့်ပြန်စင်ကြယ် အင်အားပြည့်ဖြိုး ကျန်းမာ စေသည့်အာဟာရ ရိက္ခာအစားအသောက်များကို မည်သူသည် ဟရာမ်ပိတ်ပင် တားမြစ် မည်နည်း၊ သင်တမန်တော် မေးမြန်းပါလေ။

Proclaim to them: "Who can declare to be haram the good things and wholesome Tayyib articles of food made available to human beings by Allah (7:32)

ဆက်လက်၍ (၇:၃၃)တွင်

قُلْ اتَّحَرَّمُ رِيبِي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يَنْزِلْ بِهِ سُلْطَانًا وَإِنَّا لَأَن تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

အောက်ပါအချက်(၅)ချက်ကိုသာလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ‘ဟရာမ်’ဟူ၍ တားမြစ် ထားကြောင်း အသင် တမန်တော် ကြွေးကြော် အသိပေးပါ။

၁။ အရှက်အကြောက်ကင်းမဲ့သော စက်စုပ်ဖွယ် ရာများကို အထင် အရှားဖြစ်စေ၊ ဖုံးအုပ်၍ ဖြစ်စေ(လုပ်ကိုင်ခြင်းသော်လည်းကောင်း ကြံစည်စိတ်ကူးခြင်းသော်လည်းကောင်း) ပြောဆို ပြုမူဆောင် ရွက်ခြင်း။

၂။ လူစွမ်း၊ လူစ၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး စိတ် စွမ်းအား၊ ကိုယ်စွမ်း အားတို့ကို သေးသိမ်ညံ ဖျင်းစေသည့် အရာများ။

၃။ မတရားပုန်ကန်ခြားနား၊ ဆန့်ကျင်သွေဖီမှု

၄။ တစ်စုံတရာကို အလ္လာဟ်နှင့်တုဖက် နှိုင်းယှဉ်၊ ယှဉ်တွဲကိုးကွယ် အားထားမှုပြုခြင်း၊ ယင်းကိစ္စ နှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်က တစ်စုံတရာ ခွင့်ပြုခြင်းအလျဉ်းမရှိ။

၅။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်၊ ဆွေဖတ် တော်များနှင့်ပတ် သက်၍ မိမိမနားလည်သော အကြောင်းများကို နှိုင်းယှဉ်လက် ခံပြောဆို ယုံကြည်ခြင်း စသည်တို့ကို ဟရာမ်လုံးဝတားမြစ် ပိတ်ပင်ထား၏။

Procliam: My Rabb has declared to be haram

- (1) Indecencies - in action or is thought;
- (2) All those things which debilitate human capabilities.
- (3) Unjust rebellion.
- (4) Associating other authorities with Allah; Allah has in no way sanctioned it, and
- (5) "Attributing to Allah that of which you have no knowledge" (7:33)

အထက်ဖော်ပြပါ အာယတ်တော်များကို သေခြာစွာလေ့လာဆင်ခြင်ပါက အောက်ပါ အချက်များကို အထင်အရှားသိမြင်မည်ဖြစ် သည်။

၁- တစ်စုံတစ်ရာကို 'ဟရာမ်' တားမြစ်ပိတ်ပင် နိုင်ခွင့်ကို အလ္လာဟ်အရှင်သာလျှင် ပိုင်ဆိုင်၏။

၂- အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှတစ်ပါး အခြားမည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ တစ်စုံတစ်ရာကို 'ဟရာမ်' တားမြစ် ပိတ်ပင်နိုင်ခွင့်မရှိ။

၃- အလှအပ၊ အဆင်တန်ဆာ၊ အသုံးအဆောင် တို့မှ မည်သည့်အရာကိုမျှ 'ဟရာမ်' တားမြစ် ပိတ်ပင်ထားခြင်းမရှိ။

၄- စားစရာ၊ အာဟာရ၊ ရိက္ခာများအနက် 'ဟရာမ်' ဟု တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသော အရာ များကို တိတိပပ၊ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းလမ်းညွှန် ထား၏။

ဟလားလ်၊ ဟရာမ်ပြုနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်း သာလျှင် စိုးပိုင်၏။ အရှင်မြတ်သည် ပြဋ္ဌာန်း ချက်ကို လူသားတစ်ဦးချင်းလိုက်ပြောကြားနေ ခြင်းမျိုး မဟုတ်၊ တမန်တော်မြတ် ﷺ ထံ ဝဟီ ထုတ်ပြန်ပို့ချ အသိပေးပြီး ၎င်းအကြောင်းအရာ ကို သင် တမန်တော်(မုဟမ္မဒ် ﷺ) ကြေငြာအသိ ပေး ကြွေးကြော်ပါဟု အမိန့်ပေးထားသည်ကို ကုရ်အာန် ၆:၁၄၆ တွင်-

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مَحْرَمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِمَّنْهُ أَوْ دَمًا مَّسْفُورًا وَلَحْمِ خَنزِيرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أَلْهَبَ بَغِيرَ اللَّهِ

- ၁။ အသေသား
- ၂။ ယိုစီးထွက်သောသွေး
- ၃။ ဝက်သား ၊ ထိုအရာသည် အမှန်ပင် မသန့်စင် ညစ်ထေး၏။ (သို့မဟုတ်)
- ၄။ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျူးလွန်သော အားဖြင့် အလ္လာဟ်မှတစ်ပါး အခြားတစ်စုံ တစ်ရာ ကို ရည်စူးခဲ့လျှင် ယင်းအရာများသည် ဟရာမ်တားမြစ်ထားသော အရာများဖြစ်၍ ၎င်းအရာများမှ လွဲ၍ စားသုံးသူ၏ ရိက္ခာအာဟာရသည် ဟရာမ်မဟုတ်ကြောင်း ကျွန်ုပ်တမန်တော် ထံပို့ချသော ဝဟီအားဖြင့် သိရှိရပါကြောင်းကို အသိပေးကြေညာပါလော့။

Proclaim them : I do not find in that what has been revealed to me anything

forbidden to be eaten but one who wants to eat it except 1. Carrion, 2. flowing blood, 3. the flesh of swine and 4 that which has been dedicated to someone other than Allah.

(6:146)

သင်တမန်တော်ထံ ကုရ်အာန်၌ ဝဟီထုတ် ပြန်ထားသည့်အရာကို ဖတ်ရွတ်လေ့လာ လိုက်နာကျင့်သုံးရန်ကို ကုရ်အာန် (၂၉:၄၅) တွင်

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ

(အိုတမန်တော်) အသင့်ထံ ကုရ်အာန်၌ ဝဟီထုတ်ပြန် ထားပြီးဖြစ်သော အကြောင်း အရာတို့ကို သင်ဖတ်ရွတ် လေ့လာ ဆည်းပူး လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။

(utlu)Recide, study and obey that which has been revealed to you of the Book.

(29:45)

ဟလားလ်၊ ဟရာမ်ပြဋ္ဌာန်းဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် အခွင့်အာဏာကို တမန်တော်ထံတွင်ပင် မရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၆၆:၁)

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تَحْرِمُ مَا حَلَّ اللَّهُ لَكَ

အိုနဗီ၊ သင့်အတွက် ငါအလ္လာဟ်က ဟလားလ် ခွင့်ပြုထားသောအရာကို သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဟရာမ်ပြုရပါသလဲ။

O Rasool! Why do you forbid (yourself) that which has made lawful for you?

(66:1)

ဤနေရာတွင် တမန်တော်မြတ်သည် မည် သည့် အရာမည်သည့်အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဟရာမ်ပြုရသည်ကို ဆွေးနွေးရမည့်နေရာ မဟုတ်သဖြင့် အသေးစိတ် မတင်ပြပါရစေနှင့်၊ ဖော်ပြပါ အာယတ်အရ သာမန်လူတို့ မိမိ အတွက် (မိမိနတ်ဖိစ်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အတွက်) အလ္လာဟ်ကဟလားလ် ပြုထားသည့် အရာကို ဟရာမ်ပြုပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း တိတိပပ အကိုးအကားဖြင့် ကုရ်အာန်တွင်ဖော်ပြထား၏။

ဤဟလားလ်၊ ဟရာမ်ကိစ္စတွင် သွယ်ဝိုက်၍ ဆက်စပ်ပတ်သက်နေသော အချက်တစ်ချက် ကိုတင်ပြရန်လိုအပ်သည်မှာ طَيِّبًا ဆိုသည့် စကားရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန် (၂:၁၆၈) တွင်-

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا

အိုလူသားအပေါင်းတို့ ကမ္ဘာမြေမြေပြင်ဝယ် သင်တို့အတွက် ဟလားလ်ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်သောအရာများမှ သင်တို့စားသုံးကြကုန်။

O Mandind; eat the lawful and (tayyib) wholesome things from what is in the earth.

(2:168)

طَيِّبًا ကောင်းမွန်သန့်ရှင်း၊ လတ်ဆပ်၊ ကျန်း မာရေးနှင့်ညီညွတ်သော၊ အင်အားပြည့်ဖြိုး အလှတိုးစေသော၊ အရသာရှိသော၊

ခံတွင်းတွေ စားကောင်းနှစ်သက် အကြိုက်တွေစေသော၊ ရောဂါပိုး မွှားကင်းစင်သော၊ အနံ့အသက်ကောင်း နှစ်သက်ခံမင်စရာဖြစ်သော၊ ဘေးကင်းသော good; pleasant; agreeable; sweet-smelling; delightful; heathy; sanitary; germ-free ဟုအနက် အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။

လူတစ်ဦးအဖို့ ဟလာလ်ခွင့်ပြုတရားဝင်ဖြစ် သည့်တိုင် မလတ် ဆပ်သောအစာ၊ ကျန်းမာရေး ကို ထိခိုက်စေမည့် အစားအစာ၊ အနံ့အရသာ မကောင်းသော အစားအစာ၊ မကြိုက်မနှစ် သက် သော အစားအစာ ဖြစ်နေပါက မစားသုံး ဘဲနေနိုင်ပါသည်။ ဟလာလ်ဖြစ်သည့်တိုင် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအလိုက် ကြိုက်မကြိုက် ခံတွင်းတွေမတွေ့၊ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့ ပြုမပြုပေါ်မူတည်၍ ရွေးချယ်ပိုင်းခြား စား သောက်နိုင်ခွင့်ပြုထားကြောင်း **طَيِّبًا** ဆိုသည့် စာလုံးအရကောင်းစွာ သဘောပေါက်နိုင်၏။

အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်မူဟမ္မဒ်(ဆွ)နှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်းအရာတစ်စုံတစ်ခုကို ပြောဆို မှတ်သားစရာများရှိပါက ယုံကြည် မြတ်နိုးမှုကြောင့် သာသာထိုးထိုး ပိုပိုမိုမို လိုရင်း ထက်ပို၍ ပြောဆို မှတ်သားမိကြသဖြင့် တရား လွန်မဖြစ်သွားရန် အထူး တလည် သတိမူရန်လို အပ်ပါသည်။ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်သည် မိမိ နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အရာ သို့မဟုတ် စက်ဆုတ်ရွံရှာသော အရာတစ်ခုနှင့် ပတ်သက် ၍ အဆုံးဖြတ်ပြုရာတွင်လည်း ရိုးရိုး သားသား၊ သွေးရိုးသားရိုး အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည့်အစား အတိုင်းအထက်လွန်သွားအောင်၊ ယုတ္တိမရှိ လောက်အောင်၊ အဆုံး စွန့်ဖြစ်လောက်အောင် အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းမျိုး ဖြစ်တတ် ပါသည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သာမန်ရိုးရိုးလူသား ဖြစ်၍အခြားသူများအဖို့ မည်သို့မျှပါဝင်ပတ်သက် ခြင်းမရှိနိုင်ပါ။ နှစ်နာဆုံးရှုံးမှုလည်း မဖြစ်နိုင်ပါ။

အကယ်၍ တမန်တော်တစ်ပါးက မိမိ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အကြောင်း တစ်ခု ကိုယ်ရေး ကိုယ် တာ ကိစ္စတစ်ခုကြောင့် မနှစ်မြို့ခြင်းကြောင့် တစ်စုံတစ်ရာကို ပိတ်ပင် စွန့်လွှတ်ရုံတင်မက ‘ဟရမ်’ တားမြစ် ပိတ်ပင်ထားလိုက်ပါက ရလဒ်မှာ အတိုင်းအတာများစွာ အထိ ရောက်ရှိသွား နိုင်၏။ အများ၏ယုံကြည်လေးမြတ် ရိုက်ရှိုး မှုကိုခံရသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကြောင်းရင်းအမှန်ကို သိခွင့်မရှိကြသူ တပည့် နောက်လိုက်တို့သည် ယုံကြည်အားထား လေးစားမှု၏ တွန်းအားကြောင့် ယင်းအချက်ကို သာသာထိုးထိုး အရှိတရားထက် ပိုကြီးချဲ့ကာ တွေးတောကြံဆပြီးမိမိတို့အပေါ် ယင်းအကြောင်း အရာ ၏လေးနက်မှုကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်လာ တတ်ကြသည်။ ဥပမာများ လူလောကတွင် အမြောက်အများရှိသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဟရမ်ဟု အလ္လာဟ်က မသတ်မှတ် မပြဋ္ဌာန်းထားသော အရာကို တမန်တော် က မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကျန်းမာရေး ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ရှောင်ကြဉ်စွန့်လွှတ်ထားသော အရာကို နောက်လိုက်တို့က မိမိတို့အဖို့လည်း ‘ဟရမ်’ဟု တားမြစ်ပိတ် ပင်သည့် ဥပမာတစ်ခု ကိုရှေးလွန်လေပြီးသောလူမျိုး(ဗနီအစ္စရာ

အိလ်) တို့တွင် အဖြစ်အပျက်တစ်ရပ်ရှိခဲ့ဖူးသည်။ တမန် တော် ယအ်ကူမ်(ဘွဲ့အမည်အစ္စရာအိလ်)သည် အကြောင်းအရာတစ်ခု (ဘိုင်ဘယ်လ်ကျမ်းအရ Sciatica)ခေါ် တင်ကြောလျှောက် နာဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ဆေးဆရာများ၏ အကြံပေးချက်အရ ကုလား အုပ်သားနှင့် ကုလားအုပ်နို့ရည်ကို စားသုံးခြင်းမှ မိမိအဖို့ရှောင် ကြဉ်ခဲ့၏။ ဤကိစ္စကို ကြား သိရသော အစ္စရာအိလ်မျိုးနွယ်တို့က သူတို့၏ ကြီးမြတ်လှသော တမန်တော်ယအ်ကူမ်(အ)အား အလွန်မတန် ကြည်ညိုလေးမြတ်ရင်းစွဲရှိသဖြင့် ဤသို့ ပြုခြင်းမှာ အလ္လာဟ် အမိန့်အရမှ တစ်ပါး အခြားအကြောင်းအရာ တစ်စုံတစ်ရာမရှိနိုင်ဟု တွေးထင်စိတ်ကူးရာမှ တစ်ဆင့်ယုံကြည်၊ ယုံကြည်ရာမှတဆင့် မိမိတို့အားလုံးအတွက် လည်း ဤအကြောင်း အရာကို အမြဲတမ်းအတွက် ဟရမ် တားမြစ်ပိတ်ပင်ပြီး ရိုက်ရှိုးစွာ လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြကုန်သည်။ အချိန်ကာလကြာရှည် လွန်မြောက် ၍ တမန်တော်မြတ်မူဟမ္မဒ်၏ခေတ် အချိန်အခါကာလ၊ ကုရ်အာန် ကျရောက်ချိန် ဟရမ်တားမြစ် ထားသောအရာများတွင် သူတို့ ရှောင်ကြဉ်ထားသောအရာများ မပါဝင်သည်ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ (သူတို့၏မှားယွင်းသော အယူအဆအတိုင်း) တစ်ချိန်က အလ္လာဟ်က ဟရမ်ဟုတားမြစ်ထားသောအရာကို ယခု ကုရ်အာန်တွင် ဟရမ်စာရင်းထဲ မပါဘဲ၊ ဟလာလ် ဖြစ်နေခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟု မေးမြန်းလျှောက်ထား လာကြသည်။ အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင်က ကုရ်အာန် ၃:၉၂ တွင်-

كُلِّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَىٰ نَفْسِهِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُضْرَلَ التَّوْرَةُ

တောင်ရဟ်ကျမ်း မကျမီ တမန်တော် အစ္စရာအိလ် (ယအ် ကူမ်)ကမိမိအဖို့ တားမြစ်ခဲ့ သောအရာမှအပ (မှစ်လင်မ်တို့အတွက် ဟလာလ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော) စားသောက် ဖွယ်ရာများ အားလုံး သည် အစ္စရာအိလ် မျိုးနွယ် အတွက်လည်း ဟလာလ်ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ် ပါသည်။

We return now to the Bani-Israil who object as to why the Quran has made permissible certain article of food which were prohibited in their shariah. Tell them that the Quran has made permissible that which was so before the Torah was revealed. There were certain things which Jacob denied himself. The Jews included these as prohibitions in their dietary laws although this was not Divinely - Ordained. Ask them to bring the Torah and read out if they speak the truth.

(3:92)

တစ်ချိန်ကအကြောင်းတစ်ခုကြောင့် တမန် တော် ယအ်ကူမ်(အ)က မိမိတစ်ကိုယ်ရည်အဖို့ စားသောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ထားသော အရာကို နောက်လိုက် ရဟူဒီများက မိမိတို့ အထင်အမြင်စိတ်ကူး စိတ်သန်းဖြင့် အလ္လာဟ် ဘက်မှ ‘ဟရမ်’

တားမြစ်ချက်ဖြစ်မည်ဟု ယူဆပြီးမိမိတို့အဖို့လည်း တားမြစ်လိုက်ကြသည်။ ဤကြောင်းအရာကို ယခုကုရ်အာန် ထုတ်ပြန်ပို့ချချိန်တွင် အလ္လာဟ်က တမန်တော် မုဟမ္မဒ်(ခ)ထံ အထူးပြု၍ အလေးအနက် ပို့ချထုတ်ပြန်လိုက်၏။ အထူးအလေးအနက် မှတ်သားနာယူ လိုက်နာစရာအချက်မှာ-

“သာမန်ကိစ္စတစ်ရပ်ဟု ယူဆစရာရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအကြောင်း အရာ တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ သို့သော် ရှေ့ဆောင်ဦးစီးလမ်းပြ၊ အလင်း ရောင်ပေးသူ တမန်တော်တစ်ပါးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် သူ့ကို မျက်စိဒေါက် ထောက်၍ စေ့စေ့စပ်စပ်စောင့်ကြည့်၊ နှမူနာ ယူနေသူ မသိနားမလည်၊ ရိုးရိုးသားသား သူငါ အများ နောက်လိုက်တပည့်တို့ကမြတ်နိုး ကြည်ညိုမှုတွန်းအားဖြင့် တစ်စိတ်ကိုတစ်အိတ် လုပ်တတ်သူ၊ ပုံကြီးချဲ့ကားလိုသူတို့၏ တိုက်တွန်းမှုကြောင့် ဟရာမ်မဟုတ်၊ ဟလာလ်စစ်စစ် ဖြစ်သော အရာသည်ပင် ဟရာမ်စက်ကွင်းသို့ သက်ရောက်ကျဆင်းသွားရုံမှာ တမန်တော် မြတ် မုဟမ္မဒ်(ခ)၏ အမွတ်သား ကျွန်တော်များ အတွက် တစ်သက်တာသင်ခန်းစာဟုမှတ်သား ခံယူထားအပ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ကုရ်အာန် (၆၆:၁)တွင်ပြနေ သော အကြောင်းအရာကို ပြန်ကောက်ရသော် တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ်(ခ)သည် မိမိကိုယ်ရေး ကိုယ်တာကြောင့် ဟလာလ်ဟုခွင့်ပြုထားသော အရာကို ဟရာမ်ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသော အရာပြု၍ ရှောင်ကျဉ်နေသည်မှာ လုံးဝမှန်ကန် မှုမရှိ။ တမန်တော်ပင် အလ္လာဟ်က ဟလာလ်ဟု သတ်မှတ် ထားသောအရာကို ဟရာမ်ပြုခွင့် အလျှင်း မရှိကြောင်း အထောက်အထား အကိုးအကားဖြင့် တင်ပြဆွေးနွေး နေရခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအဆုံးမသတ်နိဂုံးမချုပ်မီ မပြောမပြီး ပြောမှပြီးမည့် အချက်တစ်ချက်တင်ပြရန် လိုအပ် လှ၏။

ကုရ်အာန် (၇:၁၅၇)တွင်-

وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبِيثَاتِ

တမန်တော်သည် သူတို့အတွက် စင်ကြယ် သန့်ရှင်းသော အရာများကို ဟလာလ်တရားဝင် ခွင့်ပြုပေးပြီး မစင်ကြယ် မသန့်ရှင်းသောအရာ များကို ဟရာမ်တားမြစ်ပိတ်ပင်ပေးမည်။

The Rasool declared halal all good things and haram all other things. (7:157)

ဤအာယတ်တော်အရ တမန်တော် မုဟမ္မဒ်(ခ)သည်လည်း ‘ဟလာလ်၊ ဟရာမ်’ပြု ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟူသော အဆုံးအဖြတ်ကိုရရှိ ကြသည်ဟု အခွင့်ကောင်း စောင့်နေသူ တစ်ချို့က အပိုင်ပြောဆိုယုံကြည်မှုရှိကြသည်။ ရှေးဦးစွာ ယခင်က တင်ပြခဲ့သော အာယတ် တော်များအရ အောက်ပါအချက်များကို ထပ်မံ စဉ်းစားကြည့်ကြပါဦးစို့။

(၁) ကုရ်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာ တွင် ဟလာလ်၊ ဟရာမ်ပြုနိုင် သည့် အခွင့်အာဏာ အလ္လာဟ်ထံ၌သာ ရှိသည်။

(၂) တမန်တော်မုဟမ္မဒ်ကိုပင် (၆၆:၁) တွင်-

لَمْ تَحَرِّمْ مَا حَلَّ اللَّهُ

‘ငါအရှင် ဟလာလ်အဖြစ်ပြုထားသော အရာကို သင်က အဘယ့်ကြောင့် ဟရာမ်ပြု ရပါသနည်း’ ဟု မေးခွန်းပင်မေးထား၏။

ဤတွင်ကုရ်အာန်၏ စီကုံးနှိုင်းဖွဲ့တင်ပြ လမ်းညွှန်မှု၏ထူးခြား ပုံကို အထူးပြုလေ့လာမှတ် သားဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

‘ဝဟီ’ အလ္လာဟ်ထံမှထုတ်ပြန်ပို့ချမှုဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြောင်းအရာအရေးကိစ္စ လမ်းညွှန်ချက်တို့တွင် ရံဖန်ရံခါ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်ကြောင်း၊ ရံဖန်ရံခါ အလ္လာဟ်၏ ရုစုလ်ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ကြောင်း (အကြောင်းက အလ္လာဟ်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် လမ်းညွှန်ကို လူတို့ထံ တမန်တော် မှတဆင့်သာ ပေးပို့သိရှိ သဘောပေါက်ကျင့်သုံး လိုက်စေခြင်း ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်) တစ်နေရာတွင် အလ္လာဟ်၊ တစ်ခြားတစ်နေရာ တွင် တမန်တော်ဖြစ်နေလင့် ကစား နှစ်နေရာစလုံးတွင် ဝဟီမှာ ကုရ်အာန်မှာ တစ်မျိုးတည်းသာဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန် ၂:၈၉ နှင့် ၂:၁၀၁ အာယတ် နှစ်ခုကို ဤနေရာတွင်အကိုးအကားပြု တင်ပြ ရန်လိုအပ်ပါသည်။

لَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ

အလ္လာဟ်ထံမှ ကျမ်းတစ်စောင်(ကုရ်အာန်) သည် သူတို့ထံရောက်ရှိခဲ့သည်။ ယင်းကျမ်းသည် သူတို့ထံရှိနှင့်ပြီးသော ကျမ်းသည် အမှန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ပြသထောက်ခံ၏။

(ကုရ်အာန် ၂:၈၉)

And when there came to them a Book from Allah validating that which they have.

(The Qur'an 2:89)

တဖန် ၂:၁၀၁ တွင်-

لَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ

အလ္လာဟ်ထံမှ ရုစုလ်တစ်ပါး (တမန်တော် မုဟမ္မဒ်(ခ) သည် သူတို့ထံရောက်ရှိခဲ့သည်။ ယင်း တမန်တော်သည် သူတို့ထံရှိနှင့်ပြီး သော ကျမ်းသည်အမှန်အကန်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ပြသ ထောက်ခံ၏။

(ကုရ်အာန် ၂:၁၀၁)

When ther came to them a messenger from Allah, validating that which they have. (The Qur'an 2:101)

အထက်ပါအာယတ်နှစ်ခုတွင် ပါဝင်သည့် စကားလုံး (အာယတ် ၂:၈၉ တွင် كتاب ဖြစ်နေ ပြီး ၂:၁၀၁ တွင် رسول ဖြစ်နေခြင်းမ လွဲ၍) အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်အလ္လာဟ်၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက် လမ်းညွှန်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍အလ္လာဟ်ဟု တစ်နေရာတွင်ဖော်ပြထားပြီး အခြားတစ် နေရာတွင် ဝဟီဟုဖော်ပြထားပါသည်။ နောက် တစ်နေရာတွင် ကျမ်းစာဟုလည်းကောင်း၊ နောက်အခြားတစ်နေရာတွင် ရုစုလ်ဟု လည်းကောင်း၊ အချင်းချင်းနှီးနွယ်ဆက်စပ်ပြီး အရင်း အမြစ်တစ်ခု

တည်း၏ရှုထောင့်အမျိုးမျိုးမှ ပိုမိုထင်ရှား သိမြင်ထိရောက်မှုကို ဖြစ်ပေါ်နေစေခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

ဤသဘောတရားအတိုင်း အလားတူပင် ကုန်အာန်(၇:၁၅၇) တွင် တမန်တော်သည် သူတို့အတွက် စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော အရာများကို ‘ဟလာလ်’ တရားဝင်ခွင့်ပြုပြီး မစင်ကြယ်မသန့်ရှင်းသောအရာများကို ဟရာမ်တားမြစ်ပိတ်ပင် ပေးသည်။

သို့သော်ကုန်အာန် (၅:၈၇) တွင်-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا حَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အလ္လာဟ်က သင်တို့အတွက် စင်ကြယ်သော အရာများကို ဟလာလ် ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်သည်ကို သင်တို့သည် ဟရာမ်တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုလေနှင့်။

O Momineen, do not treat as unlawful the pleasant things which Allah has made lawful for you. (The Qur'an 5:87)

ဤတွင် စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသောအရာများကို အလ္လာဟ်သည် သာလျှင် ဟလာလ်ပြုထားပြီးဖြစ် သည်ကို တိတိပပပြထား၏။ တဖန် ကုန်အာန် ၇:၃၃ တွင်-

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ

အို-တမန်တော် သင်(ဤအတိုင်း အတိ အကျ) အသိပေးကြေငြာပါလေ။ စက်ဆုပ်ရွံရှာ ဖွယ်ရာကိစ္စ အကြောင်းအရာများကို အကျွန်ုပ် အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် ဟရာမ်တားမြစ် ပိတ်ပင်ထားပြီးဖြစ်သည်။

Proclaim “My Rabb has declared to be haram indecencies. (The Qur'an 7:33)

တစ်နည်း ထပ်စဉ်းစားကြည့်ကြစို့-

အလ္လာဟ်ကသူကိုယ်တိုင် ဟရာမ်ဟု ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ထားသောကိစ္စကို သူကိုယ်တိုင် မကျေညာဘဲ တမန်တော်၏ ရွှေနှုတ်တော်မှတစ်ဆင့် အသိပေးကျေညာ၏။ အလားတူကုန်အာန် (၂:၂၇၅) တွင်-

وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا

အလ္လာဟ်သည် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား ခြင်းကို ဟလာလ် တရားဝင်ခွင့်ပြုထားပြီး အတိုး အညွန့်ယူခြင်းကို ဟရာမ်တားမြစ် ပိတ်ပင် ထား၏။

Allah had declared trade to be lawful and Riba to be unlawful. (The Qur'an 2:275)

အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင်ဟလာလ်၊ ဟရာမ်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းကြောင်းနေရာပေါင်းများစွာတွင် ဖော်ပြထားခြင်းတွင် ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်မှုကိုသာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန်သာဖြစ်သည်။

ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုန်အာန် (၉: ၂၉) ကိုလေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

အခြားဘာသာပြန် ကုန်အာန်ကျမ်းအတိုင်း (ကျမ်းရပုဂ္ဂိုလ်များ အနက်မှ) အလ္လာဟ်ကို၊ အာခိရတ်ကို မယုံကြည်သူများ၊ ထို့ပြင် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်ရစူလ်က ဟရာမ်ပြုထား သောအရာများကို ဟရာမ်ဟုလက်မခံသူများကို သင်တို့စစ်တိုက်ခိုက်ကြကုန်။

Fight those who believe not in Allah, nor in Last Day, nor forbid that which Allah and His Messenger have forbidden. (9:29)

ဤအာယတ်၏အထက်ပါအတိုင်း အခြား ဘာသာပြန် ကျမ်းများအရ ဟရာမ်ပြုပိုင်ခွင့်ကို အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်ရစူလ် နှစ်ဦးစလုံး ပြုလုပ် နိုင်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ကောက်ကြသည်။ အာယတ်ပါ စာသား

يُحَرِّمُونَ - وَإِنَّمَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ ဟရာမ်တားမြစ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ၊ အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်ရစူလ်က ဟရာမ်ပြုထားသည့်ကိစ္စကို လူတို့ကတာဝန် တစ်ရပ် وَأَجِبْ، لَا مَزْمَ အနေနှင့် လိုက်နာခြင်းဟု အနက်အဓိပ္ပါယ် ရပါသည်။ ယင်းတာဝန်များကို မလိုက်နာဘဲ အစွလာမ့်စနစ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်သူတို့အား တာဝန်ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် စစ်ကြေငြာတိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်။

အထက်ပါရှင်းလင်းချက်များအရ ကုန်အာန် တွင်အောက်ပါ အချက်များသည် ထင်ရှားလျက် ရှိနေပါသည်။

- (၁) ဟလာလ်နှင့်ဟရာမ်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း နိုင်သည့် အခွင့်အာဏာသည် အလ္လာဟ်တစ်ပါး တည်းထံမှာသာရှိသည်။
- (၂) အလ္လာဟ်က ဟရာမ်အဖြစ်ပြဋ္ဌာန်းလိုသည့် အကြောင်းအရာ အရေးကိစ္စကို ‘ကုန်အာန်ထဲတွင် သာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည်။
- (၃) ယင်းအခွင့်အာဏာကို အလ္လာဟ်မှတစ်ပါး မည်သူထံ၌မျှမရှိပါ။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကဟလာလ်အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသော အရာ (သို့မဟုတ်တားမြစ် ထားခြင်းမရှိသောအရာ)ကို ဟရာမ်တားမြစ် ထားပါသည်ဟု ပြောဆိုသူသည်အလွန်တရာကြီးလေးသောပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သူဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန်၅:၈၇တွင် တွင်-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَحْرِمُوا طَيِّبَاتِ مَا حَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

အို-သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့၊ အလ္လာဟ်က စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသောအရာများကို ဟလာလ်ပြုထားသည်ကို သင်တို့က ဟရာမ် ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားသည်ဟု မမှတ်ယူနှင့် သင်တို့သည် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်ကို ကျူးလွန် ဖောက်ဖျက်ခြင်းမပြုလုပ်ကြနှင့်၊ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက် ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်သူများကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် လုံးဝမနှစ်မြို့ပါ။

O Momineen, do not treat as unlawful the pleasant things which Allah has made lawful for you. If you do this it will be tan-tamout to overstepping the bounds. (5:87)

ဤအာယတ်၏ သဘောအရအလ္လာဟ်က ဟလာလ်ပြုထားသောအရာကို ဟရာမ်အဖြစ် မှတ်ယူသူသည် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်ကိုကျူး လွန်ဖောက်ဖျက်သူပင်ဖြစ်၏။ ဤကိစ္စမျိုးနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် ၁၆:၁၁၆ တွင် ပိုမိုပြင်းထန်လေးနက်စွာပြောထားပုံမှာ

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتَكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَالٌ وَهَذَا حَرَامٌ لَتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ

အလ္လာဟ်အပေါ် မမှန်မကန် လိမ်လည်မှုပြု ရန် မဟုတ်မမှန် တီထွင်ပြီး ဒါက ဟလာလ်ဟု ဟိုဟာက ဟရာမ်ဟု သင်တို့သည် မိမိတို့၏ နှုတ်လျှာများသည် လိမ်လည်၍ သတ်မှတ်ပိုင်း ခြားပြောဆိုခြင်းမပြုကြလေနှင့်။

Only these things have been declared by Allah to haram. Do not pronounce things to be haram or halal irresponsible for that would be foisting a lie upon Allah. (Those who do this, shall not prosper. (16:116)

ဤအာယတ်ကို ယနေ့ခေတ်ဘာသာရေး အကြီးအကဲ ဆရာ ဆရာကြီးအချို့ ပြုလုပ်နေ ကြပုံကို ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ထုတ်ဖော်ပြသပြီး ဤသို့မပြုလုပ်ရန် တားမြစ်ထား၏။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ် တို့ လိမ်လည်လှည့်ဖြားပုံမှာလည်း မိမိတို့က ဟလာလ်၊ ဟရာမ်ဟု သတ်မှတ်ပိုင်းခြားလိုက် သည်ဟုပြောလျှင် ဘာသာဝင်များက အလေးအနက်ထားလိုက်နာမည် မဟုတ်မှန်း အသေ အချာ သိထားနှင့်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာသားပါပါ အလ္လာဟ်ပြု ရှိအတ်တရားတော် အရ ဟု အလ္လာဟ်ကို ရည်းညွှန်းဖော်ပြပြီး မိမိတို့ပြဋ္ဌာန်း လိုသည်တို့ကို ပြဋ္ဌာန်းလေတော့သည်။

ဤသို့ပြုခြင်းသည် မဟုတ်မမှန်လုပ်ကြံ တီထွင်ခြင်းသက်သက် ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၀:၅၉) တွင် ဖော်ပြလမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ إِذْ لَكُمْ أَمٌّ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

သင်တို့၏အကျိုးကျေးဇူးအတွက် စားနပ် ရိက္ခာနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်က ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်စေထားသည်များကို စူးစမ်းလေ့လာ ကြည့်ရှုပြီးကြပြီလား။ သင် တမန်တော်မေးမြန်း ကြည့်ပါလေ။ ၎င်းတို့အနက်အချို့ကို သင်တို့က ဟရာမ်လုပ်လိုလုပ်၊ အချို့ကို ဟလာလ်လုပ်လိုလုပ် ဘာလဲ? သင်တို့ကိုအလ္လာဟ်က ဟလာလ်လုပ်လိုသည်ကို ဟလာလ်လုပ်၊ ဟရာမ်လုပ်လို သည်ကို ဟရာမ်ပြုလုပ်ရန် အခွင့်အာဏာ များပေးထားပါသလား?။ သို့မဟုတ် အလ္လာဟ် ပေါ်မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံနေကြပါသလား? ဟု သင်တမန်တော်မေးမြန်းပါလေ။

Proclaim to them: " Just reflect on what are you doing . Allah has given you means of nourishment and you, of you own accord, declare some of them to be lawful and others unlawful. Has Allah permitted you to make this distinction or do you foist a lie upon Him.

(10:59)

ဤအာယတ်အရ ဟလာလ်လုပ်လိုသည် ကို ဟလာလ်လုပ်ရန်၊ ဟရာမ်လုပ်လိုသည် ကို ဟရာမ်လုပ်ရန်အလ္လာဟ်သည် မည်သူ့ကိုမျှ အခွင့်အာဏာပေးမထားကြောင်း အထင်အရှား လမ်းညွှန်ထား၏။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အပေါ်မဟုတ် မမှန်လုပ်ကြံ တီထွင်မှု ပြုရာရောက်၏။

ဟလာလ်၊ ဟရာမ်နှင့် ပတ်သက်၍ အထောက်အထား အကိုးကားပြုရန် တစ်ခုတည်းသောအရာမှာ ကုရ်အာန်သာလျှင်ဖြစ် သည် မှာ အထင်အရှားပင်ဖြစ်၏။

ح ز ب

စကားလုံးနှင့်သဒ္ဒါအသုံး

الْحَرَامُ လူအစုအဝေး၊ အသင်းအဖွဲ့၊
သင်းပင်းအုပ်စု (အများကိန်း: أَحْرَابٌ)
ယင်းအစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူများသည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တွေ့ဆုံဖူးခြင်းမရှိပေမယ့် သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုတို့ တွင် တူညီမှုရှိကြသည်။ ခိုင်မာသောယုံကြည်မှု ခံယူချက်များရှိခြင်းတွင် ထပ်တူထပ်မျှကျကြ သည်။

ကုရ်အာန်သုံး

ကုရ်အာန် ၅၈:၂၂ တွင် حَزْبِ اللَّهِ အလ္လာဟ် အဖွဲ့ဟုဖော်ပြထားပြီး၊ ၅၈:၁၉တွင် حَزْبِ الشَّيْطَانِ ရှိုင်တွာန်၏ အဖွဲ့ဟူ၍ အဖွဲ့အသင်းနှစ်ခု အကြောင်းဖော်ပြထား၏။

حَزْبِ اللَّهِ-အလ္လာဟ်အဖွဲ့ ဆိုရာတွင် အလ္လာဟ် လမ်းညွှန်ချက်ကို သိရှိ နားလည် သဘောပေါက် ယုံကြည် သက်ဝင်မှု(Conviction)အပြည့်အဝ နှလုံးသွင်းပြီး ယင်းသဘောတရား၊ တရားသဘော အတိုင်း ညွှန်ကြားပြသထားသည့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအစုစုကို အားလုံးစုပေါင်း၍ စဉ်ဆက်မပြတ် တိတိပပ ဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ သူတို့သည် နေရာဌာန၊ အချိန်ကာလ စသည့် အကန့်အသတ်ဘောင်များကို ဖယ်ရှားစွန့်ပယ်ပြီး မိမိတို့အချင်းချင်း၊ ညီရင်း အစ်ကိုမောင် ရင်းနှီး၊ တစ်အူထုံဆင်း ဆွေမျိုးသားချင်း စစ်စစ် များဟုမှတ်ယူကြသည့် အစုအဝေး ပင်ဖြစ်၏။

“ حَزْبِ الشَّيْطَانِ ” ဟိန်ဘုရ် ရှိုင်င်တွာန်” ရှိုင်တွာန်၏ အဖွဲ့ဆိုရာတွင် အလ္လာဟ်လမ်းညွှန် ချက်ကို ပစ်ပယ်ပြီး ခေတ်ကာလတစ်လျှောက်၊ နယ်မြေဒေသအမျိုးမျိုးမှာ လူသားတို့၏တွေးတော ကြံဆစိတ်ကူးစိတ်သန်း၊ အယူဝါဒ အမျိုးမျိုးကို လက်ခံကျင့်သုံးစမ်းသပ်ကြည့်ရင်း မရေမရာ မသေချာသော ဘဝခရီးစခန်းကို စမ်းတဝါးဝါး ဖြတ်ကျော်နေကြသူ လူအုပ်စု အသီးသီးကို ဟိန်ဘုရ် ရှိုင်တွာန်ဟုခေါ်၏။

حزن

ဧကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး

(حُزْنٌ) ၎င်းနည်း ကြေကွဲခြင်း၊ ၎င်းနည်း ပက်လက်ဖြစ်ခြင်း၊ ပူ ဆွေးသောက ဗျာပါဒရောက်ခြင်း။

Sadness, grief, sorrow, affliction, tragedy, mourning.

လောကလူသားတို့နှင့် အစဉ်တွဲဖက် ဆက်စပ်လျက် ရှိမြဲ အရာတစ်ခုကို ပြုရလျှင်၊ ကြေကွဲ ၎င်းနည်း ပူဆွေးသောက ပင်ဖြစ်သည်။ အထူး သဖြင့် အသက်မွေး ၎င်းကြောင်းရှာဖွေမှုနှင့် ပတ်သက်သည့် အပူအပင်သည် အများဆုံးပင် ဖြစ်သည်။

حَزَانَةُ الرَّجُلِ လူတစ်ဦး၏မိသားစု စား သောက်နေထိုင် အသက်ရှင်ရေးကြောင့် ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်ရသည့် သောကကို ခေါ်သည်။ ကုရ်အာန် ၃၅:၃၄ တွင် မိမိတို့၏ ပူပင်သောက ဗျာပါဒများ ကင်းဝေးဖယ်ရှားရေး အတွက် အကြောင်းတရားများကို ဖြစ်ပေါ်စေထားသည့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သာလျှင် အထူးတလည် ကျေးဇူးတင်၊ ချီးမွမ်း၊ ကျေနပ်စရာအရှင်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ၃၅:၃၄ တွင်

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

(အလ္လာဟ်စကား၊ အလ္လာဟ်တရားအတိုင်း ယုံကြည်၊ လက် တွေ့ကျင့်သုံးသည့်လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှစ်ဌာနရှိ သုခချမ်းသာ ဂျန္ဓုတ် ပိုင်ရှင်တို့က) ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးမတို့၏ အပူအပင် သောကဗျာပါဒများကို ကင်းဝေး ဖယ်ရှားရေးအကြောင်းတရားများကို လမ်းညွှန်ရှင် အလ္လာဟ်သည်သာလျှင် ကျေနပ်နှစ်သက် ကျေးဇူးတင် ချီးမွမ်းစရာအရှင်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်၊ ကျွန်မတို့၏ ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်သည် လူ့သက် တမ်းတစ်လျှောက်လုံး၏ အန္တရာယ် ရန်စွယ် တို့အား လုံခြုံမှုပေးနိုင်သော အရှင်၊ မိမိတို့၏ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု အကျိုးရလဒ်ကို အပြည့် အဝ တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်းပေးတော်မူ သော အရှင် လည်းဖြစ်တော်မူ၏။

And they shall say: Thanks to Allah who has put grief away from us. (35:34)

ကုရ်အာန်၏နေရာပေါင်းများစွာတွင်
حَزْنٌ لَا تَحْزَنُوا ဟုဖော်ပြထားရာ သင်(တို့) မပူနဲ့၊ သင်(တို့) သောကမရောက်ကြနဲ့ဟု ဘာသာပြန်ဆိုထားရာ ဝေါဟာရစာ လုံးအရ မမှားပါ။ ကုရ်အာန်မှ ပြည့်စုံနေသည့် တရား သဘော၊ သဘောတရားအရမူ သင်(လူသား) တို့အား စိတ်ဒုက္ခ၊ ကိုယ်ဒုက္ခ ပူဆွေး သောကကိုဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်စေမည့် အကြောင်းအရာ များမှ ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေထိုင် အသက်ရှင် ကြကုန်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆောင်၏။

အမှန်မှာ حَزْنٌ သည်မာကျောသော ကျောက်တုံး၊ ကျောက်ခဲ များသာရှိသည့် မြေလွှာ ကိုခေါ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ လူတို့ကြိုးပမ်း ထွန်ယက်၍ စိုက်ပျိုးမည့် မျိုးစေ့သည် အညှောင့် ထွက်ရှင်သန်စရာ

ခေတ်ကာလအမျိုးမျိုး၊ နယ်မြေဒေသ အသီး သီးသို့ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် စေလွှတ်ခဲ့သော တမန်တော်တို့အား မယုံကြည်သွေဖီ ဆန့်ကျင် အာခံသည့်အုပ်စု အသီးသီးကို حَزَابٌ အဟ် ဇာတ်ဟု ကုရ်အာန် ၄၀:၃၀ တွင်ဖော်ပြထား၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ကဏ္ဍအမှတ်စဉ် (၃၃)ကို الحَزَابُ ဟုအမည်ပေးထား၏။ အလ္လာဟ်၏ တမန်တော် رسول الله ကို သွေဖည် ဆန့်ကျင် စစ်ပြုကြကုန်သော အုပ်စုသင်းပင်း များကို ဤသို့အမည်ပေးထား၏။

အစ္စလာမ်အတွင်း အုပ်စု သင်းပင်းဂိုဏ်း ဂဏ တည်ထောင် ခြင်းကို 'ရှိုရ်ကံ' كُشْرُဟု ကုရ်အာန် ၃၀:၃၁-၃၂ကထင်ထင်ရှားရှား တိတိပပဖော်ပြထား၏။

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

(အလ္လာဟ်စနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူ)တို့ မှန်ရိုက် (အလ္လာဟ် ပြုလူမှုဘဝတည်ဆောက် မှုစနစ်ကို အခြားတစ်စုံတစ်ခုသော အတွေး အခေါ်အယူအဆနှင့်တူဖက်သူ) မဖြစ်ကြလေ နှင့်။

مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ၎င်းမှန်ရိုက်တို့သည် သူတို့၏ဒီနီ (ဘာသာ သာသနာ စနစ်)ကို အစိတ်စိပ်အမွှာမွှာ ကွဲပြား ခြားနားအောင်ပြုလုပ်ကြ၏။ ဂိုဏ်းဂဏ ဝါဒ၊ လမ်းစဉ်များအဖြစ်တည်ရှိရောက် ရှိနေကြသည်။

(حِزْبٌ)အသင်းအဖွဲ့ပါတီ၊ ဂိုဏ်း ဂဏဝါဒ၊ လမ်းစဉ်အသီးသီး တို့သည် မိမိတို့၏ မူဝါဒ လမ်းစဉ်အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ်ဖြင့် သာ ပျော်ရွှင်နေကြကုန်၏။

၃၀:၃၁-၃၂ ဤအာယာတ်အရ အစ္စလာမ် တွင် မည်သည့် သင်းပင်းအုပ်စု၊ ဂိုဏ်းဂဏ အလျင်း မရှိစေရ။ သင်းပင်းအုပ်စုဂိုဏ်း ဂဏ ရှိနေသေးသ၍ ကာလပတ်လုံးဒီနီမရှိနိုင်၊ ထို ကြောင့်သင်းပင်း အုပ်စု၊ ဂိုဏ်းဂဏတို့ကို စွန့် လွှတ်ပိတ်သိမ်းပြီး ကုရ်အာန်ထဲတွင် အလ္လာဟ် လမ်းညွှန်ထားသည့် အစ္စလာမ်တည်းဟူသော လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုစနစ်ကို သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူတို့ စုပေါင်း ညီညာ တည်ဆောက်မှ သာလျှင် “ရှိုရ်ကံကင်းဝေး အစ္စလာမ့် အရေး” ပေါ်လွင် ထင်ရှားလာမည်။

Because of its preoccupation with unity of mankind the Qur'an is naturally opposed to sectarianism in Deen and factionalism in politics. Sects and factions breed strife and dissension in Ummah. According to the Quran, sactarianim is a form of shirks: ' ' And be not Mushrikeen, i.e. of those who split up their Deen.

အခြေအနေမရှိသည့် အနက် အဓိပ္ပာယ်ပေါက်၏။ ၎င်း Ḥٰزُ၎်
နှင့် တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်ဖက် စာလုံးမှာ سَهْلٌ ဖြစ်ပြီး မြေဆီ
သြဇာအပြည့်ရှိသောမြေ၊ မျိုးစေ့ကို လွယ်လွယ် ကူကူစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး
အညောင်ထွက် ရှင်သန်စေ မည့် မြေဆီလွှာဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်
ဆောင်၏။

ကုန်အာန်သည် ဤစာလုံး Ḥٰزُ၎်နှင့် ရှေ့နောက်အတူတွဲ၍
ဖော်ပြတတ်သော အခြား စာ လုံး တစ်လုံးရှိသေး၏။ ၎င်းမှာ
(خَافَ، خَوْفٌ) ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်စရာ အဖြစ်အပျက်/ အကြောင်း
တရား။

Ḥٰزُ၎်နှင့် خَوْفٌ တို့၏ကွာခြားချက်မှာ အောက်ပါ အတိုင်း
ဖြစ်ပါသည်။

خَوْفٌ မှာ ရှေ့လာမည်၊ လာလတံ့၊ အချိန် ကာလ(အနာဂတ်
ကာလ)တွင်တွေ့ကြုံခံစားရအံ့သော၊ အပူအပင်အကြောက်အရွံ့၊
စိုးရိမ်ရမှု၊ ဆုံးရှုံးမည့် အရေး၊ ဒုက္ခဆင်းရဲ ရောက်မည့်အရေးကို
خَوْفٌ ဟုအနက် အဓိပ္ပာယ်ဆောင်၏။

Ḥٰزُ၎် မှာဖြစ်ပျက်ပြီးစီးလွန်မြောက် သွားပြီး သော အဖြစ်အပျက်
အကြောင်းတရားတို့၊ ကြောင့် တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရသည့်
ပူဆွေးဝမ်းနည်းခြင်း၊ သောက ဗျာပါဒ၊ လက်လွတ်ဆုံးရှုံးခဲ့ရ
သည့် ဒုက္ခဆင်းရဲကို Ḥٰزُ၎် ဟုအနက် အဓိပ္ပာယ် ရ၏။

ဤသဘောတရားများကို ကွင်းကွင်း ကွက် ကွက်ဖော်ပြထား
သော ကုန်အာန် ၃:၁၃၈ နှင့် ၂:၃၈ကို လေ့လာကြည့်ရှု
သင်ခန်းစာရယူ ကြပါစို့။

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْآعْلُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

(သင်တို့ သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက် လုံး) သင်တို့တွေကို
အားငယ်စိတ်ပျက်၊ လက်လျှောငေးမှိုင်းသွားစေမည့် အကြောင်းအရာ
များကိုဖြစ်ပွားစေမည့် နည်းနာစနစ်များ ကိုမကျင့်သုံးလေနှင့်။
ကြေကွဲဝမ်းနည်း၊ ပူဆွေး သောက ဗျာပါဒတွေပွားများစေမည့်
အကြောင်း တရားများကို ဖြစ်ပွားစေမည့် နည်းနာစနစ်
များကိုလည်း မကျင့်သုံးလေနှင့်၊ အကယ်၍ သင်တို့သည်
အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ချက်ကို တကယ် ပင်သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ
ဖြစ်ကြပါလျှင် သင် တို့၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်သည် (သက်ဝင်
ယုံကြည်သူများ၏ နေရာမွန်ဖြစ်သော) အထွတ် အထိပ်သို့ရောက်ရှိ
နေပြီးဖြစ်မည်။ (၃:၁၃၈)

O Momineen, do not lose heart or be
depressed for you shall gain ascandancy,
provid ed you are true believers. (3:138

فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ငါ(အလ္လာဟ်)ရှင်၏ လမ်းညွှန်ကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူ မည်သူမဆို
သူတို့၏သက်တမ်း ကာလတစ်လျှောက် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့စရာ
တစ်စုံတစ်ရာမျှ အလျှင်းရှိမည် မဟုတ်သည့် ပြင်၊ ပူပင်သောက၊
ပူဆွေးဝမ်းနည်းစရာ လည်း လုံးဝရှိမည်မဟုတ်။ (၂:၃၈)

And if, as is sure, there comes to you
guidance from Me, whosoever follows My

guidance, an then shall be no fear, nor shall
they grieve. (2:38)

အလ္လာဟ်ညွှန်ပြသည့် هُدَايَ ဟုဒါယ ငါအရှင်၏ လမ်းညွှန်
အတိုင်း သက်ဝင်ယုံကြည် လိုက်နာကျင့်သုံးကြကုန်သော သူတို့
ရောက်ရှိ ကြရမည့် وَأَنْتُمْ الْآعْلُونَ အထွတ်အထိပ် ဆိုသည့်
အခြေအနေ ပန်းတိုင်သည် လောကီ လောကုတ္တရာ၊ နှစ်ဌာနလုံးတွင်
မိမိတို့အတွက်ရော၊ ပတ်ဝန်းကျင်လူသားအားလုံး အားလုံး အတွက်
ပါ ထာဝရသုခချမ်းသာ ဖူလုံပြည့်စုံ၊ ဖောဖောသီသီကုံလုံ ကြွယ်ဝ
သောဂျန္ဓတ် သုခ ဘုံတွင် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုစသည့် ဘဝရေးရာ
လိုအပ်ချက် အားလုံးဖူလုံပြည့်စုံလင် ရုံတင်မက အလှူအပယ်
ပေါများနေမည့် အခြေအနေဖြစ် ကြောင်းကို ကုန်အာန် ၂၀:၁၁၈-
၁၁၉ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

إِنَّ لَكَ الْآلَاءَ تَجُوعٌ فِيهَا وَلَا تَعْرِىٰ وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحٰى

အမှန်ပင် ယင်းသုခချမ်းသာ (ဂျန္ဓတ်)ဘဝ အခြေအနေ တွင်
ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး၊ အစားအစာ သောက်ရေ ခေါင်းပါးပြတ်
လတ်ခြင်းမရှိ၊ ဝတ်စား ဆင်ယင်စရာ ပြတ်လပ်ရှားပါးခြင်းမရှိ
ပူလောင် ပြင်းပြသော ရာသီဥတုမရှိ။

ဤသည် ကုန်အာန်တွင်အလ္လာဟ်ကပြော သော ဤလောကီ
လောကုတ္တရာနှစ်ဌာနတွင် အာမခံ ချက်ရှိသည့် ဂျန္ဓတ်ဘဝအခြေ
အနေတွင် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှု ကင်းမဲ့လျက် ပူပင်သောက ကင်းဝေး
နေမည်။ (၂၀:၁၁၈-၁၁၉)

ح س ب

- စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး
(حَسَبَ ، يَحْسُبُ ، حَسْبَانَا ، وَحِسَابًا)
ရေတွက်သည်၊ တွက်ချက်သည်
to calculate, to count,
- حَسِبَ ، يَحْسَبُ ، مَحْسَبَةً ، رَحِيبَانَا
ထင်(မြင်)သည်၊ ယူဆသည်
to deem, to think, to regard.
- حَسْبُ လုံလောက်သည့်အရာ၊ လုံလောက်ခြင်း၊ အတိအကျ လုံ
လောက်ခြင်း၊ နောက်ထပ် ဘာမျှ မလိုအပ်စေသည့် အရာ
- حَاسِبٌ ရေတွက်သူ၊ တွက်ချက်သူ
counter, accountant
(အများ(حَسْبَانُ) حَسَابٌ အရည်အတွက်၊ ကိန်းဂဏန်း၊
စာရင်း၊ စာရင်းအင်း
calculation, accounting
- حَسْبُكَ دَرَاهِمٌ တစ်ဒိဂ်ဟမ်(ငွေ)သည်
လုံလောက်၏။

ကုန်အာန် ၉:၅၉
حَسْبُنَا اللَّهُ

အလ္လာဟ်(၏ဥပဒေသပြဋ္ဌာန်းချက်) သည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် လုံးဝလုံလောက်ပါပြီ။
حَسْبُ စာရင်းအင်းစစ်သူ၊ ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သူ၊ စစ်ဆေးသူ ကုန်အာန် ၁၇:၁၄ တွင် သင့်ကိုစစ်ဆေးရန် သင်၏ نَفْسُ သည် လုံလောက်ပါ၏။

Allah's law is quite sufficient for us.

كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် သက်ရောက်မည့် ရလဒ် اعمال သက်သေပြုချက်များအားဖြင့် အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေအရ သင်လူသား၏ نَفْسُ (လူ့အရင်းအမြစ် စွမ်းအား)သည်ပင် သင်လူသား အား စစ်ဆေးရန်လုံးဝ လုံလောက်ပါပြီ(အခြား ပြင်ပသက်သေ စစ်ဆေး စရာ လုံးဝမလိုပါ။)

According to law of Requital your own self should suffice to make out an account against yourself. (17:14)

လူသား၏ အကောင်းသို့မဟုတ် မကောင်း သော လုပ်ရပ်၏ ရလဒ်သည် ယင်းလူသားနှင့်ပတ်သက်ပြီး အထင်အရှား မကွယ် မပုဂံ ထုတ်ဖော်မည့် ထွက်ဆိုမည့်အကြောင်းကုန်အာန် ၁၉:၁၄ တွင်-

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

လူသား၏လုပ်ရပ်ကြောင့် သက်ရောက်လာ မည့် ရလဒ်နှင့် ပတ်သက်၍ ၎င်းလူသား၏ نَفْسُ အား ဆန့်ကျင်၍ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုမှု အထင် အရှားပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။

Yes, man is evidence against himself.

လူသားတို့၏ လုပ်ရပ်ကြောင့် သက်ရောက် လာမည့် ရလဒ်များအထင် အရှားတွေ့ မြင်လာ မည့် အချိန်ကာလ وقت ظهور نتائج أعمال ကို ကျမ်းမြတ်တွင်

يَوْمَ يُقْوَمُ الْحِسَابُ စာရင်းအင်း စစ်ဆေးချိန်ကာလ الْحِسَابُ စာရင်းအင်းထွက်ပေါ်ချိန် စသည်ဖြင့် ကုန်အာန် ၁၄:၄၁ တွင်ဖော်ပြ ထားသည်။

ကောင်းဆိုးလုပ်ရပ်တိုင်း၏ ရလဒ် သည် လုပ်ရပ်စတင်ချိန်မှပင်ဖြစ်ထွန်း သက်ရောက် ဖွဲ့စည်းနေတတ်သော် လည်းအကောင်အထည် ထင်ရှား ပေါ်လွင်ရန်ကား အချိန်ယူတတ်ပါ သည်။ နေ့စဉ်သဘာဝထဲမှ သာဓကအဖြစ်ပြ ရသော်-

သစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ်၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီးများ ဖူးပွင့်ဖြစ်ထွန်း ဖို့ရန် လိုအပ်သည့် (Gene) ဗီဇနှင့်ဓာတ်သဘာဝ(chemical make-up) သည် ယင်းသစ်ပင်အတွက် သစ်စေ့စတင် သည့်အချိန် ကာလထဲကပင် ဖွဲ့စည်းဖြစ် ထွန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းသစ်စေ့ထဲရှိ နောင်ဖြစ်လာ မည့် အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီးများ၏ ဗီဇ Gene နှင့်ဓာတ်သဘာဝ(chemical make-up) အခြေအနေတွင်တွေ့ မြင်ရန် စူးစမ်းရန် ကိုင်ပြု ရန်တော့ မဖြစ်နိုင်ပေမယ့် သစ်စေ့ကို မြေကြီးထဲ ချစ်က်ချိန် မှစ၍ ရေ၊ မြေ၊ လေ၊ နေ စသည့် အလ္လာဟ်

စီစဉ်ထားသော (လူ့အခေါ်)သဘာဝ၏ စေ့ဆော် နိုးဆွ၊ ဓာတ်ပြု ခြင်းကြောင့် စတင်နိုးကြား၊ ထကြွလှုပ်ရှားပြီး တဖြည်းဖြည်း တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ပြောင်းလဲလာပြီး ကြီးမားဖွံ့ဖြိုးလာရင်း၊ အချိန်ကာလတစ်ခု ရောက်လာသောအခါ ရွက်၊ အပွင့်၊ အညှောက် များမှ ပုံမှန်အရွက်များ ဖူးပွင့်မှအပွင့်များ၊ သီးကင်းသီးနုမှ လုံးပြည့်အသီးကြီးများ စသည်ဖြင့် အထင်အရှား အကောင် အထည်ဖော် ပေါ်ပေါက်ချိန်ကို အလွယ်တကူသိမြင်နိုင်၏။

“ကိန်းဂဏန်း၊ အရေအတွက်၊ စာရင်းအင်း” ဖြစ်ပေါ်မှု

နေနှင့်လ သွားလာလှုပ်ရှားမှု၊ နေနှင့်လ အပြောင်းအလဲကြောင့် ရက်၊ လ၊ ခုနှစ်‘သက္ကရာဇ်’ စသည် ဖြစ်ပေါ်မှုကို ကုန်အာန် ၆:၉၄ တွင် အလ္လာဟ်ကဖော်ပြလမ်းညွှန်ထားပုံမှာ -

وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حُسْبَانًا

တွက်ချက်၊ ရေတွက် စာရင်းအင်းများ ကိစ္စအတွက်နေ နှင့်လတို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် က စီရင်ဖြစ်ထွန်းစေထား၏။

He has devised... the sun and moon for computing times (6:97)

အနှစ်ချုပ်အားဖြင့် လိုရင်း တိုရင်းဖြစ်သော အထက်ပါ အာယတ်က အကျယ်ရှင်းလင်းချက်အဖြစ် ကုန်အာန် ၁၀:၅ နှင့် ၁၇:၁၂တွင်ထပ်ဆင့် တစ်ကျော့ပြန် ထူးခြားသော စကားလုံးအလှည့် အပြောင်းများ အဖြစ်ရှင်းထားပုံမှာ-

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ

السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

နေ ကို ကိုယ်ပိုင်အလင်းရောင်ရှိသောအရာ အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ လ ကို ရောင်ပြန် (Reflection) အလင်းရောင်ဖြစ်သော အရာ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ စီရင်ဖြစ်ထွန်းစေထား သည့်အရှင် သည်လည်း အလ္လာဟ်ပင် ဖြစ် သည်။ ထို့ပြင် လကို(လဆန်းလ ဆုတ်) စခန်း အဆင့်ဆင့် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားပြန်ရာ သင် တို့လူသားများ ခုနှစ်အရေအတွက်နှင့် စာရင်း ဇယားများကို သိရှိနားလည်နိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

He has designed the sun as shining glow and the moon which reflects light and appointed stages for the moon so that you may reckon time and mark the number of years. (10:5)

လ အခြေပြုပြုကွဒိန် Luna calander ရော နေ အခြေပြုပြုကွဒိန် Solar calander ပါ လူတို့ အတွက် အကျိုးရှိ အသုံးချနိုင်ကြောင်းအထက်ပါ အာယတ်ကဖော်ညွှန်းနေ၏။

အလ္လာဟ်ပေးရင် ‘ခေါင်မိုးတောင်ဖောက်ပြီး ပေးနိုင်တယ်တဲ့ ဟုတ်ရဲ့လား-တကယ်လား-

အထက်ပါအပိုဒ်ကို လူတွေကပြောကြတယ် အလ္လာဟ်ပေးရင် စာရင်းအင်းတောင်မလုပ်နိုင်၊ တိုင်းတာလို့တောင် မကုန်နိုင်ဖြစ်မှာ တဲ့--တကယ်လား--

ဒီကိစ္စကို ကုရ်အာန် ၂:၂၁၂ တွင်

وَاللَّهُ يَرِزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

‘အလ္လာဟ်ပြု လူမှုဘဝ’စနစ် ဥပဒေအတိုင်း ပါဝင်သူတွေ အားလုံးစုပေါင်းတည် ဆောက် ကြလျှင် လူ့ဘဝအတွက် လိုအပ်သည့် စားနပ် ရိက္ခာအပါအဝင် အရာအားလုံး ဖူလုံပြည့်စုံရုံ တင်မက အလှုံပယ်ပေါကြွယ်များပြားမည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဌာန်းချက်စနစ် ယေး အားလုံးသည် ဥပဒေသ၊ နိယာမ ပြဌာန်း ချက်နှင့် အညီသာဖြစ်ပျက်တည်ရှိနေ၏။ စိတ်ကူးစိတ်သန်း ဗရမ်းဗတာ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ချင်တိုင်း စိတ်ကူးရတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေခြင်း မျိုးမဟုတ်ပါ။ ကုရ်အာန် ၁၃:၈ တွင်

وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ

အရှင်မြတ်၏ စီရင်စီမံပြုလုပ်ထားသမျှ အရာ အားလုံးတို့သည် တိတိပပတိုင်းတာ သတ်မှတ်ပြဌာန်း ထားသည့် နိယာမ၊ ဥပဒေသ နှင့်အညီဖြစ်ပျက် တည်ရှိလျက်ရှိ၏။

ح س د

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး

حَسَدٌ -လှပခြင်း၊ ပုတ်ချခြင်း။

-တစ်ဖက်သားထံရှိသည့်အရာကို မိမိ ရယူလိုသဖြင့် မဖွယ်မရာသော နည်း လမ်းဖြင့်ပိုင်ဆိုင်ရန် ကြိုးပမ်းအား ထုတ်လိုသော စိတ်နေသဘောထား -မစားရတဲ့အမဲ သဲနဲ့ပက်လိုသည့် စိတ်ထား

-တစ်ဖက်သားကို ကျိုးယုတ်စေ၊ နစ်နာ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ထား -

မနာလိုခြင်း၊ မနာလိုမုန်းထားစိတ်

အလ္လာဟ်ပြုလမ်းညွှန်နှင့်အညီ ၁၀ တည် ဆောက်နေသူတို့ကို တဖက် ဆန့်ကျင်သူ တို့က မိမိတို့ဖက်သို့ ပြန်လာကြစေချင်သည့် ဆန္ဒများ သူတို့၏အတွေး၊ အသိ၊ လုပ်ရပ်တို့တွင် အထင် အရှား ရှိကြောင်း ကုရ်အာန် ၂:၁၀၉ တွင်-

حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ

‘အပျက်စိတ်၊ အပျက်စိတ်၊ မနာလိုစိတ်မှ ပေါက်ပွားလာသော မုန်းတီးမှုသည် လူတို့တွင် အပျက်သဘောကို ဆောင်သည်။’

On account of their selfishness jealousy is formed in their Nafs. (2:109)

မနာလိုစိတ်သည် ကြီးစွာသောစိတ်ရောဂါ တစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ မလိုလားအပ်ကြောင်းနှင့် ကင်းဝေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းကိုပါ တိတိပပ ဖော်ပြထားပုံကို ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ ဆူရာ (၁၁၃)၏ အစနှင့် အဆုံးသတ် အာယာတ်တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ

..... قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

မိမိတို့လက်ခံ ယုံကြည်ကျင့်သုံးနေသည့် အလ္လာဟ်ပြုစနစ် (رَبُوبِيَّة) လူသားအချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပြုစုမျှဝေ ပျိုးထောင်

သည့်စနစ် အောင်မြင်ကြီး ထွားလာခြင်းအပေါ် မနာလို မရှုစိတ်မုန်းတီး ရန်ပြုလိုသည့် အဖျက်စိတ် ရှိသူတို့၏ ထိုးနှက်ဖန်တီးလာသည့် ဘေး အန္တရာယ်၊ မာန်စွယ်များမှ လုံခြုံကာကွယ်မှုရှိရန် မှာ လူသားအားလုံးကို ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်းဥပဒေသများကို လက် တွေ့လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့်သာ ရယူနိုင် ကြောင်းကို (သင်တမန်တော်)အသိ ပေးကြေငြာ ပြောဆိုပါ။

ح س ن

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး

الْحُسْنُ -အချိုးအစားအတိုင်းအတာ ညီညွတ် မျှတ၊ သဟဇာတဖြစ်နေခြင်း -
အချိတ်အဆက်ညီညွတ်မျှတခြင်း -
ဟန်ချက်မျှတ ကိုက်ညီခြင်း၊ ထို့ကြောင့် လှပတင့်တယ် ကောင်းမွန် နေခြင်း

الْحُسْنُ ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးမှာ فَسَادٌ ဖြစ်၏။
فَسَادٌ နှင့် سُوءٌ တိမ်းစောင်းချို့ယွင်း၊ ချွတ်ချော် ခြင်း ဖြစ်သည်။

အချိုးအစားလွဲမှားမကိုက်ညီခြင်း -
ညီညွတ်မျှတသဟဇာတမဖြစ်ခြင်း - အချိတ်အဆက် ပျက်ယွင်းတိမ်း စောင်းမှု ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် အကျည်း တန်၊ ချို့ယွင်း၊ လွဲမှား၊ တိမ်းစောင်း ရုပ်ဆိုး မှားယွင်း ဖောက် ပြန်ပျက်စီး၊ ယိုယွင်းသွားနေခြင်း ဖြစ်၏။

الْحُسْنُ -means the most balanced pro-portion of various parts of a body. Normally, it is used for things which look nice and pleasant (Moheet). It is also used as antonym of (Sooun سُوء) and (Fasad فَسَادُ), which means out of balance unproportion; disorder, dishamony.

အလ္လာဟ်တရား၊ အလ္လာဟ်စကား၊ အလ္လာဟ် လမ်းညွှန်၊ အလ္လာဟ်ဥပဒေသသည် الْحُسْنُ ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးခြင်းဖြစ်၏။ (d) أَحْسَنُ အရာရာအားလုံးကို ဟန်ချက်ညီညီ၊ အချိုးအစားကျကျ၊ ညီညွတ် မျှတ၊ အချိတ် အဆက် ကျနအောင် စီရင် ပြဌာန်းခြင်းဖြစ်သဖြင့် အရာရာသည် လှပတင့်တယ်ရှုချင်စဖွယ်၊ သပ်ရပ်နေ၏။ ထို့ကြောင့်လောကနှင့် လူသား ဝန်းကျင်ကို အလှဆင်ခြင်းဖြစ်၏။

حُسْنُ Husn- means beauty. It signifies proportion

When a person conducts himself in accordance with Divine Law, every act of his will bring about husn in his own personality or to make it balanced and properly proportioned; it is also conducive to maintenance of balance and proportion in the social order and the universe at large. In the event, the individual develops a balanced

personality and a society rid of imbalance and disharmony is created thereby which ensures true happiness to all.

အထက်ဖော်ပြပါ ဆန့်ကျင်ဘက် အနက် ဆောင်သော الْحُسْنُ နှင့် စကားနှစ်လုံးကို တစ်နေရာထဲ တစ်အာယတ်ထဲတွင် နှိုင်းယှဉ် ဖော်ပြ တွဲဖက်ထားပုံကို ကုရ်အာန် ၂၈:၇၅ တွင်

وَإِحْسَنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

ဤလောက လူမှုဘဝ တစ်လျှောက်လုံး နေထိုင်စဉ်ကျင့် သုံးနေရသည့်အလွှာဟိ၏စနစ်မှာ သင်၏အားနည်းပျက်ကွက် ချို့တဲ့မှုများကို ဖြည့် တင်းပေးပြီး သင့်ဘဝ တင့်တယ်လှပ အချိုး ကျနေသကဲ့သို့ အခြားအခြားသော လူတို့၏ ဘဝပေါင်းများစွာ၏ အားနည်းချက် ပျက်ကွက် ချို့တဲ့မှုများကို သင်ကလည်းဖြည့်တင်း ပေးပြီး သူတို့၏ ဘဝတင့်တယ်လှပအချိုးကျအောင် ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ပေးပါ။ (သာဓကအားဖြင့် ချမ်းသာသူတွေက ကျိကျိတက်ချမ်း သာနေကြပြီး ဆင်းရဲသူများက တနေ့တစ်ခြား ကုန်းကောက် စရာမရှိ၊ ထမင်းနပ်ကျော်စားနေခြင်းမျိုး စသည်တို့သည် فَسَادٌ ဖြစ်လေရာ)အချိုးကျ ညီညွတ်မှုတ မက္ကာဟရလေအောင် ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ပါ။ အခြေအနေ အရပ်ရပ်တွင် တစ်ဖက်စောင်းနင်းကွာ ဟနေအောင်ပြုလုပ်သူ مُفْسِدِينَ များကို အရှင်မြတ်နှစ်သက်ခြင်း အလျင်းမရှိ၊ ယင်းသူတို့ပျက်သုဉ်းကြရမည် အမှန်ပါ။

ကုရ်အာန်က လမ်းညွှန်သည့် လောကနှင့် လူ တို့အားအလှ ဆင်ခြင်း أَحْسَانٌ အိဟ်ဆာန် ဆိုသည်မှာ လူတစ်ဖက်သား၏ အားနည်းချက်ကို ဖြည့်တင်းပေးပြီး သူ၏ဘဝအချိုးအစားကျ ပုံမှန် လည် ပတ်ညီညွတ်လှပတင့်တယ်အောင် စီမံပြုပြင် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။ ထိုကြောင့် လူမှုဘဝတည်ဆောက်မှုတွင် ပါဝင် သူတို့၏ အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းများ စံချိန်စံညွှန်း ကိုက်ညီပြီး အချိုးအစားများ ညီညွတ်သော နေ့စဉ်ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင် စွမ်းရှိအောင် စီမံဆောင်ရွက်ပုံပိုး ကူညီခြင်းကို أَحْسَانٌ အိဟ်ဆာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

عَدَلٌ အဒလ်ဆိုသည့်စကားရပ်နှင့် أَحْسَانٌ ကို နှိုင်းယှဉ် ဖော်ပြရလျှင်

عَدَلٌ ပေးဆပ်ပြုစုရာတွင် အတိုင်းအတာ အပြည့် ပေးဆပ်ပြုစုပြီး မိမိရယူဖြည့်တင်း စရာကိုလည်း အတိုင်းအတာ အပြည့်ရယူ ဖြည့်တင်းခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

(၅၀% ရာနှုန်း ၅၀% စီ)

أَحْسَانٌ တွင်ပေးဆပ်စရာကို အတိုင်းအတာ ပိုပိုသာသာ၊ သာသာထိုးထိုးပေးဆပ်ရပြီး မိမိ အတွက်ရယူဖြည့်တင်းရာတွင် ရသင့်ရထိုက် သည်ထက် လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ နည်းနည်းပါးပါး အနာခံစရာရှိ မိမိကသာအနာခံခြင်းမျိုးဖြစ် သည်။

أَحْسَانٌ (Ihsan) means to restore some one's balance. Raghib says that Ihsan can be done in two ways. Firstly, to do some good to the

other (to make up this deficiencies and set right his balance) also to bring harmony in one's own deeds and thus beautify his persons. One who acts in this manner is called Mohsin (plural Mohsineen). He further explains that Adl عدل (Justice) is to give to the other person his due right and retain one's due share but Ihsan is to give someone more than his right and retain less than what is one's due: (Taj)

ထိုကြောင့် ကုရ်အာန်အရ သာသာထိုးထိုး ပေးဆပ်ခြင်းဖြင့်သာ လောကကို အလှဆင်နိုင် မည်။

أَحْسَانٌ ၏ ဆင့်ပွားအနက်များရှိသေး၏။

(၁) ညီညွတ်မှုတ၊ အချိုးအစားကျခြင်း အနက် ဖြင့် ကုရ်အာန် ၂၈:၁၄တွင် တမန်တော် မူဆာ(ﷺ) နှင့် ပတ်သက်၍ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)သည် အရွယ်ရောက် ရင့်ကျက် လာ သည့်အခါတွင် အစစအရာရာ တွင်ညီညွတ်မှုတ၊ အချိုးအစား ကျကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပြုမှုလာရာ ငါ အရှင်မြတ်သည် သူ့အား ဆင်ခြင်တုံတရားကိုပါ ချီးမြှင့်ခဲ့၏။ ဤသို့ဖြင့် ငါအရှင်သည်(လူသား တို့၏ ဘဝတွင်)အစစအရာရာညီညွတ်မှုတ၊ အချိုးအစား တကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုပြုသူ مُحْسِنِينَ များ အားထိုက်ထိုက် တန်တန်အကျိုး ရလဒ်ကို ချီးမြှင့်သွားသည်။

And when he attained his maturity and become full-grown, We granted him wisdom and knowledge. Thus do We reward those who do good (to others). (28:14)

(၂) အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည့် စုံခိုင်လုံတိကျ လှစွာ သိရှိနားလည်သဘော ပေါက်ခြင်းအနက်ဖြင့် ကုရ်အာန် (၁၂:၃၆)တွင် တမန်တော်ယူဆွဖ် (u)သည် အကျဉ်းထောင် အတွင်း ထောင်ကျဖော်နှစ်ဦးတို့၏ အိမ်မက် မြင်တွေ့ပုံများကို ကြားနာပြီး ယင်း 'အိမ်မက်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကောက်ယူမှုကို ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်း ကြလေရာ သူတို့က

إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

သင်(ယူဆွဖ်)သည် အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ကို ပြည့်စုံ ခိုင်လုံတိကျစွာ သိရှိ နားလည် သဘောပေါက်သူများအနက်မှ တစ်ဦးဖြစ်သည် ကို ကျွန်တော်တို့တွေ့မြင်ရပါသည်ဟု မှတ်ချက် ချကြကုန်သည်။

ကုရ်အာန်တွင် حَسَنَاتٌ လူသားဘဝ ကောင်း ကျိုးချမ်းသာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအစုစုတွင် ၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် سَيِّئَاتٌ ဆိုးကျိုးဒုက္ခဆုံးရှုံး နှစ်မွန်းမှု အစုစုဖြင့် နှိုင်းယှဉ်သုံးနှုန်းထားပုံကို ကုရ်အာန် (၃:၁၁၉)တွင် တွေ့ရ၏။

حَسَنَةً သုခချမ်းသာ၊ သက်တောင့်သက်သာ၊ ဖူလုံပြည့်စုံခြင်း(၎င်း၏

ဆန့်ကျင်ဘက် *مُصَيِّبَةً* ဒုက္ခဆင်းရဲ၊ အကျပ်အတည်း) အနက်ဖြင့် ကုရ်အာန် ၉:၅၀ တွင်တွေ့ရ၏။

လောကတွင် လူ့အစုအဝေးတစ်ရပ်အတွက် မိမိတို့၏ လူမှုဘဝ တစ်ရပ်လုံးကို မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်နိုင်မှသာ ပြည့်ဝသောစီမံ၊ ခန့်ခွဲမှု အစုစုကို ပြုလုပ်နိုင်ရာ ရောက်နိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၇:၁၃၇ တွင် အင်အားနည်းပါးလျက် ရှိနေသည့် အိမ်ရာအီလီ မျိုးနွယ်တို့အား ပါလက်စတိုင်းနယ်မြေဒေသ တစ်ခုတည်းကို ဆက်ခံ၊ စီမံ၊ ခန့်ခွဲမှုပြုစေခဲ့ပါသည်။ ဤသည် အိမ်ရာအီလီမျိုးနွယ် တို့အပေါ်သင်၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်က ချီးမြှင့်ခဲ့သည့် ပြည့်ဝသော စီမံခန့်ခွဲမှု အစုစုတို့၏ အတိုင်းအတာ *أَحْسَنُ* (အမစာလုံး *حَسَنِي*) နာမဝိသေသန Adjective အချိုးအစား၊ အတိုင်းအတာ ညီညွတ်မျှတမှု၊ သဟဇာတအရှိဆုံး လှပတင့်တယ် အသဟယ်ဆုံးဖြစ်သော အချိတ်အဆက်အရှိ ဆုံး ဟန်ချက်အကျဆုံးသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ဂုဏ်တော်များနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၇:၁၈၀) တွင်

وَاللَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

အလ္လာဟ်၏ထံတွင် အချိုးအစားအကျဆုံး ညီညွတ်မျှတဆုံး၊ ဟန်ချက်အညီဆုံး ဂုဏ်တော် များရှိရာ ယင်းဂုဏ်တော်များအတိုင်း အလ္လာဟ် အားတသ၊ သတိရပြီး အရှင်မြတ်၏ အရည် အသွေးမျိုး၊ မိမိတို့ထံ (လူသား၏ အတိုင်း အတာ Within human capacity အတွင်း၌) ဖြစ်တည်ပွားများ ရရှိရန်ကြိုးပမ်း အားထုတ်ကြ ရမည်။

One must inculcate in oneself, so far as it is humanly possible to do so, those qualities which reflect Allah's attributes, maintaining absolute balance therein. (7:180)

ယင်းအာယတ်တွင်ပင် ဆက်လက်၍

وَذُرُوا الَّذِينَ يَلْحُدُونَ فِي أَسْمَائِهِ

အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များ အနက်မှ (တစ်ခု ကောင်းရွေးချယ်၍) အချိုးအစားလွဲချော် ဟန်ချက် မကိုက်ညီအောင် အစွန်းထွက်၊ တစ်ဖက်သတ်၊ တစ်ယူသန် ဆွဲယူသွားသူများကို သင်တို့လက်တွဲ ဖြုတ် စွန့်ပစ်ထားကြကုန်၊ စွန့်လွှတ်ထားကြကုန်။

Keep a loof from those who go to extreme in emulating some of the Divine qualities.

(The Qur'an 7:180)

အထူးမှတ်သားရမည့် အချက်မှာ အလ္လာဟ် ၏ ဂုဏ်တော် အရည်အသွေးမျိုး (လူသားအတိုင်းအတာ အတွင်း) မိမိတို့ထံ ဖြစ်တည် ပွားများရာတွင် တစ်ခုကောင်း၊ တစ်မည်ကောင်း ဖြစ် တည်ပွားများမှုမျိုး မဖြစ်စေဘဲ၊ အချိုးအစား၊ အတိုင်းအတာမပျက်မယွင်း၊ မတိမ်းမစောင်း မချွတ်ချော်ရန်လည်း အထူးအရေးကြီးလှ၏။ သို့မဟုတ် သာ ကုရ်အာန်ကပြသည့် လူမှုဘဝအတွင်း ရှိအခြားဘဝတူများနှင့် သူငါအများ လှပတင့်တယ်စွာ ကူးလူးဆက်ဆံနေနိုင်မည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံအကျဆုံး လက်တွေ့ ကျင့်သုံးနိုင် သည့် အရာကို ကုရ်အာန် ၂:၈၃ တွင်

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا

“သင်တို့သည် လူတို့အား ဟန်ချက်မျှတ အချိုးအစားကျ လှပတင့်တယ် အနက်ကြွယ်သည့် အပြောအဆိုများကိုသာ ပြောဆိုကြကုန်” မိမိအလိုကျ၊ မိမိဆန္ဒ၊ မိမိအတွက် ရှေ့တန်း တင်ပြီး၊ လူတို့အားခိုင်းစေ၊ အမိန့်ပေးခြင်း မျိုးဆိုပါက လူအချင်းချင်း သဟဇာတဖြစ်မည် မဟုတ်သည့် အပြင်အမျက် ဒေါသများပေါက် ကွဲပြီး ‘အပြောမတော်တခွန်း’ဖြင့် လူမှုအနိဗ္ဗာရုံ များသာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည်။

ဒီထက်တစ်ဆင့် တက်လှမ်းရပါဦးမည် ကုရ်အာန် (၂:၁၉၅) တွင်-

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

(အလ္လာဟ်ပြုစနစ်ဖြစ်သည့်) လူသား အချင်းချင်း ပြုစုပျိုးထောင်၊ ထူထောင်ဖေးမ၊ မျှဝေခံစားစေသည့် ဘဝလမ်း ကြောင်းတစ်လျှောက် မိမိ၏ချွေးနည်းစာကို အလှူပယ်မှုဝေ သုံးစွဲကြကုန်။ ဆက်လက်၍

လူမှုဘဝတစ်ရပ်လုံးတွင် *وَأَحْسِنُوا* သင်တို့ သူငါအများ အချိုးအစားကျ ဟန်ချက်ညီ သည့် အတိုင်းအတာဖြင့် တည်ဆောက်မှုပြုကြကုန်။

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

လူမှုဘဝတစ်ရပ်လုံးတွင် အချိုးအစားကျ ဟန်ချက်ညီသည့်အတိုင်းအတာဖြင့် တည် ဆောက်ကြသူတို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မြတ်နိုးချစ်ခင် တန်ဖိုးထားတော်မူ၏။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် *أَحْسَانٌ* ပြုခြင်း ကို အထူးတလည် အလေးပေးထားရာ ကုရ် အာန်နည်းကျ လောကနှင့်လူတို့အား အလှဆင် ပေးကြရာတွင် ပြန်လည်တုံ့ပြန်လာ မည့်အရာ (ကျေးဇူးကြေး)ကို မျှော်လင့်ထားခြင်း မရှိစေချင် ပါ။ ဤအကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၅၅:၆၀) တွင် *هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ*

အများဘာသာပြန်များတွင် ကျေးဇူးပြုလိုက် ခြင်း၏ တုံ့ပြန်မှုသည် ပြန်လည် ကျေးဇူးပြုခြင်း ပင်ဖြစ်သည် ဆို၏။

ဤအတိုင်းသာဆိုလျှင် မောင်ဖြူဒုက္ခရောက် စဉ်က မောင်နီက ကျေးဇူးပြုခဲ့သဖြင့် မောင်ဖြူ ဒုက္ခမှ ကင်းဝေးခဲ့ရသည်ဆိုပါစို့။ မောင်ဖြူသည် မောင်နီပေါ် ကျေးဇူးကြေးတစ်ရပ် တင်ရှိနေ လေပြီ။ အခွင့်အခါမကြုံ၍ မောင်နီ၏ ကျေးဇူးကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ခွင့် မရမချင်း မောင်ဖြူသည် မောင်နီ၏ရှေ့မှောက်တွင် ကျေးဇူးရှင် အရှင် သခင်တစ်ဦးအားရိုသေမှု ကျိုးနွံမှုဖြင့် မလွတ် မလပ် သူ့ကျေးဇူးအကြေး မပြေလည်သေးသူ တစ်ဦးအဖြစ်ရှိနေ၏။ မောင်ဖြူသည် အကြောင်း ကြီးငယ်များတွင် မောင်နီ၏အလို၊ အကြိုက် လိုက် နေရတော့သည်။ အခန့်မသင့်၍ မောင်ဖြူ သည် မောင်နီနှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံရာတွင် ထိပ်တိုက်ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုပြုမူမိ လိုက်ရာ မောင်နီကထိုင်ရာမထ လှုပ်အလယ် ကောက်ခါ ငင်ခါ ခင်ဗျားက ကျေးဇူးကန်းလိုက်တာဗျာ ကျုပ်ကို၊ ကျေးဇူးရှင်ကို ဒီလိုပဲလုပ်ရ သလားဗျာ ဟု အနိုင်ယူ ဝင့်ကြားစွာဖြင့် ထိုးနှက်လေ တော့သည်။ ဒါက လူ့လောက၊ လူတို့နယ်က ပြောကြ ဆိုကြ၊ ကျင့်သုံးကြတဲ့ ကျေးဇူးရှင်၏ကြေးကို မဆပ်ရသေးသမျှ ကာလပတ်

လုံး ကျေးဇူးကြွေး ကျေးကျွန်ဘဝရောက်နေရသည့် အနေအထား၊
ကုန်အာန် (၅၅:၆၀)၏ အလိုသဘောကို ရှင်းရန် ကုန်အာန်
(၇၆:၉)ရှိ အာယတ်ကို ကြည့် ကြည့်-

لَا تَزِيدُكُمْ جَزَاءً وَلَا تَشْكُرُوا

(အလ္လာဟ်ပြုလူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ် အတိုင်း ကျင့်သုံး
လိုက်နာသူတစ်ဦး၊ တစ်ဖက်လူသားအား ထိုက်ထိုက်တန်တန် ကူညီ
ယိုင်းပင်း ကျေးဇူးပြုခွင့်ရလေတိုင်း မဆိုင်းမတွ သင်တို့အား ယခုကဲ့သို့
ကျေးဇူးပြုခွင့်ရရှိမှုကြောင့် ကျွန်တော်သည် သင်တို့ထံမှ ဆုလာဘ်
အခကြေးငွေ တစ်စုံတစ်ရာမျှ ကိုမဆိုနှင့် ကျေးဇူးတင်ခြင်းကိုပင်
အလျှင်းအလိုမရှိပါဟု ကြေညာအသိပေးထားလိုက်၏။ အကြောင်းရင်း
က ကုန်အာန်နည်းကျကျင့်သုံးသူတို့အဖို့ ကျေးဇူးပြု ခွင့် ရသည့်
ကျေးဇူးကိုပြုမြဲ ပြုနေမည်သာဖြစ်သည်။ ဤနည်းလမ်းသည် မိမိ၏
سُنَّهကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုရရှိရေးအတွက်သာ
ဖြစ်သည်။ လူတို့ထံမှ ပြန်လည်တုန်ပြန်မှု လုံးဝမလို။ ဤသည် ကုန်
အာန်က သင်ကြားပို့ချ နည်းလမ်း ပြသည့် လူမှုလောက အလှ
ဆင်နည်းပင်ဖြစ်သည်။ လူ့လောကပတ်ဝန်းကျင်ရှိတစ်ဦး တစ်
ယောက်သော် လည်းကောင်း သဘာဝ လောက ဝန်းကျင်၏တစ်နေ
ရာတွင်သော်လည်းကောင်း၊ အချိုးအစားပျက်၊ ဟန်ချက်မညီအောင်
ဖြစ်နေလျှင် အလ္လာဟ်ပြုစနစ်အတိုင်း ကုန်အာန် နည်းကျ
ကျင့်သုံးသူသည် အမြန်ဆုံး အချိုး အစားကျ ဟန်ချက်ညီအောင်ပြု
လုပ်လိုက်ရန် တာဝန်ရှိသည်နှင့် အညီ မိမိတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်
ရန်မဆိုင်းမတွ ပြုလုပ်လိုက်ပါလေ။

Man realizes his good only by working for general
good of the society. The Quran put it clearly. “We wish
for no reward or thanks, from you.”

(76:9)

Man is really benefitting himself by serving other
follow-men so the question of reward does not arise.

ဤကဲ့သို့သော သဘောတရားအတိုင်းပင် ကုန်အာန် ၂၃:၉၆
တွင်

ادْفَعِ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّبِيَّةِ

သင်(တမန်တော်သည် လူ့ဘောင်ဝန်းကျင် တစ်ခွင်လုံး)
မညီညွတ် မမျှတသော ကွာဟချက် အစုစုကို ညီညွတ်မျှတ
အချိုးအစားကျ အတိုင်း အတာအပြည့် နည်းနာတကျဖြင့်သာ
ဖြည့် ဆည်းပံ့ပိုးပေးဆပ် ကုစားပေးပါ။

(O Rasool)! Substitute balance, har -mony and or-
der in place of imbalance, disharmony and disorder.
(23:96)

ح ق

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး
حَقِّ - အကြောင်းအရာတစ်ရပ်ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်နေမှုတွင်

ငြင်းဆိုခြင်းငှာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်သောဖြစ်ထွန်း ပေါ်
ပေါက်နေခြင်း။

- ခိုင်မာသောအကြောင်းကိစ္စတစ်ရပ်။
- ဆင်ခြင်တုံတရား။
- မှန်ကန်မှု၊ အမှန်တရား၊ တရား မျှတမှု၊ ခိုင်မာမှုတောင့်
တင်းမှုတို့ ပါဝင်နေသည့်အခြေအနေ။
- မျှမျှတတ၊ မှန်မှန်ကန်ကန် သင့်တင့် လျောက်ပတ်မှုဖြစ်
အောင်ပြုလုပ်ခြင်း။
- အကြောင်းအရာတစ်ရပ် အခိုင်အမာ၊ အတိအကျဖြစ်
ပျက်တည်ရှိခြင်း။
- အဖြစ်မှန်၊ ဖြစ်ရပ်မှန်၊ မှန်ကန်သော ဖြစ်ရပ်။

Its significance is suitability to the requirement
of justice, truth, reality, right or fact

- The state or quality or property of being just,
proper, right, true.
- Existing as an established fact so as to be
undeniable.
- The state of being established or confirmed as a
truth or fact.
- Valid, Substantial or Real.

ကုန်အာန် (၄၆:၃၄)တွင်ဒုစရိုက်ပြစ်မှု ကျူး လွန်သူတို့အား
ပြစ်ဒဏ်ပေးမည့်အရာ၊ ရှေ့တွင်ရှိ စေပြီးမေးမြန်းမည့် သဘော
ဖြင့်ပြဆိုပုံမှာ-

أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ

လုပ်ရပ်၏ ရလဒ်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်ဖြစ် ထွန်းမှုသည်
တိတိပပအမှန်အကန် အကြောင်း အရာတစ်ရပ် မဟုတ်ပါသလား။

တမန်တော်ယူဆွမ်း(အ) အီဂျစ်ပြည်တွင် စိုးမိုးအုပ်ချုပ်နေစဉ်
သူ၏ဖခင်ယအ်ကူးစ်(عليه السلام)က ပြောဆိုပုံကို ကုန်အာန် (၁၂:၁၀၀)
တွင်-

هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِنْ قَبْلُ

ဤသည် ကျွန်ုပ်မြင်မက်ခဲ့သော ရှေးယခင် က‘အိပ်မက်’
၏ရလဒ်ပင်ဖြစ်သည်။

This is the interpretatain of my preview dream.
(12:100)

فَدَجَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا

အကျွန်ုပ်အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် ယင်း (အိပ်မက်)ကို
အဖြစ်မှန်တစ်ရပ်အဖြစ်ပေါ် ပေါက်စေခဲ့သည်။

This is the outcome of my dream, Allah has made it
come true.

တမန်တော်အိမ်ရာဟီးမ်(عليه السلام) သက်ကြီး ရွယ်အို ရောက်ချိန်
တွင် ညွှော်ညွှော်တော် များရောက်လာပြီး သားတစ်ယောက်ရဦးမည့်
သတင်းကောင်းပေးရာ၊ အိမ်ရာဟီးမ်(عليه السلام)က အံ့အားသင့်နေ
လေရာ သူတို့ကပြောဆိုပုံကို ကုန်အာန် ၁၅:၅၅ တွင်-

بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ

အကျွန်ုပ်တို့ သင့်ကို သတင်းကောင်းပေး သော အကြောင်း အရာသည်တိတိပပ၊ ခိုင်ခိုင် မာမာ အကောင်အထည်ပေါ်လာမည်။
The tidings that we give you, are bound to come true.
(15:55)

ထို့ကြောင့် **حَقٌّ** သည် အတိအကျ၊ အခိုင် အမာအကောင် အထည်ပေါ်လာမည့် အကြောင်း အရာဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရ ပါသည်။

(၂) ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာမည့် အပြုသဘော Constructive nature ဆောင်သောအရာကို လည်း **حَقٌّ** ဟုခေါ်သည်။

ကုရ်အာန် (၄၂:၂၄) အပြုသဘောတရား **الْحَقُّ** နှင့် အပျက်သဘောဆောင်သော **الْبَاطِل** (ဘာတွလ်) Destructive Nature တို့ကို လမ်း ညွှန်ထားပုံမှာ

وَيَمَحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ بِكَلِمَتِهِ

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းသည် နိယာမ ဥပဒေသ သည် အဖျက်အင်အားစုတို့၏ ဆိုးကျိုးကို ဖောက်ဖျက်ပစ်ပြီး အပြုအင်အားစုတို့၏ ကောင်း ကျိုးကိုဖြစ်တည်စေလျက် အကောင်အထည် ဖော်ပေးလျက်ရှိနေ၏။

According to Allah's laws the evil consequences of falsehood will be blotted out and the good consequences of truth will be confirmed by His authority.

(၃) လက်ရှိအခြေအနေတွင်လည်း အသုံးတည့် ပြီး ပြောင်း လဲနေ သည့် အခြေအနေများတွင်လည်း အသုံးတည့်မြဲ အသုံးတည့်နေ ဦးမည့် အရာတစ်ရပ်ကိုလည်း **حَقٌّ** ဟုပင်ခေါ်၏။ အသိဉာဏ် ပညာ၊ တရားမျှတမှု၊ ညီညွတ်မှု စသည် တို့သည် ရောက်ရှိနေသည့် ခေတ်ကာလနှင့် အခြေအနေတွင်သော်လည်းကောင်း ဆက်လက် ဖြတ်သန်းနေရဦးမည့် ကာလနှင့်ဌာနများတွင် လည်း စံချိန် ကိုက်ရပ် တည်နေနိုင်ခြင်း သဘော ပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် ဤ သဘောအရ **حَقٌّ** ဖြစ်သည်။

الْأَحَقُّ مِنَ الْفَرَسِ မြင်းတစ်ကောင်ပြေးနေ စဉ် သူ၏နောက်ခြေသည် ရှေ့ခြေနေရာတွင် အတိအကျ ကျရောက်အောင် ပြေးနေနိုင်သည့် သဘောမျိုးကိုဆိုလိုသည်။ ဤသဘောတရား ကိုသိမြင်လျှင် ကုရ်အာန်ကပြောသော **الْحَقُّ** နှင့် **الْبَاطِل** တို့ကို သဘောပေါက် နားလည်နိုင်မည်။

ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဆောင်ရွက်နေရမည့် တာဝန် ဝတ္တရား တစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် အပြင်၊ ဆက်လက် ထိန်းသိမ်း(ဆောင် ရွက်)ရန် စဉ်ဆက်မပြတ် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရန်ပါ တစ်ပါတည်း တာဝန်ရှိ၏။

الْحَقُّ အမှန်အကန်တရား၊ အရှိတရား၊ အခိုင်အမာတရား နှင့်ဆန့်ကျင်ဖက်မှာ **الظُّنُّ** အထင်အမြင်၊ အယူအဆ၊ အတွေး အကြံ မှန်းဆချက်ဖြစ်၏။

ကုရ်အာန် ၁၀:၃၀တွင်အလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ် တမန်တော်နှင့် ကုရ်အာန်၊ အလ္လာဟ်၏ကတိ တော်စသည်တို့သည် **الْحَقُّ** ပင်ဖြစ်ကြောင်း-

اللَّهُ مَوْلَاهُمُ الْحَقُّ

လူတို့၏ မဟာအကြီးအမှူး အလ္လာဟ်သည် **الْحَقُّ** အခိုင် အမာတည်ရှိသောအရှင်၊ အရှိ၊ အမှန်အကန်ပင်ဖြစ်သည်။ Allah, their true Super-Patron (10:30)

أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ

ရဆူလ် တမန်တော်သည်လည်း အမှန် အကန်အရှိ၊ အခိုင် အမာပင်ဖြစ်သည်။ The Messengerr is true. (3:86)

الْعِلْمَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ

သင်(တမန်တော်)အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် ထံမှ သင်၏ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော အသိတရား ကုရ်အာန်သည်လည်း အမှန် အကန်တရား၊ အရှိတရား၊ အခိုင်အမာ တရားပင်ဖြစ် သည်။ (အထင်အမြင်၊အယူအဆ အတွေးအထင် မဟုတ်)

The knowledge that is revealed (Qur'an) to them from your Rabb, is the truth. (34:6)

الْأَيُّ وَعَدَ اللَّهُ حَقٌّ

မှတ်သားနာယူစွဲမြဲထားရမည်မှာ အလ္လာဟ် ၏ ကတိတော် (ဥပဒေ)သည်လည်း အမှန်အကန် အခိုင်အမာပင်ဖြစ်သည်။

His promise (that is His Law) is inviolable. (10:55)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ကတိတော်များ သည်လည်း အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားရှိသည့် ဥပဒေများ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ပင် သက် ရောက်၏။ လူတို့သိရှိလွယ်ရန် စကားအကြောင်းအရာ ဆက်စပ်မှု အသုံးအနှုံးအရ ကတိဟုခေါ်ဆိုထား ခြင်းဖြစ်သည်။

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ

الْهُدَى တရားလမ်းညွှန်နှင့်တကွ အမှန်အကန် အရှိတရား အခိုင် အမာတရားဖြစ်သော **الدِّين** လူ့ဘဝတည် ဆောက်မှုစနစ်ကိုပါ ချီးမြှင့်၍ တမန်တော်ကိုစေလွှတ် လိုက်သောအရှင်သည် အလ္လာဟ် ပင်ဖြစ်သည်။

He has sent His Rasool with true guidance and a Divine Order for whole humanity. (9:33)

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

ကမ္ဘာဂြိုဟ်အပါအဝင်၊ စကြဝဠာအနန္တကို ဖြစ်တည်ပေါ် ပေါက်စေထားသည့် အကြောင်း အရာသည်လည်း အမှန်အကန် အခိုင်အမာ၊ အရှိတရားပင်ဖြစ်သည်(အထင်အမြင်အယူအဆ၊ အတွေးအထင်မဟုတ်)

Creation of the universe is with truth. (39:5)

الْحَقُّ သည် **ظَنَّ** နှင့်တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်ဖက် သဘောကို ဆောင်၏။

الْحَقُّ သည် **ظَنَّ** ကဲ့သို့ အတွေးအထင် အယူ အဆ၊ ရော်ရမ်း

မှန်းဆထားသော အကြောင်း အရာလုံးဝမဟုတ်ဘဲ လူ့ဘဝ တစ် သက်တာလုံး အခိုင်အမာ စွဲယူသိရှိသဘောပေါက်ယုံကြည် စွဲယူ ထားရမည့် အရှိတရားပင်ဖြစ်၏။ အပြု သဘောဆောင်၏။ ပတ်ဝန်း ကျင်လောက စကြဝဠာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးတွင် လက်တွေ့ သက်သေသာဓကများ ပြည့်နှက်နေ၏။ ခေတ် ကာလတိုင်း နေရာ ဌာနတိုင်းတွင် အသုံးတည့်ပြီး ကျင့်သုံးလိုက်နာ၍ ရစကောင်းသော အကြောင်း တရားများပင်ဖြစ်၏။

အမှန်အကန် အသေအချာဖြစ်နေမည့် အခြားအကြောင်းအရာ များနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၈၄:၁-၂)တွင်

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

အာကာသဟင်းလင်းပြင်ရှိ စွမ်းအင်အစု အဝေးသည် ပေါက် ကွဲသွားစဉ်အချိန်ကာလ ဤအဖြစ်အပျက်တို့သည် ရှိရှိသမျှ စကြဝဠာ တစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးကို ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်စေထား သည့် အရှင်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် နိယာမနှင့် အတိအကျအခိုင်အမာ ဖြစ်ပျက် နေခြင်းပင်။

ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန် (၈၄:၃-၅)တွင်

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

ပထဝီမြေကို ပြန်ပြူးစေထားစဉ် အချိန် ကာလ-ထိုနောက် ပထဝီမြေအတွင်းရှိအရာများ၊ ဓါတုပစ္စည်း အစုစုကို ထုတ်ပစ်ခဲ့ပြီး အကုန်အစင် ဗလာချည်းဖြစ် သွားတော့၏။ ဤသည့်အဖြစ် အပျက် တို့သည် ရှိရှိသမျှ စကြဝဠာတစ်ခွင် တစ်ပြင် လုံးကို ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်စေထားသည့် အရှင်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် နိယာမနှင့်အညီ အတိ အကျ ဖြစ် ပျက်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်ပြစနစ်အတိုင်းသိရှိနားလည် ယုံကြည်လိုက်နာသူ တို့အား ဆန့်ကျင်သူတို့၏ ဆန့်ကျင်မှုတို့မှ အကာအကွယ်နှင့် လုံခြုံမှု အတွက် အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသည် အမှန်တကယ် အာမခံချက်ပေး တာဝန်ယူထား ပြီးဖြစ်ကြောင်းကို ကုရ်အာန် (၁၀:၁၀၃)တွင်-

حَقًّا عَلَيْنَا نَحْمِلُ الْمُؤْمِنِينَ

الْمُؤْمِنِينَ

အလ္လာဟ်ပြစနစ်အတိုင်း သိရှိနားလည် ယုံကြည်သူတို့ကို ဆန့် ကျင်သူတို့၏ ဆန့်ကျင်မှု တို့မှ အကာအကွယ်ပေး လုံခြုံစေရေးကို အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသည် အမှန် တကယ် အာမခံပေး တာဝန်ယူထားပြီးဖြစ်သည်။

It is sure, Allah has taken upon Himself the responsibility of saving those who believe.

ح ك م

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး

الْحَكْمَةُ မြင်းဇက်ကြိုး (A horse's bridle)၊ ထိန်း ချုပ်မှု၊ ထိန်း ကျောင်းမှု၊ ထိန်းကွပ်မှု (control) စသည့်အနက် ကိုဆောင်၏။

الْفَرَسَ မြင်းကိုပါစောင်းထဲသို့ ဇက်ကြိုး ခွဲပြီး မြင်းကိုကျကျ နှုတ် ထိန်းသိမ်း စီးနင်း၊ ပြေးလွှား၊ လှုပ်ရှားမှုပြုလုပ် သည်။ ဤသို့မဟုတ်လျှင် အထိန်း အကွပ်မဲ့လျက် မြင်းသည်ထင် ရာစိုင်း ပြေးလွှားလှုပ်ရှားပြီး အကျိုးမဲ့မရမ်း ဗတာဖြစ်သွား မည်။

أَحْكَمَهُ عَنِ الْأَمْرِ အရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အား တားမြစ်ပိတ် ပင်ထိန်းချုပ်၊ ကွပ်ကဲကြီးကြပ် လမ်းကြောင်းပေးခဲ့ သည်။

To do something thoroughly proficiently; To consolidate.

လူတို့အား လူမှုဘဝတွင် ကောင်းစွာ ထိန်းကျောင်း၊ ပဲ့ပြင်ကွပ်ကဲမှုဖြင့် အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ လှုပ်ရှား ရုန်းကန်ခွင့်ပြုခြင်း၊ ယင်း အကန့် အသတ် အတိုင်းအတာ အပြင်ဖက်သို့ ကျော်လွန်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း သဘောကို الْحَكْمَةُ ဟုသဘောတရား အနက်ကို ဆောင်၏။

حُكْمٌ ချင့်ချိန်၊ ပိုင်းဖြတ်ဆုံးဖြတ်ခြင်း

حَاكِمٌ ချင့်ချိန်၊ ပိုင်းဖြတ် ဆုံးဖြတ်သူ

حَكْمٌ သူသည် လူတို့အကြားတွင် စီရင်၊ ပိုင်းခြား အဆုံး ဖြတ်ပေးသည်

الْحَكْمُ ကွဲလွဲချက်များနှင့် တူညီချက်များတွင် ပိုင်နိုင်စွာစီရင် ဆုံးဖြတ်နိုင်သည့် စွမ်း ရည်ရှိသူ

-တရားဥပဒေကို အသုံးပြုပြီး စီရင် ဆုံး ဖြတ်သူ ကုရ်အာန် ၄:၃၅ နှင့် ၆:၁၁၈ တွင် ဤ အမျိုးအစားများကို ဖော်ပြ ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

الْحِكْمَةُ တရားမျှတမှု၊ ညီညွတ်မှုတို့ကို စုပေါင်း ပါဝင်စေပြီး အဆုံးအဖြတ် ပေးခြင်း

-လူတစ်ဦးစီ၏ အကန့်အသတ်ဘောင်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းပေးပြီး ယင်းကို မကျူးလွန်မဖောက် ဖျက် စေခြင်း။ Rationale, underlying reason, wisdom

حَكِيمٌ အတိုင်းအတာ၊ အချိုးအစား ညီညွတ် မျှတစွာဖြင့် လူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒကိုပါ ထည့်သွင်းပါဝင်စေ၍ တိတိပပတင့် တယ် လျှောက်ပတ် ဆုံး စီရင် ဆောင် ရွက်၊ အကောင်ထည်ဖော် ဆောင်နိုင် သူ။ (الْحَكِيمُ) သည် အလ္လာဟ်၏ صِفَةٌ ဂုဏ်တော်လည်းဖြစ်၏)

حِكْمَةٌ ကို حَكْمَةٌ ဟုခေါ်ရခြင်းမှာ မသိ နားမလည်၊ မိုက်မဲခြင်းတို့ကို တားမြစ် ပိတ်ပင်နိုင်ခြင်းကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

-စွမ်းအားအပြည့်ပါသည့် အသိဉာဏ် Wisdom စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းရှိခြင်းနှင့် ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အသုံးပြု အကောင် အထည်ပေါ်လာနိုင် စွမ်းရှိခြင်း၊ ယင်း အရည်အသွေးကို ယခု အချိန်ခါကာလ တွင် حُكُومَةٌ (အစိုးရ)ဟု ခေါ်၏။

حَكْمٌ -အရာတစ်ခုကို တစ်နေရာတွင် မယိုင် မလဲဘဲရပ်တံ့၊

တည်ရှိစေပြီး ယင်းကို အခိုင်အမာ စွဲမြဲတည်တံ့နိုင်ရန် စိုက်ထူ သည်ဟု အနက်ရ၏။

မိမိညွှန်ပြသောလမ်းကြောင်း၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေများကို သတ်မှတ်ချက်ဘောင် အတွင်း၊ အခိုင်အမာ စိုက်ထူထားပြီး လိုက်နာ သူတို့၏ ဘဝကိုပါ ခိုင်မာ တောင့်တင်းစေသည့် ပြင် ဘဝတစ်သက်တာလုံး မယိုင်မလဲ၊ တည်မြဲ နိုင်စွမ်းကို ပေးစွမ်းနိုင်သည့် ကုန်အာန်အား **الْحَكِيمِ** ကုန်အာန် (၃၆: ၂) တွင်-

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ

ဥပဒေများကို မှန်ကန်တိကျသော ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ချက်ဘောင်အတွင်း တည်ရှိ ပြဌာန်းစိုက်ထူထားပြီး လိုက်နာသူတို့၏ ဘဝကို ခိုင်မာတောင့်တင်းစေနိုင်သော မယိုမယိုင် တည်ကြည်၊ တည်တံ့နိုင်စွမ်း ပေးနိုင်သော ကုန်အာန်ကိုသက်သေထူပါ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကိုလည်း **الْحَكِيمِ** ဟု ကုန်အာန် (၂: ၃၂) တွင်-

إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

အရှင်မြတ်သည်သာလျှင် ရှိရှိသမျှသော စကြဝဠာ တစ်ခုတည်းကို အကြွင်းမဲ့သိတော် မူ၏။ ၎င်းတို့ကို မှန်ကန်တိကျ ခိုင်မာ ဖြစ်ထွန်းစေ ထားပြီး လိုအပ်သမျှသော နိယာမဥပဒေများ ဖြင့် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲစေထားသည်။ တဖန် ကုန်အာန် (၂: ၁၁၃) တွင်

بِحُكْمِ رَبِّهِمْ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

အရှင်မြတ်သည် သူတို့၏အကြားရှိ ကွဲလွဲ ခြားနားလျက်ရှိသော အရေးကိစ္စများကို ကိယာမတ်တွင် စီရင် ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ်တော် မူမည်။ ကုန်အာန် (၃: ၆) တွင် ကုန်အာန်၏ အာ ယတ်နှစ်မျိုးဖြစ် သော **مُحْكَمَاتٍ** နှင့် **مُتَشَابِهَاتٍ**

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သင်(တမန် တော်)အပေါ် ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်ကို ထုတ်ပြန် ပို့ချသောအရှင်ပင်ဖြစ်သည်။

ကျမ်းမြတ်တွင် အချို့သည် **مُحْكَمَاتٍ** အနက်အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်ထင်ရှား ပြတ်သား ခိုင်မာသော ရည်ရွယ်ချက်ပေါ်လွင်သော အာယတ်တော်များဖြစ်ပြီး ယင်း အာယတ်တော် တို့ သည်သာလျှင် ကျမ်းမြတ်၏မူလ အရင်းခံ၊ အခြေအမြစ်ဖြစ်ပေသည်။

Those Verses which have definite meaning and constitute the foundation of Allah's law.

وَأُخْرٍ مُتَشَابِهَاتٍ

အခြားအာယတ်တော်များသည် နှိုင်းခိုင်း တင်စား ဖော်ပြသော အနက်အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ထွက်နိုင်သော ဆင်တူရိုးမှား အာယတ် များဖြစ် သည်။

They are figurative and explain abstract realities metaphorically.

فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ

وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ

သို့ရာတွင် စိတ်နှလုံးတွင် သွေဖည် ယိမ်း ယိုင်မှုရှိသူတို့သည် (လူတို့အား) လမ်းမှား စေလို ၍လည်းကောင်း၊ သွေဖည်ဆန့် ကျင်သော အတွေးများကို ပွားများစေလို၍လည်းကောင်း မုတရာဗီ ဟာတ် အာယတ်တို့၏အနက်အဓိပ္ပာယ် ထွေပြားမှုကို ရှာဖွေ ဆည်းပူး လိုက်နာ လိုက်စား ကြကုန်သည်။

Those who tend to deviate from Allah's path take the figurative verses in their literal sense thereby causing discord by interpreting these verses in their own way.

وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ

ယင်းအဓိပ္ပာယ်ထွေပြားသော ခိုင်းနှိုင်း အာယတ်များ၏ မှန်ကန်သော အနက်အဓိပ္ပာယ် အလိုသဘောကိုမူကား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှ တပါးမည်သူမျှမသိချေ။

وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

သို့ရာတွင် ပညာအရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ ရင့်သန်သော ပါရဂူများက အမှန်တရားကို ယုံကြည်လက်ခံကြ၏ ဤအာ ယတ်တော်များ သည် အရှင်မြတ်ထံမှသာဖြစ်သည်။ ဆိုလိုရင်း သဘောကိုသိမြင်နားလည်နိုင်ကြသည်။

Allah only knows the essence of the realities which these verses represent. Those who make a right approach to knowledge believe in the realities but can also form an idea of what they are and can perceive their significance, these are the people who are gifted with insight.

အထူးလေ့လာသင့်သည့် စာလုံးသုံးလုံးမှာ

تَأْوِيلٌ، مُتَشَابِهَاتٌ، مُحْكَمَاتٌ

(၁) **مُحْكَمَاتٌ** အနက်အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင် ထင်ရှား ပြတ်သား ခိုင်မာသော ရည်ရွယ် ချက်ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည့် (အာ ယတ်) များ

သို့သော် ၎င်းနှင့်ဆန့်ကျင်သည့်စကားလုံး

(၂) **مُتَشَابِهَاتٌ** အနက်အဓိပ္ပာယ်မထင်ရှား၊ ထွေပြားသော နှိုင်းခိုင်းတင်စား ဖော်ပြသော၊ ဆင်တူရိုးမှားဖြစ် သော (အာယတ်)

(ယင်း **مُتَشَابِهَاتٌ** အာယတ်များကို အလ္လာဟ်နှင့် နောင်တမလွန် သက်တမ်းကာလ များအကြောင်း ပြောရာတွင်ဖော်ပြ လေ့ရှိသည်)

(၃) **تَأْوِيلٌ** စာလုံးကို **مُحْكَمَاتٌ** အမျိုးအစား အာယတ်အတွက် သာဓကအား ဖြင့်ပြရသော် ကုန်အာန် (၄: ၂၃) တွင် **حَاكِ** နိကာဟ်နှင့်ပတ်သက်၍

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ

သင်တို့၏မိခင်များသည် သင်တို့အတွက် **حَاكِ** နိကာဟ်ပြုရန်

ပိတ်ပင်ထားခြင်းဖြစ်ထား၏။ Forbidden to you in marriage are your mothers.

ဤအာယတ်တွင် **أُمَّ** သည် အမေ၊ မိခင် (ဝါ) ဝမ်းဗိုက်ဖြင့် လွယ်ထားပြီး မွေးဖွားပေးသူ အမျိုးသမီးဟု ရှိရင်းစွဲမှုလ အဓိပ္ပာယ် အတိုင်း တန်း၍ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်၏။

သို့သော် အာယတ် (၃:၆)ရှိ **أُمَّ الْكُتُبِ** တွင် **أُمَّ** သည် အထက်ပါအာယတ် (၄:၂၃)ရှိ အမေ၊ မိခင်အနက် အဓိပ္ပာယ်မ ဆောင်ပါ။ ဤတွင် တင်စားနှိုင်းခိုင်းသုံးနှုံးထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဆိုလို သည့်သဘောတရားအနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ မူလ အရင်းခံ၊ အခြေ အမြစ်ဖြစ်၏။ ဤသည် (၃ : ၆) အာယတ်၏ **أُمَّ** စာလုံး၏ **أُمَّ** ဆိုလိုရင်း အနက်သဘောတရား ultimate reality ပင် ဖြစ်သည်။

ကုန်အာန်သည် လူသားတို့အား တရား လမ်းညွှန်ပြုနိုင်ရန် စည်းမျဉ်း၊ ဥပဒေသ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များပေးထားပါသည်။ ကုန်အာန် တွင်ဖော်ပြထားသည့် စည်းမျဉ်း ဥပဒေသများကို သတ်မှတ်ပြ ဋ္ဌာန်းထားသည့် စကားလုံးဝေါဟာရ များသည် လိုရင်းတိုရှင်း တိကျခိုင်မာ ပေါ်လွင်လှ ပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် အာယတ်သည် **مَحْكَمَاتِ** အာယတ်အမျိုးအစားတွင်ပါဝင်သည်။

သို့သော် ကုန်အာန်တွင် ပါဝင်သော အကြောင်းအရာများ၊ အချို့(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ၏ **صِفَاتِ** ဂုဏ်တော်များ၊ သေလွန်ပြီး နောက် အနာဂတ်သက်တမ်းကာလ လူတို့၏ **أَعْمَالِ** လုပ်ရပ်များနှင့် အကောင်းအဆိုး ရလဒ်များ၊ ဂျန္နုဟ်၊ ဂျဟန္နုမ် စသည်တို့)၏ သဘောသဘာဝ သည် ရုပ်ဝတ္ထုအကောင် အထည်ဖြင့် ခိုးခိုး ဒေါက်ဒေါက် ရှင်းပြ၍မရပါ။ Abstract truth စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအသုံး နှုံးတို့ဖြစ်၏။ ၎င်းတို့ကို သဘောပေါက် သိမြင်နိုင်ရန် လောကရှိ အရာ ဝတ္ထုတို့ကို နှိုင်းခိုင်းတင်စား (Figuratively) ပုံဆောင်ပြရ၏။ symbolically သင်္ကေတ၊ လက္ခဏာများဖြင့် တင်ပြရှင်းပြရ၏။ သာဓက အားဖြင့် ကုန်အာန်(၃:၅၄)တွင်-

ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ

ဘာသာပြန်ကျမ်းများ၌ ဝေါဟာရ တင်စား ထားသည့် အတိုင်း ပြန်ဆိုထားကြပုံမှာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် အရရှိ ပလ္လင်တော်ပေါ်တွင် (ရပ်) တည်တော်မူ၏။ တဖန်(ဝေါဟာရ တင်စားသည် အတိုင်း တိုက်ရိုက် ပြန်ဆိုထား ကြပုံမှာ) ကုန်အာန်(၁:၅) တွင်

وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အရရှိပလ္လင်တော် သည် ရေပေါ်၌ရှိ၏။ ဤနေရာတွင် 'အရရှိ-ပလ္လင်' ဟုဆိုထား သော အရာမှာ သစ်သား၊ သံ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ အုတ်ခဲ၊ သဲတို့ဖြင့်ပြု လုပ်ထားသောထိုင်စရာ သလွန်၊ ညောင်စောင်း၊ ကုတင်၊ ပလ္လင်ကိုဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ ရေပေါ်ရှိသည်ဟုပြောရာတွင် ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ပင်လယ်တို့၏ ရေကိုဆိုလိုသည် မဟုတ်၊ ယင်းဝေါဟာရ၊ စကားလုံးတို့ကို တင် စားနှိုင်းခိုင်း၊ ဥပမာအားဖြင့် ဖော်ပြခြင်းမျှ ဖြစ် ပါသည်။ ဤအာ ယတ်များသည် **مَتَشَابِهَاتٌ** အာယတ်များဖြစ်၏။ လူသာမန်

တို့အဖို့မူကား ဤစကားလုံး၏ဆိုလိုရင်း သဘောသဘာဝ၊ အနှစ်သာရ(ဝါ) **تَأْوِيلٌ** ကိုသိမြင်နားလည် သဘောပေါက်ရန် သာမန်အားဖြင့်မလွယ်ကူချေ။ အသိပညာ၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိ သူတို့အဖို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် အရရှိ-သည် အာဏာ စက်၊ အခွင့်အာဏာ၊ စီရင်ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့် Authority, sovereignty, control ၏ သဘောကို တင်စားပြဆိုကြောင်း ထိုးဖောက်သိမြင် နိုင်၏။ He has kept His control over it.

كَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ (၁:၅) အရှင်၏ပလ္လင် သည် ရေပေါ်တွင် ရှိ ၏ဟု ဆို ထားရာ ရေသည် သက် ရှိ တို့ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရေးတွင် အဓိက အရင်းအမြစ်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန် (၂:၁၅) တွင်ဖော်ပြထား၏။

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ

ငါအရှင်မြတ်သည် သက်ရှိဟူဟူသမျှကို ရေမှဖြစ် ထွန်းပေါ် ပေါက်စေထားသည် ဟုဆို ထားရာ အရှင်မြတ်၏ စီရင်မှု၊ ထိန်း ချုပ်မှု အာဏာစက်တွင် ရေကို စေစား အသုံးချထားကြောင်း၊ အထင်အရှားသိမြင်နားလည် သဘော ပေါက်နိုင်လေသည်။

He has supreme control over source of life which depends upon water.

ဤကား ကုန်အာန်၏ အာယတ်(အချို့)ကို အခြားအာယတ် (အချို့)က အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုမှုအားဖြင့် ကုန်အာန်ကို သဘော ပေါက် နားလည်ရေးတွင် အဓိက အကျဆုံးပညာပေး အစီအစဉ် ပင်ဖြစ်၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သက်ရှိ(Life)ကို မည်သို့မည်ပုံ စတင်ဖြစ်ထွန်း၊ ပေါ်ပေါက်စေ သည်ဆိုသည့် အကြောင်းအရာ များကို လူတို့ သိရှိသဘောပေါက်ရန် ခဲယဉ်းလှပါသည်။ ဤကဲ့သို့ နက်နဲသိမ်မွေ့သော အကြောင်းအရာ၏ သဘောတရား၊ အနှစ် သာရကိုသိရှိရန် မလွယ် ကူလှချေ။ အကယ်၍ သိရှိခဲ့လျှင်လည်း 'အနည်းငယ်' မျှပင်ရှိနိုင်ပါမည်။ လူသားသိရှိနိုင် သည့် 'အသိပညာ ၏အတိမ်အနက်နှင့် ပတ်သက် ၍ကုန်အာန် (၁၃:၈၆)တွင်-

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

အနည်းငယ်မျှသောအသိကိုသာ အသင်တို့ ချီးမြှင့်ခြင်းခံ ရပါသည်။ (အပြည့်အဝအသိ တရားသည် အလ္လာဟ်အရှင်ထံ၌သာ ရှိတော်မူသည်။)

---of knowledge you are given but a little.

လူသားသည် မိမိ၏ **نَفْسِ** လူ့ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးနှင့် လူမှုဘဝအကြောင်းအရာများကို အချိန်ယူ၍ သေချာဃနစွာ ဉာဏ်ပညာဆင်ခြင်မြော်မြင်နိုင်စွမ်းရှိသူတို့သည် အသိတရားများ ပွားများနိုင်မည့်အကြောင်း ကုန်အာန်(၃:၆)၏ အဆုံးသတ်တွင်-

وَمَا يَدَّبُرُّ إِلَّا الْآلُ الْآلِبَابِ

ဆင်ခြင်တွေးတော စဉ်းစားတတ်ကြကုန် သောသူတို့သာလျှင် အသိတရားပွားများ နိုင်ကြ ကုန်၏။

None mind except men of insight.

လူတို့အနက် အချို့တို့သည် အသိပညာ အမြော် အမြင်ဆင်

ခြင်တုံ တရားနည်းပါးကြ သည်။ အထက်ပါ **مَتَشَابِهَاتٌ** အာယတ် များ အပေါ် နားလည်သဘောပေါက်နိုင်စွမ်းမရှိ၊ ရှိရန်လည်း မကြိုး စားကြဘဲ သူတို့၏ ပင်ကိုယ် စိတ်နှလုံးများတွင် သွေဖည်ယိမ်းယိုင်မှုရှိ၍ မရိုးမသား မဖြောင့်မတ်သော ယင်းသူတို့သည် သူတစ်ပါးတို့အား ဇေယျာဓိဖြစ်စေ၍ အလွဲလွဲ အချော်ချော်ဖြစ်စေရန် ထင်ရှားပြတ်သားသော မဟာမာတ်အာယတ်များကို လျစ်လျူရှုပြီး မဟာရှာဗိဟာဟ်ခေါ်အနက် အဓိပ္ပာယ်ထွေပြား သည့် အာယတ်များကိုသာ မိမိတို့အလိုကျ အမှားမှားအယွင်းယွင်း အနက်ကောက်ကြ၏။ သူတစ်ပါးတို့အား လမ်းမှန်မှ လွဲသွားစေကြ ကုန်၏။ ဤကား မရိုးမဖြောင့် လမ်းကောက်ရှာသူ အုပ်စုဝင်များဖြစ်၏။

အခြားအုပ်စုတစ်ခုမှာ ကုရ်အာန်ကဖော်ပြ ထားသော **الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ** ပညာအရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရင့်သန်ကြကုန်သော ပါရဂူ များနှင့် **أُولَى الْأَلْبَابِ** ဆင်ခြင်တွေးတော စဉ်းစား တတ်ကြသူတို့ဟု သတ်မှတ်ထားသော အုပ်စု၊ မိမိတို့၏ အိမာန် (ကုရ်အာန်က ပြသထားသော တရားလမ်းမှန်ကို သိရှိနားလည် သဘောပေါက် ပြီး သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူတို့) အပေါ် မိမိတို့၏ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုကို ဖြန့်ကျက် ထားကြကုန်၏။ အသိပညာဖြင့် အရာရာကို လွှမ်းခြုံထားသော အရှင် **كُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا** (ကုရ်အာန်၆:၈၀) Allah's knowledge encompasses all things အရှင်၏ တရားတော်သည် သံသယမဲ့၊ ဒွိဟမဲ့ ဖြစ်၏။ လူတို့သည်လည်း လူတို့၏ အတိုင်း အတာအတွင်း (Within human capacity) အသိပညာကို လိုက်စား စေစားအသုံးပြုပြီး ဝဟီအတိုင်းစဉ်ဆက်မပြတ် လိုက်နာခြင်းဖြင့်သာ အလ္လာဟ် လမ်းညွှန်သည့် အမှန်တရား၊ အရို တရားကိုသဘောပေါက် နားလည်မည်ဟု လုံးဝ ယုံကြည်ထားကြသည်။

အိမာန်ယုံကြည်ကြသူများ ဟုဆိုရာတွင် နှစ်မျိုး နှစ်စားရှိနိုင်၏။ (၁) တစ်မျိုးမှာ အသိမဲ့ ပညာမဲ့ ဆင်ခြင်တုံ တရားမဲ့လျက် မွေးရာပါ အမွေစွယ်တစ်ခု အဖြစ် အိမာန်ကို ဆွဲကိုင်ထားသူများဖြစ်ပြီး (၂) အခြားတစ်မျိုးမှာ ကုရ်အာန်ကျမ်းပါ လမ်း ညွှန်အတိုင်း အသိပညာဆင်ခြင်တုံတရားကို အသုံးပြုစေစားပြီး မိမိဘဝကို ကုရ်အာန် နည်းကျ တည်ဆောက်သူ၊ ကုရ်အာန်သည် ဥပဒေသ **الْكِتَابِ** ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ယင်း ဥပဒေသကို လိုက်နာသူအတွက် ပြဋ္ဌာန်းပေးသည့် ရည်ရွယ်ချက် အကြောင်းရင်းခံ ရလဒ်၊ အကျိုးသွား၊ အာနိသင် **الْحِكْمَةِ** လည်းဖြစ်၏။

(ကုရ်အာန် ၂:၁၅၁)

(အလ္လာဟ်တမန်တော်သည်) သင်တို့ကို **الْكِتَابِ** ဥပဒေသ Code of Law နှင့် **الْحِكْمَةِ** (ယင်းဥပဒေသ၏) ရည်ရွယ်ချက်၊ အကြောင်း ရင်းခံ Why and where of လာမည့် အကျိုး ရလဒ်ကိုပါ တစ်ပါတည်း သင်ကြားပို့ချပေး၏။

الْكِتَابِ နှင့် **الْحِكْمَةِ** တို့သည် တစ်အုပ် တည်းသောကုရ်အာန် တွင် အတူယှဉ်တွဲ ဖော်ပြ လေ့ရှိပြီး အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်း၏

အဖွင့် နှင့်အပိတ်၊ အချက်နှစ်ချက်ဖြစ်သဖြင့် သဒ္ဒါ ဥပဒေအရ တစ်ကိန်း singular noun **واحد** ဖြင့်ဖော်ပြထားသည်ကို ကုရ်အာန်(၂:၂၃၁) တွင်-

وَمَا نَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ لِيُعْظِمَكُمْ بِهِ

သင်တို့ထံ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် **الْكِتَابِ** ဥပဒေသ code of law နှင့် ရည်ရွယ်ချက် အကြောင်းရင်းခံ underlying purposes ကိုထုတ်ပြန်ထားပြီး **بِهِ** ယင်းအရာဖြင့် သင်တို့ အား သွန်သင်လမ်းပြဆုံးမ၏။

Allah has given you this code of law and explains its underlying purpose and advises you to adhere to this code and always keep in mind the purpose behind doing so. (2:231)

ကုရ်အာန်သည်လည်း الحكمة ဖြစ်ကြောင်း

ကုရ်အာန်ကို **الحكمة** ဟုလည်းအမည်နာမ ပေးထားကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၇:၃၉)တွင်-

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ

ယင်းအကြောင်းအရာများသည် သင့်အား ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်ထံမှ သင်(တမန်တော်ထံ) ဝဟီ ထုတ်ပြန်ပို့ချသော **الحكمة** ဖြစ်သော ကုရ်အာန် မှအကြောင်းအရာများဖြစ်၏။

All these values which are full of wisdom have been revealed to you by your Rabb. (17:39)

ကုရ်အာန်ကိုအဓိကမထားဘဲ အခြားသော လူသားတို့၏ ဦးနှောက်ထွက်ကုန် ကျမ်းစာ များကို အဓိကထားသူတို့ လက်ခံကျင့်သုံးနေ သော ကိစ္စတစ်ရပ်မှာ **الحكمة** သည် **غَيْرِ مَمْلُوءٍ** သေလာဝသ် လုပ်စရာမဟုတ်၊ ဖတ်ရွတ်ရန် မဟုတ်ဆိုသောအချက်ပါ ယင်းအချက်မမှန်ကန် ကြောင်း ကုရ်အာန် (၃၃:၃၄)တွင်-

وَأَذْكُرَنَّ مَا يَتْلَى فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ

(အို-တမန်တော်၏ဇနီးသည်များ) သင်မတို့၏ အိမ်ထဲ၌ အလ္လာဟ်၏ အာယတ်တော်များနှင့် **الحكمة** မှ သေလာဝသ် ပြုခြင်းခံရသော (ဝါ) ဖတ်ရွတ်လေ့လာ ဆည်းပူးလိုက်နာခြင်းခံ ရသော အကြောင်းအရာများကို သင်မတို့ ထုတ်ဖော် အကောင်အထည် ဖော်ကြရမည်။

Implement that which is rehearsed in your houses of the revelation of Allah and the wisdom. (33:35)

ဤအာယတ်အရ **الحكمة** ကို 'သေလာဝသ် ပြုပြီး ထုတ်ဖော် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဖရံဖန် မပြုမနေရပြဋ္ဌာန်းထား၏။

၎င်းပြင် **الحكمة** သည် ဤကုရ်အာန် အတွင်း၌သာရှိပြီး ကုရ်အာန်ပြင်ပမှ အရာမဟုတ်ကြောင်းလည်း ဤအာယတ်မှ အထင် အရှားပြနေ၏။

حُكْمٌ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ စီရင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်း။ ကုရ်အာန်တွင် လူသားတစ်ဦးသည် အခြား မည်သည့် လူသား

ကိုမှ ဩဇာလွှမ်းမိုးစီရင်ဆုံး ဖြတ်ပိုင်ခွင့် အလျဉ်းမရှိပေ။ ကုရ်အာန် (၁၂:၄၀)တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် တစ်ဆူတည်းသာ အရာရာကိုစီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်နှင့် အလ္လာဟ် အမိန့်ကိုသာလိုက်နာရမည့်အကြောင်း ဖော်ပြ ထား၏။ (ကုရ်အာန် ၁၂:၄၉)

إِنَّا الْحَكَمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ
الَّذِينَ الْقِيَمَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

စီရင်ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်သည် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်တစ်ပါး တည်းထံတွင်သာ ရှိသည်။

အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုသာလျှင် သင်တို့ ဦးထိပ်ပန်ဆင် လိုက်နာကျင့်သုံးရန် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားသည်။ ဤသို့ပြုခြင်း သည် သာလျှင် နိုင်မာဖြောင့်မတ်မြဲမြံသော လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှု စနစ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လူတို့ အနက် အများဆုံးသော သူတို့သည် ဤ (အကြောင်းအရာကို)သိရှိနားလည် သဘော ပေါက်ခြင်း မရှိကြချေ။

Mind it! the right to exercise authority belongs only to Allah. He has enjoined that we should obey none but Him. This is the right Deen but most people do not know this. (12:49)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် ကုရ်အာန်ပါ အမိန့် ဥပဒေများကိုသာ တိတိပပ လိုက်နာကျင့်သုံး ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၆:၁၁၅)တွင် ဖော်ပြထား၏။

أَفَغَيْرَ اللَّهِ ابْتَغَىٰ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သင်တို့ထံ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ရှင်းလင်းစွာဖော်ပြ ထုတ် ပြန်ထားပြီးဖြစ်ပါလျက် ကျွန်ုပ်တမန်တော် သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အပြင် အခြားသူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကို စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်ရှိသူ Authority အဖြစ်ရှာဖွေရပါဦးမည် လော။

(O Rasool ask them:) “Do you want that I should seek an authority other than Allah when He has sent-down for you the Book which states everything clear. (6:115)

သို့ဖြစ်၍ အရှင်မြတ်ထုတ်ပြန်ပို့ချထားသော အမိန့်ပြဋ္ဌာန်း ချက်ဥပဒေ၊ ကျမ်းဂန်အတိုင်း မိမိတို့၏ဘဝရေးရာ ကိစ္စအဝဝ ကိုလည်းကောင်း လူမှုဘဝတစ်လျှောက်လုံး စီမံကွပ်ကဲ အုပ်ချုပ် ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများကို စီရင်ဆုံးဖြတ်၊ စီမံ ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသူတို့သည် ‘ကာဖီရ်’ အလ္လာဟ်အမိန့်ကို သွေဖည်ဆန့်ကျင် ဖည်လာ ဖောက်ဖျက် ဖုံးကွယ်သူသာ ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၅:၄၄တွင် လိုရင်းတိုရှင်း ပြသထား ပုံမှာ-

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

မည်သူမဆို(တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ လူအုပ်စု လိုက်ဖြစ်စေ မိမိတို့၏) ဘဝရေးရာကိစ္စအဝဝကို အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်ထုတ်ပြန် ပို့ချထားသော အရာ(ကုရ်အာန်)နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုလျှင် ယင်းသူတို့သည် ‘ကာဖီရ်’ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း ဥပဒေကို သွေဖီဆန့်

ကျင့်သူများဖြစ်ကြကုန်သည်။

And whoever judges not by what Allah has revealed (the Qur'an),those are the unbelievers. (5:44)

ဤအာယတ်တော်အရ လူတို့သည် မိမိတို့ ၏ ဘဝရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို အလ္လာဟ်ပြ ဥပဒေသ ကုရ်အာန်အတိုင်း ဆုံးဖြတ် လျှင် ယင်းသူတို့သည် မှစ်လင်မ် အလ္လာဟ်အမိန့်ကို လက်ခံလိုက်နာ သူသာ ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဟုတ် ပါက ယင်းသူတို့သည် ‘ကာဖီရ်’ ဖြစ်သည်။

ဤသည်ကား ကုရ်အာန်၏ အာယတ်တို့ တစ်ကြောင်း တည်းဖြင့် မှစ်လင်မ်နှင့် ကာဖီရ်၏ ကွာခြားချက် အနှစ်သာ ရပင်ဖြစ်သည်။ လိုရင်း တိုရှင်းလှပါဘိ။

In the Islamic Society, only the Quranic laws shall be obeyed. This is synonyms with the obedience of Allah.

In fact, the Islamic Society is the agency for the execution of the Qur'anic law, and this constitutes the main criterion to distinguish between the Muslim and non-Muslim.

ح ل ل

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး

حَلَّ အထုံးပြေသွားခြင်း၊ အထုံးအဖွဲ့၊ အနှောင်အဖွဲ့ပြေသွားခြင်း၊ To untie the knot ကုန်အာန် ၂၀:၂၇တွင် စကားပြောဆိုခြင်း မပြုနိုင်ဘဲရှိသော (ဆွံ့အနေခြင်း) အခက်အခဲ အနှောင်အဖွဲ့ အစိုင်းအခဲပြေ လျော့ပျောက်ပျက်သွားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي

ကျွန်တော်၏ နှုတ်လျှာမှ အထုံးအဖွဲ့ အစိုင်းအခဲ အနှောင်အဖွဲ့ကို ပြေပျောက်၊ ပြေလျော့သွားစေပါ။

حَلَّ ကုလားအုပ်ပေါ် ကုန်ပစ္စည်းတင်ပြီး ကြိုးဖြင့်ချည် နှောင်ထားခြင်းမှ ကြိုးများဖြေလိုက်ပြီး ကုန်ပစ္စည်းများ အောက်သို့ချလိုက်သဖြင့် ကုလားအုပ် လွတ်လပ်ပြီး အချုပ်အနှောင်ကင်းသွားသည်။

حَلِيلَةٌ = ဇနီး၊ မယား

حَلِيلٌ = ခင်ပွန်း၊ လင်

(တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး လွတ်လပ်စွာဆက်ဆံပေါင်းသင်းခွင့်ရှိသူများ)

Halla to get down and stay- from this root also come Haleel (husband) and halelah (wife) as they live together and are halal for one another.

ကုန်အာန် (၄:၂၃)တွင်-

وَاحْلُلْ أَبْنَاءَكُمْ

သင်တို့၏ သားရင်းများ၏ ဇနီးမယားများ wives of your real sons.

حَلَّ (والحلال)သည် حَرًّا တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံး

-တားမြစ်ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိသောအရာ
-အကန့်အသတ်၊ အပိုင်းအခြားမရှိ ဖွင့်ထားသောအရာ။ ကုန်အာန် (၅:၂) တွင်

لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ

အလ္လာဟ် သတ်မှတ်ထားသော အထိမ်းအမှတ် လက္ခဏာသင်္ကေတများကို ရိုသေလေးစားမှုပြုကြကုန်။

Do not profane the symbols designed by Allah.

တာဝန်ဝတ္တရားတစ်ရပ်အဖြစ် ကျရောက်လာခြင်းအနက်ဖြင့် ကုန်အာန် ၂၀:၈၁ တွင်ပြဆိုထားပုံမှာ-

فِيحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي

ငါအရင်မြတ်၏ အမျက်(ဂရုဏာ) တော်မှ ကင်းဝေးမှုသည် ကျရောက်လာမည်ဖြစ်သည်။

Lest my wrath come upon you.

ကုန်အာန် (၂၂:၃၃) သားကောင်များ လှီးဖြတ်မှုပြုရာနေရာကို مَحَلًّا ကိုပြဆိုသော အခါ-

ثُمَّ مَحَلَّهَا إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ

ယင်းသားကောင်များကို ဘေဟ်ပြုရာနေရာသည် ရှေးဟောင်းအိမ်တော် (ကအ်ဘာကျောင်း)ဖြစ်၏။

Then their place of sacrifice is the Ancient House. (The Qur'an 22:33)

وَأَنْتَ حَلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

သင်(တမန်တော်)သည် ဤမြို့ရွာတွင် အတည် နေထိုင်သူ၊ ခွင့်ပြုချက်ရရှိထားသောသူ၊ အကန့်အသတ် မပြုထားသော၊ လွတ်လပ်သော သူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

ကုန်အာန်တွင် حَرًّا တားမြစ်ပိတ်ပင်ခွင့်မပြုသောအရာများမှလွဲ၍ ကျန်အရာများမှာ

حلال တရားဝင်သော ခွင့်ပြုထားသော အရာများ ဖြစ်သည်။

حَرَا (ကြည့်) ပိတ်ပင်ထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်မှလွဲ၍ အခြားမည်သူမျှ ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့်မရှိ။ အဆုံးစွန်ပြောရသော် ရုစုလ်တမန်တော်ပင် حَرَا ပြုပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ကုရ်အာန် ၆၆:၁တွင် ဖော်ပြထား၏။

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تَحْرِمُ مَا حَلَّلَ اللَّهُ لَكَ

အိုနဗီတမန်တော်၊ သင်အတွက် အလ္လာဟ်က 'ဟလာလ်' ခွင့်ပြုထားသည့် အရာ(များ)ကို သင်က အဘယ်ကြောင့် 'ဟရာမ်' တားမြစ်ပိတ်ပင်ရသနည်း-ဟု မေးခွန်းမေး၍ မိမိ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်(တားမြစ်ချက်)ကို တမန်တော်ပင် အထွန့်တက်ခွင့်မရှိ။

O Nabi! why do you forbid that which Allah has made lawful for you ?

အခြားလူသားကိုမဆိုထားနှင့် အလ္လာဟ်နောက် လူသားတို့အနက် အကြီးကျယ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တမန်တော်အပေါင်း၏အချုပ် အနှိမတမန်တော်မြတ် ﷺ ပင် ဟလာလ်၊ ဟရာမ်ကိုသတ်မှတ်ပိုင်ခွင့်အလျှင်းမရှိ။ ယင်းအခွင့်အာဏာသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်တစ်ပါးတည်းထံတွင်သာ ရှိပါသည်။

ح م د

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး

حَمْدٌ ကိုမြန်မာဘာသာဖြင့် 'ချီးမွမ်းထောပနာပြုခြင်း'ဟုယေဘုယျအားဖြင့် အများက ဘာသာ ပြန်ဆိုထားခြင်းသည် ကုရ်အာန်က ဆိုလိုသည့် သဘောတရားနှင့် ကိုက်ညီခြင်း

မရှိပါ။

အရဗီဘာသာ စကားတွင်ပင် 'ချီးမွမ်းထောပနာပြုခြင်း'အတွင်သုံးသော အခြားစကားလုံးများဖြစ်သည့် مَدْحٌ (မဒဟ်) ثَمَاءٌ (သနား) တို့လည်းရှိသေး၏။ သုံးနှုံးရာတွင် အနက်တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံးများစွာကွာခြားမှုရှိ၏။ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ဆိုသည့်အချက်အလက်များအပေါ်မူတည်၍ အရဗီများထံတွင် သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားခြင်းကြောင့် စကားလုံးတစ်လုံးစီအတွက် သုံးနှုံးမှုဆိုင်ရာ 'စံနှုန်း' ရှိ၏။

ဤ 'စံနှုန်း' ကို ကုရ်အာန်၏ သဘောတရားဆိုလိုရင်းအနက်၊ အနှစ်သာရကို နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်လေ့လာသည့်အခါ ပိုမိုထူးခြား ဝိသေသပွားများသွားသည်ကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဤအချက်သည်ပင် အရဗီဘာသာစကားဖြင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချရသော ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်တွင် အနှိုင်းမဲ့ဝိသေသလက္ခဏာရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အရဗီစကားလုံးတစ်လုံး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အပေါ်ယံ၊ သာမန်၊ ယေဘုယျသဘော သိထားရုံမျှဖြင့် ဆိုလိုရင်း အတိုင်းအတာ 'ပြည့်မီ၊ စံကိုက်' နိုင်မည်မဟုတ်။ အခွင့်အခါကြုံလေ တိုင်း အာယတ်များကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တွဲဖက်နှိုင်းယှဉ်ပြသွားပါမည်။ သို့မှသာ ဆိုလိုရင်း သဘောကို ထင်ထင် ရှားရှားသိမြင် ထိုးဖောက်သဘောပေါက်အံ့။

حَمْدٌ 'ဟမ်ဒ်' စာလုံးကို လေ့လာချက်

(၁) အရဗီတို့ထံတွင် (အထူးသဖြင့် တမန်တော်၏ မျိုးနွယ် ကုရ်ခင်ရ်အရဗီတို့ထံတွင်) အလွန်တင့်တယ်လှပ အချိုးအစားကျ ရှားပါးမြင်ကွင်းတစ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ရာ ပစ္စည်းတစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ နက်နဲသော အကြောင်းအရာ

တစ်စုံတစ်ခုကိုဖြစ်စေ မြင်တွေ့သိရှိ ကြားနာရ သဖြင့် မိမိတို့၏စိတ်နှလုံးတွင် ကြည်နူးခံစားရပြီး ပီတိပွားများလာ၏။ ခုံမင်မြတ်နိုးလာ၏။ အမြင့် မားဆုံးတန်ခိုးထားစရာဟု ခံစားသိရှိလာခြင်း သည်ပင် ‘ဟမ်ဒ်’အခြေသို့ဆိုက်ရောက်နေခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

အလားတူပင် ယင်းကဲ့သို့ခံစားရပြီးနောက် မိမိတို့၏စိတ်နှလုံးတွင် ကြိုတင်စီစဉ်၊စိတ်ကူး၊ ကြံဆထားခြင်း လုံးဝမရှိပါဘဲလျက် အံ့အား သင့်မှုကို ရင်တွင်းမှာ၊ နှုတ်မှာ၊ ရုတ်ချည်း ဖွင့်ဟ ပြောဆို ထုတ်ဖော်လိုက်သည့်စကားရပ်သည် အခြား ဘာသာစကားတွင် မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အရဗီဘာသာစကားတွင် **حمد** ‘ဟမ်ဒ်’အရာ မြောက်၏။

حمد ကို သုံးနှုန်းရာတွင် အောက်ပါစံနှုန်းပြ အကြောင်းရင်းခံများပါဝင်လာမည်။

၁။(က) အလွန်တင့်တယ်လှပ အချိုးအစား ကျ၊ ရှားရှားပါးပါး မြင်တွေ့နိုင်သော (visible **مَرئي**) ထိတွေ့စမ်းသပ်၍ရသော (Tangible, detectable **محسوس**) အရာဝတ္ထုပစ္စည်းဖြစ်ပြီး ပြင်ပသဘာဝ ဝန်းကျင်လောကတစ်ခုတွင် အမှန်ပင်တည်ရှိနေသည့်အပြင် ထိတွေ့ခံစား သိမြင်ကြားနာ၍ရသော အရာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ **حمد** ‘ဟမ်ဒ်’ ကိုသုံးနှုန်း၏။ အကယ်၍ ထိတွေ့ ခံစားသိမြင် ကြားနာ၍ မရနိုင်သော အကြောင်း အရာ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကိုလူသည် မိမိအာရုံခံ ပစ္စည်းဖြင့် မဖမ်းယူမခံစားနိုင်။ ထို့ကြောင့် စိတ် နှလုံးသားတွင် မည်သို့မျှ သက်ရောက်ထိတွေ့ ခံစားမိမည်မဟုတ်။ ထိုအခါ ဤသို့သောအရာ များကိုမြတ်နိုးခုံမင်၊ တန်ခိုးထားနိုင်မည်မဟုတ်။ ၎င်းတို့အတွက် **حمد** ‘ဟမ်ဒ်’ကို မသုံးနိုင်ပါ။

သာဓကတစ်ရပ်အနေဖြင့် လှပသောပန်းချီ

ကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲသူအား ချီးကျူးနိုင်ရန် သူ၏ ပန်းချီကားပေါ်အခြေခံထားကြည့်ရှု၊ ခံစား ဆုံးဖြတ်မှ ချီးကျူးထိုက်သည့် အကြောင်းအချက် များကိုရယူနိုင်ပြီးမှ ရေးဆွဲသူ၏ စိတ်ကူးဉာဏ် ကွန့်မြူး၊ထက်မြက်စူးရှမှု ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်စွာ ရေးဆွဲချယ်သထုတ်ဖော်နိုင်မှု၊ အလင်းအမှောင်၊ အနီးအဝေး၊ အနိမ့်အမြင့်တို့တွင် သဟဇာတ (Harmony **توافق**)ဖြစ်မှုကိုသိရှိပြီး ထိုက်ထိုက် တန်တန် ချီးမွမ်းဂုဏ်ပြု တန်ဖိုးထားနိုင်တော့ မည်ဖြစ်သည်။

၁။(ခ) အလားတူပင် အတတ်ပညာရှင်တစ်ဦး တီထွင်လိုက်သော လူ့အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း တစ်ခုကို လိုအပ်သည့် စုံစမ်းစစ်ဆေးလေ့လာမှု ပြုပြီးမှ ယင်းပစ္စည်း၏ အသုံးဝင်မှု၊ အကျိုးဖြစ် ထွန်းမှုတို့အပေါ် တီထွင် သူ့အားထိုက်ထိုက် တန်တန် ချီးမွမ်းစကား၊ ဂုဏ်ပြုလေး စားတန်ဖိုး ထားမှုကို ထုတ်ဖော်ပြသနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

ဝမရှိဘဲဝိလုပ်နေသူ၊ အချောင်သမားများ ကလည်း လူ့ဘောင်တွင်ရှိနေတတ်၏။ မိမိ ကိုယ်တိုင်၊ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းလည်းမရှိ၊ လက်တွေ့ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ခြင်းလည်း မရှိပါ ဘဲလျက် လူတို့ထံမှ ချီးကျူးလေးစား တန်ဖိုး ထားမှုကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရယူလိုသူများကို တွေ့နိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၃:၁၈၄)တွင်-

وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحَمَّدُوا بِاَسْمَائِهِمْ فَعَلُوا

(မိရိုးဖလာ မွေးရာပါ၊ ဘာသာရေးအကြီး အကဲများသည်) မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အမှန်တကယ် ကျင့်သုံး လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသည့် အကြောင်းအရာကို ရပ်များအတွက် ချီးကျူး လေးစားဂုဏ်ပြု တန်ဖိုးထားမှုကို ခံယူရန် အာသာငန်းငန်း လိုလားတပ်မက်ကြကုန်၏။

(The religious leaders rejoice over what

they do) They desire to be applauded for what the preach but do not practise.

၂။ မြတ်နိုး၊ တန်ဖိုးထားခြင်း၊ ချီးမွမ်း၊ ချီးကျူးခြင်းခံယူသင့်သော အကြောင်းအရာ၊ သို့မဟုတ် လုပ်ရပ်တစ်ခုသည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် အသိတရားဖြင့် မိမိဖာသာ စိတ်လိုလက်ရ၊ လွတ်လပ်စွာပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးဖြစ် မှသာ **حَمْد** 'ဟမ်ဒ်' ချီးမွမ်းခံထိုက်၏။ ဤသို့မဟုတ် သော အခြေအနေအချိန်အခါအရ တိုက်ဆိုင်၊ ဆုံဆည်းအလှင်းသင့်၍ အကြောင်း၊ အပေါင်း အသင်း ညီညွတ်၍ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း(ဝါ) ပြုမူ ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုးကိုဆိုလျှင် အရဗီအသုံး အနံ့တွင် **حَمْد** မဒဟ်စကားဖြင့် သာကိုက်ညီ မည်။

သာဓကအားဖြင့် စက်ယန္တရားတစ်ခုသည် အလွန်အသုံးဝင် အကျိုးပြုပစ္စည်းတစ်မျိုးကို ထုတ်လုပ်ပါက ယင်းစက်ယန္တရားအတွက် **حَمْد** မဒဟ်ဝေါဟာရကိုသာ အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ အလားတူ လူတို့၏ ရောဂါဘယများကို ပျောက်ကင်းသက်သာစေသော ပျားရည် **عَسَل** ကို ထုတ် လုပ်ဖွဲ့စည်းစုဆောင်းပေးသည့် ပျားသတ္တဝါများအတွက် **حَمْد** မဒဟ် ဝေါဟာရကိုသာ အသုံးပြုပြီး ယင်းပျားသတ္တဝါတို့အား ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိ ပြုစုပျိုးထောင်၍ ၎င်းတို့အတွက် လိုအပ်သမျှ အရည်အသွေးများကိုဖြစ်တည်၊ ထည့်သွင်း ပေးထားသော လမ်းညွှန်ဝဟီပေးထားသော အလ္လာဟ်သည်သာ ဟမ်ဒ်အပြုခံရန် အထိုက်ဆုံးသောအရှင်ဖြစ်သည်။

၃။ **حَمْد** ဟမ်ဒ် ချီးမွမ်း၊ ချီးကျူးခြင်းအမှုကိုစွဲကို ပြုလုပ်သူ၊ ဆောင်ရွက်သူ **حَامِدٌ** ဟာမိဒ်သည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်သော

စိတ်ဆန္ဒအရ လှိုက်လှဲ၊ ပျူငှာ ထိတွေ့ခံစား၍ ပြုရသော **حَمْد** ဟမ်ဒ် မျိုးသာဖြစ်ရမည်။ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းစသည့် အင်အားတစ်ရပ်၏ စေ့ဆော်မှု၊ အကျိုးမျှော်ကိုးခြင်း၊ ဟန်ဆောင်ခြင်း၊ အမြင်ကောင်း၊ အပြကောင်းအောင် ပြုနေရခြင်းတို့ ကြောင့်ပြုရသော **حَمْد** ဟမ်ဒ် မျိုးမဖြစ်စေရ။

၄။ မိမိခုံမင်မြတ်နိုး၊ တန်ဖိုးထား၊ ချီးမွမ်း၊ ချီးကျူးမည့် အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ မှန်ကန်သော အသိတရားရှိထားရမည်။ ကြားဖူးနားဝတစ်ဆင့်စကား ဝိုးတဝါး၊ မယုံ တဝက်ယုံတဝက်၊ ဒွိဟများ၊ သံသယပွားနေရသော အခြေအနေတို့ပေါ်နေသ၍ **حَمْد** ဟမ်ဒ် ပြုခြင်းမျိုးမှာ **حَمْد** မဒဟ် အဆင့်ရောက်ရှိသွားတတ်ပါသည်။

၅။ မြတ်နိုး၊ တန်ဖိုးထား၊ ချီးကျူးခြင်းခံ ထိုက်ပါသည်ဆိုသည် အကြောင်းအရာဝတ္ထုပစ္စည်း၏ တင့်တယ်လှပမှု၊ လူသားတို့အတွက် အသုံးဝင်အကျိုးရှိမှုအရာတွင်ပြီး ပြည့်စုံသည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိပြီးဖြစ်ရမည်။ လျော့နည်း၊ ချို့တဲ့အပြစ် အနာအဆာမကင်းလျှင် **حَمْد** ဟမ်ဒ် ပြုရန် မထိုက်တန်ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းရင်းခံများ အပေါ်အခြေခံ၍ **حَمْد** ဟမ်ဒ် ပြုမည်ဟု ကြိုတင် စီစဉ်စဉ်းစားထားခြင်းမရှိပါဘဲ အံ့ဩမှုကြောင့် ရုတ်ချည်းဖွင့်ဟဖော် ထုတ်ခြင်းကိုသာ **حَمْد** ဟမ်ဒ် ဟုခေါ်သည်။

ကုရ်အာန် ၁:၁/၁၃:၁၃/၁၃:၁၈/ ၁၃:၄၄/ ၆:၄၅ /၆:၄၁ တို့တွင် **الْحَمْدُ لِلَّهِ** ကို ဖော်ပြထား၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စီရင်စီမံပြုစု

ပျိုးထောင်မှုအစုစုကို ဖော်ပြလေတိုင်း အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော်များကို ဖော်ပြလေတိုင်း **حَمْد** ဟမ်းဒ်ကို သုံးထား၏။

အလ္လာဟ်သည်သာလျှင် ထာဝရအချုပ်အခြာပိုင်စိုးတော်မူခြင်းကြောင့် ချီးကျူး၊ ချီးမွမ်းခြင်းဟူဟူသမျှနှင့် အမြင့်မားဆုံးသော တန်ဖိုးထားမှု၊ မြတ်နိုးမှုကို အလ္လာဟ်သာလျှင်ခံယူထိုက်ကြောင်း အထင်အရှားဖော်ပြနေပါသည်။

လူသားနှင့်ရှိရှိသမျှ အသိပညာ အတတ်ပညာများ၏ သဘောတရား

လူသားအတွက်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြုစုပျိုးထောင်မှုအစုစုကို သိမြင်ခံစားပြီး အပြည့်အဝ ချီးကျူး၊ ချီးမွမ်းမှုပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ အလ္လာဟ်သည်မိမိ၏ ပြုစုပျိုးထောင်မှုအလုံးစုံနှင့် ပတ်သက်သော အကြောင်းတရားကို လူသားတို့လေ့လာဆည်းပူး၊ တတ်သိနားလည်နိုင်စွမ်းကို လူသား၏ အသိဉာဏ်ဗီဇရင်းမြစ်တွင် ထည့်သွင်းထားကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၃၁) တွင်-

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا

အလ္လာဟ်သည် လူသားအား ရှိရှိသမျှ အသိပညာအတတ်ပညာများကိုသင်ကြား ပေးခဲ့၏။

သို့ဖြင့် လူသားသည် လေ့လာရှာဖွေစူးစမ်း သုတေသနပြုရင်း လူ့ဘဝကဏ္ဍတိုင်းတွင် ဝဟီ၏လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ၊ ဘဝခရီးကို စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှုမရှိဘဲ သောကကင်းဝေးစွာဖြင့် ရှေ့ဆက်လျှောက် လှမ်းရင်းအဆုံးစွန်၌ တန်ဖိုးအမြင့်မားဆုံး ‘စံချိန်စံညွှန်း’ရှိ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်သည်သာ အဘယ်ကြောင့် ချီးမွမ်းခံထိုက်ရပါသနည်း။

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

အကြောင်းမှာ

၁။ အနန္တစကြဝဠာများသည် တိတိပပ နိယာမဖြင့် ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက် ပြောင်းလဲလျက် ရှိနေ၏။ ၎င်းတို့ကို စ၊ လယ်၊ ဆုံး ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနေသည့် အရှင်ရှိကြောင်း သိမြင်၊ နားလည်သဘောပေါက်လာနိုင်၏။ ယင်းပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် (အရဗီဘာသာစကားဖြင့် **الله**) အလ္လာဟ်ဟုခေါ်သည်။ အထူးသဖြင့် လူသားအတွက် အလုံးစုံသောအသုံးဝင်၊ အကျိုးကျေးဇူးခံစားမှုအဝဝကိုပါ တစ်ပါးတည်း ထည့်သွင်းပေးထားသည့်အတွက် အရှင်မြတ်သည် သာလျှင် တန်ဖိုးအမြင့်မားဆုံးချီးကျူး၊ ချီးမွမ်းမှုကိုခံထိုက်၏။

၂။ ဤကားရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျေးဇူးအတွက် ချီးမွမ်းခြင်းဖြစ်၏။ လူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော ‘**လူ့ဘဝ လမ်းညွှန်ကုရ်အာန်**’ ရရှိခြင်းကြောင့် အလ္လာဟ်သည်သာလျှင် ချီးမွမ်းခံထိုက်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၁၈:၁) တွင်-

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْنَا آيَاتِهِ لِنُذَكِّرَكَ الْآيَاتِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْنَا آيَاتِهِ لِنُذَكِّرَكَ الْآيَاتِ
وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا

အကွေ့အကောက်မဲ့၊ အရှုတ်အထွေးမရှိသည့် ဥပဒေသ(ကုရ်အာန်)ကို မိမိ၏(အဗ်ဒ်-**عبد**) အမိန့်ကို နာခံသူ(တမန်တော်)အပေါ်သို့ ထုတ်ပြန် ပို့ချပေးသော အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်သည် သာလျှင် အမှန်တကယ် ချီးကျူး၊ ချီးမွမ်းခံ

ထိုက်၏။

All Hamd is due to that Allah who has revealed this Book to His devotee in which there is nothing irregular and ambiguous.

၃။ လူတို့၏မသိ၊ မိုက်မဲမှုကို အခွင့်ကောင်း ယူ၍ လောကတစ်ခုတွင် မတရားမှု၊ နှိပ်စက်က လူပြုမှု အဖျက်လုပ်ငန်းများ ပေါ်ပေါက်စေ သူတို့၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကြိုတင်ဖယ် ရှားရှင်းလင်းပေးသည့် အကြောင်းအရာများကို အလ္လာဟ်အရှင်သည် စီမံစီစဉ်ထားရှိ၏။ ထို အကြောင်းကြောင့် အလ္လာဟ်သည်သာ အဆုံး စွန်တိုင်ချီးမွမ်း၊ ချီးကျူးထိုက်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၆:၄၅) တွင်ဖော်ပြထား၏။

فَقَطَعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

မတရားမှု၊ နှိပ်စက်ကလူပြုမှု အဖျက် လုပ်ငန်းများကို ပြုသူတို့၏ အရင်းအမြစ်များကို ဖြတ်တောက်ဖယ်ရှားပေးတော်မူသော အလ္လာဟ် သာလျှင် ချီးမွမ်းမှုအစုစုကို ခံထိုက်၏။

Thus the communities which committed Zulm(disorder) were uprooted. This was Rahamah for those whom they had oppressed and cause for Hamd of Allah who is the Sustainer of all humanity.

(အချို့) နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု လှုပ်ရှားပေးရင်း လူကြားသူကြားကောင်းအောင်၊ လူအထင်ကြီး အောင် ‘အလ်ဟမ်ဒုလီလ္လာဟ်’ကို ရိုးရာအစဉ် အလာအရ အသံထွက်ရွတ်နေခြင်းမျိုး မဟုတ် ဘဲ၊ လူသားတစ်ရပ်လုံးအပါအဝင် ရှိရှိ သမျှ စကြဝဠာများကို ဖြစ်ထွန်းရှင်သန်ရပ် တည်ရေး အတွက် ပြုစုပျိုးထောင်မှုအစုစုကို အလျှံပယ် ချီးမြှင့်ထားသောအရှင် အလ္လာဟ် သည်သာလျှင်

ချီးမွမ်းမှုအစုစုကိုခံထိုက်ကြောင်းသိမြင်နားလည်၍ နှလုံးသားနှင့်အပြည့် ခံစားနိုင်ကြပါစေ။ အာမီးနီ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအားလူတို့က ကိုးကွယ်ပူဇော်ပသမှုပြုရေးအတွက် ပြုစုစီရင် ထားခြင်းကား အလျှင်းမဟုတ်၊ အကြောင်းက ရှိရှိသမျှအရာအားလုံးတို့ကို လိုလားတောင့်တမှု ကင်းသော အရှင်ဖြစ်နေခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်၏။ အရှင်မြတ်ပြည့်စုံသည့် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှု စနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သည်ဆိုလျှင် ယင်း လမ်းညွှန်အတိုင်းတစ်သွေမသိမ်း ဦးထိပ်ပန်ဆင် လိုက်နာ ကျင့်သုံးရင်း မိမိနှင့် မိမိကဲ့သို့ လူသား များ၏ ဘဝခရီးလမ်း တစ်လျှောက် အောင်မြင် ရေးကို လူသားတိုင်းအပြန် အလှန်ဖေးမ၊ ကူညီ ယိုင်းပင်းမှု၊ အပြန်အလှန်ပြုစုပျိုးထောင်မှု ပြုကြ ရေးကိုသာအရှင်မြတ်ကလိုလား၏။ ဤသို့ပြု လုပ်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့်အရည်အချင်း အသိ တရားများ၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်ရန်၊ အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်တော်များကို မိမိတို့၏ အသိ ဉာဏ်နှင့်လူ့ဗီဇစွမ်းအားများတွင် ပွားများရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုနေရန် **الْحَمْدُ لِلَّهِ** သည် ဘဝ၏ စ-လယ်-ဆုံးအရေးကိစ္စအားလုံး တွင် အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိထာဝရ လက်တွေ့သုံးစွဲနေရ မည့် Firm formula forever ဖြစ်၏။

ح ي ي

စကားလုံးနှင့်သဒ္ဒါအသုံး
حَيَّ (حَيَّ)، يَحْيَى (يَحْيَى) -အသက်ရှင်နေသည်
حَيَاة، حَيَاةٌ အသက်ရှင်ကာလ၊ သက်တမ်း၊
ဘဝရှင်သန်နေခြင်း၊
أَحْيَاءٌ، أَحْيَاءٌ သက်ရှင်နေစေသည်၊ ရှင်သန်စေ
သည် (عِلْمُ الْحَيَاتِ) Biology ဇီဝဗေဒ

ပညာရှင်တို့ ၏လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ သက်ရှိတို့၏ အထင်ရှားဆုံး ဝိသေသ လက္ခဏာတစ်ရပ်မှာ

IRRITABILITY ‘قَابِلِيَّةُ الْإِنْفِعَالِ’ တုံ့ပြန်သတ္တိ ရှိခြင်းဖြစ်၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ သက်ရှိသည် သူ့ အပေါ် သက်ရောက်လာသည့် အပူအအေး၊ အလင်း၊ အမှောင်စသည့် ပတ်ဝန်းကျင်၏ အပြောင်းအလဲ ထိုးနှက်ချက် ချော့မြူခြင်းတို့ကို တုံ့ပြန်မှုပြုနိုင်စွမ်းရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤ ‘တုံ့ပြန်သတ္တိ’ ရှိခြင်းကြောင့် မိမိ၏ကိုယ်ကို ဇာတိကို မျိုးရိုးဗီဇကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း(Preservation of self تَحْفُظُ النَّفْسَ)ကို အထင်အရှားပြသနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤကား အသက်ရှင်လျက်နေခြင်း၏ လက္ခဏာပင်။

تَحِيَّامُهُ ၎င်းသည် တုံ့ပြန်သတ္တိကို ထုတ်ဖော်ပြသည့် တုံ့ပြန်သတ္တိမရှိတော့သည့် သက်ရှိသည် ပတ်ဝန်းကျင်မှ သက်ရောက်မှုကို ပြန်လည်တုံ့ပြန်မှုမရှိသဖြင့် အသက်မရှိတော့ဘဲ သက်မဲ့၏လက္ခဏာကို ပြနေခြင်းဖြစ်သည်။

အရပ်တို့က အထူးသဖြင့် လူနှင့်ပတ်သက်ပြီး လူတွင်ရှက်တတ်ခြင်း حِيَاءٌ သည် သက်ရှိ၏ လက္ခဏာဟု သတ်မှတ်၏။ သတ္တဝါများတွင် မြွေသည် တုံ့ပြန်သတ္တိ လှုပ်ရှားလူးလွန်မှုကို အထင်အရှားပြနိုင်၊ ပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် မြွေကို حَيَّةٌ ဟုခေါ်၏။

အဘိဓာန်သုတေသီ رَاغِبٌ ရာဂိဘ်၏ ဖွင့်ဆိုချက်အရ ဟယာဟ် حَيَوَةٌ ၏ အနက်မှာ ထိတွေ့ ခံစားနိုင်စွမ်း قُوَّةُ الْحَاسَةِ ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်မှာ مَوْتٌ (و ت) သေခြင်း၊ သက်မဲ့ခြင်း၊ မလှုပ်ရှားခြင်း ထိတွေ့ခံစားမှု မရှိခြင်းဖြစ်၏။

“حَيَوَةٌ ၏အခြားအနက်အဓိပ္ပာယ်များမှာ”

၁။ الْقُوَّةُ النَّامِيَّةُ ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားနိုင်စွမ်း၊

faculty of development

၂။ الْقُوَّةُ الْحَاسَةُ ထိတွေ့ခံစားနိုင်စွမ်း၊

Faculty of sensation

၃။ قُوَّةُ الْعَقْلِ ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်း၊

Faculty of thinking

၄။ قُوَّةُ الْعَمَلِ လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်း၊

Faculty of working

၅။ بُعْدُ الْحُزْنِ သောကကင်းဝေးစေနိုင်ခြင်း၊

ဦးနှောက်နှင့် အသိဉာဏ်ကို စေစားအသုံးချ၍ ဘဝခရီးတစ်လျှောက် ဖြတ်သန်းနိုင်စွမ်း စိုးရိမ်သည်၊ ကြောင့်ကြသည်၊ စိတ်စနောင့်စနင်းဖြစ်သည်၊ အားနာ တွန့်ဆုတ်သည်။

أَمْضَى، مَضَى - အမြန်၊ မြန်မြန်၊ လှုပ်လှုပ် ရှားရှား၊ လုပ်လိုက်လေကြာသလားလို့ ရှင်သန်ထက်မြတ်စေခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စေခြင်း၊ အသက်ရှည်ရန် ဆုပန်ခြင်း၊ နှုတ်ခွန်းဆက်သခြင်း၊

ဤလောကသက်တမ်းအပြင်၊ သေပြီးနောက် အနာဂတ်ခရီးစဉ် သွားရဦးမည်ဖြစ်ရာ၊ ယင်းအနာဂတ်ခရီးသည် သက်မဲ့၊ ငြိမ်သက်နေရမည့် ကာလမဟုတ် ရှင်သန်လှုပ်ရှားထက် မြက်နေရဦးမည့် (الْحَيَوَانُ)သက်တမ်းဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၂၉:၆၄ တွင်

وَإِنَّ الدَّرَآءَآخِرَةَ لَهِىَ الْحَيَوَانُ

အာဆီရဟ်(Hereafter)အနာဂတ်သက်တမ်း ကာလသည် အမှန်တကယ်ပင် ရှင်သန်လှုပ်ရှားထက်မြက်နေရမည့် သက်တမ်းကာလပင် ဖြစ်သည်။

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

(၁) လောလောလတ်လတ် အကျိုးအမြတ် ရရှိမည့် သက်တမ်းကာလ အကျိုးခံစားရမှု တိုတောင်းမြန်ဆန်သော ဘဝသက်တမ်း

(၂) ဆူလွယ်နပ်လွယ်၊ အကျိုးရှိသည့် ဤလောကသက်တမ်းအပြင် သေပြီးနောက် ရှေ့ဆက်သွားရဦးမည့် အနာဂတ် အာခံရလ် သက်တမ်းသည် ပိုမိုသာလွန်ကောင်းမွန် အကျိုး ရှိကြောင်း ပိုမိုတည်မြဲကြောင်း ကုရ်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင်ဖော်ပြထား၏။

(၃) ကုရ်အာန်တွင်ဖော်ပြသည့်အသက် ရှင်ခြင်းတွင် သမရိုးကျအသက်ရှင်ခြင်းမျှကို ရည် ညွှန်းခြင်းမဟုတ်၊ ပိုမိုနက်ရှိုင်းသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုဆောင်၏။ နှာခေါင်းနှစ်ပေါက်မှ ထွက်သက်ဝင်သက်၊ ရှုရှိုက်နေရုံဖြင့် အသက်ရှင် ခြင်းမျိုးထက် ဘဝရည်မှန်းချက်၊ ဘဝအလင်းရောင် မှန်ကန်သောစနစ်ပေါ် အဓိပ္ပာယ်ရှိရှိ မျှော်လင့် ချက်အပြည့်အဝဖြင့် အမှန်ပင် ရာသက်ပန်အောင်မြင် တိုးမြှင့် ရှေ့သို့ဆက်သွားနေရဦးမည့် အသက်ရှင်ခြင်း မျိုးကိုသာ တကယ်အသက်ရှင်ခြင်းဟု ကုရ်အာန်က သတ်မှတ်၏။

(၄) ထွက်သက်ဝင်သက် ရှုရှိုက်နေရုံ အသက်ရှင်ပြီး တိရစ္ဆာန်နှင့်မခြား ‘အိပ်၊စား၊ မျိုးပွား’ သက်သက်မျှ အသက်ရှင်ခြင်းသည် တိရစ္ဆာန်ဘဝမျိုးနှင့် ဘာမျှခြားနားမှုမရှိသော ဘဝသက်တမ်းဟုသတ်မှတ်၏။

မိမိဘဝတွင် လူ့တန်ဖိုးကို မြှင့်တင်ရန် အရည် အသွေးရှိသူ၊ နိုးကြားတက်ကြွ လှုပ်ရှားရုန်းကန်ရန် အရည်အချင်းရှိသူတို့ကိုသာ ကုရ်အာန်သည် လမ်းမှန် ကမ်းမှန်ညွှန်ကြားပြသမည့်အကြောင်း ဆူရာယာစီန် တွင်ဖော်ပြထားသည်။ ကုရ်အာန် (၃၆:၇၀)တွင်-

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا

(ဤကုရ်အာန်သည်) နိုးကြားတက်ကြွ

လှုပ်ရှားရုန်းကန်နိုင်သည့် အရည်အချင်းရှိသူ တို့အား လူ့ဘဝ၏ ဆိုးကျိုးများကို မသက်ရောက် ရန် ကြိုကြိုတင်တင် သတိပေးလမ်းပြနေမည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်ပင်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် ကုရ်အာန် (၂:၂)တွင်-

هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

(ကုရ်အာန်သည်)လူ့ဘဝ၏ ဘေးအန္တရာယ် ဆိုးရှုံးပျက်စီး နှစ်မွမ်းမှုတို့မှ ကင်းဝေးရန် ကြိုး ပမ်းလုပ်ကိုင်သူ (မုတ္တကီးမ် *مُتَّقِينَ*) များကိုသာ စ၊ လယ်၊ ဆုံးလမ်းပြမည့် တရား အလင်းရောင် ဖြစ်သည်။

This Qur'an shows the Muttaquen the path leading to the ultimate destination prescribed for humanity. The Muttaquen are those who strive to avoid pitfall of the wrong path.

မြန်မာမှုနယ်ပယ်မှ အဆိုတစ်ရပ်လာရှိ သည်မှာ ‘ပန်းတိုင်းပွင့်ကြပါစေ၊ ပွင့်သော ပန်း တိုင်းလန်းကြပါစေ။’

““ကုရ်အာန်နည်းကျမှတ်ယူကြ။”

လူတိုင်းရှင်သန်နိုင်ကြပါစေ၊ ရှင်သန်သူ တိုင်း ထက်မြက်နိုင်ပါစေ၊ ရှင်သန်ထက်မြက်လို သူတိုင်း နည်းမှန်လမ်းမှန်စနစ်မှန်ဖြစ်ကြပါစေ။

خ ر ر

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
الْخَيْرِ အထက်မှ ပြုတ်ကျခြင်း၊ ပြုတ်ကျရာ တွင်ပြုတ်ကျသံ၊ လိမ့်ကျသံ (ပင်ကြား ရခြင်း) တမန်တော်မူဆာ(အ)(အောက်သို့) လိမ့်ကျပြီးမေ့မျောသွားပုံကို ကုရ်အာန် (၇:၁၄၄) တွင်-

وَخَرَّ مُوسَىٰ صَبَعًا

မူဆာ(အ) အောက်သို့ပြုတ်ကျပြီး သတိမေ့
မော့သွားသည်။

အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေနှင့် အခြား
လူလုပ် လူ့ဘဝရေးရာ ဝါဒလမ်းစဉ်တို့ကို
တွဲဖက်ယှဉ်တွဲပြီး ဘဝတည်ဆောက်နေသူ
'မရှိရိက်' မှီကံ၏ ဘဝအခြေမှာ တည်
ငြိမ်အေးချမ်းခြင်းမရှိ၊ အရှိန်ပြင်းစွာ ပြုတ်
ကျနေရာမှ တဖန်မမျှော်လင့်ဘဲ ဝေးရာသို့
လွင့်စဉ်နေရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေကြောင်း
ဖော်ပြထားပုံမှာ လမ်းခုလတ်မှာ ငှက်
တစ်ကောင်က သော်လည်းကောင်း၊
ဝေးလံခေါင်သီသော အရပ်တစ်ခုသို့ ပစ်
လွှတ်လိုက်ခြင်းကိုခံရသည့် အခြေအနေ
နှင့်အလားတူနေကြောင်း ကုရ်အာန်
(၂၂:၃၁) တွင်-

وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ
فَتَخَطَّفَهُ الطَّيْرُ أَوْ نَهَىٰ بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ

မိမိဘဝတစ်လျှောက်၊ အလ္လာဟ်ပြုစနစ် ကို
အခြားနည်းနာလမ်းစဉ်ဝါဒများနှင့် တွဲဖက်
ပြီး ဘဝတည်ဆောက်သူ၏ အနေအထား
မှာ ကောင်းကင်၏ အထက်မှအောက်သို့
ရုတ်ချည်း ပြုတ်ကျနေသူတစ်ဦးနှင့် အလား
တူ၏။ ဤသို့ ပြုတ်ကျနေခိုက် ငှက်တစ်
ကောင်သော် လည်း ကောင်း၊ လေပြင်းမုန်
တိုင်းကသော်လည်း ကောင်း၊ သူ့အား
သုတ်ယူ၍ သယ်ဆောင်သွား ပြန်ပြီး
ဝေးလံခေါင်သီသော အရပ်ဒေသတစ်ခု သို့
ပစ်လွှတ်လိုက်သည်နှင့် အလားတူ၏။

And whoever associate anything with
Allah's laws, it is as if he had fallen from on
high, then the birds had snatched him away,

or the wind had carried him off to a distant
place. (22:31)

ပြီး မိမိသက်တမ်းကို ဖြတ်သန်းနေသူ သည်
အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှုဟူ၍ 'အေးကွက်'
တစ်ကွက်မှ မရှိရုံ တင်မက၊ အရှိန်အဟုန်ပြင်းစွာ
ဖြင့် အထက်မှ အောက်သို့ပြုတ်ကျလာနေသည့်
အခြေအနေတွင် ရှိနေစဉ် ယင်းကာလအတော
အတွင်း၌ပင် ငှက်တစ်ကောင်သော်လည်း
ကောင်း၊ လေပြင်းမုန်တိုင်းက သော်လည်း
ကောင်း ဖြတ်တိုက်သုတ်ယူ သယ်ဆောင်လွှင့်ပစ်
ခြင်းခံရသကဲ့သို့ ပြင်းထန်စွာတုန်လှုပ် ခြောက်
ခြားဖွယ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသော ဥပမာ၊
ဥပမေယျဖြင့် ဤကဲ့သို့ ကွင်းကွင်းကွက်ကွက်
ဖော်ပြထား၏။

ဆူရာ(၂၅) အလ်ဖုရ်ကန်၊ အာယတ်(၃၃)
တွင် မုအ်မင်န်တို့၏ ဂုဏ်ရည်များအနက်
ဂုဏ်ရည် တစ်ရပ်ကို ဖော်ပြထားပြန်ရာ The
Mu'mineen (believers) according to Quran,

وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخُرُّوا
عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا

မုအ်မင်န်တို့အား သူတို့၏ ပြုစုပျိုးထောင်
ရှင်၏ အာယတ်ဥပဒေများကို ထုတ်ဖော်တင်ပြ
သွန်သင်လာသည့်အခါ မကြား၊ မမြင်၊ မဆင်
ခြင်ဘဲမနေကြပါ။ ကြားနာရသည့် အရာသည်
ကုရ်အာန်ပါ အာယတ်ဥပဒေများဖြစ်နေလင့်
ကစား၊ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ရှင်းရှင်း
လင်းလင်းသိမြင်လာနိုင်ရန် ရှာဖွေဆည်းပူး
သုတေသန ဆက်လက်ပြုလုပ်ကြတော့သည်။

Those who, when (even) the
revelation of the Rabb are presented to
them, do not fall thereat deaf and blind
(25:73). This Iman !Not to accept even

Allah's revelation deaf and blind.

ဤအာယတ် ၂၅:၃၃ အရ ဘာသာရေးဆရာကြီးများက သာသနာရေးနှင့်ပတ်သက်လျှင် စဉ်းစားစရာမလိုပါ။ မစဉ်းစားကြနှင့် သူတို့ညွှန်ကြားသော ပြောထားသည့်အတိုင်း **عَمَل** လုပ်စရာ လိုက်လုပ်ကြပါကုန်အာန်ကို အဓိပ္ပာယ်သိဖို့မလိုဘူး။ ကုန်အာန်၏ အဓိပ္ပာယ်သိရန် မကြိုးစားနှင့် လမ်းလွဲသွားမည်-စသည်ဖြင့် မုအ်မင်န်တို့၏ ဆင်ခြင်စဉ်းစားမှုကို လုံးဝရိုက်ချိုးပိတ်ပင်ထားကြသည်။ ကုန်အာန်ကို လက်တွေ့ဆန့်ကျင်သွေဖီ နေကြခြင်း မဟုတ်ပါသလား။

ထို့ကြောင့် မုအ်မင်န် အစစ်ဆိုလျှင် ကုန်အာန်ကို မသိနားမလည် သဘောမပေါက်ပါဘဲလျက် ကြက်တူရွေး နည်းကျသင်ပေးကြ၊ ပို့ချကြ၊ ဖတ်ကြတော့သည်။ ဒီ အတိုင်းကျင့်သုံးလာလိုက်ကြသည်မှာ အစဉ်အလာတစ်ရပ်ဖြစ်နေပါပြီ။ ကုန်အာန်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မသိနားမလည်ကြမှ ဘာသာရေးဆရာ ဆရာကြီးများ၏ ‘လုပ်ကွက်၊ ဖန်တီးကွက်၊ ထွင်လုံး’ များဖြင့် သာသနာဝင်တို့အား လိုအပ်သလို ချယ်လှယ် ကြိုးကိုင်နိုင်ကြမည်၊ လိုသလိုကြိုးကိုင်နေကြသည်ကိုလည်း လက်တွေ့ဘဝက သက်သေထူနေပါသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ အာယတ်ဒေသနာများကိုပင် သေချာယဏစူးစမ်းလေ့လာဆင်ခြင်ရန်ပြဋ္ဌာန်း(၄:၈၂၊ ၄:၂၄၊ ၃:၂၉) ထားရုံတင်မက မည်သည့်အကြောင်းတစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ ခိုင်လုံသော အသိမရှိ၊ နားမလည်ဘဲ အသေစွဲကိုင်ထားခြင်းမပြုရန်နှင့် အကြား၊ အမြင်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားတို့ကို ကောင်းစွာအသုံးချရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ကုန်အာန် (၁၇:၃၆)တွင်

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ

وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْنُونًا

တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းအရာကိုမျှ၊ ခိုင်လုံစွာ သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ခြင်း မရှိပါဘဲ အသေဆွဲကိုင်မထားနှင့် အကြား၊ အမြင်၊ ဆင်ခြင်တုံတရား(စိတ်နှလုံး)တို့ကို ယင်း အသိပညာနှင့် ပတ်သက်၍ ကောင်းစွာအသုံးချရန် အထူးလိုအပ်၏။ ယင်းအကြား၊ အမြင်၊ စိတ်နှလုံးတို့ အားလုံး၊ အားလုံးကို အသုံးပြုမပြု စစ်ကြောမေးမြန်းခြင်းခံရမည်။

Do not pursue that whereof you have no knowledge . Verily, the hearing and sight and the heart, each of these will be asked.

အသိပညာ အကြောင်းအရာတစ်စုံ တစ်ခုကို တိတိပပပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆည်းပူးရန်၊ မျက်စိ၊ နား၊ စိတ်နှလုံး၊ အသိဉာဏ်ကို အသုံးချစေစားရန်လိုအပ်ကြောင်း ကုန်အာန်ကဖော်ပြနေသော ‘အသိပညာဆည်းပူးရေး လက်တွေ့ သင်ခန်းစာ ပို့ချချက်ဖြစ်၏။

Arguing about things of which we have no knowledge leads nowhere. The Qur'an lays stress on the value of corret knowledge and advises as to accept it and act upon it. The Qur'an guide a sketch of the process of knowing, so far as it is relevent to its purpose, which is both scientific and ethical. The process is begun by the activiry of senses, which furnishes the raw meterial of knowledge.

خ ل ق

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်ရန် (သို့မဟုတ်) ဖြတ်

တောက်ရန် ရည်ရွယ်၍တိုင်းတာ ချိန်ဆမှု ပြုခြင်း။

-အချိုးအစားအတိုင်းအတာကို စစ်ဆေးခြင်း။

-အလားတူအရာတစ်ခုကို ပြုလုပ်ရန် တစ်စုံ တစ်ရာပြုလုပ်ခြင်း။

-တစ်စုံတစ်ရာကို ချောမွေ့ပြေပြစ်ရန်၊ ပျော့ပျောင်းသွား အောင်ပြုလုပ်ခြင်း

(Tāh and Lane)

خَلَقَ الْأَيْدِيَ သူ့အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းတစ်ခုပြု လုပ်ရန် သားရေ(Leather)ကို မဖြတ် တောက်မီ တိုင်းတာချိန်ဆသည်။

خَلِيقٌ အသွင်အပြင်၊ ကိုယ်ခန္ဓာတည်ဆောက်ပုံ၊ သားနားပြေပြစ်၊ ညီညွတ်အချိုးကျနသမှု။
خَلْفَةٌ ပျော့ပျောင်းခြင်း၊ ချောမွတ်နေခြင်း၊ ညီညာခြင်း။

الْخَلْقُ အက်ရာအက်ကြောင်းမရှိဘဲ ချောမွတ် ပြေပြစ်သည့်အရာ။

خَلَقَ တစ်စုံတစ်ရာကို စစ်ဆေးသည်၊ တန်ဖိုး ဖြတ်သည်၊ ပြီးနောက်ပိုလျှံနေသော အရာ ကိုဖယ်ရှားသည်။ ထို့နောက် သတ်မှတ်ပုံစံ၊ အတိုင်းအတာနှင့်အညီ ပုံညွှန်သွင်း သည်။ ထို့ကြောင့် ညီညွတ်မှု၊ ဟန်ချက် ညီမှု၊ အချိုးစားကျမှုတို့ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ချောမွေ့ပြေပြစ် ညီညာစေသည်။

بَدَعٌ နှင့် فَطَرَ တစ်စုံတစ်ရာကို(Non-existence) ဘာဆိုဘာမျှ မရှိသေးမီအခြေအနေမှ ဖြစ် တည်ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းစေသည်။ (Pre-planning) ကနဦး၊ အဦးဆုံး၊ ပထမ ဦးစွာ ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေသည်။

-တီထွင်သည်၊ ဖန်တီးသည်။

ထို့ကြောင့် خَلَقَ သည် ယခင်ရှိပြီးပစ္စည်း

(ကုန်ကြမ်း)ခြင်စင်တို့ကို အချိုးအစား၊ အတိုင်း အတာ အမျိုးမျိုးဖြင့် နောက်ထပ်ပစ္စည်းသစ် တစ်ခုဖြစ်အောင် (ကုန်ချော) ပြုလုပ်ခြင်းဟု အနက် အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်၏။ သာကေပြရ သော် ကုန်အာန် (၁၆:၄) တွင်

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ

(ဖို) မျိုးပွားရည် (ကလလရည်ကြည်)မှ နေ၍ လူသားကို အလ္လာဟ်အရှင်သည် ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်စေသည်။

He has created man from mere sperm خُلُقٌ အကျင့်အကြံ၊ စာရိတ္တ မျှတညီညွတ် အချိုးအစားကျခြင်း။

(ကုန်အာန် ၂၆:၁၃၇၊ ၅၈:၄)

خَلَقَ သတ်မှတ်ထားသောအရာ၊ ဝေစုဝေပုံ
خَلَقٌ နှင့် خَالِقٌ ကုန်အာန် (၉:၂၅၊ ၃၆:၈၁)
အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ صِفَةٌ ဂုဏ်တော် ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေသောအရှင်၊ အလွန် မတန်တီထွင် ဖန်တီးတော်မူသောအရှင်
خَلَقَ (تَخْلِيْقٌ) အသစ်၊ အသစ်ဖြစ်ထွန်းပွား များစေသည်။

-အသစ်ထပ်မံ တိုးပွားစေသည်။

-တီထွင်ဖန်တီးသည်။

ဤတီထွင်ဖန်တီး၊ အသစ်အသစ်ထပ်မံ တိုးပွားစေသည့် အရှင်မှာ အလ္လာဟ်ဖြစ် ကြောင်း ကုန်အာန်(၃၅:၁)တွင် ရှင်းပြထား ပုံမှာ-

يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ

အရှင်မြတ်သည် မိမိပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသ နှင့်အညီ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်မှုတွင် တိုးပွားစေ တော်မူသည်။

Allah increases in creation according to His law.

လူသားသည်လည်း မိမိ၏ လူ့အတိုင်း အတာအတွင်းမှ တီထွင်ဖန်တီးအသစ် အသစ် တီထွင်ကြံဆနိုင်စွမ်း(Creativity)(إِبْجَادِيَّةٌ، خَلْقِيَّةٌ) ရှိရန်လိုအပ်၏။ သို့မှသာ လူဘောင်သည် အစဉ် တိုးပွား၊ တိုးတက်ပွားများ၊ စည်ပင်ဝပျောနေ မည်ဖြစ်သည်။

လူတစ်ဦးတွင် ကိုယ်ကျင့်တရား၊ စာရိတ္တ မဏ္ဍိုင် (Transparency-شَفَافِيَّةٌ) ခိုင်မာဖြောင့် စင်းဖြူစင်သန့်စင်ရန် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်၏။ ယုံကြည်သူတိုင်း၏ اخْلَاقِيَّةٌ စာရိတ္တမဏ္ဍိုင် နမူနာအကောင်းဆုံးကို တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ် (ﷺ)ထံတွင် တွေ့ရှိနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၆၈:၄) တွင်-

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

သင်(တမန်တော်)သည် အမြင့်မားဆုံးသော စာရိတ္တမဏ္ဍိုင်ပိုင်ရှင်ဖြစ်၏။

Verily you have sublime morals.

တမန်တော်မြတ်၏ အမြင့်မားဆုံး စာရိတ္တ မဏ္ဍိုင်ကို ကုရ်အာန်ထဲတွင် တစ်လုံးတစ်ဝတည်း ပြည့်စုံစွာ တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

درس

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
دَرَسَ الشَّيْءَ ပစ္စည်းတစ်ခုဟောင်းနွမ်းသွားရာ ၎င်း၏ အမှတ်လက္ခဏာအတိတ်နမိတ် အညွှန်းများတိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားသည်။
to blot out, obliterate.

အဘိဓာန်သုတေသီ ابن فارسက အနက် အဓိပ္ပာယ် တိမ်မြုပ်ပုပ်လျှိုး ပျောက်ကွယ်နေ သည်။

لَدَّرَسَهُ الْقَوُّ လူတို့သည် ၎င်း၏အမှတ်အသားကို

ဖယ်ရှားပစ်လိုက်ကြသည်။
طَرِيقٌ مَدْرُوسٌ -လူတို့အသွားအလာများသဖြင့် လမ်းသည်တိုက်စားခြင်းခံရသည်။ နိမ့် ကျ၊ ချိုင့်ခွက်နေသည်။

دَرَسَ الْحِنْطَةَ ဂျုံစေ့အပေါ် တီရစ္ဆန်များကို တက်နင်းစေပြီး ဂျုံအခွံနှင့် အတွင်းသားကို သပ်သပ်စီ ကွဲပြားသွားစေသည်။ To thresh a grain ဆိုလိုသည်မှာ သစ်စေ့၏ အပြင်အကာအရံ (အခွံ)ကို အတွင်းသား (အဆံ)မှ ခွဲထုတ်နိုင်ရန်၊ ကြိတ်ပွတ်၊ တိုက်စား၊ ထုထောင်းခြင်း၊ ဤသို့ဖြင့် အပြင်အကာနှင့်အတွင်း အနှစ်သားကွဲပြား ထင်ရှားသိသာလာပြီး အခွံကို တီရစ္ဆန် များအားကျွေး၍ အတွင်းသား အဆံကို လူတို့က အာဟာရပြည့်ဝစွာ အရသာရှိရှိ စားသုံးနိုင်၏။

دَرَسَ النَّاقَةَ ကုလားအုပ်မကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မောင်းနှင်စေခြင်းထားခြင်းဖြင့် လိုအပ် သလိုကောင်းစွာ နှာခံထိန်းကျောင်းစေစား နိုင်သည်။

أَلْمَدَارِسَةَ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို အကြိမ် ကြိမ်စူးစမ်း လေ့လာဆင်ခြင် စဉ်းစား ဆည်းပူးပြီးဆိုလိုသည့် သဘောတရား တို့ကို ထိုးဖောက်သိမြင်နားလည်ထားခြင်း
دَرَسَ الْكِتَابَ يَدْرُسُهُ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အခေါက် ခေါက် အခါခါဖတ်ရွတ်လေ့လာ ဆည်းပူးထား ခြင်းကြောင့် ယင်း၏ အနှစ်သာရကို ကောင်းစွာ ထိုးဖောက်သိမြင်နားလည်သည်။

မုစ်လင်မ်(ဆိုသူ)တွေ့ရဲ့ လောကမှ ဘာသာ ရေး စာသင်ကျောင်းများကိုမှ مَدْرَسَةٌ ဟုသီးသန့် ခေါ်၏။ ခေတ်ပညာသင်ကျောင်းများကိုမူ مَدْرَسَةٌ ဟုခေါ်လေ့မရှိပါ။ ဘာသာရေးကျောင်း

مَدْرَسَةً များတွင် ကုန်အာန်သင်ကြား ပို့ချမှုပြုရာ တွင် အသံထွက်သက်သက်မျှကိုသာ သင်ကြား ပို့ချပေးကြ၏။ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုမူကား လုံးဝ (လုံးဝ)မသင်ကြား မပို့ချကြချေ။ အဘယ်ကြောင့် နည်း၊ လောကတွင် ကုန်အာန်မှလွဲ၍ အခြား ဘာသာရပ်များ အားလုံးကိုအနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် တကွ သင်ကြားပေးနိုင်ကြ၏။ ယင်း ဘာသာ ရပ်များကို အနက်အဓိပ္ပာယ်မသိ သိအောင်၊ မကျွမ်းကျင် ကျွမ်းကျင်အောင် ကျောင်းကြီး ကျောင်းငယ်၊ ကျူရှင်ကြီးငယ်တို့ဖြင့် ပီပီ ပြင်ပြင် ကြီးစားအားထုတ်ပြီး ဘာသာရပ် ကျွမ်းကျင် အောင် ဂုဏ်ထူးများထွက်အောင် ထူးချွန်အောင် ပြုကြသည်။ သို့သော် တစ်လောကလုံးမှာ အလားတူမရှိ အနှိုင်းမဲ့ကျမ်းစာ၊ တစ်လောက လုံးကို အသိပညာ အလင်းရောင်၊ တရား အလင်းရောင်ပေးမည့် လမ်းညွှန်မည့် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ထံတော်မှ တစ်မူတည်းသော ကျမ်းစာကို တစ်သက်လုံး ဘာဆိုဘာမှ မသိ အောင်၊ မသိနိုင်အောင် သင်ပေးနေကြသူတွေ သင်ယူနေကြသူတွေ တော်တော်အလွဲ သုံးစား လုပ်နေကြသည်။ ဒီစနစ်ကိုပဲ အားပေးအား မြှောက်ပြုလုပ်နေကြသည်။ အကြောင်းရင်း အမှန်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်ကြပါစေ။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် (၃:၇၈)တွင် درس စာလုံးကိုဖော်ပြရာ၌ ကုန်အာန်ကျမ်းနှင့် တွဲ၍ သုံးနှုံးထားသည့် အကြောင်းအရာကို လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ

သင်တို့သင်ကြားပို့ချနေသည့်၊ ၎င်းပြင် သင်တို့တွေ နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်စေ့စေ့စပ်စပ် စူးစမ်းဆည်းပူး လေ့လာနေသည့် ကုန်

အာန် ကျမ်းပါ အကြောင်းအရာ လမ်းညွှန် ချက်များနှင့်အညီ လူတို့အားပြုစုပျိုးထောင် သူများဖြစ် ကြပါ။

You should be sustainer(within human capacity) by following His Book which you study and teach to others.(3:78)

ကုန်အာန်ဆိုတာကို အပေါ်ယံ အဖတ်၊ အရွတ်၊ အသံထွက်မျှ သင်ပေးဖတ်ကြားပြီး စင်ပေါ်မြင့်မြင့်မှာ တရိုတသေတင်ထား လိုက်ကြ သည်။ ငယ်ငယ်တုန်းကတော့မိဘများ၊ ဆရာ သမားများက မဖတ်မနေရ၊ နံနက်တိုင်း ဖတ်ခိုင်း၏။ ဖတ်ကြ၏။ ဘာဆိုဘာမျှနားလည် နိုင်ခြင်းလည်းမရှိ၊ အခြားမြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ ဘာသာစကားများကို အဖတ်၊ အဓိပ္ပာယ်၊ အရေးအသား၊ သတ်ပုံသတ်ညွှန်း၊ သဒ္ဒါ၊ စာစီ စာကုံးရေးသားခြင်းစသည်ဖြင့် ဆရာကောင်း ကောင်း၊ ကျူရှင်ကောင်းကောင်းထားကြ၏။ ရေးဖတ်ရုံတင်မက အပြောအဆို ကျွမ်းကျင် အောင် ပိုင်နိုင်အောင်သင်ယူကြ၏။ ကုန်အာန်ကို ကျတော့ အပေါ်ယံ အပရိက ပေလယကံပြု ထားကြ၏။ အဲဒါ အလွဲသုံးစားပြုနေခြင်း မဟုတ်ပါလား။ ထိုက်ထိုက်တန်တန် တန်ဖိုး မထားခြင်း မဟုတ်ပါလား။ မတူမတန် ဆက်ဆံနေခြင်း မဟုတ်ပါလား။ ပြောလိုက် လျှင်တော့ ‘သာသနာ့ သောကရှင်’များတဲ့ လူတွေကလည်း ရိုသေလေးစား ကြည်ညိုလိုက် တယ်၊ စားဦးစားဖျားကျွေးကြတယ်‘ရှယ်လူတန်း စား خَاصَّ الْخَاصِّ တဲ့ တော်တော်အတိုင် အဖောက်ညီတဲ့ ရှေ့ဆောင်များနှင့် နောက် လိုက်များပါတကား။

د س س (د س و)

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
 -ပစ္စည်းတစ်ခုကို အခြားပစ္စည်း တစ်ခု၏
 အောက်၌ ဖုံးအုပ်ကွယ်ဝှက်ထားခြင်း၊
 ဖိထားခြင်း၊ မြှုပ်ထားခြင်း
 -ပစ္စည်းတစ်ခုကို အခြားပစ္စည်းတစ်ခု
 အတွင်း အတင်းအဓမ္မသွတ်သွင်းလိုက်ခြင်း၊
 အရှင်လတ်လတ်မြေမြှုပ်သည်။ To bury
 alive. (رَاغِبٌ ရာဂိဘ်)
 دَسَّسَتِ الشَّيْءَ فِي التُّرَابِ ကျွန်ုပ်သည်ယင်းပစ္စည်း
 ကို မြေ(မှို)ထဲဝှက်ထားသည်။ ကုန်အာန်
 ကျမ်းမြတ်မကျရောက်မီ ခေတ်ကာလ
 (Age of ignorance الْإِيَّامَ الْجَاهِلِيَّةَ) အမှိုက်
 အမှောင်ခေတ်ဟု ကမ္ဘာ့သမိုင်းက သတ်
 မှတ်ထား၏။ အရပ်များသည် ‘သမီး
 မိန်းကလေးမွေးကြောင်းကြား သိရသည်
 နှင့် မျက်နှာညိုမည်းသွားပြီး၊ တစ်ဆို့
 မွန်းကြပ်သွား၏။ (သမီးမိန်းကလေးကို
 မလိုလား၊ မနှစ်သက်မှုပြသခြင်း ဖြစ်
 သည်။) သတင်းဆိုးကြောင့် ရှက်ပြီးလူ
 အများထံမှ ပုန်းရှောင်နေ၏။
 ကုန်အာန် ၁၆:၅၈-၅၉-

ယင်းကိစ္စကို ရှက်ဖွယ်လိလိ မျက်နှာပျက်
 ဖွယ်အဖြစ်ဆိုးဟု သဘောထားရမှာလား။
 သို့မဟုတ် မြေမှာပဲ မြှုပ်ပစ်လိုက်ရမှာလား။
 الْأَسَاءَ مَا يَحْكُمُونَ
 ဟေ့-ဆိုးယုတ်တဲ့(စဉ်စား) ဆုံးဖြတ်ချက်ပါ
 တကား။
 When the news of the birth of a dau-
 ghter is conveyed to one of them, his face

darkens and he chockss inwardhy he
 hides himself from his people due to
 shame because of this ill tidings. He
 begins to think whether he should keep
 it as a sysmbol of disgrace or bury it in
 the earth. How vile is their line of thought!

دَسَّى ဖုံးအုပ်ဖျက်ဆီးသည်နှင့် ဆန့်ကျင်
 ဘက်စာလုံး زَكَّى ရှင်သန်တိုးတက်ပွား
 များစေသည်တို့ကို ယှဉ်တွဲလျက် လူသား
 ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ ဗီဇအားကို
 ချိုးနှိမ်ထားမှာလား။ တိုးပွားကြီးထွားစေ
 မှာလားနှင့် ပတ်သတ်၍ ကုန်အာန်
 (၉၁:၁၀-၁၁)တွင်-

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا

လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ လူ့ဗီဇအားကို
 ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးစေသူသည် ရာသက်ပန် အောင်မြင်
 ပြီး ကြီးပွားပေါက်မြောက်လေပြီး၊ ယင်း نَفْسِ
 ကို တစ်ကိုယ်ကောင်း တစ်ဘို့တည်းအကျိုး
 စီးပွားအောက်မှာ ပိပြားဖုံးကွယ် ချိုးနှိမ်သူသည်
 ယိုယွင်းပျက်စီးဆုံးရှုံးလေပြီ။

He will indeed be successful who
 develops the nafs. An he will indeed fail
 who buries it. (91:10-11)

အဘိဓာန်သုတေသီများ ဖြစ်ကြသည့်
 جاجနှင့် فراء دَسَّى ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ
 (بُخِلَ) - စေးနွဲ့တွန့်တိုသည်၊ လောဘ
 ကြီးသည်။ သူတပါး၏ အခွင့်
 အရေး တိုးတက်မှု၊ ကောင်းစားမှုတို့ကို
 ကြိုတင်ဟန့်တားပိတ်ဆို့သည်။ စေးနွဲ့၊
 တွန့်တို လောဘကြီးသူသည် မိမိ ကိုယ်ကို
 နောက်ဆုတ်ဖုံးကွယ် ဟန့်တားတတ်ပြီ။

أَعْطَى ပေးကမ်းထောက်ပံ့၊ ပေးဆပ်သူ၊ ရက်

ရောသူသည် မိမိကိုယ်ကို ရှေ့တိုး ထင်ရှား ဖော်ထုတ်၏။

ဤသဘောတရားနှစ်ရပ်ကို တင်ပြရင်း ကုန်အာန်သည် **نفس** လူသား၏ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၏ လျှို့ဝှက်ချက်မှာ တဖက်လူသားတို့အား ပေးဆပ်ထောက်ပံ့ ပြုစု ခြင်းဖြစ်ပြီး-

ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး သိမ်ဖျင်းယိုယွင်း ဆုတ်ယုတ်မှုအတွက် လျှို့ဝှက်ချက်မှာ **بخل** မိမိ၏လောဘကြောင့် တဖက်လူအပေါ် တွန့်တို စေးနဲ၊ ဖုံးဖိ၊ နောက်ဆုတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ကုန်အာန် (၉၂:၅-၁၀)တွင် ဖော်ပြထား၏။

فَأَمَّا مَنْ آتَىٰ وَآتَىٰ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ فَسَنِيْرَهُ لِيْسِرَىٰ

လူတို့အား ပေးကမ်းထောက်ပံ့၊ ပေးဆပ်ပြု စုပြီး၊ မညီမညာဖြစ်ပြီး ကွာဟနေသော လူမှု ဘဝများပြေလည် ချောမွေ့အောင်ပြုလုပ်ပေး သူ၏ ဘဝအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ငါအရှင်မြတ် (၏ လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် တုံ့ပြန်ပေးဆပ်ခြင်း ဥပဒေသ **قانون مكافآت الاعمال** Law of requital အရ) လွယ်ကူပြေပြစ်မှုကို တဖြည်း ဖြည်း မသိမသာ ပြုလုပ်ပေးသွားမည်။

وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ فَسَنِيْرَهُ لِيْعْسِرَىٰ

လူမှုဘဝရှင်သန်စေသည့်အရာများကို အား လုံး မိမိတစ်ဘို့တည်းအတွက်သာ သိမ်းကျုံး အပိုင်စီးထားပြီးနောက် ဘာမျှလိုလားတောင့်တ၊ ကြောင့်ကျမှုမရှိဟု မှတ်ယူပြီး ငါသည် ဘယ်သူ ကိုမျှ အားကိုစရာမလိုဟု ခံယူထားသူ၏ ဘဝ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ငါအရှင်(၏ လုပ်ရပ် တိုင်းအတွက် တုံ့ပြန်ပေးဆပ်မည့် ဥပဒေသ **قانون مكافآت الاعمال** Law of Requital အရ)

တဖြည်းဖြည်းမသိမသာခက်ခဲ ကျပ်တည်းသွား စေမည်။

ကုန်အာန်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ် တွင်-

“ရယူဖို့ထက် ပေးဆပ်ဖို့သည် အဓိက၊ ပဓာန”
“ဘဝတည်ဆောက်ရေးတွင် လူတိုင်းမိမိဖက်မှ အခြားသူတို့အတွက် ပေးဆပ်ဖြည့်ဆည်းပေးရေး သည် အဓိက” ကုန်အာန် ၉၂:၅-၇

د ع و

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါသုံး
دَعَا، يَدْعُو (دَعَاءٌ) အော်သည်၊ အော်ခေါ်သည် တစ်ဖက်ဖက်သို့ခေါ်ဆောင်သွားသည်။
-မိမိ၏အသံဖြင့် တစ်ဖက်သားအား မိမိ ဘက်သို့ လာရောက်အောင်ပြုလုပ်သည်။ ဆုတောင်းသည်။

دَعْوَةٌ (دَعَوَاتٌ) အော်ခြင်း၊ ခေါ်ခြင်း၊ တောင်းဆို ခြင်း၊ ဖိတ်ခေါ်ခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်း

دَاعٍ အော်သူ၊ အော်ခေါ်သူ၊ ခေါ်ဆောင်သွားသူ၊ ဖိတ်ခေါ်သူ၊ ဆုတောင်းသူ

الدَّاعِيَةُ (တိရစ္ဆာန်အမ)၏နို့အုံမှ နို့ကို အကုန် အစင်မညှစ်ဘဲ တမင်သက်သက် အချို့ကို ချန် ထားတတ်ရာ နို့အုံတွင် ချန်ထားသည်ကို နို့ကျန်၊ ယင်းနို့ကျန်ကို အကြောင်းပြု၍ တိရစ္ဆာန်အမ သည် ကိုယ်တွင်းမှနို့ကို နောက်ထပ်ချပေး၏။ (ဤအချက်ကို ကောင်းစွာမှတ်သားထားသင့် သည်။ စိတ်ဆန္ဒ၊ စိတ်ဓာတ်အင်အား တိုးမြှင့် လာအောင် ရည်ရွယ်ထားသည့်အကြောင်းရင်း)

الدَّوَاعِي

လူတို့၏စိတ်နှလုံး၊ အသိဉာဏ်တွင် လူးလွန် လှုပ်ရှားစေမည့် နှိုးဆွစေ့ဆော်ပေးမည့် အကြံဉာဏ်အတွေးအခေါ်၊ အသိတရား၊ ဒုအာ **ءَاذَانٌ** ဆုတောင်းခြင်းကို ပီပြင်စွာ နားလည်စေမည့် အချက်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာမှတ်သားပါ။)

ကုရ်အာန် ၂၂၃ တွင် အကူအညီပေးမည့် သူများကို (ဖိတ်)ခေါ် ကြွေးကြော်အော်ခေါ်ရန်

သင်တို့အား အကူအညီပေးမည့်သူများကို ဖိတ်ခေါ်ကြကုန်!

أَنْدَادِي ကိုလည်း **ءَاذَانٌ** နှင့် အနက် အဓိပ္ပာယ်တူအဖြစ် ကုရ်အာန် ၁၈၅ တွင် အသုံးပြုထား၏။

ءَاذَانٌ နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အနက်အဓိပ္ပာယ် အဖြစ် **صَمَتٌ** (သူတိတ်(ဆိတ်)နေသည်)ကို ကုရ်အာန် ၁၈၅ တွင် အသုံးပြုထား၏ ကုရ်အာန် ၂၆၁ တွင်-

فَادَعُ لَنَا رَبَّكَ

တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)အား အိစ္စရာအီလီ မျိုးနွယ်တို့က သင်၏ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်အား တို့အတွက်ခေါ်ပေးပါဦးဟု တောင်းဆို၏။

الدَّعْوَى အော်ခေါ်ခြင်း/သံ၊ တောင်းဆိုချက်၊ လိုအင်ဆန္ဒ ဘာသာတရားများ၏ လောကနှင့် အတွေးအခေါ်ဒဿန ပညာရပ် လောကတွင် ‘ဆုတောင်း’ ‘ဆုတောင်းခြင်း’ဆိုသည့် အကြောင်းအရာသည် အတော်ခက်ခဲသော ပြဿနာတစ်ရပ်အဖြစ် ရပ်တည်လာခဲ့သည်။ မှန်ကန်သော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်ဖြင့် ရှင်းလင်းပြခြင်းမရှိသဖြင့် သို့လောသို့လောဖြင့် သံသယဝဲဩဃထဲတဝဲလည်လည်ဖြစ်နေ၏။ အလ္လာဟ်ထံ ဆုတောင်း(ဒုအာပြု)ခြင်းဆိုသည့် အကြောင်းအရာကို သာဓကတစ်ရပ်အဖြစ်

ဆွေးနွေးကြည့်ကြပါစို့။

တရားရုံးတစ်ရုံးတွင် မောင်ဖြူနှင့် မောင်နီ တို့သည် အမှုတစ်ခုရင်ဆိုင်နေကြသည် ဆိုပါစို့။ မောင်ဖြူက တရားလို၊ မောင်နီက တရားခံ။

တရားရုံးရောက်နေသည့် အမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မောင်ဖြူက နမားဖိတ်ပြီးတိုင်း အလ္လာဟ်ထံ သူ့ဖက်ကအမှုနိုင်ပါရစေဟု ငိုယိုပြီး ဆုတောင်းလျက်ရှိ၏။ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး အောက်ပါမေးခွန်းများကို စဉ်းစားစရာအဖြစ် လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

(က) မုစ်လင်မ်(ဆိုသူ) အုပ်စုတစ်စုက ရိုဂ်ဂါသမျှ အကြောင်းအရာ ကိစ္စကြီးငယ်များသည် အလ္လာဟ်ထံ၌ ဟိုးရှေးယခင်ကတည်းက လုံးဝ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပြီး ဖြစ်သည်(သူတို့အပြော တက်ဒီရ် **مُدِيرٌ** ဟုဆို၍) ယုံကြည်လက်ခံထားကြ၏။ အကယ်၍ယင်းအချက်သည် အမှန်ဖြစ်ခဲ့လျှင် တရားရုံးပေါ်ရောက်နေသော တရားလို မောင်ဖြူသည် အမှုနိုင်သူဖြစ်နေမည်(သို့မဟုတ်) အမှု ရှုံးသူဖြစ်နေမည်၊ အရှုံးနှင့် အနိုင်နှစ်ခုအနက် တစ်ခုဖြစ်နေပြီး ယခင်ယခင်ထဲက အလ္လာဟ်က (ဆိုကြပါစို့) ဤအမှုတွင် မောင်ဖြူ အမှုရှုံးသူဟု ဆုံးဖြတ်ထားပြီးဖြစ်ပါလျက် ယခုမောင်ဖြူ နမားဖိတ်ပြီး ငိုယို၍ ဆုတောင်းနေသဖြင့် အလ္လာဟ်ကသူ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပြီး မောင်ဖြူအမှုနိုင်သူဟု ပြုလုပ်လိုက်ပါမည်လား။ ဟုမေးခွန်းမေးစရာရှိ၏။ အကယ်၍ ဤအတိုင်းဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အလ္လာဟ်သည် မိမိ ချမှတ်ထားပြီးသား အဆုံးအဖြတ်ကို လူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒနှင့်အညီ အပြောင်းအလဲ လိုက်လုပ်တတ်၏။ အလ္လာဟ်သည် လူတို့၏ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်းမှာ ထင်ရှားနေမည်။ အလ္လာဟ်နှင့်ပတ်သက်၍

ဤသို့သော အယူအဆမျိုးသည် လုံးဝမမှန်ကန် နိုင်ကြောင်းလူတိုင်းသိ၏။

(ခ) မောင်ဖြူသည် အမှန်တကယ်ပင် မမှန် မကန် အကြံအဖန်များဖြင့် အမှုဆင်ပြီး တရားရုံး တွင် တရားလိုအဖြစ် အမှုစွဲဆိုထားခြင်းဟုဆိုပါစို့ ဤသို့ဆိုလျှင် မောင်ဖြူဆုဒုအာတောင်း ထား သည့်အတိုင်း အလွှာဟ်သည် တရားရုံးစီရင် ချက်တွင် မောင်ဖြူအား အမှုနိုင်သူအဖြစ်စီရင် စေမည်လားဟုမေးစရာရှိလာပြန်သည်။ အကယ် ၍ ဤသို့သောအခြေအနေအတိုင်း မောင်ဖြူ နိုင်သွားလျှင် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် မတရား သူကိုနိုင်စေပြီး တရားသူ မောင်နီအားရှုံးစေမည် လား။ အလွှာဟ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့သော အယူအဆမျိုးသည် မမှန်ကန်နိုင်ပါ။

(ဂ) အခြားတနည်း စဉ်းစားကြည့်ကြပါစို့။ မောင်ဖြူသည် တရားနည်းလမ်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရုံးတော်တွင် တရားစွဲဆို ထားခြင်းဖြစ်သည်။ အမှုကိစ္စအတွက်လည်း မည်သည့် ဆုဒုအာမျှ လည်း အလျှင်းမတောင်းဆိုခဲ့ပါ။ ထိုအခြေ အနေမျိုးတွင် မောင်ဖြူအမှုနိုင်မည်လား။ ရှုံး မည်လား။ မောင်ဖြူ အမှုရှုံးသွားသည် ဆိုပါစို့။ ဤသို့ဆိုလျှင် အလွှာဟ်သည် မှန်ကန်သူကို အရှုံးပေးပြီး မမှန်မကန်သူကို အနိုင်ပေးလိုက် လေပြီ ဟုဆိုပါစို့။ ဤသို့ဆိုလျှင် မှန်ကန်သူတွေ ကလည်း မှန်ကန်နေပါလျက် အလွှာဟ်ထံ မျက်နှာလိုမျက်နှာရ ကပ်ဖားရပ်ဖား မလုပ်မိလို့ အမှုရှုံးခြင်းဖြစ်ပြီး တကယ်မမှန်မကန် ပါပဲလျက် အလွှာဟ်ထံ ကပ်ဖားရပ်ဖားလုပ်ပြီး ချဉ်းကပ် တောင်းဆိုလျှင် ရနိုင်ကောင်းရဲ့ အမှုနိုင်သွားမှာ လား။ ဒီလိုမလုပ်လို့ ယခု အမှုရှုံးရတယ်ဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်သည်လည်း အလွှာဟ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မမှန်ကန်နိုင်ပါ။

မောင်ဖြူသည် ဆုဒုအာပြုသည်ဖြစ်စေ မပြုသည်ဖြစ်စေ အလွှာဟ်အရှင်မြတ်သည် အမှန်နှင့်အမှားရင် ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်လာလျှင် အမှန် ကို အနိုင်ပေးလိုက်သည်ဆိုလျှင်၊ မောင်ဖြူ၏ ဆုဒုအာပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းတို့တွင် မည်သို့မျှ ကွာခြားမှုမရှိနိုင်ပါ။ အလွှာဟ်ကတော့ မှန်ကန် သူကိုသာ အနိုင်ပေးမှာသေချာသည်။ ဤသို့ ဆိုလျှင် ဆုဒုအာတောင်းခြင်းဆိုသည်မှာ အချည်းနှီး၊ အကျိုးမဲ့၊ အပိုအလုပ်တစ်ခုဖြစ်မနေ ပါသလော။

(ဃ) တရားရုံးမှာ အမှုအနိုင်ရရေးအတွက် အမှု သည်များကတော့ ကြိုးစားဆောင်ရွက်တတ် စမြဲပါ။ တရားဥပဒေကို ထိန်းသိမ်းကျင့်သုံးသည့် ဌာနဖြစ်နေခြင်းကြောင့် မမှန်မကန် ကြိုးစားခြင်း မျိုးမဟုတ်ဘဲ မှန်မှန်ကန်ကန် ဥပဒေဘောင် အတွင်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်းတော့ဖြစ်ကိုဖြစ် ရမည်။ ဆိုကြပါစို့ မောင်ဖြူက အမှုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်စရာ ဘာတစ်ခု မျှမလုပ်ဘဲ ဆုဒုအာချည်းပဲ တောင်းနေမယ် ဆိုလျှင် တရားရုံးတွင်အမှု အနိုင်ရနိုင်မည်လော။ တကယ်ဆုတောင်း ဒုအာပြုလုပ်ရုံနှင့် အမှုနိုင်နိုင် သည်ဆိုလျှင် လူတို့သည်အလုပ်ကိစ္စတိုင်း ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ရန်မလိုအပ်တော့ပါ။ အလွှာဟ်ပြောထားသည့်လမ်းညွှန်တရားများ သည် အလကား၊ အချည်းအနှီးဖြစ်နေမည် မဟုတ်ပါလော။

ဒီတော့ တရားရုံးမှာ မကြိုးပမ်းမဆောင် ရွက်ဘဲ အနိုင်မရနိုင်ဟုဆိုလျှင် တောင်းဆုဒုအာ ပြုခြင်းသည် အရှုံး၊ အနိုင်ရရှိရေးနှင့်မည်သို့မျှ ပတ်သက်မည်မဟုတ်တော့ပါ။

(င) အကယ်၍ မောင်ဖြူသည်မိမိအနိုင်ရရှိရေး ဆုတောင်းဒုအာပြုနေစဉ် မောင်နီကလည်း

မိမိအနိုင်ရရှိရေး ဆုတောင်းဒုအာပြုနေသည် ဆိုပါစို့။ ထိုသို့အခြေအနေမျိုးတွင် တရားရုံးက မည်သူ့ကို အနိုင်ပေးမည်နည်း။ အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်က မည်သူ၏ဒုအာကို လက်ခံ၍ အနိုင်ပေး ပြီး မည်သူ၏ဒုအာကိုပယ်၍အရှုံးပေးမည်နည်း။

‘ဆုတောင်းဒုအာ’နှင့် ပတ်သက်၍ ဖော်ပြ ပါအတိုင်းသံသယဖြစ်ဖွယ် အကြောင်းအရာများ အမြောက်အများရှိ၏။ ဘာသာရေးနှင့် အတွေး အခေါ် ‘ဒဿန’ ပညာရပ်များတွင် ရာစုနှစ်များ စွာကပင်ဆွေးနွေးလာခဲ့ရာ ‘အဖြေ’ ရှာမရဖြစ် နေခဲ့၏။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်က အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် ဆုတောင်းဒုအာနှင့် ပတ်သက် သည့် အတွေးအခေါ်အယူအဆများမှာ မမှန်ကန် ကြောင်းနှင့် လူသားတို့၏ ရှေးပဝေဿဏီ အချိန်က၊ အသိဉာဏ်မပြည့်စုံမီက၊ ခနော်နီ ခနောနဲ့ စမ်းတဝါးဝါးတွေးတော ယူဆခဲ့သော မရေရာ၊ မသေချာသောမှန်းဆချက် များသာ ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။ လောကတစ်ခု နှင့် ရှိရှိသမျှတွင် အလ္လာဟ် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထား သော အကြောင်းရင်းခံပေါ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသော ဥပဒေသ **قانون اسباب** Law of causation ကို မသိရှိနားမလည်ပဲ၊ တွေးမိတွေးရာတွေးနေ ခြင်းသာဖြစ်၏။

“ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ လမ်းညွှန်တရား”

၁။ ရှိရှိသမျှ အနန္တစကြဝဠာတစ်ခုတည်းလုံး သည် ၎င်းတို့အတွက် အခိုင်အမာ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော နိယာမဥပဒေသအတိုင်း ကမောက်ကမ၊ မဖြစ်ဘဲ တည်လျက်ရှိနေ ကြောင်း ကုန်အာန် (၃၃:၆၂)တွင်-

وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနိယာမ တွင် အပြောင်းအလဲလုံးဝမရှိပါ။ Never shall you find a change in law (course, habit) of Allah.

(၂) လူ့လောကတွင်လည်း အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနှင့်အညီဖြစ်တည်ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက် လှုပ်ရှား၊ ဖြစ်ပျက်နေရာ မိမိတို့၏ ကြိုပမ်း အားထုတ်၊ ရုန်းကန်မှုပြုသမျှ အောင်မြင်ဖြစ် ထွန်းကြရမည်။ အကြောင်း ကုန်အာန်(၅၃:၃၉-၄၀)တွင်-

لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ وَأَنْ سَعَىٰهُ سَوْفَ يُرَىٰ

လူသားသည် မိမိ၏ကြိုးစားအားထုတ် လုပ်ကိုင်သမျှ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ သူ၏ကြိုးစား အားထုတ်လုပ်ကိုင်သမျှကို မကြာ မီတွေ့မြင်ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။

Man shall have only what he strives His striving will soon be rewarded.

(53:39-40)

အထက်ပါအာယတ် (၅၃:၃၉-၄၀)သည် လူတိုင်း (အထူးသဖြင့် မုတ်လင်မိဆိုသူတိုင်း) ထာဝရစွဲမြဲစွာ မှတ်သားသိရှိ ယုံကြည်ထားပြီးမှ ဤလောကတွင် ဆက်လက်အသက်ရှင် နေထိုင် သင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးစနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည် သူတို့ ပိုမိုသဘောပေါက်ဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ကုန်အာန်ပြင်ပမှ အယူအဆများဖြင့် မိမိဖက်က ဘာမျှ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုမပြုဘဲ ရာသက်ပန် “အလ္လာဟ်ပေးမယ်၊ အလ္လာဟ်ကျွေးမယ်--” စသည်ဖြင့် မိမိဘဝကို လုံးဝအညွန့်တုံးအောင် လုပ်နေကြသူများက အများစုဖြစ်နေကြပါ သည်။ ဆက်လက်၍ ဆုတောင်းဒုအာနှင့် ပတ်သက်ပြီး အလ္လာဟ်က ဘာတွေ ကုန်အာန်

ထဲမှာ လမ်းညွှန်ထားသည်ကို ထပ်မံလေ့လာ ကြပါစို့။ ကုရ်အာန် (၁၃:၁၄) တွင် အာယတ် အတော်ရှည်ရှည်ဖြင့်

لَهُدَعْوَةُ الْحَقِّ

ဝေါဟာရ အဓိပ္ပာယ်အရ မှန်ကန်သော ဟစ်ခေါ်တသ ဆုတောင်းမှုပြုခြင်းသည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်ထံတော်၌သာလျှင် ပြုထိုက် ၏။

ဤအာယတ်၏ သဘောတရားကို ဖွင့်ဆို ရလျှင်မိမိ၏ လုပ်ကိုင်ကြိုးစား ဆောင်ရွက်မှု များ ဖြစ်ထွန်းရန် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသကို ဆွဲကိုင်ကျင့်သုံးကြရမည်။ ဤ အာယတ်တွင်ပင်ဆက်လက်၍-

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ
لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم بِشَيْءٍ

အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသကို စွန့်လွှတ် ဘေး ဖယ်ပြီး အခြားအခြားသော အင်အားများ အပေါ် ယုံကြည်အားပြု လိုက်နာနေကြသူတို့သည် တစ်စုံတရာတုံ့ပြန်မှုရရှိမည်မဟုတ်။

ဤသို့ပြုသူတို့၏ ဥပမာကား-
الْأَكْبَاسِطِ كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော အပြုအမူရှိ သူသည် ရေငတ်၍ မိမိ၏လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ရေရှိရာဖက်သို့ ဖြန့်ထားရုံဖြင့် ရေသည် သူ၏ ဝါးစပ်သို့ ရောက်မည်ဟုထင်နေသူနှင့် အလား တူ၏။

وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ

ဤမျှပြုလုပ်ရုံဖြင့် ရေသည် သူ၏ဝါးစပ်သို့ ရောက်ရှိလာမည်မဟုတ်။

وَمَا دَعَا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

အလ္လာဟ်ဥပဒေသကို လက်မခံမကျင့်သုံး

သူ၏ တောင်းဆိုသည် မည်သည့်အခါမျှ အကျိုးရလဒ်ဖြစ် ထွန်းလာမည်မဟုတ်။

Those who wish that their effort should bring about constructive results, turn to Allah's Laws while those who call upon forces other than Allah do not even receive a response from them. The latter may be likened to a person who in his thirst stretches out his hand towards the water hoping, it will reach his mouth while this cannot happen. Only effort which are made in accordance with Allah's Law bring about good results .Mere supplication to forces other than Allah are rendered waste. (13:14)

ဖော်ပြပါ အာယတ်ကို တစ်ဆက်တစ်စပ် တည်း ဖော်ပြရသော် မိမိ၏ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု အကျိုးဖြစ်ထွန်းရန် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသအတိုင်း လက်ခံယုံကြည်ပြီး လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်သာ ရှိသည်။ အလ္လာဟ်ဥပဒေကို စွန့်လွှတ်ပြီး မိမိ စိတ်ထင်ရာ စွဲလမ်းမှု၊ ကြားဖူးနားဝဖြင့် အားကိုး စရာတွေကို အားကိုး ဆုတောင်းနေပါက ဘာ တစ်ခုမျှ တုံ့ပြန်ရရှိစရာလုံးဝမရှိပါ။ ဒီလိုလူက ဘာနဲ့တူနေ ပါသလဲဆိုရင် ရေငတ်လို့ကမ်းစပ် မှာ ရေဖက်ကိုလှည့်၊ လက်ဝါးနှစ်ဖက်ဖြန့်ထားပြီး ရေကိုလာပါ။ လာပါလို့ ဟစ်အော်တောင်းဆိုနေ သည်နှင့် တူနေပါသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ရေသည်သူ၏ ဝါးစပ်တွင်းသို့ ရောက်လာမည် မဟုတ်ပါ။ အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို လက်ခံယုံ ကြည် ကျင့်သုံးခြင်းမရှိသူ၏ တောင်းဆိုသည် မည်သို့မျှ အကျိုးရလဒ်ဖြစ်ထွန်းလာမည် မဟုတ် ပါ။ (ကုရ်အာန် ၁၃:၁၄)

လူသားသည် ဤသို့ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေကို တကယ်လက်တွေ့ကျင့်သုံးလိုက်နာနေရမည်

ဖြစ်သည်။ ရှိရှိသမျှ အနန္တစကြဝဠာ တစ်ခု
 တပြင်လုံးရှိ အရာတိုင်းသည် လိုလိုလားလား
 ကြည်ကြည် ဖြူဖြူရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်
 ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသော
 (လူတို့က သဘာဝ၊ သဘာဝဟုခေါ်နေကြသည့်)
 နိယာမ ဥပဒေများအတိုင်း ရိုကျိုးလိုက်နာ
 လိုက်ပါ နေကြပါသည်။ လူတို့ကိုမဆိုထားနှင့်
 အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများ၏ အရိပ်အာဝါသများ
 သည်ပင် နံနက်ချိန်ခါနှင့် ညနေချိန်ခါတို့တွင်
 နေရောင်ကြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အရပ်သို့ (အရိပ်)
 ကျရောက်နေခြင်းသည်ပင် အလ္လာဟ်ဥပဒေသ
 နိယာမကို လိုက်နာနေခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို
 အလွယ်တကူ အထင်အရှား လူအများ သတိ
 ထားမိနိုင်သည့် နိစ္စဝူကော်စွရပ်ဖြစ်ကြောင်း
 အထက်ပါအာယတ်(၁၃:၁၄)၏အဆက် (၁၃:၁၅)
 တွင် ထက်ကြပ်မကွာဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنۢ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ طَوْعًا
 وَكَرْهًا وَظُلُمًا لَّهُمۡ بِالْغُدُوِّ وَالْاَصٰلِ

ကမ္ဘာဂြိုဟ်အပါအဝင် အနန္တစကြဝဠာ၏
 ရှိရှိသမျှအရာတို့သည် ကြည်ဖြူသည်ဖြစ်စေ၊
 မကြည်ဖြူသည် ဖြစ်စေ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏
 နိယာမဥပဒေ အတိုင်းနာခံလိုက်နာလိုက်ပါ နေရုံ
 တင်မက အရိပ်အာဝါသများသည်လည်း နံနက်
 ချိန်ခါ(နေထွက်ရာဘက်မှ နေထွက်ချိန်)နှင့်
 ညနေ (နေဝင်ရာဘက်သို့နေဝင်ချိန်) တွင် အရာ
 ဝတ္ထုပစ္စည်းများ၏ အရိပ်အာဝါသများပင်
 (ဆန့်ကျင်ရာဘက်သို့ ကျရောက်ခြင်းဖြင့် အရှင်
 မြတ်၏ ဥပဒေသနိယာမကို တစ်စိုက်မတ်မတ်
 နာခံလိုက်နာမှု (ဆဂျီဒတ်)ပြုနေကြခြင်းဖြစ်၏။

All that there is in the univrese
 submits to Allah's Laws. Things belonging
 to the physical universe submit to these

laws through instinctive urge without any
 external coercion (41:11)

Human beings also obey physical
 laws: they have no choice in it. For
 instana, a man may walk in any direction
 at his will but he cannot change the
 direction of his shadow so far as Divine
 Values are concernd, it is open to them
 to obey or reject them. Those who reject
 them are eventually forced by necessity
 to comply with them. (13:15)

ထိုအကြောင်း အရာများကြောင့် အလ္လာဟ်
 ထံမှ ဆုတောင်းဒုအာပြုခြင်း၏ဆိုလိုရင်းသဘော
 မှာ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ကုရ်အာန်ပါ
 ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေများကို လူသားသည်
 လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း
 နေရာပေါင်းများစွာတွင် လမ်းညွှန်ထားပုံများ
 အနက် ကုရ်အာန် (၄၀:၆၀)တွင်-

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِيْٓ اَسْتَجِبْ لَكُمْ

သင်တို့အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်က အသင်
 တို့သည် ငါအရှင်ထံ ဆုတောင်းဒုအာပြုကြပါ။
 သင်တို့အား ငါအရှင် ပြန်လည်ဖြေကြားပေး
 ပါမည်။

And your Rab says; Pray to Me ,I
 will answer you.

اِنَّ الَّذِيْنَ يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِيْ سَيَدْخُلُوْنَ
 جَهَنَّمَ دَاخِرِيْنَ

ငါအရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသကို
 (ကျင့်သုံးနာခံရန်) အာခံဆန့်ကျင်နေသူများ
 သည် အမှန်တကယ် သေးသိမ်နိမ့်ကျစွာဖြင့်
 မကြာမီ 'ဂျဟန္နမ်'တွင်း သက်ဆင်းရတော့မည်။

Those who disobey My Laws, will
 surely get in Jahannam,abased.(40:60)

အထက်ပါအာယတ် (၄၀:၆၀)၏ အပိုင်း နှစ်ပိုင်းကို တဆက်တစပ်တည်း ပေါင်းစပ် ဆက်စပ်ကြည့်လျှင် ‘အလ္လာဟ်ထံဆုတောင်း ဒုအာ တောင်းခြင်းဆိုတာ၊ အလ္လာဟ်အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသကို ဆန့်ကျင်အာခံခြင်း မပြုဘဲ၊ လိုက်နာကျင့်သုံးပါမှ ယင်းသူ၏ ဆုတောင်းသည် အလ္လာဟ်၏ဖြည့်ဆည်းပေးမှု ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်ပေါ်လာမည်မှာ မလွဲကောက် ပင်ဖြစ်သည်။

ဤသဘောတရားကိုပင် အခြားစကားလုံး ဝေါဟာရတို့ဖြင့် ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်းပြထားပြန် သည်ကို ကုရ်အာန် ၃၂:၁၅ တွင်-

أَتْمَأْمُرُونَ بِآيَاتِنَا
الَّذِينَ إِذَا كُرُوا بِهَا كُرُوا سَجْدًا

ငါအရှင်၏ ဥပဒေသများကို သက်ဝင် ယုံကြည်သူဆိုလျှင် ယင်းဥပဒေသများကို အသိ ပေးထုတ်ဖော်ချပြလာသည်နှင့် တပြိုင်နက် သူတို့ဦးထိပ်ပန်ဆင် ရိုကျိုးကြတော့သည်။

وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

သူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်သည့် အရှင်၏ စနစ်သည်သာ အပြည့်အဝချီးမွမ်းထိုက်သည့် စနစ်ဖြစ်ကြောင်း ယိစ္ဆာန် အင်တိုက်အားတိုက် လက်တွေ့ပြသထုတ်ဖော်ရန်၊ အင်ပြည့်အားပြည့် တစ်စိုက်မတ်မတ်ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ကြတော့ သည်။ သူတို့သည် အရှင်၏ဥပဒေကို သေ့ဖီ ဆန့်ကျင်အာခံခြင်းအလျှင်းမပြုကြပါ။ တစ်ဆက် တည်း (၃၂:၁၆)တွင် -

تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ

အရှင်မြတ်၏အမိန့်ဥပဒေသများကို လက် တွေ့ဆောင်ရွက်ရာမှာ အိပ်စက်နားနေခြင်း ပင် မပြုနိုင်ကြဘဲ ညအချိန်များမှာပင် နိုးနိုး ကြားကြား၊ ကြိုးကြိုးစားစားရှိကြကုန်၏။

يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

အကြောင်းအရာ များမှ ကင်းဝေးစေရန် - طَمَعًا အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းစေမည့် အကြောင်းတရားများကို မျှော် ကိုးလျက် သူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ လမ်းညွှန်အတိုင်းဆောင်ရွက်ကြ၏။ ထို့အပြင် ငါအရှင်ပေးကမ်းထားသည့် အရာတို့မှ လူသား တို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရေး ကိစ္စတွင် ရက်ရော စွာ သုံးစွဲထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းပေးကြကုန်သည်။

အလားတူ ဆောင်ရွက်လိုက်နာခြင်းကို ပြုရာတွင် ကုရ်အာန် (၄၀:၆၅)တွင်-

فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

အရှင်မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် သန့်သန့်ကို သီးသီး ခြားခြား သန့်သန့်စင်စင် ရိုကျိုးလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အရှင်မြတ်ထံ ဆုတောင်း ဒုအာပြု၏။

အရှင်မြတ်ဘက်မှလည်း ပြန်လည်တုံ့ပြန် ရာတွင် ကုရ်အာန် (၄၂:၂၆)တွင်-

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

အရှင်မြတ်ကလည်း မိမိပြဋ္ဌာန်းထားသော စနစ်၏ မှန်ကန်မှုအပေါ် အမှန်ယုံကြည်ပြီး အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းကောင်းများကို ဖြစ်ထွန်းပွားများစေမည့် الصَّالِحَاتِ အရင်း အမြစ်များကို ကျင့်သုံး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် သူတို့၏ ဟစ်ကြွေးတောင်းဆို ဆုပန်မှုကိုသာ ဖြေကြားဖြည့်ဆည်း ပြန်ကြားတော်မူပါသည်။

အရှင်မြတ်ထံဖွင့်ဟဟစ်ကြွေး ဆုပန်ခြင်း မျိုး စိတ်နှလုံးတွင်းမှ အပြည့်အဝဖြစ်ပေါ်လာ သော ဖွင့်ဟဟစ်ကြွေးဆုပန်ခြင်းမျိုးဖြစ်ရမည်။ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက် စည်းမျဉ်းဥပဒေကို ချိုး ဖောက်သူကို အရှင်မြတ်လုံးဝ(လုံးဝ)မနှစ်မြို့၊ ကုရ်အာန်ပါအရှင်မြတ်၏ စနစ်ကို ညီညွတ်မျှတ

အချိုးအစားကျ တည်ဆောက်ထားပြီးခါမှ ပြုလဲ ယိမ်းယိုင် ကမောက်ကမဖြစ်စေရန်နှင့် မိမိ ကြောက်၍ စိုးရိမ်နေရသော အကြောင်းအရာ များမှ ကင်းဝေးရေးနှင့် မိမိတို့မျှော်မှန်းရယူလို သည့်အကြောင်းတရားများ ရယူပိုင်နိုင်ရေးတို့ အတွက် အရှင်မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသ အတိုင်းလိုက်နာကျင့်သုံးကြရမည်ဖြစ်ပြီး ဤသို့ ပြုလုပ်မှသာလျှင် အရှင်မြတ်၏ရဟံသာသည် မိမိဘဝတွင် အစစအရာရာသော ကိစ္စတို့တွင် အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေအတိုင်းအတာအချိုးအစား အတိုင်း ပြုလုပ်ကျင့်ဆောင်သူတို့နှင့် နီးကပ် နေမည်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၇:၅၅-၅၆)တွင်-

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً
 اِنَّهُ لَا يَحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

သင်တို့၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်အား စိတ် နှလုံးအတွင်းမှ အပြည့်အဝဖွင့်ဟဆုပန်ကြား ကြကုန်။ အရှင်မြတ်သည် ၎င်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် စည်းမျဉ်းဥပဒေကို ချိုးဖောက်သူများ အား လုံးဝ(လုံးဝ)မနှစ်မြို့ပါ။

Invoke your Rabb in humbleness from within (6:63) He does not like those who do not observe proprieties.(7:55)

وَلَا تَفْسُدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا

(ကုရ်အာန်ပါ) အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းသော လူ့လောကတွင် ညီညွတ်မှုတ၊ အချိုးအစားကျန သည့် လူမှုစနစ်ကို တည်ဆောက်ထားပြီးကာမှ ကမောက်ကမ၊ ပြုလဲယိမ်းယိုင်အောင်မလုပ် ကြနှင့်။

وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

မိမိတို့ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်နေသော အကြောင်း တရားများမှ ကင်းဝေးရေး နှင့် မိမိတို့ မျှော်မှန်း ရယူလိုသည့် အကြောင်းအရာများ။

ရယူပိုင်နိုင်ရေး တို့အတွက်လည်း အရှင် မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသအတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးပြီး အရှင့်ထံ ဆုပန်ကြားကြရမည်ဖြစ် သည်။

اِنَّ رَحْمَةَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ

ဤသို့ မိမိသက်တမ်းကာလတစ်လျှောက် လောကလူ့ဘောင်တွင် မျှတညီညွတ်၊ အချိုး အစားကျ ဟန်ချက်ညီသည့် လူ့ဘောင်တစ်ရပ် တည်ဆောက်မှုပြုသူ မုဟ်ဆိန် တို့နှင့်သာ အလ္လာဟ်အရှင်၏ လိုလေသေးမရှိအောင် လိုအပ် သမျှကို မလိုအပ်သေးသည့် ကာလထဲက ကြိုကြိုတင်တင်အလှူပယ်၊ စီမံ၊ စီရင်၊ ဖြည့် ဆည်းပေးမှု ရဟံမဟ် رَحْمَةً သည် နီးကပ် လျက်ရှိနေပါမည်။

After the Quranic system has restored order in the country, nothing should be done to disturb it. If you are fearful of losing some thing or have the desire to gain something, in both cases, act according to Allah's laws. Allah's Rahmat is close to those who lead a balanced life in accordance with His Laws. (The Qur'an 7:56)

ကုရ်အာန် (၂:၁၈၆)တွင် အလ္လာဟ်နှင့် နီးကပ်နေမှုဆိုသည့် အသုံးအနှုံးကိုပင် တွေ့ရ ကြောင်း

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيْبٌ

ငါအရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်း နာခံ နေသူများက ငါအရှင်၏ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သင်(တမန်တော်)အား မေးမြန်း စုံစမ်းကြသည့်အခါ ငါသည် အနီးကပ်ရှိနေပါ သည်။ ထို့ပြင်ဆက်လက်၍-

أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِيَ إِذَا دَعَا

ငါအရှင်မြတ်အား ဟစ်ခေါ်ကြွေးကြော် ဆုပန်သူ၏ ဆုပန်ကြားချက်ကိုလည်း ငါအရှင် ပြန်ကြား ဖြည့်ဆည်းပေးပါသည်။ ဒီတော့ လူသားဖက်က ဘာလုပ်ရမည်ကို ဆက်ပြော ထားပုံမှာ-

ငါအရှင်ရဲ့ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို فَلَيْسَ تَجِيبُولِي (တမန်တော်မှတစ်ဆင့် ပြော စေ၏) ငါအရှင်ရဲ့ဥပဒေများ၊ မှန်ကန်မှု လိုက်နာကြပါစေ။ (တမန်တော်မှတစ်ဆင့် ပြော စေ၏) ငါအရှင်ရဲ့ဥပဒေများ၊ မှန်ကန်မှု ရှိကြောင်းကိုလည်း ယုံကြည်သက်ဝင် ထားကြပါစေ။ ဤသို့ပြုလုပ်ကြပါမှ သူတို့ လေးစားကြပါစေ။ ဤသို့ပြုလုပ်ကြပါမှ သူတို့ သူတို့ လေးစားကြပါစေ။ ဤသို့ပြုလုပ်ကြပါမှ သူတို့ လေးစားကြပါစေ။ ဤသို့ပြုလုပ်ကြပါမှ သူတို့ လေးစားကြပါစေ။

(O Ra sool!) when My devotees ask you about Me, tell them that I am close to them at all times. (This means that) when anyone call upon Me to lead him to the right path My guidance which is preserved in the Qur'an, answers his call. Therefore, tell them that the way to attain the nearness of Allah is to adhere My laws fully, believing implicitly in their validity. By following these laws, they will be able to walk firmly upon the right path of life. (The Qur'an 2:186)

ဒီတော့ ကုရ်အာန်အရ- အလ္လာဟ်ထံ ဆု တောင်းဒုအာပြုခြင်း သဘောတရား၏ အရင်း အမြစ်မှာ အရှင်မြတ်၏ဥပဒေများကို တ ကယ် လိုက်နာကျင့်သုံးတည်ဆောက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပြီး၊ အလ္လာဟ်က လူသား၏ဆုတောင်း ဒုအာ များကို ပြန်ကြားဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၏ သဘော တရားအရင်းအမြစ်မှာ အလ္လာဟ်ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာ သော အကျိုးရလဒ် ထင်ရှားလာမှုပင်ဖြစ်သည်။

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْئَلُكَ نَصْرًا

ကုရ်အာန် ၂:၂၁၄ တွင်-

مَتَى نَصْرُ اللّٰهِ

အလ္လာဟ်၏ အကူညီ ဘယ်တော့ရောက် မှာလဲ-

اَلَا اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ

သတိ! ကောင်းစွာသတိထားနော်- အလ္လာဟ် အကူအညီသည် နီးနီးလေးပါ။

Surely, the help of Allah is near.(2:214)

ကုရ်အာန် (၂၃:၆၂)တွင် မေးခွန်းထပ်မေးထားပါ သေးတယ်။

اَمِّنْ يُّجِيبُ الْمَضْطَّرَّ اِذَا دَعَاهُ وَيُكْشِفُ السُّوْءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خَلْفَهُ الْاَرْضَ

အကြပ်အတည်းထဲရောက်နေသူ၏ ဟစ် အော်ကြွေးကြော်ဆုပန်မှုကို ဘယ်သူများဖြေ ကြား ဖြည့်ဆည်းပေးမှာလဲ။ အခက်အခဲ ဒုက္ခ ရောက်နေသူ၏အခက်အခဲနှင့် ဒုက္ခကို ဘယ်သူ များဖယ်ရှားပေးမှာလဲ။

လောကထဲ အတည်တကျနေ ထိုင်နိုင်မည့် အကြောင်းတရားများကို မည်သူက ဖန်တီးပြု လုပ်ပေးမှာလဲ။

Who answers the distressed one when he calls upon Him and removes the evil and make you successor in the earth.

(The Qur'an 27:62)

အထက်ပါမေးခွန်းများ အားလုံး တပေါင်း တည်း ကုရ်အာန် (၂၄:၅၅) တွင် ဖြေကြားထား သည်ကို မိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာကြည့်ကြပါ။

“ဒုအာပြုပြီးနောက် ဘာများလုပ်စရာရှိသေးပါသနည်း။”

ဆုတောင်း၊ ဒုအာပြုခြင်းတွင် ယုံကြည်

သူများ မပြောနှင့် တမန်တော်များပင် အလ္လာဟ် ထံဆုတောင်း ဒုအာပြုခဲ့ကြရာ တမန်တော်မူဆာ (ﷺ)၊ တမန်တော်ဟာရွန်(ﷺ)တို့နှစ်ဦး ဆုတောင်းကြသည့်အခါ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြန်ကြားပုံကို ကုရ်အာန် (၁၀:၈၉) တွင်

قَدْ أَجَبْتُمْ دَعْوَتَكُمْ إِنْ شِئَاءَ رَبِّي

သင်တို့နှစ်ဦးစလုံး၏ ဆုတောင်းဒုအာ ပြီးပြည့်စုံခဲ့လေပြီ။ ဒီနောက် သင်တို့နှစ်ဦးစလုံး အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးစနစ် ပေါ်တွင် မြဲမြံခိုင်ခံ့တည် ကြည်စွာရပ်တည်ကြ ရမည်။ (ဆောင်ရန်အမိန့်)

"We find your prayer acceptable, but it can only be fulfilled through your own efforts. Be steadfast in your struggle.

وَلَا تَتَّبِعَانَّ سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

(အလ္လာဟ်ပြုလမ်းညွှန်ချက်ကို) ဘာမျှ မသိ နားမလည်သူတို့၏ လမ်းကို သင်တို့နှစ်ဦး လုံးဝ (လုံးဝ)လိုက်နာကျင့်သုံး ဆောက်တည်ခြင်း မပြုကြလေနှင့်။

(ရှောင်ရန်တားမြစ်ချက်)

Do not follow the path of those who are lacking in knowledge. (10:89)

ဆုတောင်းဒုအာပြုပြီး စိတ်ပေါ့၊ ကိုယ်ပေါ့ ဖြစ်ပြီး တောင်းဆုပြည့်တော့မည်ဟု ထင်နေကြ သည်။ ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်များကို သတိမူ ကျင့်သုံးဖို့လိုအပ်လှပါသည်။

“ဒုအာသည် ဒို့အားပါ။”

‘ဆုတောင်းဒုအာသည် လူ့ဘဝအတွက် အသိလမ်းညွှန်နှင့် ရှင်သန်နိုးကြား ထက်မြက်မှုပေးပုံ’

ကုရ်အာန်ပါ ဆုတောင်းဒုအာ(ပေါင်း ရာ

ကျော်) တို့သည် လူ့ဘဝအတွက် (အထူးသဖြင့် အလ္လာဟ်စနစ်ကို ယုံကြည်လက်ခံသူတို့ အတွက်) မရှိမဖြစ်လိုအပ်လှသော အသိတရား၊ အတွေးအခေါ်လမ်းညွှန်ချက် အလင်းရောင်၊ နိုးကြားထက်မြက်မှုတို့ကို ပေးစွမ်းနိုင်၏။

အများအားဖြင့် လိုချင်တာတွေတပုံတပင် ကြီးရိုကြသူတို့သည် အစဉ်အလာအတိုင်း ‘ဒုအာ ပေါင်းချုပ်စာအုပ်’ကို နေ့ညအရှိန်အဟုန် ပြင်းစွာဖြင့် အခေါက်ခေါက် အခါခါ၊ အထပ်ထပ် တစ်ကျော့ပြီးတစ်ကျော့ ဘာဆို ဘာမျှသိရှိ နားလည်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ မမောနိုင်မပန်းနိုင် ဖတ် နေကြပါသည်။ မဖတ်သည်နှင့်စာလျှင် ဖတ်တာ ကောင်းပါတယ်။ သို့သော် ကုရ်အာန်လမ်းညွှန် အရတော့ ဒုအာသည် ဒို့ဘဝတာ တစ်လျှောက် လုံးအဖို့ မရှိမဖြစ် လိုအပ်လှသော ‘ဒို့အား’ ဖြစ် လာပုံကို လေ့လာရန် ကုရ်အာန် ၃:၁၄၆ကို ကြည့်ကြပါစို့။

رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا

အို-ကျွန်တော်တို့အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင် ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပျက်ကွက်အားနည်းချက် များမှ အကာအကွယ်ပေးသနားတော်မူပါ။

O our sustainer! Grant us protection against our short-comings.

وَأَسْرَأْفَنَافِي أَمْرِنَا

ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ကိစ္စ(ကြီးငယ်)များ တွင် အလွန်အကျွံ ပြုခြင်းမှလည်း (အကာအကွယ် ပေးသနားတော်မူပါ။)

And anything excessive in our doing.

وَتَبَّتْ أَقْدَامَنَا

ကျွန်တော်မျိုးတို့အား မြဲမြံတောင့်တင်းစွာ ရပ်တည်နိုင်စွမ်းပေးသနားတော်မူပါ။

Make us stand firmly.

وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

အရှင်၏ စနစ်ကိုဆန့်ကျင်သောသူတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်ရလေတိုင်း ကျွန်တော်မျိုးတို့အား အောင်နိုင်မှုကိုပေးသနားတော်မူပါ။

Grant us success against the Kafireen who oppose Your System.

ဆုတောင်းဒုအာ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာသိရှိပြီးမှ အလ္လာဟ်ထံပန်ကြားမည် ဆိုလျှင် အထက်ပါဒုအာကို ဥပမာထား လေ့လာ ကြည့်လျှင် လူသားသည် မိမိ၏ချို့ယွင်း အား နည်းချက်များမှ ကင်းဝေးစေရန် အလ္လာဟ်ရှင် မြတ်၏ တရားဥပဒေသ၏ လမ်းညွှန်မှပင် နည်းလမ်းများ ရရှိနိုင်မည်ဆိုသည်ကိုလည်း ကောင်း၊ လူ့လောကတွင် လုပ်စရာကိစ္စကြီးငယ် များအတွက် အတိုတောင်းဆုံးအချိန်အတွင်းမှာ အများဆုံးအောင်မြင်ဖို့ဆိုလျှင် အပိုတွေ၊ မဆိုင် တာတွေ၊ အလွန်အကျွံတွေ၊ အစွန်းတရားတွေ ကို ရှောင်တိမ်းပြီး တိတိပပလုပ်နိုင်ရန်လည်း ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ပြနည်းများအတိုင်း လုပ် ရမည်ဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝတလျှောက် မရေမရာ မျောပါစုန်ဆင်းပြီး အချိန်ကုန်လူပန်း ဘဝ ပန်းတိုင် ဘယ်နေမှန်းမသိသူတို့ကဲ့သို့ မဖြစ်ဘဲ ဘဝခိုင်ခိုင်မြဲမြဲတည်ဆောင်ရန် အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်ချက်ကိုသာ ဆွဲကိုင်ကျင့်သုံးရမည် ကိုလည်း သိမြင်နားလည်ပြီး ရှေ့ဆက် မည်သို့ နေထိုင်ကျင့်သုံးရမည်ကို နိုးကြားသောစိတ်ဖြင့် ရှင်သန်နေရတော့မည်။

လူ့ဘဝသည် ‘ရုန်းကန်လှုပ်ရှားတိုက်ပွဲ များ’သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဖုအထစ်အကွေ့ ကောက် အခက်အခဲထူထပ်နေသည့် တိုက်ပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် လူတို့၏ အခြေအမြစ်မရှိ၊ တွေ့ကရာ စိတ်ကူး၊ စိတ်သန်းများမှ ပေါက်ဖွား လာသော မလိုလားအပ်သည့် အပြိုင်အဆိုင်

အနှောင့်အယှက်များရှိ၏။ ၎င်းတို့အားလုံးကို ကျော်လွှားအောင်မြင်နိုင်ရန် အလ္လာဟ်၏ အကူ အညီ(ဝါ) အလ္လာဟ်ပြဥပဒေအတိုင်း လက်တွေ့ ကျင့်ကြံအားထုတ်မှသာ အပျက်၊ အဖျက်၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အင်အားစုများကို ရင်ဆိုင် ယှဉ်ပြိုင်ဖြတ်ကျော်ပြီး အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အင်အားစွမ်းပကားကောင်းတို့ကို ရရှိနိုင်မည်။ ဤကား ‘ဒို့အား’ ပင်ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်က လူသား၏ စိတ်နေ စိတ်ထားအပြောင်းအလဲနှင့် တောင်းဆိုဆန္ဒ ထုတ်ဖော်မှု အနေထားနှင့် ပတ်သက်၍ တိတိ ပပပြောထားပုံကို ကုရ်အာန် (၁၇:၁၁) တွင်-

وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا

လူသားသည် အကောင်းတွေကို ဆုပန် တောင်းဆို သင့်ပါလျက် အဆိုးတွေကိုသာ ဆုပန်တတ်ပါသည်။ လူသားသည် တကယ်ပင်၊ နမော်နမဲ့၊ ဂမူးရှူးတိုးဖြစ်တတ်ပါသည်။

(It is not possible for a man to determine what is absolutely good or evil for him.) This is why he sometimes covets what may in reality be harmful for him as he covets what may be good for him, for man is prone to be impetuous (Therefore, he in need of “wahi” revelation from Allah, which distinguishes between right and wrong.) (The Qur'an 17:11)

ထိုအာယတ်မှသိမြင်ရသော အချက်များမှာ လူသားသည် လောကတွင် ဘယ်အရာများ သည် မိမိအတွက်တကယ်မှန် အကောင်းတွေ ပွားများစေမည့် အကြောင်းတရားများဖြစ်သည်။ ဘယ်အရာများသည် မိမိအတွက် တကယ် အမှန်အဆိုးတွေပွားများစေမည့် အကြောင်း တရားများဖြစ်မည်ကို ပြတ်ပြတ်သားသားသိမြင်

စဉ်းစားနိုင်စွမ်းအလျဉ်းမရှိပါ။ အကယ်၍ အတွေ့အကြုံရရှိပြီးနောက် အကောင်းနှင့် အဆိုးကို အနည်းငယ်ခွဲခြားနိုင်ကောင်း ခွဲခြားနိုင်မည်။ လူသားတစ်ဦးသည် အတွေ့အကြုံရရှိဖို့ အချိန်ကာလများစွာကို အလုပ်ကိစ္စများစွာတွင် စမ်းတမ်းစမ်းစမ်းအသုံးပြုရင်း မှားလိုက် ပြင်လိုက် ပြင်ပြီး မလုံလောက်သေး၍ အမှားတွေ ထပ်တွေ့၊ ထပ်ပြင်နှင့် လူသက်တမ်း၏ အစိတ်အပိုင်းအတော်များများ အလဟဿ ကုန်ဆုံးလွန်မြောက်သွားရ၏။ ဤကား မဟာမဟာ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုကြီးပင်တကား။ လူလိမ္မာတို့ကား အသိပညာ၊ ဆင်ခြင်တုံတရားကို ပွားများစေမည့် စာအုပ်စာပေ လူ့မိတ်ဆွေဆိုသည်ကို ကောင်းစွာ သိထားသဖြင့် လောကရှိ စာအုပ်စာပေတို့ အနက် ခွဲဟုတ်သယဟူ၍ မြို့မှန်မျှပင်မပါရှိသည့် ဘဝတက္ကသိုလ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသသည် ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်ပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လူသားအတွက်မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် အသိတရားများကို လူသားရှေးဦးစွာသိရှိနားလည် သဘောပေါက်ပြီး မိမိဘဝသက်တမ်းကာလတလျှောက် မည်သည့် ပန်းတိုင်သို့ မည်သို့လျှောက်လှမ်းရမည် ဆိုသည့် အသိတရားအားပေးလို၏။ ထိုအသိ တရားသည် မိမိအဖို့အလိုလားဆုံးဖြစ်ဖွယ်ရာ ဘဝရည်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်၊ ဆန္ဒမွန်များအဖြစ် ခံယူတတ်လျှင် ဘဝ၏အောင်မြင်မှုလမ်းကြောင်း ပေါ်ရောက်နေ လေပြီဆိုသည့် အကြောင်းကို ကုန်အာန် (၈၁:၂၆-၂၉) တွင်-

فَإَيْنَ تَذْهَبُونَ

သင်ဘဝခရီးကို ဘယ်နေရာ ဘယ်စခန်း အရောက်ခရီးနှင့်နေပါသလဲ။

Whither then are you going?

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

လူမျိုးနွယ် အသီးသီးတို့ အတွက် ဘဝ

တစ်လျှောက် အသိပေးသတိပေးသွန်သင်လမ်းပြ ဆုံးမမည့်ဥပဒေသ(ကုန်အာန်)ကျမ်းဖြစ်သည်။

It is naught but a Reminder for humanity. (The Qur'an 81:28)

لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ

(ဤကုန်အာန်ကျမ်းသည်) သင်တို့လူသားတို့အနက်မိမိဘဝသက်တမ်းကာလ တလျှောက်လုံး ဖြောင့်မတ် အချိုးစားကျ၊ ဟန်ချက်ညီပြီး မြင့်မားတိုးတက်စေပြီး ရှေ့သို့လည်း တက်လှမ်းစေမည့် လမ်းကြောင်းအတိုင်း လျှောက်လှမ်းတည်ဆောက်လိုသူတို့ အတွက်သာဖြစ်သည်။

For those who follow that path lead them to achieve prosperity, happiness and eminence.

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

မိမိတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒ၊ ရည်ရွယ်ချက်အစုတို့ကို အလ္လာဟ်၏ ဆန္ဒရည်ရွယ်ချက်နှင့် တစ်ထပ် တစ်သားတည်းထားရှိသင့်၏။

They keep their aspirations and yearnings in line with what Allah pleases who is the sustainer of humanity.

(The Qur'an 81:29)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားအပါအဝင် တစ်လောကလုံးနှင့် စကြဝဠာတစ်ခွင်လုံးကို အကောင်းဆုံး ပြုစုပျိုးထောင်ထားသည့် အရှင်ဖြစ်သဖြင့် လူအပါအဝင် အားလုံး၏ လိုအပ်ချက်အဝဝကို လိုလေသေးမရှိအောင် ဖြည့်ဆည်းပေးတော်မူသည့်အရှင်ဖြစ်၏။ ယင်းလမ်းညွှန်ထားသည့် ဘဝနေနည်းနှင့်အညီ ဘဝတစ်ခုလုံးကို လျှောက်လှမ်းတည်ဆောက်ကြမည်ဆိုလျှင် အဆုံးအရှုံး၊ အထိအခိုက်လုံးဝ မရှိဘဲ ထာဝရအောင်မြင်ပေါက်မြောက်သူ ဆုတောင်းကောင်းသူ၊ ဆုတောင်းပြည့်သူ (ဝါ)

ဆပြည့်စုံများဖြစ်မည်အမှန်ပင်။

دل ك

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
دَلَّتِ الشَّمْسُ دُلُوكًا နေဝင်သွားခဲ့သည်။
 နေတိမ်း စောင်းပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။
دَلَّتْ دُلُوكًا နေရောင်ဖျော့တော့သွားသည်။
 နေရောင်ဝါသွားသည်။ နေတိမ်းစောင်းပြီး
 ပျောက်ကွယ်သွားသည်။ နေသည် မွန်း
 တည့် ချိန်ကောင်းကင်၏ အလယ်ထိပ်
 တည့်တည့်မှ တဖြည်းဖြည်းတိမ်းစောင်း
 ကိုင်းညွတ်သွားပြီး ကွယ်ပျောက်သွားခဲ့
 သည်။

To go down (sun), To set (sun).

(**تاج، محيط، راغب** အဘိဓာန်)

အဘိဓာန် **ابن فارس** က အရာတစ်ခုသည်
 အခြားအရာတစ်ခု၏ ဘေးတစ်ဖက်သို့ ရောက်ရှိ
 သွားခြင်းကို **دُلُوكٌ** ဟုသုံး၏။

အဘိဓာန်သုတေသီ **ألوسی روح المعانی**
 ကျမ်းတွင် **دالكة** အနက်မှာ တစ်နေရာမှ အခြား
 တစ်နေရာသို့ ပြောင်းသွားခြင်းဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့် **دالكة** သည် နေဝင်ခြင်း၊ နေလုံး
 ပျောက်ကွယ်သွားခြင်း၏ အနက်ကိုလည်းဆောင်
 သည်။

نوادرا الاعراب အဘိဓာန်တွင် ဤဝေါဟာရ
 ၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို နေသည်ကောင်းကင်ယံ
 မှ အထက်သို့ မြင့်တက်သွားခြင်းကိုလည်း
 သုံးသလို ကောင်းကင်ယံမှ တိမ်းစောင်း ဝင်
 ရောက်ခြင်းအတွက်လည်း နှစ်မျိုးစလုံး အတွက်
 သုံး၏။

د (ဒါလ်)နှင့် ل (လာမ်)အက္ခရာနှစ်လုံး
 တစ်နေရာထဲတွင် အတူပေါင်းစပ်တည်ရှိနေခြင်း
 တွင် လှုပ်ရှားခြင်း၊ သွားလာခြင်း၊ တစ်နေရာမှ
 အခြားတစ်နေရာသို့ တိမ်းစောင်း ကိုင်းညွတ်
 သွားခြင်းစသည်တို့ကို ဖော်ပြသည့်အနက်
 အဓိပ္ပာယ်ဆောင်၏။ လှုပ်ရှားမှုကို ဖော်ပြသည်။

دَلَّتِ الشَّمْسُ သူ့ အဝတ်လျှော်သည်။
دَلَّتِ الشَّمْسُ မိန်းမသည် မုန့်နယ်သည်
تَدَلَّتِ الرَّجُلُ ယောက်ျားသည် ရေချိုးသည်
 ဤသာကေများမှ အရာဝတ္ထုများ၏
 လှုပ်ရှားမှုကိုပြ၏။ နံနက် နေထွက်ပြုလာချိန်မှ
 နေသည် တဖြည်းဖြည်း လှုပ်ရှားရွေ့လျားပြီး
 မွန်းတည့်ချိန်ကောင်းကင်ယံ ထိပ်သို့ရောက်သွား
 ခြင်းကိုလည်း **دُلُوكٌ** အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်သုံး၏။
 ထိုမှတစ်ဖန် မွန်းတည့်ချိန်မှ တဖြည်းဖြည်း
 တိမ်းစောင်းရွေ့လျားလာခြင်းကိုလည်း **دُلُوكٌ** ၏
 အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖြင့်သုံး၏။ ဆက်လက်၍
 နေသည် ကွယ်ပျောက်သွားခြင်းအတွက်လည်း
 သုံး၏။

အဘိဓာန်သုတေသီ **ابن درت** ၏
جمهورية اللغة အဘိဓာန်တွင် နေဝင်ခြင်း၊
 နေကွယ်ပျောက်ခြင်း အတွက်လည်း ဤစာလုံး
 ကိုသုံး၏။

နေတိမ်းစောင်းသွားချိန် **دُلُوكِ الشَّمْسِ** နှင့်
 ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၁၇:၇၈)တွင်-

اقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ
وَقُرْآنِ الْفَجْرِ

(အများဘာသာပြန်များအရ)

သင်ဆွလာတ်တည်ဆောက်ပါ (အချိန်
 ကာလနှင့် ပတ်သက်၍

- (၁) **لِدُلُوكِ الشَّمْسِ** ကို နေတိမ်းစောင်းချိန်မှ
- (၂) **إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ** အမှတ်အမှောင် အစပျိုးချိန်အထိ။

(၃) နံနက်ချိန်ခါ ကုရ်အာန်ကို။
အကယ်၍ **لِدُلُوكِ الشَّامِ** ကို ယေဘုယျ လှုပ်ရှားမှုပြု အနက်အဓိပ္ပာယ်အတိုင်း ကောက် ယူရလျှင် နေထွက်ချိန်မှ နေဝင်ချိန်အထိ တစ်လျှောက်လုံးသော အချိန်ကာလ ပါဝင်၏။

(၁) **وَقُرْآنَ الْفَجْرِ** မိုးမသောက်မီ(ဝါ) နေမထွက်မီ အချိန် ကုရ်အာန်ကို လေ့လာဆည်းပူး လိုက်နာ ကျင့်သုံးပါ။

إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا နံနက်မိုးသောက်အချိန် မှအစပြု၍ ကုရ်အာန်၏စနစ်ကို အမှန်ပင် အကောင်အထည်ဖော်ရန်ဖြစ်သည်။

(၂) **الْيَلِ** နေဝင်ပြီး အမှောင်အစပျိုးချိန် အထိ (ဤသို့ဆိုလျှင် ယခုအာယတ်(၁၇:၇၈) အရ ညအိပ်ချိန်ကိုနှုတ်၍ နေ့ညတစ်လျှောက်လုံး ပါဝင်လာ၏။) ထို့ကြောင့် ဤအချိန်ကာလ တစ်လျှောက်လုံးသည် ဆွလာတ်တည်ဆောက် ရန်ဖြစ်သည်။

အကယ်၍ **دُلُوكِ** ၏အနက်တွင် နေ တိမ်း စောင်းချိန်ကို မွန်းလွဲချိန်မှ နေကွယ်ပျောက်ချိန် အထိသာ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်၍ အနက်ကောက် ယူလျှင် နေထွက်ချိန်မှမွန်းတည့်ပြီး နေတိမ်း စောင်းချိန်အထိ မပါဝင်တော့ပါ။

You will have to follow a definite programme. Before the day dawns, set out your shedule for the whole day in the light of the Quran since the time is congenial for such deliberation. (17:78)

ဤသည် (၁၇:၇၈)အရသိရသော သဘော တရားဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန် (၁၁:၁၁၄) တွင်-

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَا مِنْ اللَّيْلِ

သင်ဆွလာတ် တည်ဆောက်ပါ။ နေ့၏ အစွန်းနှစ်ဖက်နှင့် ညဦးပိုင်းတွင်-

ကုရ်အာန် (၂၄:၁၁၄) တွင်-

صَلَاةَ الْفَجْرِ.....صَلَاةَ الْعِشَاءِ ဟု

(၁) 'ဖရုရ်' မိုးသောက်ချိန်ခါဆွလာတ်နှင့်

(၂) 'အိရှာ' ညဦးပိုင်းဆွလာတ်ဟု အမည်ဖော်ပြ ထားခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ပေးထားခြင်းမဟုတ်ပါ။

ကုရ်အာန် (၁၇:၇၈)တွင် ရည်ညွှန်းဖော်ပြ ထားသော

الْيَلِ ညအမှောင်ပျိုးချိန်နှင့် **وَقُرْآنَ الْفَجْرِ** နံနက်ချိန်ခါ ကုရ်အာန် ဟု အချိန်နှစ်ချိန်ကိုအမည်ဖြင့် ထပ်မံဖော်ပြခြင်း ပင် ဖြစ်နိုင်သည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကျရောက်ချိန် တမန် တော်မြတ်အသက်ထင်ရှားရှိနေချိန်က ဤဖရုရ် နှင့် အိရှာအချိန်နှစ်ချိန်တွင် ဆွလာတ်၏အစု အဝေးများ အမှန်ပင် တည်ဆောက်နေခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလှ၏။

ကျန်အချိန်ကာလများအတွက် **غَسَقِ اللَّيْلِ** မှ **دُلُوكِ الشَّمْسِ** အထိ အချိန်ကာလ တွင်ပါဝင်မည်။

دُلُوكِ ၏ ယေဘုယျသဘောအရ နံနက်နေထွက် ချိန်မှစတင်၍ ညအမှောင်ပျိုးချိန်ထိဟု ဘာသာ စကားအသုံးအနှုန်းအရ ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုး ပိုမိုရရှိ၏။

For the accomplishment of your programme you should arrange for the assembly of Salat (1) at the break and (2) close the day and (3) during the early hours of the night.

(17:78, 24:58)

အထက်ပါအချိန်ကာလတို့ကို ဖော်ပြရာ တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထား

သော ဆွလာတ်တည်ဆောက်မှုနှင့် ပတ်သက်
 နေသဖြင့် အဆွေစာရှုသူသည် **صلوة** အကြောင်း
 (و ل و) အက္ခရာအောက်တွင် ဆက်လက်လေ့
 လာရန် တာဝန်ရှိလာပါတော့သည်။ ဤနေရာ
 တွင် **صلوة** ၏လိုရင်း သဘောကိုတင်ပြရသော်
 ကုန်အာန်တွင် အလွှာဟ်က ပြဋ္ဌာန်းသည့်
 ဆွလာတ်သည် လူအများစု နားလည်ပြီး ဖတ်နေ
 ကြသည့် အချိန်ပိုင်းအစုအဝေးနမားဖ်ဖတ်ခြင်း
 မျှသာမဟုတ်ပါ။ ကုန်အာန်နည်းကျ၊ ကုန်အာန်
 ကပြောထားသည့် စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်း၊
 ဥပဒေသနှင့် အညီ နေ့စဉ် ညစဉ်လူ့ဘဝရေးရာ
 ကိစ္စအဝဝကို လူအများ စုပေါင်းတွေ့ဆုံ ကျင့်သုံး
 လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် တစ်သက်တာ
 ဆွလာတ်တည်ဆောက်ခြင်း **إقامة الصلوة** မျိုး
 ဖြစ်ပါကြောင်း ကုန်အာန် (၁၇:၇၈)အရ အရှင်း
 လင်းဆုံး ပြသထား၏။

**اقِمِ الصَّلَاةَ لِلدُّلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ
 وَقُرْآنِ الْفَجْرِ**

နေ့စဉ် တစ်နေ့တာအတွက် လုပ်စရာ
 အစစအရာရာအားလုံးကို အစမပြုမီ) နံနက်
 မိုးသောက်ချိန်မှ စတင်ပြီး ကုန်အာန်နည်းကျ
 (d) ကုန်အာန်ကပြသည့်လမ်းညွှန် ချက်နှင့်အညီ
 ကျင့်သုံးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် အကောင် အထည်
 ဖော်ဆောင်ခြင်းတို့ကို တစ်နေ့ကုန် တောက်
 လျှောက် ညမိုးချုပ် အမှောင်ရောက်ရှိချိန်အထိ
 အပြီးအစီး ကျင့်သုံးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
 သည် တစ်နေ့တာတိုင်းအတွက် ကုန်အာန်က
 ပြသသည့် ‘ဆွလာတ်တည်ဆောက်ခြင်းပင်
 ဖြစ်၏။’ ဤအာယတ်ကိုရှေ့ဆက်လိုက်ပါက

إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

နံနက်မိုးသောက်ချိန်မှ အစပြု၍ ကုန်အာန်
 ၏စနစ်ကို အထင်အရှား သက်သေထူ။

အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်။

د ن و

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

أَدْنَى، يَدْنُو، دُنُوًا، دَنَاوَةً

နီးကပ်လာသည်

To be near, To come near, To approach

أَدْنَى အမစာလုံး (အဓိစာလုံးသည် **أَدْنَى**
 ဖြစ်သည်) ပို၍ နီးလာသော Nearer

يَدْنَى အားနည်းသည်၊ ချိနဲ့သည်။

أَدْنَى الرَّجُلِ إِدْنَاءً (ဤ)လူသည် ကြပ်ကြပ်တည်း
 တည်း မပြေမလည်ဖြင့် ဘဝကို ဖြတ်သန်း
 ခဲ့ရသည်။

أَدْنَى သူသည် ပစ္စည်းကို နီးကပ်စေခဲ့သည်။

أَدْنَى သူမသည်မိမိ၏ အဝတ်ကို
 မိမိကိုယ် ပေါ်ဝတ်ဆင်ခဲ့သည်။(အဝတ်ကို
 ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် အနီးကပ်ဆုံးဖြစ်အောင်
 ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။)

ဤသဘောကို ကုန်အာန် (၃၃:၅၉)တွင် -

اقِمِ الصَّلَاةَ لِلدُّلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ

يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيهِنَّ

သူမသည် လွှမ်းခြုံစရာ အဝတ်ကို မိမိ
 အပေါ်ဝတ်ဆင်လိုက်သည်။

أَصْغَرَ - ပို၍နီးသော (တခါတရံတွင် **أَدْنَى**
 ပို၍ငယ်သော အနက်ထွက်သည်။ ထိုအခါ
 ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံးမှာ **أَكْبَرَ** ပို၍ကြီးသောဟု
 ကုန်အာန်၃၂:၂၁တွင်လည်းကောင်း၊

တခါတရံ **أَرَادَ** ပို၍ညံ့သော၊ ပို၍သေးသိမ်
 သောအနက်ထွက်၏။ ထိုအခါဆန့်ကျင်ဘက်

စာလုံးမှာ **خَيْرٌ** ပို၍ကောင်းသောဟု ကုရ်အာန် ၂:၆၂ တွင်လည်းကောင်း၊

တခါတရံ **أَقْرَبُ** ပို၍နီးသောအနက် ထွက်၏။ ထိုအခါ ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံးမှာ **أَقْصَى** ပို၍ဝေးသောဟုလည်းကောင်း ဖော်ပြ ထားသည်။)

အနီးဆုံးနယ်မြေ(၃၀:၃) **فِي أَدْنَى الْأَرْضِ**
ပြီးနောက်နီးလာသည်။ **ثُمَّ دَنَا - وَأَدْنَى**
သို့မဟုတ် ပို၍နီးလာသည်။ (၅၃:၈-၉)

အနားသို့လာသည်။(၅၅:၅၄) **دَانَ**
ရာသီမရွေးသစ်သီးဝလံများ **قَطَوْنَهَا دَانِيَةً**
သည် လက်တကမ်းအနီးကပ်ရှိနေ၏။(၆၉:၂၃)
အနီးဆုံးကောင်းကင် **السَّمَاءِ الدُّنْيَا**
(၃၃:၆၊ ၆၄:၅)

ကုရ်အာန် (၈:၄၂)တွင် **الَّذِينَ** အနီးဆုံး ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံးမှာ **الْأَقْصَى** အဝေးဆုံးဟု သုံးထား၏။

ကုရ်အာန်၏နေရာပေါင်းများစွာတွင် **الْحَيَاةَ الدُّنْيَا** လောကသက်တမ်း (ဆန့်ကျင်ဘက် **آخِرَةَ** လာမည့်ရှေ့ အနာဂတ်ကာလတို့ကိုနှိုင်းယှဉ် ဖော်ပြရာတွင် ဤလောကသက်တမ်းကို တန်ဖိုး အားဖြင့်နည်းသည်ဟုဆို၏။

ဤကမ္ဘာလောကရှိ အခြားများစွာသော ဘာသာ သာသနာတို့တွင် ရုပ်ပိုင်းနှင့် ဝိညာဉ် (နာမ်)ပိုင်းဟု သီးခြားအပိုင်းနှစ်ပိုင်းဟု ယုံကြည် လက်ခံသည် ဝါဒလမ်းစဉ် (Duality **ثنائية**) တို့တွင် ဤလောကနှင့် ဤလောက၏ စည်းစိမ် ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို တွယ်တာ၊ ခုံမင်စရာမဟုတ်၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာစရာများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြ၏။ အချို့ ဘာသာသာသနာတို့က ဤလောက သည် မာယာလှည့်ဖြားသွေးဆောင်ဖြားယောင်း တတ်သည့် ကျော့ကွင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤ

ကျော့ကွင်းမှ အလွတ်ရုန်းထွက်နိုင်မှ အောင်မြင် ခြင်းရရှိနိုင်မည်။ ဤလောကကို တွယ်တာ မက်မော၊ ဆန္ဒဇောမကပ်ညီရန်နှင့် တွယ်တာမူ သည် ဒုက္ခဆင်းရဲ၏အရင်းအမြစ်ပင်ဖြစ်သည် ဟုဆို၏။ ထို့ကြောင့် လိုအပ်ဆန္ဒတွယ်တာမူတို့ကို စွန့်လွှတ်ဖြတ်တောက်ပစ်နိုင်မှ သုခချမ်းသာ အစစ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်မည်ဟုဆို၏။

အချို့က ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အစစ်သည် ကောင်းကင်ဘုံ၌သာရှိ၏။ ဤလောကကြီးကို စွန့်ခွာနိုင်မှ ကောင်းကင်ဘုံ၏ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို ရယူနိုင်မည်ဟုဆို၏။ အထက်ဖော်ပြ ပါယုံကြည်လက်ခံမှုအားလုံး၏ သဘောမျိုးကို ‘ဆူဖီဝါဒ’(Sufism **عقيدة التصوف**)၏ အခြေခံ အချက်တွင်တွေ့ရှိရ၏။ မှစ်လင်မ်များ အနက်မှ ဆူဖီဝါဒကို လိုက်စားသူတို့အား ဖော်ပြပါဆူဖီ ဝါဒ၏ ဒွန္နီယာလောကကို တွယ်တာမူမပြုရန် တားမြစ်ထားပုံမှာ-

الَّذِينَ جَافَتْهُمُ الْأُمْنَاءُ فَكَلَبُوا وَجْهَهُمْ (الحديث)

လောကကြီးသည် အသေကောင်ဖြစ်ပါ သည်။ ယင်းအသေကောင်ကြီးကို တွယ်တာသူ သည် ခွေးသာဖြစ်ပါသည်တဲ့ (ဟဒီးဆ်)။

ဤသို့ အလွန်အကျွံပြောပြီး ဒီထက်မက ပိုမိုအလွန် အကျွံပြောဆိုမှုများရှိသေး၏။ ၎င်းပြင် ဆူဖီဝါဒသာလျှင် အစွလာမ်၏အစစ်အမှန် တရားပင်ဖြစ်ကြောင်းကို-

التَّصَوُّفُ حَقِيقَةُ الْإِسْلَامِ (الحديث)

တစောင်ဝုဇ်(ဝါ)ဆူဖီဝါဒသည် အစွလာမ် ၏အစစ်အမှန်တရားပင်ဖြစ်သည်။(ဟဒီးဆ်)

ကုရ်အာန်လမ်းညွှန်အရ အထက်ပါဒွန္နီယာ လောကကိုဖယ်ခွာရှုရှာခြင်းဝါဒသည် လုံးဝ ဆန့်ကျင် သွေဖည်သူတို့၏ အတွေးအခေါ် ဖြစ်သည်။

ကုန်အာန် ဂုဏ်တင် တွင် آخِرَة (အာသိရတ်) အနာဂတ်ခရီးနှင့် ယှဉ်တွဲလျက် ဤ လောက၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးသနားရန် ဆု တောင်းမှုပင်ပြုခိုင်း၏။

فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ (7:156)

And ordaining us what is good for us in this world as well as what is good for us in the world to come. (7:156)

၎င်းပြင် ကုန်အာန် (၁၆:၃၀) တွင်-

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً
وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

ဤလောကတွင် ကောင်းသောအလုပ်များ ကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူတို့သည် ဤလောက တွင်ပင် အကျိုးခံစားရရှိမည်။ ထို့ပြင်အာသိရတ် နောင်တမလွန် ခရီးတလျှောက်တွင် သာလွန် ကောင်းမွန်သော အကျိုးခံစားမှု များရရှိမည်။

[For those who do good will lead a very happy and prosperous life in this world and a still better one in the hereafter.(16:30)]

ဤလောကသက်တမ်းတွင် သေးသိမ် နောက်ကျအောက်ကျနေခြင်းသည်ပင် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေနှင့်အညီ ဘဝကိုမတည်ဆောက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန် ဂုဏ်တင် တွင်ဖော်ပြထား၏။

سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ ذَلِيلًا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေ နှင့်ဆန့်ကျင်၍ ဘဝတည်ဆောက်ခြင်းကြောင့်) (ဂဇာတ်) အလ္လာဟ်ရဟ်မသ် ကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးပြီး လောကသက်တမ်းတွင် မမှန်မကန် ကြိဖန်ကြသူတို့၏ အခြေအနေအရပ်ရပ်မှာ သေး သိမ် နိမ့်ကျနေလေသည်။

They will lead a most humiliating life in this world how Allah recompenses those who invent falsehood. (7:152)

ထို့ကြောင့် လောကသက်တမ်းကိုမကောင်း မြင်ပြီး မမှန်မကန် ကြိဖန်ခြင်းသည် ကုန်အာန် လမ်းစဉ်နှင့် လုံးဝဆန့်ကျင်နေပါသည်။

ကုန်အာန်တွင် ဤလောကသက်တမ်းနှင့် အာသိရတ် အနာဂတ်သက်တမ်းနှစ်ရပ်အနက် အနာဂတ်သက်တမ်းကို မယုံကြည်ပစ်ပယ်၍ လောကသက်တမ်းတစ်ခုတည်းပေါ် အထူး အာရုံစိုက် တပ်မက်နေသူတို့အား ဆုံးမရာတွင် လောကသက်တမ်းနှင့် ၎င်း၏ အကျိုးအမြတ် ကောင်းစားရေး(တန်ဖိုး)မှာ အနည်းအကျဉ်းမျှသာဖြစ်ကြောင်း ဤလောကသည်ကစားခုံစား ပျော်ရွှင်စရာဌာနကာလတို့ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြချက်များ ကုန်အာန်တွင်တွေ့ရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အာသိရတ်အတွက် (၂ ၂) နှင့် (၂ ၂) စသည့်အက္ခရာများကိုပါ လေ့လာရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကုန်အာန်က ဤလောကနှင့် နောင် တမလွန်အာသိရတ်အနာဂတ်ခရီးတို့သည် တစ်ခု နှင့်တစ်ခု ဆက်စပ်နေသည့် တောက်လျှောက် ခရီးရှည်၏ အပိုင်းနှစ်ပိုင်းမျှသာဖြစ်ပြီး ယင်း နှစ်ပိုင်းစလုံး၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ တိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးမှုအစုစုကို ကုန်အာန်ပြနည်းနာများနှင့် အညီ ဆည်းပူးရှာဖွေယူသိမြင်နားလည်ခံယူ ယုံကြည်ထားရန် ကုန်အာန် (၂:၂၀၁)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

رَبَّنَا تَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً

အို ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် ဤ လောကသက်တမ်း၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ နှင့် အာသိရတ် အနာဂတ်ခရီးတစ်လျှောက်၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးသနားတော်မူပါ။

(မှတ်ချက်-ကုရ်အာန်တွင် **آخرة** နှင့် **دنيا** အာခိရတ်အတွက် အကြိမ်ပေါင်း (၁၁၅)စီ အညီအမျှ ဖော်ပြထား၏။)

O our Rabb! grant us good in this world and good in Hereafter.(2:201)

ဤသို့မဟုတ်မူဘဲ ဤလောကကို မျက်ကွယ်ပြုကျောခိုင်း အသုံးမချလျှင် ကုရ်အာန် (၁၃:၃၂) တွင်-

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي آخِرَةٍ
أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا

ဤလောကတွင် အကန်း(ဤလောကီရေးရာကို မျက်ကွယ်ပြုနေသူ)ဖြစ်လျှင် ယင်းသူသည် အာခိရတ် နောင်တမလွန်ကာလတွင်လည်း အကန်းသာဖြစ်နေမည်။ အချည်းနှီးသော ခရီးလမ်းသာဖြစ်မည်။

Who is blind here, will be blind in the here after, and yet farther away from the true path. (17:72)

ဤမျှတင်မက **أَعْمَى** အကန်းအတွက် (ع) အက္ခရာကိုလေ့လာပါ။ ထို့ကြောင့် ၁။ ဤလောကနှင့် လောက၏အကျိုးစီးပွား ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို မနှစ်မြို့ မလိုလားသည့် အတွေး အခေါ်သည်မှားယွင်း၏။

၂။ လူသက်တမ်းသည် ဤလောက၏သက်တမ်း ကာလတွင် အသက်ရှင်နေထိုင်စဉ်ကာလမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆယုံကြည်ပြီး လောကအကျိုးစီးပွား၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှာဖွေရေး လှုပ်ရှားမှုများထဲတွင် နှစ်မွန်း ပျော်ပိုက်လိုက်စား စံစားနေခြင်း သက်သက်သည်လည်းမှားယွင်း၏။

၃။ ဤလောက၏ အကျိုးစီးပွားစည်းစိမ် ဥစ္စာကို မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာရော လူ့ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး (نفس)ပါ မြင့်တက်ရန် (ကုရ်အာန်ပါ

နည်းနာ စည်းကမ်းဥပဒေနှင့် အညီ)

ကြိုးပမ်းအားထုတ်ရင်း ပတ်ဝန်းကျင်လူသားနှင့် မျိုးဆက်သစ်တို့၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ပွားများရေး အပေါ် အစဉ်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် ဤလောကနှင့် နောင်တမလွန် အာခိရတ် အနာဂတ်ဘဝခရီးအတွက်ပါ တစ်ပါတည်း ဆောင်ရွက်နေခြင်းမည်၏။

အာခိရတ်(خ)ကိုလေ့လာပါရန်။

ကုရ်အာန်က လူသားအားလောကနေနည်း (way of life) ကိုသင်ကြားပို့ချရာတွင် အဓိက သင်ခန်းစာမှာ အရာရာကိုတန်ဖိုး (value **أَقْدَار**) သတ်မှတ်ပိုင်းခြားမှုနှင့် ယင်းတန်ဖိုးသတ်မှတ်မှုနှင့်အညီ ကျင့်သုံးမှုကိုပါသင်ပေး၏။

တန်ဖိုးမြင့်မားသော လုပ်ရပ်တစ်ခုနှင့် တန်ဖိုးနည်းသောလုပ်ရပ်တစ်ခုတို့ကို ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် တန်ဖိုးမြင့်မားသော အလုပ်ကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ပြီး တန်ဖိုးနည်းလုပ်ရပ်ကို စွန့်လွှတ်နိုင်စွမ်းရှိရမည်။

လောကီရေးရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလုပ်ရပ်တစ်ခုနှင့် (نفس) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမြင့်မားစေမည့် (နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ)လုပ်ရပ်၊ ယှဉ်ပြိုင်ရင်ဆိုင်လာ၍ ဆုံးဖြတ်ရွေးချယ် ရမည်ဆိုလျှင် (نفس)ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးမြှင့်စေမည့်လုပ်ရပ်အား ဦးစားပေးရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဤမျှမက တစ်ဆင့်တက်ရလျှင်(نفس) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တိုးမြှင့်စေမည့်အလုပ်နှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ရပ်တို့ တန်ဖိုးတူဖြစ်နေလျှင် (نفس)ကိုယ်ရည်ကိုယ် သွေးလုပ်ရပ်ကို တိုးမြှင့်စေမည့်လုပ်ရပ်အား ဦးစားပေး ရွေးချယ်လုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်သည်။(نفس)ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တိုးမြှင့်စေမည့်လုပ်ရပ်တွင် တစ်ဖက်လူသား

တို့၏ ကောင်းစားရေး၊ စိတ်ချမ်းသာရေး၊ လုံခြုံရေး၊ ဘဝဖူလုံရေး၊ အသိပညာအလင်း ရောင်ရရှိရေးတို့အတွက် မိမိက ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် ပံ့ပိုးကူညီဖြည့်ဆည်းပေးဆပ် အလုပ်အကျွေးပြုခြင်းများပါဝင်၏။ လူတစ်ယောက်၏ (نفس) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးမြင့်မားမှုကို ဤလောကသက်တမ်းတွင်သာ ပြုလုပ်နိုင်၏။ ဤသို့ပြုလုပ်ထားသည့် အတိုင်းအတာ အနည်းအများအလျောက် နောင်အာခံရဟ် အနာဂတ်ခရီးတွင် အချိုးကျညီအကျိုး ရလဒ်ခံစားရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဤလောကသက်တမ်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ထုတ်ပြန်ထားသော အသိတရား(ဝဟီ)၏ လမ်းညွှန်အတိုင်း ခံယူရန်လိုအပ်လှပါသည်။

دى ن

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
ဤစာလုံး نين တွင် များမြောင်လှသော အနက်အဓိပ္ပာယ်များရှိ၏။ ၎င်းစာလုံးကို သုံးနှုန်းဖွဲ့စည်းမှုအနေအထား စကား ရှေ့နောက် (စကားစပ်)ကိုလိုက်၍
လောကလူမှုဘဝ၏ ဩဇာအာဏာ၊ အစိုးရခြင်း၊ စိုးပိုင်ခြင်း၊ သဘာဝနိယာမ၊ လူ့လောကတရားဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု၊ အကျင့်အကြံ၊ အလေ့အထ။
ထို့ပြင် စနစ်ဇယား၊ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက် တိကျ ခိုင်မာသောရလဒ်၊ ဆုလာဘ်နှင့်ပြစ်ဒဏ်၊ တုံ့ပြန်ရရှိမည် အကျိုးဆက် (စာရင်းအင်း) ဒီပြင် စနစ်တစ်ရပ်ကိုလိုက်နာရုံကျိုးဦး ထိပ်ပန်ဆင်

ခြင်း၊ ဤသို့ပြုခြင်းမှရရှိလာမည့် အကျိုးဆက် ရလဒ်စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(كتاب الاشتقاق، صاحب لطائف اللغة)

အထက်ပါအနက်အဓိပ္ပာယ်များ သူ့နေရာနှင့်သူ ပါဝင်သက်ရောက်သဖြင့် လေ့လာဆည်းပူးသူတို့ သတိကြီးစွာဖြင့် ဆိုလိုသည့် သဘောကိုကောက်ယူရန်အရေးကြီးလှ၏။

ကုရ်အာန်(၂:၁၃၁-၁၃၂)တွင် اَلدِّينَ ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် اَسْلَمَ (လက်နက်ချအညံ့ခံခြင်း Submission, surrender) လိုက်နာခြင်း၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ကျင့်သုံးခြင်း အနက်ကိုဖော်ပြရာတွင်-

اَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

အနန္တစကြဝဠာအပေါင်းကို ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံ မိမိ စိတ်ဆန္ဒလိုအင်များကို လက်နက်ချအညံ့ခံစွန့်လွှတ်ပြီး အရှင်ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေကို ရိုကျိုးလိုက်နာလျက်ရှိပြီး -- ယင်းသည် اَلدِّينَ ဒီးနိပင်ဖြစ်သည်။

(اَلْاِسْلَامُ = اَلدِّينُ)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ရွေးချယ်ထားသည့် اَلدِّينَ ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်သည် သင်တို့အတွက်ဖြစ်သည်။ ဘဝတည်ဆောက်မှု အတိုင်းအသက်ရှင်နေသရွေ့ကာလပတ်လုံး(ထွက်သက်၊ ဝင်သက်နှင့်အမျှ အရှင်၏အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးနေသူ ‘မစ်လင်မ်’ အဖြစ် အသက်ရှင်နေထိုင်သွားကြရမည်ဖြစ်သည်။)

I submit to Your Laws, I am at your service and complied fully with those laws. This system of life is that which Allah chose for you. Hence you should live according to it throughout your life. (2:131-132)

အလားတူ တိုရှင်းလိုရင်းကုရ်အာန် (၃:၁၈)

တွင် **الدِّينِ**သည် **الإسلام** ပင်ဖြစ်ကြောင်း
إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ

အလ္လာဟ်ထံတွင် အစ္စလာမ် သည်
သာလျှင် **الدِّينِ** ဖြစ်ပါသည်။

This is Islam i.e. the only Deen
prescribed by Allah for all humanity.

အခြားအခြား အနက်အဓိပ္ပာယ်များဖြင့်
الدِّينِ ကို ကုရ်အာန်တွင် အောက်ပါအတိုင်း
သုံးနှုန်းထားကြောင်းတွေ့ရပုံမှာ-

غَيْرِ مَدِينِينَ

နာခံလိုက်နာခြင်းမပြုဘဲလျက် (၅၆:၈၆)

وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

(အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏)မှန်ကန်တိကျသော
ဥပဒေကို နာခံလိုက်နာခြင်းမရှိ (၉:၂၉)

دِينَ الْمَلِكِ

ဘုရင်၏ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် (၁၂:၃၆)

دِينَ اللَّهِ (၂၄:၂)

အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်

ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ (၉:၃၆)

ဤသည် ခိုင်မာသောနိယာမဖြစ်သည်
သို့သော် လုပ်ရပ်တို့၌ တုံ့ပြန်ရရှိမည့် ရလဒ်
(ဆုလာဘ်၊ ပြစ်ဒဏ်)နှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်
(၂၄:၂၅)တွင် -

يَوْمَئِذٍ يُؤْتِيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ

ထိုအချိန်ကာလတွင် အလ္လာဟ်သည် လူတို့
၏လုပ်ရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ရရှိမည့် အကျိုး
ဆက်ရလဒ်(အကောင်းနှင့် အဆိုး)ကို အပြည့်
အဝပေးသနားတော်မူမည်။

At that time Allah will pay back to
them in full the consequences.

ဘာ-ငါတို့လုပ်ရပ်ရဲ့ စာရင်းအင်းအရ
အကောင်း အဆိုး ခံစားစံစားခွင့်ရရှိကြဦးမည်

လော၊ (၃၇:၅၃)

أَتِنَّا لِمَدِينُونَ

Shall we then be requited?

အလ္လာဟ်၏ အစိုးရခြင်း၊ အာဏာစက်၊
စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်က
ပင် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားပုံကို ကုရ်အာန်
(၈၂:၁၈-၁၉)တွင်ပြထားပုံမှာ-

مَا يَوْمَ لَدَيْنَ يَوْمٍ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ

لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ

ယောင်မွနွီးန်သည် ဘာလဲဆို
သည်(အို တမန်တော်) သင်အားမည်သူကရှင်းပြ
မည်နည်း။ (ငါအရှင်ကိုယ်တိုင်ပဲရှင်းပြတော့
မည်) လူတစ်ဦးသည် အခြားတစ်ဦးအပေါ် ချုပ်
ကိုင်စီရင်ခြင်းသြဇာအာဏာပြခြင်းလုံးဝ မရှိ
သော အချိန်ကာလဖြစ်ပြီး အစစအရာရာ ကိစ္စ
အဝဝကို အရှင်မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေနှင့်
သာ စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူမည့် အချိန်ကာလပင်
ဖြစ်သည်။

(What will make you realize what
you-mudden is ? No one would be
subservient to another .All matters will be
decided in accordance with Allah's Laws.)

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ဖွင့်လိုက်သည်နှင့်
ပထမစာမျက်နှာတွင်ပင်-(၁:၃)

مَا لِكِ يَوْمَ الدِّينِ

လူ့ဘဝသက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံး
သည် အလ္လာဟ့်ဥပဒေနှင့်အညီ တည်ဆောက်
ကြမည်ဖြစ်ပြီး မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ
အခြားတစ်ဦးအပေါ် နိုင်ထက်စီးနင်း၊ သြဇာ
သက်ရောက်မှု အလျဉ်းရှိမည်မဟုတ်၊ အလ္လာဟ်
၏ ပြဋ္ဌာန်းမှုဥပဒေသာလျှင် စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင်
မည်။ လူသားသည် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေကိုသာ

လိုက် နာကြလျှင် ကြီးစွာသော လွတ်လပ်မှု (ဝါ) အချုပ်အနှောင်အားလုံးမှ ကင်းလွတ်၍ ပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့ကြမည်ဖြစ်သည်။

For the fulfilment of plan, it is necessary to render ineffective, oppressive forces which hinder development of His creation. This would result in the system in which no one would be subservient to another .In this system, all matters will be decided in accordance with Allah's Law.

လူတို့က သဘာဝဟုခေါ်နေသော ပြင်ပ လောကကြီးတစ်ခုတည်းလုံးသည် အလ္လာဟ် ပြဌာန်းထားသော နိယာမအတိုင်း ဖြစ်ထွန်း ပြောင်းလဲဖြစ်ပျက်နေ၏။ လူ့လောကတွင်လည်း ဝဟီဖြင့်တမန်တော်များမှ တဆင့် ဘဝနေနည်း ဥပဒေသကို ပြဌာန်းထား၏။ တမန်တော်မဟုတ် (ﷺ)ထံသို့ အပြီးအပြည့်စုံ ထုတ်ပြန်ပို့ချပြီး ကုန်အာန်တွင်ထည့်သွင်း၍ အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ထား၏။ ၎င်းအရာကို **الدِّين** ဒီနီဟု ခေါ်ဆိုပြီး ၎င်းနှင့်အညီလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းကို **الإسلام** လိုက်နာရိုကျိုးကျင့်သုံး ခြင်းဟုခေါ်၏။

လူ့လောက၌ လူတို့နေစဉ်ကျင့်သုံးပြောဆို ရာတွင် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေသ၊ တရားမျှတမှုစသည်စသည် အထွေ ထွေအပြားပြားသော အသုံးအနှုန်းများအားလုံးကို ကုန်အာန်က **الدِّين** ဒီနီဟုသတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်၏။ ၎င်းဒီနီအတိုင်း လူမှုဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကဏ္ဍအသီးသီးတို့အတွက် ဥပဒေသအစုံအလင် ကို ပြဌာန်းထား၏။ လူ့အားလုံး၏ လွတ်လပ်မှု၊ တိုးတက်မှု၊ ဘဝလှပတိုးမြှင့်လိုခြင်းဖြင့်လူမှုအတွက် ဘောင်အဝန်းအဝိုင်း နယ်ပယ် **حدود** သတ်မှတ် ပေးထား၏။ ယင်းဥပဒေ တို့ကိုလိုက်နာကျင့်သုံး

ခြင်းဖြင့် အကျိုးကျေးဇူးခံစားရရှိမည်ဖြစ်ပြီး သွေဖီ ဆန့်ကျင်ခြင်းဖြင့် ဆိုးကျိုးတွေကြုံရမည်။ လိုက်နာခြင်းမလိုက်နာခြင်းကို လူသားသည် မိမိ ဆန္ဒရွေးချယ်မှုဆုံးဖြတ်မှုအရ လွတ်လပ်စွာပြု လုပ်နိုင်၏။

ထို့ကြောင့် လောကတွင် အမြင့်မားဆုံး သောစိုးပိုင်မှု၊ စီရင်မှုအစုစုတွင် အလ္လာဟ်ဥပဒေ သည် အထွတ်ထိပ်အာဏာအရှိဆုံးဖြစ်၏။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ ကုန်အာန်တည်းဟူ သော ဥပဒေစည်းမျဉ်းဖြင့်ပြဌာန်းထား၍ ယင်းဥပဒေအတိုင်း စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးတို့ကို စီမံစီရင် ဆုံးဖြတ်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကိစ္စအဝဝကို ကုန်အာန်က **الدِّين** ဒီနီဟုပင်ခေါ်၏။

အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော် **صفة** တွင် (အဖွင့် ကဏ္ဍ၌ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း)

رَبُّوبِيَّة ရိုရိုသမျှအရာအားလုံးကို ပြုစုပျိုး ထောင်ထားခြင်းဆိုင်ရာစနစ်

رَحْمَانِيَّة လိုအပ်သမျှ အရာ အားလုံး အားလုံးကို အလျှပ်ပယ်စီရင်ဖြည့်ဆည်း ထောက်ပံ့ထားပြီး ၎င်းအတွက် အဖိုးအခဘာ တစ်ခုမျှပေးရန်လည်းမလိုသည့်စနစ်။

သို့သော် လူသားသည် မိမိဘဝသက်တမ်း ကာလတလျှောက်လုံး တိုးမြှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို မိမိ၏ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ကျင့်သုံးလုပ်ကိုင် ဆောင် ရွက်မှုပြုရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ကြိုးပမ်းဆောင် ရွက်ရာတွင် အလ္လာဟ်ဥပဒေ စည်းမျဉ်းနှင့်အညီ ကျင့်သုံးလိုက်နာတည်ဆောက် ရမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို **الدِّين** ဒီနီဟုပင်ခေါ်၏။ ကုန်အာန် (ရှေး)တွင် -

وَرَضِيَّتْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا
ငါအလ္လာဟ်သည် သင်တို့အဖို့ အစွလာမ်ကို

သာလျှင် လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ် တစ်ရပ် အဖြစ် ရွေးချယ်ထားပြီးဖြစ်သည်ဟုဆိုပါ၏။

I have chosen for you Islam as a Deen, a code of life. (5:3)

ကုရ်အာန် (၉:၃၃)၊ (၄၈:၂၈) တွင်-

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

မုရ်ရှင်တို့က မည်သို့ပင် မနှစ်မြို့နေလင့်ကစား (وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ) အခြားအခြားသော လူလုပ်ဝါဒလမ်းစဉ်များထက် အလွှာစနစ် 'အစ္စလာမ်' ကို အထင်အရှားပေါ်လွင်သိသာရန် မိမိ၏တမန်တော်အားပြီးပြည့်စုံသော လမ်းညွှန်ဖြင့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်မှန်ကိုပါပေး၍ စေလွှတ်သောအရှင်မှာ အလွှာစနစ်အရှင်မြတ်ပင်ဖြစ်သည်။

He has sent His Rasool with true guidance and as Divine Order which should prevail over all human orders, much to the dislike of the mushrikeen.

ذَكَرَ

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

الذِّكْرُ وَالذِّكْرُ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားခြင်း၊ စိတ်နှလုံး၊ အသိဉာဏ်တွင် နိုးနိုးကြားကြား သို့(လှောင်)ထားခြင်း၊ သတိရလျက် ရှိနေခြင်း၊ ဦးထိပ်ပန်ဆင် မျက်မှောက်ပြုနေခြင်း၊

To preserve something, to keep alive in mind.

النَّسْيُ (ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံး) မေ့ပျောက်သွားခြင်း၊ သတိလက်လွတ်သွားခြင်း၊ ဂရုမပြုခြင်း To forget.

ဤ ဆန့်ကျင်ဘက် စာလုံး ၂-လုံးကို ကုရ်အာန် (၆:၆၈) တစ်အာယတ်ထဲတွင် တွေ့ရ၏။

ادِّكْرَهُ اسْتَذَكَّرَهُ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို သတိရနေ၊ ဂရုစိုက်နေ အမှတ်ရနေခြင်း၊ ဤ အမျိုးအစား(Verb form ابواب) ကြိယာအသွင် ပုံစံထူးခြားမှုကြောင့် အနက် အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ရာတွင် အတန်ငယ် ကွာခြား၏။(မှတ်သားလောက်၏။)

التَّذْكَرَةِ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်ကိုသာ သတိပေး၊ အသိပေးနှိုးဆော်ခြင်း၊ နှိုးဆော်သောအရာ to remind something which is needed

ဤအချက်(မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်ကိုသာ နှိုးဆော်သောအရာ)အတွက် ကုရ်အာန်သည် التَّذْكَرَةِ ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၇၆:၂၉) တွင်-

إِنَّ هَذِهِ تَذْكَرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْهَا لِي رَبِّهِ سَبِيلًا

အမှန်တကယ်ပင် ဤကုရ်အာန်သည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်ကိုသာ နှိုးဆော်၊ သတိပေး၊ ထင်ရှားထုတ်ဖော်ပြဋ္ဌာန်းပေးသည့် ဘဝခရီးပန်းတိုင်အရောက်ပို့ဆောင်မည့်(နည်း)လမ်းကို ရယူလိုသူတို့အတွက်သာလျှင်ဖြစ်သည်။

Surely this is a Reminder, so whoever will, let him take a way to his Rabb.(76:29)

الذِّكْرُ စွမ်းအားရှိ၊ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိယောက်ျားသား၊ တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်း

ယောက်ျား၊ အမျိုးသား

(ဆန့်ကျင်ဘက်စာလုံးမှာ الْأُنثَى

ပျော့ပြောင်း နူးညံ့ခြင်း)

وَلَيْسَ الذِّكْرُ كَالْأُنثَى

ယောက်ျားသည် မိန်းမနှင့်မတူပါ။(၃:၃၅) الذِّكْرِيُّ သတိပေး၊ အသိပေး၊ လှုံ့ဆော်၊ စေ့ဆော်ပေးသည့်အရာ -remainder

ان هو الا ذكرى للعالمين

ဤလမ်းညွှန်သည် လူမျိုးနွယ်ဝင် အားလုံး အတွက် သတိပေး၊ အသိပေးနှိုးဆော်မည့် အရာ သာလျှင်ဖြစ်သည်။

This guidance is open to all mankind.(6:91).

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို **الدِّكْرُ** ဇိက်ရဟု လည်းခေါ်၏။ အကြောင်းက လူတို့၏သမိုင်း ဖြစ် စဉ်များ၊ လူသားမျိုးနွယ်ဝင်တို့၏ တိုးတက် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၏ ကျိုးကြောင်းနိယာမများကို ဖော်ပြထား၏။ နှောင်းလူတို့ဖတ်ရှုသိရှိပြီး၊ သတိမူစရာ၊ သင်ခန်းစာယူစရာရရှိပြီး မိမိတို့ ဘဝအတွက် တက်ကြွစွာရုန်းကန် လှုပ်ရှားမှုများ ပြုနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၆:၄၄)တွင် ဖော်ပြ ထား၏။

وانزلنا لينا لذكر لتبين للناس ما نزل اليهم ولعلهم يتفكرون

ငါအရှင်မြတ်သည် သင်(တမန်တော်)ထံသို့ မမေ့မပျောက်မှတ်သားနာယူစရာ(**الدِّكْرُ**)ကို ထုတ်ပြန်ပို့ချလိုက်ပါသည်။ လူတို့ထံ ထုတ်ပြန် လိုက်သော(ဤ) သတိပေးမှတ်သားနာယူစရာ ဖြင့် လူတို့အားရှင်းလင်းပြရန်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ သူတို့ဆင်ခြင်စဉ်းစားတွေးခေါ် ရှုမြင် သုံးသပ် နိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

We have given you O Rasool a book, Qur'an, which you may explain to them clearly what has been sent for them .So they may reflect. (16:44)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စနစ်ကို ဆန့်ကျင် ရန် ယှဉ်ပြိုင်ရင်ဆိုင်ထိုးစစ်ဆင်လာသူ ရန်သူ အား ထိပ်တိုက်တွေ့ လက်တုံ့ပြန်ရန် လိုအပ် လာသဖြင့် ခုခံကာကွယ်ရေးပြုနေစဉ်အတွင်း

မဆုတ်မနစ်ဖွဲ့လုံးလဖြင့် အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန် ချက်နှင့်အညီ တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းကိုလည်း **الدِّكْرُ** ဟု ခေါ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၈:၄၅) တွင်ဖော်ပြထား ပုံမှာ-

يا ايها الذين امنوا اذا لقيتم فئة فاثبتوا واذكروا الله كثيرا لعلكم تفلحون

အို-ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့၊ ရန်သူတို့နှင့် ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ကြရာတွင် မဆုတ်မနစ် ဖွဲ့လုံးလဖြင့် အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန် ချက်စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်းနှင့်အညီ တိုက်ပွဲဝင်မှ သာလျှင် သင်တို့အောင်ပွဲခံ ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ဖွဲ့လုံးလ၊ ကြံ့ခိုင်မှုဖြင့် အောင်နိုင်ရန် တိုက်ပွဲဝင်ခြင်းသည်လည်း **الدِّكْرُ** ဖြစ်၏။

O, Momineen! when you confront the enemy, stand firm and focus upon Allah's Directives so that you might be successful.

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသစနစ်အား ယှဉ်ပြိုင်၍ အာခံဆန့်ကျင်နေသည့် ဖိရ်အောင် ကဲ့သို့သောမင်းဆိုးမင်းညစ်၊ လူဆိုးလူညစ်များ ဆီသို့ အရှင်မြတ်၏ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တမန် တော်မူဆာ(ﷺ)ကတင်ပြ ရှင်းလင်းခြင်းသည် လည်း **الدِّكْرُ** ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၂၀:၃၃ -၃၄) နှင့် (၂၀:၄၂)တွင်-

كي نسبحك كثيرا ونذكرك كثيرا

သင်သည်ငါအရှင်၏ ဥပဒေကိုကြီးမား သော အင်အား၊ အပြည့်အဝဖြင့် အစဉ်တစိုက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှု (**تَسْبِيح**) ဖြင့်တည်ဆောက်ပြုဖို့ နှင့် အသိတရား သတိတရားများစွဲမြဲ စူးစိုက် သွားစေရန် စီမံကိန်းများဖြင့် ဖိရ်အောင်၏ ရှေ့ သို့ပို့လွှတ်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ဤအာယသ်တွင် **ذكر** သာမက **تَسْبِيح** ၏ သဘောတရားကိုပါဖွင့်ဆိုထား၏။

ကုရ်အာန် (၁၆:၁၃) တွင်ပြင်ပသဘာဝ လောကဝန်းကျင်အားလေ့လာ ဆည်းပူး သုတေ သနပြု အသုံးချခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ (၁၆:၁၃) **لَقَوْلِ يَذْكُرُونَ** မရှိ မဖြစ်သိရှိနားလည်ထားရ မည့်အကြောင်းအရာများကို အသိတရား ရှိထား သူများအတွက်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ရရှိ၏။

ကုရ်အာန် ၂:၁၅၂ တွင်-
فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ

ဝေါဟာရ၊ စာလုံးများအတိုင်း (အများ ဘာသာပြန်ဆိုပုံမှာ) သင်တို့ ငါအရှင်မြတ်ကို သတိရကြကုန်၊ ငါအရှင်ကလည်း သင်တို့ကို သတိရမည်။

ဤအာယတ်၏ ဆိုလိုရင်းသဘောကို ရှင်းပြရသော် လူသားကအလ္လာဟ်ကို သတိရ ခြင်းနှင့် အလ္လာဟ်က လူသားကိုသတိရခြင်း အမျိုးအစား၊ အတိုင်းအတာ၊ သဘောသဘာဝ လုံးဝမတူပါ။ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်အား ပြုစုခံ လူသားသတိရသင့်ရထိုက်သင့်သည့် နည်းမှာ အရှင်မြတ်ကလူသားအတွက်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဘဝတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းဥပဒေများ သတ်မှတ်ပေးထားရာ ယင်းတို့နှင့်အညီဘဝကိုတည်ဆောက် အသက် ရှင်နေခြင်းသည် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်အား ထိုက်ထိုက်တန်တန်သတိရခြင်းမည်၏။ ဤသို့ မဟုတ်ဘဲ မိမိနည်းမိမိဟန်ဖြင့်နေချင်သလိုနေ ဘဝကို တည်ဆောက်ချင်သလို တည်ဆောက် ၍၊ စိတ်နှလုံးမှ၊ နှုတ်ဖျားမှ အရှင်မြတ်အား သတိရနေပါသည်ဟုပြောဆို ကြေငြာခြင်းသည် ထိုက်သင့် ထိုက်တန်သောသတိရခြင်းမဖြစ် နိုင်ပါ။ အလားတူပင် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်က ပြုစု ပျိုးထောင်ထားသော လူသားအားသတိရခြင်း ဆိုသည်မှာ မိမိသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်

နည်းနာစည်းကမ်းအတိုင်း နေထိုင်ကျင့်ကြံ အသက်ရှင်နေသည့် လူသားအား သူ၏ဘဝ အတွက် အထိုက်တန်ဆုံးသော အကျိုးခံစားခွင့် ဆုလာဘ်ကို ‘အလှူပယ်’ ချီးမြှင့်ခြင်းပင်ဖြစ် သည်။

If you follow this code of Divine laws, Allah will safeguard your right and grant you honour and eminece. Therefore, value this great gift given to you and do not let it lost from your view. (2:152)

ဤအာယတ် (၂:၁၅၂)တွင် အလွန်မတန် ကြီးမားသော သင်ခန်းစာတစ်ရပ်ကိုပေးနေ သည်။ ယင်းမှာ လောကတွင် လူသားသည် လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်သည့် မည်သည့်ကိစ္စရပ်မဆို မိမိကပင်(initiation) စတင်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ‘ကိုယ်ထုကိုယ်ထ ကိုယ်ကစ’ ရမည်။ တစ်ဖက်သားအပေါ် အားကိုးယုံပုံ၊ စောင့်မျှော်ရင်း တန်ဖိုးရှိအချိန်ကာလကို မကုန် စေရာ။ ဤသည် ကုရ်အာန်ကပြသလမ်းညွှန်နေ သော လူ့လောကလုပ်ငန်းဆောင်တာ အဝဝ “မိမိဘက်ကစတင်ပါ။”ဟူသော လောကနေ နည်း နီတိတည်း။

အထက်ဖော်ပြပါ **زَكْرٌ** ကို အကျဉ်းချုပ် ဖော်ပြရသော်-

၁။ လူ့ဘဝတစ်လျှောက်တွင် တွေ့ကြုံသက် ရောက်လာမည့် ‘ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်’ ဖြေရှင်း ရမည့်ကိစ္စအဝဝတွင်ဖွဲ့ လုံ့လအားမာန် အပြည့် ဖြင့် ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်ခြင်းသည် **زَكْرٌ** ဖြစ်ရန် ဖြစ်သည်။ Remaining stead fast in everyday life is Zikr.

၂။ လူ့သမိုင်းဖြစ်စဉ်တို့မှ လူမျိုးနွယ်ဝင် အသီးသီးတို့၏ တိုးတက်မှု၊ ဆုတ်ယုတ်မှု အကြောင်းအရာများကို (ကုရ်အာန်တွင်

အကောင်းဆုံးဖော်ပြထား၏) လေ့လာဆည်းပူး သင်ခန်းစာယူခြင်းသည် **ذِكْرٌ** ဖြစ်ပေသည်။

Taking lessons from the previous history of nation is also Zikr.

၃။ (လူတို့အခေါ်)သဘာဝလောကတစ်ခုစီ တစ်ပြင်လုံး၊ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ထင်ရှား၊ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေခြင်းကို ပိုင်နိုင်စွာလေ့လာမှု ပြုပြီးလူသားတို့အတွက် အသုံးပြုခြင်းသည် လည်း **ذِكْرٌ** ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်၏။

Pondering over the secrets of nature, research and utilize them for the welfare of whole hummanity is also Zikr.

၄။ လူ့ဘဝခရီးလမ်းတစ်လျှောက် ခြေလှမ်း တိုင်းတွင် အလ္လာဟ်လမ်းညွှန်ထားသည့် စည်း ကမ်းနည်းလမ်း ဥပဒေများနှင့်အညီ လှုပ်ရှား နေထိုင်ခြင်းသည် ဖိတ်ခေါ်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

Following Do's and Don't mentioned in the Quran is also Zikr.

၅။ ကုန်အာန်တစ်အုပ်လုံးပါ လူ့ဘဝ တည် ဆောက်နည်းကို လူတို့အသိပွား တရားရ ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် **မိဒီယာနည်းမျိုးစုံဖြင့် ဖြန့်ချိခြင်းသည် ဖိတ်ခေါ်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်၏။**

Propagating or giving publicity to the Quranic Laws is also Zikr.

အထက်ဖော်ပြပါ ကုန်အာန်တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် နည်းများအတိုင်း ဖိတ်ခေါ်ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်သာ ရာသက်ပန် ကိုယ်စိတ် နှလုံး၊ ဦးနှောက်တို့အတွက် စစ်မှန်သောချမ်းသာ မှုကို မိမိရော မိမိပတ်ဝန်းကျင်နေသူများ အားလုံးပါ ရယူခံစားနိုင်မည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ မလှုပ်မရှက်၊ ချွေးမထွက်၊ သွေးမထွက် အခင်းပေါ်ထိုင်

လက်ထဲတစ်စုံတစ်ရာကိုင်ပြီး နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု လှုပ်ရှားနေရုံမျှဖြင့် စိတ်နှလုံး ချမ်းမြေ့ချည်ရဲ့ ဟူသောအတွေးအထင်၊ အယူအဆသည် အရင်းအနှီးမစိုက်ထုတ်ဘဲ တစ်လောကလုံးကို လက်ဝယ်ရရှိထားပြီဟု 'ထင်'တစ်လုံးဖြင့် 'ထိုင်' နေခြင်းသာအဖတ်တင်မည်။

اللَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ

အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝနေနည်း ဥပဒေကို သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ပြီး တိတိကျကျ ယုံကြည်သက်ဝင်သူတို့သည် အလ္လာဟ်၏ သတိ ပေးနှိုးဆော် စေ့ဆော်လမ်းပြထားသည့် နည်းနာ များ ရင်ဝယ်ပိုက်နှလုံးသွင်းပြီး ခြေလှမ်းတိုင်းတွင် လှုပ်ရှားရန်ကန် အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်းဖြင့်သာ မိမိတို့၏ စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်တို့ အေးငြိမ်း ချမ်းမြေ့မှုကို ခံစားကြရမည်။

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

မှတ်သားနာယူပါ။ အထက်ဖော်ပြပါ ဤကဲ့သို့သော ဖိတ်ခေါ်ဖြင့်သာ စိတ်နှလုံးအသိ ဉာဏ်တို့ အေးငြိမ်းချမ်းမြေ့နိုင်စရာရှိ၏။ (၁၃:၂၈)

Those whose believe and wish to have a heart free of worry, tell them that this can only be achieved by Keeping Allah's laws constantly in mind. (13:28)

رب ب

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး **رَبِّ** ، **رَبِّ** ، **رَبِّ** ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးစေသည်။ ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးသည်။ to grow, develop
စ၊ လယ်၊ ဆုံး အဆင့်အားလုံးမှာ လိုအပ်သမျှ အာဟာရစုံကို ပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်းထောက်ပံ့၍၊ အပြီးအစီးဖွံ့ဖြိုးစေသည်။

To provide nourishment; to process a

thing with new additions, alterations, so that it should reach its destined goal.

(راغب رابح)

ပြီးစီးပြည့်စုံလာသည်အထိ တဖြည်းဖြည်း ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးသည်။ to bring up a thing gradually to perfection.

သာဓက - (ပုလဲလုံးကလေးများ ဖြစ်တည် ပေါ်ပေါက်လာပုံ) သဲအမှုန်အမွှားနှင့် ရေစက် ရေပေါက်တို့သည် မုတ်ကောင်၏ ကိုယ်တွင်းမှ အစီအစဉ်တကျ ထွက်လာသော ဓာတ်ပစ္စည်း များဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဓာတ်ပြု၍ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့်ပြောင်းလဲလာလေရာ နောက်ဆုံး ပုလဲလုံးလေးများဖြစ်လာလေသည်။ ဤသို့ ပုလဲလုံးဖြစ်လာရန် စ၊ လယ်၊ ဆုံးလိုအပ်သမျှ ပစ္စည်း ပစ္စယများနှင့် နည်းနာ(နိယာမ)တို့ကို ဖြစ်တည် ဖြည့်ဆည်းပေးသည့်ဖြစ်စဉ် (a long process of development or process of Nourishment)အား رويبة ရပူဗီယတ် ပြုစုပျိုးထောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်လမ်းညွှန်မှုစနစ်ဟုခေါ်ပြီး ဤသို့ဖြစ် တည်စေသော ပြုစုပျိုးထောင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်လမ်းညွှန်သော အရှင်ကို ر ب ر ခြေဟု ခေါ်၏။ (အဘိဓာန်- တာဂျီ تاج) စီရင်မွမ်းမံ၊ ပြင်ဆင်၊ ခိုင်ခံ့၊ တောင့်တင်း၊ ရပ်တည်စေသည့်စနစ်။

The process of nourishment.

စိမ်းလန်းစိုပြေလန်းဆန်းမှုဖြစ်ထွန်းလာခြင်း (The natural result of nourishment is greenery and refreshment)

စိမ်းစိမ်းစိုစို၊ ညိုညို၊ မိုင်းမိုင်း၊ ပေါက်ရောက်နေသော သစ်ပင်၊ သစ်တော၊ ပစ္စည်းအလှူပယ်ပေါများ ပြည့်လျှံနေသည့် အခြေအနေ။

Abundance of luxurious things, thick jungle (Taj تاج)

ر ب ب ရေချိုရေသန့်များစွာရှိသော နေရာ Abundance of sweet water gets collected at a place.

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏(၁:၁)တွင် -

الحمد لله رب العالمين

စကြဝဠာအနန္တရှိ၊ ရှိရှိသမျှကို ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သာ ချီးမွမ်း၊ ချီးကျူးထောမနာမှုအစုစုကို ခံထိုက်တော်မူသောအရှင်ဖြစ်၏။

ဤအာယတ်တွင် ر ب ر ရဗ္ဗပြုစုပျိုးထောင်ရှင် (The Nourisher)နှင့် စည်း၊ နရီ စနစ်တကျ လည်ပတ်နေသော စကြဝဠာအနန္တ (The harmonious working of the universe)ဟု ပါရှိသဖြင့် အလ္လာဟ်၏ (System of Nurture) ပြုစုပျိုးထောင်မှုစနစ်ကို လူသားတို့သိရှိနိုင်ရန် မိမိတို့၏ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာကြည့်ဖို့လိုလာပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် သစ်စေ့တစ်စေ့မှ သစ်ပင်တစ်ပင်ဖြစ်လာရန် သစ်စေ့ကို မြေတွင် ချစ်ကိုက်ရမည်။ မြေတွင်း ရေ၊ လေနှင့် မျှတသော အပူချိန် အလုံအလောက်ရှိရမည်။ ယင်းရေ၊ လေ၊ မြေတို့သည်မျှတသောအပူချိန်တွင် အပြန်အလှန်ဓာတ်ပြုကြမည်။ မြေဆီလွှာမှ ရေကြောင့် သစ်စေ့၏အခွံပွလာမည်။ အတွင်းမှ အမြစ်လောင်းလေး Radicle ထွက်ပြုလာပြီး မြေအောက်ဖက်သို့ ထိုးစိုက်ဆင်းသွားပြီး ကောင်းစွာ ကုတ်တွယ်၍ သစ်စေ့ (ယခုပင်လောင်း Seedling ဖြစ်စ)အား မြေတွင် အခြေချတည်စေထားပြီး ရေနှင့် ဓာတ်ဆားတို့ကို စတင်စုပ်ယူတော့သည်။ ထို့နောက် အညွန့်လောင်း (plu-

mule) သည် စေ့ရွက်ခွံထဲတွင် စတင်နိုးကြား ရှင်သန်လှုပ်ရှားပြီး ထိုးထိုးထောင်ထောင် တိုး ထွက်၍ မြေပေါ်သို့ရောက်လာမည်။ ၎င်းတွင် ဖြူဖတ်ဖြူရော် အရွက်ငယ်နှစ်ရွက်ရှိရာ ၎င်းတို့ ပျံ့ကားလာမည်။ နေ အလင်းရောင်ကြောင့် ဖြူ ဖတ်ဖြူရော်မှစိမ်းလာမည်။ ယင်းအစိမ်းရောင် ခြယ် (chlorophyll)သည် နေရောင်ခြည်မှ နေ စွမ်းအင်(Solar Energy)ကို စုပ်ယူပြီးစေ (H₂O)ကို ဓာတ်ဖြိုခွဲ၏။ လေမှ(CO₂) ကာဘွန် ဓာတ်ကိုယူ၍ အစာဖွဲ့စည်းပြီး အောက်စီဂျင် (O₂)ကို လေထုထဲပြန်လွှတ်ခြင်းပြုလုပ်ရင်း အပင်၏အရွက်များတွင် အစာအာဟာရ စု ဆောင်း၊ ၎င်းတို့ကို အခြားအစိပ်အပိုင်းများသို့ ပို့၊ ရိက္ခာထောက်ပံ့ရင်း၊ အပင်တစ်ပင်လုံး အချိုး ကျစွာ ကြီးမားကြီးထွားလာပြီး အကိုင်း၊ အခက်၊ အရွက်များဝေဆာရာမှ ဖွံ့ဖြိုးအလှတိုးပြီး၊ ပွင့်ချိန် တန်ပွင့်၊ ထိုမှ တဆင့်သီး ချိန်တန်သီး၏။ သက် ဆိုင်ရာ အသီးများအတွင်း သစ်စေ့များဖြစ် ထွန်း နေ၏။ ဤသို့ သစ်စေ့တစ်စေ့အခြေအနေမှ အဆင့်ဆင့် ဖြစ်ထွန်းပြောင်းလဲ ကြီးထွား၊ ဖွံ့ဖြိုး ပြီး၊ မိမိ၏ မျိုးစိပ်(species)အတွက် တစ်ဖန် အစေ့များ ဖြစ်ထွန်းပေးသည့်အထိ တစ်လော ကလုံးရှိ ရေ၊ မြေ၊ လေ၊ နေ(ဝါ) သဘာဝ လောကကြီးတစ်ခုလုံး တစ်ချိန်လုံး မရပ်မနား အလုပ်လုပ်ပေးနေ၊ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲပေး နေရ သည့် (ဩကာသ) လောက ကြီးသည် အချိန်၊ အချိုးအစား၊ စည်းချက် ဝါးချက်ညီစွာ အလုပ် လုပ်ပေးနေရန် အရာရာ ကိုဘာမျှမရှိ သည့် (Non-existence) အခြေအနေမှ ခြပ်ဝတ္ထု အကောင်အထည် မထင်ရှား ရာမှ ထင်ရှား လာအောင် Law and order နိယာမအတိုင်း လူ့ အပါအဝင် အရာအားလုံးကို

ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် رَبُّ الْعَالَمِينَ သည် စီရင်စီမံ ဖြစ်တည်စေသည့်အရှင်မှာ-အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သာဖြစ်သည်။ ယင်းအရှင်မြတ်သည်သာလျှင် ချီးမွမ်းချီးကျူးခြင်းကို အမှန်ပင်ခံထိုက်တော်မူ၏။

Germination of a seed ‘သစ်စေ့’ပေါက် လာခြင်းသာကေကို သဘောပေါက်လျှင် အခြား အခြားသောပြုစုပျိုးထောင်မှုဖြစ်စဉ်များ အားလုံး သည်လည်း အရှင်မြတ်၏ စီမံစီရင် ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းပြုစုပျိုးထောင်မှု رَبُّوَيَّبَةً ပင် ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန် (၃:၇၈)တွင် အလ္လာဟ်ကို၊ အလ္လာဟ်တရား၊ အလ္လာဟ်စကားကို သက်ဝင် ယုံကြည်လိုက်နာသူတို့ကလည်း رَبُّوَيَّبَةً စနစ်ကို မိမိတို့ လူသားအတိုင်းအတာအတွင်းမှာ နေ၍ ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ပြနည်းနာဥပဒေသနှင့် အညီ လူတိုင်းအသီးသီးအသကအသက ပြုစု ပျိုးထောင်ရှင်များဖြစ်ကြရမည်။ ဤသို့ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျပြုစု ပျိုးထောင်သူဖြစ်မှ အလုပ်နှင့် (عَمَلًا In deed)သက်သေပြရာရောက်မည်။

كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ

အသင်တို့လည်း ပြုစုပျိုးထောင်သူများဖြစ် ကြကုန်။ ကုရ်အာန်တွင် သင်တို့ သင်ယူ ဆည်းပူးပြီး ပြန်လည်ပို့ချနေသော နည်းနာ ဥပဒေများနှင့်အညီ လူ့လောက လူ့ပတ်ဝန်းကျင် တစ်ခုလုံးကိုပြုစုပျိုးထောင် ကာကွယ် စောင့် ရှောက် လမ်းပြသူများ ဖြစ်ကြရမည်။

(၃:၇၈)

You should be (in your human capac- ity) nourishers by following His book which you study and teach to others.

(The Qur'an 3:78)

م ح ر

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

م ح ر (ပုံစံများစွာရှိသည်)

မိခင်၏သားအိမ်၊ ဝမ်းကြာသိုက် (a mother's womb) ပြင်ပသက်ရောက်မှုများ မှ လုံးဝလုံခြုံ ဘေးကင်းသော မိခင်၏သားအိမ်၊ Uterus (အဘိဓာန်သုတေသီ رَاغِبٌ) رَحْمَةً ရဟ်မတ် လူတစ်ဦး(သို့)အများ၏ အတွင်းအပြင် ရှိရှိသမျှအားနည်းချက်များကို အပြည့်အဝ ကုစား ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုး ပေးနိုင် သောအရာ/ လက်ဆောင်

-အဘိုးအခါ ဈေးနှုန်းမသတ်မှတ်၊ မပေးဆပ်ရ ဘဲပေးသနားချီးမြှင့်သော မေတ္တာလက်ဆောင်

-အလွှာဟုံထိမ်းမှ ပေးသနားသော အဘိုး၊ အခမဲ့ပြုစုပျိုးထောင်ရေးဆိုင်ရာ ပစ္စည်းပစ္စယ များ၊ ရှိရှိသမျှအရာအားလုံး

-လိုအပ်ချက်များ အားလုံးပြည့်စုံစေနိုင်သည့် အလှူပယ်ပေးသနား၊ ချီးမြှင့်၊ ထောက်ပံ့ ဖြည့် ဆည်းထားခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

[Rahmah- that gift would fulfill or compensate one's shortcomings, visible or invisible and which should be given according to the requirement. Gift also means, something which is given free-therefore, Rahmah is that attribute of Allah by which He provides sources of nourishments free of any cost.]

رَحْمَةً ၏ ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးမှာ(رَحْمَةً) ဒုက္ခ ဆင်းရဲ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ ယင်းစကားလုံး နှစ်လုံးစလုံးကိုတွဲ၍ အနက်အဓိပ္ပာယ် ထင်ရှား စေထားပုံကို ကုရ်အာန်(၃၀:၃၆)တွင်-

وَإِذَا ذَقْنَا لِلنَّاسِ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا

ဘဝ၏ ချမ်းမြေ့သာယာမှု (ရဟ်မတ်)ကို လူတို့အား ထိတွေ့ခံစားစေသောအခါ လူတို့သည် ပျော်ရွှင်မြူးတူး ပီတိပွားများနေကြကုန်သည်။

وَإِن تَصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ مَّا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
إِذَا هُمْ يَفْتَنُونَ

လူတို့အား မိမိတို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများ ကြောင့်သက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းလာသည့် ဆိုးကျိုး၊ ဒုက္ခ၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာလျှင် ထို အခါ လူတို့သည် သူတို့ဘဝတွင် မျှော်လင့်ချက် များပင် ကင်းဝေးလေတော့သည်။

And when we make people taste of prosperity they rejoice in it and if an evil consequences of their misdeed befall them, Lo! they despair. (30:36)

နောက်ထပ် ကုရ်အာန် (၃၀:၃၇)တွင် 'ရဟ်မတ်'၏ အသေးစိတ်ကို ဆက်လက်ဖော်ပြ ထားသေးသည်။ စားနပ်ရိက္ခာ(နှင့် ၎င်းကို ဖြစ် ထွန်းစေသည့် သဘာဝအရင်း အမြစ်များ အပါအဝင်) ဖူလုံရေးနှင့် ကျပ်တည်းရေးတွင် အလွှာဟုံ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေရှိ ၏။ ယင်း ဥပဒေကိုကျင့်သုံးလျှင် ရဟ်မတ် တည်းဟူသော စားရေရိက္ခာ(နှင့် ၎င်း၏အရင်း အမြစ်များ) ပေါများကြွယ်ဝ၊ အလှူပယ်ရမည့် အကြောင်း ကုရ်အာန် (၃၀:၃၇-၃၈)တို့တွင် တွေ့ရ၏။

လူတို့ကိုမဆိုထားနှင့် တိရစ္ဆာန်များပင် မိမိ တို့၏သားသမီးများကို ပြုစုပျိုးထောင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်လမ်းပြ၏။ သို့သော် တိရစ္ဆာန် တို့တွင် သားသမီးများက မိမိတို့အား ပြန်လည် ပြုစုခြင်း၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့နူးညံ့စွာဆက်ဆံခြင်း စသည်မရှိပါ။ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့အကြား ကွာ ခြားချက်ကို ဤကိစ္စတွင် ထင်ရှားစွာတွေ့ရ၏။

ထို့ကြောင့် တန်ဖိုးကြီးမားသော လူအရည်အသွေး တိုးမြှင့်ခွင့်ရရှိမှုသည် ရဟ်မဟ်တရားပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းရဟ်မဟ်တရား အစဉ်မြင့်မား ရှင်သန်နေဖို့ အခွင့်အလမ်းရရှိရေးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တရားဥပဒေသ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်းကျင့်သုံးမှ ရရှိနိုင်မည်။ ယင်းအကြောင်း တရားများရှင်သန်နေရန် အလ္လာဟ်သည် တမန်တော်အား လူသားတစ်ရပ်လုံးကို အသိပေးကြေညာထားပုံကို ကုရ်အာန် (၁၇:၂၄) တွင် တွေ့ရ၏။

وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا

ကျွန်တော်ငယ်ရွယ်စဉ်က ကျနော်အား မိဘနှစ်ပါးပြုစုပျိုးထောင်ကြသည့်နည်းတူ (ယခုသူတို့ နှစ်ဦးစလုံးအား ပြန်လည်ပြုစုယူယကာကွယ်စောင့်ရှောက်၊ ဖေးမကူညီနိုင်မှု ကိစ္စကြီးငယ်အားလုံးကို ကျွန်တော်တဖန် ဆောင်ရွက်ခြင်းတည်းဟူသော) **رَحْمَةً** ရဟ်မဟ်တရားရှင်သန်နေရေးကို အရှင် မြတ်ချီးမြှင့်ပေးသနားပါရန် သင်တမန်တော် ကြွေးကြော်ကြေညာပါလေ။

Say! O my Rabb (enable me) to provide them means of nourishment as they had me from childhood. (17:24)

(မိဘကို သားသမီးက တဖန်တုံ့ပြန်ပြုစုယူယပြီး သူတို့၏ အိုးမင်းရင့်ရော်ချိန်တွင် အစွမ်းကုန်ဖေးမဖြည့်ဆည်းပြီး နုညသိမ်မွေ့စွာ ပြောဆိုဆက်ဆံရေးသည် **رَحْمَةً** ရဟ်မဟ်တရား ရှင်သန်နေသည့် အသိုင်းအဝန်းပင်ဖြစ်၏။)

ကုရ်အာန် (၁၈:၈၂)တွင် မိဘမဲ့ကလေးနှစ်ဦးပိုင်ရတနာပစ္စည်းများ မြှုပ်နှံထားရာ နေရာမှ နံရံပြိုပျက်နေရာ တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)၏ ခရီးဖော်၊ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဦးထိပ် ပန်ဆင်

သူသည် မိမိကိုယ်ကျိုးတစ်စုံတစ်ရာ မပါဝင်ဘဲ လျက်၊ မိဘမဲ့ကလေးတို့ ရတနာများ လုံခြုံစေရန် ပြုကျနေသောနံရံကို ကိုယ်တိုင် ပြုပြင်မွန်းမံပြီး ရတနာပစ္စည်းများကို ကောင်းစွာ ကာကွယ်ပြီးဖြစ်စေရန် နံရံကို တည့်မတ်အောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့ခြင်း ကိစ္စကိုလည်း **رَحْمَةً** ဟုပင် သုံးနှုံးထား၏။ ဤအကြောင်းအရာမှ ရရှိသည့် သင်ခန်းစာမှာ လူမှုရေးဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ၊ ဆုံးရှုံးမှုများမဖြစ်ရလေအောင် ကြိုတင်စီမံ ဆောင်ရွက်မှုများကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းသည် **رَحْمَةً** ရဟ်မဟ်ပင်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြုစုပျိုးထောင်မှုပြုခြင်းတွင် လူတို့၏ ရုပ်ပိုင်း၊ ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်း သဘာဝ သယံဇာတပိုင်းတို့တွင် လိုအပ်သမျှ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေသတို့ကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားခြင်းမျှမဟုတ်ဘဲ လူတို့၏ နာမ်ပိုင်း၊ ဝိညာဉ်ပိုင်း အတွေးအခေါ်မြင့်မားရေး အပိုင်းစသည့်(ကုရ်အာန်၏ ဝေါဟာရအရပြောရလျှင် **نفس** ရေးရာ) ကိစ္စများ အတွက်ပါ **وَحَى** ထုတ်ပြန်ပို့ချမှုဖြင့် လမ်းညွှန်ထားခြင်းကိုလည်း **رَحْمَةً** ရဟ်မဟ်ဟုပင် သုံးနှုံးထားသည်ကို ကုရ်အာန် (၂:၁၀၅)နှင့်(၄၃: ၃၂) တို့တွင် တွေ့ရ၏။

الرَّحْمَنُ နှင့် **الرَّحِيمُ** တို့တွင် အနက်အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် အနည်းငယ်ကွာခြား၏။ **الرَّحِيمُ** စာလုံးသည် သဒ္ဒါရှုထောင့်မှ **فَعِيلٌ** အသွင်ညွှန်ထားပြီး **الرَّحِيمُ** တို့အုပ်စုဝင်ဖြစ်၏။ **الرَّحِيمُ** ၏အနက်မှာ ပုံမှန် အစဉ်အလာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ်အတိုင်း လိုအပ်သည်များကို ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးမှုသဘောဖြစ်၏။

Raheem would mean who provide nourishment during progressive evolution.

tion) လည်းပါဝင်၏။ ယင်းတော်စပ်ခြင်း အနက်ဖြင့် ကုရ်အာန်(၄:၁)နှင့် (၆၀:၃)အာယတ် တို့တွင်တွေ့ရ၏။ ထို့ပြင် သွေးသားတော်စပ်သူ Kith and kin ဆိုသည့် အနက်ဖြင့် ကုရ်အာန် (၄:၁)တွင်တွေ့ရ၏။

ထို့ပြင် **رَحِمًا** သည် (အများကိန်း: **رَحِمَاءٌ** ဝေ့ပျောင်း၊ နူးညံ့ခြင်း၏အနက်ကိုလည်း ဆောင်၏။ ထို့ကြောင့်မာကျော၊ ခက်ထန်၊ မလိုက်လျောခြင်း **شَدِيدًا** (အများကိန်း: **أَشْدَاءٌ**) နှင့် နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားပုံကို ကုရ်အာန် (၄:၈:၂၉) တွင်-

مَحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى
الْكُفَّارِ رَحِيمًا بَيْنَهُمْ

Since a mother's womb (reham) is soft therefore, this word is also used as against stiffness, unyielding, as verse 48:29, Says that one of the qualities of the companions of Rasool-Allah (peace be upon him) is that they are compassionate among themselves but unyielding to the Kafirs.

မုဟမ္မဒ်သည် အလ္လာဟ်၏ တမန်တော်၊ ယင်း တမန်တော်နှင့် အတူတကွရှိကြသူတို့ သည် အလ္လာဟ်စနစ်ကို သွေဖီဆန့်ကျင်သူတို့ အပေါ် လိုက်လျောခြင်း အလျှင်းမရှိ၊ မာကျော ခက်ထန်သော်လည်း မိမိတို့အချင်းချင်းအပေါ်၌ သိမ်မွေ့နူးညံ့ ပျော့ပျောင်းမှုရှိကြကုန်သည်။ (ကုရ်အာန် ၄:၈:၂၉)

Muhammad is the Messenger of Allah and those with him are unyielding against the kafirs, compassionate among themselves. (48:29)

“ရဟ်မသ် **رَحِمَةً** ကို “ဂရုဏာတော်၊ မဟာဂရုဏာတော်” ဟု ဘာသာပြန်ဆိုမှု”

အီဆာအီ(ခေါ်)ခရစ်တော်အား ယုံကြည်

လက်ခံသူတို့တွင် ယုံကြည်မှုအခြေခံအချက် တစ်ရပ်မှာ ကမ္ဘာဦးဖခင် ‘အာဒမ်’ နှင့် မိခင် ‘ဟောင်ဝါ’ (ဝေ)တို့၊ သုခဘုံဂျန္ဓတ်တွင် အပြစ် ကျူးလွန်ကြရာ သူတို့မှပေါက်ဖွားလာသော လူသားများအားလုံးသည် Original Sin ယင်း မူလအပြစ်ကြောင့် Sinners အပြစ်ငရဲရှိသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ယင်းအပြစ်ငရဲမှ ကင်းစင်ရန် မည်သည့်ကောင်းမှုကုသိုလ်ကိုမျှ ပြုလုပ် ဆောင် ရွက်၍ လုံးဝမရနိုင်။ ရနိုင်စရာတစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ ဂျီဇက်သည် အဘ ဘုရားသခင် ၏ တစ်ဦးတည်းသောသားတော်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် သူသည် လက်ဝါးကပ်တိုင်ပေါ်တင်ခံခြင်းတို့ ကို ယုံကြည်ခြင်း၊ အဘ၊ ဘုရား သခင်၏ (Mercy)သနား ကြင်နာတော်မူခြင်းအပေါ် ယုံကြည်ခြင်းရှိမှသာ ငရဲသားအဖြစ်မှကင်းစင် ကင်းဝေးနိုင်၏။ ဘုရားသခင်၏ မေတ္တာတော် (Love)သည် သာအဓိကဖြစ်ကြောင်းသူတို့ လက်ခံထားသောအချက်မှာ-

God is love. God is Mercy.

ဘုရားသခင်သည်သာ မေတ္တာတရား၊ ဘုရားသခင်သည်သာ အကြင်နာတရားဖြစ် သည်ဟူ၏။ ဤအယူအဆသည် ကုရ်အာန်နှင့် မည်သို့မျှမပတ်သက်၊ ကုရ်အာန်ပြင်ပမှ အရာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်သည် အလွန်ကြင် နာ သနားတော်မူ၏။ အလွန်အလွန် ကြင်နာ သနားတော်မူ၏ဆိုသည်အချက်သည် ခရစ် ယာန် အယူအဆမှနေ၍ ရှေးဦးက မှစ်လင်မ် ကျမ်းပြုဆရာများမှတစ်ဆင့် ကုရ်အာန်အပမာ ဖြစ်သော အစ္စလာမ်ကျမ်းကြီးကျမ်းခိုင်များထဲသို့ လမ်းဖောက်ဝင်ရောက်လာ၏။

The concept of mercy is un-Quranic. It is a Christian concept that a child is in sin

which cannot be washed away with any amount of good that he does, except when he brings faith on Jesus as son of God and his crucification. But according to the Quran, the growth, progress of attainment of heights in the process of development is according to the deeds and all this is according to His laws which is called Law of Requital. This is the greatest incentive to do good or noble deeds. One does not achieve this stage of development out of Allah's grace. He achieves this on account of his own positive actions. This is the basic difference in Islamic and Christian concept of life.

A life of Jannah(paradise) which Allah bestows out of grace is not worth it but the one acquired by one's own deed and on merit is something really worth working for the Quran creates a people, who by virtue of their own actions and noble deeds win the paradise on merit and not as gratis.

ကုန်အာန်က လူသားအဖို့ မိမိ၏ကြိုးပမ်းအားထုတ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုမှအပ၊ ဘာမျှ ရနိုင်စရာမရှိဟု ကုန်အာန် (၅၃:၃၉)တွင်တွေ့ရ၏။ လုပ်ရပ်တိုင်းတွင်တုံ့ပြန်မှုရှိသည်။

(مكافات اعمال)

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

လူသားအဖို့ မိမိကိုယ်တိုင်ကြိုးပမ်းအားထုတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု၏ အကျိုးရလဒ်ကိုသာရရှိမည်။

Man shall have only that for which he strives.

وَأَنْ سَعِيهِ سَوْفَ يَرَى

လူသား၏ ကြိုးပမ်းအားထုတ် လုပ်ကိုင်

ဆောင်ရွက်မှု၏ အကျိုးရလဒ်ကို မကြာမီတွေ့ရှိခံစားရရှိမည်ဖြစ်သည်။ (အချည်းအနီး အလဟဿဖြစ်မည်မဟုတ်။)

And his striving will soon be requited.

ဤကား ကုန်အာန်ကလွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀ ကျော်ကတည်းက လူသားအားပေးခဲ့သော လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ လမ်းညွှန်အမွေအနှစ်ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ လုပ်အား တန်ဖိုးကိုသာချစ်ခင်မြတ်နိုး တန်ဖိုးထားဆိုသည့် ဒဿနပင်ဖြစ်သည်။

رزق

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

رِزْقٌ အသုံးဝင်အကျိုးရှိသည့် 'အရာ' တိုင်းကိုခေါ်၏။

- သက်ရှိတို့အတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ စီမံပြုစုပျိုးထောင်မှုအစီအစဉ်ဖြင့် ရရှိသည်။ အာဟာရ၊ ရိက္ခာ၊ အစားအစာကိုလည်းခေါ်၏။

- မိုးရေ (အဘိဓာန် تاج တာဂျီ)

ကုန်အာန် (၂:၆၀)တွင် စားစရာ အပါအဝင် ရုပ်ပိုင်းကိုယ်ခန္ဓာက၊ ခံစားခွင့်ရှိသမျှအရာကို အလွှာဟ်အရှင်မြတ်က ထောက်ပံ့ပေးကမ်းချီးမြှင့်ထားရာ ယင်းတို့ကို စားသောက်၊ ခံစား၊ အသုံးပြုအကျိုးခံစားပြီး လူ့ဘောင်လောကတွင် အကျိုးဆုတ်ယုတ်၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ကမောက်ကမ လုံးဝမပြုရန်၊ ဆောင်ရန်နှင့် ရှောင်ရန်ကို တွဲပြထားပုံမှာ-ကုန်အာန် (၂:၆၀)

كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ထောက်ပံ့ပေးကမ်းချီးမြှင့်ထားသည့်အရာများကို စားသောက်၊ ခံစားကြပြီး လူမှုဘဝတွင် အကျိုးဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးမှု၊ ကမောက်ကမမှု မပြုလုပ်ကြနှင့်။

Fulfill your physical needs with nourishment of Allah and do not cause the disintegration of your society through disorder and inequity. (The Qur'an 2:60)

دعاش သဘာဝသယံဇာတ၊ အရင်းအမြစ်များ၊ ဝမ်းကျောင်းရှာဖွေမှု အရင်းအမြစ်များကိုလည်း رزق ဖြင့်အနက်အဓိပ္ပာယ်တူ ဖော်ပြထားချက်ကို ကုရ်အာန် (၁၅:၂၀)တွင်တွေ့ရှိရ၏။

လူ့သက်တမ်းသည် ဤရုပ်ပိုင်းသက်တမ်းကာလမျှသာမဟုတ်ဘဲ သေပြီးနောက် နာမ်ပိုင်းဆိုင်ရာ نفس၏သက်တမ်းကာလ အနာဂတ်ကာလဆက်ရန်ရှိသေးကြောင်း ကုရ်အာန်ကလမ်းညွှန်ထား၏။ ယင်းအနာဂတ်ကာလတွင်ရှင်သန်ရေးအတွက် ၎င်းနှင့်ဆိုင်သည့် ရိက္ခာကိုလည်း رزق ရိဇ်ကဟုပင်ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုံးထားပုံကို (၂၂:၅၈)တွင်ဖော်ပြပုံမှာ-

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ تَلَوْا أَوْمَاتُوا

အလ္လာဟ်ပြဘဝနည်းလမ်းနှင့် အညီတည်ဆောက်လျက်ရုန်းကန် လှုပ်ရှားကြိုးပမ်းရင်း၊ အသတ်ခံရသည်ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် သေဆုံးသွားခဲ့လျှင် ဖြစ်စေအမှန်ပင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ယင်းသူတို့အား မွန်မြတ်သော ရိက္ခာများထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းပေးပါလိမ့်မည်။

وَأَنَّ اللَّهَ لَهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာ ရိက္ခာထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းသူတို့အနက် အကောင်းဆုံးထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းပေးတော်မူသော အရှင်ဖြစ်၏။

جَنَّةِ ဂျန္နတ်သုခဘုံဥယျာဉ်သည် အနာဂတ်သက်တမ်းကာလတွင် လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး (نفس)၏ တိုးမြှင့်မှုအဆင့်များအနက် အဆင့်တစ်ဆင့်ဖြစ်၏။ ဂျန္နတ်နှင့်ပတ်သက်၍ အက္ခရာစဉ် (ج-ن-ن)တွင် လေ့လာပါ။

ရိဇ်က رزق ခေါ်ရိက္ခာသည် ရုပ်ပိုင်းခန္ဓာရော၊ နာမ်ခန္ဓာခေါ် လူ့ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး (نفس) ဆက်လက်ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးဖို့ အသုံးပြုသောဒြပ်၊ ဝတ္တုဆိုင်ရာ အကြောင်းတရားတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းရိက္ခာကို လူတို့အကြားခွဲဝေ၊ စားသောက်မှုစနစ်ကို အကယ်၍ ကုရ်အာန်ပါ စည်းကမ်းနည်းလမ်းအတိုင်း ခွဲဝေစားသောက်ကြမည်ဆိုလျှင် ရုပ်ပိုင်းရော၊ နာမ် (نفس)ပိုင်းပါ ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် လူသားတစ်ရပ်လုံး၏ (رَبُوبِيَّة) ပြုစုပျိုးထောင်မှု စနစ်သည် ချောမွေ့ပြေလည်စရာ အကြောင်းသာရှိ၏။ အလ္လာဟ်ပြလူလောက၊ ပြုစုပျိုးထောင်မှုစနစ်အတိုင်း ကျင့်သုံးရမည့် နည်းနာနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၂:၃)တွင်လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

ငါအရှင် ပေးသနားထားသမျှ အထောက်အပံ့ပစ္စည်း၊ ရိက္ခာများမှ မိမိတို့အတွက် လိုအပ်သည်ကိုယူထားပြီး အားလုံးခွဲဝေမှုဝေ ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊ ရက်ရက်ရောရောသုံးကြကုန်။

[After retaining that much which is necessary to meet their basic needs (2:219), they keep the remaining material resources open for the needy ones for their nourishment.]

နေရှင်များကဲ့သို့ မိမိရှာဖွေရသမျှ အားလုံး

မိမိအတွက်သာစုဆောင်း၊ သိုမှီး၊ သိမ်းဆည်း ထားသည့် အကျင့်အကြံမျိုးမရှိဘဲ မိမိ၏အခြေခံ လိုအပ်ချက်အတွက် ယူထားပြီး ကျန်အားလုံးကို အများလူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်၊ ထောက်ပံ့နိုင် ရေး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်သူတို့၏ ဆောင်ရွက် ချက်ဖြင့်သာ အများသူတို့ သက်သာချောင်ချိ စည်ပင်ပြောသာယာ စိုပြေလာနိုင်တော့မည်။ ဤသို့ သဒ္ဓါတရားထက်သန်စွာ သုံးစွဲခြင်းကိစ္စ အတွက် (ق-ف-ب) အက္ခရာဝင်္ဂစဉ်ကို လေ့ လာပါ။ ဤသည် ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ပြု ပတ်ဝန်းကျင် လူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်မှုစနစ် ကို ဖြစ်ထွန်းစေသော ရိက္ခာဖြန့်ဝေမှု နည်းလမ်း ပင်ဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ကို တမန်တော်မြတ် အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကျင့်သုံးခဲ့သည့် စနစ် ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဟုတ်မူဘဲ လူ့သမိုင်း တစ်လျှောက်၊ လူလုပ်စနစ်များအတိုင်း၊ ကျင့် သုံးနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ ထက်ဝက်ကျော် လူတို့သည် မဝရေစာ စားသုံး နေကြရခြင်းအတိုင်းဖြစ်နေသည့် ရိက္ခာ ခေါင်းပါး ပြတ်လပ် ရှားပါးခြင်းကြောင့် ငတ်ပြတ်သေဆုံး နေကြရမည်ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်အရ စားရေရိက္ခာဖြစ်ထွန်းစေ သော သဘာဝသယံဇာတ၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ လောင်စာစသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ သည် မည်သူကမျှ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုအဖြစ် အလျဉ်းမပြုရ၊ အများပိုင်၊ နိုင်ငံတော်ပိုင်လူသား တစ်ရပ်လုံးပိုင်ဖြစ်၏။ စားသုံးသူများအတွက် အခွင့်အရေးတစ်ပြေးတစ်ညီ ရရှိစေရမည်ဟု ကုရ်အာန် (၄၁:၁၀)နှင့် (၅၆:၆၄-၇၃) တွင် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထား၏။

ကုရ်အာန်ပါ လူမှုဘဝ၏ စည်းကမ်း နည်း လမ်းများနှင့်အညီ အကောင်အထည် ဖော်

ဆောင် လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် စီမံ၊ ခန့်ခွဲ အုပ်ချုပ်မှု ပြုသူများသာလျှင် သက်ဆိုင်ရာနေရာဒေသ၏ တာဝန်ခံများ၊ အကျိုးဆောင်များ၊ ခေါင်းဆောင် များဖြစ်ထိုက်၏။ ဤသို့ဖြင့် ယင်း လူမှုဘဝရှိ လူတိုင်းနေ့စဉ် ဘဝ၏ စားသောက်နေထိုင်ရေး၊ ကျန်းမာပြောရေး၊ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းဝေး ရေးစသည်တို့အတွက်၊ အာမခံချက်ပေးနိုင် မည်။ သို့မှသာ ကုရ်အာန် နည်းကျ၊ ‘အစွလာမံ့ လူမှုဘဝ’ဟု ခေါ်ဆိုသတ်မှတ်နိုင်မည်။

လူ့ဘောင်တွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အထွေထွေအပြားပြားရှိကြရာ၊ ရိုးရိုးသားသား ဖြင့်၊ မိမိ၏ ကာယစွမ်းအား၊ ဉာဏစွမ်းအားဖြင့် လုပ်ကိုင် စားသောက်၊ ဝမ်းကျောင်းကြသူ အများစုဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့ထက်ထူးခြားသော လူတန်း စားတစ်ရပ်ကို ကုရ်အာန်က အထူးပြု ဖော်ပြထားပုံကို ကုရ်အာန် (၅၆:၇၉-၈၂)တွင် တွေ့ရ၏။

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

စင်ကြယ်နေသည့် အဖြူထည်နှလုံးသား ဌိသာ (ကုရ်အာန်၏) အနှစ်သာရသည်နေရာယူ သက်ရောက်နိုင်သည်။

تَنْزِيلٌ مِنَ رَبِّ الْعَالَمِينَ

လူမျိုးနွယ်ဝင်အသီးသီးအား ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်ထံမှ အလီလီအထပ်ထပ် ပို့ချထုတ်ပြန် ချက်ပင်ဖြစ်သည်။

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُذْهَبُونَ

ဤစကား၊ ဤတရား၊ ဤကုရ်အာန်ကို သင်တို့တွေ အကြံအဖန်အမျိုးမျိုးဖြင့် (ဘာမျှ မသိအောင် သင်ကြား၊ ဘာမျှမသိအောင် ဖတ်ရွတ်နေ၊ ဖတ်ရွတ်စေ၊ ဘာမျှမသိရဘဲ ကျက်မှတ်နေ) ကုရ်အာန်က ပေးနေသော အသိ ပညာနှင့် ပတ်သက်လျှင် ဗလားနတ္ထိဖြစ်နေ

အောင် မလိမ့်တပတ်ဖြင့် လူတို့အား တွန်းပို့ နေကြပါသလား-

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تَكْدِبُونَ

ဤသို့ ကုရ်အာန်၏အနက်အဓိပ္ပာယ်၊ အနှစ်သာရကို ဖုံးကွယ်၊ ဖျောက်ဖျက်ခြင်း အလုပ်ကို လုပ်ရင်း ဝမ်းဝမ်းလှ၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေကြပါသလား-

အို-အလ္လာဟ်ရှင် လူတွေကုရ်အာန်အသိ ပညာနှင့်ဝေးနေမှ မိမိတို့ဘဝ၊ ထမင်းဝဝ စားကြရမည့်သူများမှ ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ကင်းကင်းရှင်းရှင်းထားတော်မူပါ-အာမီးန်--။

رسول

စာကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

الرَّسُولُ

-လူတို့ထံအရှင်မြတ်စေလွှတ်လိုက်သူ၊ တမန် တော်

-ပို့လိုက်သော အရာပေးပို့လိုက်သည့်လူ

مُرْسَلٌ ، الرِّسَالَةُ

ပေးပို့လိုက်သည့်အရာ (တာဂျီ-تاج)

-အလ္လာဟ်ထံမှထုတ်ပြန်ပို့ချသော وحى (ဝဟ်ယ် = ဝဟီ)ကို လူသားတို့ထံပေးပို့သူ ကို رَسُولُ اللَّهِ အလ္လာဟ်၏တမန်တော်ဟုခေါ်၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ထံမှ လူသားတို့အတွက် အဆင့်မြင့်အသိတရားကို လက်ခံရရှိသူအား نبي (ဤသို့လက်ခံရရှိခြင်းအား نَبُوَّةٌ နပူဝဟ်) ဟုခေါ်၏။ ဤသို့လက်ခံရရှိပြီး လူသားတို့ထံ အရောက်ပေးပို့သူ رَسُولٌ (အရောက်ပေးပို့ခြင်း ကို رِسَالَةٌ ရိဆာလဟ်)ဟုခေါ်၏။

မိရိုးဖလာ ဘာသာရေး ကြားဖူးနားဝ ဗဟု သုတများတွင် နဗီသည် ကျမ်းမရသော တမန်

တော်၊ ရစူလ်သည် ကျမ်းရသော တမန်တော်ဟု သုံးနှိုင်းခြင်းသည် ကုရ်အာန်ပြင်ပမှ အသုံးအနှုံး ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်အရ နဗီတိုင်းကျမ်းရ၏။ ကျမ်း ရသောနဗီ نَبِيٌّ တိုင်းသည်လည်း رَسُولٌ ဖြစ် ကြောင်း၊ ကုရ်အာန် (၂:၂၁၃)တွင် ဖော်ပြ ထား၏။

فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ

အလ္လာဟ်သည် နဗီတမန်တော်တို့အား သတင်းကောင်း ပေးပို့သူအဖြစ် လည်းကောင်း၊ သတိပေး နှိုးဆော်သူအဖြစ်လည်းကောင်း စေလွှတ်ခဲ့သည်။ (၂:၂၁၃)

وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ

النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ

ယင်းတမန်တော်တို့နှင့် အတူတကွကျမ်းစာ ကိုပါအမှန်ပင် ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သည်။ လူတို့ အချင်းချင်းကြားတွင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် ကွဲလွဲ ချက်များကို ယင်းကျမ်းဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်နိုင် ရန်ဖြစ်သည်။

Allah sent a series of Ambiya and Books along with them. Ambiya would give them glad tidings provided they lived together as one family and warn them about the cosequences of a disintegrated society and resolve their differences in accordance with the revealed book. [2:213]

ဤအာယတ်အရ နဗီအားလုံး ကျမ်းရ၏။ အလားတူ ကုရ်အာန် ၁၉:၅၁-၅၄ နှင့် ၅၇:၂၅ တွင် နဗီများနှင့် ရစူလ်များပါ ကျမ်းရကြောင်း၊ နဗီတိုင်းသည် ရဆူလ်၊ ရဆူလ်တိုင်းသည်လည်း နဗီဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထား၏။

‘ဝဟီ’ထုတ်ပြန်ပို့ချမှုဖြင့် ရရှိသောအရာ၊ တရားတော်ကိုသာ နဗီရဆူလ်များသည်

လူသား တို့ထံ အရောက်ပေးပို့၏။ မိမိတို့ဘက်မှ တစ်လုံး တစ်ပါဒမျှ အတိုးအလျော့၊ အထုတ် အသွင်း ပြုပိုင်ခွင့်အလျင်းမရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၇:၆၂)တွင် ‘နူးဟ်’ နဗီက -

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي

အကျွန်ုပ်အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏ ဒေသနာ တော်ကိုသာအကျွန်ုပ်သည် သင်တို့ထံအရောက် ပေးပို့ (تبليغ) ဖြန့်ချိပါသည်။

I communicate messages of my Sustainer.

အလားတူ ကျွန်ုပ်တို့၏တမန်တော် မုဟမ္မဒ် (ဆွ)ကိုလည်း အလ္လာဟ်က တိုက်ရိုက်အမိန့်ရှိပုံ ကို ကုရ်အာန် ၅:၆၇ တွင် -

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا نَزَّلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

အို - ရှုလ်တမန်တော်၊ သင်၏ပြုစုပျိုး ထောင်ရှင်ထံမှ သင့်ထံသို့ ထုတ်ပြန်ပို့ချလိုက် သောအရာ (ကုရ်အာန်) ကျမ်းကို (تبليغ) အရောက်ပို့ဖြန့်ချိ(သတ်လိဂ်လုပ်)ပါ။

وَأَنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ

အကယ်၍ သင် ဤအတိုင်းပြုလုပ်ခြင်း မရှိသေးက၊ သင်သည် မိမိ၏သာသနာတော် ဖြန့်ချိခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရာမရောက်သေးပါ။

O! Rasool you should continue delivering Allah's message to mankind. If you do not do this you will fail to perform the function of a Rasool. [5:67]

တမန်တော်မြတ်များသည် ‘အလ္လာဟ်’ တရား၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းကိုသာ လူသားတို့ထံ အရောက်ဖြန့်ချိခဲ့ကြသည်။ အခြားအရာများ လုံးဝမပါဝင်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

လူသားတို့ထံ ဒေသနာတော်ပေးပို့ရန်၊ လူ သားတမန်တော်များကိုသာ ရွေးချယ်စေလွှတ် ကြောင်း ကုရ်အာန် (၁၈:၁၁၀)တွင်တွေ့ရ၏။

လူသားတို့အနက် အမျိုးသားများကိုသာ တမန်တော်အဖြစ်ရွေးချယ်ကြောင်း (၁၆:၄၃)၊ (၁၂:၁၀၉)နှင့် (၂၁:၄) တွင်ဖော်ပြထား၏။

နဗီရဆူလ်တမန်တော်များသည် မိမိထံကျ ရောက်လာသော ‘ဝဟီ’ကို အားလုံးထက် အလျင်၊ မိမိကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ သက်ဝင် ယုံကြည်၏။ ပြီးနောက် ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးပြု၏။ ကုရ်အာန် (၂:၂၈၅)တွင် ဖော်ပြထား၏။

နဗီ၊ ရဆူလ်တမန်တော်များသည်၊ ‘ဝဟီ’ ကိုသာ လိုက်နာကျင့်သုံးကြောင်း (၆:၅၀)နှင့် (၁၀:၁၀၉) တွင်ဖော်ပြထား၏။

إِنَّا تَبِعُوا مَا يُوْحَىٰ إِلَيْنَا

ကျွန်ုပ်တို့ ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်ပို့ချသော အရာကို သာလျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လိုက်နာကျင့်သုံး ဆောက်တည်ပါသည်။

I receive Allah's revelation which I follow myself. [The Qur'an 6:50]

ယင်း ‘ဝဟီ’ ပင်လျှင် သက်ဝင်ယုံကြည်သူ အားလုံးပါဝင်လျက် မိမိတို့ဘဝတည်ဆောက် ရေးစနစ်တစ်ရပ်အဖြစ်ကျင့်သုံး လိုက်နာစေ သည်ဟု ကုရ်အာန်(၄:၆၄)

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ

ငါအလ္လာဟ်စေလွှတ်သော တမန်တော်ကို၊ ငါ၏ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီသာ ဖဝါးခြေ ထပ်လိုက်နာကြရန်သာဖြစ်သည်။

Deen is a practical way of living a collective life. For this purpose an order or system is essential. This is why Allah has sent a Rasool along with revelation. The responsibility of Rasool is to establish that order. Obedience to Allah is through obedience to the Rasool. The Rasool cannot decide the matter in his

personal capacity. He will decide it in accordance with Allah's laws. [4:64]

အထက်ပါသဘောကို ပိုမိုကျယ်ပြန့် ရှင်းလင်းစွာ ကုရ်အာန်(၃:၇၈) တွင်ထပ်ဆင့်မိန့်ကြားထားပုံမှာ-

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
وَالنَّبُوَّةَ تَمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ
دُونِ اللَّهِ

မည်သည့်လူသားတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ၊ ထံဥပဒေ သို့မဟုတ်၊ အုပ်ချုပ်မှုအာဏာ သို့မဟုတ် တမန်တော်အဖြစ် ခံအပ်ထားခြင်းခံရလင့်ကစား၊ ယင်းသူက လူတို့အား သင်တို့သည် အလ္လာဟ်ကို စွန့်လွှတ်၍ ငါ၏ဩဇာခံများဖြစ်ကြကုန်ဟု ပြောဆိုခွင့်လုံးဝမရှိပါ။

The fundamental principle of Deen is that no human being-even though Allah may have given him a code of laws or the power to enforce it or even Nubuwwah-has the right to say to the others: "You should obey me rather than Allah". [3:78]

ဤအာယတ် (၃:၇၈)အရ လောကဓေးရာဥပဒေနှင့် အာဏာ၊ ဘာသာဓေးအာဏာ၊ (တမန်တော်ပင် ဖြစ်နေလင့်ကစား) လူတို့အား မိမိတို့၏ လက်အောက်ခံအား မိမိ၏အမိန့်ကို ရိုကျိုးသူ၊ နာခံသူအဖြစ် လုံးဝမပြုနိုင်၊ အလ္လာဟ်အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုသာလိုက်နာ၊ နာခံသူအလ္လာဟ်ပြတရားအတိုင်း လူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်သူသာဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အလ္လာဟ်အတွက်ရော၊ တမန်တော်မြတ်အတွက်ပါ ဤတစ်မျိုးတည်းဖြင့် နာခံလိုက်နာခြင်းပြုမှသာ တမန်တော်၏အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်သူသည် အလ္လာဟ်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုလိုက်နာ

သူဖြစ်မည်ဟု ကုရ်အာန် (၄:၈၀)တွင် ဖော်ပြထား၏။

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ

ရဆူလ်၏ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာသူဖြစ်နိုင်ရန်၊ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာပြီးဖြစ်နေရမည်။

وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

ဤသတ်မှတ်ချက်ကို သွေဖီဖောက်ဖျက်သူအား(သင်တမန်တော် အရေးယူ အပြစ်ပေးခြင်းမျိုးပြုလုပ်ရန်မလို၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်) သင် တမန်တော်အား သူတို့အပေါ် ထိန်းသိမ်းသူအဖြစ် ငါအရှင်စေလွှတ်ခြင်းမဟုတ်၍ ဖြစ်ပါသည်။

The fact is that everything in the universe happens in accordance with Allah's laws. If you act according to these laws, the results will be good and if you act contrary to these laws, you will bring about your misfortune. Good and evil do not come from the Rasool. His function is to communicate to you the laws of Allah and to establish an order based on them. Obedience to Allah's laws will be through this order. It is up to you whether you obey these laws or not. If you turn away from them it will not be for the Rasool to compel you to obey them. You will face the consequence of your actions yourselves.

[The Qur'an 4:80]

အာယတ်၏ ဆိုလိုရင်းသဘောတွင်တရားတော်အား တမန်တော်မြတ်လက်မှတဆင့် လူတို့ထံပေးပို့လိုက်ရာတွင် တမန်တော်သည် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ညွှန်ကြားပြသရုံသက်သက်မဟုတ်မူဘဲ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းယုံကြည်ကျင့်သုံး၊

ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သူတို့အားလည်းတင်ပြ ရှင်းလင်းပြီးယုံကြည်၊ လိုက်နာ၊ ကျင့်သုံးရန် နမူနာကောင်းအဖြစ် ‘လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှု စနစ်တစ်ရပ်ကို တည်ထောင်ကျင့်သုံးကြရန်ဆိုသည့် အချက်မှာထင်ရှားလှ၏။

ကုန်အာန်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ‘ဝဟီ’ထုတ်ပြန်မှုအစီအစဉ်သည် တမန်တော်မြတ် အသက်ထင်ရှားရှိနေစဉ် ကာလအတွင်းကျရောက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး တမန်တော်မြတ်ကွယ်လွန်သည်နှင့် ဝဟီထုတ်ပြန်မှုအစီအစဉ်လုံးဝပြီးဆုံး သွားပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ကုန်အာန်က လမ်းညွှန်ထားသော **الدين** လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်သည် ‘ရှေ့သို့’ ဆက်လက်၍ အရှိန်အဟုန်ကောင်းကောင်းဖြင့် ခရီးနှင့်လျက်ရှိ၏။ တမန်တော်ကွယ်လွန်ပြီးနောက် တမန်တော်၏ အရိုက်အရာဆက်ခံသူအား၊ အများပြည်သူတို့က ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီး **خليفة الرسول** တမန်တော်၏ အရိုက် အရာဆက်ခံသူက ဦးဆောင်၍ **الدين** ခေါ် ကုန်အာန်က လမ်းညွှန်သည့် ‘လူ့ဘဝကျင့်သုံးမှုကို ကုန်အာန်က **اطيعوا الله ورسوله** အလ္လာဟ်နှင့် တမန်တော်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြပါ-ဟူသော စနစ်အဖြစ် ဖော်ပြထား၏။ အလ္လာဟ်နှင့် တမန်တော်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေကို လိုက်နာခြင်း -စနစ်သည် တမန်တော်မြတ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သက်တမ်းကာလ မရှည်ကြာခဲ့ပါ။

الدين ဒီန်း-ကုန်အာန်တွင် လမ်းညွှန်ထားသည့် လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးတွင် ‘အပြန်အလှန်ပေါင်းစည်းညီညွတ်မှု’ (**إِتِّفَاق** - **Mutual companionship**) သို့ရောက်လာသည်အထိ ပေါင်းစည်းညီညွတ်ညီညွတ်မှုကို လမ်းညွှန်ထား၏။ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို တမန်တော်

မြတ်ကိုယ်တိုင် လိုက်နာကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်တည်ဆောက်ပြ၏။ တမန်တော်မြတ်ကြီး ကွယ်လွန်ပြီးနောက်၊ အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်တမန်တော်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့က လိုက်နာကျင့်သုံးအကောင်အထည်ဖော်ကြ၏။ ဤသို့ညီညွတ် ဖျဖြေပေါင်းစည်းမှုကို အရှင်မြတ်သည် အလွန်နှစ်သက်မြတ်နိုးတော်မူကြောင်း သက်သေထူသည့်အနေဖြင့်(ဗဒ်ရ် **بدر**) စစ်မြေပြင်တွင် ရန်သူဖက်သို့ တမန်တော်မြတ်ပစ်လွှတ်ခဲ့သော မြားကို အလ္လာဟ်က ယင်းမြားပစ်လွှတ်သည်ကို သင်မဟုတ် အကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ပစ်လွှတ်ခြင်းပါဟု ချီးကျူးဂုဏ်ပြုအားပေးထားပုံကို ကုန်အာန် (၈:၁၇) တွင်တွေ့ရ၏။

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ

ယုံကြည်သူတို့သည် (ရန်)သူ တို့အားကိုယ်တိုင် သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်၊ သို့သော် ယင်းသူတို့အား အလ္လာဟ်ကသတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်သည်။

وَمَرَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

သင်(တမန်တော်)မြားပစ်လွှတ်ခဲ့သည့် အချိန်သင်ကိုယ်တိုင်ပစ်လွှတ်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ သို့သော် အလ္လာဟ်က ယင်း မြားကို ပစ်လွှတ်ခဲ့သည်သာဖြစ်၏။

You had slain your enemies but indeed it was Allah who slew them because you were fighting in His cause. When you sent forth a shaft of arrow, it was not you who did it but Allah (Allah's program in the world of human beings is carried out through them) [8:17]

ဤအာယတ်မှာပင် နောက်ထပ်အရေးပါအရာရောက်သည့် အချက်ကြီးတစ်ချက်ကို သိရှိ

နိုင်ပါသေးသည်။ ၎င်းအချက်မှာ အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အထင်အရှားအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အလ္လာဟ်က အလ္လာဟ်ပြုစနစ်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်ထားသူတို့၏ လက်ဖြင့်ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မှုကို(ဝါ)မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်ရသကဲ့သို့ပင်ဖြစ်ကြောင်းပြသသည်။ ဤသည်အထင် အရှားဆုံးသော သက်သေသာဓကပင်ဖြစ်သည်။ အများမှစ်လင်မ် (ဆိုသူများသည်) ပါးစပ်ကရွတ်ဆို၊ စိတ်က ယုံကြည်ပြီး “အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်” လုပ်ပေးပါလိမ့်မည်ဟု စွဲယူထားကြရာ ယင်းအချက်မှာ ကုရ်အာန်အရ မိမိတို့ ယုံကြည်ထားသည့်အရာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ အကောင်အထည်ဖော်ရန်သာရှိ၏။

တမန်တော်မြတ်ကြီး အသက်ထင်ရှားရှိနေစဉ်ကာလမှာပင်၊ တမန်တော်ကွယ်လွန်ပြီးသည်မှ ယနေ့ထိတိုင်နှောင်းကာလတလျှောက်လုံးမှာပါ အလ္လာဟ်က တမန်တော်အပေါ် **بِالْحَقِّ** အမှန်အကန်တိတိပပ၊ အခိုင်အမာ၊ ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သည့် ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို နည်းအမျိုးမျိုး အဖုံဖုံနှင့် ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသူ၊ မလိုလား၊ မနှစ်မြို့သူ အတော်များများ အမှန်ပင်ရှိကြ၏။ အကြောင်းမှာ သူတို့ယုံကြည်ချက်တွင် ဤကုရ်အာန်ပါ‘ဝဟီ’ လမ်းညွှန်ချက်မှာ မပြည့်မစုံသေး၊ မရှင်းလင်းသေး၊ မလုံလောက်သေး၊ အားရစရာမရှိသေး---စသည်ဖြင့်(သေး)ပေါင်းများစွာရှိနေကြပုံနှင့် ဖြစ်နိုင်လျှင် နည်းနည်းပါးပါး အလျော့အတင်း၊ အထုတ်အသွင်း လုပ်လိုကြ၏။ လုပ်လည်းလုပ်ခဲ့ကြ၏။ လုပ်လည်း လုပ်နေကြဆဲ။ ဆက်လက်၍ လုပ်လည်း လုပ်လတ္တံ့။ ဤသို့သော စိတ်နေ စိတ်ထား ရှိသူတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကုရ်အာန်(၁၀:၁၅)တွင်

အတိအလင်း လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-
وَإِذَا تَلَّيْ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ
 ငါအရှင်၏ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိလှသော အာယတ်(ဤကုရ်အာန်)ကို ဖတ်ရွတ်သင်ပြလိုက်သည်အခါ

قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا
 လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် သက်ရောက်လာမည့် တုံ့ပြန်မှုရလဒ်(مَكَافَاتُ أَعْمَالٍ)ကို မျှော်လင့်ယုံကြည်ခြင်းမရှိသူတို့က တောင်းဆိုကြသည်မှာ-

أَنْتَ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَذَا
 ဒီလိုမျိုး ကုရ်အာန်နှင့် လုံးဝမတူသည့် အခြားကုရ်အာန် တစ်မျိုးကိုယူလာပါ။

أَوْ بَدِّلْهُ
 သို့မဟုတ် ၎င်းကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပါ။ တမန်တော်ပေါ် ထုတ်ပြန်ပို့ချသည့်(ဤ) ကုရ်အာန်နှင့်ပတ်သက်ပြီး မလိုလားမနှစ်မြို့၊ နာကြည်းမှုခံစားနေရသူတို့က ရင်ဖွင့်နှုတ်ဟ-ဖွင့်ပြောဆိုကြတဲ့အခါ(အို-တမန်တော်)သင် အသိပေးကြေငြာလိုက်ပါ--

قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تَلَقَّاهُ نَفْسِي
 ၎င်း(ကုရ်အာန်)ကို အကျွန်ုပ်(တမန်တော်) သည် မိမိစိတ်ဆန္ဒအလျောက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ခွင့်အလျဉ်းမရှိ။

إِنْ أَتَّبِعِ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ
 အကျွန်ုပ်ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချခဲ့သည့်‘ဝဟီ’ကို သာ အကျွန်ုပ်သည်လည်း ကိုယ်တိုင်ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာလျက်ရှိပါသည်။

إِنِّي أَخَافُ أَنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
 အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အကျွန်ုပ် သေဖီဆန့်ကျင်ခဲ့လျှင် စာရင်းရှင်းလင်းမည့် အချိန်အခါတွင် အကျွန်ုပ်သည်အပြစ်ပေးခံရမည်

အရေးကို အကျွန်ုပ်စိုးရိမ်ပူပန်ကြောက်ရွံ့နေသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ (၁၀:၁၅)

O' Rasool when our verses are recited to these people those who do not believe in the law of Mukafat say: Bring a Quran different from this or alter some of its provisions. Say: "It is not for me to make any changes therein according to my wishes. I follow only that which is revealed to me. Indeed, I fear the chastisement of the Day of Reckoning If I go against my Rubb.

[10:15]

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် လူသားနွယ်ဝင် တစ်ရပ်လုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံသော ကျမ်းဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်ကိုယ်တိုင်စောင့်ရှောက်ထားတော်မူရာ အလ္လာဟ်ထံမှ နောက်ထပ်၊ လူသားအဖို့ လမ်းညွှန် ထပ်မံပေးပို့စရာပင် အလျဉ်းမရှိတော့ပါ။ ကုရ်အာန်ပါ လမ်းညွှန်သည် နှောင်းခေတ်ကာလတစ်လျှောက် ပေါ်ပေါက်နိုင်မည့် ပြဿနာအသီးသီး အတွက်လည်း အဖြေပေးနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ဤလောက လူ့ဘောင်သို့ အလင်းပြမည့်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နဗီ၊ ရခုလ်တစ်ပါးတစ်လေမျှ ထပ်မံပေါ်ရန်မလိုတော့သဖြင့် နဗီရခုလ် မဟမ္မဒ်(ဆွ)သည် နောက်ဆုံးအန္တိမ နဗီရခုလ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၃၃:၄၀)တွင်-

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ

မဟမ္မဒ်(ဆွ)သည် သင်တို့အမျိုးသားများအနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဖခင်မျှမဟုတ်ပါ။ သို့သော် အလ္လာဟ်၏ရခုလ်ဖြစ်ပြီး နဗီအပေါင်းတို့၏ အချုပ်နိဂုံး၊ အဆုံးသတ်ပင်ဖြစ်၏။

Muhammad is not the father of any of your men, but he is the Messenger of Allah

and the Seal of the prophets. [33:40]

(မှတ်ချက်-အကယ်၍ တမန်တော်မြတ်ထံ၊ သားရှိခဲ့လျှင် တမန်တော်မြတ်ကွယ်လွန်ပြီးသည့်အခါ တမန်တော်၏အရိုက်အရာအဖြစ်ခံယူလာမည်၊ သို့မဟုတ် လူတို့က တမန်တော်သားကို အရိုက်အရာခံအဖြစ် အားပေး၊ မြှောက်ပင့်လာကြပြီး တမန်တော်အဆင့်သို့ အမွှေးစားအမွေခံအဆင့်မပြုလုပ်နိုင်ရလေအောင် ပိတ်ပင်တားမြစ်သည့်အနေဖြင့် သင်တို့အမျိုးသားတို့ အနက် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဖခင်မျှမဟုတ်ဟု ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောထားလိုက်လေ၏။

ر ك ع

ر ك ع

- ခေါင်းကို ရှေ့သို့ ကိုင်းညွတ်သည်
- ခေါင်းကို ရှေ့သို့ ငြိမ့်ချသည်
- ရိုက်ရှိုး၊ နှိမ့်ချခြင်းသဘောတူ၊ လက်ခံကြောင်း ပြသရာတွင် ဦးခေါင်းမျက်နှာတို့ကို အမူအရာအားဖြင့် ကိုင်းညွတ်နှိမ့်ချခြင်း၊ သရုပ်ဆောင်ခြင်း (ရာဂိဘ် راعب)

ပြောဆို၊ ထုတ်ပြန်လိုက်သော 'အမိန့်၊ တောင်းဆိုမှု'ကိုလက်ခံကြောင်း၊ သဘောတူကြောင်း၊ ဟုတ်မှန်ကြောင်းကို ခေါင်းကို ရှေ့သို့ ကိုင်းညွတ်ချ၍ သရုပ်ညွှတ်ပေါ်လွင်စေသည်။

رَكَعَ الشَّيْخُ အဘိုးအို ခါးကုန်းနေပြီဖြစ်သည်။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပိန်လွန်းအားကြီး၍လည်းကောင်း၊ အားအင်ချိနဲ့၍လည်းကောင်း ခါးကုန်းနေခြင်းအတွက်သုံးနှုန်း၏။

رَكَع (အများကိန်း: رُكْعٌ) ရိုကျိုးသူ။
رُكُوعٌ အလ္လာဟ်၏အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်စည်းမျဉ်း၊
စည်းကမ်းဥပဒေသများကို လက်ခံယုံကြည်၊
ရိုကျိုးကြောင်း၊ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ကြောင်း ထုတ်
ဖော်ပြသခြင်း။

ဆုဂျူဒ်
رُكُوعٌ (س ج د) رُكُوعٌ နှင့် စာလျှင်) رُكُوعٌ သည်
အလ္လာဟ်၏အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ စည်းမျဉ်းစည်း
ကမ်း၊ ဥပဒေသများကိုလုံးဝဥဿုံ အပြည့်အဝ၊
ချွင်းချက်မရှိလက်ခံနာယူ၊ ယုံကြည်ရိုကျိုး
ကြောင်း အပြည့်အဝဦးထိပ်ပန်ဆင်နာခံ၊ လိုက်
နာ၊ ကျင့်သုံးကြောင်း၊ သရုပ်ညွှန်အထက်
အရှားထုတ်ဖော်ပြသ၏။

လူ့ကိုယ်ခန္ဓာရှိ၊ ခြေ၊ လက်၊ ခေါင်း၊ ခါး၊
မျက်နှာစသည် အစိတ်အပိုင်းတို့သည် စိတ်နှလုံး၊
စိတ်ဆန္ဒ အသိဉာဏ်က သဘောကျနှစ်သက်
ခြင်းရှိမရှိ၊ လက်ခံခြင်း ရှိမရှိ၊ နာခံလိုက်နာလိုမှု
ရှိမရှိကို လိုက်လျောညီထွေ၊ ကိုင်းညွတ်ခြင်း
လှုပ်ခါလှုပ်ရှား၍ပြ၏။

သာဓကအားဖြင့် ဟုတ်ကဲ့---ဟု ဆိုလိုက်
သည်နှင့် ခေါင်းငြိမ်ပြ၏။ မဟုတ်---ဟု
ဆိုလိုက်သည်နှင့် ခေါင်းခါပြ၏။ လာပါ၊ ကြွပါ-
---ဆိုလျှင် လက်ရပ်ခေါ်၏။ မလာနဲ့ဟုဆိုလျှင်
လက်ခါပြ၏ စသည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပါသည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်
များကို သဘောတူ လက်ခံ၊ ရိုကျိုးလိုက်နာ
ပါမည်။ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ပါမည်စသည့် သိသိ
သာသာ ထင်ထင်ရှားရှား ပြသထုတ်ဖော်ပြရန်
လိုအပ်သည်။ ဆွလာသ် အစုအဝေးတို့တွင်
رُكُوعٌ ရုကူ رُكُوعٌ ဆုဂျူဒ်စသည့် အနေအထား
အတိုင်းအတာတို့ဖြင့် ထင်ရှားစေ၏။
ကုရ်အာန် (၄၈:၂၉)တွင်-

تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانًا نَاسِيْمًا لَهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ

သင်တို့သည် သူတို့အား رُكُوعٌ ရုကူအ်
رُكُوعٌ ဆုဂျူဒ်၊ အလ္လာဟ်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်
ဥပဒေသများကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်၊ ရိုကျိုးလိုက်နာ
ကျင့်သုံးလျက် ရှိကြသည်ကို တွေ့ရမည်။
အလ္လာဟ်၏အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသများကို
ဦးထိပ်ပန်ဆင်၊ ရိုကျိုးလိုက်နာကျင့်သုံးမှု၏
အကျိုးသက်ရောက်မှုကို သူတို့၏ ဘဝမျက်နှာ
စာ၊ မြင်ကွင်း၊ မျက်နှာပြင်၊ ဘဝကဏ္ဍများပေါ်
တွင်အထင်အရှားရှိ၏။ ဤအချက်ကို အသေ
အချာစဉ်းစားတွေးတောဆင်ခြင်ကြည့်ကြပါစို့။

ကျနော်တို့ အများဆုံးသော မှစ်လင်မ်တို့
နေ့စဉ် နမာဇ်ဖတ်ကြရာတွင် ရုကူ-ခါးကိုင်း
ညွတ်၏။ ဆဂျီဒါ-နဖူးမြေချ၊ ဦးခေါင်းကိုမြေသို့
စိုက်ချနေကြ၏။ သို့သော် မိမိနေ့စဉ်လုပ်ဆောင်
မှုများတွင် အလ္လာဟ်၏အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို
လိုက်နာကျင့်သုံးရမည့်အစား မိမိစိတ်ကြိုက်လုပ်
နေကြ၊ အစဉ်အလာအတိုင်း၊ လုပ်မြဲလုပ်လျက်
အသက်ရှင်နေကြ၏။ အလ္လာဟ်ပြဘဝနေနည်း
စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်း၊ ဥပဒေသအတိုင်းလိုက်
နာကျင့်သုံးခြင်းတည်းဟူသော رُكُوعٌ ရုကူအ်
رُكُوعٌ ဆုဂျူဒ်လုံးဝမရှိ၊ ဒီတော့နမာဇ် ငါးကြိမ်
အတွင်း၊ အလ္လာဟ်ရှေ့ ဝင်ရောက်ခံစားသည်
ဆိုပြီး 'ကြက်အစာစား'သကဲ့သို့ အခါခါ နဖူး
မြေစိုက်ချပြ၏။ နေ့စဉ်ဘဝတွင် အလ္လာဟ်
စကား၊ အလ္လာဟ်တရား၊ အလ္လာဟ်ဥပဒေသကို
မလိုက်နာမကျင့်သုံးလျှင်၊ တကယ့်ရုကူအ်
အစစ်၊ ဆဂျီဒါအစစ်ပြုလုပ်ရာရောက်ပါ့မလား-
လုံးဝ လုံးဝမရောက်နိုင်ပါ။

ဆွလာသ်တည်ဆောက်ခြင်း قَامَةَ الصَّلَاةِ
ဆိုသည်မှာ အလ္လာဟ်ပြလူ့ဘဝတည်ဆောက်

ရာတွင် လူတို့စုပေါင်း၍ အလ္လာဟ်အမိန့်ဥပဒေ၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို သိရှိနားလည်ပြီး အချင်းချင်းအပြန်အလှန် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနှီးနှောပြီး ဘဝပြဿနာများကို ဖြေရှင်း၍ ကုန်အာန်ပါစည်းကမ်း၊ နည်းလမ်းအတိုင်း ထက်ကြပ်မကွာလိုက်နာကျင့်သုံး လုပ်ကိုင်တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်ရမည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအမိန့်ဥပဒေများကို စိတ်နှလုံးမှကြည်ဖြူ လိုလားမှုအပြည့်အဝဖြင့် တိတိပပ၊ လိုက်နာ၊ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုခြင်းသည်သာ ရုက္ခအစစ်၊ ဆီဂျီဒါအစစ်ဖြစ်၏။ သရုပ်သကန်အားဖြင့်ခြေလက်၊ ခေါင်းခါးကိုင်းညွတ်၊ လှုပ်ရှားပြခြင်းသည် အပေါ်ယံမျှဖြစ်သည်။ သရုပ်ဆောင်ပြခြင်းသာဖြစ်သည်။ လက်တွေ့၊ ရိုကျိုးလိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသာလျှင် ရုက္ခအံနှင့် ဆဂျီဒဟ်အစစ်။

روح

စကားလုံးနှင့်သဒ္ဒါအသုံး
 روح အရင်းအမြစ်အက္ခရာမှာ
 ر-ح-و-ح-و-ح-و-ح
 ဤစာလုံးအသွင်ညွှန်များဖြင့် ဆင်းသက် ဖွဲ့စည်းထား၏။ ယင်း روح စာလုံးမှပင် رَاحَةٌ، رَوْحَةٌ، رَاحَةٌ، رِيحَانٌ များလည်း ဆင်းသက်ဖွဲ့စည်း၏။
 رَاحٌ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-
 -လေတိုက်(ခတ်)သည်။ လေဆိုသည် 'ခြပ်' သဘောမှာ ကျယ်ပြန့်ခြင်း၊ ကျယ်ဝန်းခြင်း၊ လှုပ်ရှားခြင်း၊ တောင့်တင်း ကြံ့ခိုင်၊ အားရှိခြင်းတို့ကိုဖြစ်ပွား သက်ရောက်စေသည့်အကြောင်းအရာများပါဝင်ပတ်သက် ဖွဲ့စည်းထား၏။ ထို့

ကြောင့် روح အရင်းအမြစ်ကို အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ကျန်အသွင်ညွှန်အမျိုးမျိုးရှိသောစာလုံးများတွင် အဆိုပါအနက် အဓိပ္ပာယ်များပါဝင်ဖွဲ့စည်း ပတ်သက်နှီးနွယ်လျက်ရှိ၏။

الرَّوْحُ သက်တောင့်သက်သာရှိခြင်း၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်း၊ သုခ၊ ချမ်းသာ၊ ခံစားရခြင်း။

الرِّيحُ တိုက်ခတ်နေသော၊ လေ၊ Wind (အများ رِيَّاحٌ)

الرِّيْحَةُ လေထု

الرِّيحُ ကူညီရိုင်းပင်းသင်္ဂြိုဟ်ခြင်း၊ အင်အားစွမ်းပကား၊ အောင်နိုင်ခြင်း၊ လွှမ်းမိုးခြင်း။

- တော်လှန်ပြောင်းလဲပစ်နိုင်စွမ်း

ကုန်အာန်(စားငွေ)တွင်-

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرُسُلَهُ وَلَا تَنَازَعُوا عَٰفَاتَهُ فَتَفْشَوْا
 وَتَذْهَبَ رِيْحُكُمْ وَأَنتُمْ أَكْثَرُ الْفٰسِقِينَ

အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်ရစုလ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြကုန်။ သင်တို့အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပဋိပက္ခ၊ ရန်စကားများ ငြင်းခုံခြင်းမလုပ်ကြနှင့် ဤသို့ပြုလုပ်ကြလျှင် သင်တို့၏(လေ)အင်အားစွမ်းပကားများ ပြိုလဲ ပျောက်ပျက်ကုန်မည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်ဖွဲ့လုံလ ကြံ့ခိုင်သူတို့နှင့် အတူရှိသဖြင့် သင်တို့၏ဘဝ တည်ဆောက်ရေးကိစ္စတွင် ဖွဲ့လုံလ ကြံ့ခိုင်စွာ ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

You should obey your order firmly and do not quarrel among yourselves lest you become dishearted and your strength fail you. You should endure the trial steadfast by for Allah is with those who endure steadfastly (s'a bireen)[8:46]

الروحُ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ သက်တောင့်သက်သာ ရှိခြင်း

الروح-ဝိညာဉ်

-အကြင်နာ၊ ကရုဏာ၊ သနားညှာတာခြင်း

-အလ္လာဟ်ထံမှ ထုတ်ပြန်ပို့ချသော 'ဝဟ်' (وحى)ဝဟ်

- ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်

ဤ ဝေါဟာရ الروح ကို ကုရ်အာန် (၄၂:၅၂)တွင် 'ကုရ်အာန်'အတွက်သုံးထားပုံမှာ-

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا

ငါအရှင်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့်ဖြင့် رُوحًا ကုရ်အာန်ကို သင်တမန်တော်ထံ 'ဝဟ်' ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ဤအာယတ်က ကုရ်အာန် (၁၇:၈၅)ကိုလည်း အနက်အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းပေးပါသည်။

သင်တမန်တော်အား လူတို့က الروح ဝဟ် နှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းကြကုန်၏။

قُلِ الروحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي

'ဝဟ်'သည် အကျွန်ုပ်၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ပင်ဖြစ်သည်။ အာယတ် (၁၇:၁၈)တွင် الروح လူဝိညာဉ်၏အနက်မဟုတ်ပါ။

ကုရ်အာန် (၂:၈၇)တွင် رُوحُ الْقُدُسِ ဟု မြင့်မြတ်သောဝဟ်ကို ညွှန်း၏။ ကုရ်အာန် (၂၆:၁၉၃)တွင် رُوحُ الْاَمِينِ ဟု ယုံကြည်စိတ်ချရသော ကောင်းကင်တမန်တော်ဂျိဗရီးလ်ကို ညွှန်း၏။ ကုရ်အာန် (၁၆:၁၀၂)တွင် رُوحُ الْقُدُسِ တွင် ကောင်းကင်တမန်ဂျိဗရီးလ်ကိုညွှန်းပြန်၏။ စကားရှေ့နောက် အထားအသိုအနက်အဓိပ္ပာယ်အရ ဤသို့ကောက်ယူရခြင်းဖြစ်သည်။

အထက်ပါအာယတ်များအရ رُوحُသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်

စွမ်းအင်တစ်မျိုးဟုညွှန်းဆိုလျက်ရှိ၏။ ယင်း روح ရူဟ်(ဝဟ်)သည် အမှန်တရားကုရ်အာန်ကို တမန်တော်၏ နှလုံးသားအတွင်းသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ မလာအီကဟ် ملائكة သည် အာကာသ တွင်လုံးဆိုင်ရာ စွမ်းအင်များဖြစ်ပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမများနှင့်အညီ အာကာသလောကကြီး၏ ဖြစ်စဉ်များကို အကောင်အထည် ဖော်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်ကုရ်အာန် (၇၀:၄)၊ (၇၈:၃၈)နှင့် (၉၇:၄)တို့တွင်-

تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ မလာအီကာဟ်နှင့် ရူဟ်တို့ သက်ဆင်းနေရာယူသည်ဟု သီးခြားစီရော တွဲလျက်ပါဖော်ပြထား၏။

လူသားစတင်ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်သည့် အစပိုင်းအဆင့်များသည် အခြားသတ္တဝါများ နည်းတူ တူညီမှုများရှိ၏။ သို့သော် နောက်ပိုင်း အဆင့်များတွင် အခြားသတ္တဝါများနှင့်မတူ ကွဲပြားခြားနားလာပုံကို ဖော်ပြရာတွင် ကုရ်အာန် ၏ (၃၂:၉)တွင် -

وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ

အရှင်မြတ်သည် စွမ်းအင်(တစ်မျိုး) အရှင်မြတ်ကို မိမိထံမှ ပေးသနား ချီးမြှင့်တော်မူ၏။ အရှင်ထံမှ စွမ်းအင်(တစ်မျိုး)ဆိုသည်မှာ အခြားသတ္တဝါများတွင်မရှိဘဲလူတွင်သာရှိသည့် نَفْسُ လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး Human personality ကို ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ လူသည် ယင်း نفسကြောင့် အခြားသတ္တဝါများထက်သာလွန်ထက်မြက်ကောင်းမွန် ကြားသိနိုင်စွမ်း၊ မြင်တွေ့သိရှိနိုင်စွမ်း၊ စဉ်းစားတွေးတောကြံဆဖန်တီး တီထွင်နိုင်စွမ်းများ ဖြစ်ပွားလာကြောင်းကို ဤ (၃၂:၄) အာယတ်တွင်ပင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَجَعَلْ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ

သင်တို့လူသားတွင် ကြားသိနိုင်စွမ်း၊ မြင်တွေ့နိုင်စွမ်းနှင့် စဉ်းစားတွေးတောကြံဆဖန်တီးတီထွင်နိုင်စွမ်းကို ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်စေ၏။ ယင်းလူ့စွမ်းအား၊ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေ နာဖိစ်ကို လူသားအသီးသီး၊ အသကအသက၊ အချိုးအစား အတူတူရရှိကြ၏။ ရရှိစဉ်ကမဖွံ့ဖြိုး၊ မနိုးကြားသေးသည့် အခြေတွင်ရှိနေရာ လူသားတိုင်းသည် မိမိ၏ **نفس** ကို မိမိသက်တမ်းကာလတွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာထိ နိုးကြားတိုးတက်တိုးမြှင့်ရှင်သန်ထက်မြက်အောင် ဆက်လက်ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ကြမည်နည်း ဆိုသည့် အချက်သည် လူသားအားလုံးတို့၏ လူ့လောကသက်တမ်းတွင် အရေးကြီးဆုံးသော အချက်ဖြစ်သည်။ အချို့လူတို့ အမည်နာမအမျိုးမျိုး ပေးထားရာ နာမ်ပိုင်းတိုးတက်မှု **روحانیت** spiritual development ဟုခေါ်၏။ ကုရ်အာန်ပြနည်းနာ၊ စည်းကမ်းဘောင်အတွင်း မိမိဘဝတည်ထောင်ကြရင်း ယင်း၏နိုးကြားတိုးပွား အဆင့်မြင့်မားမှုပြုကြရာမှာဖြစ်သည်။

The Quranic view of reason and its place in human life deserve careful consideration. This view is that the long evolutionary process culminated in the emergence of man characterised by the Quran as a "new creation"[23:14].It was at this stage that "He breathed into him His Ruh and endowed him with capacity of seeing, hearing and apprehending(32:9) Man was granted a mind (fua`d) which enabled him to think and through the instrumentality of intellect, to build up a system of knowledge.

ကုရ်အာန်တွင် ငါအရှင်ထံမှ စွမ်းအင်ဟု ရူဟ်ကိုအမည်ပေးထားရာ ဤသို့အဘယ့်ကြောင့်

ခေါ်ရသနည်းဟု မေးစရာရှိသည်။ (မမေးစကောင်း **نَعُوذُ بِاللَّهِ** အလ္လာဟ်ထံအကာအကွယ်ယူပါ၏) ယင်း ရူဟ်သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသလား။ ဤမေးခွန်းများကို သဘောပေါက်နားလည်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။

ကုရ်အာန်ရှုထောင့်မှ အကျိုးအကြောင်း တင်ပြရသော် စကြဝဠာအနန္တတွင်ရှိရှိသမျှအရာများအားလုံး၊ ခြပ်များ၊ ရုပ်ရှိ၊ ရုပ်မဲ့အရာအားလုံးတွင် (Energy **قُوَّة**) စွမ်းအင်ရှိ၏။ ရူပဗေဒတွင် လက်ခံထားသော အခြေခံအကျဆုံးအကြောင်းအရာများ **Enegy cannot be destroyed** စွမ်းအင်ကို မဖျက်စီးနိုင်၊ အရာအားလုံးသည် စွမ်းအင်၏အသွင်ညွှန်ကန်များပင်ဖြစ်သည်။ ယင်း စွမ်းအင်အားလုံး၏ အရင်းအမြစ်သည် နေဖြစ်၏။ နေအပါ အဝင် ရှိရှိသမျှစွမ်းအင်တို့ကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပင် ဖြစ်တည်ပေါ်ပေါက်စေထား၏။ လူတို့ ခေါ်ဝေါ်နေသည့် သဘာဝစွမ်းအင် **Natural Energy**ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် အကျိုးအကြောင်း **Law of cause and Effect** ဆိုသည့် သဘောတရား၊ နိယာမဥပဒေကိုနာခံ၍၊ ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေ၏။

ကုရ်အာန် (၂၂:၁၈)-
الْم تَرَىٰ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهٗ
مِّنْ فِى السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِى اَعْلَآرِضٍ

အနန္တစကြဝဠာနှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ်တွင်ရှိရှိသမျှ အရာအားလုံးသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော နိယာမ(များ)ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် ရိုကျိုးလိုက်နာ၊ နာခံလျက်ရှိသည်ကို သင်ကြည့် ရှုလေ့လာသုတေသနမပြုရသေးပါသလား။

ဤအာယာတ်တော်အရ အရာအားလုံးသည် ၎င်းတို့အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်

ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော နိယာမဥပဒေသ
ဘောင်အတွင်း မိမိတို့၏စွမ်းအင်ပမာဏနှင့်
အညီ လှည့်ပတ်ရင်း အပြန်အလှန်ဆွဲအား
(Gravitational force) များဖြင့် ဆွဲငင်ချိတ်ဆက်
လှုပ်ရှားပြောင်းလဲဖြစ်ပျက်နေ၏။

အလားတူပင် လူ့အပါအဝင် သက်ရှိတို့၏
ကိုယ်ခန္ဓာရှိ Physical energy ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ
စွမ်းအင် Kinetic energy အရွေ့စွမ်းအင်စသည့်
စွမ်းအင်တို့မှာလည်း အလွှာဟ်ကင်းတို့အတွက်
သတ်မှတ်ထားသည့် နိယာမအရ ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိ
တည်တံ့ဖြစ်ပျက် နေခြင်းသာ ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် رَوْحًا ငါအရှင်ထံမှ ပြဋ္ဌာန်းထား
သော စွမ်းအင်ဟုခေါ်ဝေါ်ထားခြင်း ဖြစ်သည့်
အရှင်မြတ်၏(ذات) ကိုယ်ပိုင်အစိတ်အပိုင်းမှ
အရာများမဟုတ်ပါ။

သို့သော် ရှိရှိသမျှစွမ်းအင်တို့မှာ အရှင်မြတ်
၏ (ذات) အစိတ်အပိုင်းရှိ အရာများမှသာ
ဖြစ်ပွားလာကြပြီး နောက်ဆုံးအဆုံးစွန် အချိန်
ကာလတွင် မူလအင်အားနှင့် တွေ့ဆုံပူးပေါင်း
သွားမည်ဆိုသော အယူအဆ၊ ယုံကြည်ချက်မျိုး
မှာ ဟိန္ဒူအတွေးအခေါ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည်
အတွင်းလမ်းကျင့်စဉ် ပရမတ္တလမ်းစဉ် Mistic-
ism, Sufismစသည်ဖြင့် မှစ်လင်များထံသို့
ပင်သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက် ထိုးနက်ချဉ်းကပ်
ဝင်ရောက်နေရာယူထားပုံတို့မှာ အစွဲလမ်း
သစ္စာတရား၊ တရားထူးတရားမြတ်စသည်၊ မိမိ
တို့၏ကိုယ်ပိုင်တရားအဖြစ် ဖန်တီးထားကြပုံများ
မှာ အထူးသတိထားစရာဖြစ်သည်။

စတင်ရာမှ လူသားဆီရောက်လာသည်
အထိ روح စွမ်းအင်ဟုခေါ်ဆို၏။ လူသားထံ
ရောက်ပြီး နောက်ဆက်လက်၍ ၎င်းကို نفس
[انساني ذات ، خودی Human personality,

نإ،I, Ego, လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး လူ့အစွမ်း
အစဟုခေါ်၏။] ပစ္စည်းတစ်ခုတည်း၏ အခြေ
အနေအရပ်ရပ်အသွင်အပြင်အမျိုးမျိုး၊ အနေအ
ထားအရပ်ရပ်ကို အမည်အမျိုးမျိုးဖြင့် ခေါ်ဝေါ်
နေကြခြင်းသာဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့သိရှိပြီးဆိုလျှင်
ရှေ့ဆက်၍ ကုန်အာန်တွင် သုံးနှုံးသကဲ့သို့ نفس
နဖစ်ဟုသာ ခေါ်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ကျမ်းမြတ် ကုန်အာန်က လူသားသည်
သွေးသား၊ ရုပ်၊ ကိုယ်ခန္ဓာရှိရုံတင်မက၊ ယင်း
ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာကို အကြောင်းပြု(ဝါ) အမှီပြု၍
نفسလည်းပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားကြောင်း လမ်းညွှန်
ပို့ချ၏။ လူတို့သည် ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
ရှင်သန်အောင်ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြသကဲ့သို့
ပင် လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကိုပါ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်
အောင်လည်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရန် အထူးလို
အပ်သည်ဟု ကုန်အာန်ကလမ်းညွှန်ထား၏။

نفس သည် နဂိုအနေအထားတွင်သေးငယ်
ကြုံလိုလျက်ရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားခြင်း အလျဉ်း
မရှိသေးပါ။ ယင်းအခြေအနေမှ နိုးကြားရှင်သန်
ထက်မြက်၊ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာအောင် လူသားက
အဆင့်ဆင့်ပြုစု ပျိုးထောင်မှုပြုလုပ်ပေးရန်လို
အပ်၏။ ကုန်အာန်အရ လူတိုင်း မိမိ၏نفسကို
ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးအောင်ပြုစု ပျိုးထောင် ရမည့်
တာဝန်သည် မိမိလူ့သက်တမ်း ဘဝ၏မူလ
ရည်ရွယ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကိစ္စအတွက်
ကုန်အာန်တအုပ်လုံးတွင် လိုအပ်သမျှနည်းနာ၊
စည်းကမ်းနည်းလမ်းများကို အဆင့်ဆင့်သင်
ကြားပို့ချ လမ်းညွှန်ထား၏။ ဤသို့ပြုလုပ်ပေးရန်
ရည်ရွယ်၍ ကုန်အာန်ကို အလွှာဟ်က ထုတ်ပြန်
ပို့ချခြင်း ဖြစ်၏။ လူတိုင်း ဤလောက သက်
တမ်းကာလ တစ်လျှောက် မိမိ၏ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေးنفس၏ အဆင့်ကိုမြင့်မားသထက်

မြင့်မားအောင်ပြုလုပ်ရမည်။ ပြုစုပျိုးထောင်မှု အချိုးအစား၊ အတိုင်းအတာနှင့် အညီ နောင် အနာဂတ် ‘အာခိရဟ်’တွင် ဆက်လက်၍အကျိုး ကျေးဇူးခံစား ရရှိပိုင်ဆိုင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

Physical body ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးရန်ပြုလုပ်ရမည့် နည်းလမ်းများ လူ့လောက တွင်ရှိသလို **نفس** ၏ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးနည်းကို ‘ကုရ်အာန်တွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က လမ်း ညွှန်ထား၏။

ကုရ်အာန်ပြု **نفس** ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးစေမည့် နည်းလမ်း၏ သဘောကိုအကျဉ်းမျှတင်ပြရ သော် နတ်ဖိတ်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုကို လူတို့သည် (Individually) တစ်ဦးချင်း တစ်ယောက်ချင်း တစ်ကိုယ်ရည်တစ်ကာယချင်း ပြုလုပ်၍ မရပါ။ မိသားစု လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝန်းအတွင်း မိမိ ကဲ့သို့ **نفس** ရှိသူများနှင့်အတူ ပေါင်းသင်း အသက်ရှင်နေထိုင်၊ ကူးလူးဆက်ဆံနေရင်း၊ မိမိသည် အခြားသူများအဖို့ အဖက်ဖက်မှ ပေးပို့ ဖြည့်ဆည်း ကူညီယိုင်းပင်း‘ပေးဆပ်ခြင်း’ Contri bution, Services ဝန်ဆောင် ခြင်းမျိုးဖြင့်သာ မိမိ **نفس** အရည်အသွေးကို မြင့်မားရင့်ကျက် တိုးမြှင့်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။

(Selfishness) တစ်ဘို့ တည်းသမား၊ တစ်ကိုယ်ကောင်း တဖက်သတ်‘အတ္တသမား’ အတ္တကျေးကျွန်ဖြစ်နေသူ တစ်ဦးချင်းရော အသိုင်းအဝိုင်းပါ (Individually as well as collectively) ၎င်းတို့၏ **نفس** များမှာ ကျုံ့လှိ သေးသွယ်၊ မဖွံ့ဖြိုးဘဲရှိမြဲရှိနေကြမည်။

ဤသို့ဖြင့် အသိုင်းအဝန်းလူ့ဘောင်တစ် ရပ် Society တွင် ပါဝင်သူ၊ လူတစ်ဦးချင်းက အားလုံးအတွက်၊ အားလုံးကလည်း တစ်ဦးချင်း ၏ **نفس** အရည်အသွေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး

အတွက် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးခြင်းဖြင့် ကုရ်အာန်က ညွှန်ပြသည့် လူ့ဘောင်၊ လူမှုဘဝ ကို ပိုင်ဆိုင်ရရှိစေမည်ဖြစ်သည်။

ز ك و

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံးအနှုံး
زكا [الْمَالِ وَالرَّزْقِ] يَزْكُو، زُكُوًا، اَزْكَى
- တိရစ္ဆာန်များ၊ သစ်ပင်များ၊ ရှင်သန်ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးဖူးပွင့်၊ သီးပွင့်လာသည့် ဖြစ်စဉ်များအတွက် သုံးနှုန်း၏။ To grow, flourishing of animals and crops.

اَزْكَى اللهُ الْمَالَ وَزَكَاهُ အလ္လာဟ်သည် ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ပွားများတိုးတက်စေသည်။ **زَكَاهُ الرَّجُلُ يَزْكُوًا** လူသည် မိမိ၏လူ့အရည် အသွေးနှင့် စိုပြည်တိုးပွား၊ တိုးတက်တောင့်တင်း ဖူလုံပြည့်စုံ၊ သာယာပျော်ရွှင်၊ ချမ်းမြေ့လာသည်။
- that the man - human capacity as well as his socio-economic condition grows, develops, and enriches.

- He got nourished. His life becomes comfortable and happy.

(ابن قتبية ، تاج) တာဂျ် အိမ်နုကုတိုင်ဗာဟ်) ထို့ကြောင့် **زَكَاهُ** ၏ မူရင်းအနက် အဓိပ္ပာယ်မှာ ရှင်သန်ကြီးပြင်း၊ ကြီးထွားသည် To grow -ပွင့်ဖူး၊ သီးပွင့်ဝေဆာစည်ပင်ပြောသည်။
-To flower, flourish or blossom.

- တိုးပွားများပြား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်။
- To increase, swell or develop

ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်အတွက် အဘိဓာန် သုတေသီ(ရာဂိဘ် **راغب**)က ကုရ်အာန်(၁၈:၁၉) အာယတ်ကို သာဓကပြု၏။

فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا

မည်သည့် အစားအစာသည်အဟာရ ဓာတ် (ဝါ)တန်ဖိုးအရှိဆုံး(Most nutritious) ဖြစ်သည်ကို လေ့လာသုံးသပ်စူးစမ်းရန်ဖြစ်သည်။ الزَّكَاةُ အာဟာရ၊ အာဟာရဓာတ်၊ အာဟာရတန်ဖိုးအပြည့်ရှိသည့်အစားအစာ၊

Nourishment

ရှင်သန်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုး၊ ဖူးပွင့်ဝေဆာခြင်း growth, development, flourishing အချိန်ကာလတစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖြတ်သန်းရာ၌ အရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းကောင်းများ တိုးပွားများပြားလာပြီး အဆုံးစွန်တွင် စည်ပင်ဝေဆာ ဝပြောစိုပြည်နေခြင်း၊

أَرْضٌ زَكِيَّةٌ မြေဩဇာပေါကြွယ်ဝသော၊ မြေဆီလွှာ၊ ယင်းမှအာဟာရတန်ဖိုးမြင့်မားသော အစာအာဟာရထွက်၏။

Fertile land which provides excellent growth.

ازكى ပို၍ ရှင်သန်သော၊ ပို၍ကြီးမားသော၊ပို၍ တိုးတက်သော၊ ပို၍ အကျိုးရှိသော၊ အရှင်သန်ဆုံး၊ အကြီးထွားဆုံး၊ အတိုးတက်ဆုံး ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်မျိုးဖြင့်သုံးနှုံးပုံတို့မှာ-

خَيْرٌ أَمِنْ زَكَاةٍ وَأَقْرَبُ رَحْمًا

(သူ့ထက်) အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေး (quality) အရာတွင် သာလွန်ထက်မြက်၊ တိုးတက်အသုံးဝင်အရာ ရောက်သော(သားတပါးကိုပေးမည်။) (ကုရ်အာန် ၁၈:၈၁)

نَفْسًا زَكِيَّةً

ငယ်ရွယ်နုပျိုထက်မြက်သူကို

غُلَامًا زَكِيًّا

အရည်အသွေး အထက်မြက်ဆုံး သားတစ်ပါးကို (ချီးမြှင့်မည်။)

ကုရ်အာန် (၉၁:၉-၁၀)တွင် زَكِيًّا (ရှင်

သန်ထက်မြက်စေသည်)နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျက် دَسَّبَهَا to suppress, to bury alive (နှစ်မြုပ်၊ နှိပ်ကွပ်ဆိတ်သုန်းစေသည်။ အရှင်လတ်လတ်မြေမြုပ်သည်။)

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا

မိမိ၏ نفس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အစွမ်းအစကိုရှင်သန်ထက်မြက်၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးစေသူသည် (နှစ်ဌာန)အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းလေပြီ (ကုရ်အာန်က သင်ကြားပို့ချပေးနေသော تَزْكِيَّةُ النَّفْسِ development of human personlity ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေသည့် ဥပဒေသ to remove all obstacles from the way and create healthy, positive circumstances for the growth of Nafs.

وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا

မိမိ၏ نفس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို နှစ်မြုပ်၍ အရှင်လတ်လတ်မြေမြုပ်ပစ်သူ(လွဲမှား အသုံးပြုသူ) သည် နှစ်မွန်းဆုံးရှုံးဘဝတုံးလေပြီ (تَدْسِيَةُ النَّفْسِ suppression, burying alive the Nafs is to stop its growth.

ကုရ်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင် ထပ်တလဲလဲတွေ့နေရသည့် အတွဲလိုက်ဖော်ပြထားချက်မှာ-

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ပြဘဝတည်ဆောက်နည်းကို ထပ်ချပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးရေးတွင် လူ့ဘောင် တစ်ရပ်လုံးရှိသူတိုင်း မိမိ၏ نفس ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အစွမ်းအစကို ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးထက်မြက်ရန် ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ခွင့်ရှိစေမည့် လူ့ဘောင်တစ်ရပ်ကို အားလုံးစုပေါင်းညီညာတည်ထောင်ကြရေးပင်ဖြစ်သည်။

To establish the Quranic social order in which every person, has the chance and opportunity to develop his personality, according to the Divine laws mentioned in the Quran.

ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုး ဖော်ညွှန်းနေသည်ကို ကုရ်အာန်(၂၂:၄၁)တွင်လည်း လမ်းညွှန်ထားသည်။

အလ္လာဟ်ပြဘဝတည်ဆောက်မှုကို အမှန်ယုံကြည်သက်ဝင်သူ မုအ်မင်တို့သည် ‘ဧကာသ်’ الزكاة အမှုကိစ္စကို လက်တွေ့ကြိုးပမ်းအကောင်အထည်ဖော်ကြသူများ ဖြစ်ကြောင်းကုရ်အာန် (၂၃:၄) ၌လည်းဖော်ပြထား၏။

Verse;22:41 Shows that the first duty of Muslim community (state) is to establish a Social Order based on the Quran and to provide means of sustenance and nourishment to the humanity. In order to achieve this object, it is nessarry that the sources of wealth should be at the diposal of the community (state) and all the citizens should keep the surplus of their earnings avaiable to the state so that the state may take of it as much as it require to provide sustenance and nourishment to the needy. (The Qur'an 2:219)

အထက်ပါအာယတ် ၂၂:၄၁ အရ နယ်မြေဒေသ(မြို့၊ တိုင်း၊ ပြည်၊ နိုင်ငံ) ကို စီမံခန့်ခွဲသူတို့၏ ကနဦးတာဝန်မှာ ကုရ်အာန်နည်းကျ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရမည်။ လူသားတစ်ရပ်လုံးအတွက် ဖြည့်ဆည်းပေးရုံတင်မက အဖက်ဖက်မှအခြေခံကောင်းများကို

တည်ဆောက်ပေးရမည်။ ဤရည်ရွယ်ချက်ကို အောင်မြင်စေရန် ငွေကြေးဘဏ္ဍာရေးကိစ္စများကို မိမိတို့ ခွဲဝေသုံးစွဲကြရမည်။ လိုအပ်သည့်ဘဏ္ဍာတော်အတွက် လူ့ဘောင်တွင် ပါဝင်သူအားလုံးက မိမိတို့၏ချွေးနည်းစာမှ လိုအပ်သည်ကိုယူထားပြီး ပိုလျှံသမျှကို လူ့ဘောင်ရံပုံငွေသို့ ကြည်ဖြူစွာထည့်ဝင်ကြရမည် အကြောင်းကုရ်အာန် (၂:၂၁၉) တွင်-

وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ

လူတို့က ဘာတွေ ခွဲဝေ(လှူဒါန်း)ထည့်ဝင်ရပါမည်နည်းဟု မေးမြန်းလာကြလျှင်

قُلِ الْعَفْوَ

လိုအပ်ချက်အတွက် ယူထားပြီး ပိုလျှံသည်ကို ထည့်သွင်းကြပါဟု သင်တမန်တော်ကြေငြာပါ။

They ask you as to how much they should spare for the help of others. Say: all that is surplus to your needs. (2:219)

လူတို့၏ نفس ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး တိုးတက်မြင့်မားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မိမိတို့ အချင်းချင်း အတွင်း အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် နည်းလမ်းများကသာ ပိုင်းဖြတ်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၅၃:၃၃)တွင်-

فَلَا تَزِرُ وَكَؤُا أَنفُسِكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى

သင်တို့သည် မိမိတို့၏ تَزِيءَ نفس၏ တိုးတက်မြင့်မားမှုကို အဆုံးအဖြတ်မပေးကြနှင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်(၏ ဥပဒေသအရ)သာ မည်သူမည်ဝါသည် ရှောင်ရန်ဆောင်ရန် တရားကို အကောင်းဆုံးကျင့်သုံးစောင့်တည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်သာအသိဆုံးဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသဖြင့် تزكية نفس နတ်ဖိတ်တိုးတက်မှုကိုဖြစ်စေသည် နည်းများမှာ ကုရ်အာန် (၉၂:၁၈) တွင်-

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

မိမိပိုင်ဆိုင်သည့်အရာ (ငွေကြေး၊ ပညာ၊ အလီမ္မာ၊ ဗဟုသုတ၊ အမြော်အမြင်စိတ် စေတနာ ပေါ်ပေါက်မှု၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်အတွေ့အကြုံကို အခြား)လူသားတို့အား ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုး၍ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးဆပ်မှုပြုသူ ‘လူ့အကျိုးပြုသူများသာ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး တိုးတက်မြင့်မားသူများဖြစ်မည်။

ကုရ်အာန် (၉၂:၅-၇)တွင်-

فَأَمَّا مَنْ آتَىٰ

လူသားတို့အား ဘက်စုံပြုစုပျိုးထောင်ပေးရင်း အလ္လာဟ်ပြုဥပဒေအတိုင်း ဘဝတစ်လျှောက် ဆောင်ရန်ရှောင်ရန် ကိစ္စအားလုံးလက်တွေ့ကျင့်သုံး၏။

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ

လူ့ဘဝတစ်ရပ်လုံးတွင် မညီမျှမှုများ ကို ဖယ်ရှားပေး၍ အချိုးအစားကျဖို့ ဟန်ချက်ညီဖို့အရေးကို မိမိ၏ လုပ်ရပ်များဖြင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်၏။ (၉၂:၆)

فَسَيَسِّرُهُ لِيُيسِّرَ

ဤသို့ဖြင့် ငါအရှင်(၏) လူသားပြုစုပျိုးထောင်ရေးဥပဒေသည် လူတိုင်းလူမှုဘဝအဆင့်အသီးသီးတွင် လွယ်ကူချောမောပြေပြစ်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ (၉၂:၇)

سبح

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

سَبَّحَ ရေကူး(ခတ်)ခြင်း၊ Swimming

سَبَّحَ بِالنَّهْرِ أَوْ فِي النَّهْرِ سَبَّحًا سَبَّاحَةً မြစ်ထဲ၌ ရေကူး(ခတ်)သည်။

سَبَّحَ فِي الْمَاءِ သူ့ကို ရေထဲကူးခတ်စေခဲ့သည်။ السَّابِحَاتُ လှေများ၊ ရေယာဉ်များ السَّوَابِحُ ရေကူးသကဲ့သို့ မိမိ၏ ခြေလက်များကို ရှေ့သို့ လှုပ်ရှားနေသည့် မြင်းများ السَّبَّاحُ ရေကူးကျွမ်းကျင်သူ၊ ရေကူးခတ်သကဲ့သို့ လျှင်မြန်ပြေးလွှားသည့် မြင်းများ၊ ကုလားအုပ်များကိုလည်း ခေါ်သည်။

အထက်ပါ နေ့စဉ်လူ့ဘဝလှုပ်ရှား၊ ရုန်းကန်အားထုတ်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စများအတွက် အသုံးအနှုံးပေါ်လာ၏။

سَبَّحَ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှုအတွက် ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်ကူးလူးသွားလာရင်း ဝေးရာသို့ ပင်ရောက်ရှိသွားခြင်းကိုလည်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်၏။

السَّبَّاحُ ကို ကမ္ဘာမြေပြင်တလွှား ရေထဲ ရောလေထဲပါ လက်တွေ့သွားလာလှုပ်ရှား၊ ရုန်းကန်မှုပြုခြင်းစသည် ကိစ္စအဝဝအတွက်လည်း သုံး၏။ (تاج ، راغب ، تارقي ، ရာဂိတ်)

အဘိဓာန်သုတေသီများက မည်သည့် ကိစ္စတစ်စုံတစ်ခုအတွက်မဆို အစမှအဆုံးအဖြစ် နိုင်ဆုံး လက်တွေ့ကြိုးပမ်း ရုန်းကန်လှုပ်ရှား၊ အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားလုံးအတွက် السَّبَّاحُ ကိုသုံး၏။

ရူပဗေဒရှုထောင့်မှ ရေကူးခတ်ခြင်း၏ ယန္တရား Mechanismကို ကြည့်ရှုလေ့လာကြည့်မည်ဆိုလျှင် ရေပေါ်ပေါလောမျှောလျက် ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ခုလုံးရှေ့သို့ တိုး၍ တိုး၍ ရွေ့ရှားသွားနေရန် ရေကူးသူသည် အသက်ကို မှန်မှန် ရှုနေရင်း လက်နှစ်ဖက်ကို ရှေ့မှစ၍ ဘေးဖက်မှ နောက်ဖက်သို့ အရှိန်ပြင်းစွာ လှုပ်ရှားရင်း ရှေ့သို့ တိုးထွက်နေရပြီး ရေများကိုဖယ်ရှားနေရ၏။ ဤအချိန်တချိန်လုံးတွင် ခြေနှစ်ဖက်မှာ

လည်း ကွေးလိုက်၊ ဆန့်လိုက်ဖြင့် ရေထုကို နောက်သို့ ခြေဖျားများဖြင့် တွန်းကန်ရင်း ကိုယ် ခန္ဓာကို ရှေ့သို့ တိုးထွက်နေစေရ၏။ ဤသို့ဖြင့် တစ်ကိုယ်လုံး တချိန်လုံး၊ အရှိန်အဟုန်နှင့်ညီညီ ညာညာ စဉ်ဆက်မပြတ်၊ စီးချက်ဝါးချက် ညီညီ လှုပ်ရှားပေးနေမှ ရေပေါ်ပေါ်လောပျော နေပြီး ရှေ့သို့လည်းတိုး၍ တိုး၍ ရွေ့ရှားနေမည်။ ထို့ကြောင့် ရေကူးခတ်ခြင်းသဘောတွင် လူ သည်-

- အင်အားရှိသမျှအားလုံး စိုက်ထုတ်လုပ်ကိုင် နေခြင်း
- ခြေ၊ လက်၊ ခေါင်း၊ ခါးတို့ စီးဝါးတကျ ညီညီညာညာ အားထည့်၍ တချိန်လုံး လှုပ်ရှား ရုန်းကန်နေခြင်း
- ရေထဲနစ်မြုပ်မသွားစေရန်နှင့် ပေါ်လောပေါ် နေပြီး ရှေ့သို့တိုး၍ တိုး၍ သွားရင်း လိုရာ ပန်းတိုင်ကမ်းပါးသို့တိုင် အရောက်သွားခြင်း စသည့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အကောင်းဆုံး အကောင်အထည်ဖော်နေသော လက်တွေ့ သာဓကတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။

မခိုမကပ်၊ မရပ်မနား၊ တစ်စိုက်မတ် မတ် အင်ပြည့်အားပြည့်၊ အားစိုက်ထုတ်၊ လှုပ် ရှားရုန်းကန်ရင်း ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ချီတက် နေလျက်ပါဟု ဖော်ညွှန်းနေ၏။ ဤသဘောကို လွှမ်းခြုံမိသည့် လမ်းညွှန်ချက်များ ကုန်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင်ရှိသည်။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ် စူရာ ယာစီးန် ၃၆:၄၀ တွင် စကြဝဠာအနန္တရှိ နေ၊ လနှင့် ကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့သည် မိမိတို့အား အလ္လာဟ်က သတ်မှတ်ပေးထားသည့် ပတ်လမ်းကြောင်း (orbit فَلَكٌ)အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် သတ်မှတ် နှုန်းထားမှန်အတိုင်း(မနေ့မမြန်) တိတိပပ၊

လှည့်ပတ်ကူးခတ်သွားနေပုံကို ဖော်ပြရင်း **تَسْبِيحٌ** တာစ်ဘီဟ်၏ သဘောကို ရှင်းလင်းထား ၏။ အာယတ် (၃၆:၄၀) မတိုင်မီ နေနှင့် လတို့ သွားလာလှည့်ပတ်နေကြပုံကို ပြောပြီးသည်နှင့်

وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

ရှိရှိသမျှ(ဂြိုဟ် planet **كَوْكَبٌ** နှင့် ကြယ် stars **نُجُومٌ**)တို့သည် မိမိတို့၏ပတ်လမ်း **فَلَكٌ** orbit ထဲ၌ ကူးခတ်သွားလာ (يَسْبَحُونَ) လျက်ရှိ ကြကုန်သည်။

တမန်တော်မုဟမ္မဒ်ကို အကြောင်းပြု၍ တနေ့တာ(လူသားတစ်ဦး)ကိစ္စကြီးငယ် အသွယ် သွယ်ကို ဇယ်စက်သကဲ့သို့ မနေမနားစဉ်ဆက် မပြတ် လှုပ်ရှား၊ ရုန်းကန်နေရပုံကို ကုန်အာန် (၃၃:၇) တွင်-

إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا

သင်သည် တနေကုန်တနေခမ်း၊ အလုပ် နှင့်လက်(ကိုယ်ခန္ဓာတခုလုံး) မနေမနား ရှည် လျားထွေပြားလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေရသည်။

ဒီထက် ကျယ်ပြောကျယ်ပြန့်စွာဖြင့် ရှိရှိ သမျှအရာအားလုံး(အားလုံး) မိမိတို့အရှင် မြတ်က ပြဋ္ဌာန်းပေးထားသည့် အသက်ရှင်နေရ မည့် (Life-style)ဘဝပုံစံ၊ စနစ်အတွင်း မရပ် မနား၊ စဉ်ဆက်မပြတ် လက်တွေ့လှုပ်ရှား ရုန်းကန်နေခြင်းသည် အရှင်မြတ်၏ပြဋ္ဌာန်း ချက်ဖြစ်ကြောင်း စူးစမ်းလေ့လာ ရှာဖွေ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းမရှိသေးပါသလားဟုပင် မေးခွန်းမေးမြန်းထားပုံကို ကုန်အာန် (၂၄:၄၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْبِغُ لَكَ مِنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

အာကာသတစ်ခုတပြင်လုံးနှင့် ကမ္ဘာဂြိုဟ် အနှံ့၊ ရှိရှိသမျှအရာအားလုံး(အားလုံး)သည်

မိမိတို့အဖို့ အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသနိယာမစနစ်များအတိုင်း မနေမနား စဉ်ဆက်မပြတ် ကူးခတ်လှုပ်ရှားနေကြရသည်ကို (ယခုတိုင်)စူးစမ်းလေ့လာသုတေသန မပြုလုပ် ရသေးပါသလော--။

وَالطَّيْرُ صَفَتْ

(ယင်းတို့အနက် မြင်လွယ် တွေ့လွယ် အထင်အရှားဆုံး ဥပမာတစ်ရပ်ပေးရလျှင်) တောင်ပံများဖြန့်ကား ဆန့်ထားလျက်ယုံသန်းကူး ခတ်နေကြကုန်သော ငှက်များ(လည်း အပါ အဝင်ပါ)

كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ

ယင်းတို့အားလုံး ရှိရှိသမျှသည် မိမိတို့၏ ဆွလားတ် (အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် ဥပဒေသနိယာမများကို ထက်ချပ်မကွာဆုပ်ကိုင် လျက် လိုက်နာနေခြင်း)နှင့် သတ်စံဘီ (အင်ပြည့် အားပြည့် မခိုမကပ်၊ မရပ်မနား၊ စဉ်ဆက် မပြတ် စီးဝါးညီညီ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်လုပ် ကိုင်ခြင်း)တို့ကိုလည်း သိရှိနားလည်ထားကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

In the Verse 24:41 a question is asked " Have you not pondered yet whatever there is in the universe including the birds with wings spread out is continuously carrying out their assignment with fullest play of their capacities and each one of them knows its sphere of duties (Tasbish)and the way those are to be carried out (salat). This obviously means that everything in the uni-verse by instinct, what are its duties and how to perform them and what is its des-tiny. (The Qur'an 24: 41)

လူမှလွဲ၍ ကျန်သက်ရှိအရာ အားလုံး၏ မူလဗီဇသဘာဝ Instinct ပဋိသန္ဓေဉာဏ်အတွင်း ‘ဝဟီ’အသိကို ပုံသေကားကျ သတ်သတ် မှတ်မှတ် ထည့်သွင်းပေးပြီး ဖြစ်၏။ ယင်းအသိ အတိုင်း တစ်သဝေမသိမ်း လိုက်နာဆောင်ရွက် ကြ၏။ လူတို့ကိုမူကား တမန်တော်များမှ တဆင့် ‘ဝဟီ’ အသိတရားကို ထုတ်ပြန်ပို့ချ၏။ လူသား သည် လွတ်လပ်စွာရွေးချယ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ယင်းကဲ့သို့ဝဟီဖြင့်ပေးသော အသိအတိုင်းကို လက်ခံကျင့်သုံးနိုင်သလို၊ ငြင်းပယ်လက်မခံလို ကလည်းငြင်းပယ်နိုင်၏။ မိမိရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်မှု အတိုင်း အကောင်းနှင့် အဆိုးရလဒ်ကို မိမိသာ ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် တာဝန်ယူခြင်းဖြစ်သည်။

လူတို့အတွက် ယင်းသတ်စံဘီ စဉ်ဆက် မပြတ်လက်တွေ့အားထုတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် စရာနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် (၃၃:၄၂)တွင်

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းထားချက်ကို နံနက်နှင့် ညနေ(နေ့၏အစနှင့် နေ့၏အဆုံး တချိန်လုံး) အင်ပြည့်အားပြည့် မခိုမကပ် လက်တွေ့အား ထုတ်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြကုန်။

အလားတူ ကုရ်အာန် (၅၆:၈၄)တွင်

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

သင်(တမန်တော်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံး အတိုင်းအတာနှင့်အမျှ) အလ္လာဟ်၏ ကျယ်ပြော ကြီးကျယ်လှသော ပြုစုပျိုးထောင်မှုနည်းစနစ် ကို လှူပြည်၊ လှူရွာ၊ လှူကမ္ဘာ၊ လူသားတို့ အတွင်း တည်ဆောက်ရေး၊ မခိုမကပ်၊ စဉ်ဆက် မပြတ်လက်တွေ့အားထုတ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော်ပါ။ (ကုရ်အာန် ၅၆:၈၄) လူ့ဘဝသက်တမ်း ကာလတလျှောက်လုံး

လူ့ဘောင်တစ်ရပ်လုံးနှင့် တချိန်လုံး နီးနွယ်
ပတ်သက် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော အရာများတွင်
ဆွလာတ်သည်လည်း အရေးတကွ အရေးကြီး
ဆုံးအရေးကိစ္စဖြစ်သည်။ နေ့၊ ည ဆောင်ရွက်
စရာများတွင် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသကို လိုက်နာ
ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်သော **عَزَّوَجَلَّ رُكُوعٌ** နှင့် **سُجُودٌ**
ဆုဂျူဒ် အတိုင်းအတာ အပြည့်အဝ လိုက်နာ
ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ရှိကြရမည်။ ဤရုကူအံ့နှင့်
ဆုဂျူဒ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ခြင်းတွင်လည်း
حَسْبِيَ သတ်စ်ဗီဟ်၏ သဘော သဘာဝပါဝင်၏။
ထို့ကြောင့် ဆွလာတ်၏ အစိပ်အပိုင်း ရုကူအံ့နှင့်
ဆုဂျူဒ်တို့တွင်လည်း မခိုမကပ် အင်ပြည့်
အားပြည့်၊ လက်တွေ့အားထုတ်မှုပြုရ၏။ ကိုယ်
အမှုအရာ၊ ခြေ၊ လက်၊ ခေါင်း၊ ခါး(ဝါ)
တစ်ကိုယ်လုံး လှုပ်ရှားပြရုံမျှဖြင့် ပြီးစီးပြည့်စုံ
မည်မဟုတ်၊ နှုတ်မှ စကားလုံးများကို အသံပီပီ
သသ ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ၊ ဆွဲဆွဲငင်ငင် အသံ
ပြင်း၊ အသံညှင်းတို့ဖြင့် ရွတ်ဆိုနေရုံ သက်သက်
ဖြင့် ပြီးစီးပြည့်စုံပြီဟု စိတ်ချမ်းသာ၍ မနေနှင့်၊
ကိုယ့်ကိုယ်ကို အကျေနပ်ကြီးမကျေနပ်နေနှင့်၊
နှုတ်ဖြင့်ဆိုရွတ်ဆိုသည့် အရာများ၏ ဆိုလိုရင်း
ရည်ရွယ်ချက်များကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်
သဘောပေါက် ကျင့်သုံး လိုက်နာလက်တွေ့
အကောင်အထည် ဖော်ပြသရန်လိုအပ်၏။
သို့မဟုတ်ဝတ်ပြု ကိုးကွယ်မှုဆိုင်ရာထုံးစံရှိ၍
အစဉ်အလာရှိ၍၊ အကျင့်ပါနေ၍၊ အများက
လည်းအမြဲ လုပ်နေကြမို့၊ သရုပ်ပြု၊ သရုပ်
ဆောင်ပြုသည့် အမှုအရာ အသွင်ညွှန်
(**Form** **شكْل**) အဆင့်ထက်ပိုမည်မဟုတ်။ ခြေ
လက်၊ ခေါင်း၊ ခါး၊ နှုတ်ခမ်း၊ လျှာတို့လှုပ်ရှား
ပြရန်သာ ရည်ရွယ်သည်မဟုတ်၊ ရည်ရွယ်ချက်
ပြည့်ဝပြီမဟုတ်။

စိတ်ပုတီးရှိ အလုံးကလေးများကို ထိတွေ့
ရင်း နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုလှုပ်ရှားရင်း အလ္လာဟ်အမည်
နာမ၊ ဂုဏ်တော်များကို ရွတ်ဆိုချီးကျူး ခြင်းက
မရွတ်ဆိုဘဲနေခြင်းထက် များစွာ ကောင်း၏
ဒီထက် အကျိုးကျေးဇူး အဆပေါင်း များ
မရေမတွက်နိုင်အောင် ရနိုင်သည့်နည်းမှာ
အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော်များ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်
ကို ကုန်အာန်က ရှင်းလင်းလမ်းညွှန်ထားသည့်
အတိုင်း သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ပြီး ယင်း
အရည်အသွေးများကို လူသားတစ်ဦး၏ အတိုင်း
အတာအတွင်းမှ မိမိကိုယ်ပိုင် အရည်အချင်းများ
အဖြစ် ကျင့်ကြံအားထုတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်
ရင်း တစ်လောကလုံးကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၊
ပြုစုပျိုးထောင် ကာကွယ်၊ စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့
မိမိကလည်း မိမိပတ်ဝန်းကျင်လူသားတို့အား၊
မိမိစွမ်းအားရှိသမျှ အတတ်နိုင်ဆုံး ပြုစု
ပျိုးထောင်၊ ကာကွယ်၊ စောင့်ရှောက်မှု **حَسْبِيَ**
သတ်စ်ဗီဟ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အပြည့်အဝ
အကောင်အထည် ဖော်ရာရောက်မည်။

(**حَسْبِيَ**) သတ်စ်ဗီဟ်၏ ရည်ရွယ်ရင်းအနက်
အဓိပ္ပာယ်မှာ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို
မခိုမကပ် စဉ်ဆက်မပြတ်အပြည့်အဝ အင်အား
စိုက်ထုတ်ပြီး လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ကျင့်သုံး
အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းပင်ဖြစ်
သည်။

“သတ်စ်ဗီဟ်” ၏ နောက်ထပ်အနက်
အဓိပ္ပာယ်တစ်ရပ်မှာ- လူသားသည် အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်က ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာစေပြီး လို
အပ်သမျှသော ပြုစုပျိုးထောင်မှုအစုစုကို သတ်
တမ်းကာလတစ်လျှောက် အတိုင်းအဆမဲ့
လိုအပ်၊ လိုချင်၊ လိုလားတောင့်တနေလျက်ရှိ၏။
အပြုစုခံ (**العبد** အလ်-အဘ်ဒ် the sustai-

ned) ဖြစ်၏။

အရာရာအားလုံး၊ ရှိရှိသမျှကို မူလက ဘာတစ်ခုမျှ အလျှင်းမရှိရာ(non-existence) အခြေအနေမှ ကနဦးအစ၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက် ပြောင်းလဲထင်ရှားစေသော အရှင် သည် လိုအပ်သမျှကို လိုလေသေးမရှိအောင် လိုအပ်ချိန်မတိုင်မီကစ၍ ကြိုကြိုတင်တင် အလှူ ပယ်စီရင်၊ စီမံထား၊ ပြုစုပျိုးထောင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်တော်မူသော အရှင် رَبّ ရဗ္ဗဖြစ် သည်။ ဘာကိုမျှ အလျှင်းလိုလားတောင့်တမှုမှ ကင်းရှင်းတော်မူသော အရှင် الصمد the sustainer အဆွံ့ဆွမဒ် လိုလားတောင့်တမှု ကင်းစင်သောအရှင် الغنى အလ်-ဂနီယံ ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် the sustained အပြုစုခံ(عبد)နှင့် ပြုစုသူ the sustainer (رَبّ)တို့၏ ကွာခြား ချက်ကို သိရှိပြီးဆိုလျှင် အလ္လာဟ်သည် လူသား ၏ သဘောသဘာဝအတွေး၊ အကြံအားလုံးနှင့် ယှဉ်တွဲ၊ နှိုင်းယှဉ် တွဲဖက်ခြင်းလုံးဝမပြုနိုင်ခြင်းကို تَسْبِيح ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်က ဖော်ပြနေ၏။ ထို့ကြောင့် سُبْحَانَ اللَّهِ အလ္လာဟ်သည် အစစ အရာရာတွင် လုံးဝဥသယံ စင်ကြယ်သန့်စင်တော် မူသည်ဟု အနှစ်ချုပ်ဆိုကြ၏။

(အလ္လာဟ်သည် လူ့သဘာဝမျိုးနှင့် လုံးဝ ကင်းရှင်း၊ ကင်းဝေးတော်မူသည်။)

The elimination of anthromorphic elements from the concept of Allah.

စုရာ صُفْتُ(၃၇)တွင် တမန်တော် ယူနွတ်စ် (အ)နှင့် ပတ်သက်၍ ‘ငါးကြီးတစ်ကောင်က ပါးစပ်ဖြင့်ကိုက်ဖမ်းထားရာ’

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ
لَلْبِثِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

ဤအာယတ်တွင် سَبَّحٌ သည် مُسَبِّحِينَ ရေကူးခြင်း၊ စာလုံးရင်းမှနေ၍ ပုံစံ II سَبَّحٌ အင်အားစိုက်ထုတ်၍ တစ်စိုက်မတ်မတ်မနား မနေ လက်တွေ့ရုန်းကန်လှုပ်ရှားသည်ဟု အနက် အဓိပ္ပာယ်ရခြင်းကြောင့်) ယူနွတ်စ်(အစ) သည် အကယ်၍များ ငါး၏ဝမ်းဗိုက်ထဲရောက်ရှိ နေစဉ် အင်အားစိုက်ထုတ်၍ တစ်စိုက်မတ်မတ် မနားမနေ၊ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားအားထုတ်နေခြင်း မပြုခဲ့လျှင် သူသည် သေချာပေါက် ပြန်လည် ရှင်ထရမည့်နေ့(ကိယာမတ်)တိုင် ငါးကြီးဝမ်းဗိုက် အတွင်း ဆက်လက်ကျန်ရှိ နေရတော့မည်။

ကင်းစင်၊ သန့်ရှင်း၊ ကင်းဝေး၊ ဝေးကွာ ခြင်း၊ ကွာခြား၊ ကွာလှမ်းခြင်းအနက် အဓိပ္ပာယ် ဖြင့် သုံးရာတွင် ကုရ်အာန် ၃၇:၁၅၉ တွင်

سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

လူတို့ သတ်မှတ် ပိုင်းခြားပြဋ္ဌာန်းထား သည့် မှားယွင်းသောအတွေးအခေါ်များမှ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်သည် လုံးဝကင်းဝေး သန့်စင်တော်မူ သောအရှင်ဖြစ်၏။

س ب ل

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
السَّبِيلُ ، السَّبِيلَةُ
ခရီးလမ်း၊ လမ်း၊ လမ်းခရီး
ပြေပြစ်ချောမွေ့သော(ခရီး)လမ်း၊ ကျယ်
ဝန်းဖြောင့်ဖြူးသောလမ်း (ابن فارس)
[အများ: سَبُلٌ] سَبِيلٌ အဖိုရော၊ အမ
စာလုံးအဖြစ်ပါသုံးသည်။

ကုရ်အာန် (၄:၇၆)တွင် فِي سَبِيلِ اللَّهِ ဟု သုံးရာတွင် အလ္လာဟ်၏ လမ်း၊ အလ္လာဟ်ပြန်လွှဲ လမ်းနှင့်အညီ ဘဝခရီးလမ်းကို လျှောက်လှမ်း

ချီတက်ဖြတ်သန်းပြီး ပန်းတိုင်သို့ရောက်ခြင်း In the course of Allah လူသားအများကောင်းစားရေးအတွက် အလ္လာဟ်ပြည့်စုံသည့် လူဘဝလမ်းကြောင်း၊ ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်၊ ယင်းစနစ်ကိုလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း၊ ယင်းစနစ်တည်ဆောက်ရေးအတွက် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ပွဲဝင်ခြင်း၊ ၎င်းနှင့် မတူ ဆန့်ကျင်ကွဲပြားသော အရာကို فِي سَبِيلِ الطُّغُوتِ လူလုပ်ဘဝတည်ဆောက်ရေးမူဝါဒလမ်းစဉ်များအတိုင်း ဘဝလမ်းကြောင်း။ မိမိလိုသလိုနေထိုင်သည့် လူ့ဘဝနေနည်း။ မိမိတစ်ဦးတစ်ယောက်၊ တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့၊ တစ်အုပ်စုအကျိုးစီးပွား ကောင်းစားရေးပုံစံလမ်းကြောင်း၊ နည်းလမ်း၊ ယင်းနည်းလမ်းအတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း။

လူ့လောကတွင် မတူကွဲပြားသော အရာများ၊ အတွေးအခေါ်များ၊ အယူအဆများသည် အစဉ်ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်နေကြရပါ။ အထက်ပါ အလ္လာဟ်လမ်းနှင့် လူလုပ်တစ်ကိုယ်ကောင်းတစ်ဘုံတည်း ကောင်းစားရေးလမ်း သည်လည်း အစဉ်ပြိုင်ဆိုင်နေရ၏။ မိမိရော အခြားလူသားတို့ပါ အလ္လာဟ်ပြဘဝတည် ဆောက်ရေး(နည်း)လမ်း (ကြောင်း)ကို ခိုင်မာ တည်တံ့ရန်၊ ဇွဲလုံ့လ ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု အရင်းအနှီးစိုက်ထုတ်မှု လိုအပ်သည်များကို သုံးစွဲမှုအတွက် မိမိတို့အတတ်နိုင်ဆုံး ပါဝင်ပံ့ပိုးနေရန် လိုအပ်လှပါသည်။

ابْنِ السَّبِيلِ ခရီးသွား၊ ခရီးသည်၊ ခရီးဝေးသွားသူ လမ်းခရီး၊ လမ်းခုလတ်တွင် ငွေကုန် ခမ်းသွား၍လည်းကောင်း၊ ရောဂါဘယ ဖြစ်နေ၍လည်းကောင်း၊ လမ်းပျောက်နေသူ လမ်းပျောက်၍ အတိဒုက္ခရောက်နေသူ။

ဤကဲ့သို့သော သူ၏လိုအပ်ချက်များကို လွယ်ကူချောမောရေးအတွက် မှစ်လင်မ်များက ပံ့ပိုးကူညီဖြည့်ဆည်းပေးပြီး လိုရာခရီး ပန်းတိုင်အရောက်ပေးပို့ရန် တာဝန်ဝတ္တရားတစ်ရပ်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

ခေတ်သစ်နိုင်ငံတကာ အခြေအနေများတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော နိုင်ငံမဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မိသားစုများ Stateless citizen နှင့် နယ်မြေဒေသတစ်ခုတွင် နိုင်ငံသားအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းမခံရဘဲနေထိုင်နေရသူ Non-citizen တို့သည် အဆိုပါ ابْنِ السَّبِيلِ တွင် ပါဝင်နိုင်ဖွယ်ရှိ၏။

တစ်ဖက်သတ်၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တရားမျှတမှု မရှိသော အတွေးအခေါ်တစ်ရပ်ကို ရှေးယခင်ကာလမှနေ၍ ယခုထိရှိနေ၏။ လူအုပ်စုတစ်စုနှင့် တစ်စုကြား၌သော်လည်းကောင်း၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုးကြား၌သော်လည်းကောင်း၊ ဘာသာဝင်တစ်အုပ်စုနှင့် တစ်အုပ်စုကြား၌သော်လည်းကောင်း မိမိတို့နှင့် မျိုးမတူအုပ်စု လူမျိုးဘာသာဝင်များအား နှိပ်ထက်စီးနင်းပြုခြင်း၊ ဩဇာလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ပါက ယင်းသည်ပြစ်မှုမမြောက်ဘဲ ဥပဒေမှ ခွင့်ပြုထားသည့် ချွင်းချက်တစ်ခုအဖြစ်ရှုမြင်သုံးသပ်ကြ၏။ ခွင့်ပြုကြ၏။ ဤစိတ်ဓာတ် အတွေးအခေါ်မှ တဆင့်ခေတ်သစ်စနစ်သစ်တွင် [Nationalism قَوْمِيَّةٌ ، وَطَنِيَّةٌ] အမျိုးသားရေးဝါဒပါဝင်တတ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် လူတစ်အုပ်စုနှင့်တစ်အုပ်စု၊ လူမျိုးတစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး၊ အဆုံးမဲ့ရန်ညှိုး၊ ရန်စောင်မှု၊ အကျိုးဖျက်စီးမှု၊ တိုက်ပွဲသတ်ပွဲများ မဆုံးနိုင်၊ မစဲနိုင်ရှည်လျားထွေပြားလျက် ကမ္ဘာမြေပြင်၏ နေရာပေါင်းများစွာတွင် သမိုင်းစဉ်

တစ်လျှောက်သွေးချောင်းစီးနေရတော့၏။ ဤ
နေရာတွင် ကုန်အာန်က ပြည့်စုံသည့် လူသား
ကောင်း စားရေးစနစ်၊ လူတို့အားပြုစုပျိုးထောင်
ရေးစနစ်အတွင်းမှ ဘဝတည်ဆောက်ရေးနည်း
(လမ်း) **فِي سَبِيلِ اللَّهِ** နှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ကျင့်
သုံးခြင်းဖြင့် သာယာသောလူ့ပြည်၊ လောက
ကြီးဖြစ်လာနိုင်မည်။

سَبِيلُ ၏ အများကိန်း **سُبُلٌ** ကိုလည်း
ကုန်အာန်တွင် လမ်း၊ လမ်းကြောင်း၊ နည်းလမ်း
တို့ထက်ပိုမိုမြင့်မား နက်ရှိုင်းသောအနက်
အဓိပ္ပာယ်နှင့် သုံးထားပုံများကို အောက်ပါ
အတိုင်းတွေ့ရပြန်သည်။

(၁) သတ္တလောကရှိ ဘဝတည်ဆောက်နည်း

فَأَسَلِكِ سَبِيلَ رَبِّكَ ذُلًّا

(၁၆:၆၉)

ပျား(ကောင်)ကလေးများနှင့် ပတ်သက်ပြီး
သူတို့၏ လူသားအကျိုးပြုမှုများ ပျားရည်
ထုတ်လုပ်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်
ရွက်နေရသည်။ ပျား(ကောင်)ကလေးတို့၏ ဘဝ
ပုံစံစနစ်ဇယား၊ နည်းလမ်းများမှာ အလ္လာဟ်
အရှင်မြတ်က ၎င်းတို့၏ဗီဇ၊ စရိုက်၊ ပဋိသန္ဓေ
ဉာဏ်(Instinct)တွင် ထည့်သွင်းမြှုပ်နှံထားသဖြင့်
ဤဘဝနည်းများကို မဖောက်မပြန်၊ မပျက်
မကွက်၊ မတိမ်းမစောင်း တိတိပပ တစ်သား
တည်းဖြစ်ပျက်နေပုံကို လူသားများက လေ့လာ
သုတေသနပြုပြီး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ စီရင်၊
စီမံ၊ ပြုစုပျိုးထောင်မှုသည် လူ့လောကတွင်
သာမက သတ္တလောက တစ်ခုလုံးအတွက်ပါ
(နမူနာအဖြစ် လူတိုင်းသိ၊ နေရာတိုင်းရှိ၊ ဘဝ
လက်တစ်ကမ်းမှ အသိတစ်ခုကိုလှစ်ဟပြသ
ထားပုံမှာ အတိုင်းအဆမရှိ ထာဝရအံ့ဩဖွယ်

Everlasting Miracle/ phenorminom အဖြစ်
ရပ်တည်လျက်ရှိ၏။

၎င်းပြင် စာပေအရေးအသားအသုံး အနှုံး
အရ ပျားကလေးတစ်ကောင်ချင်း (Singular
No. တစ်ကိန်း)ကို အနီးကပ်တိုက်ရိုက် ပြောဆို
လမ်းညွှန် မိန့်မှာပြဋ္ဌာန်းပေးနေပုံ (Direct
speech)မှာ စာဖတ်သူ ကြားနာရသူ၏ ဟဒယ
နှလုံးကို ကြည်လင်၊ ကြည်နူးမှုခံစားစေရပါ
သည်။ ဤသို့ခံစားနေခြင်းသည်ပင် နှလုံးသားမှ
الْحَمْدُ لِلَّهِ အလ္လာဟ်သည်သာ ချီးမွမ်းခံထိုက်
သော အရှင်မြတ်ဖြစ်ကြောင်း ပြသနေ၏။
နှစ်နှစ်ကာကာ ပီတိ သောမနဿပွားများရပါ၏။
ဤသို့ဖြင့် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏အစီအရင်၊
အစီအမံ၊ အထားအသို ပြောင်မြောက်ပုံ၊
ပျားရည်သည် လူသားအဖို့ အကျိုးရှိခြင်းနှင့်
လည်း တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေပုံတို့ကို အလွယ်
တကူသိမြင်လာနိုင်သည်။

(၂) လူတို့အတွက် ဘဝကဏ္ဍသစ်

ကုန်အာန် (၂၉:၆၉)တွင်-

**الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا
وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ**

ငါအရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို
အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေးတွင် အစွမ်း
ကုန်ကြိုးပမ်း အားထုတ်ရုန်းကန် လှုပ်ရှားခဲ့သူ
တို့၏ ဘဝရေးရာ ကဏ္ဍမျိုးစုံတို့အတွက် နည်း
လမ်းအသွယ်သွယ်ကို ငါအရှင် အမှန်ပင်
လှစ်ဟပြသလျှောက်လှမ်းစေမည်။ လောကကြီး
အတွင်း အချိုးအစားကျ၊ ဟန်ချက်ညီအောင်
ဆောင်ရွက်သူများသည် ငါအရှင်ထံမှ အကူ
အညီများနှင့် အောင်မြင်မှုများရရှိမည်။

Surely, who strive in line with our
laws, We guide them to our ways and

س ب ل

verily Allah is with those who lead a balanced life of goodness. (29:69)

အလ္လာဟ် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပန်းတိုင်သို့ အရောက်ချီတက်ရာလမ်းမှာ الصراط المستقيم လမ်းဖြောင့်လမ်းမှန် ရှေ့သို့ပို့၊ အမြင့်သို့တက်လှမ်းစေမည့် လမ်းပင်ဖြစ်သည်။ လူ့ ဘောင်အတွင်းနေ့စဉ် တွေ့ကြုံနေမည့် လူ့ဘဝ ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းရာတွင် ပြဿနာအသစ် အသစ်တို့အတွက် နည်း(လမ်း) အသစ်အသစ်တို့ကို ရှာဖွေနေရဦးမည်ဖြစ်ရာ အခြေခံမူလ၊ လမ်းဖြောင့်လမ်းမှန် ရှေ့သို့ပို့၊ အမြင့်သို့တိုးတက်စေ မည့်လမ်းပေါ် အခြေခံနေ ရမည်သာဖြစ်၏။ ၎င်းမှ တဆင့် နည်းလမ်းသစ် အသွယ်သွယ်ကို ရှာဖွေစူးစမ်းပြီး လျှောက်လှမ်း ပါမှ အလ္လာဟ်၏ အကူအညီနှင့် အောင်မြင်မှုကို ရရှိနိုင်မည် (ဝါ) အလ္လာဟ်နှင့် အတူရှိမည်ဖြစ် သည်ဟု ကုရ်အာန် (၂၉:၆၉)ကပြဆို၏။

س ج د

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
 ဦးခေါင်းကို နှိမ့်ချခြင်း။ ဦးခေါင်းကို
 ကိုင်းညွတ်နှိမ့်ချ၊ ညွတ်သွားစေခြင်း။
 နှိမ့်ချပျပ်ဝပ်ခြင်း
 نَحْلَةً سَاجِدَةً ကိုင်းညွတ်နေသော စွန်ပလွန်ပင်၊
 အပွင့်များ များပြားဝေဆာနေခြင်း
 ကြောင့် ကိုင်းညွတ်ကျနေရသည်။
 سَجَدَ الْعَبِيرُ ကုလားအုပ်သည် သူ့အပေါ်
 တက်စီးနိုင်ရန်၊ ဦးခေါင်းကို နှိမ့်ချပျပ်
 ဝပ်ပေးသည်။

ရုပ်ပိုင်း(ဝါ)ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် လူ၏ဦးခေါင်းကို
 ကိုင်းညွတ်နှိမ့်ချခြင်း။

လူသည် မိမိ၏ စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်၌
 နှစ်မြို့မြတ်နိုးမှုရှိခြင်းကို အထင်အရှားသိသာပေါ်
 လွင်ရန် သဏ္ဍာန်အားဖြင့် သရုပ်ဆောင်ရာတွင်
 ကိုယ်ခန္ဓာ(Body)ခေါင်း၊ ခါး၊ ခြေ၊ လက်တို့ကို
 ကိုင်းညွတ်ပြသခြင်းဖြင့် စိတ်ရောကိုယ်ပါတသား
 တည်းဖြစ်ကြောင်း(Parallelism)ကို ပြည့်စုံနေ၏။
 ဤသည် ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် စိတ်ပိုင်းတို့အတော်
 နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆက်စပ်နီးနွယ်မှုကို ပြသနေ
 ၏။

အကြောင်းအရာတစ်ခုကို စိတ်မှ လက်ခံ
 သဘောတူကြောင်း ပါးစပ်မှ ‘ဟုတ်ကဲ့’ဟု ဆို
 လိုက်သည်နှင့် တချိန်တည်းတွင် ဦးခေါင်းကို
 ရှေ့သို့ညိတ်လိုက်၏။ စိတ်မှလက်မခံ၊ သဘော
 မတူကြောင်း ပါးစပ်မှ ‘မဟုတ်’ဟုဆိုလိုက်သည်
 နှင့်တစ်ချိန်တည်းတွင် ဦးခေါင်းကို ဘေးနှစ်ဖက်
 သို့ ခါရမ်းပြလိုက်၏။ ဤသည် စိတ် အပိုင်းနှင့်
 ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာပိုင်းသို့ တစ်ထပ်တစ်သားတည်း
 ဆက်သွယ်ဆက်စပ်နေခြင်းကိုပြ၏။

ကုန်အာန်ကိုထုတ်ပြန်ပို့ချထားသည့်(အရဗီ)
 ဘာသာစကားမှာလည်း ထူးခြားနက်နဲသော
 ဘာသာစကားဖြစ်ရကား၊ ၎င်းတွင်လည်း
 ဆိုလိုရင်း သဘောအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်
 ညွှန်းရာတွင် سَجَدَ (ဆဂျဒ)အနက်အဓိပ္ပာယ်
 မှာ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လိုက်နာခြင်း ဦးထိပ်ပန်ဆင်
 ရိုကျိုးခြင်း၊ ကျင့်သုံးလိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း
 စသည်တို့ဖြစ်၏။ ကုန်အာန် (၁၆:၄၉)တွင် -

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةِ وَهُمْ لَا يُسْتَكْبِرُونَ

အနန္တစကြဝဠာတစ်ခုတည်းလုံးနှင့် ကမ္ဘာ
 ဂြိုဟ်ရှိ၊ သက်ရှိအားလုံးနှင့်သဘာဝ စွမ်းအားစု
 အားလုံးတို့သည် အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် အမိန့်
 ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်၊ ရိုကျိုးလိုက်နာနေကြ ကုန်
 သည်။ ၎င်းတို့သည် သွေဖီအာခံ၊ အံတုဖီဆန်
 ခြင်းမရှိကြချေ။

Everything in the Universe, whether
 animals or forces of nature submit to
 Allah's laws without false pride.

ဤအာယတ်တွင် يَسْجُدُ ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့်
 ကိုဦးထိပ်ပန်ဆင် ရိုကျိုးလိုက်နာနေကြသည်နှင့်
 ယှဉ်တွဲ၍ لَا يُسْتَكْبِرُونَ သွေဖီအာခံ၊ အံတု
 ဖီဆန်ခြင်းမရှိ၊ ပေးထားပုံမှာسَجَدَ၏ အနက်
 အဓိပ္ပာယ်ကို ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက်ပေါ်လွင်
 ထင်ရှားစေပါသည်။

ထပ်ဆင့်၍ ရှင်းလင်းထားပုံ ကိုလည်း
 (၁၆:၄၉)၏ ရှေ့ကပ်လျက်အာယတ် (၁၆:၅၀)
 တွင် -

وَيَقَعْلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

၎င်းတို့အား ပြဋ္ဌာန်းထားသည်များကို
 လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြကုန်သည်။ They
 obey them submissively. ထို့ကြောင့် ဆဂျဒဟ်

سجدة စာလုံးနှင့်ရှေ့မှ ယှဉ်တွဲသုံးလာသော အခြားအသွင်ညွှန်ရရှိသည့် စကားလုံးသည် ရင်းမြစ်အနက်အတိုင်းသုံးစွဲထားပါသလား၊ သို့မဟုတ်တင်စား၊ ခိုင်းနှိုင်း သုံးစွဲထားပါသလား၊ စသည်တို့ကို မျက်ခြည်မပြတ်လေ့လာရန်လိုအပ်ပါသည်။

ဤနေရာတွင် အထူးလေ့လာစရာအချက်တစ်ခုရှိ၏။ လူသား၏ ဦးနှောက်၊ အသိဉာဏ်မဖွံ့ဖြိုးမီ ရှေးပဝေသဏီကာလက လူသားသည် အကောင်အထည်ရှိ ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ထိတွေ့ကိုင်တွယ်၍ရသော ပစ္စည်းတို့ကိုသာသိ နားလည်၏။ မိမိ၏ အတွေးအခေါ်အမြော်အမြင် ဆင်ခြင်တုံတရားကို ထုတ်ဖော်တင်ပြရာတွင်လည်း ဤကဲ့သို့ပင် အကောင်အထည်ရှိထိတွေ့ ကိုင်တွယ်၍ရသော အရာများစွာဖြင့်သာ ယှဉ်တွဲတင်ပြထုတ်ဖော်၏။ ခေတ်သစ်ပညာရပ် အခေါ် အဝေါ်များအရ (Sense-perceptions)ခေါ် အာရုံငါးပါးဖြင့် ထိတွေ့ခံစားမှုကို အကြောင်းပြု၍ သိမြင် နားလည်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာအတွင်းရှိ၏။ တွေးတောကြံဆ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရှုမြင်ခြင်းဖြင့် သိနားလည်သဘောပေါက်နိုင်ခြင်းမရှိသေးချေ။ ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်ကာလကရှိခဲ့သော ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု တို့သည်လည်း ထိုစဉ်ကာလက လူတို့သိရှိရန်ရုပ်ဝတ္ထုအကောင်အထည်အသွင်ညွှန်များကို ထုလုပ်၊ တီထွင်ထားသည့် အသွင်ညွှန်များ

المَحَافِظَةُ عَلَى الرُّسُومِ الْخَارِجِيَّةِ (Formalism)အဆင့်လောက် သာရှိကြသေး၏။

ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်ကာလက လူတို့အတွက် သူတို့အားကိုးအားထား၊ ယုံကြည်သက်ဝင် ပူဇော်ပသကြသည့် နတ်ဘုရားများကို (Form شكل)အသွင်ညွှန်၊ ပုံပန်းညွှန်

တစ်မျိုးဖြင့်ရုပ်ပုံလုပ် ထွင်းဖောက်တည်ဆောက်ပြကြရ၏။ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရေး ဝတ်ပြုရေးတို့တွင်လည်း ပုံပန်းညွှန် အမူအရာသရုပ်ဆောင်ကြရ၏။ ဤကဲ့သို့ ရုပ်ထုများ အမူအရာများ ပြုလုပ်ခြင်းကို တကယ်အမှန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည်။ အဓိကအကြောင်းရင်းခံ ဖြစ်သည်ဟု ပုံသေကားကျ စွဲမြဲခိုင်မာစွာ၊ လက်ခံထားကြတော့ ဤကဲ့သို့(Form شكل) အသွင်ညွှန်၊ အမူအရာအတိုင်းမလုပ်လျှင် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ပူဇော်ရာမမြောက်ဟု အခိုင်အမာယုံကြည်လက်ခံ ထားလိုက်ကြတော့သည်။

ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် လူသားကို ဖော်ပြပါ ရုပ်ဝတ္ထုအကောင်အထည်ရှိ အရာများအပေါ် အခြေခံခြင်းမှတစ်ဆင့် ဒီထက်မြင့်မားသော အဆင့်များသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလို၏။ မဖွံ့ဖြိုးသေးသည့် ဦးနှောက်အသိဉာဏ်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သည့် တွေးတောဆင်ခြင်သုံးသပ်မြော်မြင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် အဆင့်သို့ပို့ဆောင်ပေးလို၏။ အထက်ကပြောခဲ့သည့် ရုပ်ဝတ္ထုအကောင်အထည်ရှိအရာများကို ထိကိုင်မြင်တွေ့ပြီး အာရုံခံအင်္ဂါများဖြင့် သိလာရသော (Perceptual knowledge)အသိနှင့်တွဲဖက်ပြီး တွေးတောရှုမြင်သုံးသပ်၊ ဆင်ခြင်မှုပညာရပ် (Conceptual knowledge) အသိအမြင်ကိုပါ ရရှိလာရန် စေ့ဆော်၊ တိုက်တွန်း၊ အားပေး လက်တွဲခေါ်ဆောင်နေ၏။

ထို့ကြောင့် الدين ဒီနီ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်တွင်(Form شكل)အသွင်ညွှန် သရုပ်ဆောင်ခြင်း အမူအရာပုံပန်းညွှန်၏ နေရာတွင် ဆိုလိုသည့်အရင်းအမြစ် သဘောတရားအတွေးအခေါ် အသိတရားရည်ရွယ်ချက်ကိုသိမြင်သဘောပေါက်နိုင်ရေးကို အလေးပေး

လို၊ ဦးစားပေးလို၏။ သို့သော်(Form شكل) အသွင်ညွှန်ကိုလည်း လုံးဝဥသို ပစ်ပယ် စွန့်လွှတ်လိုက်လိုခြင်း မရှိပါ။ ရာခိုင်နှုန်း အနည်းငယ် ဆက်လက်ချန်ထားပါသည်။ ဤ သဘောတရားကို လူတိုင်းအထင် အရှားသိမြင် နိုင်ပါသည်။ မိမိ ပြောဆိုရှင်းလင်း တင်ပြ သဘောပေါက်စေလိုသော ‘အသိ’ အကြံဉာဏ် အတွက် ကိုယ်လက် အင်္ဂါ ခေါင်း၊ ခါး တို့ဖြင့် အနည်းနှင့်အများလှုပ်ရှားပြမှုမရှိဘဲ ဖော်ပြ ရန်ခက်ခဲမှု ရှိတတ်ပါသည်။ အတွေးအခေါ်၊ ဒဿနပညာရှင်ကြီးများပင် သူတို့တင်ပြ၊ ရှင်းလင်းထုတ်ဖော်လိုသော အကြောင်းအရာ အတွက် ခြေ၊ လက်၊ ခေါင်း၊ ခါး မျက်နှာ အမူအရာတို့ကို လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုမပြုဘဲ တင်ပြထုတ်ဖော်လေ့မရှိပါ။ ယင်းပညာရှင်များ သည်ပင် စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်ဖြင့်သာ သိမြင် နိုင်သည့် အမှန်တရားများ [Abstract Truths مجرد حقائق]များကိုလည်း ဥပမာ၊ ဥပမေယျ၊ ခိုင်းနှိုင်းမှုများဖြင့်သာ ထင်ရှားစေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်က (Form شكل) အသွင်ညွှန်ထက် အဆင့်မြင့်မားသောအသိ တရားအတွေးအခေါ်မျိုးကို လမ်းညွှန်ပို့ချနေ သော်လည်း အချို့အချို့သော အကြောင်းအရာ များတွင် အသွင်ညွှန်အနည်းငယ်ချန်ထား ပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဆွလာတ် တည် ဆောက်မှုတွင် နေ့၊ ည ဆွလာတ်တည်ဆောက် ရေး အစုအဝေး(Congregation جماعة) ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များ သတ်သတ်မှတ်မှတ် အချိန်ပိုင်းတွင် ရောက်ရှိစဉ်

- (၁) မားမားမတ်မတ်ထရပ်နေခြင်း
(اَقَامَةً upright standing up)
- (၂) ခေါင်းကိုင်းညွတ်၊ ခါးကိုင်းညွတ်ခြင်း

(رُكُوعٌ Bending)

- (၃) ပျပ်ဝပ်ခြင်း၊ နဖူးမြေခင်း၊ ဦးခေါင်းမြေစိုက် နေခြင်း

(سُجُودٌ prostration, lying down)

စသည့် ကိုယ်လက်၊ ခေါင်း၊ ခါး၊ မျက် နှာလှုပ်ရှားမှု၊ အမူအရာ သရုပ်ဖော်ဆောင်ခြင်း တို့ကို ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင်(Form شكل) အသွင်ညွှန်၊ ပုံစံဖြင့် အတန်ငယ်ပြုလုပ် ပြသရခြင်းမျိုးရှိပါသည်။

သာကေပြရသော် ကုရ်အာန် (၄:၁၀၂)တွင်-
وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ
သင်(တမန်တော်)သည် သူတို့(အစု အဝေး) ထဲ၌ ရှိနေစဉ် ‘ဆွလာတ်’ကို စီစဉ်ခဲ့ပါလျှင်

فَلتَقُمْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ

သူတို့အနက် လူတစ်စုသည် သင်နှင့် အတူ မတ်တပ်ရပ်ကြရမည်။

فَإِذَا سَجَدُوا

သူတို့ ‘ဆဂျဒတ်’ ပျပ်ဝပ်ဦးချပြီးသောအခါ ဤအာယတ်အရ တမန်တော်မြတ်အသက် ထင်ရှားရှိစဉ်က စုဝေးဆွလာတ်တည်ဆောက် သည့်အခါ سجدة အသွင်ညွှန် ပျပ်ဝပ် ဦးချမှု အသွင်ညွှန်မျိုး ကျင့်သုံးခဲ့ကြောင်း အထင်အရှားသိရ၏။

ကုရ်အာန်၌ ဆွလာတ်နှင့် ဟဂျ်အချိန်အခါ အစုအဝေးတို့တွင် သိသာထင်ရှားသော အသွင် ညွှန် Form အနည်းငယ်(အချို့)ရှိ၏။

ဤကိစ္စနှစ်ရပ်စလုံးသည် လူ့အစုအဝေးဖြင့် တည်ဆောက်ရသဖြင့်

(၁) စုစုဝေးဝေး၊ စည်းစည်းလုံးလုံး စနစ် တကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်တတ်ကြသူများ ဖြစ်ကြောင်း ရည်ရွယ်ချက်ကို အားလုံးစုပေါင်း

သည်-

၁။ အလ္လာဟ်(ပြစ်နစ်မှန်ကန်ကြောင်း)ကိုလည်းကောင်း

၂။ လုပ်ရပ်များ၏ အကောင်းအဆိုးရလဒ် ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် နောင်တမလွန်၊ အနာဂတ် (အာခေရဟ်)ကိုလည်းကောင်း

၃။ မလာအိကာဟ်၊ အနန္တစကြဝဠာတစ်ခုလုံးရှိ စွမ်းအင်အစုအဝေးကို လည်းကောင်း

၄။ တမန်တော်များနှင့် ယင်းတမန်တော်များယူဆောင်လာသော ကျမ်းစာကိုလည်းကောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီးဖြစ်ရမည်။ ယုံကြည်မှုပြီးလျှင် (လက်တွေ့ကျင့်သုံး)ဆောင်ရွက်စရာတို့မှာ-

(က)မိမိပိုင်ဆိုင်ထားသည့်အရာများ (အသိ၊ ပညာ၊ အလိမ္မာ၊ အရည်အချင်း အမျိုးမျိုး၊ ဥစ္စာ ပစ္စည်း၊ ငွေကြေးစသည်တို့)ကို လူသားနှင့် လူပတ်ဝန်းကျင်ကို အကျိုးပြု၊ ပြုစုပျိုးထောင်ပေးမှု၊ တိုးတက်စေရေး၊ အလှဆင်ပေးရေးအတွက် ခုံခုံမင်မင်ခွဲဝေသုံးစွဲမည်။

(ခ) သားချင်းများ၊ ဆွေမျိုးနီးဝေးများ

- မိဘမဲ့များနှင့် အားကိုးအားထားရမည့်မိဘ၊ မောင်နှမ၊ ဆွေမျိုးလုံးဝမရှိသည့် တစ်ကောင်ကြွက်တစ်မျက်နှာ ရေနည်းငါးများ

- ရှာဖွေစားသောက်နိုင်ခြင်း မရှိလောက်အောင်မသန်မစွမ်းသူများ၊ ဒုက္ခိတများ

- ဖူလုံလောက်ငှခြင်းမရှိသူများ

- တွယ်ရာမဲ့၊ ခိုကိုးရာမဲ့များ

- ကျွန်ုပ်သပေါက် အခိုင်းအစေ အခြေအနေရောက်နေသူများစသည်တို့ကို ထိထိရောက်ရောက် ထောက်ပံ့ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

(အထက်ပါကိစ္စများကို အကျဉ်းချုပ်ရသော် အဓိက အချက်(၂)ချက်ရှိပါသည်။)

၁- الصلوة ဆွလာတ်

သင်တို့၏ လူမှုဘောင်အတွင်း ရှိသူများအားလုံး အလ္လာဟ်ဥပဒေကိုထက်ကြပ်မကွာလိုက်နာကျင့်သုံးရေးနှင့် ကျင့်သုံးနိုင်အောင် အခွင့်အရေးများပေးရေး

၂- الزكوة ကေးသ်

လူ့ဘောင်ရှိသူများအားလုံး၏ဘဝ၊ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်ပြောပြည့်ဖြိုးရေးကိုဆောင်ရွက်ရေး (ထို့ပြင်ကိုယ်ပိုင်စာရိတ္တနှင့်ကျင့်ဝတ်အဖြစ်)

၁။ သင်တို့ပြုထားသော ကတိကဝတ်များ၊ ပဋိညာဉ်များတာဝန်ဝတ္တရားများကို အပြည့်အဝဆောင်ရွက်ခြင်း

၂။ အခက်အခဲ အကြပ်အတည်း ဆင်းရဲဒုက္ခများ တွေ့ကြုံရလျှင်စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ ဖွဲ လုံ့လ၊ ကြံ့ခိုင်မှုအပြည့်အဝဖြင့် ဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်း

- ဤသို့သောအရည်အသွေး၊ အရည်အချင်းရှိသူများသာ သစ္စာရှိ မှန်ကန်သူများဖြစ်၏။

- ဤသို့သောသူများသာ ဘဝ၏ဆောင်ရန်အချက်များကိုဆောင်ယူ၍ ရှောင်ရန်အချက်များကို ရှောင်သူများဖြစ်ကြ၏။

(ကုရ်အာန် ၂:၁၇၇)

The essential purpose of Deen is not fulfilled by a mechanical performance of rituals e.g turning eastward or westward, but requires :

(1) Iman in Allah ;in the law of Requital, in the life hereafter, in Malaika, in Ambyia and in the Book revealed through the Ambiya.

(2) (Following from 1 above) establishment of a system in which resoureas are made available to help those (a) who are left without protection or support in society;(b) Lose their means of live lihood

or are incapacitated to work and (c) cannot earn enough to meet their needs. This system will also provide assistance to those outsiders who, passing through its territory, become indigent and arrange the liberation of slaves from bondages.

In brief, you should establish a system wherein members of the society adhere to the Divine Laws voluntarily and means of developments are provided to all who need them. You should honour your promises and commitments. If hostile forces confront you, face them with steadfastness and fortitude, and do not let fear and despair weaken you. Those who follow this path unswervingly vindicate their claim to be true believers and they can rightfully claim to be upholder of divine laws.

အထက်ဖော်ပြပါကုရ်အာန် ၂:၁၇၇ အရ လူနှင့် လူ့ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် လိုအပ်သော ကိစ္စများတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျလက်တွေ့ပါဝင် ဆောင်ရွက်ပြီး အရှင့်အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့ကို လိုက်နာခြင်းသည်အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဟုတ်ပဲအရှေ့၊ အနောက်အရပ် မျက်နှာများဘက်သို့လှည့်ပြီး ခေါင်း၊ ခါး၊ ခြေ၊ လက်လှုပ်ရှားမှုဖြင့် ပေါ့ပေါ့ တန်တန် အပေါ်ယံ ဟန်ရေးပြကြသူများမဖြစ်သင့်၊ ဤမျှပြုရုံဖြင့် တာဝန်ကျေပွန်ပြီး ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်မီပြီဟု မမှတ်ယူအပ်။ ဤသို့ ထင်မှတ်နေလျှင် ကုရ်အာန်၏ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လေ့လာရန် ကုရ်အာန် (၁၀၇:၅-၇) ကိုတင်ပြအပ်ပါသည်။

قَوْلِ الْمَلَكِ الْمَلِئِكِ
وَيَسْمَعُونَ الْمَأْمُورَ

ဆွလာတ်၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ကို ဥပေက္ခာပြုရောင်ရှားပြီး ပေါ့ပေါ့တန်တန်၊

အပေါ်ယံကိစ္စမျှ သာဖြစ် သောဟန်ရေးပြ သရုပ် ဆောင်ကောင်း လူမြင်ကောင်းအောင် လုပ်ပြ နေ၏။ အဲ့ဒီလိုမျိုးဖတ်ပြနေတဲ့ နမာဇီများ၏ဘဝ သည် **وَيْلٌ** အဆုံးအရှုံး အပျက်အစီးတို့ဖြင့် အတိပြည့်နေမည်။

وَيَسْمَعُونَ الْمَأْمُورَ

မိမိပတ်ဝန်းကျင်နေ ဘဝနံ့ချာစုတ်ပြတ် နေသူများကို လက်တွေ့ကူညီဖြည့်ဆည်း ပံ့ပိုး ပေးဖို့နေ နေသာသာ၊ အသေးအဖွဲ့ အကူအညီ များ ဆေးပေးမီးယူခြင်းကိုပင် ခါးခါးသီးသီး ဟန့်တားပိတ်ပင်ထားကြ၏။

(ကုရ်အာန် ၁၀၇:၅-၇)

سجده (ဆဂျဒဟ်)

ဆွလာတ်တွင် ဆဂျဒဟ်သည်အဓိက။ အလ္လာဟ်အမိန့်ကိုထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာခြင်း တွင် ယင်းအမိန့်ကို အပြည့်အဝလိုက်နာခြင်း သည်သာအဓိက။ အလ္လာဟ်က လူတို့သည် မိမိ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်သူများရဲ့ စားသောက် ရေး၊ နေထိုင်ရေး အရေးကိစ္စအဝဝတွင် မရှိ မဖြစ်လိုအပ်သောအကူ အညီကိုထိထိ ရောက် ရောက်ပေးရန်နေရာပေါင်း များစွာတွင်အခါခါ ပြောထား၏။ ဤအတိုင်းပြုလုပ်ခြင်းသည် အလ္လာဟ်အမိန့်ကို အပြည့်အဝကျင့်သုံးခြင်း ဆဂျဒဟ်ပင်ဖြစ်၏။ ဒါကိုမလုပ်ဘဲ တစ်နေ့ ငါးကြိမ်နဖူးမြေချရုံမျှ မှန်မှန်လုပ်နေခြင်းသည် ကုရ်အာန် (၁၀၇:၅-၇)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း လုပ်နေခြင်းသာဖြစ်၏။

المسجد (မတ်စ်ဂျိဒ်)

မတ်စ်ဂျိဒ်ဆိုသည်မှာ ဆဂျဒဟ် နဖူးမြေချ ပျပ်ပင်ရာနေရာနှင့်အချိန်ကို (Adverb of place

and time (ظَرْفُ الْمَكَانِ وَالزَّمَانِ) ခေါ်၏။

(မြန်မာမူပြုရသော စာရေးသူအနေဖြင့် မတ်စ်ဂျိတ်ကို “အလ္လာဟ်၏ကျောင်းတော်”ဟု ခေါ်သင့်သည်ဟုထင်ပါသည်။)

မုစ်လင်မ်တို့၏လူမှုကိစ္စအဝဝ ပြဿနာ ကြီးငယ် အားလုံးနှင့်ပတ်သတ်၍ ကုရ်အာန်ပါ နည်းနာ၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေများကို လေ့လာ ရာ သင်ကြားပို့ချရာ၊ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် ထိန်းကျောင်းပေးရာ ဌာနပင်ဖြစ်သည်။ အချိန် ကာလအားဖြင့် အချိန်မရွေး ဝင်ထွက်လာ ရောက်နိုင်ခြင်းရှိရမည်။ အချိန်မရွေး ဆက်သွယ် အကူအညီ တောင်းနိုင်ခွင့်ရှိရမည်။ လောက လူသားတို့ဘက်က ပေါ်ပေါက်သော အတွေး အခေါ်၊ မူဝါဒလမ်းစဉ်တို့ တင်ပြ၊ ဖြန့်ချိ၊ ပို့ချ၊ သယ်ယူရာနေရာမဖြစ်စေရ။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၃၂:၁၈)တွင်-

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ

မတ်စ်ဂျိတ်များသည် အလ္လာဟ်ပိုင်ဖြစ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အလ္လာဟ်ပြစည်းမျဉ်း၊ စည်း ကမ်း၊ ဥပဒေနှင့်အညီထားရှိပြီး၊ ၎င်းကိစ္စ များကိုသာဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

သို့ဖြစ်လေရာ အလ္လာဟ်(ပြစနစ်)ကိုတစ်စုံ တစ်ခုသောအခြားစနစ်နှင့်မျှ အတူတွဲဖက်၊ ရောနှော၊ ဖြန့်ချိ၊ ဖိတ်ခေါ်၊ ကြွေးကြော်၊ ပို့ချ၊ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးခြင်းမျိုး မပါစေရ။

ကုရ်အာန် (၃၂:၁၈)၊ အလားတူကုရ်အာန် (၂:၁၁၄)တွင်၊

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَنَّ اللَّهُ أَنْ يُدْكَرَ فِيهَا

اسْمُهُ وَسَمِيَ فِي حَرَامٍ

- အလ္လာဟ်ကျောင်းတော် မတ်စ်ဂျိတ် များတွင်

အလ္လာဟ်(ပြနည်းနာ၊ ဥပဒေ)ကိုဖြန့်ချိ (ပို့ချ၊ သယ်ယူ၊ လေ့ကျင့်၊ ပျိုးထောင်ရေးကိုပိတ် ပင်သူ(များ)၊ ပျက်စီးအောင်ကြိုးပမ်းကြသူ(များ)၊ ထက်သာလွန်ဆိုးယုတ်သူ(များ)မည်သူရှိအံ့နည်း။

The Quran’s revolutionary system is being founded by the Momineen with Masjid as their Centres of activity, where people are instructed to submit only to Allah’s law. Can anyone be a greater enemy to humanity than those who are striving to break up this systems put up all kinds of barriers to prevent the implementation of Allah’s laws.

အလ္လာဟ်၏ကျောင်းတော်များကို လူတို့အ နက်အချို့သူတို့ကမိမိတို့ ဂိုဏ်းဂဏဝါဒလမ်းစဉ် များအတွက်နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်အသုံးချခြင်းကို တမန်တော်မြတ်လတ်ထက်မှာရော၊ အစွလာမ့် သမိုင်းတလျှောက်နှင့် ယနေ့တိုင်တွေ့မြင် နေရ ၏။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၉:၁၀၇- ၁၀၈)တွင်ဖော်ပြထား၏။

مِنْ قَبْلِ وَلِيْلِحْلَعْنَ اِنْ اَرَدْنَا
اِلَّا الصُّلٰى وَاللّٰهُ يَشْهَدُ
اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ

وَالَّذِيْنَ اتَّخَذْنَا مَسْجِدًا
ضَرًا اَوْ كُفْرًا وَتَفْرَقًا
بَيْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَارْصَادًا
لِّمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ

မိမိတို့သည် မုစ်လင်မ်ပါဟုအပြင်ညွှန်ကန်က ပြလိုသော အယောင်ဆောင်အုပ်စုဝင် တစ်စု သည် မတ်စ်ဂျိတ်ကိုအသုံးပြုနေသည့် ရည် ရွယ်ချက်တို့မှာ-

- ၁။ အလ္လာဟ်စနစ်တစ်ခုလုံးကိုဖျက်စီးပစ်ရေး
- ၂။ အလ္လာဟ်စနစ်ကို ဖီလာဆန့်ကျင်မှု ထွန်း ကားရေး
- ၃။ မုအ်မင်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့အကြား စိတ်ဝမ်းကွဲပြားရေး၊ မုအ်မင်တို့ထံ၌ ဂိုဏ်းဂဏ

ဘဝ တည်ဆောက်ရေးစနစ်သည် ဒုက္ခဆင်းရဲ ကင်းဝေးပြီး ငြိမ်းချမ်းဘေးကင်းရေးဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်ထူး တွင်ဖော်ပြထား၏။ ယင်းစနစ်တွင် ဝင် ရောက် (လက်ခံယုံကြည် **وَمَنْ دَخَلَ كَانَ آمِنًا**) ပြီး ကျင့်သုံးလျှင်ငြိမ်းချမ်းဘေးကင်းမည်။

၃။ ဤစနစ်၏ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ရေး အစီ အစဉ်များတွင် ပါဝင်ရန်အရည်အသွေး အစွမ်း အစရှိသူ လူသားတို့အဖို့ ကအိဗဟ်ကျောင်း တော်ကြီးသည် စုဝေးရာနေရာဖြစ်ကြောင်း **وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حُجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا**

The first House ever selected for the entire mankind was in Makkah. It was from this place that humanity was destined to get the guide line and the fundamental law which would ensure stability and nourishment for all. (The Qur'an 3:95-96)

၄။ ယင်းစနစ်သည်လူသားတို့ကို အကျိုးဖြစ် ထွန်းစေမည့်နည်းလမ်းအသွယ်သွယ်ကို စူးစမ်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ

That they witness things that are of benefit to them.

(၃:၉၆) **وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ**

၅။ ဤစနစ်ကို သွေဖည်ဆန့်ကျင်သူသည် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်ပြစနစ် ကိုနှစ်နာဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်စေမည်မဟုတ်။ မိမိတို့သာနှစ်နာမည် ဖြစ် သည်။ အကြောင်းက အလ္လာဟ်သည် တစ်လော ကလုံးရှိ မည်သည့်အရာကိုမျှ လိုလားတောင့်တ ခြင်း အလျှင်းကင်းဝေးတော်မူသော အရှင် ဖြစ်ကြောင်းဖော်ပြထား၏။

Those who rejects this order only harm themselves Allah does not stand in need of anything in all the worlds. (3:96)

၆။ ဤကအိဗဟ် ကျောင်းတော်ကြီးအတွက် အလ္လာဟ်စနစ်ကိုလက်ခံယုံကြည်သူများက -

(၁) တာဝန်ခံဆောင်ရွက်၍ လူသားအားလုံး၏ ရေးရာကိစ္စများကို အလ္လာဟ်ပြစနစ်အတိုင်း မနားမနေ ထပ်တလဲလဲ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သူ **الطَّائِفِينَ** များအဖြစ်လည်းကောင်း -

(၂) အလ္လာဟ်စနစ် ဆက်လက်ထွန်းကား၊ တည်တံ့၊ လည်ပတ်နေရေးအတွက် တစ်ချိန်လုံး တစ်စိတ်တစ်လက်တည်းဖြင့်လုပ်ဆောင်နေသူ **وَالْعَاكِفِينَ** များအဖြစ်လည်းကောင်း -

(၃) **الرُّكَّعَ السُّجُودِ** အလ္လာဟ်ပြဌာန်းချက်များ ကို **الركوع** လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူများအတွက် ဖြစ်သည်။ လိုက်နာကျင့်သုံးသည်ဆိုရာတွင် အပြည့်အဝ၊ မခိုမကပ်၊ အတိုင်းအတာအပြည့် ဆောင်ရွက်သူ **السجود** များအတွက် ဖြစ်သည်။

(၄) ရူကုအိ၊ စဂျီဒဟ်ပြုသူအဖြစ်လည်းကောင်း

အထက်ပါ (၆/၁၊ ၂၊ ၃)တို့သည်မိမိတို့၏ အရေးကိစ္စတို့ကို အရောအနှောမပါ သီးသီး သန့်သန့်လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန်အတွက် **كعبة** ကျောင်းတော် 'ဗဟို ချက်မကြီး'ကိုအထူးတလည် စီမံပြုလုပ်ထား ရှိပြီး လူတို့၏ဦးနှောက်မှ ထွက်လာသော လူလုပ်တရားများမှကင်းစင် (**طهر**)စွာ ထားရှိရ မည်ဟု ဤကျောင်းတော်ကိုစတင် အုပ်မြစ်ချသူ သားအဖ (တမန်တော်အိဗ်ရာဟီမ်(အ)နှင့် သားတော် တမန်တော် အစ္စမာအီလ်(အ)) တို့ကို အထူးတလည်မှာကြားထားခဲ့ကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၁၂၅)တွင်ဖော်ပြထား၏။

وَعَهَدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودِ

It means the ways and means by which someone can reach the height with confidenc.

၄။ السَّالِمُ စည်းကမ်း၊ နည်းလမ်း၊ ဥပဒေနည်း ကျနေထိုင်ပြီး ချမ်းမြေ့သာယာ လျှက်ရှိသူဖြစ် ကာ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေချမ်းမြေ့ သာယာမှုတို့ကို ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားသူ

It means one who lives with law and order and peace and also maintains law and order and peace.

အရပ်တို့နေ့စဉ်အသုံးတွင် السَّالِمَةُ الخيل မြင်းများ၊ ညီညီညာညာတစ်စုတဝေးတည်း၊ ပြေးလွှားကြရာတွင် တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် တွန်းထိုး၊ ပိတ်ဆို့၊ နှောက်ယှက်၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုကြချေ။ အလွှာဟပ်ပြု လူ့ဘဝတည်ဆောက် မှုပြုမည့်သူများသည် အလွှာဟပ်စနစ် ဥပဒေသ ဘောင်အတွင်းသာ ပြည့်ပြည့်ဝဝနေထိုင်ကျင့်သုံး ကြရမည့် အကြောင်းကိုကုန်အာန် ၂:၂၀၈ တွင် ဖော်ပြထား၏။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً

၅။ السِّلْمِ وَالسَّلَا

နာခံ၊ ရိုက္ခိုး၊ လိုက်နာခြင်း

အလွှာဟပ်ဥပဒေသကိုတစ်လုံးတစ်ဝတည်း နာခံ၊ ရိုက္ခိုး၊ လိုက်နာခြင်း၊ နူးနူးညံ့ညံ့၊ သိမ် သိမ်မွေ့မွေ့၊ ရိုက္ခိုးကိစ္စ၊ ရိုက္ခိုးအနက်လည်း ပါဝင်သည်။

It means, to bow ,to surrender obedience so its basic significance is to bow and obey to the laws of Allah in totality. It contains the element of humil- ity and softness.

၆။ اسْتَسَلِمْتَ كَمَا الطَّرِيقُ

သူသည်လမ်း၏အလယ်မှလျှောက်သွားသည်။ ဘယ်၊ ညာဘေးဘီသို့မတိမ်းမယိမ်း။

قَالُوا سَلَامًا

ဘေးဘီ၊ ဘယ်ညာတိမ်းစောင်းခြင်းမရှိ၊ ကြည့်ရှုခြင်းမရှိပဲ အလယ်အလတ် လမ်းကြောင်း အတိုင်းသွားလာသည်။ မဖွယ်မရာ၊ ညစ်ညမ်း သိမ်ဖျင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိခြင်း။ ထို့ကြောင့် ဆိုလိုရင်းတရားမှာ အိန္ဒြေသိက္ခာမဲ့ခြင်း၊ အရှက် ကင်းမဲ့ခြင်း၊ မဖွယ်မရာ ညစ်ညမ်းမှုတို့မှ ကင်း ရှင်းပြီး မယုတ်မလွန်မှုတ၊ အချိုးအစားကျနေ ထိုင်ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်သည်။

To adopt a balanced way and avoid obsceneties, indecency, immodesty and unchastily.

၇။ اسْتَلَمَ الزَّرْعُ

ပျိုးခင်းစိုက်ခင်းသည်အညောက်အညွန့်၊ ပွင့်ဖူး၊ အသီးများဖြစ်ထွန်းဝေသာဖွံ့ဖြိုး၊ စည်ပင် ဝပြောလာသည်။

ဆိုလိုရင်းသဘောမှာ စနစ်တစ်ခုကိုကြိုးပမ်း အားထုတ်လုပ်ကိုင်မှုကြောင့် အကျိုးရလဒ် ကောင်းများခံစားရရှိခြင်း‘ကမ္မဗလ’ သဘော ပင်ဖြစ်သည်။

It means the crop has ripened, so that it means a system under which efforts bear fruit.

၈။ السَّلْمَةُ

ကိုယ်လက်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများနုည့် ပျော့ ပြောင်း၊ ပြေပြစ်၊ တင့်တယ်၊ လှပသည့် မိန်းမ သားတစ်ဦး၊

-ဆိုလိုသည့်သဘောတရားမှာ အလှအပ၊ တင့် တယ်မှု၊ ကြော့ရှင်းပြေပြစ်မှု။ السَّلَامُ ၏သဘော

ဆိုလိုရင်း အနှစ်ချုပ်ကို ကောက်နုတ်ကြည့်သော် ‘လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်၊ လမ်းကြောင်း’ ဟုအနက်အဓိပ္ပာယ်ရရှိ၏။

(က) လူတစ်ဦး၏အားနည်းချက်၊ ချို့ယွင်းချက်များကိုဖယ်ရှားကုစားပေးပြီး အရည်အသွေးကောင်းများကို ပျိုးထောင်ပေး၏။

(ခ) ဘေးအန္တရာယ်များမှ လုံခြုံကင်းဝေးစေပြီး လူ့ဘဝ၏နိမ့်ကျသိမ်ဖျင်းမှုများမှ ကြိုတင်ကာကွယ်ပေး၏။

(ဂ) လူ့ဘဝသက်တမ်း၏ မြင့်မားသော အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုများသို့ တက်လှမ်း ရောက်ရှိစေသည်။

(ဃ) မိမိတစ်ဦးတည်း အေးချမ်းသာယာသည့် ဘဝကိုတည်ဆောက်နေခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးကိုပါ အေးချမ်းသာယာမှု၊ စနစ်၊ စည်းကမ်းကောင်းမွန်မှုကို ထွန်းကားပေါ်ပေါက်ပြီး တဖြည်းဖြည်း လောကအဝန်းအဝိုင်း တစ်ရပ်လုံးသို့ အေးချမ်းသာယာမှုကို ထွန်းကား ပေါ်ပေါက်စေမည်။ တစ်ဖက်သား၏အကျိုးစီးပွားနှင့် စိတ်၏ အေးချမ်းမှုတို့ကိုပါ ဆောင်ကျဉ်းပြီးအားလုံးနှင့်သဟဇာတ၊ သင့်တင့်လျှောက်ပတ် ပြေလည်မှုကို ဖန်တီးလာတတ်၏။

ဤသို့သောအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ရန် လိုအပ်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ခြင်းတွင်

၁။ လူတစ်ဦးသည် အလ္လာဟ်ဥပဒေသများ၊ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များကိုနှစ်သက်သဘောကျ လက်ခံဖတ်ရှုရုံမျှမက လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးရန် လည်းလိုအပ်၏။

၂။ အလ္လာဟ်ဥပဒေသများကို တစ်ခုကောင်း၊ နှစ်ခု ကောင်းမျှရွေးချယ် ဦးစားပေးတဖက်သတ် ကျင့်သုံး ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ အားလုံးကို မပိုမလို၊

မျှတညီညွတ်၊ နှံ့နှံ့စပ်စပ်ကျင့်သုံးရန် လည်းလိုသည်။

၃။ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်တိုင်းတွင်၊ ရလဒ်ကောင်းများ ဖြစ်ထွန်းမည်မှာ သေချာသည်၊ တစ်ခု တစ်လေမျှပင် အကျိုးမဲ့အလဟဿ၊ အချည်းနှီး မဖြစ်နိုင်ပါ။

၄။ ဤသို့ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့်၊ တစ်ဦးချင်း တစ်ဦးချင်းရော အစုအဝေးတစ်ခုလုံး၏(نفس) ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး၊ အစွမ်းအစများ၊ မြင့်တက်လာကြပြီး၊ လူ့ဘဝတစ်ခုလုံး၊ သဟဇာတညီညွတ်မှုတ၊ အချိုးစားကျ လှပတင့်တယ်၊ ကောင်းမြတ်ခြင်းကြွယ်ပြီး၊ စိုပြေအေးချမ်းသည့် ဝန်းကျင်တစ်ရပ်အဖြစ်ထင်ရှား ထွက်ပေါ်လာမည့်အကြောင်းကုရ်အာန်(၂၀:၄၇)တွင် -

وَالسَّلَامُ عَلٰى مَنْ اتَّبَعَ الْهُدٰى

အလ္လာဟ်၏လမ်းညွှန်ကို ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာ ကျင့်သုံးသူတို့သည် အေးချမ်းသာယာ ပီတိဖြာနေကြမည်။

س ن ن

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

س ن ن ပါဝင်သော السُّنُّ သွား Tooth

တိရစ္ဆာန်များ၏ သွားအခြေအနေကို ကြည့်ပြီး ၎င်းတိရစ္ဆာန်၏အသက်ကို သိရှိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် السُّنُّ သည် ‘အသက်’ အသက်အရွယ်ဟု လည်းအနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

၎င်းမှတစ်ဆင့်တက်၍

[အများ السنَّة] السُّنَّة မျက်နှာ၊ ရုပ်ရည် မျက်နှာအသွင်အပြင် နည်းလမ်း၊ လမ်းကြောင်း၊ ဝါဒ၊

လမ်းစဉ် အယူအဆ
စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း၊ ဥပဒေ၊
အခြေခံဥပဒေ၊ နိယာမ

سُنُّنُ الطَّرِيقِ

လမ်း၏ရှင်းလင်းထင်ရှား၊ ကျယ်ဝန်းသော
အပိုင်း၊ ဤအရဗီအသုံးအနှုံးမှ လမ်း၊ နည်း
လမ်း၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေ၊ နိယာမ
စသည် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်၏။
ကုရ်အာန်(၁၇:၇၇)တွင်-

وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

ငါအရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသတွင် အပြောင်း
အလဲ တစ်စုံတစ်ရာမျှ သင်ရှာဖွေတွေ့ရှိမည်
မဟုတ်။ ကုရ်အာန် (၃:၁၃၆)တွင်-

فَدَخَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ

သင်တို့ထက်အလျင်က မြောက်များစွာ
သော အယူအဆမူဝါဒ၊ လမ်းစဉ်စနစ် (-ism)
များ လွန်မြောက်သွားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ش ر ك

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

الشَّرْكُ

တွယ်ကပ်နေခြင်း -To remain stuck

ရောနှောနေခြင်း -To get mixed up

ရောထွေးယှက်တင်ဖြစ်ခြင်း

(محيط အဘိဓာန်)

شَارَكَتُ فُلَانًا

ကျွန်တော်၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏အပေါင်း
အပါ(partner)ဖြစ်သွားသည်။

أَشْرَكَ الْأَمْرَ

ကိစ္စရှုတ်ထွေးနေသည်။

مُشَارَكَةٌ

တစ်ဦးသည် အခြားတစ်ဦးနှင့်အတူပူးတွဲ
လုပ်ကိုင်ခြင်း

فَلَانٌ شَرِيكَ فُلَانٍ

တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူသည် အခြား
တစ်ဦး၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်သည်။

الشَّرْكُ

(မုဆိုး၏) ထောင်ချောက်၊ လှည့်စားရန်
အကြံ၊ လှည့်ကွက် snare, trap (تاج)

شِرْكٌ

ရိုက်(က်)သည် ကုရ်အာန်ပါ အထူးဝေါဟာရ
တစ်ခုဖြစ်သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ-

အလ္လာဟ်မှလွဲ၍အခြားလူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဝတ္ထု
ပစ္စည်း၊ စွမ်းအား၊ အာဏာ၊ ပါဝါ တစ်ရပ်ကို
အလ္လာဟ်နှင့်တန်းတူအရည်အသွေး၊ ဂုဏ်ရည်၊
စွမ်းပကားရှိသည်ဟု မှတ်ယူလက်ခံယုံကြည်
ထားခြင်း

Shirk means to consider other authori-
ties equal to Allah's authority to consider
someone or something having the same
right, authority or power which Allah has.

လူလုပ် ဥပဒေသများသည် အလ္လာဟ်
ဥပဒေများနှင့်အတူတူဟုမှတ်ယူယုံကြည်ခြင်း

To consider the man-made laws
equal to the laws given by Allah.

ကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်ချက်တွင် -

(၁) စကြဝဠာအနန္တရှိ အရာအားလုံးကို လူသား
လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ခွင့်၊ ဆည်းပူးနိုင်စွမ်းရှိ၏။

အသုံးပြုနိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုနိုင်စွမ်းရှိ၏။

(၂) လူသားအားလုံးသည် လူဖြစ်နေခြင်းတွင်
အားလုံး အတူတူပင်ဖြစ်သည်။

(၃) လူသားဖြစ်ခြင်းအပေါ်အခြေခံ၍ တစ်ဦး
သည် အခြားတစ်ဦးထက် သာလွန်ကောင်းမွန်

မြင့်မြတ်ခြင်းမရှိ။ အားလုံးအတူတူပင်ဖြစ်သဖြင့် တစ်ဦးသည် အခြားတစ်ဦးပေါ်ချုပ်ချယ် အစိုးရခြင်း အလျှင်းမရှိ။

(၄) လူအားလုံးကို ထိန်းသိမ်း၊ ထိန်းကျောင်း၊ အစိုးရတော်မူသော တစ်ပါးတည်းသောအရှင်မှာ အလ္လာဟ်သာလျှင်ဖြစ်၏။

(၅) ထို့ကြောင့် လူအချင်းချင်းတွင်တစ်ဦးတစ်ယောက်အား 'သာလွန်ကြီးမြတ်သူ' ဟု ယူဆသတ်မှတ်ခြင်းသည် မိမိကိုယ်ကို လူအဆင့်မှ သေးသိမ်နိမ့်ကျအောင် ပြုလုပ်လိုက်ရာ ရောက်သည်သာမက အလ္လာဟ်နှင့်တန်းတူ အဆင့်သို့ ရောက်အောင်ပြုလုပ်ရာလည်းရောက်သည်။ ဤသို့ပြုခြင်းသည် **شُرْك** 'ရှိုရ်(က်)' အလ္လာဟ်နှင့် တုဖက်နှိုင်းပြိုင်၊ နှိုင်းယှဉ်တွဲဖက်ရာရောက်၏။ အလ္လာဟ်အဖို့ မည်သို့မျှနှစ်နာခြင်းအလျှင်းမရှိသော်လည်း လူသားအဖို့ရာ မိမိကိုယ်ကို မိမိထိပါး နှိပ်ကွပ် သေးသိမ်စေရာရောက်၏။

(၆) **شُرْك** ရှိုရ်(က်)-အမှုကိစ္စသည် လူသားအဖို့ အကြီးမားဆုံးသောပြစ်မှု (the biggest crime) ဟု ကုရ်အာန်က သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း၏။ အကြောင်းက လူသားသည်မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်နေရာမှန်မှ မိမိကိုယ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန် ၃၁:၁၃-

إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ
شُرْك ရှိုရ်(က်)သည်အမှန်ပင် အကြီးဆုံးသောပြစ်မှုပင်ဖြစ်သည်။

တစ်ပါးတည်းသော အရှင်မြတ်၏စနစ်

'သောင်ဟီးဒ်' **توحيد** Unity of Allah ဆိုသည်မှာ-

၁။ ဝဟီဖြင့်ထုတ်ပြန်ပြီး အစမှအဆုံး ကုရ်အာန် တစ်အုပ်တည်းတွင်တစ်လုံးမကျန် သိမ်းဆည်း

ထားသည့် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသများကိုယုံကြည်၊ လိုက်နာ၊ ကျင့်သုံးခြင်း။

၂။ **စကြဝဠာတစ်ခုလုံးကိုလေ့လာ၊ ထိန်းချုပ်၊ အသုံးချခြင်းသည် သောင်ဟီးဒ်ခေါ် တစ်ပါးတည်းသော အရှင်မြတ်၏စနစ်ကို ပုံဖော်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။** ဤသောင်ဟီးဒ်ကို ပျက်ပြားအောင် အနည်းငယ်မျှပင်ပြုခြင်းသည်လည်း **شُرْك** ရှိုရ်(က်)ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုသူကို **مُشْرِك** မုရှ်ရီ(က်)ဟုခေါ်၏။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ကျရောက်နေစဉ် ကာလက အောက်ပါ လူနှစ်မျိုးနှစ်စားကို တွေ့ရ၏။

(က)ရဟူဒီ၊ နဆွရာနီတို့သည် ရှေးတမန်တော်များ၏ နောက်လိုက်များဟု အခိုင်အမာပြောကြ၏။ ၎င်းတို့ကို ကုရ်အာန်က ရှေးကျမ်းရသူများ **اهل الكتاب** ဟုခေါ်၏။ လက်တွေ့တွင် သူတို့သည် လူတို့စီမံထားသော တရားတော်များကိုသာကျင့်သုံးနေခဲ့ကြသည်။

(ခ) အခြားတစ်အုပ်စုမှာ မည်သည့် ရှေးတမန်တော်များ၏နောက်လိုက်များဟု မပြောကြပါ။ မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင် အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆနှင့် မိရိုးဖလာအစဉ်အလာများ၊ နတ်ဘုရားများ စသည်တို့ကို ကိုးကွယ်၊ ဆည်းကပ်၊ အားထားကြ၏။ ၎င်းတို့ထဲတွင် အချို့သည် 'အလ္လာဟ်' ရှိကြောင်းလက်ခံသူများရှိ၏။ သို့သော် အခြားစွမ်းအား တန်ခိုးရှင်များကိုလည်း တွဲဖက်လက်ခံကြသေးသည်။

-ယင်း နှစ်မျိုးစလုံးကို 'မုရှ်ရီ(က်)များ' ဟု ကုရ်အာန်ကခေါ်၏။

-သူတို့အားလုံးသည် ကုရ်အာန်ကို လက်ခံယုံကြည်လိုက်နာခြင်းမရှိသဖြင့် ကာဖီရီးန်များဟုလည်း ကုရ်အာန်ခေါ်၏။

လက်တွေ့ အသက်ရှင်နေထိုင် နေ့စဉ်ဘဝ တွင် လူတစ်ဦးသည်(اهل الكتاب)ကျမ်းရသူများ အုပ်စုဝင်(ရဟူဒီ၊ နဆွရနီစသည်)ဖြစ်သည် ဖြစ်စေ၊ မဖြစ်သည်ဖြစ်စေ သူတို့သည် ကုန်အာန်၏လမ်းညွှန်ချက် အတိုင်းလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းမရှိဘဲ၊ လူကြီးသူမ အစဉ်အလာ ရှေးရိုးသို့မဟုတ်၊ သူတော်စင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အကြီးအကဲ ဦးညောဗျာ၊ ၊ တွန်းခိုးရှင်၊ ကယ်တင်ရှင်စသည်တို့၏ မူဝါဒလမ်းစဉ်တို့ကို အမည်နာမအားဖြင့် မည်သို့ ပင်ခေါ်ခေါ် ကုန်အာန်အရ သူသည် မရှိရိက်ပင် ဖြစ်သည်။

(الدين)ဒီးနှင့် သောင်ဟီးဒ် (သက်ဆိုင်ရာ စာလုံးတို့၏ ရှင်းလင်းချက်များရှေ့တွင် ဖော်ပြ ထားပြီး)

الصرراط المستقيم

ဖြောင့်မတ်၊ မှန်ကန်ပြီးရှေ့သို့လည်းတိုး၊ အမြင့်သို့လည်း တက်စေနိုင်သည့် ကုန်အာန်ပြ ဘဝလမ်းကြောင်းအတိုင်း ဘဝတည်ဆောက် ရေးပင်ဖြစ်သည်။

ဤ الدين အုပ်စုဝင်၊ သင်းပင်းဂိုဏ်းဂဏထာ လိုင်း၊ ဂိုဏ်းဂဏတည်ထောင်ခြင်း (Sectarianism) (مذهبية) တစ်ခုခုကိုလက်ဆုပ် လက်ကိုင်ပြု၍ ကုန်အာန်၏လမ်းညွှန်ချက်မှ သွေဖီ၊ ကွဲလွဲ အထွန် တက်၊ လိုတိုးပိုလျော့အမျိုးမျိုးပြုပြင်ခြင်းသည်လည်း ك شر ရှိရိက်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန် (၃၀:၃၁-၃၂) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား၏။

وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾ | وَكَانُوا شِيعًا كُلَّ حِزْبٍ
 مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِيهِمْ ۗ بِأَلْسِنَتِهِمْ فَرِحُوا ﴿٣١﴾

သင်တို့ မရှိရိက်များမဖြစ်ကြလေနှင့်။

မရှိရိက်ဆိုသူများတို့သည် သူတို့၏ الدين ဒီးကို အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာခွဲထုတ် (အမည် အမျိုး မျိုးပေး၍ ကျောင်းတော်ဝါဒ၊ ဂိုဏ်းဂဏအုပ်စု

ဖွဲ့ထား((၃၃)ဖွဲ့ဟုတောင် ဆိုကြ၏)ကြပြီး သီးခြား (sect)ဂိုဏ်းဂဏ ကျောင်းတော်ဝါဒ(مذهب)များ
 وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣٢﴾ | وَكَانُوا شِيعًا كُلَّ حِزْبٍ
 مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِيهِمْ ۗ بِأَلْسِنَتِهِمْ فَرِحُوا ﴿٣١﴾
 စဉ် အယူအဆ၊ နည်းနာများ(တွရီကာ) ကျင့်စဉ် ကျင့်ရပ်များဖြင့် ကျေနပ်၊ ပျော်ရွှင်ပီတိဖြစ်နေကြ သည်။ (ကုန်အာန် ၃၀:၃၁-၃၂)

الدين တွင် အလ္လာဟ်၏ လမ်းညွှန်မှု ကုန်အာန်ကို တစ်ခုတည်းသော ပြဋ္ဌာန်းချက် အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ ဂိုဏ်းတိုင်းတွင် သက် ဆိုင်ရာ အကြီးအကဲ၊ ဥညောင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ လမ်း ညွှန်မှုကို ပြဋ္ဌာန်း၏။ အမည်နာမအားဖြင့် အစွလာမ် (ဘာညာဘာညာ)မုစ်စလင် (ဘာညာ ဘာညာ)တို့ဖြင့်ခေါ်ဝေါ်ထားကြ၏။

အများစုသိရှိနားလည်၊ မှတ်သား၊ ကြားဖူး လက်ခံယုံကြည်ထားသည့်အတိုင်း၊ ရုပ်ထု၊ လူပုဂ္ဂိုလ် (သေသူ၊ ရှင်သူ)အား၊ ကိုးကွယ်ဆည်း ကပ်ပူဇော်ပသ အားကိုးအားထားခြင်းပြုမှသာ ‘ရှိရိက်’ဖြစ်သည်ဟု သိထားကြ၏။ ကုန်အာန် အရ အလ္လာဟ်ဥပဒေသ ကုန်အာန်ပါလမ်းညွှန် နှင့်မည်သည့် အယူအဆအတွေးအခေါ်၊ ဘဝနေ နည်းကို အတူတွဲဖက် ဆွဲကိုင်ထားသည်ဖြစ်စေ အစားထိုးထားသည်ဖြစ်စေ ယင်းတို့သည် ရှိရိက်ပင် ဖြစ်သည်။ ကုန်အာန် (၁၂:၁၀၆)တွင်-

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

လူတို့အနက်အများဆုံးသောသူတို့သည် အလ္လာဟ်ဥပဒေသကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူများမ ဟုတ်သော မရှိရိက်များသာဖြစ်၏။

Most of them profess belief in Allah yet continue to practise shirk. (12:106)

အကျဉ်းချုပ် အချက်များဖြင့် ဖော်ပြရသော် ၁။ အလ္လာဟ်၏ ဂုဏ်တော်များကို သော်လည်း

ကောင်း အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသများကိုသော်လည်းကောင်း အခြားလူပုဂ္ဂိုလ် တစ်စုံတစ်ရာနှင့် တန်းတူတွဲဖက်ခြင်း သို့မဟုတ် တူညီစွာလက်ခံယုံကြည်ခြင်းသည် ရှိရိက်ဖြစ်သည်။

၂။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်သာ အားလုံးထက် အကြီး အမြတ်ဆုံးသော အရှင်ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်ပြုစု ပျိုးထောင်ထားသည့် လူသားအားလုံး၊ လူဖြစ်ခြင်းတွင် တန်းတူရည်တူပင်ဖြစ်သည်။ ဤအချက်ကို ဥပေက္ခာပြု၍ အခြားသူ(လူ)တဦးအား မိမိထက်သာလွန်ကြီးကဲမြင့်မြတ် အစိုးရသူဟုစွဲယူ ယုံကြည်ခြင်းသည်လည်း ရှိရိက်ကပင်ဖြစ်သည်။

၃။ ကုရ်အာန်တွင်အတိကျ ဖော်ညွှန်းလမ်းညွှန်ထားသည့် နည်းဥပဒေသ(Code of life)မှလွဲ၍ အခြားမည်သည့် ဝါဒလမ်းစဉ်၊ ပုံစံ၊ စနစ်၊ လမ်းကြောင်းကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းစသည် ရှိရိက်ဖြစ်သည်။

၄။ တစ်ကျမ်းတည်းသော ကုရ်အာန်ဖြင့်လမ်းပြနေသော **الدين** အတိုင်း ယုံကြည်သူများလက်တွဲ၍ စုပေါင်းပြီး လိုက်နာကျင့်သုံးကြခြင်းဖြင့်-

«**أهل السنة والجماعة**» (အလ္လာဟ်တို့၏အကျိုးစီးပွားကို အကျိုးစီးပွားဆွဲကိုင် ထားကြလျှင် တစ်ခုတည်းမဖြစ်နိုင်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ ယခုတွေ့မြင်နေရသည့် ကျောင်းတော်ဝါဒ၊ ဂိုဏ်းဂဏ (Sectarianism)သည်ရှိရိက်ပင်ဖြစ်သည်။

(ကုရ်အာန် ၃၀:၃၁-၃၂)

၅။ အလ္လာဟ်ပြတစ်ခုတည်းသော လူ့ဘဝတည်ဆောက်နည်း;(Code of life) အတိုင်း အားလုံးက ယုံကြည်၊ လိုက်နာကြခြင်းကြောင့် ဖြစ်ထွန်း

လာမည့် တစ်လောကလုံးတွင် **أمة**တစ်မိသားစုသာရှိရမည့် **توحيد**သောဝါဒစနစ်ကို သေဖီဆန့်ကျင်မှုအားလုံးသည်ရှိရိက်ပင်ဖြစ်၏။

၆။ ပြုမိမှားတတ်ကြသည့်အသေးအဖွဲ့၊ အမှားအယွင်း၊ အတိမ်းအစောင်း၊ ချို့ယွင်းအားနည်းချက်များအတွက် ကုရ်အာန်ပါမုန်ကန်သော ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့်သန့် စင်ဖယ်ရှား ပျောက်ပျက် လွင့်စင်စေနိုင်သော်လည်း **شرك** ရှိရိ(က်) အမှုကျူးလွန်ခြင်းကိုကာကွယ်ရန်၊ ဖယ်ရှားပစ်ရန်နည်းနာ တစ်စုံတစ်ရာ အလျှင်းမရှိကြောင်း ကုရ်အာန်(၄:၁၆)တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား၏။

اللَّهُ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

ရှိရိက်မှလွဲ၍ အခြားပြစ်မှုငယ်များအတွက် ကုရ်အာန်ပါ ပြုပြင်လုပ်ကိုင်မှုတို့ဖြင့် သန့်စင်ဖယ်ရှားနိုင်လင့်ကစား ရှိရိက် အမှုကျူးလွန်ခြင်းကိုကား ကာကွယ်ဖယ်ရှားရန်နည်းလမ်းမရှိပြီ။

There is possibility that the ill-effect of minor short-coming may be removed through good action but no protection is available to those who commit shirks.

وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

ရှိရိက် အမှုကျူးလွန်သူသည်ကား အလ္လာဟ်ပြဥပဒေသ(စနစ်၊ လမ်းကြောင်းမှန်၊ ပန်းတိုင်၊ ရည်ရွယ်ချက်တို့) မှအဝေးကြီးဝေးကွာရာဆီသို့ ရောက်ရှိနေလေပြီ။

Shirks takes a person very far away from the right path.

(ဤအာယတ်နှင့်သဘောတရားခြင်းတူသည့် ၄:၄၈ ကိုပါ လေ့လာမှတ်ယူပေးပါ။)

ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး၏ အနှစ်ချုပ်မှာ-

လူသားတို့သည် မိမိတို့၏ လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနစလုံး၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာအတွက် **شرك** ရှိရန်စနစ်ကို သဘော ပေါက်ပြီး မိမိကိုယ်တိုင် ကင်းရှင်းစွာ နေထိုင်ပြီး အလ္လာဟ် ပြဉာဏ်အသက်(ကုန်အာန်) တစ်ခုတည်း ဖြင့် ကျန်လူသားများကို ပါသိနားလည် သဘော ပေါက်ရန် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေး၍ အလ္လာဟ်၏ စနစ်ကို တစ်လောကလုံး၏ အကျိုး ငှာ မဖြစ်မနေတည်ဆောက်ရေး**لا اله الا الله** ပင်ဖြစ် သည်။

ဤသဘောတရားကို ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်းမှုကို ကုန်အာန်(၃:၆၃)တွင်အချက် ၃ ချက်ကို အကျယ်ချဲ့ပြောဆိုထား၏။

نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ

၁။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အလ္လာဟ်(ဥပဒေသ)မှလွဲ၍ အခြား အခြားသောအရာ(ဥပဒေသ၊ စနစ်၊ လမ်းစဉ်၊ အတွေးအခေါ်) များကိုနာခံလိုက်နာခြင်းအလျှင်းမပြုကြပါ။

وَلَا نُنْشِرُكَ بِهِ شَيْئًا

၂။ ကျွန်ုပ်တို့သည်အလ္လာဟ် (ဥပဒေသ)နှင့် အခြားတစ်စုံတစ်ရာကိုမျှအလျှင်း တွဲဖက် ပေါင်းစပ်၊ နှိုင်းယှဉ်၊ ယုံကြည်လိုက်နာခြင်း အလျှင်း မပြုကြပါ။

وَلَا يَتَّخِذُ بَعْضُنَا بَعْضًا رِبًّا بَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ

၃။ ကျွန်ုပ်တို့လူသားအချင်းချင်း ထဲမှပင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှကိုးကွယ် ဆည်းကပ်အားထား၊ ပူဇော်ပသစရာဟုလုံးဝမမှတ်ယူကြပါ။

فَأَنْ تَوَلَّوْا

အကယ်၍ (အထက်ပါ အချက်များမှ) နောက်လှည့် ကျောခိုင်းသွားကြလျှင်

فَقُولُوا أَشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

(လုပ်ကြပါ။ သင်တို့ကြိုက်ရာသင်တို့ လုပ်ကြပါ) ကျွန်ုပ်တို့ကတော့ အလ္လာဟ် ဥပဒေ သ

ကိုသာ လိုက်နာကျင့်သုံးသူ(ဝါ)မုစ်လင်မ်များဖြစ်ကြောင်းသက်သေအဖြစ်မှတ်ထားပါ။ (၃:၆၃) (မှတ်ချက်။ ။မုစ်လင်မ်နှင့်မုရ်ရီကသည် ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးများဖြစ်သည်။)

အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသ၊ စည်းကမ်း (ကုန်အာန်)နှင့် ဆန့်ကျင်သည့်အတွေးအခေါ်၊ ကြံစည်အားထုတ်မှု၊ ကြိုးစားမှု၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု၊ လုပ်ရပ်၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သူစသည်တို့ အားလုံးကို တစ်လုံးတစ်ဝတည်း (شيطان) ရှိုင်တွာန် ဟု ကုန်အာန်က သတ်မှတ်ထား၏။ လိုရင်းပြောရသော် အလ္လာဟ်ဥပဒေသသည် ကုန်အာန်။ ၎င်း၏ဆန့်ကျင်ဘက်သည်ရှိုင်တွာန်။ ယင်းနှစ်မျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ ကုန်အာန်(၁၆:၉၈-၁၀၀) တွင် အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထား၏။

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ

مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(အို-တမန်တော်)ကုန်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ဥပဒေနှင့်အညီ သင်လူ့ဘဝ၏စနစ်စီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်ပြုဆိုလျှင် ယင်းစနစ်နှင့် စီမံကိန်းများ၏ (شيطان) ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူအင်အားစုကို အစဉ်မပြတ် တွန်းလှန်ပစ်ရန် သတိအနေအထားတွင်ရှိရမည်။ (၁၇:၆၄-၆၅ကိုပါဆက်လေ့လာပါ။)

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى

رِبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

(شيطان)ရှိုင်တွာန်သည်

၁။ အလ္လာဟ်ဥပဒေသ၊ ကုန်အာန်နည်းကျ လူ့ဘဝတည်ဆောက်သည့်စနစ်၏ မှန်ကန်မှုကိုသဘောပေါက် လက်ခံယုံကြည်ပြီး

၂။ ယင်းစနစ်၏ပြည့်ဝစုံလင်၊ ခိုင်မာစိတ်ချရမှုအပေါ် လုံးဝဥသယုံယုံပုံလွဲအပ်ထားသူတို့ အပေါ်

မည်ကဲ့သို့သော ဩဇာအာဏာမျှ လွမ်းမိုးမှုမျှ အလျှင်းမရှိပြီ။ ကုရ်အာန်(၁၇:၆၄-၆၅)

اتَّمَا سُلْطَانَهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ
وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

ရှင်တို့ကဲ့သို့ သူ့ကိုအဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့သူ များနှင့် အလွှာဟံ့ဥပဒေကို တစ်နည်းနည်း ရှိရက်ပြုသူများအပေါ်၌မိမိ၏ ဩဇာအာဏာကို လွမ်းမိုးချယ်လှယ်နိုင်သည်။ (၁၆:၁၀၀)

The Satanic forces overpower only those who seek their friendship and those setup peers to Allah. (The Quran 16:100, also 2:28, 2:256, 3:57, 13:27, 47:26)

ش ط ن

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

شيطان နှင့်ဆက်စပ်နီးနွယ်နေသည့် စာလုံး ပေါင်းရှိသောဝေါဟာရ၏အဓိပ္ပာယ်တို့မှာ-

شَطْنٌ ကောင်းစွာကျစ်ထားသည့် ရှည်လျား ခိုင်မာသောကြိုး

-a string which is long, twisted and strong.

بئر شَطُونٌ

နက်ရှိုင်းလှသော ရေတွင်းတစ်တွင်း

-a well which is very deep

(မှတ်ချက်။ တမန်တော်ယူဆွမ်း(အ) သည် သူ့ အစ်ကိုကြီးများ၏ သွေးခွဲရေး အကြံအစည် ကြောင့် ရေတွင်းနက်ထဲ ရောက်ခဲ့ရသည့် သာဓကကိုနှလုံးသွင်းပါ။)

شَاطِئِنٌ، شَطِيْنٌ

ဝေးလံသောနေရာရှိ မည်သည့်အရာကိုမဆို ခေါ်သည်။ Anything which is very far.

(မှတ်ချက်။ အစ်ကိုကြီးများရဲ့ သွေးခွဲမှုအကြံ အစည်ကြောင့် တမန်တော်ယူဆွမ်း(အ)သည်

တရပ်တကျေးသို့လွင့်စင် ရောက်ရှိသွားရသည် ကို နှလုံးမူပါ။)

شَطْنٌ = بَعْدَ، شَطٌّ (ဝေးကွာခြင်း)။

အနက်တူစာလုံးများ:Synonyms (အဘိဓာန် သုတေသီ-ရမာနီ)

အဘိဓာန် သုတေသီ အိတ်နီဖာရိစ်က အခြေခံအကျဆုံးအနက်အဓိပ္ပာယ်တို့မှာ-

شَطْنٌ ဝေးရာသို့ထွက်ခွာသွားသူ

It means that a person who went away.

شَطْنٌ صَاحِبُهُ မိမိအဖော်၏ ရည်ရွယ်ချက် နှင့် လမ်းညွှန်ချက်ကို ဆန့်ကျင်သူ

It means that a person opposed the intention as well as direction of his companion.

ဆန့်ကျင်သွေဖယ်ခြင်းအနက်ကိုဆောင်၏။

opposition and rebellion (Lane)

အထက်ပါ အသုံးအနှုန်းများ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်မှ အောက်ပါဆိုလိုရင်း သဘောကို ရရှိ၏။

၁။ အလွှာဟံ့အရှင်မြတ်၏ ကောင်းချီး ချမ်းသာ မှ ကင်းဝေးနေသူ၊ လူ့ဘဝသက်တမ်း၏သာယာ ချမ်းမြေ့မှုကင်းမဲ့နေသူ

One who is away from Allah's blessings, away and devoid of life's pleasant things.

၂။ လမ်းမှန်ကိုစွန့်လွှတ်ပြီးလမ်းမှားကိုလိုက်နာသူ

One who follows a wrong path, leaving aside the right one.

၃။ သွေဖီဆန့်ကျင်သူ -Rebellious one

ကုရ်အာန်တွင် ရှင်တို့ကဲ့သို့ပတ်သက်၍ အကျည်းတန်သောမြေပွေး (an ugly serpent)

ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြင်းပြသောရေငတ်ခြင်း (the intensity of thirst) ဟုသုံးနှုန်းထားပုံကို

ကုရ်အာန်(၃၈:၄၁)တွင် အိုင်ယုဗ်(အ) အကြောင်း နှင့်ပတ်သက်၍ဖော်ပြထား၏။

شَاطًا، يَشِيظُ، شَيْظٌ

လောင်ကျွမ်းပျက်စီးသွားသည်။
to get burnt, to get destroyed

شَاطَ السَّمْنُ وَالرَّيْتُ

ဆီသည် အလွန်ပူပြင်းလာရာမှ တောက် လောင်လုနီးပါး ဖြစ်သည်။

The oil got so hot that was near burning.

ထို့ကြောင့်ရှိုင်တွာန်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ- ဆန့်ကျင်၊ ဖီလာ၊ သောင်းကျန်းသူ၊ အဖျက် သဘော၊ အနှုတ်လက္ခဏာဆောင်သော အရည် အသွေး၊ မီးလောင်လွယ်သော၊ စိတ်လှုပ်ရှား သောအရည်အသွေးရှိသူ

-The rebellious one having destructive or negative qualities or inflammable qualities.

ရှိုင်တွာန်၏ Defination အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို ချက် တိုရင်းလိုရင်းကို ကုရ်အာန်(၁၉:၄၄)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَانِ عَصِيًّا

ရှိုင်တွာန်ဆိုသည်မှာ ရဟ်မာန်ရှင်အလ္လာဟ် ၏(ဥပဒေသများ)ကိုခြားနား၊ ထောင်ထား၊ ဆန့်ကျင်၊ ပုံကန်၊ သွေဖီသူပင်ဖြစ်သည်။

Shaitan is one who revolts againts the orders of Allah.

အမျက်ဒေါသ (တည်းဟူသော စိတ်လှုပ်ရှား မှု) ရှိုင်တွာန်သည်အသိဉာဏ်မဲ့၊ အကျိုးမဲ့မှား ယွင်းသောအပြုအမူ၊ အပြောအဆို၊ အကြံ အစည်များကိုပေါက်ပွားစေနိုင် သဖြင့်ယင်းစိတ် အခြေအနေ အမျက်ဒေါသ တည်းဟူသော ရှိုင်တွာန်၏အကြောင်း တမန်တော်မူဆာ(အ) နှင့် ပတ်သက်သည့်ကိစ္စကို ကုရ်အာန်(၂၈:၁၈)

တွင်အောက်ပါအတိုင်းပြထား၏။

فَوَكَرَهُ مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ

တမန်တော်မူဆာ(ﷺ)သည် တဖက်ရန်သူ အား လက်သီးဖြင့်ထိုးချလိုက်ရာ ထိုသူ(ပွဲချင်း ပြီး) သေသွားခဲ့သည်။

قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ

‘ငါသည်အမျက်ဒေါသ၏ဖိစီးမှု ရှိုင်တွာန် ကြောင့်ဤသို့ပြုမူရလေပြီ။ ဤသို့အမှန်ပင် မဖြစ်သင့်ပါ။ ဤမဖြစ်သင့်သည့်အကြောင်း တရားမှ(ယခုအမျက်ဒေါသ ရှိုင်တွာန်ကြောင့်) ဝေးကွာသောအခြေအနေ တစ်ရပ်သို့ ဆိုက် ရောက်ရလေပြီ’ဟုမူဆာ(ﷺ)က ဆိုလေသည်။

إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ

ယင်းအမျက်ဒေါသ (တည်းဟူသော) စိတ် လှုပ်ရှားမှုရှိုင်တွာန်သည် အသိဉာဏ်မဲ့ ဆောင် ရွက်တတ်သည့် အထင်ရှားဆုံးသော ‘ရန်သူ’ သွေးခွဲသူပင်ဖြစ်သည်။

အလားတူပင် ညီအစ်ကို၊ မောင်နှမ၊ မိသားစုအတွင်း သွေးကွဲအောင် ကြံစည်ပြုမူ များကိုလည်း ‘ရှိုင်တွာန်’ဟုတင်စားသုံးစွဲ၏။ ၎င်းသည်လူတို့အဖို့ ထင်ရှားပေါ်လွင်သော ‘ရန်သူ-သွေးခွဲသူ’ဟုတမန်တော် ယူဆွဗ်(အ)နှင့် ပတ်သက်၍ကုရ်အာန် (၁၂:၅)တွင်-

قَالَ يَا بَنِيَّ إِنِّي أَخَوَتُكَ

‘သားသားငယ်ထွေး (မောင်ယူဆွဗ်လေး) သားရဲအိပ်မက်အကြောင်းကို မင်းရဲ့အစ်ကိုကြီး များအား မပြောပြလိုက်နဲ့နော်။’ ဟုတမန်တော် ယာကူဘ်(အ)က မှာကြားထား၏။

فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا

‘မင်းအစ်ကိုကြီးတွေက မင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး မကောင်းတဲ့အကြံအစည်များကို ကြံကြံမှာကို

အဖေကြီး စိုးရိမ်လွန်းလှပါတယ်ကွယ်။’

اِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

ဒို့မိသားစုသွေးကွဲပြီး ကစဉ့်ကလျားဖြစ်၊ တစ်နေရာစီ ဝေးကွာ လွင့်စင်မည့်(အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိစေမည့်) ရှိုင်တွာန်အင်အားစုသည် လူတို့အဖို့ရာထင်ရှားသော ‘ရန်သူ၊ သွေးခွဲသူ’ ပင်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်စနစ်ကို သွေဖီဆန့်ကျင်သူတို့၏ ဦးစီး ရှေ့ဆောင်တို့ကိုလည်း (شَيْطَانُ)အများ ကိန်း(شَيَاطِينُ)ရှယာတိုးန့်ဟု ကုရ်အာန် (၂:၁၄) တွင် ဖော်ပြထား၏။

ကုရ်အာန် (၂:၁၈၂) နှင့် (၃၈:၃၅) တို့တွင် တမန်တော်ဆိုလိုမာန်(အ)က ဆိုးသွမ်းရိုင်းစိုင်း သော လူမျိုးအုပ်စုတို့အား နာခံတတ်အောင် ပြုလုပ်ပြီး အလုပ်များစေခိုင်း၏။ ၎င်းသူတို့ကို လည်း ရှယာတိုးန့်ဟုခေါ်၏။

ش ف ع

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

شَفَعٌ ပစ္စည်းတစ်ခုကို အခြားပစ္စည်းတစ်ခုဖြင့် ယှဉ်တွဲလိုက်ခြင်း၊ ပစ္စည်းနှစ်ခုကို တစ်ခုနှင့် တစ်ခုအတူတူထားခြင်း၊ ဤသို့ဖြင့် တစ်စုံ တစ်တွဲ၊ အစုံတစ်စုံ (စုံ ဂဏန်း)ဖြစ်သွား၏။ ထို့ကြောင့် شَفَعٌ ကို زَوْجٌ(တစ်တွဲ၊ တစ်စုံ) ဟုပင် ခေါ်ပါသည်။ ၎င်း၏ဆန့်ကျင်ဖက်မှာ وَتْرٌ တစ်ခုတည်း၊ အထီးတည်း(မဂဏန်း)။

شَفَاعَةٌ ရှုဖာအဟ်(အူရ်ဒူအသံထွက် ရှုဖာအတ်) (၁) အခြားသူတို့အားအကူအညီပေးခြင်း၊ သာ ကြောင်း၊ နာကြောင်း သတင်းမေးမြန်း ခြင်းဖြင့် အတူတူရှိနေခြင်း

(၂) အသနားခံခြင်း၊ တစ်ဖက်သားကိုကူညီချင် သဖြင့် သူနှင့်အတူတွဲရပ်နေပြီး သူ့အတွက် အသနားခံ ပန်ကြားပေးခြင်း၊ ဆုဒိုအာ တောင်း ဆိုခြင်း။

شَفَعَ فَلَانٌ لِفَلَانٍ

လူတစ်ဦး အခြားတစ်ဦးအတွက်ကူညီ ရိုင်းပင်းသူအဖြစ် လာရောက်ပြီး၊ ယင်းသူအလို ရှိသည်များရရှိရေးအတွက် ရှာဖွေပေးသူဖြစ် သွား၏။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်သည် လူ့ဘဝတွင် လူတို့အား တစ်ကိုယ်တစ်ကာယ တစ်ဦးချင်း ရပ်တည်အသက်ရှင်နေခြင်းထက် အများနှင့် အတူလက်တွဲ၊ ပူးပေါင်း၊ ဆက်ဆံ၊ နေထိုင်၊ အသက်ရှင်ကြရေးကို သင်ကြားပို့ချလမ်းပြ၏။ ဤသို့ပြုလုပ်မှသာ လူတိုင်း တာဝန်ဝတ္တရားများ အတွက် လိုအပ်သည့် အရည်အသွေးများ ပွား များမြင့်တက်လာပြီး نفس(နတ်ဖိစ် Human personality)လူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများ ပွားများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်စရာအကြောင်းများရှိ၏။ ထို့ကြောင့် လူမှုဘဝရှင်သန် ထက်မြက်တိုးတက်ရေး လမ်း ညွှန် အဖြစ် ကုရ်အာန် (၅:၂) တွင်-

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى

လူသားတို့၏ ဘဝရှင်သန်တိုးတက် ထက်မြက်ရေး အရေးကိစ္စများနှင့် လူ့ဘဝ တစ်လျှောက်ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်ကျင့်ဝတ် များ တည်ဆောက်ရေးတွင် အသင်တို့သည် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ကူညီ ယိုင်းပင်းမှု ပြုကြကုန်။

وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

လူသားတို့အားအညွှန်တုံးစေမည့် အရည် အသွေး ညံ့ဖျင်းသေးသိမ်စေနိုင်သည့် ကိစ္စရပ်

များတွင်လည်းကောင်း၊ လူသား အချင်းချင်း ရန်ငြိုးဖွဲ့ ရန်မူ၊ တိုက်ခိုက်မှုများတွင် လည်းကောင်း အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ကူညီ ယိုင်းပင်းမှုလုံးဝ မပြုကြကုန်နှင့်။

အထက်ပါသဘောတရားကိုပင် ရှုထောင့် အခြား တစ်မျိုးမှထပ်မံ လမ်းညွှန်ထားပုံကို ကုရ်အာန်(၄:၈၅) တွင်တွေ့ရပြန်ပါသေးသည်။

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِمَّا

မည်သူမဆို ကောင်းသောကိစ္စတွင် ကြား ဝင် တိုက်တွန်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်အံ့။ ယင်းသူအဖို့ ယင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် ကောင်းသောအကျိုးရလဒ် မှဝေစုဝေပုံရရှိအံ့။ အလားတူပင် -

وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِمَّا

မည်သူမဆို ဆိုးယုတ်သော အမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက် မှုပြုအံ့။ ထိုသူအဖို့ ယင်းဆောင်ရွက်ချက်၏ ဆိုးကျိုး အတွက်တာဝန်ရှိအံ့။

وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

အလ္လာဟ်သည် အရာရာတိုင်းကို သူ သက်ဆိုင်ရာ သက်ဆိုင်ရာအတိုင်းအတာ၊ အချိုး အစားနှင့် အညီဖြစ်ထွန်းစေထားသည်။

(You will implement your programme depending on yourself alone.) If anyone stands by you, he will have share in the good results which accure and if anyone stands by your opponents, he will have share in the evil consequences which follows. Allah is the dispenser of all things.

(The Qur'an 4:85)

ရှုဖွယ်အဟိန်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ တွေ ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကလေးဘဝထဲက အစွလာမ်ဘာသာရေး တရားပွဲများက၊ မိဘ

ဆရာသမားများထံက ကြားဖူးခဲ့ကြတဲ့အကြောင်း လေးတွေကိုခဏစဉ်းစားကြည့်ကြစို့လား။

قيامه ကိယာမဟ်-ကမ္ဘာတရားစီရင်မည့်

အချိန်ကာလရောက်ရှိလျှင်လူတိုင်း ကောင်းမှု ဆိုးပြစ်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး စာရင်းအင်း စစ်ဆေးခံရမယ်။ အပြစ်ငရဲနတ်ရှိသူတွေကို ဂျဟန္နမ် ငရဲကျစေ ဟုအမိန့်ထုတ်လိုက်သည့် အခါ အလ္လာဟ်အနီးအပါး ဝင်ထွက်နိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များသည် တမန်တော်များသာဖြစ်သည်။ တမန်တော်တွေအားလုံးအနက် အထူးအခွင့် အရေးအရဆုံးက တမန်တော်တို့ရဲ့နောက်ဆုံး တမန်တော်၊ ခါသေမွန်နဗီယီးန၊ ရဟ်မသွလ် လီလ်အာလမီးန၊ ဝဆိ လတိုနာ၊ ဖိဒါရိုင်းန၊ ရှာဖိအိလ် မုဇ်နီဘီးန-တမန်တော် မုဟမ္မဒ် မုစ်တွဖဟ် အဟ်မဒ် မုဂျီသဗာ(ﷺ)သည် ဂျဟန္နမ်ငရဲရောက်မည့် သူများအား ချွတ်ကယ် ခွင့်အတွက် အလ္လာဟ်ထံ ကြားဝင်အသနားခံ ပေးမည်။ တမန်တော်၏ကြားဝင်အသနားခံ ပေးခြင်းကို အလ္လာဟ်က လက်ခံသဘောတူ မည်။ တစ်ယောက်မကျန် အားလုံး ဂျန္နုတ်ထဲဝင် သွားပြီးမှ တမန်တော် နောက်ဆုံးမှဝင်မည်။ ဒါ ရှုဖွယ်အဟိန်အကြောင်းကြားဖူးနားဝပါပဲ။

ရှေးကျမ်းရ ပုဂ္ဂိုလ်များအနက် ယဟူဒီများ သည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေသ ကျမ်းတစ်ကျမ်းရရှိ၏။ လူတိုင်း လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက်တူညီသော အကောင်း၊ အဆိုးရလဒ်ကို ပြုလုပ်သူရရှိခံစားရမည်ဆို သည့် قانون مكافات عمل Law of Requitall ကို ယင်းသူတို့လက်ခံ သက်ဝင်ခြင်းမရှိကြောင်း ကုရ်အာန်ထဲတွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ الْأَمَنَ كَانَ هُودًا
أَوْ نَصَارَى

ယဟူဒီနှင့် နဆွရာဖြစ်ကြသူများသာလျှင် ဂျန္ဒုတ်သို့ဝင်ရောက်နိုင်မည် ဖြစ်၏ဟု ယဟူဒီနှင့် နဆွရာ ဘာသာဝင်တို့ကပြောကြပါတယ်။

အထက်အာယတ်ပါအချက်များအရ ဂျန္ဒုတ် ဝင်နိုင်ဖို့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်၊ ကျင့်သုံးလိုက်နာမှု တို့ဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ ယဟူဒီဘာသာဝင်များနှင့် နဆွရာဘာသာဝင် ဖြစ်ဖို့သာလိုပါသည်။ ယဟူဒီနှင့် နဆွရာတို့က ပဲပြောကြတာပါ။

ဆက်လက်ပြီးကုရ်အာန် (၅:၁၈)တွင်-
وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ

ယဟူဒီဘာသာဝင်နှင့် နဆွရာဘာသာ ဝင်တို့သည် အလ္လာဟ်အရှင်၏သား၊ သမီးများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းပြင်အရှင်အချစ်တော်များ လည်း ဖြစ်ကြသည် ဟုပြောဆိုကြသည်ဟု ပြောဆိုကြ၏။

وَقَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً

ယဟူဒီနှင့် နဆွရာတို့က၊ ငါတို့တွေ ဘယ်သောအခါမျှ ဂျဟန္နမ်သို့အလျှင်းသွား ကြရမည်မဟုတ်။ သွားကြရလျှင်လည်းရက် အနည်းငယ်သာသွားကြရမည်။ ငါတို့၏အရှင် သခင်များ ကြားဝင် တောင်းပန်အသနားခံပေး ကြလျှင်ဂျဟန္နမ်မှပြန်ထွက်လာကြရမည်။

ဤအတွေးအခေါ်များပေါ်အခြေခံ၍ ယင်း ယဟူဒီနှင့်နဆွရာတို့၏ ဆန်းပြားသော ယူဆ ချက်များကိုသူတို့၏ ‘သလ်မူဒ်’ကျမ်းတော်ကြီး တွင်ပါသည့်အတိုင်းဖော်ပြရလျှင်-

အာခိရဟ် တမလွန်အချိန်ကျရောက် သည့်အခါ တမန်တော်အိဗ်ရာဟိမ်း(အ)သည် ဂျဟန္နမ်၏တံခါးဝတွင် ထိုင်စောင့်လျက် ဝင်လာ သမျှသော ခတ္တနာ(အရေပြား၊ လှီး)ဖြတ်ထားပြီး သည့် အစွရရာအီလီအမျိုးသားတို့အနက် ကြီးမား

သော ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့သူတို့ကိုစွန့်ပတ်သက်ပြီး တမန်တော်အိဗ်ရာဟိမ်း(အ)က အထူးအစီအစဉ် တစ်ရပ်ဆောင်ရွက်ပုံမှာ-ခတ္တနာမပြုရသေးမီ သေဆုံးသွားသော ကလေးငယ်များ၏မလှီးဖြတ် ရသေးသော အရေပြားများကို ခွာယူပြီးပြစ်မှုကြီး များကျူးလွန်ခဲ့သူတို့၏ ခတ္တနာဖြတ်ထားပြီး သော (ရွှေပန်း)ထိပ်တွင်ဖုံးအုပ်ပေးလိုက်ပြီး ခတ္တနာမဖြတ်ရသေးသကဲ့သို့ပြုလိုက်၏။ ယင်း သူတို့ကိုဂျဟန္နမ်ထဲသို့ ရက်အနည်းငယ်အတွက် ပေးဝင်လိုက်၏။

(သိလ်မူဒ်ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ-၄၀၄)

အလားတူပင် အစွရရာအီလီတို့ ဂျဟန္နမ်ငရဲ သို့ဝင်ရခြင်းသည် ထုံးတမ်းအစဉ်အလာအရသာ ပြုလုပ်ရခြင်းမျှဖြစ်သည်။ ဂျဟန္နမ်ငရဲမီးသည် အစွရရာအီလီတို့အား ပူပြင်းလောင်ကျွမ်းမှုမသက် ရောက်နိုင်ချေ။

(သိလ်မူဒ်ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ ၆၀၅)

အလားတူEncyclopaedia of Jews ဂျူး စွယ်စုံကျမ်းတွင် အပြစ်ငရဲကျူးလွန်သူ၊ အစွရရာ အီလီတို့အားဂျဟန္နမ်ငရဲမီးသည် မလောင်ကျွမ်း စေနိုင်။ ထို့ကြောင့်သူတို့သည်ဂျဟန္နမ်(ငရဲမီး) တံခါးဝသို့သွားရောက်၍ သတင်းပို့ စာရင်းသွင်း ရုံမျှသာဖြစ်ပြီး ခိုဒါအရှင်မြတ်ထံသို့ပြန်လာကြရ ပါမည်။ (ဂျူး-စွယ်စုံကျမ်း၊ အတွဲ ၅၊ စာမျက်နှာ ၅၈၃)

နောင်တမလွန်ဘဝ၏လွတ်မြောက် အောင် မြင်မှု သက်သက်မျှ မဟုတ်သူတို့၏သက်ဝင် ယုံကြည်ချက်မှာ-

‘ဤလောက၏ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့် ကြီး မားသောဂုဏ်ဒြပ်တို့ကို ‘အမလ်’ လုပ်ရပ်ဖြင့် ရရှိနိုင်မည်မဟုတ် အချို့သောသူတို့သည် မိမိတို့ အဘ၊ ဘိုး၊ ဘွားတို့၏ ကောင်းမြတ်သော

ကျေးဇူးတော်ဖြင့်သာ ရရှိနိုင်စရာရှိသည်။ အချို့ သောသူတို့မှာ မိမိတို့မျိုးဆက်သစ်များ၏ လုပ်ရပ်အကျိုးကျေးဇူးတို့မှာသာ ဤလောက၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့် ကြီးမားသောဂုဏ်ဒြပ် တို့ကိုရရှိနိုင်မည်။’’ (ဂျူးစွယ်စုံကျမ်းအတွဲ(၆)၊ စာမျက်နှာ(၆၀) (Encyclopedia of Religions and Ethics) တွင် ယဟူဒီတို့၏ အဓိက မျှော်လင့်ချက်မှာ-ဘိုးဘွား၊ ဘီဘင်တို့၏လုပ်ရပ် ကောင်းမှုမှ အကျိုးကျေးဇူးတော်များရရှိ နိုင်ခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကြီးမြင့်မြတ်သော ဘိုးတော် ‘အိဗ်ရာဟီမ်’ ထံမှသာဖြစ်သည်။

ယဟူဒီတို့၏ယုံကြည်ချက်မှာ သူတို့၏ သူတော်စဉ်များ၏အမတ်လုပ်ရပ်တို့သည် နေရာ ဌာနတစ်ခုတွင် ‘စုထား’မည်။ ပြီးမှရှိသမျှ အစွရအီလီအားလုံးကို ခွဲတမ်းချပေးပို့မည်။ ဤသို့ဖြင့်လူတိုင်း လွတ်မြောက် အောင်မြင်ခြင်း နှင့်ချမ်းမြေ့မှု ရရှိခံစားကြမည်။

(အတွဲ ၁၁၊ စာမျက်နှာ ၁၄၄)

ယဟူဒီတို့သည် ‘ရှုဖာအတ်’ နှင့် ပတ်သက် ပြီး မည်သို့လှည့်ပတ်၊ ကြံစည်တီထွင်ဖန်တီး ထားကြသည်ကို သိရှိရပြီး၍မျှသာ မိမိတို့အသိ ကိုရပ်မထားကြလေနှင့်။ အကြောင်းက ကျနော် များမစ်လင်မ် (ဆိုသူ)တွေကလည်း ဤကိစ္စမျိုး မဟုတ်မမှန်၊ ကြံဖန်လီဆယ်၊ ဖန်တီးမှုပြုရာ တွင်-ဂျန္နတ်ကို အလွယ်တကူအလွယ်ဆုံး ရယူနည်းများတွင် အဆင့်အတန်း မနိမ့်ကျချေ။ မစ်လင်မ်များလည်း ယဟူဒီတို့ထံမှအထက်ပါ ‘ရှုဖာအတ်’ အရှုပ်တော်ပုံကို အနည်းငယ်ပြုပြင် ပြီး ထပ်မံတိုးချဲ့ထားပုံများကို ကုရ်အာန်ပြင်ပ ဘာသာရေးကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ်များတွင်ပင် ကုရ်အာန်အာယတ်၏ ဆိုလိုရင်းသဘောကို ဥပေက္ခာပြုပြီး (رواية) ရိုဝါယတ်) တစ်ဆင့်

စကားများနှင့် ကိုက်ညီအောင် ကုရ်အာန် ဘာသာပြန်များကိုရေးသားကြ၏။

ဤ ‘ရှုဖာအတ်’ နှင့် ပတ်သက်သည့် ကုရ် အာန်အပမာ ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ်များကြောင့် ကုရ်အာန်ပါ အဓိကအချက်များကို ဘာသာပြန် ရာတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် လွဲမှားစေခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကုရ်အာန်၏မူလတရားဖြစ်သော “လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် အကျိုးဆက်ရရှိမည့် အလ္လာဟ်ပြဌာန်းထားသောဥပဒေကို စတင် သွေဖည်ထား၏။ ထို့ကြောင့် ‘ရှုဖာအတ်’ အကြောင်း မပြောမီရှေးဦးစွာ

فانون مكافات عمل လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက်၊ အကောင်းအတွက် ကောင်းကျိုး၊ အဆိုးအတွက် ဆိုးကျိုးဆိုင်ရာတုံ့ပြန်မှုဥပဒေ Law of Requital ကိုသိရှိရန်လိုသဖြင့် ဤဥပဒေကိုရှေးဦးစွာ လေ့လာကြပါစို့။ ကုရ်အာန်(၉၉:၇-၈)တွင်-

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

မည်သူမဆိုကောင်းသော လုပ်ရပ်ဖြူမှုမှန်မျှ ပြုလျှင်လည်း၎င်း၏ကောင်းသာ အကျိုးဆက်ကို တွေ့မြင်ခံစားရအံ့။

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

မည်သူမဆိုမကောင်းသော လုပ်ရပ်ဖြူမှုမှန်မျှ ပြုလုပ်လျှင်လည်း ၎င်း၏မကောင်းသော ဆိုး ကျိုးကို တွေ့မြင်ခံစားရအံ့။

So he who does an atom’s weight of good will enjoy it. And he who does an atoms weight of evil will enjoy it.

(The Qur’an 99:7-8)

ဤအာယတ်သည် ကုရ်အာန်ကလူသားတို့ သည် မိမိ၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု ဟူဟူသမျှ အတွက် တာဝန်ရှိကြောင်းနှင့်လူတိုင်းမိမိ၏ လုပ်ရပ်ဖြင့်သာလောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာန

စလုံး၏ကောင်းစားရေး၊ မကောင်း စားရေးကို မိမိသည်သာဖန်တီးသူဖြစ်၏။ အခြားအကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကြောင့်မျှ အလိုလိုမြင့်မြတ်ခြင်း၊ မျိုးရိုးကြောင့် မြင့်မြတ်ခြင်း၊ ဂုဏ်တရောက် နိုင်ခြင်း၊ ဂုဏ်အာနိန္ဒာ ကင်းဝေးနိုင်ခြင်းစသည့် အကြောင်းအလျှင်းမရှိပါ။ ကုရ်အာန် (၂:၂၈၆) တွင် အကောင်းလုပ်သူ၏ကောင်းကျိုးသည် ယင်းအကောင်းလုပ်သူ၏(နတ်ဖိစ)သာရရှိမည် ဖြစ်ပြီးမကောင်းလုပ်သူ၏ ဆိုးကျိုးသည်ယင်း မကောင်းလုပ်သူ၏ (နတ်ဖိစ)သာရရှိမည်ဟုညွှန် ပြထားပုံမှာ ကုရ်အာန်(၂:၂၈၆)တွင်-

لَهُمَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ

ကောင်းမြတ်သည့် လုပ်ရပ်ကိုပြုလုပ်သူ၏ ကောင်းကျိုးကို ပြုလုပ်သူ(၏နတ်ဖိစ)သာ ရရှိ ခံစားရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ဆိုးယုတ်သောလုပ်ရပ်ကို ပြု လုပ်သူ၏ဆိုးကျိုးကို ပြုလုပ်သူ(၏နတ်ဖိစ)သာ ရရှိခံစားရမည်။

For every self is that which it has earned, and against it only that which it has worked. (The Qur'an 2:286)

မိမိ၏မကောင်းသော လုပ်ရပ်ကိုဖယ်ရှား ပစ်၍မရ မိမိသာထမ်းပိုးထားရမည်ဖြစ်ပြီး အခြားမည်သူကမျှ မျှဝေထမ်းပိုးပေးခြင်းမျိုး ပင်မရှိကြောင်းကုရ်အာန် (၆:၁၆၅) တွင်အမိန့် ရှိပါ၏။

وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى

လုပ်ရပ်တစ်ခုကို မည်သူမဆို ပြုလုပ်၊ ပြုလုပ်၊ ယင်းလုပ်ရပ်၏ရလဒ်ကို ပြုလုပ်သူ (၏ နတ်ဖိစ) သာရရှိခံစားရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ဝန်ထုပ်ကို ထမ်းပိုးထားသူတစ်ဦး သည် အခြား သူ၏ ဝန်ထုပ်ကိုထမ်းပိုးခြင်းမပြုနိုင်။

Each self earn only on its own account, nor does anyone bearing a load shall bear another's self. (The Qur'an 6:165)

အခြားအခြားသောလူပုဂ္ဂိုလ်များကို မဆို ထားနှင့် အလွှာဟ်အရှင်မြတ်၏ အရွေးချယ်ခံ တမန်တော်အပေါင်းတို့၏အချုပ်၊ နိဂုံးချုပ်သူ တမန်တော်မုဟမ္မဒ်(ﷺ)သည်ပင် “အကယ်၍ မိမိသည်အလွှာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင် မိလျှင်လုပ်ရပ်တိုင်း၏ရလဒ်ထင်ရှား ပေါ်ပေါက် လာမည့်အချိန်ကာလတွင်ရရှိမည့် ပြစ်ဒဏ် အတွက်စိုးရိမ်နေရကြောင်းကို သင်တမန်တော် သည် လူတို့အားအသိပေးကြေငြာပါ။”ဟု ကုရ်အာန်(၆:၁၅)တွင်ဖော်ပြထားပုံမှာ (အလား တူ(၃၉:၁၃)နှင့် (၁၀:၁၅) တွင်လည်းပါရှိပါသည်) **قُلْ إِنِّي أَخَافُ أَنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَبُوءُ عَظِيمٍ**

အကယ်၍ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်အား ပြုစု ပျိုးထောင်ရှင်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင် ဖီလာပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သက်ရောက်လာမည့် ပြစ်ဒဏ်အတွက်စိုးရိမ်နေရကြောင်း ကိုသင် တမန်တော်လူတို့အားအသိပေးကြေငြာပါလေ။

Proclaim to them: “If I revolted against Allah's laws, I too would be fearful of chastisement on the Day of Reckoning”. (The Qur'an 6:15)Also 10:75, 39:13)

قانون مكافات عمل လုပ်ရပ်တိုင်း၏ ရလဒ် သက်ရောက်သည့်ဥပဒေကို လူတို့သိမြင်နား လည် သဘောပေါက်နိုင်စိမ့်သောငှာ တရားမျှ တမှုကိုဖော်ပြခြင်း အတွက်‘သမာဓိ’ချိန်ခွင်ဖြင့် ချိန်တွယ်ပြီးပြသခြင်းဖြင့် တဖက်စောင်းနင်း၊ မဟုတ်မတရားပြုလုပ်မှုဟူသ၍ အလွှာဟ်ဥပဒေ တွင်မရှိကြောင်းကို ကုရ်အာန်(၂:၁၄၅) တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْئًا

လုပ်ရပ်တိုင်း၏ရလဒ်များကို တိတိကျကျ ချိန်တွယ်ပြမည့်ချိန်ခွင်ကို ချိတ်ဆွဲထားမည့်အချိန် ကာလတွင် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မမှန် မကန် မတရားမှု အနည်းငယ်မျှပင် ပြုလုပ်ခြင်း ခံရမည်မဟုတ်။ (၂၁:၄၇)

And we will set up a just balance on the day of Reckoning, so no self will be wronged in the least. (The Qur'an 21:47)

ချိန်တွယ်ရာတွင်လည်း မြူမှုန်မျှအလေးချိန် (An atom's of good deed and bad deed) ရှိ အကောင်းနှင့်မကောင်းကိုပင် တွေ့မြင်ရမည့် အကြောင်း ကုရ်အာန်(၉၉:၄-၈)တွင် ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

ယဟူဒီနှင့်နဆွာရာနီတို့နည်းနာကို အတုယူ ပြီးရှုဖာအဟံ၏သဘောကို အလ္လာဟ်ပြောဆို လမ်းပြထားသည်နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး မိမိတို့လိုရာ ဆွဲ၍ တလွဲကြံစည်ပြုလုပ်မှုများသည် 'ဘုရင့် အုပ်ချုပ်မှုစနစ်မှ ပေါက်ပွားလာရသော အတွေး အမြင်များသာဖြစ်သည်။ လူတို့၏လုပ်ရပ်များ နည်းတူအလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ကို အဆုံးအဖြတ် ပေးထားပုံမှာ-

တန်ခိုးအာဏာ အကန့်အသတ်မဲ့ရှိသော မင်းစိုးရာဇာဘုရင်များ၏ နန်းတော်များတွင် တရားစီရင်ရေးပြုလုပ်ရာတွင် ဘုရင်၏ထံပါး ပေါက်ရောက်သော အတွင်းလူများက အပြစ် ကျူးလွန်ကြကုန်သော ရာဇဝတ်သားများ အတွက် ဘုရင့်ထံ၌ အသနားခံမေတ္တာရပ်ခံ ကြပြီး အပြစ်ဒဏ်မှလျော့ပေါ့ခွင့်၊ ကင်းလွတ်ခွင့် များလျှောက်ထားသည့် ထုံးကိုနုလုံးမူလျက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ တရားစီရင်မှုကိုလည်း

နန်းတွင်း ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်မျိုး၊ ရုံးကနွား တရားခွင်ပုံစံမျိုး ပြုလုပ် ရေးသားဟောပြော ဖြန့်ချိကြရာမှ-ခိုဒါအရှင်ပင်လျှင် လူတို့ပြုသမျှနု နေရသလိုမျိုး ကျမ်းကြီးများတွင် ရေးသားထား သည်ကိုတွေ့ရပါတော့သည်။

'အထူးသတိပြုမှတ်သားစရာ အချက်မှာ' အားနည်းချက်၊ ချို့ယွင်းချက်၊ ချို့တဲ့မှုအကန့် အသတ်ဘောင်ကျဉ်းကျဉ်းမျှရှိသော လူ့သဘော သဘာဝစိတ်နေစိတ်ထား အပြုအမူ အကျင့် အကြံ၊ လူ့စရိုက်စသည် အရာအားလုံးမှ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လုံးဝကင်းစင် စင်ကြယ်တော်မူကြောင်း ကုရ်အာန်(၃၇:၁၈၀)-

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

သင့်အားပြုစုပျိုးထောင်ရှင်သည် ရှိရှိသမျှ စွမ်းပကား အချုပ်အခြာအာဏာအစုစုကိုစိုးပိုင် တော်မူသော အရှင်ဖြစ်ပြီးလူတို့က မိမိတို့ဘက် မှထင်မြင်ယူဆယုံကြည်ကြသည့် အရာများ အားလုံးမှအရှင်မြတ်သည် လုံးဝ၊ ဥသယုံကင်းရှင်း စင်ကြယ်ကင်းလွတ်မြင့်မြတ်တော်မူ၏။

နဆွာရာတို့ တမန်တော်အီဆာ(အ) အပေါ် ထားရှိသော အယူအဆ၊ ယုံကြည်ချက်သည် လည်း ကုရ်အာန်အပမာဖြစ်သော ကျမ်းကြီး ကျမ်းငယ်များမှထုတ်လုပ်သည် 'ရှုဖာအတ်'ကို အထောက်အကူပြုနေပုံမှာ- ဘုရားသခင်၏ သားတော်အားယုံကြည်မှုသည်သာ လူသား တို့၏မွေးရာပါအပြစ် Original sins မှကင်းဝေး စေနိုင်ပြီး ဂျဟန္နမ်ငရဲမှ ကင်းဝေးချွတ်ကယ်ပေး နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မည်သည့်ကုသိုလ် ကောင်းမှု လုပ်ရပ်မျှ ဂျဟန္နမ်မှ မကင်းဝေးစေနိုင်ပါ-

ရှေးကျမ်းရသူ (အထူးသဖြင့်ယဟူဒီ နဆွာရာ နီ)တို့ကား သူတို့၏ဘုရားသားတော် 'အီဆာ (ﷺ)၏အပြစ်ငရဲသားများကို ချွတ်ကယ်နိုင်

စွမ်း ရှိသကဲ့သို့ သင်မုစ်လင်မ်များအား သင်တို့၏ တမန်တော်မဟုတ်မီက ဘာမှမလုပ်ပေးနိုင်ဟု ပြောဆိုလာကြသည်အခါ-မုစ်လင်မ်တို့ကလည်း အညံ့မခံ အပြိုင်အဆိုင် စိန်ခေါ်လျှင်တိမ်ပေါ် ထိလိုက်မည်သူများ ကုရ်အာန်ပါဥပဒေသများ အားလုံးကို လုံးဝလုံးဝဥပက္ခာပြုထားပြီး ဖြစ်ကြ သဖြင့်မုစ်လင်မ်ဆိုသူတို့ဖက်မှ ‘ရိဝါယတ်’ တဆင့်စကား ကောလာဟလ အခြေအမြစ်မရှိ သည့် တီထွင်လုပ်ကြံမှုများ ပေါ်ပေါက်လာသည် မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ကိယာမတ်နေ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု စာရင်း အင်း စစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ ဂုနာဂါရ် အပြစ်ငရဲ ရှိသူတို့အား ဂျဟန္နမ်ငရဲသို့ပို့လိုက်သည့်အခါ တမန်တော်မြတ်သည် ခိုဒါအရှင်ထံဝင်ရောက် ပြီး နဖူးမြေချပျပ်ပင်လျက် နေလေတော့သည်။ ခိုဒါအရှင်က “အို-မိုဟမ္မဒ် ဘာအလိုရှိသနည်း။ တောင်းဆိုပါ။ သင်၏တောင်းဆိုချက်ကိုပေးပါ မည်။ ဆဂျဒ်ဟ်မှထလော့”

“ကျွန်တော်မျိုး၏ အွမ္မသ်တစ်ဦးတစ် ယောက်မျှမကျန်အားလုံး အားလုံး ဂျဟန္နမ်မှ ထွက်စေပြီး ဂျန္နုသ်သို့ မဝင်ရောက်မချင်း ကျွန်တော်မျိုး ဆဂျဒ်ဟ်မှထမည်မဟုတ်။ ၎င်းပြင် ကျွန်တော်မျိုးကိုယ်တိုင်လည်း ဂျန္နုသ်သို့ လုံးဝဝင်ရောက်မည်မဟုတ်ပါ။ အို-အရှင်”

ခိုဒါအရှင်ပဲ နောက်ဆုံးလက်လျှော့အရှုံးပေး ပြီး တမန်တော်၏အသနားခံလျှောက်ထားမှု အတိုင်း ချွင်းချက်မဲ့၊ ဂုနိုဂါရ်အပြစ်ရှိသူတို့အား ဂျဟန္နမ်မှ ထွက်စေပြီး ဂျန္နုသ်သို့ဝင်ရောက်စေရ သည်ဟု ကျမ်းရသူတို့၏ ထိုးနှက်ချက်ကို ချေပလိုက်ခြင်းနှင့်တပြိုင်နက် အလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ ကုရ်အာန်ပါဥပက္ခာများကို ဖီလာ ဆန့်ကျင်မှုပြုလိုက်ပြီး ‘ပေါ်ချောင်ကောင်း’

ဘာသာရေးစနစ်တစ်ရပ်ကို စိုက်ထူရန်ကြိုးစား လိုက်ကြကုန်သည်။ သို့သော် ကုရ်အာန်၏စနစ် အကောင်အထည်ပေါ်လာသည့်အခါ အဆိုပါ အခြေအနေဆိုးရှိတော့မည်မဟုတ်။

ကုရ်အာန်တွင် အလ္လာဟ်ပြဥပဒေအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်အတိုင်းကုရ်အာန်(၂:၄၈)တွင်-

وَأَتَّوَابُوا يَوْمًا

လောကီလောကုတ္တရာနှစ်ဌာနစလုံး၌ လုပ် ရပ်တိုင်း၏ ရလဒ်အထင်အရှားပေါ်လာမည့် အချိန်ကာလကိုသင်တို့ အစဉ်အသိရှိရှိမှတ်ယူ ဦးထိပ်ပန်ထားကြကုန်။

لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا

၁။ ထိုအချိန်ကာလတွင် တစ်ယောက်မျှအခြား တစ်ယောက်ကိုမည်သို့မျှအလျှင်းအကျိုးပြုနိုင်မည် မဟုတ်။

وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ

၂။ ‘မည်သည့် ကြားဝင်ဖြန့်ဖြူး အသနားခံ လျှောက်ထား၊ မေတ္တာရပ်ခံမှုကိုမျှလည်း လုံးဝ လက်ခံမည်မဟုတ်။

وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ

၃။ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲခြင်း၊ အဖိုးအခယူခြင်း လည်းတစ်စုံတစ်ယောက်မျှ အလျှင်းရှိမည် မဟုတ်။

وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

၄။ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှလည်း အကူအညီ အထောက်အပံ့ အလျှင်းရရှိမည်မဟုတ်။

(ဤသည်အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုပ်ရပ် တိုင်း၏ဥပဒေသပင်ဖြစ်သည်။)

When you gave up adherence of Allah’s Laws, your respect for law and justice disappeared. But this state of affairs established no one shall avail another in anything, nor shall any intercession of one

for another be considered, nor shall any form of compensation be accepted neither shall they be succored. This would be the case both in this world and in the hereafter.

(The Qur'an 2:48)

ယခုကုန်အာန်(၂: ၂၅၄)ကိုလေ့လာကြည့်ကြစို့။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

အလ္လာဟ်ဥပဒေအာမန်ကန်မှုကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူအပေါင်းတို့-

انْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ

လုပ်ရပ်တိုင်း၏ရလဒ်များ အထင်အရှားပေါ်လာမည့်အချိန်ကာလမတိုင်မီ အရှင်မြတ်ပေးသနား ချီးမြှင့်ထားသည့် အရာများကို လူသားတို့ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စများတွင် အလှူပယ်သုံးစွဲကြကုန်။

لَا بَيْعٌ فِيهِ

လုပ်ရပ်တိုင်း၏ရလဒ်များ အထင်အရှားပေါ်လာမည့်အချိန်ကာလတွင် ဂျန္နုတ်ရရှိရန် အဖိုးအခပေးချေပြီး ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း မျိုးလုံးဝပြုလုပ်နိုင်မည်မဟုတ်။

وَلَا خَلَّةٌ

ရင်းနှီးအကျွမ်းဝင်ခြင်းဖြင့်လည်း အကျိုးသက်ရောက်မည်မဟုတ်။

وَلَا شَفَاعَةٌ

ကြားဝင်ဖြန်ဖြေ၊ အသနားခံ တောင်းပန် မေတ္တာရပ်ခံခြင်းလည်း ပြုနိုင်မည်မဟုတ်။

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ

ဤအကြောင်းတရားများက မယုံကြည်ငြင်းဆိုသူတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို မိမိတို့ပင်ကိုယ်ကျိုးနည်းအောင် ပြုရာရောက်မည်။

(၂: ၂၅၄)

Differences among human beings can be overcome if they subordinate their wills to Divine guidance and establish a Qur'anic order. To do that full financial support is required.

O Mumineen! Make every effort to establish this order before it is too late and the time comes when no bargaining, friendship or intercession will be possible. And those who deny the truth are the ones who bring suffering to themselves.

(The Qur'an 2:254)

အထက်ပါ အာယတ်(၂: ၂၅၄)တွင်လည်း ရှုဖွယ်အဟိတ်ကြားဝင်ဖြန်ဖြေသနားခံ မေတ္တာရပ်ခံပြီး ဂျဟန္နုမ်မှပြန်ထွက်နိုင်ခြင်းမျိုး၊ ဂျန္နုတ်သို့ဝင်ရောက်ခြင်းမျိုး မရှိကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ လမ်းညွှန်ထားလင့်ကစား ရှုဖွယ်အဟိတ် အယူအဆကို ရှေ့တန်းထားသူတို့က အာယတ် (၂:၂၅၅) တွင်ရှိ စာပိုဒ် -

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

အရှင်မြတ်၏ထံ၌ အရှင်မြတ်၏ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲသူတစ်ပါးအတွက်အသနားခံ၊ တောင်းပန်ပေးနိုင်သူအဘယ်နည်း။ ဤစာပိုဒ်ကိုဖတ်၍ အောက်ပါအတိုင်းစောဒကတက် လိုရာကို ဆွဲယူသွားကြပုံမှာ- အာယတ်တော်အရ

အလ္လာဟ်၏ခွင့်ပြုချက်ရှိလျှင် 'ရှုဖွယ်အဟိတ်' ပြုလုပ်နိုင်မည့်သဘောသက်ရောက်နေပါသည်ဟု ဆိုကြပြန်သည်။

ထို့ကြောင့် တမန်တော်မြတ်သည်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်ခွင့်ပြုချက်ကိုရယူပြီး၊ ရှုဖွယ်အဟိတ်ပြုမည်ဖြစ်သည်။ အခြားသော (အထက်တွင်) ဖော်ပြခဲ့သည့် ရှုဖွယ်အဟိတ်လုံးဝမရှိဟု ဆိုလိုထားသည့် ရိုးရိုးရှင်းရှင်း၊ မသွယ်ဝိုက်၊ တိုက်ရိုက်

ပြောထားသည့် အာယတ်များကို မျက်ကွယ်ပြု၊ ထည့်စဉ်းစားခြင်းမရှိဘဲ၊ အထက်ပါအတိုင်း လိုရာကို ကောက်ချက်ဆွဲယူ၍ ကောက်ချက်ချ ထားချက်-အလ္လာဟ်၏ခွင့်ပြု ချက်ရရှိလျှင် ‘ရှုဖာအဟ်ပြုလုပ်နိုင်မည့်သဘော လုံးဝမသက် ရောက်ပါ။’ အကြောင်းက

(၁) အာယတ်(၂:၂၅၅) အာယတ်အစမှအဆုံးကို သေချာဂဏစွာ တစ်ချက်ပြီးတစ်ချက်၊ (point by point) အဆင့်ဆင့်အားလုံးကိုကြည့်လျှင် ထိုကဲ့သို့ အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးလုံးဝ မသက် ရောက်နိုင်ပါ။

(၂) ကုရ်အာန်၏စ၊ လယ်၊ ဆုံးနေရာပေါင်း များစွာသော ပြထားသော **قانون مكافات عمل** လုပ်ရပ်တိုင်း၏ တုံ့ပြန်ရရှိခံစားရမည့် ဥပဒေနှင့် ရှုဖာအဟ်ကြားဝင် သနားခံတောင်းပန်ခြင်း အယူအဆသည် တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်နေ၏။ ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်သည် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ် ထံမှ ထုတ်ပြန်ပို့ချခြင်း မဟုတ်ခဲ့လျှင် ကုရ် အာန်ထဲ၌ကွဲလွဲချက်များ အမြောက်အများကို သေချာပေါက်တွေ့ရှိရမည်ဟု ကုရ်အာန် (၄:၈၂) တွင် လမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ

လူတို့သည် ကုရ်အာန်ကိုနှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ် လေ့လာဆည်းပူးဆင်ခြင်၊ စဉ်းစား၊ သုတေသန မပြုလုပ်ကြပါသလော။

وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ

အကယ်၍ကုရ်အာန်သည် အလ္လာဟ်ထံမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်(ဘဲ အခြားလူ တစ်စုံ တစ်ဦး၏ စီရင်၊ စီကုံးထားသည့် ကျမ်းဂန်သာ ဆိုလျှင်)

لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

ယင်းကုရ်အာန်ထဲတွင် မြောက်များစွာသော

ကွဲလွဲချက်များ၊ ဆန့်ကျင်ဖက် အကြောင်းအရာ များ၊ ရှေ့နောက်မညီညွတ်မှုများကို သေချာ ပေါက် လူတို့ ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ကြပြီးဖြစ်မည်(၄:၈၂)

Do they not reflect up on the Quran? Were it from anyone other than Allah, they would have found a lot of inconsistencies there in.

(၃) အထက်ပါ ဖော်ပြထားသော (အာယတ် ၂:၂၅၄)နှင့် ယခု(အာယတ် ၂:၂၅၅)၏ အာယတ် အစိတ်အပိုင်းတို့နှစ်ခုကို နှိုင်းယှဉ် ကြည့်လျှင်ကို ‘ရှုဖာအဟ်’ ရှိသည်ဟု ယူဆသူ တို့ဆွဲယူသော ကောက်နုတ်လိုက်သော အချက် သည်ပင် တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်နေ၏။

ယခုဆက်လက်၍ အာယတ်(၂:၂၅၅)ပါ ‘အရှင်မြတ်၏ထံ၌ အရှင်မြတ်၏ ခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ သူတစ်ပါးအတွက် အသနားခံတောင်းပန် ပေးနိုင်သူ အဘယ်သူနည်း ဆိုသည့် အာယတ် (အစိတ်အပိုင်းငယ်)၏ဆိုလိုရင်း သဘောကိုက အဘယ်နည်း၊ အသေးစိတ် လေ့လာကြည့်ကြ ပါစို့။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် လုပ်ရပ်တိုင်း၏ ရလဒ်သည် လုပ်ရပ်တိုင်း အကောင်းအဆိုးအ လျောက် တစ်ထပ်တစ်သားတည်း တုံ့ပြန်မှုရရှိ မည့်အကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကောင်း ကျိုးနှင့် ဆိုးပြစ်ကဲ့သို့ အကောင်းအထည် ခြပ် မရှိဘဲ စိတ်ပိုင်း၊ နာမ်ပိုင်း၊ အသိဉာဏ်ပိုင်းမှ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးမှ သိရသောအကြောင်းများ ကို ကုရ်အာန်က လူတို့သိမြင်လွယ်၊ သဘော ပေါက်လွယ်စေရန်၊ ဥပမာ၊ ဥပစာ လူတို့၏ဘဝ လက်တစ်ကမ်းမှ နေ့စဉ်အဖြစ် အပျက်များကို ‘အလင်္ကာ’သဘောဖြင့်ဖော်ပြ ရှင်းလင်းပြ တတ် ၏။ ယခုတွင် ‘ရှုဖာအဟ်’ ကိစ္စကိုလည်း

ရှင်းလင်း ပြသရာတွင် အပြစ်ကျူးလွန်သူသည် တရားရုံး၏ တရားခွင့်သို့ အရောက်ပို့ပြီး ဖြစ်စဉ် များကို စစ်ဆေးပြီးနောက် စီရင်ချက်ချသည်ကို စီကာပတ်ကုံးပြောကြားနေပုံမှာ တရားယူစဖွယ် “ပြဇတ်စာသား၊ အရေးအသား (Dramatization) အသွင်ဆောင်ထားပုံမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فَرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
(၆:၉၅)

ပထမမူလက၊ ငါအရှင် သင်တို့အား ဖန်ဆင်းတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ယခုသင်တို့ ငါ့ထံလာရောက်ကြလေပြီ၊ တစ်ယောက်စီ တစ်ယောက်စီ-’

وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ

ငါအရှင် သင်တို့အား ချီးမြှင့်ပေးသနားခဲ့သည့်အရာများကိုလည်း သင်တို့၏နောက်တွင် စွန့်ထားခဲ့ကြလေပြီ။

وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُم

သင်တို့နှင့်အတူ သင်တို့အားကြားဝင်သနားခံပေးမည့်သူများကိုလည်း ငါအရှင် မတွေ့မြင်ပါ။

الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ

ယင်းကြားဝင်သနားခံပေးမည့် သူများသည် ငါအရှင်နှင့် ယှဉ်တွဲ၍ သင်တို့၏အရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်မည်ဟု သင်တို့ ထင်မြင်ယူဆခဲ့ကြသည်။

لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ

သင်တို့အပြန်အလှန် အဆက်အသွယ်များ ပြတ်တောက်သွားခဲ့လေပြီ၊

وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

(ယခု)သင်တို့၏ ထင်မြင်ယူဆတတ်ကြသည့် အရာများလည်း ပျောက်ခြင်းမလှပျောက်

ကွယ်သွားလေပြီ။

အပြစ်ဒုစရိုက် ကျူးလွန်သူအား စီရင်ချက်ချချိန်၌ သူ၏ စိတ်ထင်ရာ ယူဆချက်များဖြစ်သည့် သူ၏ အရေးကိစ္စများတွင် အလ္လာဟ်ဥပဒေအတိုင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းမပြုဘဲ လုပ်ချင်သလို လုပ်ကိုင်နေထိုင်ပြီး အရေးကိစ္စ အဆုံးအဖြတ်ချသည့် အချိန်၊ အလ္လာဟ်နှင့်ယှဉ်ပြီး သူ့အတွက်ကြားဝင်သနားခံပေးမည့် အရှင်၊ သခင်၊ သူတော်စင်၊ ဆရာသမား၊ မုလ္လာများကို အားအကိုးကြီး အားထားခြင်းသည် အချည်းအနီးဖြစ်သွားလေပြီ။

ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဆက်သွယ်ထားခြင်းမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မမှန်မကန်မက်လုံးပေးထားခြင်းမျှဖြစ်ကြောင်းကို မှစ်လင်မ်များ တရားရစ်မ့်သောငှာ ‘ရှုဖာအဟ်’ဆိုသည်မှာ နှစ်ဖက်အကျိုးရှိရေးအတွက် အတုအယောင်မက်လုံးပေးခြင်းသက်သက်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုပွိုင့်သင်ခန်းစာအဖြစ်ဖော်ပြထား၏။

And Allah will say: “You left behind all that was yours e.g. all that you possessed and your intercessor whom you assumed would help you in your affairs. In deed, all your ties have been severed and you have come to us all alone with your individuality with which you were erected and all you fancy would have forsaken you.

(The Qur’an 6:95)

ဆက်လက်၍ အရှင်မြတ်၏ရှေ့မှောက်သို့ ပို့ဆောင်ရာတွင်လူတိုင်းနှင့်အတူတကွအော်ဟစ်မောင်းနှင်ခေါ်ယူဆောင်သွားမည့်သူ တစ်ဦးနှင့် သက်သေတစ်ဦးပါ လိုက်ပါမည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၅၀: ၂၁)တွင်တင်ပြထားပုံမှာ-

كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

လူတိုင်းနှင့် အတူတကွ အော်ဟစ် မောင်း နှင် ခေါ်ဆောင်သွားမည့်သူတစ်ဦးနှင့် သက်သေ တစ်ဦးပါလာသည်။

And every soul comes, with it a driver and witness. (The Qur'an 50:21)

(ဤအာယတ်တွင် သက်သေ **شاهد** သည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူနှင့် ယှဉ်တွဲရပ်နေသူကား မဟုတ်) လာစေချင်သည့်အချိန်မှ ခေါ်ယူလျှင်၊ လာရောက်ရမည့်သူဖြစ်ပြီး သက် သေထွက်ဆို ရန် အမိန့်ပေးမှ သက်သေထွက်ဆိုရမည်ဖြစ် သည်။

شفيع - အတူတကွရှိနေသူ၊ အတူရှိနေသူ။
-ဤသို့သော အခြေအနေမျိုး၌ ကုရ်အာန် (၂:၂၅၅)၏ ဆိုလိုသည့် သဘောတရားမှာ ပေါ်လွင်လာလေသည်။

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ

အရှင်မြတ်၏ထံပါး၌အရှင်မြတ်၏ခွင့်ပြု မိန့်မရဘဲမည်သူသည်အနား၌အတူရှိအံ့နည်း။
Who is there who can intercede with Him unless it be in accordance with His laws. (The Qur'an 2:255)

ဤကဲ့သို့ သက်သေအဖြစ်အတူရှိနေသူ သည် တမန်တော်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၅:၁၀၉)-

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ

လုပ်ရပ်၏ရလဒ်အထင်အရှားပေါ်လာ မည့် အချိန်ကာလတွင်အလ္လာဟ်သည် တမန်တော် များကို စုဝေးစေပြီး ‘သင်တို့၏ဖိတ်ခေါ်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဘာများအဖြေရရှိသနည်း။’

On the Day of Reckoning Allah will assemble the Rasool and ask them: “What response did you get to your call.”

(The Qur'an 5:109)

ထိုအချိန်အခါမျိုးတွင် တမန်တော်များ အပြင်(**ملائكة** မလာအိကာဟ်)များကိုလည်း ဆင့်ခေါ်ထားမည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၇၈:၃၈) တွင်ပြထား၏။

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

လုပ်ရပ်တိုင်း၏ရလဒ်များ အထင်အရှား ပေါ်လွင် ထင်ရှားမည့် အချိန်ကာလတွင် (**الروح ملائكة**)ရူဟ်နှင့်မလာအိကာဟ်များသည် တညီတညာတည်း တန်းစီရပ်တန့်နေကြမည်။ ရဟ်မာန်ဖြစ်တော်မူသော အလ္လာဟ်ထံမှ ခွင့်ပြု မိန့်မရသူသည် ဘာမျှပြောဆိုခွင့်မရှိ၊ ခွင့်ပြုမိန့် ရသူသည်လည်း အမှန်အကန်စကားကိုသာ ပြောဆိုမည်။

အထက်ပါအာယတ်များတွင် ‘ရှုဖါအဟ်’ ၏အနက်မှာ သက်သေထွက်ဆိုခြင်း၊ အနက် ရရှိ၏။ များစွာသောအရေး ကိစ္စများတွင်အမှန် အကန်အတိုင်း သက်သေထွက်ဆိုခြင်းသည် ကြီးစွာသော အထောက်အကူကို ဖြစ်စေပါ သည်။ ဤသဘောကို ကုရ်အာန် (၄၃:၈၆) တွင် အထင်အရှားတွေ့ရ၏။

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

အလ္လာဟ်အပြင် အခြားအရာများကို ဖိတ် ခေါ်ကြွေးကြော်၊ ယုံကြည်လက်ခံ ထားသူတို့ သည် အမှန်အကန်အတိုင်း သိထားသည်ကို သက်သေ ထွက်ဆိုခြင်းမှ လွဲ၍ ရှုဖါအဟ် အသနားခံယူခွင့်မရရှိ ထားကြပါ။

သက်ဆိုင်ရာစကားလုံးများနှင့် ပတ်သက်၍ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ခွဲခြားသိမြင်ရေးတွင် ကုရ်အာန်ကပင် အထောက်အကူပြုနေပုံမှာ-

ကုန်အာန်တွင်အလ္လာဟ်ရဆူလ် တမန်တော် ကို 'ရှဟီဒ်' ရှဟီဒ် သက်သေထွက်ဆိုသူဟုသာ သုံးနှုန်းထားကြောင်း ကုန်အာန် (၁၆:၈၉)တွင် တွေ့ရ၏။ အလ္လာဟ်ရဆူလ်တမန်တော်များ အတွက်ပင် 'ရှဖီဇ်' ရှဖီဇ်ကြားဝင်အသနားခံ သူဟူသောအသုံးအနှုန်း ကုန်အာန်၏မည်သည့် နေရာမှ အလျှင်းမရှိ။

يَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ
وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ (၁၆:၈၉)

လုပ်ရပ်တိုင်း၏ရလဒ်များအထင်အရှား ပေါ် လာမည့်အချိန်အခါတွင် အွမ္မတ်တိုင်းနှင့် ပတ် သက်၍ သက်သေထွက်ဆိုမည့်သူ တစ်ဦး ငါ အရှင် ခေါ်ယူမည်။

(အို-တမန်တော် မုဟမ္မဒ်) ထိုရှိရှိမျှသူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ သင်သည်သက်သေအဖြစ် ငါအရှင် သင့်ကို ခေါ်ယူပြီးဖြစ်မည်။

'ရှဖာအဟ်' အမျိုးအစားအမျိုးမျိုးကို မျှော် နေသူတို့အား ကုန်အာန်(၇၄:၄၇)တွင် အတိ အကျလမ်းညွှန်ထားပုံမှာ-

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفَاعَةُ الشَّافِعِينَ

ကြားဝင်အသနားခံပေးမည့်သူများ၏ ကြား ဝင်အသနားခံပေးမှုသည် လူတို့အားမည်သို့မျှ အကျိုးသက်ရောက်စေမည်မဟုတ်။

So the intercession of intercessors will avail not them. (The Qur'an 74:47)

အကြောင်းကကုန်အာန်(၆:၁၆၄)တွင် ရှင်း လင်းစွာဖော်ပြထားသည်ကို ရှေးဦးစွာသဘော ပေါက်ရန်လိုအပ်သည်။

لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ

မည်သူမျှ တစ်ပါးသူ၏ ဝန်ထုပ်ကို ဝင်ရောက်ထမ်းပေးနိုင်ခွင့်မရှိ။ (၆:၁၆၄)

လောကီ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာနလုံး၏

'ဂျန္နတ်' သုခချမ်းသာကို မိမိ၏လုပ်ရပ်ဖြင့်သာ ရရှိ နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန်(၄၃:၇၂)တွင်
وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

သင်တို့၏ဂျန္နတ်ကို သင်တို့ကိုယ်တိုင် ပြု ကျင့်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် လေ့ရှိသော လုပ်ရပ် များဖြင့်သာရရှိမည်ဖြစ်သည်။

And this is the Jannah, which you are made to inherit on account of what you did. (The Qur'an 43:72)

ရှဖာအဟ်-ကြားဝင်အသနားခံပေးခြင်းဖြင့် ဂျဟန္နမ်မှဝေး၊ ဂျန္နတ်ရရေးကိုမျှော်သူ လူတန်း စားတို့သည် ဤလောကတွင် မိမိကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်မှုမပြုလိုသော လူတန်းစား တို့၏စိတ်ကူးယဉ်မက်လုံးဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန် (၂:၈၀)တွင်ပြောထားပုံမှာ-

وَقَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارَ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً

ဟေ့-ဒို့ဂျဟန္နမ် ရောက်ရင်လည်း ရက် အနည်းငယ်သာရောက်မယ်။ ရောက်ရင်လည်း မီးသည် ဒို့ကိုဘယ်တော့မှ လောင်ကျွမ်းစေနိုင် မည်မဟုတ်။ (၂:၈၀)

قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا

ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး 'သင်တို့အလ္လာဟ် ထံမှကတိလက်ခံရရှိထားပြီးပြီလား'ဟု အသင် မေးပါ။ (၂:၈၀)

فَلَنْ يَخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ

ရထားလျှင်တော့စိတ်ချရပြီပေါ့။ အလ္လာဟ် ကမိမိ၏ကတိကို ဘယ်တော့မျှ ဖျက်တော်မူမည် မဟုတ်။ (၂:၈၀)

أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

သို့မဟုတ်က သင်တို့သည် အလ္လာဟ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မဟုတ်မမှန်သော အကြောင်း အရာကို ဘာမျှမသိပဲ ပြောဆိုခြင်းမျှသာဖြစ်

သည်။

Self-deceived, they say to themselves: “No matter what we do, we will not be held to account for it. At the most, we will spend a short time in hell (till our intercessors secure our forgiveness from Allah)” Ask them: “Have you obtained a promise from Allah to such effect? If you have, then what you say must come to pass because Allah never goes back on His promise. You have, however, no proof to substantiate this.” (2:80)

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းသည့် လုပ်ရပ် တိုင်းအတွက် ရလဒ်တုံ့ပြန်ရရှိစေမည့်ဥပဒေမှာ-

يَلِي مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَاطِئَتُهُ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

မည်သူမဆို အလ္လာဟ်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ချိုးဖောက်ဆန့်ကျင်သွေဖီလျှင်ယင်းသူတို့၏လုပ်ရပ် သည်သူတို့အားလုံးကိုလွှမ်းမိုးခြင်းရံထားမည်။ ယင်း လုပ်ရပ်၏အကျိုးကြောင့် ထာဝရပူလောင် ပြင်းပြလောင်ကျွမ်းနေခြင်းတွင်ရှိနေမည်။

(၂:၈၀)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

အလ္လာဟ်ပြဘဝ တည်ဆောက်မှုစနစ် မှန်ကန်ကြောင်း သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီး မိမိနှင့် တကွလူတို့၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး မြင့်မားရေး အတွက် လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်အသက် ရှင်နေသူတို့သည် ထာဝရချမ်းမြေ့ သာယာ စိုပြည်သော ဘဝသက်တမ်းကာလတစ်လျှောက် ထာဝရ ရှင်သန်နေ၏။

Allah’s unchangable law of Requital is that whenever a people become accustomed to violating Divine Laws and

engulf their entire society in this mode of conduct, the inevitable result is disorder and perpetual destruction contrary to the above a people who believe in these laws and follow them will be blessed with an eternal paradise life.(The Qur’an 2:81-82)

အထက်ပါအားလုံးကို အချက်အလက်ဖြင့် ဖော်ပြရသော်-

၁။ ဤသက်တမ်းကာလအတွင်း ရှုဖွယ်အဟိတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းကိစ္စမှာ

အလုပ်ကိစ္စအကြောင်းအရာတစ်ခုခုတွင် အခြားသူအားကူညီယိုင်းပင်းခြင်းအနက်ရရှိ၏။ အကောင်းဖြစ်လျှင်ကောင်းကျိုးကိုမျှဝေခံစားရမည်။ အဆိုးဖြစ်လျှင်ဆိုးကျိုးကိုမျှဝေခံစားရမည်။

၂။ နောင်တမလွန်၊ အနာဂတ်သက်တမ်းကာလ နှင့် ပတ်သက်သည့်ရှုဖွယ်အဟိတ်သဘောတရားမှာ

အခြားတစ်ဦးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမှန်အကန် သက်သေထွက်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ကုန်အာန်တွင် ဖြစ်စဉ်၏သဘောကို စိကပတ်ကုံး စိတ်ဝင်စား ဘွယ်အဖြစ်အပျက်မျိုးဖြင့် တင်စားရေးသား ထားသည်။

၃။ ပြစ်မှု ဒုစရိုက်သားတို့အတွက် ကြားဝင် အသနားခံပေးခြင်းဖြင့် လွတ်ကင်းချမ်းသာမှုရရှိ မည်ဆိုသည့် အရာမျိုးသည် ကုန်အာန်ပါ အလ္လာဟ်တရား ဥပဒေနှင့် လုံးဝဆန့်ကျင် သည်။ ထို့ကြောင့် ရှုဖွယ်အဟိတ်ရရှိမည်ဆိုသည့် အတွေးအခေါ် အယူအဆသည်လုံးဝမမှန်။

၄။ ကုန်အာန်တွင်ရှုဖွယ်အဟိတ်လုံးတွေ့ရှိက စကားဆက်၊ စကား၏အရှေ့အနောက် အထား အသိုအသုံးအနှုန်း၊ အထက်အောက် အာယတ် ၏သဘောတရားများကိုပါ ထည့်သွင်းဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီး မည်သည့်အနက် မျိုးဆောင်သည်ကို

ကောက်ယူရန်ဖြစ်သည်။

شى أ

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
شاء ، يشاء ، شيئاً ومشيئاً

သူရည်ရွယ်သည်၊ အလိုရှိသည်၊ ဆန္ဒရှိ
သည်၊ တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်လိုသည်။

-to intend, to desire, to want to do some-
thing.

-တစ်စုံတစ်ခုကိုထည့်သွင်း၊ ကြံဆဖန်တီးလို
သည့် (သဘောပါသေး၏။)

الشىء (အကောင်အထည်ရှိပြီးထိတွေ့နိုင်
သည့်) အရာများရော (အကောင်
အထည်မဲ့ ထိတွေ့နိုင်သည့် အရာများ
အပါအဝင်)ရှိရှိသမျှ အရာဝတ္ထုပစ္စည်း
ပစ္စယ

-အကြောင်းအရာ၊ ကိစ္စ၊ အရေး၊ အရေးကိစ္စ၊
သိနိုင် သဘောပေါက်နိုင်သည့်အကြောင်းကိစ္စ။

ကုန်အာန်၏နေရာများစွာတွင်
أَللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(အများဘာသာပြန်များအရ)-

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်း
(ကိစ္စတိုင်း၊ အကြောင်းအရာတိုင်း)အပေါ် စွမ်း
ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိတော်မူ၏။

ဤအာယတ်၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်မှာ
အလ္လာဟ်အရှင်သည် စကြဝဠာတစ်ခုလုံးရှိ
အရာရာတိုင်းအား နိယာမ၊ ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်း
ချက်များဖြင့် ထိန်းသိမ်းထိန်းချုပ် လည်ပတ်စေ
ထားသည်။ ယင်းနိယာမ၊ ဥပဒေများကို ချိုး
ဖောက်နိုင်လင့်ကစား ချိုးဖောက်ခြင်းအလျှင်း
မရှိ။

We have prescribed laws for all event
in the universal and we do not infringe upon
these laws even though we have the power
to do so.

သို့သော်ကုန်အာန် ၂:၄၈ တွင်-

لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا

(အများဘာသာပြန်များတွင်) ယင်းအချိန်
တွင် မည်သူတစ်ဦးမျှ၊ အခြားသူတစ်ဦးပေါ်
ဘာမျှ(တစ်စုံတစ်ခုမျှ) သက်ရောက်စေနိုင်မည်
မဟုတ်။

ဆိုလိုသည်မှာ ကုန်အာန်စနစ်တည်ဆောက်
ထားပြီးသည့်ကာလ ရောက်ပြီဆိုလျှင်တစ်ဦး
တစ်ယောက်ကမျှ ကျန်တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို
မည်သည့် ကိစ္စတစ်စုံတစ်ရာတွင်မျှ မည်သို့
သောနည်းနှင့်မျှ လုံးဝစွက်ဖက်၊ ချယ်လှယ်၊
လွှမ်းမိုးခွင့်ရှိမည်မဟုတ်။

When the Quranic order is established
no one shall avail another in anyway in
anythingthing.

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်နှင့်ပတ်သက်၍ (مَشِيئَةً)
ရည်ရွယ်ချက်ရှိခြင်း၊ အလိုရှိခြင်း၊ ဆန္ဒရှိခြင်း
စသည်တို့ကိုအသုံးပြုလျှင် အထူးတလည်သတိ
မူ၊ ဂရုစိုက်သဘောပေါက်ထားရန်လိုအပ်သည့်
အချက်များရှိသည်။

It is very important to understand the
meaning of intention or want or desire,
when it is attributed to Allah.

လူသာမန်များရော၊ ဘာသာရေးသက်သက်
(ကုန်အာန်မပါဘဲ)တစ်ဖက်ကမ်းခတ်ကျွမ်းကျင်သူတို့
ထံ “အလ္လာဟ်အလိုတူခြင်း၊ အလိုရှိခြင်း مَشِيئَةً
၏ ဆိုလိုရင်းသဘောမည်သို့ရှိသနည်း။” သူတို့
အပြောအဆို၊ အရေးအသားများတွင် “ခိုဒါ
အရှင်မြတ်သည်အကန့်အသက်မဲ့၊ အလုံးစုံ
ထာဝရတန်ခိုးတော်အနန္တ၊ ဂုဏ်တော်အနန္တရှိ

တော်မူသောအရှင်၊ မိမိအလိုရှိရာကို အလိုတော် ရှိသည့်အတိုင်း၊ အလိုတော်ရှိသမျှ ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း၏။” ဟုဆိုကြ၏။ ဤသို့ဆို လျှင် “နိဒါအရှင်မိမိစိတ်ကြိုက်၊ စိတ်ကူးပေါက် သမျှဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်း၊ အကျိုး အကြောင်းမရှိပဲလုပ်ချင်သလို လုပ်နိုင်၊ လုပ် တတ်သည်၊ လုပ်နေကျဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မိမိစိတ်သဘောကြည်ဖြူနေလျှင် ဆုလာဘ်၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ အလျှံပယ် ပေးချီးမြှင့်မြှောက်စားပြီး အမျက်ဒေါသထွက်နေ လျှင်သတ်ဖြတ်၊ ဒုက္ခပေးပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့် သဘောဆောင်နေ၏။

(မှတ်ချက်။ ။ **قَدْرٌ** စွမ်းဆောင်နိုင်သည် အတွက် အက္ခရာဝလီစဉ် [ق د ر] ကိုလေ့လာပါ။)

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် လူအများစု တို့၏ကြားဖူးနားဝ၊ တဆင့်စကားမှ၊ သူပြော ဝါပြောလာကြသည့်အပြင်စကား၊ ကြားစကား များကို သူ့နေရာနှင့်သူ ထားလိုက်ပါ။ ယခု အလ္လာဟ်က အလ္လာဟ်အကြောင်းကို အလ္လာဟ် ကျမ်းစာ(ကုရ်အာန်)မှာပြောထားသည်ကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင်လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

ဤရုပ်လောက Physical world နှင့် လူ လောက Human world တို့နှင့်ပတ်သက်၍ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည်အရာရာတိုင်း အတွက် တိကျရေရာ၊ ခိုင်မာသောနိယာမ၊ ဥပဒေသများ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ပြီး စီရင်၊ စီမံ၊ ဖြစ်ထွန်း၊ လည်ပတ်၊ ပြောင်းလဲ၊ တည်ရှိ၊ ဖြစ်ပျက်စေ ထားသည့် အကြောင်း ကုရ်အာန် ၃၃:၃၈ တွင်

وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ရှိရှိသမျှကို စီရင် စီမံဖြစ်ထွန်းထားစေရာတွင် အတိုင်းအတာ၊ အချိုးအစား၊ စည်း၊ နှစ်ဖြင့် တိတိပပ၊ ရေရေ

ရာရာ အခိုင်အမာနိယာမ၊ ဥပဒေသဖြင့် ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ထား၏။

Allah’s Laws are bound by specific measures. (The Qur’an 33:38)

ဤရုပ်လောကတစ်ခုလုံး၏ ဖြစ်ပျက်နေမှု သည် အကြောင်းနှင့်အကျိုး(Cause and effect **علت ومعلول**) ဖြစ်စဉ်နိယာမဖြင့် လည်ပတ် ဖြစ်တည်နေရသည်။ ဖြစ်ချင်သလို ဖြစ်ပျက်နေ ခြင်းမဟုတ်၊ ဤသည်တို့မှာ အလ္လာဟ်အရှင်၏ အလိုသဘော(مرضی)၊ ဆန္ဒ(منشا)၊ ရည်ရွယ် ချက်(ارادة) **ان شاء الله، ماشاء الله (ارادة)** တို့ အားလုံး သည် ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန် (၃၃:၃၈) တွင်ပါဝင် နေပြီးဖြစ်သည်။

အထက်ပါသဘောတရားကိုပင် ထပ်မံရှင်း ပြသည့်အနေဖြင့် ကုရ်အာန်(၆၅:၃)ကို လေ့လာ နိုင်ပါသေးသည်။

قَدَّ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာရာတိုင်း အတွက် အတိုင်းအတာအချိုးအစား၊ စံချိန်စံ ညွှန်း(ဝါ) နိယာမဥပဒေသပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ် သည်။

အလ္လာဟ်ကိုယ်တိုင် စီရင်ပြုလုပ်ထားသည့် ဤစည်းမျဉ်းစည်းကမ်း၊ နိယာမကို အလ္လာဟ်က လိုလျှင်လိုသလို ခုတစ်မျိုး၊ ခဏနေတစ်မျိုး၊ အပြောင်းအလဲ မပြုလုပ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၃၃:၆၁) တွင်ဖော်ပြထား၏။

وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا

အလ္လာဟ်၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်(ဥပဒေစည်း မျဉ်း)တွင် အပြောင်းအလဲကိုတွေ့ရမည်မဟုတ်။

So you can never find a change in the working of Allah’s Laws.

(The Qur’an 33:61)

ဤကား လူတို့ မြင်တွေ့ သိရှိ စူးစမ်း၍ရ နေသော ယခုဤရုပ်လောကနှင့် ၎င်း၏နိယာမ၊ ဥပဒေ အကြောင်း[**عالم خلق** Creation of Physical world] ဖြစ်သည်။ ဤရုပ်လောကကြီး အထင်အရှား အကောင်အထည်ရှိ ရုပ်ဥစ္စာဏာန် မပေါ်ပေါက်မီက ၎င်းတို့အတွက် ရှေးကနဦး ပဏာမအစဦးပိုင်း (Planning stage **عالم امر**) စီမံ၊ စီရင်မှုအပိုင်းရှိသေး၏။ ယင်းအပိုင်းတွင် ရှိသည့် အစီစဉ်ဖြစ်စဉ်များကို လူသားတို့ စူးစမ်း လေ့လာနိုင်စွမ်းမရှိပါ။

The divine intentions and decisions are in fact an integral part of Allah’s process of creation. The Holy Qur’an has used two different words for creation. One is **امر** means planning and the other **خلق** (Khalq)is means to create a new object from the existing human comprehension.

ဖော်ပြပါ ကဏ္ဍနှစ်ခုအပြင် နောက်ထပ် တတိယကဏ္ဍမှာ လူမှုလောကအပိုင်းဖြစ်၏။ လူသားများ ဤလောကသက်တမ်းတစ်လျှောက် မိမိတို့၏ တစ်ဦးချင်းရော၊ အများနှင့်စုပေါင်း ၍ရော (Individually as well as collectively **جَمَاعَةً وَفَرَادًا**) လူမှု၊လူ့ဘောင်လောက တည်ဆောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သည့် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်း ဥပဒေများကို လူသားတမန်တော် တို့ထံ(**وحى**) ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချပြီး ယင်းထုတ်ပြန်ပို့ချချက်တို့ကို ကုရ်အာန်တွင် စုပေါင်း သိမ်းဆည်းထား၏။ လူသားအား အခြားရုပ်ဝတ္ထုများကဲ့သို့ ပုံသေပြဋ္ဌာန်း၊ နိယာမပေးထားခြင်းမျိုး မဟုတ်ပါ။ လူသားသည်မိမိဘဝ သက်တမ်းကို မိမိအလိုရှိသလို စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်နိုင်၏။ (Freedom of choice)ရှိ၏။ မိမိသည် လက်ခံ

ယုံကြည်လိုကယုံကြည်၊ မနှစ်သက်၍ လက်မခံ၊ မယုံကြည်လိုကငြင်းဆိုနိုင်၏။ ဤအကြောင်းကို ကုရ်အာန်(၁၈:၂၉)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ

(အို-တမန်တော်) လူသားလောကတစ်ခုလုံးကို ကောင်းစွာပြောကြားအသိပေးလော့။

အမှန်တရားသည် သင်တို့အားလုံးကို ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အရှင်ထံမှ (ထုတ်ပြန်ပို့ချထားခြင်း)ဖြစ်သည်။

သို့ပါ၍ သက်ဝင်ယုံကြည်လိုပါက သက်ဝင်ယုံကြည်နိုင်သည်။ ငြင်းပယ်သွေဖီလိုက ငြင်းပယ် သွေဖည်နိုင်သည်။

O Rasool! Proclaim to the entire mankind “the truth has come from your Rabb, whoever chooses may accept it and whoever chooses may reject it.

(The Qur’an 18:29)

ဤအပိုင်းသည် လူသားအဖို့ အတင်းအဓမ္မ ပုံသေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ၊ မိမိစိတ်ဆန္ဒ၊ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ရွေးချယ်ခွင့်ရှိ၏။ မိမိရွေးချယ်ရာ လမ်းကြောင်းကို လျှောက်လှမ်းပြီး အကျိုးရလဒ်ကိုကိုယ်တိုင် ခံစားရမည်သာဖြစ်သည်။ အကျိုးရလဒ်ခံစားရာတွင်ကား ရွေးချယ်ခွင့်မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မိမိအတွက်မိမိသာလျှင် တာဝန်ရှိသူဖြစ်သည်။

ပြင်ပလောက၊ စကြဝဠာ၏ ဖြစ်ပျက်နေမှု၊ ထားသို့မှု၊ ပြောင်းလဲနေမှု နိယာမများအပိုင်းနှင့် လူမှုလောက၊ လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ် ဥပဒေများအပိုင်းတို့ကို ကုရ်အာန်ထဲတွင် တမန်တော်ထံ ဝဟီဖြင့် ပို့ချထားသည့်အတိုင်း တစ်လုံးတစ်ဝတည်း စုဆောင်းထိန်းသိမ်းထား

၏။ ဤအပိုင်းနှစ်ပိုင်းစလုံးသည် လူသားတို့နှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်ပြီး၊ လူသားတို့သည် ကုန်အာန်ကိုရော လောကစကြဝဠာပါ လေ့လာ ဆည်းပူးသုတေသနပြုပြီး လူသားအတွက်ပြု လုပ်ထားသည့် စကြဝဠာကြီးကိုမိမိအတွက်ရော ကျန်လူသားများအတွက် အလ္လာဟ်ပြနည်းနာ အတိုင်း အသုံးချရမည်ဖြစ်သည်။ အသုံးချရန် အမှန်ပင် စီရင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ကုန်အာန်၏များစွာသော နေရာများတွင် **مَا يَشَاءُ** (အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသနိယာမနှင့်အညီ) ဟုဆိုထားရာ ယင်းအချက်သည် မည်သည့် အပိုင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည်ကို သိရှိရန် အာယတ် ၏ ရှေ့နောက် စကားဆက်များကို လေ့လာ သဘောပေါက်ရန်လိုအပ်၏။

၁။ ရုပ်လောကကြီး အကောင်အထည်မပေါ်မီ စီရင်စီမံမှု (Planing الامر)နှင့်ဆိုင် သ လော။ သို့မဟုတ်

၂။ ရုပ်လောကကြီး အကောင်အထည်ပေါ်လာ ပြီး(Creation of Physical world **عالم الخلق**) နှင့်ဆိုင်သလော။ ဆက်လက်လေ့လာ စဉ်းစားရ မည်။ ဤသို့သက်ဆိုင်ရာ အပိုင်းလိုက်ခွဲခြားသိ မြင်သဘောပေါက်မှသာလျှင် ကုန်အာန်ကို လေ့လာရာ တွင်ရှင်းလင်းနေမည်။ သို့မဟုတ် ကမိမိ၏လေ့လာမှု မထိရောက်မရှင်းလင်းခြင်း ကြောင့်ပေါ်ပေါက်လာရသော မဝေခွဲနိုင်မှု၊ မပိုင်းခြားနိုင်မှု တို့ကြောင့်အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ပြောဆိုကြသည့် အတိုင်း(الله)အရှင်မြတ် ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ။ အို-အရှင်) ကုန်အာန်က လေ့လာဖို့ မလွယ်ဘူးဗျ။ တော်တော်ရှုပ်တယ်။ ရှေ့နောက်မညီဘူးဗျ။ အမျိုးမျိုးတွေပါပဲဗျာ- တဲ့။

ကုန်အာန်တစ်အုပ်လုံးတွင် ရှေ့နောက်မညီ

သည့်အကြောင်းအရာ တစ်နေရာမျှအလျှင်း မရှိ။ မိမိ၏မပြည့်မစုံ အပေါ်ယံလေ့လာမှု၊ မနဲ့ စပ်မှု၊ အထူးသဖြင့် အရဗီဘာသာစကားကို သဒ္ဒါနည်းကျမတတ်ကျွမ်းမှု၊ ဘာသာပြန် တစ်မျိုးနှစ်မျိုး အားကိုးပြီးလေ့လာမှုတို့မှ ပေါ် ပေါက်လာရသော မထိရောက် မပေါက်မြောက် သော လေ့လာနည်းများကြောင့်သာဖြစ်ရ ပါ သည်။

ဤအထက်ပါ ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီးသာကေ တစ်ရပ်အနေဖြင့် တင်ပြပါအံ့။ ကုန်အာန် (၂:၁၄၂)တွင်-

يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

အကြင်မည်သူမဆို အလ္လာဟ်ထံမှ တရား လမ်းမှန်ကိုအလိုရှိအံ့။ အလ္လာဟ်သည် သူ့အား လမ်းပြ၏။ (مَن يَشَاءُ) အကြင်သူအလိုရှိသည်။)

အကယ်၍၎င်းအာယတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အလ္လာဟ်သည် မိမိအလိုရှိသူအား လမ်းပြ၏ဟု ဆိုပါက ဤဘာသာပြန်နေရာတွင် အလ္လာဟ် သည် မိမိအလိုတော်၊ ဆန္ဒတော်၏ဥပဒေနှင့် အညီဟု ထင်ရှားနေပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ‘ဥပဒေသ’ ဟုဆိုလိုသည့် ဖော်ပြချက်သည် ကုန်အာန်၏ နေရာပေါင်းများစွာရှိသည့်အနက် (၅:၁၆)တွင်

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ

‘**بِهِ** ဤ(ကုန်အာန်)ကိုအကြောင်းပြု၍အလ္လာဟ် သည် မိမိ(رِضْوَانَهُ)ဥပဒေနှင့်အညီလမ်းမှန်ကို ရွေးချယ်သူအား လမ်းပြ၏။ ဤနေရာတွင် လမ်းမှန်အတွက် ပထမဦးဆုံး(Intiative ابتداء) စတင်လှုပ်ရှားမှုမှာ ‘လူသားဘက်က’ ဖြစ်ရမည်။ အလ္လာဟ်၏ဥပဒေသနှင့်အညီဟု ဆိုရာမှာလည်း **الصراط المستقيم** (ကြောင်း)ဘက်သို့သွားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အကြောင်းက ကုရ်အာန် ၆၁:၅ တွင်
فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ

လူသားတို့ကိုယ်တိုင်က တိမ်းစောင်းသွေဖီ သွားနေမှတော့ အလ္လာဟ်သည်(မိမိဥပဒေ အတိုင်း)သူ၏ နှလုံးသားအသိဉာဏ်ကို တိမ်း စောင်း သွေဖည်သွားစေမည်ဖြစ်သည်။

ဤသဘောတရားမျိုးကို အခြားသာက တစ်ရပ် ဆူရဟ်(၂)တွင် အစွရအီလီမျိုးနွယ်များ နှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာတွင် တွေ့ရ ၏။ သူတို့က မိမိတို့ တမန်တော်အား မိမိတို့ အတွက် ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ် ပေးပါရန် လျှောက်ထား၏။ အလ္လာဟ်က ‘တွာလူတ် **طالوت**’ကို ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်လိုက်၏။ ထိုအခါ အစွရအီလီမျိုးနွယ်တို့က တွာလူတ် ကိုဘာအရည်အချင်းပေါ် အခြေခံရွေးချယ်ရ သနည်းဟုဆို၍ ကန့်ကွက်၏။ သူကဥစ္စာပစ္စည်း၊ ဓနကြေးငွေလည်းမချမ်းသာပါဟု အကြောင်း ပြ၏။ တမန်တော်က ကုရ်အာန် (၂:၂၄၇)ပါ အတိုင်းအဖြေပေး၏။

وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ

အရှင်မြတ်သည် သူ့အားအသိပညာစွမ်း အားနှင့်ကိုယ်ကာယစွမ်းပကား အလှူပယ် ချီးမြှင့်ထားပြီးဖြစ်ပါသည်-ဟုအလ္လာဟ်အရှင် မြတ်၏ရွေးချယ်မှုမှာ-စည်းကမ်းနည်းလမ်း ခိုင်မာ၊ စနစ်ကျလှကြောင်း ထောက်ပြနေ၏။ ပြီးစလွယ်၊ ဖြစ်ကတက်ဆန်းမဟုတ်။ လူတစ်ဦး သည်တစ်စုံတရာရရှိထားသည်ဟု ဆိုလျှင် ဤ သို့ရရှိထားနိုင်လောက်သည့် အရည်အချင်း၊ စွမ်းပကားရှိ၍သာ ရရှိထားကြောင်းထင်ရှား၏။ ထို့နောက် ကုရ်အာန်(၂:၂၄၇) ပါအတိုင်းဆက် ပြောပြန်၏။

وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلَكَهُ مَن يَشَاءُ

အရှင်မြတ်သည် မိမိ၏ဥပဒေသနှင့်အညီစီ မံအုပ်ချုပ်နိုင်စွမ်းကိုချီးမြှင့်၏။

ဤအာယတ်တွင် **مَن يَشَاءُ** ၏အနက်မှာ- ‘မိမိ၏ဥပဒေသနှင့် အညီ’ဖြစ်၏။ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်နေခြင်းမျိုး မဟုတ်။

အလားတူပင် ကုရ်အာန်(၃:၂၅)တွင်
تُؤْتِي الْمَلِكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلِكَ مِمَّن تَشَاءُ

စီမံအုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲရယူခြင်းနှင့် စွန့်လွှတ်ရ ခြင်းဆိုသည်အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသနှင့်အညီသာ ရယူခြင်းစွန့်လွှတ်ရခြင်းသာဖြစ်၏။

အလ္လာဟ် ဥပဒေသတွင်သက်ဆိုင်ရာအမှု ကိစ္စ၊ အရေးကိစ္စတွင်မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော ‘အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေး’ ရယူပိုင်ဆိုင်ပြီး မှသာတာဝန် ဝတ္တရား၊ ဆောင်ရွက်ခွင့် လုပ်ပိုင် ခွင့်အာဏာကို ရယူနိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၁၀၅) တွင်အသေအချာ ပြဌာန်းထား၏။

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِمَّن بَعَدَ الذِّكْرِ

ငါအရှင် ထုတ်ပြန်ပို့ချသည့် ကျမ်းတော် (တိုင်း)တွင် အခြေခံဥပဒေတစ်ရပ်ကို သက်ဆိုင် ရာ အရေးကိစ္စများအတွက်ပြဌာန်းထားသည့် အချက်မှာ-

أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

လောကကိစ္စအဝဝတွင်၊ အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေးရှိပြီးသူ(الصلحون)ငါအရှင်၏ ပြဌာန်းချက်နှင့်အညီဆောင်ရွက်မည့်သူ(عِبَادِي) တို့သာအခွင့်အာဏာ ဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိလေသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သမျှမှာ အလ္လာဟ် ဥပဒေ၊ နိယာမ၊ သတ်မှတ်ပြဌာန်းချက်ခေါ် ‘မရှိယသ်’(مَشِيئَةُ laws of Allah)၏ ကဏ္ဍ(၃) မျိုး(၃)စား၏ သဘောတရားမှာအောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁) အရာရာတိုင်း အထင်အရှားမဖြစ်ထွန်းမပေါ်

ပေါက်မီအစ၊ အဦးပိုင်းကလိုအပ်သမျှစီမံ၊ စီရင်မှု (Plannning)ကိုလိုအပ်သလို အလ္လာဟ်က အပြီးအပြတ် နိယာမကိုသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ထား ၏။ ယင်းသတ်မှတ်ထားသည့်နိယာမ အတိုင်း တသဝေမတိမ်း အရာရာတိုင်းဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာရ၏။ ထိုစီရင်၊ စီမံမှုဆိုင်ရာနိယာမ (Planning عالم الامر)များကိုလူသားတို့၏ အသိဉာဏ်ဖြင့်သိရှိနိုင်စွမ်းမရှိချေ။

(၂) (လူတို့အခေါ် သဘာဝလောကဆိုသည့်) ဖြစ်ပျက်ပြောင်းလဲနေသည့် အာကာသ စကြဝဠာအနန္တရှိ အရာခပ်သိမ်းတို့သည် အထက်ကပြောခဲ့သည့် အလ္လာဟ်၏မူလနိယာမ အတိုင်း ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာပြီး အထင် အရှား ဖြစ်လာကြ၏။ ဤရုပ်လောကကြီး ဖြစ်တည်၊ ဖြစ်ပျက်ရန် အခိုင်အမာ နိယာမ များဖြင့် လည်ပတ်စေထား၏။ ဤနိယာမများ သည်လည်း အပြောင်းအလဲ လုံးဝမရှိ ခိုင်ခန့် တည်တံ့၏။ လူသားသည် ဤ နိယာမများကို လေ့လာ ဆည်းပူး ဆန်းစစ် သုတေသနပြုနိုင်၏။ မိမိအတွက်ရော၊ ကျန်လူသားများ အတွက်ပါ အလ္လာဟ် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့် အညီ အကျိုးကျေးဇူးခံစားနိုင်၏။

(၃) တမန်တော်များထံ ဝဟီဖြင့်ထုတ်ပြန် ပို့ချထားသည့် လူ့လောကလူမှုဘဝတလျှောက် အခိုင်ခံ့ဆုံး၊ အသေချာအရေရာဆုံး လူမှုဘဝ ဥပဒေသများအားလုံးကို တစုတပေါင်းတည်း ကုရ်အာန်တွင်စုဆောင်းထားသည်။ ဤဥပဒေများတွင်လည်း အပြောင်းအလဲလုံးဝမရှိ၊ ယင်း ဥပဒေသများကို လူသားတို့သည် မိမိဘဝ လမ်းညွှန်အဖြစ် လက်ခံယုံကြည်လိုက လက်ခံယုံကြည်နိုင်၏။ လက်မခံငြင်းဆိုလိုက ငြင်းဆိုနိုင်၏။ လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်ပေး

ထား၏။ ရွေးချယ်ထားပြီးသည့် အတိုင်း လုပ်ကိုင်ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်သည့် ရလဒ်ကိုကား ကိုယ်တိုင်ခံစား၊ စံစားရမည်။ ယင်းရလဒ်ကို ကား ရွေးချယ်ခွင့်မရရှိတော့ပါ။ အလ္လာဟ်ပြု လမ်းညွှန်ကိုယုံကြည်ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့်ဤလောကနှင့် ရှေ့အနာဂတ် အာခီရဟ်ခရီးအတွက်ပါ (نفس) အရည်အချင်း၊ အရည်အသွေးများကို ပွားများရရှိနိုင်သည်။ အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုပ်ရပ်တိုင်း(အကောင်း/ အဆိုး)အတွက် တူညီသောရလဒ်များ ရရှိခံစားရမည့်ဥပဒေ (Laws of Requital قانونمكافآت عمل) ရှိ၏။

လူမှုလောကတွင် လူသားအား လွတ်လပ်စွာရွေးချယ်ခွင့်ပြုပြီး မိမိစိတ်ကြိုက် ဘဝတည်ဆောက်ခွင့်ပြုထားရာ ဤအခွင့်အရေးတွင် အလ္လာဟ်ဘက်မှ နောက်ထပ်ဘာမှဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း၊ ထိန်းချုပ်ခြင်းအလျှင်းမရှိ။ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း ကြိုက်သလို လုပ်ကိုင်နိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၄၁:၄၀တွင် ဖော်ပြထား၏။

اعملوا ما شئتم

သင်တို့သည် မိမိတို့၏စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း ပြုမှု လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြကုန်။

သင်တို့၏လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအားလုံးသည် ငါအရှင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် လုပ်ရပ်တိုင်း အတွက်တူညီသော တုံ့ပြန်မှုဥပဒေအတိုင်း ရလဒ်ဖြစ်ထွန်းမည်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၁:၄၀)တွင်ပင် ဆက်လက်ပြောထားသေးသည်။

انهم بما تعملون بصير

သင်တို့ပြုလုပ်သမျှအားလုံးကို အရှင်မြတ် [(၏ မြူမှုန်မှုအကောင်းပြုလျှင် ၎င်းကို တွေ့မြင်ခံစားရမည်၊ မြူမှုန်မှု မကောင်းပြုလျှင် ၎င်းကိုလည်း တွေ့မြင်ခံစားရမည် (၉၉:၄-၈)]ဟူသော

ဥပဒေသနှင့်အညီ] စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေပါသည်။

يَسَاءُ ، شَاءُ ပါဝင်သည့် အာယတ်များကို အချို့ဘာသာပြန်တို့သည် လိုရာဆွဲ၍ ဘာသာပြန်ဆိုကြရာမှ နားလည်သဘောပေါက်ရန် ရှုတ်ထွေးမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် ကုရ်အာန် (၇၆:၂၉)ကို လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

إِنَّ هَذِهِ تَذَكُّرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

ဤ(ကုရ်အာန်)သည် လူ့ဘဝအတွက် မရှိမဖြစ် သတိပေးဆုံးမသွန်သင်ပြမည့်(تَذَكُّرَةٌ) ကျမ်းအမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ် (ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ခရီးပန်းတိုင်)ထိအရောက် သွားလိုသူများ ရွေးချယ်ဆောင်ယူရန်ဖြစ်သည်။

ဝဟီထုတ်ပြန်ထားပြီးဖြစ်သည်။ လူသားတို့ နှစ်သက်ရွေးချယ်ယူလိုလျှင်ရနိုင်ပြီး မိမိဘဝအတွက် ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ မနှစ်သက်က မရွေးချယ်ဘဲအခြားတစ်ခုခုကိုရွေးချယ်ခွင့်ရှိပါသည်။ သို့သော်အထက်ပါအာယတ်(၇၆:၂၉)ရှေ့ဆက်၍

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

ဤအာယတ်ကို အချို့ဘာသာပြန်များတွင် အလ္လာဟ်အလိုရှိသောအရာကိုကား သင်တို့အလိုမရှိကြချေ ဟုပြန်ဆိုကြပါသည်။

ဤသို့ဆိုလျှင် ရှေ့ပိုင်းကဖော်ပြခဲ့သော အာယတ်(၁၈:၂၉)နှင့် ယခုအာယတ်(၇၆:၂၉) တို့သည်ဆန့်ကျင်နေကြသကဲ့သို့ ဘာသာပြန်ဆိုချက်များတွင် ထင်ရှားစွာတွေ့ရ၏။ တွေ့မြင်ရပုံမှာ-

(၁) အာယတ်(၁၈:၂၉)တွင် သင်တို့ နှစ်သက်က ရွေးချယ်နိုင်သည်မနှစ်သက်က ငြင်းဆိုနိုင်သည် ဟုပြောထား၏။ သို့သော်

(၂) အာယတ်(၇၆:၂၉)၏ ဘာသာပြန်တွင်ကား

သင်၊ မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာ ဘာမျှမပြုလုပ်နိုင်ပါ အလ္လာဟ် အလိုရှိသည့်အရာကိုသာ သင်တို့အလိုရှိရာ၏။ ဒီတော့ဆိုလိုသည်မှာ သင်၏ ဆုံးဖြတ်မှုသည် သင့်ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ချက် မဖြစ်တော့ဘဲ တကယ်တော့အလ္လာဟ် ဆုံးဖြတ်စေချင်သည့်အရာကို သင်ကလိုက်ပြီးဆုံးဖြတ်လိုက်ရသလိုဖြစ်နေတော့၏။ ဒီတော့လူသားဟာ ဘာမှ ကိုယ်နှစ်သက်သဘောကျပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ်လုပ်နိုင်ခြင်းဆိုတာ မရှိတော့ဘဲ ‘အဓမ္မ’ နှင့်ထက်စီးနင်းအချုပ်အချယ်ခံ ဖိအားပေးခံရသလိုသာပြန်ဖြစ်ရတော့တယ်။

အာယတ်(၇၆:၂၉)နှင့် မျိုးတူအာယတ်တို့ကို သုံးထားသည့် ဝေါဟာရပင် မျိုးတူနီးနီးကို ကုရ်အာန် (၇၄:၅၄-၅၆)နှင့် (၈၁:၂၈-၂၉) တို့တွင် တွေ့နိုင်ပါသေးသည်။

مَا تَشَاءُونَ ၏သဒ္ဒါဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှု အပိုင်းနှင့် အသုံးအနှုန်းကိုလေ့လာကြည့်ကြစို့။

သဒ္ဒါတည်ဆောက်မှုရှုထောင့်မှ ဆန်းစစ်ကြည့်လျှင် مَا تَشَاءُونَ (Negative of Aorist) လက်ရှိနှင့်လာမည့် ကာလအတွက် မဟုတ်မဖြစ်ကိုဖော်ပြသည့် ငြင်းဆိုပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤကားသဒ္ဒါ တည်ဆောက်မှု (Grammatical construction) ဖြစ်သည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာသင်တို့အလိုမရှိကြပါ။

သို့သော်တကယ်လက်တွေ့သုံးနှုန်း (Usage) ရာတွင်ကား مَا تَشَاءُونَ ကို (Prohibitive တားမြစ်ပုဒ်) အဖြစ်သုံး၏။ ထို့ကြောင့် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ‘သင်တို့အလိုမရှိကြပါနှင့်’ သဘောမျိုးဖြင့်သုံး၏။ ဤကဲ့သို့သဒ္ဒါတည်ဆောက်မှုနှင့် လက်တွေ့အသုံးအနှုန်း နှစ်မျိုး ပြောင်းလဲနေပုံကို အရဗီစာပေတွင်များစွာ တွေ့ရပြီး ကျမ်းလေးမည်စိုး၍ ပြင်ပမှစာပေ သာဓကများကိုမတင်ပြလို

တော့ပါ။ ကုရ်အာန်ထဲမှသာ ဖော်ပြပါမည်။
ဥပမာ(၁) ကုရ်အာန် (၂:၈၃)တွင်-

وَإِذَا حَذَّامُنَا مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ لَآتَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ

သည်သဒ္ဒါတည်ဆောက်မှု အရ (Negative of Aorist) လက်ရှိနှင့်လာမည့် ကာလအတွက် မဟုတ်မဖြစ်ကို ဖော်ပြသည့် ငြင်းဆိုပုဒ်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လက်တွေ့တွင် (Prohibitive) တားမြစ်ပုဒ်အဖြစ်သုံးထား၏။

ဥပမာ (၂) ကုရ်အာန် (၂:၂၅၂)တွင်-

وَمَا تَنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

သည် အထက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်အထက်ပါ ရှင်းလင်းချက်များကို မျက်မှောက်ပြု၍အာယတ်(၇၆:၂၉)

وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ

ကို ယခု ကုရ်အာန်က ဆိုလိုသည့်သဘော ပေါ်လွင်အောင် အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါတော့မည်။ တစ်နည်း-

“(ငါအရှင်သည် သင်တို့လူသားတို့အား မိမိတို့၏ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း ကြိုက်ရာကို ဆုံးဖြတ်ပြီးရွေး ချယ်နိုင်ခွင့်ပေးထားသည်မှာ မှန်ပါသည်။) သို့သော် သင်တို့ကို ဖြစ်စေချင်တာကတော့ သင်တို့၏လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်ပြီး ရွေးချယ်မှုကို ငါအရှင်၏ဥပဒေနှင့်အညီသာ ဖြစ်စေချင်ပါသည်။”

သည့်ထက်ရှင်းအောင် ထပ်မံကြိုးစားရေးပြပါဦးမည်။ တစ်နည်း-

“ငါအရှင်ဖြစ်စေချင်တာကိုဘဲ ဖြစ်ချင်ကြပါတော့လား” တစ်နည်း

“ငါအရှင်၏ပြဌာန်းချက်ဥပဒေနှင့်အညီ သင်တို့ဘဝကိုတည်ဆောက်စေချင်တယ်”

ဤယခုဖော်ပြပါသဘောမျိုးကိုပိုမို၍ထင်ရှားစေသည့်နောက်ထပ် သာဓကတစ်ရပ်ကို

ကုရ်အာန် (၃၉:၇)တွင်တွေ့ရသည်။

أَنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ

အကယ်၍သင်တို့ အလ္လာဟ်ဥပဒေကို သွေဖီငြင်းပယ်ကြလျှင် (လည်းအကြောင်းမဟုတ်ပါ။ အလ္လာဟ်အတွက် ဘာမျှအကျိုးယုတ်စရာ၊ ထိခိုက်နစ်နာ လျော့နည်းသွားစရာမရှိပါ။ အကြောင်းက) အလ္လာဟ်သည် သင်တို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဘာမျှတစ်စုံတစ်ခုတောင့်တနေခြင်း အလျှင်းမရှိပါ။--ဆက်ပြောနေပါသေးသည်။

وَلَا يَرْضَىٰ لِعَادِهِ الْكُفْرَ

အရှင်မြတ်သည် သူ့အဖန်ဆင်းခံ များအား သွေဖီဆန့်ကျင်မှုပြုသည်ကို လုံးဝမလိုလားပါ။--ဆက်ပြောနေပါသေးသည်။

وَأَنْ تَشْكُرُوا وَيَرْضَاهُ لَكُمْ

အရှင်မြတ်သည် သင်တို့‘လူသား’ ကျေးဇူးတရားသိတတ်သည်ကိုသာလိုလားနေပါသည်။

ص د ق

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

صِدْقٌ စိတ်နှလုံးမှ ယုံကြည်ထားချက်နှင့် နှုတ်မှပြောဆိုချက် တစ်ထပ်တစ်သားတည်းကျ နေခြင်း၊ အမှန်တရား၊ အစွမ်းသတ္တိ၊ တောင့်တင်းခိုင်မာခြင်း။

ဆန့်ကျင်စာလုံးမှာ كَذِبٌ စိတ်နှလုံးမှယုံကြည်ထားချက်နှင့် နှုတ်မှပြောဆိုချက်တို့ ကွဲလွဲနေခြင်း၊ မမှန်ခြင်း၊ မမှန်ကန်ခြင်း၊ လိမ်လည်ခြင်း၊ ချိန့်ခြင်း၊ မသန်မစွမ်းအားနည်းခြင်း။

‘Sidqun’ is used against ‘Kizbun’ which means to have disparity between what one says and what one harbours in his heart.

Therefore 'Sidqun' means such a strong truth, where the tongue and heart are fully unified.

အဘိဓာန်သုတေသီ ابن فارس က 'ဆိုဒ္ဒီကွက်' ၏အရင်းအမြစ်အနက်မှာအစွမ်းသတ္တိ၊ အင်အား ဖြစ်သည်။ အမှန်အကန်တရားကို အရဗီ ဘာသာစကား၌ ဆိုဒ္ဒီကွက်ဟုခေါ်ရခြင်းမှာ အမှန် အကန်တရားသည် အမြဲတမ်း 'အင်အားသတ္တိ အစွမ်း' ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

كُذِّبَ ကိဇ်(ဘ်)သည်ချီနိုခြင်း၊ မသန်မစွမ်းခြင်း၊ အားနည်းခြင်းဟူသည့် အရင်းအမြစ် အဓိပ္ပာယ် ရ၏။

(صدق) ပါဝင်ဖွဲ့စည်းပြီး အသွင်ညွှန် မည်သို့ပင်ရှိနေစေကာမူ ဖော်ပြပါအနက် အဓိပ္ပာယ်များ အမြဲရှိနေမည်ဖြစ်သည်။

الصِّدْقِ မိတ်ဆွေ
الصِّدْقِ အမှန်တရားကို အလွန်ပြောဆိုသူ၊ မည်သည့်အခါမျှ လိမ်မပြောသူ၊ စိတ်က ယုံကြည်ထားမှုနှင့် နှုတ်ထွက်စကား တစ်ထပ် တစ်သားတည်းရှိသူ၊ မှန်ကန်ကြောင်းကို အလုပ် နှင့်သက်သေပြသူ။

صَدَقَ II အမှန်အကန်ဖြစ်ကြောင်းပြောဆို ထုတ်ဖော်သည်။ အမှန်အကန်ဖြစ်ကြောင်း သက်သေ ထူသည်။

الصَّدَقَاتُ (ج) صدقات
မိမိယုံကြည်ထားချက် မှန်ကန်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသရင်း အလွှာဟ်ညွှန်ပြသည့် စနစ်၊ လမ်းကြောင်းတွင်သုံးစွဲသည့်မည်သည့်အရာ (ကာယအား၊ ဉာဏအား၊ ဓနအား)ကိုမဆို ခေါ်သည်။

صَدَقَةٌ Sadaqah (Plu.Sadaqat) is that deed of an individual which goes to prove

the truth of one Eiman. اِيْمَانِ It is usually reserved for the monetary aid that one gives in this connection. This is the voluntary contribution that one gives over and above the obligatory contribution that the individuals in the society must give to the Government of the Quranic order for their common welfare.

صَدَقَةٌ ဆွဒကဟ်သည် တာဝန်တစ်ရပ် အနေ နှင့်မဟုတ်ဘဲ၊ စိတ်လိုလက်ရ၊ ဆန္ဒအတိုင်း အလှူအတန်း၊ ဒါနပြု၊ ပေးကမ်းချီးမြှင့် ပေး သနားခြင်းဖြစ်၏။ အထူးသဖြင့် အရေးပေါ် ကိစ္စ အတွက်ပေးလှူခြင်းလုပ်အားပေးခြင်း။ အကြံ ဉာဏ်ပေးခြင်း။

زَكَاةً မပြုမနေရ တာဝန်တစ်ရပ် အနေဖြင့် ပေးကမ်းခြင်း။ ကုန်အာန်နည်းကျ စီမံခန့်ခွဲ၊ အုပ်ချုပ်ရေး တည်ဆောက်ပြီးပါက လူတို့သည် မိမိတို့လိုအပ်သည့် အတိုင်းအတာမှပိုလျှံသမျှကို လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိသူများ (လူသားအားလုံး)၏ ကောင်းစားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ တိုးတက်ရေး အတွက်မပြုမနေရ၊ ခွဲဝေ၊ ပေးလှူ၊ ထောက်ပံ့ ကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့သောအခြေအနေမရောက်မီ ကြား ကာလတွင် အခါအားလျော်စွာ လူတို့ထံမှ ပန်ကြား (တောင်းခံ)မှု ပြုလျှင် မိမိဆန္ဒ အလျောက် ပေးလှူခြင်းကို ဆွဒကဟ်ဟုခေါ်၏။ ဆွဒကဟ်အဖြစ်ပေးလှူနိုင်ကြောင်း အာယတ် များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။ (ကြည့်-ကုန်အာန် ၅၈:၁၂၊ ၉:၆၀၊ ၉:၁၀၃-၁၀၄၊ ၂:၂၇၁)

For laws regarding sadaqah These laws, however are applicable during the transitional period only when the Quranic

Economic order is not yet established in the totality.

صدق - ပြောသည်အတိုင်း အလုပ်ဖြင့် သက်သေပြလုပ်ကိုင်သည်။ အမှန်အကန်ပြော၊ အမှန်အကန်ပြုလုပ်သည်။ ကုရ်အာန် (၃၃:၂၃) - **مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ** မုအ်မင်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့ အနက်မှ အလ္လာဟ်နှင့် ပြုခဲ့သည့် သဘောတူညီချက် ပဋိညာဉ်များကို လက်တွေ့ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်၍ မိမိတို့သည်မှန်ကန်ကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြသသူများရှိကြသည်။

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ وَعْدَهُ

အလ္လာဟ်သည် သင်တို့နှင့်ပြုခဲ့သည့်ကတိများကို အမှန် တကယ်ပင်အပြည့်အဝ မှန်ကန်ကြောင်း လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ပြသခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

တာဝန်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ပြုလုပ်ရမည့်အလုပ်၊ တစ်ရက်ပျက်ကွက်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးအားဖြင့် ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်ခြင်းကို 'ဆွဒကဟ်' ဟု အမည် ပေးထားကြောင်း ကုရ်အာန်(၂:၁၉၆)တွင်တွေ့ရ၏။

ကုရ်အာန် (၂:၂၁၆)တွင်(الرَّبُّوبِي)အတိုး၊ အညွန့်ခေါင်းပုံဖြတ်ခြင်းနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်အဖြစ် တွေ့ရ၏။

يَمْحَقُ اللَّهُ الرَّبَّابِ وَيُرِي الصَّدَقَاتِ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် ခေါင်းပုံဖြတ်အတိုးအညွန့်ယူ၊ အညွန့်ခူးသည် စနစ်ကို ဖျက်သိမ်း ပပျောက်စေပြီးအများသူငါ ကြီးပွားရေး **صَدَقَاتِ** စနစ်ကိုမြှင့်တင်ကြီးပွားစေသည်။

روبو အတိုးအညွန့်၊ ခေါင်းပုံဖြတ်၊ အညွန့်ခူးခြင်းဆိုသည်မှာ မိမိရယူသင့်ရယူထိုက်သည် ထက်ပိုမိုရယူခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ပြုခြင်းသည်

ရေရှည်လူမှုဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး၌ ယိုယွင်းပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်လာမည်။

صَدَقَاتِ လူအများအကျိုးအတွက်၊ ကောင်းစားရေးအတွက် မိမိဘက်မှထည့်ဝင်ပံ့ပိုးသင့်သည်ထက် သာသာထိုးထိုး၊ ရက်ရက်ရောရော စေတနာထား ထည့်ဝင်ပံ့ပိုးလိုက်ခြင်းသည်၊ ဆွဒကဟ်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ရေရှည်တွင် ယင်းလူ့ဘောင်တစ်ခုလုံး တိုးတက်ကြီးပွားစည်ပင်ပြောလာစေမည်။

ရက်ရောယူငှာ ပံ့ပိုးပေးကမ်းခြင်းဆွဒကဟ်အမှုကိစ္စဟု၊ ကုရ်အာန်ကအောက်ပါလုပ်ရပ်များကိုဖော်ပြထား၏။

(၁) ကုရ်အာန်(၂:၂၈၀)တွင်အကြွေးတင် နေသူ၊ မြီးစား၏ ကြပ်တည်းသည့် အခြေအနေကို သက်သာသထက် သက်သာစေရန် စောင့်ဆိုင်းပါ။ အကယ်၍အကြွေးမှ လုံးဝကင်းလွတ်ခွင့် ပေးခဲ့လျှင် 'ဆွဒကဟ်'ရက်ရောယူ ငှာပံ့ပိုးပေးကမ်းရာမည်ကြောင်း-

**وَإِنْ كَانَ ذُو عَسْرَةٍ فَنظِرْهُ إِلَىٰ مَيْسِرَةٍ
وَإِنْ تَصَدَّقْتُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ**

အကြွေးတင်နေသူမြီးစားသည် အကြပ်အတည်း ဖြစ်နေပါက သူပြေလည်နိုင်သည့် အချိန်အထိ ရွှေ့ဆိုင်းပေးခြင်းပြုပါ။ အကယ်၍ အကြွေးကိုလုံးဝပြန် မယူဘဲ အလှူအဖြစ် ရက်ရောယူငှာ ပေးကမ်းလိုက်ပါက ယင်း၏ အကျိုးဆက်ကိုသင်သာသိမည်ဆိုလျှင် ဤသို့ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းသည် သင့်အတွက်သာလွန်ကောင်းမွန်လှပါပေသည်။

(၂) (၄:၄)တွင် မင်္ဂလာဆောင်မည့် သတို့သားက၊ သတို့သမီးအား မင်္ဂလာမေတ္တာလက်ဆောင်ပေးခြင်းကို **صَدَقَاتٍ** ဟုအထူးတလည် တန်ဖိုးထားရွေးချယ်သုံးနှုန်းထား၏။ (သာမန်သုံးနေကြ

صَدَقَاتٌ မဟုတ်ပါ။ صَدَقَاتٌ ဖြစ်ပါသည်။ (မှတ်ချက်။ ။ယနေ့မှစ်လင်မိလောက တစ်ခုလုံးက ခေါ်နေတဲ့‘မဟာရ်’မဟာရ် သည်ကုရ်အာန် သုံးမဟုတ်ပါ။)

وَأَتُوا النِّسَاءَ صَدَقَاتِهِنَّ نِحْلَةً

(သင်တို့၏)ဇနီးများကို မင်္ဂလာမေတ္တာလက်ဆောင်(صَدَقَاتٌ)ကို နှစ်ရက်ရက်ရောရော၊ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ၊ အလှူပယ်ချီးမြှင့်ကြကုန်။

ဇနီးများကို မင်္ဂလာလက်ဆောင်ချီးမြှင့်ခြင်း ပြုရန် လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ အဖိုးအခဈေးနှုန်းသက်မှတ်ခြင်းမဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် صَدَقَاتٌ ၏အနက်မှာ-ကြည်ဖြူခြင်း၊ ရက်ရောခြင်း၊ အကျိုးမမျှော်ကိုးခြင်း၊ ဖြစ်နိုင်သမျှ အလှူပယ်ပေးခြင်း၊ ဘဝ ဖော်အဖြစ်ချစ်ကြည်လေးစားမြတ်နိုးမှုကိုထုတ်ဖော်ပြသခြင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်ဆောင်၏။

صَدَقٌ နှင့် صَدَقٌ နှစ်ခုလုံးကို-အမှန်ပင်ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားစေသည်။ အမှန်ပင်ဖြစ်ကြောင်းထုတ်ဖော်ပြသသည်။

مُصَدِّقٌ အမှန်အကန်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြသသည့်အရာ။

ص ل ح

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး
أَصْلَحَ إِلَيْهِ အလားတူ (أَحْسَنَ إِلَيْهِ) သူ၏ပြုမူဆောင်ရွက်မှုကြောင့် တစ်ဖက်သား၏ အားနည်းချက်၊ ချို့ယွင်းချက်များကောင်းမွန်ပြီး အားသာချက်များဖြစ်ပေါ်လာ၏။ အချိုးအစားကျ၏။ အလှအပများဖြစ်စေသည့်လုပ်ရပ်။

‘Aslah’-ilaihe means he did something by which other person's short coming, defects were removed.

An act which creates beauty and balance.

صَلَحٌ

အပြန်အလှန် ငြိမ်းချမ်းလုံခြုံခြင်း၊ ပြန်လည်သင့်မြတ်သွားခြင်း၊ မျှတကောင်းမွန်သော အပေးအယူ၊ အပြန်အလှန်နားလည်မှုရှိခြင်း၊ သဟဇာတဖြစ်ခြင်း၊ ညီညွတ်ပြေလည်ခြင်း။

As-sullho, mutual peace, reconciliation, amicable settlement, mutual understanding and harmony.

الصَّلَاحُ ပုံမှန်အခြေအနေသို့ပြန်လည် ရောက်ရှိသည်။ အေးအတူ၊ ပူအမျှနေထိုင်ခြင်း၊ ရှိသင့်ရှိထိုက်သည့် ပြီးပြည့်စုံ၊ ညီညွတ်မျှတ၊ သဟဇာတအခြေအနေတွင် အသက်ရှင်နေခြင်း။

As-sal'ah, Settlement or normalization of things according to common sense and wisdom. Existence of a thing in which it should exactly be in perfect order, harmony and symmetry.

ဇနီးမောင်နှံတိုင်းက လိုလားတောင့်တသော ‘အပြစ်အနာမဲ့ကျန်းမာ သန်စွမ်းသည့်ကလေး’ကို ကုရ်အာန် (၇:၁၉၀)တွင်ဖော်ပြထား၏။

فَلَمَّا تَاهَمَّا صَالِحًا

(မှတ်ချက်။ ။ صَالِحٌ ၏အနက်မှာအပြစ်အနာအဆာကင်း၊ ကျန်းမာခြင်းဖြစ်သည်။)

သားသမီးမွေးဖွားရန်ချို့ယွင်းချက်တစ်စုံတစ်ရာရှိနေလျှင်၊ ချို့ယွင်းချက် ပျောက်ကင်းအောင်၊ ရောဂါတစ်စုံတစ်ရာမရှိအောင်၊ သားသမီးရနိုင်မည့် အခြေအနေကောင်းများကို ဖြစ်ထွန်းစေခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန် ၂၁:၉၀ ၌ ဤصَالِحٌစာလုံးကို သုံးထား၏။

وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ

(မှတ်ချက်။ أَصْلَحَ ချို့ယွင်းအားနည်းချက်များ ပပျောက်ပြီး အခြေခံကောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စေခြင်းအနက်ကိုဆောင်သည်။)

တမန်တော်ယူစုဖ်(ﷺ)၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိနှင့် ပတ်သက်၍ကုရ်အာန်(၁၂:၉)တွင် -

وَتَكُونُوا مِمَّنْ بَعْدَهُ قَوْمًا صَالِحِينَ

တမန်တော်ယူစုဖ်(ﷺ)၏ နောင်တော်ကြီးများက ညီငယ်ယူစုဖ်ကို တနည်းနည်းဖြင့် ဖယ်ရှားပြီးမှသာ၊ မိမိတို့ အစုအဝေးတွင် ညီညွတ်မှုတမူရှိနိုင်မည်။ လူမှုဆက်ဆံရေး ပြေလည်လာကြမည်ဟုဆို၏။

(မှတ်ချက်။ لَوْ هُوَ لَوْ هُوَ... ကျင့်တွင်ညီညွတ်မှုတမူ ဆက်ဆံကူးလူးမှု အဆင်ပြေချောမွေ့ခြင်း ရှိသည့် အနေအထားကိုပြသောအနက်အဓိပ္ပာယ် ရ၏။)

ကုရ်အာန်၏နေရာများစွာတွင် حَسَنَاتُ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအရင်း၏ ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံး سَيِّئَاتُ ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်စေသည့်အကြောင်းရင်းတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ပြထား၏။ ကုရ်အာန် (၂:၈၁-၈၂)တွင် سَيِّئَةٌ နှင့်ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံး عَمَلُوا الصَّالِحَاتِ တစ်ဦးချင်းရော၊ အများ(လူ့ဘောင်)ကိုပါ အခြေခံကောင်းများ ဖြစ်ထွန်းစေသည့် လုပ်ရပ်များကိုယှဉ်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် عَمَلُوا الصَّالِحَاتِ နှင့် حَسَنَاتُ တို့သည် အနက်အဓိပ္ပာယ်တူစာလုံးများဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် أعمال صالحات လူ့ဘောင်တစ်ခုလုံးအတွက် ကောင်းကျိုးများ၊ အကျိုးစီးပွားများ၊ သုခချမ်းသာများ၊ စည်ပင်ဝပြောမှုများကို ဖြစ်စေမည့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်၊ ကျင့်သုံးရမည့် အခြေခံအချက်များသည် လူတို့အား အခြေခံကောင်းများ အရင်းအမြစ်ကောင်းများ ဖြစ်ထွန်း

စေမည်ဖြစ်သည်။

ကုရ်အာန်တွင် (فساد) ဖဆာဒ၊ ပြိုကွဲခြင်း၊ ကမောက်ကမ၊ အချိုးအစားမကျ၊ မညီညွတ်မမျှတဟူသောစာလုံးနှင့် صلاح တို့သည် ဆန့်ကျင်ဖက်စာလုံးများဖြစ်ပြီး ယင်းစာလုံးနှစ်လုံးကို ကုရ်အာန် (၂:၁၁)တွင်နှိုင်းယှဉ်ပြသထား၏။

လူသားတစ်ရပ်လုံးအား ကုရ်အာန်က

ပေးနေသော သင်ခန်းစာ

ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံး၏ စ-လယ်-ဆုံးတွင် اِنَّ الدِّينَ اَمْنٌ (အလ္လာဟ်၏ဥပဒေများ မှန်ကန်ကြောင်းကိုကောင်းစွာ သိရှိယုံကြည်သူများ)စကားစုနှင့် وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ (အခြေခံကောင်း၊ အရည်အသွေးကောင်းများဖြစ်ထွန်းစေမည့်လုပ်ရပ်များ)ကို လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ကြသူများ စကားစုတို့ကိုအတွဲလိုက် ထပ်တလဲလဲ ဖော်ပြထားခြင်းတွင် အလွန်တရာ ထူးခြားသော အကြောင်းရင်းခံများရှိနေ၏။ ၎င်းတို့မှာ -

၁။ ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်နှင့်လုပ်ရပ် ဆောင်ရွက် ကျင့်သုံးမှုတို့သည် ထာဝရအပြန် အလှန် ဆက်စပ်အကျိုး ပြုရင်းတွဲနေရသည့် အကြောင်းရင်းခံများရှိသည်။

၂။ လုပ်ရပ်တစ်ခုကိုထုံးစံရှိ၍(Conventionally)၊ အစဉ်အလာရှိ၍(Traditionally)၊ အများလုပ်နေကြ၍(Commonly)၊ အကျင့်ပါနေ၍(Habitually)၊ အသက်ဝိညာဉ်မပါ၊ စက်ယန္တရားဆန်ဆန်၊ (Mechanically)၊ အများမိုးခါးရည်သောက်လိုလို သောက်ရတာမျိုး(Water follows, fish follows) စသည်တို့သည် အဓိပ္ပာယ်မဲ့လွန်းအားကြီး၏။ ပျက်စီးခြင်းဆီသို့သာ ဦးတည်နေသည်။ အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် ဤကဲ့သို့

ပြုမှု၊ ကျင့်ကြံ၊ တည်ဆောက်မှုသည် အကျိုးမဖြစ်၍ အချည်းအနှီး၊ ရုပ်ပြ၊ ဟန်ဆောင်နေခြင်းဟု သတ်မှတ်၏။ ကုရ်အာန်(၁၀၇:၄-၆) ၃။ မိမိကိုယ်တိုင်ကောင်းစွာ သဘောပေါက်၊ သိရှိနားလည် ယုံကြည်သက်ဝင်ထားသည့် 'အမှန်တရား'ပေါ် နှစ်နှစ်ကာကာစိတ်စေတနာ အပြည့်ဖြင့် ပြုကျင့်လိုက်နာ တည်ဆောက်သည့် အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ရပ်များသာ ဖြစ်ရန်လိုသည်အတွက် အထူးပြုပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းသာဖြစ်၏။ သို့မှသာသေချာရေရာသော အကျိုးရလဒ်များ အထင်အရှားပေါ်ပေါက်ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။

صالحٌ ဆွာလိဟ် (အူရ်ဒူအခေါ် ဆာလေ)

Saleh deeds are those according to which man's latent potentialities are awakened, then developed, enabling him to go through the evolutionary process. A glance through the Quran from first to the last page would show that the words **الَّذِينَ آمَنُوا** have always been followed by **وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ** and those people who bring faith in Allah and do positive, creative and noble deeds:-

1. This shows that Eiman **ايمان** and am'ale-Saleha (noble deeds)are complementary to each other.
2. Those noble deeds which are done without any conviction or just habitually, mechanically and traditionally, would not produce the desired results.
3. Similarly, Eiman, which does not become a stimulant for noble deeds shows that it was just a lip service and not the result of deep conviction. Leading to total ruin.

(The Qur'an 107:4-6)

လူတွေကဆုံးဖြတ်ထားသည့် ကောင်းမြတ်သော အလုပ်များဆိုတိုင်း ကောင်းမြတ်ခြင်းအရာ၏စံချိန်စံညွှန်းမဖြစ်နိုင်၊ ကောင်းမြတ်ခြင်း၏ 'စံ' ကိုသတ်မှတ်ရာတွင်တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊ တစ်အုပ်စုနှင့်တစ်အုပ်စု၊ ခေတ်တစ်ခေတ်နှင့်တစ်ခေတ်မတူညီနိုင်ကြချေ။ ကုရ်အာန်ကပြည့်စုံထားသည့် အခြေခံသဘောတရားများ၏ ဘောင်အတွင်းမှ သတ်မှတ်ထားမှသာ 'စံ' ချိန်မှီမည်။ ကုရ်အာန်ကတော့ ကောင်းမြတ်သော အလုပ်များ၏စာရင်း ဇယားတော့အမှတ်စဉ်တပ်၍ မပေးထားပါ။ ကုရ်အာန်ပါလမ်းညွှန်နှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ ကုရ်အာန်အခြေခံသဘောတရားများ၏ ဘောင်အတွင်း ပါဝင်ပြီး လူတို့၏ရုပ်ပိုင်းနာမ်ပိုင်း(**نفس**)ကိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် အမျိုးအစားလုပ်ရပ်များသာဖြစ်သည်။

Noble deeds are not those which we consider noble according to our own judgement ,but are those determined as such by the Quran. The Qur'an has not given a detailed, comprehensive list of nobal deeds, but has laid a general criterion that all actions which are not contrary to the Quranic guidelines and results in upholding its fundamantal and permenent values and also result in the nourishment and developement of personality fall in the category of nobal deeds.

ကောင်းမြတ်သော အလုပ်များ လုပ်ကိုင်ရင်းမှ ကောင်းမြတ်သော အလေ့အထများဖြစ်လာမည်။ ကောင်းမြတ်သော အလေ့အထများကို ထိန်းသိမ်းပြုလုပ်ရင်းမှ ကောင်းမြတ်သော အလေ့အကျင့်များ တည်ဆောက်ခိုင်မြဲလာမည်။ ကောင်းမြတ်သော အလေ့အကျင့်ခိုင်မာတည်

ဆောက်ခိုင်မြဲလာရာမှ ဘဝတသက်တာလုံး တည်မြဲရင့်ကျက်သည့် စာရိတ္တမဏ္ဍိုင်ကို စိုက်ထူ ပြီးသားဖြစ်မည်။ ဤသို့ဖြစ်ရန်မှာ ကုရ်အာန် တွင် အလ္လာဟ်ကပြည့်နှင်းသည့် 'အီမာန်' သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို သိရှိနားလည်သဘော ပေါက်ထားရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ အီမာန် နှင့် အမလ် (ایمان و عمل) အမလ်နှင့်အီမာန် သည်အပြန်အလှန်အထောက် အကူပြုလျက် ရှိနေမည်။

صلو (ى)

စကားလုံးနှင့် သဒ္ဒါအသုံး

အရင်းအမြစ်အက္ခရာ [(صلو(ى)]

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင် (صلاة) ဆွလားသ် စာလုံးအတိုင်းအကြိမ်ပေါင်း(၆၇)ကြိမ်နှင့် ယင်း၏ ဆင့်ပွား(derivatives) စာလုံးများ (صَلُّو ، صَلَّ ، صَلَّوَاتٌ ، مُصَلِّينَ ،) အဖြစ် အကြိမ်ပေါင်း(၁၀၈)-စုစုပေါင်း(၁၇၅)ကြိမ်ပါဝင် ပါသည်။ အစွလာမ်တွင် ဆွလားသ်သည်ပမာန အကျဆုံးနှင့်အရင်းအမြစ်အဖြစ်ဆုံးသော အခြေခံကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

ကုရ်အာန်ကျမ်းမြတ်ကို တမန်တော်မြတ် မုဟမ္မဒ်(ဆွ)၏မျိုးနွယ်(ကိုရိုက်ရှ်)တို့၏ပြောဆိုသုံး နှုန်းသောအရဗီစာစကားဖြင့် ထုတ်ပြန်ပို့ချ၏။ ကုရ်အာန်မထုတ်ပြန်မီက ဆွလာဟ်အပါအဝင် ကုရ်အာန်တစ်အုပ်လုံးရှိစာလုံးများကို ကုရိုက်ရှ် အရဗီများ မိမိတို့၏ နေ့စဉ်လူမှုဘဝများတွင် ထူးထူးခြားခြား အနက်အဓိပ္ပါယ်များဖြင့် သုံးနှုန်း နေခဲ့၏။ ယင်းထူးခြားသည့်အနက်များကို သိရှိ ခြင်းဖြင့် ဆွလာဟ် အပါအဝင် အခြားဝေါဟာရ

များ၏ ဆိုလိုရင်းသဘောကို ကွင်းကွင်း ကွက် ကွက် နှိုက်နှိုက်ချွတ်ချွတ်ထဲထဲ ဝင်ဝင်သိမြင် သဘောပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

I. صَلَّى الْفَرَسُ تَصْلِيَةً - နေ့စဉ်ဘဝများတွင် မြင်းများ တစ်ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ပြေးလွှားကြရာတွင် ဒုတိယနေရာမှ မြင်းသည် ရှေ့ဆုံးမှဦးဆောင် ပြေးနေသည့် မြင်းနှင့် နောက်မှထက်ကြပ်မကွာ ကွာဟလစ်ဟာနေသည့် နေရာမရှိဘဲ အနီးစပ် ဆုံးနေရာတွင်ရှိပုံကို အသေးစိတ် ထပ်ဆင့် ရှင်းလင်းသရုပ်ဖော်ပြရသော်-

နောက်မှ ဒုတိယမြင်း၏နားရွက်များသည် ရှေ့ရှိပထမမြင်း၏ အမြီးထွက်ရာဘေးနှစ်ဘက် တင်ပါး (မှတ်ချက်။ ။ တင်ပါးနှစ်ဖက်ကို အရဗီ ဘာသာတွင်(صَلَوَاتٌ အများကိန်း: صَلَوَانٌ) နှင့်ထိကပ်လျက် လိုက်ပါလာ၏။ ပြေးနေသည့် ရှေ့မှဦးဆောင်နေသော မြင်းကို(سَابِقٌ) ရှေ့မှ ဦးဆောင်နေသူဟုခေါ်ပြီး ၎င်း၏နောက်မှ ထိကပ် လျက် ထက်ကြပ်မကွာလိုက်နေသည့် မြင်းကို مُصَلِّىٌ မုဆွလီဟုခေါ်၏။

'Mosalli' is the horse which comes at the second position in a race and so close that its ears are touching the back portion of the first, leading one. The first, leading one is called 'sabiq' مُصَلِّىٌ سابِق Mosalli, therefore, means *To follow the first one very closely.*

မြင်းများပြေးလွှားကြပုံ(အနေအထား)ကို အကြောင်းပြုပြီး သုံးနှုန်းခေါ်ဝေါ် သရုပ်ဖော် သော ဤစကားရပ်များကို လူများသွားလာ ရာတွင်လည်း ရှေ့နောက်ထက်ကြပ်မကွာလိုက် လာလိုက်နာခြင်း၊ ဦးဆောင်သူနောက်မှကွာဟ လစ်ဟာအလှမ်းဝေးကွာခြင်းမရှိဘဲ အစဉ်တစိုက်

ရှေ့ဆက်နောက်ဆက်ရှိနေခြင်းတို့ အတွက် လည်းသုံးနှုန်းရေးသားပြောဆို၏။

ယနေ့အရပ်နိုင်ငံ (အထူးသဖြင့် အီဂျစ်နိုင်ငံ) ကျောင်းသုံးဖတ်စာအုပ်များတွင်ပင်၊ ယင်း **مُصَلِّي**، **سَابِقٌ** စကားလုံးများ အစဉ်တစိုက်သုံးနှုန်း လျှက်ရှိနေဆဲပါ။

သာကေ(၁)အနေဖြင့် အီဂျစ်ပြည်ရှိကျောင်း သုံးဖတ်စာအုပ်ရှိ အပြေးပြိုင်ပွဲ **مَسَابِقَةٌ** ခေါင်းစဉ် ဖြင့် အကြောင်းအရာတွင် အထက်ကပြောခဲ့ သော **سابق** နှင့် **مُصَلِّي** များပါသည့် စာသား များကိုဖော်ပြပါမည်။ အရဗီဘာသာစကားကို သဒ္ဒါနည်းကျတတ်ကျွမ်းထားသူ လူရည်ချွန် မှစ်လင်မ်များအတွက် အထူးတင်ပြချက်ဖြစ် သည်။

مَسَابِقَةٌ

كَانَتْ أَمْسٍ مَسَابِقَةٌ فِي الْجَرَى فِي مَدْرَسَتِي ،
وَاحِدٌ ، اثنان ثلاثة لا يَدْرِي أَحَدٌ مِنَ السَّابِقِ
. وَوَلِحَقَّهُ إِبْرَاهِيمُ فَكَانَ هُوَ الْمَصَلِّي ، . . . وَوَصَلْنَا
إِلَى الْغَايَةِ وَكُنْتُ الْمَصَلِّي

[အပြည့်အစုံကို စာရေးသူနှင့်ဆက်သွယ်ပြီးကိုယ်တိုင် လာရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာရန်ဖိတ်ခေါ်ပါသည်။

(စာရေးသူ)]

သာကေ(၂) အစွလာမ့်သမိုင်းစာမျက်နှာများ ၏ရှေးပိုင်းအကြောင်းအရာဖြစ်ပါတယ်။ **صَلَّى** သူ့နောက်မှထက်ကြပ်မကွာ လိုက်လာခဲ့သည်။

To follow the first one very closely.

နောက်မှထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးလာခဲ့ သည်။ အနက်အဓိပ္ပာယ်အရ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်။ စတုတ္ထသမ္မတကြီးအလီ(رضي الله عنه)က ပြောခဲ့သည်မှာ

سَبَقَ رَسُولُ اللَّهِ

(၁) အလ္လာဟ်၏တမန်တော်သည် ရှေ့ဆုံးမှ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။

وَصَلَّى أَبُو بَكْرٍ

(၂) အဘူဘကရ် (ရသ့)သည် နောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာလိုက်လာ(လိုက်နာ)ခဲ့သည်။

وَتَلَّتْ عُمَرُ

(၃) အုမရ်(ရသ့)သည် တတိယနေရာမှ လိုက် လာခဲ့သည်။

وَخَبَطْنَا فَنَنَّا [تاج] (တာဂျီအဘီဇာန်)

(၄) ထိုနောက် ဝရန်းသုန်းကားပြုလဲပျက်စီးခြင်း သည် ကျွန်ုပ်တို့အားဝါးမျိုခဲ့ပါသည်။

There is a saying of Ali, the fourth Caliph. Allah's rasool (peace be upon him) went away first, followed by Abu bakr and then Umar and thereafter chaos over took us (Taj)

II. ရေးဟောင်း အရဗီအဘီဇာန်

(القواميس العربية القدماء) အမျိုးမျိုးတွင် ဖော်ပြထားသည့် **الصلوة** ၏အနက်အဓိပ္ပာယ် များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁) **تاج** တာဂျီအဘီဇာန်အရ

صَلَّى/وَاصْطَلَى ၏အနက်မှာ တစ်ဆက်

တစပ်တည်းပြုထားခြင်း၊ တစ်ပြေးညီ ဆက် သွယ် ဆက်စပ်ပေါင်းစပ်ထားခြင်းဟု အနက် အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ (Taj)According to Taj, Salea, istala means attachment, to remain stuck.

(၂)။ ယင်းအနက်အတိုင်းပင် **راغب** ရာဂိဘ် အဘီဇာန်ကကုရ်အာန် (၇၄:၄၃) ၏ဆိုလိုရင်းကို ဖွင့်ဆိုရာတွင်

لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ

ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုစုလ်များနောက်က ထက်ကြပ်မကွာ မလိုက်နာလာခဲ့ကြပါ။

From this reference, Raghīb says that Verse.(74:43)

"We were not musalleen" means that we did not follows the Rasool.

(၃)။ ကုရ်တုဘီ قرطبي အဘိဓာန်အရ

ဆွလာဟ်၏အနက်မှာ အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေဘောင်စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းအတွင်း ဆက်လက်နေမြဲ နေနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ تَصَلِيَةً တဆွ်လီယဟ်၏ အနက်မှာရှေ့မှဦးဆောင်လမ်းပြသူ၏ နောက်မှ လုံးဝကွာလှမ်း၊ ကွာဝေးမှုအလျဉ်းမရှိဘဲ ထက်ကြပ်မကွာ ကပ်လိုက်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဖြင့်ရှေ့မှဦးဆောင်သူကို ကျော်သွားခြင်း၊ နောက်ကျကျန်ရစ်နေခြင်းလုံးဝမရှိဘဲ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း လိုက်နာသွားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

Accordingly , Qurtabi also writes that 'Salat' would means 'to remain within the bounds of the laws of Allah, and 'tasleah' means to walk behind a person so closely that there remain no distance; not to surpass him but; remain closely attached.

III. အလ္လာဟ်နှင့်လူသား မည်သို့ပတ်သက် ဆက်စပ်မှုရှိသနည်း။

အဆိုပါမေးခွန်းကို လူသားတို့ သိရှိသဘောပေါက်ရန် အထူးလိုအပ်လှပါသည်။ ကုရ်အာန်သည် ဤအချက်ကို صَلَوَةٌ ဆွလာဟ်အား အခြေခံထား၍အဆင့်ဆင့် ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုပြပါ၏။

III.(၁) အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် အရာခပ်

သိမ်းထက် အထွတ်အထိပ်အကျဆုံးနှင့် ပြီးပြည့်စုံဆုံးသောအရှင်၊ အကြီးအကျယ် အမြင့်မြတ်ဆုံးအရှင်၊ အလုံးစုံကို နိုင်နင်းစွမ်းဆောင်နိုင်တော်မူသောအရှင်၊ ခပ်သိမ်းသော အရာကို အကြွင်းမဲ့ သိမြင်ကြားနာနိုင်ဆုံးသော အရှင်ဖြစ်၏။

It is very important to understand the relationship of man and Allah. Allah is the one who is supreme, most perfect and most beautiful.

ကုရ်အာန်(၇:၁၈၀)တွင်အလ္လာဟ်ထံတွင် အချိုးအစားကျ၊ ဟန်ချက်ညီသည့် ဂုဏ်တော်များရှိ၏ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا

အလ္လာဟ်ထံတွင်မွန်မြတ်တင့်တယ်အချိုးအစားကျကျ၊ ဟန်ချက်ညီသော ဂုဏ်တော်များရှိ၏။ ယင်းဂုဏ်တော်များနှင့်အညီ လူတို့သည် မိမိတို့ထံတွင်မိမိတို့၏ လူ့အတိုင်းအတာ အတွင်းမှ (Within human capacity)လည်း ယင်းအရည်အသွေး အစွမ်းအစ ဂုဏ်တော်များ ထင်ဟပ်၍ ကိန်းအောင်းဖြစ်ထွန်းပွားများလာရန် အစွမ်းကုန် အားထုတ်လုပ်ကိုင်၊ ကြိုးပမ်းကြကုန်ဟု လမ်းညွှန်ထား၏။

လူသားသည်အလ္လာဟ်ထံမှ(روح ရူးဟ် Energy)စွမ်းအင်တစ်မျိုးကို ပေးသနားထားခြင်းခံရ၏။ လူသားထံ ရောက်ရှိလာပြီးသောအခါ (نفس human personality)လူ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဟုခေါ်၏။ نفس နတ်ဖိစ်သည်စတင်ရှိချိန်က မဖွံ့ဖြိုး၊ မကြီးထွားသေးသည့် အခြေအနေတွင်သာရှိသည်။ ဤنفس နတ်ဖိစ်ကို ကုရ်အာန်ပြနည်းလမ်းအတိုင်း ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးအောင် ပြုလုပ်ရန်သာ ဤလူ့သက်တမ်း၏အဓိက

ရည်ရွယ်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများကို အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန် (ဥပဒေသများ)တွင် အပြည့်အစုံ လမ်းညွှန်ထား၏။

ကုရ်အာန်ရှိ အလ္လာဟ်၏(صفات)ဆွေဖာတ်ဂုဏ်တော်များသည်လူသား၏လူ့အရည်အသွေးအစွမ်းအစ (personality)များ လူသား၏အတိုင်းအတာအတွင်း(Within human capacity) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အကောင်းဆုံးပြည့်န်လျက်ရှိသော စံချိန်စံညွှန်းများ ဖြစ်သည်။ လူသားတစ်ဦး၏ အတိုင်းအတာအတွင်း(within human capacity)မှ အရှင်မြတ်၏ဆွေဖာတ်ဂုဏ်တော်များ၏ အရည်အသွေးများ မိမိထံတွင် ကိန်းအောင်း ထင်ဟပ်ဖြစ်ထွန်းရန် သက်တမ်းကာလတစ်လျှောက်လုံး ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေရမည်။

Allah has various attributes called Asma-ul-husna and each attribute is perfect and complete. Allah has also given a personality to man and referred to it as Roohona - the divine energy. the object or the purpose of man's life is to develop his personality according to the laws of Allah and inculcate in himself as much of those attributes as possible.

III.(၂) အလ္လာဟ်၊ အလ္လာဟ်ရစုလ်တမန်တော်၊ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်သူတို့တွင် အခြားဆက်စပ်နေသည့် လမ်းကြောင်း

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အဖွင့်ကဏ္ဍ အာယတ် (၅)တွင်-

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

(အများဘာသာပြန်မှာ-ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောလမ်းကို ကျွန်တော်မျိုးတို့အား ပြသလမ်းညွှန်ပါ။)

ဆိုလိုသည့်သဘောမှာ-ဟန်ချက်ညီ အချိုးအစားကျပြီး ရှေ့သို့လည်းတိုးစေ အထက်ထိလည်း မြင့်မားစေမည့်နည်း(လမ်း)ကို အစမှအဆုံးတိုင်ပြသလမ်းညွှန် အရောက်ပို့တော်မူပါဟု သေချာဂဏ္ဍာ သင်ကြားပြသထား၏။

ဤ(ဆွေရာတွလ် မုစ်သကီးမ်) နည်းလမ်းသည် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့ အားလုံးအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ လိုလိုလားလားခုံခုံမင်မင် ကြိုးစားအားထုတ်ရယူရန်လည်း လိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထာဝစဉ် နှလုံးသွင်း ရင်ဝယ်ပိုက် မျက်မှောက်ပြုရင်း အားထုတ်ကြိုးပမ်းနေနိုင်ရန် ဆုမွန်ဒိုအာခေါ် (ခေတ်သစ်စိတ်ပညာရပ် အခေါ်အဝေါ်တွင်)စိတ်နှလုံးအသိဉာဏ်ကို နှိုးဆွစေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှု(ဝါ) Autosuggestion တစ်ရပ်အဖြစ် ခံယူထားရန် အလ္လာဟ်ကသင်ကြားပြသထား၏။

In the first chapter (The opening chapter)of the Quran, a ‘momin’ is duly taught to ask of Allah to guide him to ‘Sirat-al-Mustaqeem (and that in fact should be a ‘momin’s’ purpose of life to tread the ‘Sirat-al-Mustaqeem all along)

ဖော်ပြပါအတိုင်း ကြီးမားသထက် ကြီးမားသည့် အကြောင်းများရှိသေး၏။ ၎င်းသည် ‘ယင်းဆွေရာတွလ်မုစ်သကီးမ် နည်းလမ်းပေါ်၌ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ကိုယ်တော်တိုင်ရှိ၏’ ဟု လေးလေးနက်နက်ပြောထားသေး၏။

(ကုရ်အာန်သး၅၆)

اِنَّ رَبِّيْ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ

ကျွန်ုပ်အား ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသော အရှင်ကိုယ်တိုင်ပင် ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ရှေ့သို့ တိုးစေအထက်သို့မြင့် စေသည့်လမ်းပေါ်ရှိနေတော်မူ၏(တဲ့)။

ထပ်မံ၍ကုန်အာန်(၃၆:၃-၄)တွင် -
اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ
 (အိုတမန်တော်)သင်သည် တမန်တော်များ
 အနက်မှ တစ်ပါးအပါအဝင်ဖြစ်၏။ သင်သည်
 လည်း 'ဆွီရာတွလ်မွစ်သင်္ကန်း' ပေါ်တွင်ရှိ၏။
 အလ္လာဟ်၏ ရစူလ်တမန်တော်က ဦးစီးရှေ့
 ဆောင်နေသည်ကို သက်ဝင်ယုံကြည်သူ မုအ်မင်
 တို့သည် မိမိတို့သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်
 လုံး ယင်းလမ်းကြောင်းအတိုင်း အသက်ရှင်
 နေထိုင်သွားရင်း မိမိတို့၏(نفس)နတ်ဖိတ်
 ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေ
 သွားရမည်ဖြစ်သည်။ လူတစ်ဦးချင်းကစပြီး
 လူ့ဘောင်တစ်ရပ်လုံးတွင် ပါဝင်သော ယုံကြည်
 သူတို့၏ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း တစ်ခုလုံးသည်
 الصلوةခေါ် အလ္လာဟ်ဥပဒေသဘောင်တွင်
 နေ့စဉ်လုပ်ရပ် များကို ကုန်အာန်ပြနည်းအတိုင်း
 စုပေါင်းကျင့် သုံးလိုက်နာရမည်ဖြစ်သည်။
 သို့မှသာ ကုန်အာန် (၁:၅)ပါဆုမွန်ဒုအာ၏
 ရလဒ်အကောင်အထည် ပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။

In Quran (11:56) it is stated that Al-
 lah continuously stays at Sira-al-
 Mustaqeem and also in Quran (36:3-4).
 Rasool is also at Sirat-al-Mustaqeem. It
 transpires from the above that the only
 straight and balanced path a momin is
 required to adopt during the course of
 life individually as well as collectively this
 path can easily be adopted by closely and
 stead fastly following the dictates of
 Allah's book i.e. the holy Qur-an.

Hence the basic meaning of Salat is
 complete concordance with the book of
 Allah and there by to corporate inone's
 self Allah's most balanced attributes, of

course, as far as is humanly possible.

IV. ဆွလာတ်၏အတိုင်းအတာ

ဆွလာတ်၏ ကျယ်ပြောနက်ရှိုင်းပျံ့နှံ့မှုကို
 လေ့လာခြင်း
 လက်ရှိကျနော်တို့အားလုံး အပါအဝင်
 မုစ်လင်မ်(ဆိုသူ)များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မိရိုး
 ဖလာ၊ မွေးရာပါ၊ ရှေးရိုး စံထားမုစ်လင်မ်များ
 က နမားဇ်(အခေါ်အဝေါ်အားဖြင့် ရှေးအီရန်
 တိုင်းပြည်ရှိမီးကိုးကွယ်သူတို့ Zoroastrianism
 ဘာသာမှ ဝတ်ပြုကိုးကွယ်မှု အခေါ်ဖြစ်သည်)
 အူရ်ဒူဘာသာအဘိဓာန်ဖြစ်သော-

مَوْلَانَفِيرُوَزَاللِّغَاتِ تُوْنِ -
 وِجَا ، نِيَا ، خِدْمَتِگَارِي
 رِسْتَش ، عَاجِزِي ، اِنكسَارِي

ပူဇော်ပသ ကိုးကွယ်ခြင်း၊ ဆည်းကပ်
 ကိုးကွယ်ဝတ်ပြုခြင်း၊ ဦးချခြင်း၊ အရှုံးပေးခြင်း၊
 ကျိုးနွံသေးသိမ်ပိပြားခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။
 တမန်တော်မြတ် ﷺ သက်တမ်း ၅၂ နှစ်၊
 သာသနာပြုနှစ် ၁၀-၁၂ကြား၊ ဟိဂျရီမတိုင်မီ
 တစ်နှစ်အလို၊ ရဂျစ်လ(၂၇)ရက်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ်
 (၆၂၁) ညခရီး(اسراء)နှင့် ကောင်းကင်ခရီး
 (معراج)မေရာဂျ်တွင် အလ္လာဟ်ထံမှ၊ နမားဇ်
 အကြိမ်(၅၀)လက်ဆောင်ရခဲ့၏။ ၎င်းကို တမန်
 တော်မူဆာ၏ အကြံပေးမှုကြောင့် အလ္လာဟ်ထံ
 အကြိမ်ကြိမ်လျှောက်ထားပြီး နောက်ဆုံးနမားဇ်
 (၅)ကြိမ်အထိ လျှော့ပေးခဲ့သည့် လက်ကျန်
 ဖြစ်သည်။ (ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သည့်ဖြစ်စဉ်
 အသေးစိတ်ကိုနောက်မှ စာတစ်စောင်ပေ တစ်ဖွဲ့
 တင်ပြပါမည်။)

မုစ်လင်မ်တိုင်း နေ့၊ ညတနေ့ငါးကြိမ် နမားဇ်

ဖတ်ရန်၊ မပြုမနေရဆောင်ရွက်ရန် ဖရာဇ်ဖြစ်သည်။

ယခု **الصلوة** ဆွလာတ် ခေါင်းစဉ် အောက်တွင် ကုရ်အာန်ပါ ဆွလာတ်အကြောင်းသာ ဆက်ပြောပါမည်။

ကုရ်အာန်တွင်အလ္လာဟ်က ပြဌာန်းထားသည့် **أَقَامَةَ الصَّلَاةِ** “ဆွလာတ်တည်ဆောက်ခြင်း” ကား စကြဝဠာတစ်ခွင်လုံးမှ အရာအားလုံး (အားလုံး)နှင့်ပတ်သက်နေပါသည်။ ယင်းအရာအားလုံးဆွလာတ်ကို ထာဝရတည်ဆောက်နေရန် ၎င်းတို့၏သဘာဝ၊ ပကတိ၊ အနှစ်အသားဗီဇ အမြဲတေတွင် ထည့်သွင်းပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ယင်းဆွလာတ်ကို မပျက်မကွက်၊ မချွတ်မချော်၊ အင်ပြည့်အားပြည့်တည်ဆောက်လျက် ရှိကြောင်း ကုရ်အာန် (၂၄:၄၁)တွင်ဖော်ပြထား၏။

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
“ကမ္ဘာဂြိုဟ်နှင့်အာကာသတစ်ခွင် တစ်ပြိုင်လုံးတွင်ရှိရှိသမျှအရာ အားလုံး (အားလုံး)သည် အလ္လာဟ်က သူတို့သက်တမ်းကာလအတွင်း သတ်မှတ်ထားသည့်ပြဌာန်းချက် အတိုင်းမဆို မကပ် တည်ဆောက်လျက်ရှိနေကြသည်ကို သင်တို့ လေ့လာစူးစမ်း သုတေသနမပြုကြသေးပါသလော။”

လူတို့နှင့်အနီးဆုံးကောင်းကင် အာကာသထဲတွင်လှုပ်ရှား၊ ပျံသန်း၊ ကူးခတ်သွားလာနေသောအရာ (ဥပမာ-ငှက်)များသည် အထင်ရှားဆုံးသောသက်ရှိဖြစ်၏။ ထောင်သောင်းဝေးလံသော ကောင်းကင်အာကာသ ခရီးတွင် အမှတ်အသား၊ လမ်းညွှန်ဟူ၍လည်းတစ်ခုတလေမျှအလျှင်းမရှိဘဲ မိမိတို့လိုရာပန်းတိုင်သို့ မမှားမယွင်းပျံသန်းနေကြသည်မှာ အံ့ဘွယ်ရာ

ပင်ဖြစ်သည်။ အထက်ပါအာယတ် (၂၄:၄၁) တွင်ပင်ဆက်လက်၍-

وَالطَّيْرُ صَائِقَاتٍ

တောင်ပံများကိုဖြန့်ကားဆန့်တန်းပြီး ပျံသန်းကူးခပ်နေကြကုန်သော ငှက်များ (သည် အထင်ရှားဆုံးသော သက်သေသာမကတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။)

كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ

အရာခပ်သိမ်း အားလုံးသည် မိမိတို့၏ (ဆွလာတ်) ဘဝသက်တမ်းကာလရှိ အရေးကိစ္စအားလုံးကို အလ္လာဟ်ပြနည်းနိယာမအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် မည်သည့်အတိုင်းအတာ၊ အရှိန်အဟုန်၊ အချိုးအစား၊ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် ရောက်အောင် တစိုက်မတ်မတ်၊ မခိုမကပ်လိုက်နာ နေရမည့် (သပ်စီဟ်)ကိုပါ ကောင်းစွာသိရှိနားလည်သဘောပေါက်ထားပြီးဖြစ်သည်။

In verse 24:41 a question is asked “Have you not pondered that whatever there is in the universe including the birds (any flying objects)with wings spread out, is continuously carrying out their assignments with fullest play of their capabilities and each one of them knows its sphere of duties (Tasbeeh) that the way those are to be carried out (Salat). This obviously means that everything in the Universe knows by instinct, what are its duties and how to perform them and what is its destiny.

သတ္တလောကရှိ၊ သတ္တဝါအားလုံးသည် မွေးရာပါဉာဏ်(ပဋိသန္ဓေဉာဏ်) သို့မဟုတ် မျိုးရိုးဗီဇထဲတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ထည့်သွင်းပေးထားသည့် အသိဉာဏ်ဖြင့် မိမိ၏ဘဝ

တစ်လျှောက် မမှားမယွင်း လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ကို ဆောင်ရွက်လုပ်ကိုင်သွားနိုင်ကြ၏။ လူသားတို့ အတွက်မူကား ရဆူလ်တမန်တော်များမှ တဆင့် ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်ပို့ချ၍ နိယာမ၊ ဥပဒေသများ ဖြင့်လမ်းညွှန်ပြဋ္ဌာန်းပေး၏။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်၊ နည်းနာ၊ ဥပဒေသများကိုလိုက်နာခြင်းသည် (اقامة الصلوة) “ဆွလာတ်တည်ဆောက်ခြင်း” ပင်ဖြစ်သည်။

As far as animal kingdom is is concerned, they do it by instinct. But if a human being wants to know what is his ‘Tasbih’ and ‘Salah’, it is a must for him to have faith in ‘wahi’, through which all these guidance containing do's and don't are explained. To obey these guidance means “Iquamatu-Salah” a special term in the Quran.

လူသား၏ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဘဝ၏ လိုအပ်ချက်များကို လူသားသည် လေ့လာဆည်းပူးဆင်ခြင်၊ သင်ယူ သုတေသနပြုရင်း ၊ အတွေ့အကြုံဖြင့်သိရှိနိုင်၏။ သို့သော်လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးတွင် အကောင်းနှင့် အဆိုး၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုးတို့၏ ‘စံချိန်’ စံညွှန်း၊ တန်ဖိုးတို့ကိုကား လူသားသည်မသိရှိ၊ မပိုင်းဖြတ်နိုင်။ လူ့ကျင့်ဝတ်တရား များအတွက် ထာဝရလိုအပ်သော အလိမ္မာတရားများကိုကား အကြွင်းမဲ့သိတော်မူသော အလ္လာဟ်ထံမှဝဟီဖြင့်တမန်တော်များထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချပေးမှသာ အသေအချာ၊ သံသယမဲ့၊ ဒွိဟကင်းရှင်းစွာ သိရှိနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် လူသားသည်ဆွလာတ်နှင့် သပ်စိတ်ကို သိရှိရန်၊ ရှေးဦးစွာ ‘ဝဟီ’ ကို ယုံကြည်သက်ဝင်ရန်လိုအပ်၏။ ၎င်းကို ရှေးဦးစွာကျင့်သုံးရာတွင်လည်း လူ့ဘောင်ဝန်းကျင်

လူအများနှင့်အတူ လက်တွဲ၍အပြန်အလှန် ကူးလူးဆက်ဆံ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး လက်တွေ့ကျင့်သုံးရ၏။ အကြောင်းက ကုရ်အာန်ပါ ကျင့်ရန် ကြဉ်ရန် တရားတို့သည် အများကိန်း (Plural Number) ဖြင့်သာ ပြဋ္ဌာန်းပြောဆိုထား၏။

To follow the laws of Qur-an is Iqumatus-Salat. This not possible individulally and can only be accomplished collectively. This is why the Qur-an has used the plural number for do's and don'ts.

အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန်တွင် လမ်းညွှန်ထားသည့် လူ့ဘောင်စနစ်တစ်ရပ်အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် စံချိန်စံညွှန်းကို ဖော်ပြရာတွင် ကုရ်အာန်(၂၂:၄၁)

الَّذِينَ اٰنَّمْتَاهُمْ فِى الْاَرْضِ

လူ့လောကတွင် နေသားတကျ ထူထူထောင်ထောင်ရှိကြလျှင်-

اقاموا الصلوة واتوا الزكاة

သူတို့သည် ဆွလာတ်စနစ်ကို တည်ဆောက်ကြကုန်သည်။ (ဤဆွလာတ်စနစ်ကို တည်ဆောက်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ - ဇကားသ်- လူ့ဘောင်ရှိလူတို့၏ရုပ်ပိုင်း နာမ်ပိုင်း အားလုံး ရှင်သန်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး၊ သာယာဝပြောစေရန်) ဆောင်ရွက်ကြသည်။

وامروا بالمرءوف ونهوا عن المنكر

ကုရ်အာန်ပါ ကောင်းရာမွန်ရာ ကိစ္စရပ်များကို လူတို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းနှိုးဆော် လက်တွဲခေါ်ယူရန်နှင့် ကုရ်အာန်ပါ မကောင်းဟု သတ်မှတ်ထားသည့် တားမြစ် ပိတ်ပင်ချက်များကို လူတို့အား အသိပေး တားမြစ်ပိတ်ပင်ကြကုန်သည်။

Those who, if we give them the authority in the land, establish a social order based on the divine laws and provide nourishment to individuals. Enjoin what is lawful according to the divine laws and forbid what is unlawful.

(The Qur'an 22:41)

ဤသို့ပြုလုပ်ရာတွင် သူတစ်မျိုး ငါတစ်ဖုံ အကွဲကွဲအလွဲလွဲ မဖြစ်ကြဘဲ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းကြရန်လိုအပ်ကြောင်း ကုရ်အာန်(၄၂:၃၈) တွင်ဖော်ပြထား၏။

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ

အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘောင်တည်ဆောက်ရေး စံနစ်ကို လက်ခံတုံ့ပြန်ဖြေကြားသူတို့သည် ဆွလားသ် အလ္လာဟ်အမိန့်ကို ထက်ကြပ်မကွာ တစ်ထပ်တစ်သား လိုက်နာကြရာတွင် ၎င်းတို့၏ ဘဝရေးရာကိစ္စများတွင် အပြန်အလှန် အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး နှီးနှောပြီး ဆောင်ရွက်ကြသည်။

Those who respond to their Rabb, establish salah and they settle their affairs by mutual consultations.

(The Qur'an 42:38)

ဆွလားသ်သည် ဘဝတစ်ခုလုံး၏အခြေခံ အကျဆုံးအချက်ဖြစ်ရာ ၎င်းဆွလားသ်နှင့် မပတ်သက်သည့် လူမှုရေးရာ အကြောင်းကိစ္စ ဟူ၍ဘာမျှမရှိ။ ရိုရိုသမျှ လူ့ဘဝရေးရာကိစ္စ အားလုံးသည် ဆွလားသ်နှင့် တစ်နည်း မဟုတ် တစ်နည်း ပတ်သက်ဆက်စပ် နှီးနွယ်ရပုံကို ကုရ်အာန် (၁၁:၈၇)တွင် ဖော်ပြထားသည်။

قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصْلَابُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ
مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا

သင်ရဲ့ဆွလားသ်က ခွဲရဲ့မိဘဘိုးဘွားများရဲ့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှုများကို စွန့်လွှတ်စွန့်ပစ်ဖို့ တိုက်တွန်း နှိုးဆော်နေပါသလားဟု တမန်တော် ရူအိုက်ဗ်(ﷺ)အားမေးမြန်းခဲ့ကြကုန်၏။

أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ

ပြီးတော့ ခွဲရဲ့ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ခွဲကြိုက်သလို သုံးစွဲခြင်းမပြုကြရန်ကိုလည်း နှိုးဆော်နေပါသလား။

Your salah does not allow us to adhere to the religion of our ancestors, nor to use our wealth as we like. (The Qur'an 11:87)

အလ္လာဟ်ထံမှ တမန်တော်မြတ်ယူဆောင်လာသော ဆွလားသ်ကို လူသားတို့က အခြားဘာသာသာသနာများကဲ့သို့ ဘာသာသာသနာရေး ကိုးကွယ်ပူဇော်ပသမှု သက်သက်မျှသာဟု လုံးဝယူဆ ယုံကြည်ထားကြ၏။ ယခု ဤကဲ့သို့ မဟုတ်မူဘဲ ယင်းဆွလားသ်မှာ-

လူတို့လုပ်နေကြ ပူဇော်ပသ ကိုးကွယ်အားထားမှု သက်သက်မျှမဟုတ်။ လူ့ဘဝ သက်တမ်းတစ်လျှောက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြရမည့် စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူမှုရေး စသည့်အရေးကိစ္စအဝဝတွင် အလ္လာဟ်သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသည့် နည်းနာစည်းကမ်းချက်နှင့်အညီ လူအများပါဝင်ကြရသည့် လူ့ဘောင်တစ်ရပ် စုပေါင်းတည်ဆောက်ခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပေပြီ။ လိုရင်းပြောရလျှင် လူ့ဘဝကိစ္စ အရပ်ရပ်ကို မိမိ၏လိုအင်ဆန္ဒရည်ရွယ်ချက် အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ခဝါချပြီး အလ္လာဟ်ပြဌာပဒေသနှင့်အညီ တသွေမသိမ်း မိမိတို့၏ဘဝကိုတည်ဆောက်ခြင်းမှာ ဆွလားသ် တည်ဆောက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ လူတို့သည် မိမိတို့၏ လိုအင်ဆန္ဒရည်မှန်းချက်အတိုင်း လူတို့စိတ်ကြိုက်ထင်မြင်ရာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပြီး အလ္လာဟ်ထံ

အပြစ်အကုသိုလ်မှ ဖယ်ရှားပေးမည့် အကြောင်း ခွင့်လွှတ်ချမ်းသာပေးပါမည့်အကြောင်း ငရဲ ပြစ်ဒဏ်မှ ခွင့်လွှတ်ပါရန် အားကိုးအားထား ပြုလျက် နေ့ည တစ်တံတလက်တည်းဖြင့် ဝတ်ပြုကိုးကွယ် ပူဇော်ခြင်းများကား ကုန်အာန် အရ လူတို့၏အတ္တကို ရှေ့တန်းတင်ပြီး စိတ်ထင် ရာပြုနေခြင်း (ဝါ) မိမိတို့ဆွလားသ်ကို မိမိတို့ ဖျက်ဆီးပစ်နေခြင်း အချည်းနှီးလုပ်ပစ်နေခြင်း ဘဝသက်တမ်းကာလကို ပျက်စီးအောင် ပြုနေ ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန်(၁၉:၅၉) တွင် တွေ့ရမည်။

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَاتِ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ غِيَا

တမန်တော်များ မရှိပြီးနောက် လူအုပ်စု တစ်စုသည် အရိုက်အရာဆက်ခံလာကြပြီး မိမိ တို့၏စိတ်ဆန္ဒလိုအင်များအတိုင်း လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြရင်း ဆွလားသ်ကို အချည်းနှီး ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်လိုက်ကြသဖြင့် သူတို့သည် သာ ပျက်စီးခြင်းကိုကား မကြာမီတွေ့ကြရ တော့သည်။

After them, there followed a posterity who lost the way of life based on the divine guidance and followed baser sentiment: But they will soon face destruction.

(The Qur'an 19:95)

အတိုချုပ်အနှစ်ချုပ်ကို ကုန်အာန်(၁၉:၁၀) တွင်တွေ့ရသည်။

وَالَّذِينَ يَمْسُكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

ကျမ်းတော်မြတ်ကုန်အာန်ကို လက်ဆုပ် လက်ကိုင်ပြု စွဲမြဲစွာလိုက်နာခြင်းကားဆွလားသ် တည်ဆောက်ခြင်းသာဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဆွလားသ်သည် လူမှုဘဝတစ်

လျှောက်လုံးရှိအပိုင်းကဏ္ဍအားလုံး ခြေလှမ်းတိုင်း ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်အမျှ လှုပ်ရှားအသက်ရှင် နေထိုင်နေသမျှနှင့် ပတ်သက်ဆက်စပ်လျက် ရှိသည့် လူ့ဘဝ၏ပဓာနအကျဆုံး အဓိကအဖြစ် ဆုံးအကြောင်းတရားဖြစ်သည်။

The responsibilities of Islamic society is to establish this order (22:41) and they do it by mutual consultations (42:38). This system covers all the aspect of life, particularly the economic system.

Verse 11:87 is very significant: They ask shu-aib when you had asked us not to interfere in your obedience to Allah, we had thought that it meant only your worship of Allah. Now we see that it goes beyond that your salat does not allow us to adhere to the religion of our ancestors, not to use our wealth as we like. You act as though our anesters were ignorant and you alone possess reason, and that you have a monopoly over sympathy of the poor people.

They thought Salat is just a prayer or some sort of ritual.

In a nutshell, it would pose one simple question. Would a person like to decide his affairs according to his desires or would he surrenders, before the laws of Allah? This later position is called Salat.

Verse 19:59 further clarifies that they were followed by people who abandoned or negate the Salat so following the law of Allah is called Salat.

V. روح المعانى အဘိဓာန်အရ-

الصَّلَاةُ ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်တစ်ရပ်မှာ-
-မီး ၊လောင်စာဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏
ကုရိုက်ရုံအရပ်တို့၏ အသုံးအနှုန်းတွင်-
صَلَّى عَصَاهُ عَلَى النَّارِ

သူသည်မိမိ၏တောင်ဝှေးကို မီးတွင်ပြပြီး
ကွေ့ကောက်နေသော တောင်ဝှေးကို ပျော့
ပြောင်းလာစေသည်။ ပြီးနောက်မှ ဖြောင့်သွား
မတ်သွားအောင် ပြုလုပ်လိုက်သည်-ဆိုလို
သည်မှာ الصَّلَاةُ တည်းဟူသောမီးဖြင့် ချို့တဲ့
ချို့ယွင်းအားနည်းချက် အပြစ်အနာအဆာများ
ကို ဖယ်ရှားပစ်လိုက်နိုင်ခြင်း သဘောတရားကို
ပြသထုတ်ဖော်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့အားဖြင့် လူတို့၏ အကျင့်စရိုက်၊
စာရိတ္တ၊ စိတ်ဓာတ်၊ အနေအထိုင် အတွေးအခေါ်
စသည်တို့ကို အလွှာဟပ်ပြလမ်းညွှန် ကုန်အာန်
ကို တိတိကျကျလိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းတည်းဟူ
သော ဆွလားသ်တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်သော
ကောင်းသထက်ကောင်း၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း
သထက်စင်ကြယ်သန့်ရှင်း အပြစ်အနာအစာ
ကင်းအောင် ကုစားပျောက်ကင်းစေနိုင်သည့်
နည်းလမ်း (ဥပဒေ)ပင်ဖြစ်သည်။

‘As-Salla’ means fire and fire-wood
Salla [Asaho alannar] he straightened and
softened his stick by heating it with fire.
As such salat would also mean to remove
one's short comings and defects. Salat, in
fact, is the recognition that one's person-
ality needs guidance of a superior author-
ity, this can be achieved through obedi-
ence the Allah's laws in on's every day life.

VI. محیط (မုဟီးသ်)အဘိဓာန်အရ
الصَّلَاةُ ဆွလားသ်သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို

မိမိအလိုရှိရာသို့ တိမ်းညွတ်လိုက်ပါလာအောင်
ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

စကြဝဠာအနှံ့ရှိ သဘာဝအင်အားစု(မလာ
အိကာဟ်)တို့အား လူသားအားလုံး၏ အကျိုး
ကျေးဇူးဖြစ်ထွန်းရေးအတွက် အားထုတ် ကြိုးပမ်း
လေ့လာဆည်းပူး စူးစမ်းသုတေသနပြုရန်
ကုန်အာန်ကျမ်းမြတ်၏ နေရာပေါင်းများစွာ
အကြိမ်ကြိမ်တိုက်တွန်းနှိုးဆော်၊ ပြဋ္ဌာန်းထား
သည်ကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းဖြင့် လိုအပ်
ရာသုံးခြင်းကို အဆင့်မြင့်သဘောတရားတွင်
ဆွလားသ်ဟုခေါ်၏။

Another meaning of Salat is to subdue
and arrest and attract someone's
attention; This view would explain another
meaning of salat which is taming and har-
nessing the forces operative in the universe.

VII. تاج (တာဂျ)-အဘိဓာန်အရ

الصَّلَاةُ ၏နောက်ထပ်အနက်အဓိပ္ပာယ် တစ်ရပ်
မှာ
تَعْظِيمٌ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ကြောင်း အထွတ်
အထိပ်ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ထင်ရှားပြသ
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊

ဤအနှံ့စကြဝဠာ တစ်ခုတည်းလုံးတွင်
ရှိရှိသမျှအရာ များကိုဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရှင်သန်
တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရန် မိမိ၏လက်တွေ့ဆောင်ရွက်
ချက်ကို ပြသထုတ်ဖော်ထားသော رَبُّ الْعَالَمِينَ
ရှိရှိသမျှအရာအားလုံးအား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်၏
ပြုစုပျိုးထောင်စနစ်သည် အမှန်တကယ်ပင်
အကြီးအကျယ်ဆုံး၊ အထွတ်မြတ်ဆုံးပင်ဖြစ်
သည်။ လူသားတို့အပိုင်းက ပြုလုပ်ရန်မှာ
ဆွလားသ်တည်ဆောက်မှုနှင့်(ဇကားသ်) လူမှု

ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားသာယာဝပြောစေသည့် စံနှစ် နှစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်။ အပြန်အလှန်နီးနွယ် ဆက်စပ်ပြုလုပ် အကောင်အထည်ဖော်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ရှိရှိသမျှအရာ အားလုံး၏ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော လူတို့အနက်လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် အညီပြုမှသာ တိကျသောအကျိုးဆက်များ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

Another meaning of Salat is supremacy and greatness that is supremacy of Allah's law in the universe (Taj). As for human world, people must wok for and establish a socio-economic system as prescribed in the Holy Quran. As such it would prove the greatness and supremacy of Allah's law.

ဤသဘောတရားကို ကုရ်အာန်(၂:၁၈၅) တွင်ဖော်ပြထားပုံမှာ-

وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

ဆိုလိုသည်မှာ-

أَلَّا تَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هَدَاكُمْ لِكُلِّ مَدِينَةٍ مِّنْهَا مَسْجِدٌ لِّرَبِّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
အလ္လာဟ်က သင်တို့အား တိတိပပလမ်းညွှန်ထားသည့်အတိုင်း အရှင်၏ လမ်းညွှန်ကုရ်အာန်သည် ရှိရှိသမျှ လူလုပ် အခြားဝါဒ လမ်းစဉ် ဂိုဏ်းဂဏ တို့ထက် အထွတ်မြတ် အကြီးကျယ်ဆုံး အသာလွန်ဆုံး ဖြစ်ကြောင်း (الله أكبر) အကောင် အထည်ဖော်ရန်(၉:၃၃)- (ဤကုရ်အာန်ကို ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြစ်သည်)

وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့်သာ သင်တို့၏ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးများပြည့်ဝတိုးတက်မှု ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရရှိ ခံစားကြရပါမည်။

(၂:၁၈၅)

The purpose of revealing this holy Quran is to enable you to establish on the one hand. Supremacy of Divine law in the world, in the light of the guidance given to you and nourish your own potentialities.

VIII. ယဟူဒီတို့၏ဝတ်ပြုကျောင်းတော်များကို صلوات ဟုခေါ်၏။

ယဟူဒီသာသနာဝင်တို့၏ စာစကား عبراني Hebrew (အရဗီစာပေနှင့် အုပ်စုတူ) ဟီးဗရူး စာစကားတွင်၊ သူတို့၏ သာသနာ့ဝတ်ကျောင်း (Synnagogues)ကို (صَلَوَاتُ) အများကိန်း (صَلَوَاتُ)ဟုခေါ်၏။ ကုရ်အာန်(၂၂:၄၀)တွင်ဖော်ပြထားသည်။

IX. တစ်နေ့တာအတွက် ဆွလားသ် အစုအဝေး

ယခုအထိဆွလားသ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ် အမျိုးမျိုးကို အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

عَبْدُ الْمُؤْمِنِ မိမိသက်တမ်းကာလ တစ် လျှောက်လုံး ခြေလှမ်းတိုင်း၊ ကဏ္ဍတိုင်းတွင် ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်အမျှ လှုပ်ရှား လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်မှုတို့ကို အလ္လာဟ်ပြု ကုရ်အာန် နည်းနာ၊ ဥပဒေသနှင့်အညီ နေထိုင်သူတစ်ဦး အဖို့ရာ ရာသက်ပန် တစ်ချိန်လုံး နေရာဌာန တိုင်းတွင် 'ဆွလားသ်'ကိုစွဲစွဲမြဲမြဲ တည်တည် ကြည်ကြည် မခိုမကပ်တည်ဆောက်နေသူပင် ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၇၀:၂၃)တွင်

الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

သူတို့သည်သူတို့၏ ဆွလားသ်ကိုတည် ကြည် မြဲမြံစွာ၊ စဉ်ဆက်မပြတ်၊ ချိန်ခါမလပ် တည်ဆောက်လျက်ရှိနေကြကုန်သည်။

ဤအမျိုးအစား အဓိကကျပဓာနကျ အဖြစ် ဆုံး ဆွလားသ်(فرائض منصبي)အတွက်
 -အကန့်အသတ်အပိုင်းအခြားမရှိ
 -အတိုင်းအတာဘောင်မရှိ
 -Form ပုံညွှန်အသွင်အပြင် သတ်မှတ်ထား ချက်မရှိ
 -အချိန်အခါကာလပိုင်းခြားမှုမရှိ
 သို့သော် ယင်းအမျိုးအစားအပြင် နောက်ထပ် ‘ဆွလားသ်’ တစ်မျိုးရှိပါသေးသည်။

ယင်းဆွလားသ်၏ ဆောင်ရွက်စရာများ၏ အခြေခံသဘောတရားများကို နေရာတော် တော်များများတွင်ဖော်ပြထားပြီး ယင်းအမျိုး အစား များတွင်‘ဆွလားသ်’ကို-

- (၁) မည်သည့်ပုံညွှန်အသွင်ပြင် အနေ အထားဖြင့် တည်ဆောက်ရမည်နည်း။
- (၂) မည်သည့်အချိန်အခါကာလတွင် တည် ဆောက်ရမည်နည်း။
- (၃) မည်သည့် နေရာဌာနတွင် တည် ဆောက်ရမည်နည်း။

စသည်တို့သည် ကုန်အာန်တွင် ဖော်ပြ လမ်းညွှန်ထားသည့်အချက်အလက်များကိုဖော်ပြ ပါမည်။

ကုန်အာန်ပြင်ပမှ ကျမ်းစာများ၏ဖော်ပြချက် များသည် အထွေထွေအပြားပြား ရှေ့နောက် ညီညွတ်ခြင်းမရှိ၊ ကွဲလွဲချက်များလွန်းရကား ယင်းကွဲလွဲချက်များကြောင့် လူတို့အား-

(၁) ပေါင်းစည်းစုဝေး ညီညွတ်သွေးစည်းမှု ဖြစ် စေရန် အလ္လာဟ်က ရည်ရွယ်ထားသော ဆွ လားသ်နေရာတွင် လူလုပ်ကျမ်းများရှိ နမားဇံ ကြောင့် သက်ဝင်ယုံကြည်သူ ညီရင်းအကိုမောင် ရင်းနှမတို့အစိပ်စိပ် အမွှာမွှာဖြစ် ဂိုဏ်းဂဏဝါဒ တွေကွဲလွဲပြီး အုပ်စုတိုင်းက မိမိတို့သာ အမှန်

ကန်ဆုံးဟု ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်ကြားပါပြိုင်ဆိုင်ရန် ဖြစ်သည်အထိ ပြုလုပ်နေကြပြန်သည်။

(၂) မတူကွဲလွဲ ခြားနားနေမှုကို အခြေခံ တင်ပြ ရာတွင် ‘ရဆူလ်တမန်တော်ထံမှ ရရှိကြောင်း အားလုံးက အသီးသီးအသက အသက အခိုင် အမာသက်သေထူ အကိုးအကားပေး တင်ပြကြ သည်။ ယင်းအကိုးအကားများသည် လူတို့က တမန်တော်မြတ်ကွယ်လွန်ပြီး နှစ်ပေါင်း (၂၀၀- ၂၅၀) ကြာမှ အဆင့်ဆင့် မေးမြန်း စုဆောင်းကြ သည်။ စုဆောင်းလာသည်တို့မှ အများစုကို (تَرْك) စွန့်ပစ်ပြီး အနည်းငယ်မျှကို ကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင်များဟု အမည်ပေးသည်။ ယင်းတို့ ကြောင့်သက်ဝင်ယုံကြည်သူ ညီရင်း အကိုများ ဖြစ်သည့် ကျွန်ုပ်တို့အကြားသွေးစည်း ညီညွတ်မှု ကိုတည်ဆောက်ပါဟု ကုန်အာန်တွင် အလ္လာဟ် ကိုယ်တော်တိုင်၊ တိုက်ရိုက်ပြောထားပါလျက် အစွလာမ့်သမိုင်းတစ်လျှောက် အစဉ်အလာ ရှေးထုံးဆရာများ၏ ဆိုစကားကို ကိုးကွယ်ရာ အဆင့်ရောက်အောင် ပြုလျက် အလ္လာဟ်အမိန့် ကို သေဖီဆန်ကျင်မှုပြုသူများ မသိကျိုးကျွန်ပြု (تقليد) မျက်ကန်းနောက်လိုက် စနစ် တည် ထောင်နေသူနှင့်၊ ၎င်းတို့အားရိုကျိုး အားပေးနေ သူတို့(اسلاف رستی) သတိတရား အသိတရား များ ရရှိပွားများ အချိန်တန်အခါ ရောက်လျက် ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း ကုန်အာန်(၄၉:၁၀)တွင်-

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

(المؤمنون) အလ္လာဟ်ပြသ လမ်းညွှန်ချက် သည်သာ အမှန်အကန်ဟု လုံးဝသက်ဝင် ယုံ ကြည်ထားကြသူတို့သည်၊ ညီရင်းအကို မောင် ရင်းနှမများသာလျှင် ဖြစ်ကြသည်။ သင်တို့ သည် မိမိတို့၏ညီနောင်များ အကြားတွင် သဟ ဇာတဖြစ်မှု၊ ညီညွတ်သွေးစည်း ပြေလည်မှုကို

တည်ဆောက်ကြရမည်။
(မှတ်ချက်။ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့်
الامر (ဖြစ်သည်။) အလ္လာဟ်က(၄၉:၁၀) တွင်
ဆက်ပြောနေသေးသည်။

وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

အလ္လာဟ် လမ်းညွှန်ထားသည့်
ဆောင်ရန် ရှောင်ရန်လမ်းညွှန်အတိုင်း လိုက်နာ
ဆောင်ရွက်မှသာ သင်တို့ရဟ်မသ်ရမည်။

رحمةရဟ်မသ်၏ အကျဉ်းချုပ်အချက်
အလက်မျှဖော်ပြရသော် -

(၁) လူ့ဘဝရှိမြင်ရသော မမြင်ရသော ချို့ယွင်း
အားနည်းချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးမည့်
အလ္လာဟ်ထံမှပေးသောမေတ္တာလက်ဆောင်

That gift which would fulfill compensate
one's short comings, visible or invisible.

(၂) ချမ်းမြေ့သာယာဝပြောမှု အဝဝအားလုံး
All the joys of life

(၃) လူ့ဘဝလိုခြံဘေးကင်းစေမည့်နည်းလမ်း
အားလုံး

Means of protection for life.

(၄) လူတို့၏ရုပ်၊ နာမ်ဖွံ့ဖြိုးမှု အဝဝအားလုံး၏
အရင်းအမြစ်များ

Sources of nourishment for human
potentialities

စသည်၊ စသည်(ရဟ်မသ်)ကိုလူသား
အချင်းချင်း မည်သူမည်ဝါမျှအလျှင်း မဆောင်
ရွက်ပေးနိုင်၊ အလ္လာဟ်သာလျှင်ဆောင်ရွက်
ပေးသနားနိုင်တော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် အချိန်မီ
သတိတရား၊ အသိတရားဖြင့်မိမိကိုယ်ကိုပြုပြင်
ပြီးအလ္လာဟ်တရားဖြစ်သောကုရ်အာန်၏လမ်းညွှန်၊
ကုရ်အာန်ကပေးသောအသိပညာများကိုရှာဖွေ၊
လေ့လာ၊ ဆည်းပူး၊ သိရှိ၊ သဘောပေါက်၊

လိုက်နာ၊ ကျင့်သုံး၊ ဖြန့်ချိကြပါစို့။
ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန်မှလမ်းညွှန်နေသော
(နေ့၊ ည၊ အစုအဝေး၊ လူမာအဟ်) ဖြင့်
ဆောင်ရွက်ကြရမည့် ‘ဆွလာတ်’အစုအဝေး
အကြောင်းဆက်ကြပါစို့။

ဆွလာတ်အစုအဝေးသို့ တက်ရောက်ကြ
သူများလိုက်နာရ မည့်လမ်းညွှန်ချက်များ

IX. ၁။ မျက်နှာ၊ ခြေလက်ဆေးကြောပါ။
ကုရ်အာန်(၅:၆)တွင်

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေသများ
မှန်ကန်ကြောင်းကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူတို့
(ယင်းယုံကြည်ချက်ပေါ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း
အလုပ်လုပ်ကြရတော့မည်။)

إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ

ဆွလာတ် အစုအဝေးသို့လာရန်ထကြသော
အခါ

فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ

သင်တို့၏မျက်နှာများကိုဆေးကြောကြ။

وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ

သင်တို့၏လက်များကို တံတောင်ဆစ် အထိ
ဆေးကြောကြ။

وَأَسْجِدُوا لِلَّهِ

သင်တို့၏ဦးခေါင်းများကိုပွတ်သပ်ကြ။

وَأَنْجِسْكُمْ إِلَى الْكَعْبَتَيْنِ

သင်တို့၏ ခြေများကို ခြေမျက်စိတိုင် ဆေး
ကြောကြ။

အကယ်၍ သင်တို့၏ ဇနီးများဖြင့် ပေါင်း

သင်း ဆက်ဆံပြီးဖြစ်နေလျှင် ကောင်းစွာ ရေချိုး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင်ပြုကြပါ။ အကယ်၍ သင်တို့မကျန်းမမာ ဖြစ်နေကြလျှင် သော်လည်း ကောင်း၊ ခရီးသွားနေခိုက်ဖြစ်လျှင် သော်လည်း ကောင်း၊ ဇနီးနှင့် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံပြီးဖြစ်နေ လျှင်သော်လည်းကောင်း ထိုအခါရေမရရှိနိုင် ဖြစ်နေလျှင် သန့်စင်သည့် မြေဖြင့် သင်တို့၏ လက်များကိုထိစေပြီးမျက်နှာကိုပွတ်သပ်ကြပါ။

O Momineen, at the time of salat, when get up to setup salat wash your faces and your hands and arms up to elbows and pass your (wet) hands lightly over your head and wash your feet up to the ankles. [If you have cohabited with your wives them take a full bath. If you cannot wash yourself due to sickness when water is harmful to you or when you are on a journey or have returned from a call of nature or have touched a woman, and water is not available, in these cases.] You can clean yourselves by using soil and wiping your hands and face. (The Qur'an 5:6)

IX. (၂) ဆွလာတ်တည်ဆောက်ရာတွင် အသိ၊ သတိ၊ အမြဲရှိ၍ ဘာပြောဘာဆို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်ဖို့လိုကြောင်း ကုရ်အာန် ၄:၄၃ တွင် -

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنتُمْ سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေသများ မှန်ကန်ကြောင်းကိုသက်ဝင် ယုံကြည်ကြသူတို့၊ သင်တို့ အသိမဲ့နေ၍ မိမိတို့ဘာပြောနေသည်ကို မသိရှိ၊ သဘောမပေါက်မချင်း(မသိရှိ၊ သဘော မပေါက်သေးသ၍ကာလပတ်လုံး) ဆွလာတ်အစု

အဝေးတည်ဆောက်နေသူတို့၏ အနီးအနားသို့ ပင်မချဉ်းကပ်လေနှင့်။

ဤအာယတ်ရှိ سُكَرَى ၏အနက်မှာ-အ ရက်ကြောင့်၊ မူးယစ်ဆေးဝါးကြောင့်၊ ငိုက် မြည်းနေခြင်းကြောင့်၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မသိ ရှိ မတတ်ကျွမ်းခြင်းစသည့် အကြောင်းကိစ္စ တစ်ခုခုကြောင့် မိမိတို့ဘာပြောနေကြသည်ကိုပင် သိရှိ နားလည် သဘောပေါက်ခြင်းမရှိသည့်အခါ ဆွလာတ်နားသို့ပင် မချဉ်းကပ်ရန် (မသန့်ရှင်း ခြင်းကိစ္စ၌ ရေမရသောအခြေအနေ၊ နေမ ကောင်း ၍ရေအသုံးမပြုနိုင်သော အခြေအနေ တွင် “သယမ္မမ်”ကိုအစားထိုးပေးထားသကဲ့သို့) အသိကင်းမဲ့နေခြင်းအတွက် ဘာမျှအစားထိုး ပေးထားခြင်းအလျှင်းမရှိဘဲ၊ လုံးဝမချဉ်းကပ် အနားသို့ပင်မလာရန်(၃ တားမြစ်ချက် Prohi- bition) ဖြင့်ပြတ်ပြတ်သားသားပြောထားခြင်းမှာ ဆွလာတ် တည်ဆောက်ခြင်းကိစ္စတွင် အသိ၊ သတိ၊ သဘောပေါက်နားလည်ရန် မည်မျှ အရေးကြီးကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။

IX. (၃)-တမန်တော်မြတ် တည်ဆောက်(ပြသ)ခဲ့ သည့် ဆွလာတ်အစုအဝေး။ တိုက်ပွဲကာလ အတွင်းဆွလာတ်အစုအဝေးဖြင့် တည်ဆောက် ပုံ။ ထို(လျှော့ပေါ့)ပြီး ဆွလာတ်အစုအဝေး တည် ဆောက် ပုံတို့ကို ကုရ်အာန်(၄:၁၀၂)တွင် ဖော်ပြ ထားသည်မှာ-

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ

(အို-တမန်တော်)၊ သင်သည်သူတို့ထဲတွင် ရှိနေခိုက် သူတို့အဖို့ ဆွလာတ်အစုအဝေးကို စီစဉ်သည့်အခါ -သူတို့အနက်လူတစ်စုသည် သင်နှင့်အတူ

ရပ်ကြရမည်။

وَلْيَأْخُذُوا بِسَلْبَتِهِمْ

-သူတို့သည် မိမိတို့၏လက်နက်(ခဲယမ်း မီးကျောက်)များကို ယူဆောင်ထားကြရမည်။

فَإِذَا سَخَدُوا فَلْيَكُونُوا مِن وِرَائِكُمْ

-ထို့နောက်သူတို့ 'စဂျဲဒဟ်' ဦးချပြီးသောအခါ သင်တို့၏နောက်သို့ သွားကြရမည်။

وَلَسَاتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكُمْ

-ထို့နောက်ဆွလားသ် မဆောင်ရွက်ရသေးသော အခြား လူတစ်စုလာရောက်ပြီး သင်နှင့် အတူဆွလားသ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

وَلْيَأْخُذُوا بِحَدْرِهِمْ وَأَسْلِحَتِهِمْ

-သူတို့သည်မိမိတို့၏ ကာကွယ်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများနှင့် လက်နက်(ခဲယမ်းမီးကျောက်)များကို ယူဆောင်ထားကြရမည်။

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَيُغْفَلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ

وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً

(အကြောင်းက)သင်တို့၏ရန်သူ (ကာဖိရ်)တို့သည်၊ အကယ်၍အသင်တို့သည် မိမိတို့၏လက်နက် (ခဲယမ်းမီးကျောက်)များနှင့် အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို သတိမမူဘဲ ထားခဲ့ကြလျှင်၊ ၎င်းတို့သည်သင်တို့အား၊ တစ်ဟုန်ထိုးဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် လိုလားနှစ်သက်ကြလိမ့်မည်။

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أذىٌ مِنْ مَطَرٍ أَوْ

كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ

သို့သော်အကယ်၍သင်တို့သည် မိုးရွာသွန်းခိုက်နှင့်ကြိုကြိုက်၍မိမိတို့၏ လက်နက် (ခဲယမ်းမီးကျောက်) များဆောင်ယူထားရန် အခက်အခဲရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သင်တို့နာမကျန်းဖြစ်နေ၍၊ မိမိတို့၏လက်နက်များကို အောက်ချထားခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ တစ်စုံ

တစ်ရာအပြစ်ဆိုဘွယ်ရာမရှိပေ။

وَخُذُوا حِذْرَكُمْ

သင်တို့သည် ကြိုတင်ကာကွယ် သတိမူရန် ရှိသည်များကို ကြိုတင်ကာကွယ်ထားကြရမည်။

အထက်ပါအာယသ်အား သုံးသပ်လေ့လာပြီး၊ အချက်အလက်များထုတ်ပြရလျှင်၊

(၁) ဆွလားသ် အစုအဝေးတစ်ရပ် ဆောင်ရွက်နေပြီး၊ တမန်တော်မြတ်(စွ)ကိုယ်တိုင် အတူတကွပါဝင်နေ၏။

(၂) လိုအပ်သည့် ဆောင်ရွက်စရာများကို၊ ကိုယ်တိုင်ဦးစီးရှေ့ဆောင်အဖြစ် စီမံခန့်ခွဲနေ၏။

- လူ့အစုအဝေးတို့တွင် တတ်သိနားအလည်ဆုံးသူသည် ဦးစီးရှေ့ဆောင်သူအဖြစ် တာဝန်ယူရမည်ဖြစ်သည်။

-ကျေးရွာရပ်ကွက်အဆင့်ရှိ ဆွလားသ်အစုအဝေးတွင်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းနိုင်ငံအဆင့်တွင်၊ စီမံခန့်ခွဲရေး ကာကွယ်ရေးဖြစ်စေ၊ မိမိတို့၏ကိစ္စတိုင်းတွင် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နှိုးနှောပြီးဆောင်ရွက်ရမည်။

(၃) ဤအာယတ်တွင် အရေးပေါ်တိုက်ပွဲ စစ်ရေးအခြေအနေတွင် ဆွလားသ်အစုအဝေး၏ဆောင်ရွက်စရာများကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။

(၄) ဤအာယတ်(၄:၁၀၂)သည် ဆွလားသ်ကို လျှော့ (صَلَاةُ الْقَصْرِ)ပြီး ဆောင်ရွက်ပုံဖြစ်သည်။ ဆက်လက်၍ကုရ်အာန်(၄:၁၀၃)တွင် -

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا

وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ

ဆွလားသ်ကိစ္စ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ (အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အရာများအားလုံး ကုန်ဆုံးပြီးပြတ်ပြီဟု မယူဆလေနှင့်) အထက်က ဖော်ပြခဲ့သည့်ဆွလားသ်သည်ကား

အချိန်ကာလအပိုင်းအခြားဖြင့် ဆောင်ရွက်ရသော ဆွလားသ် အစုအဝေးသာဖြစ်သည်။ ဒီထက်ကြီးမား ကျယ်ဝန်းသော ဆွလားသ် အမျိုးအစား ရှိသေးသည်။ ၎င်းမှာ လူ့ဘဝ၏ လှုပ်ရှားမှုတို့တွင် ထရပ်နေချိန်ဖြစ်စေ၊ ထိုင်နေချိန်တွင်ဖြစ်စေ၊ လဲလျောင်းနေချိန်တွင်ဖြစ်စေ လူ့ဘဝသက်တမ်း တစ်လျှောက်လုံး စဉ်ဆက်မပြတ် တစ်စိုက်မတ်မတ် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေသတို့ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် မျက်မှောက်ပြုအာရုံစိုက် လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်ကြကုန်။ ဤသည် ဆွလားသ်အကြီးစား လူ့ဘဝ တည်ဆောက်မှုစနစ်ပင်ဖြစ်သည်။

When you have finished salat in this state of insecurity, you should be mindful of the code of divine law at all times-sitting, standing or lying down (The Qur'an 4:103)

ထို့ကြောင့် ဇိကိရ်သည်လည်း ဆွလားသ်၊ ဆွလားသ်သည်လည်း ဇိကိရ်ပင်ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် ၂၀:၁၄တွင် တမန်တော်မူစာ **وَالَّذِينَ** နှင့် ပတ်သက်ပြီးတင်ပြထားပုံမှာ-

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

لذكري ငါအရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကို နှလုံးသွင်းအာရုံစိုက် ဦးထိပ်ပန်ဆင် မျက်မှောက်ပြု လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် ဆွလားသ် လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးတွင် အလ္လာဟ်၏ဥပဒေကို ထက်ကြပ်မကွာ တစ်ထပ်တည်း လိုက်နာနေပါ။

အထက်ပါအာယတ် (၄:၁၀၃)တွင် မှတ်သားစရာ အချက်နှစ်ချက်ရှိပါသည်။

ذِكْرُ اللَّهِ အလ္လာဟ်၏ဇိကိရ်သည် ကျွန်တော်တို့သိထားသည့် စိပ်ပုတီးစိပ် ရာ၊ ထောင်ချီ နှုတ်တိုက်ရွတ်ဆို အချိန်ပိုဖတ်သည့် အကန့်

အသတ်ဘောင် သေးသေးငယ်ငယ်မျှ မဟုတ်ပါ။ (၂) မုအ်မင်န်၏ ဘဝသက်တမ်း စ၊ လယ်၊ ဆုံးကို လွှမ်းခြုံဝန်းရံထားကြောင်း ကုရ်အာန် ၃:၁၈၉-၁၉၀ တွင်လည်း ဖော်ညွှန်းထား၏။ လေ့လာပါရန်-

ယခုအာယတ် ၄:၁၀၃၏ နောက်ပိုင်းကို ဆက်ပါဦးမည်။

فَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ

عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا

-ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကင်းငြိမ်းပြီးစိတ်ချရသောအခါ ဆွလားသ်ကို နဂိုအတိုင်းတည်ဆောက်ပါ။

-ဆွလားသ်အစုအဝေးသည် မုအ်မင်န်တို့အပေါ်၌ အချိန်ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားပြီး ဆောင်ရွက်ရသည်။

-ယင်းဆွလားသ်အစုအဝေးတွင် မုအ်မင်န်များ ပါဝင်ရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်။ (၄:၁၀၃)

When you feel secure, perform your salat in the regular way.

Assemblies of Salat are held at appointed time and participation in these assemblies is obligatory for Muminen.

ကုရ်အာန် ၄:၁၀၁တွင်-

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ كَفْرًا وَإِنْ الْكُفْرَانُ كَانَ نُورًا

သင်တို့ခရီးသွားလာနေခိုက် အကယ်၍ ရန်သူကားဖိရ်များ ဒုက္ခပေးမည်ကို စိုးရိမ်ရသည်ရှိသော် ဆွလားသ်ကို လျှော့လိုက်ခြင်းတွင် အပြစ်(ဆိုဖွယ်ရာ) တစ်စုံတစ်ရာမျှမရှိပါ။

when you set out on a journey and apprehend danger from your enemy there is no harm if you shorten your salat.

မှတ်ချက်။ ဆွလာတ်ကိုလျှော့ပုံကို ကုရ် အာန် (၄:၁၀၂)တွင်ဖော်ပြထားသည်။ ဆွလာတ်ကို အတိုခြီးဆောင်ရွက်ရာတွင်-

- (၁) إقامة မတ်တပ်ရပ်ခြင်း
- (၂) سجدة စဂျဒတ်၊ နဖူးမြေချ ပျပ်ဝပ်ခြင်း တို့ ပါဝင်၏။

IX (၂) တစ်သက်တာ ဆွလာတ်တည် ဆောက်မှုလော။ တစ်နေ့တာ ဆွလာတ် အစုအဝေးလော။

ကုရ်အာန်၂:၂၃၉-၂၄၀ တို့သည် ထူးခြားသည့် အာယတ်များဖြစ်သည်။ ယင်းအာယတ်တို့၏ အထက်အာယတ်များနှင့် အောက်ပိုင်းအာယတ်အားလုံးသည် မိသားစုဘဝနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများဖြစ်သည်။

၎င်းကိစ္စများအကြားတွင် ဆွလာတ်အကြောင်းဖော်ပြထားရာ-ယင်းဆွလာတ် မည်ကဲ့သို့သောဆွလာတ် အမျိုးအစားဖြစ်သည်ကို စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နိုင်ဖို့ရန် ကုရ်အာန် အာယတ် (၂:၂၃၈)ကိုလေ့လာကြည့်ကြစို့။

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ

وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقَوْمُوا لِلَّهِ حَافِظِينَ ﴿٢٣٨﴾

အများဘာသာပြန်များအရ-

သင်တို့သည် (ယေဘုယျအားဖြင့်) အားလုံးသော ဆွလာတ်ဝတ်ပြုခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (အထူးသဖြင့်) အလယ်ဆွလာတ် ဝတ်ပြုမှုကိုလည်းကောင်း စောင့်ထိန်းကြကုန်။ ထို့ပြင် သင်တို့သည် အလ္လာဟ်ရှေ့တွင် ဂါရဝတရား ရှေ့ထား၍ ခဝပ်ရိုကျိုးသူများအဖြစ် ရပ်ကြကုန်။

ရှေ့နောက်အာယတ်များ၏ ဆက်စပ်မှုအရ အထက်ပါအာယတ်၏ သဘောတရားဆိုလိုရင်းကို တင်ပြရသော်-

၁။ ရှေ့နောက်ရှိ အာယတ်များနှင့် ဆက်စပ်ဖော်ပြထားခြင်းကြောင့် မိမိသားစုဘဝ ကိစ္စကြီးငယ်အဝဝတွင်လည်း အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများကို ထက်ကြပ်မကွာလိုက်နာကျင့်သုံးမှုကို စဉ်ဆက်မပြတ် ထိန်းသိမ်းကြကုန်။

၂။ အဓိက တာဝန်ဖြစ်သော လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးစနစ်တွင် အလ္လာဟ်ဥပဒေကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးမှုကိုလည်း ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းကြကုန်။

(၃) ဤအာယတ်ရှိ ဆွလာတ်သည် နေ့ညဆောင်ရွက်ရသော် ဆွလာတ်အစုအဝေးငယ်တွင်ပါဝင်ခြင်းမျှမဟုတ်ပေ။ ဆွလာတ်၏ အဓိကအမျိုးအစားဖြစ်သော အလ္လာဟ်ဥပဒေကို မိမိဘဝ၏ ခြေလှမ်းတိုင်းတွင် ထွက်သက်ဝင်သက်နှင့်အမျှ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အဓိကဆွလာတ်အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်၏။

အလားတူပင် အထက်ပါသဘောတရားနှင့် ရော အာယတ်(၃:၁၉၀၊ ၄:၁၀၃)တို့နှင့်ပါ ဆက်စပ်နေသည့် (၂:၂၃၉)ကို လေ့လာကြည့်ကြပါစို့။

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا

ဘေးအန္တရာယ်စိုးရိမ်ရ၍ (ခရီးသွားရာတွင်) ခြေလျင်သွားနေရသည်ဖြစ်စေ၊ အစီးအနင်းဖြင့် သွားနေသည်ဖြစ်စေ (အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာ ကျင့်သုံးပါ။)

فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေများကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် နှလုံးသွင်း မျက်မှောက်ပြု

လိုက်နာကျင့်သုံးရာတွင် ဘယ်ကဲ့သို့ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်ကို သင်တို့သိခဲ့ကြသည် မဟုတ်သဖြင့် (ကုရ်အာန်တွင်)အလ္လာဟ် သင်ကြားပြသလမ်းညွှန်ထားသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

အများအားဖြင့် ဘာသာရေးဟု ခေါင်းစဉ်တပ် အလ္လာဟ်နာမည် ရှေ့တန်းတင်ကာ ဂိုဏ်းဂဏာတိုင်းက မိမိတို့ဝါဒလမ်းစဉ်၏ ကျင့်စဉ်များကို ပို့ချသည့် အစဉ်အလာသည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ခိုင်ခိုင်မာမာ အမြစ်တွယ်နေခဲ့သဖြင့် ဘာသာရေးတွင် မိမိကျင့်သုံးနေသည့် တရားကို ကောင်းစွာဆန်းစစ်ကြည့်ရန်အာယတ် (၂:၂၃၉)သည် အထူးသတိပေးနေသည့် အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

IX (၃) ဆွလာတ်အစုအဝေး၏အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ပိုင်းခြားခြင်း

ကုရ်အာန် (၄:၁၀၃)တွင်
اِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا
ဆွလာတ်အစုအဝေးသည် မုအ်မင်န်တို့အပေါ်၌ အချိန်အပိုင်းအခြား သတ်မှတ်ပြီး ဆောင်ရွက်ရသည်။ ဆွလာတ် အစုအဝေးတွင် မုအ်မင်န်တို့ ပါဝင်ရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်။

Assemblies of salat are to be held at appointed times and participation in these assemblies is obligatory for Mu'mineen.

အထက်ပါအာယတ်အရ ဆွလာတ် အစုအဝေး၏ အချိန်ကာလသတ်မှတ်ပိုင်းခြားမှုကို ကုရ်အာန်ထဲ၌ အလ္လာဟ်ကအတိအကျ သတ်မှတ်ပိုင်းခြားထားလိုက်လျှင် လူတို့သည် ယင်းအချိန်ကို အပြောင်းအလဲ မလုပ်နိုင်တော့ဘဲ

ထာဝရအတည်ဖြစ်နေမည်။ အလ္လာဟ်က ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်မသတ်မှတ်ပေးထားပါ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ်တွင် နေ့ည၊ နေဝင် နေထွက် လောင်ဂျီတွဒ် လတ္တီတွဒ်၊ နေ့၊ မိုး၊ ဆောင်း၊ ပထဝီဝင် အနိမ့်အမြင့်စသည့် အနေအထားအမျိုးမျိုးအတွက် ပုံသေကားချဆွလာတ်အစုအဝေးတို့အတွက် အချိန်အပိုင်းအခြား မတူညီနိုင် ကွာခြားနေမည်မှာ သဘာဝပင် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းတရားတစ်ရပ်အတွက် သူ့ဒေသသူ့ကာလနှင့် အဆင်အပြေဆုံး သက်ဆိုင်ရာဒေသရှိ နေထိုင်သူများသည် သူတို့၏နေ့နှင့်ည ဆွလာတ်အစုအဝေးအတွက် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး တိုင်ပင်နှီးနှောပြီး လိုအပ်သလို အချိန်စာရင်းရေးဆွဲယူနိုင်ရန် အလ္လာဟ်သည် ဤကိစ္စများအတွက်မလိုအပ်ဘဲ ကုရ်အာန်တွင် အသေးစိပ် ပုံသေကားချ သတ်မှတ်ပိုင်းခြားမထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဌာနနှင့် ကာလအလျောက် ဆွလာတ်အစုအဝေးများ အချိန်ကျရောက်လျှင် သံတော်ဆင့်အသံပြုခေါ်ယူခြင်း (Call اداء)ပြုရကြောင်း ကုရ်အာန်(၅:၅၈)နှင့် (၆၂:၉)တို့တွင် တွေ့ရ၏။

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ
ဆွလာတ်အစုအဝေးရှိရာသို့ (လာရောက်စုဝေးကြရန်) အသံပြု သံတော်ဆင့်ခေါ်ယူသည့်အခါ-

ကုရ်အာန် 'ဂျူမအဟ်' စုဝေးခြင်း ကဏ္ဍတွင်-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေသမှန်ကန်ကြောင်းကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြသူတို့
إِذَا نَادَى لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

စုဝေးကြသည့်အချိန်ကာလ (ယောင်မုလ် ဂျူမုအဟ်)မှ ဆွလာတ် အစုအဝေးအတွက် အသံပြု သံတော်ဆင့်ခေါ်ယူခြင်း ပြုလိုက်သည့် အခါတွင် -

فَاسْعُوا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذُرُّوا الْبَيْعَ

ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကိစ္စများ၊ စွန့်လွှတ် ပြီး ဇိက်ရလွှာဟ် အလ္လာဟ်၏သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒပြုရာသို့ အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့် လာရောက် ပါ။

အထက်ပါအာယတ်များအရ ဆွလာတ်အစု အဝေးအတွက် အချိန်ရောက်ရှိသည့် အခါမှ ကြွေးကြော် ခေါ်ယူသံတော်ဆင့်ရန်အချက်မှာ ကုရ်အာန်ပါအကြောင်းချင်းရာ တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

IX (၄) အခြေခံမှုနှင့် အသေးစိတ်အကြောင်း အရာများ

- (၁) အလ္လာဟ်တစ်ပါးတည်း
- (၂) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်ကျမ်းတည်း
- (၃) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ထုတ်ပြန်ထားသည့် စာစကားတစ်မျိုးတည်း
- (၄) ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်ကျမ်းတည်းကို နောက်ဆုံး အန္တိမတမန်တော် တစ်ပါးတည်း ပေါ် ထုတ်ပြန်ထား၏။
- (၅) ကျမ်းမြတ်ပါ လမ်းညွှန်ကို သက်ဝင်ယုံ ကြည်သူတို့မှာ ညီရင်းအစ်ကိုဖြစ်ခြင်းတွင် တစ်မျိုးတစ်စားတည်း
- (၆) တစ်လောကလုံး ရှိရှိသမျှ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာအားလုံးသည် သူတို့အတွက်အလ္လာဟ် သတ်မှတ်ပေးထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ နိယာမ ဥပဒေများကို တစ်လုံး တစ်ဝတည်း ရိုကျိုးလိုက်နာ နာခံဘဝ တည်ဆောက်

နေကြခြင်းတွင် တူညီကြ၏။

[Complete submission to the laws of Allah]

သို့ပါလျက် မုစ်လင်မ် (အဓိပ္ပာယ်မှာ - အလ္လာဟ် ဥပဒေသ တစ်မျိုးတည်းကိုသာ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုအတွက် ကျင့်သုံး လိုက်နာသူ)များသည် နေ့စဉ်လက်တွေ့ဘဝတွင် လူတို့ထိထွင်ထားသည့်ဘာသာရေးကိုအကြောင်း ပြုပြီး စွန့်၊ ရှိအာ၊ ရှာဖီ၊ ဟနဖီ၊ မာလီကီ၊ ဟမ်ဗလီ အဟ်လေဟဒီးဆ်စသည်ဖြင့် (မဖေဟမ်)ဂိုဏ်းဂဏာ၊ ဝါဒလမ်းစဉ်စသဖြင့် ကွဲပြားကွဲလွဲ နေကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယခု တစ်နေ့ တာ ဆွလာတ် အစုအဝေးတွင် အုပ်စု တိုင်း၊ အုပ်စုတိုင်းဂိုဏ်းတိုင်းက တည်ဆောက်ပုံ ရွတ်ဆိုသည့်စာသား ပုံညွှန်အရာတွင် တစ်မျိုးနှင့် တစ်မျိုး မတူကွဲပြားခြားနားနေ ကြ၏။ အုပ်စုတိုင်းက သူတို့ပုံစံသာ တမန်တော် ကိုယ်တိုင်ကျင့်သုံးခဲ့သည်ဟု ကုရ်အာန်အပမာ အထောက်အထားသက်သေသာဓက အခိုင်အမာပေးကြ၏။ ငါတို့နည်းသာမှန်သည် ကျန်တာတွေ (باطل)အများ၊ (ضلالة)လမ်းလွဲ၊ မမ္မန္တရယ်ဟု (فتوى، فقه) မွေသတ်ဖြတ်ထုံးဖြင့် အပြတ်ရှင်းကြရင်း ရှုတ်လိုက်ကြတဲ့ဖြစ်ခြင်း ရှင်းလို့ကိုမရပါ။

ဘာကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသနည်း။

ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးဟုသာဆို၏။ ကုရ်အာန်ကို စင်ပေါ်တင်ပြီး ဘာမှမသိ အောင်သင်ပေး၊ ဘာမှမသိအောင် သင်ယူကျက်မှတ် စနစ်အောက်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုး ယင်း လူပုဂ္ဂိုလ် အမျိုးမျိုး၏ အဆိုအမိန့်၊ ဖြတ်ထုံး၊ ဖတ္တဝါ၊ ဖေကာတို့ဖြင့်

اِخْتِلَافُ الْأُمَّةِ رَحْمَةً ﴿الحديث﴾

အွမ္မတ်ကွဲလွဲမှု၊ အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာ ဖြစ်နေ

ခြင်းသည် ရဟ်မသ်ပါဘဲတဲ့။ (ဟဒီးဆ်)
အလ္လာဟ်ကတော့ ကုရ်အာန် ၃:၁၀၂တွင်
တိတိပပ ပြဋ္ဌာန်းချက် **الْأَمْر** ဟောဒီလိုလုပ်၊
(+) ဟိုလို မျိုးမလုပ်နဲ့(-)ဆိုပြီး နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀
ကတည်းက ပြဋ္ဌာန်းထားတယ်။

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا

သင်တို့တွေ အလ္လာဟ်၏ကြိုးတော် (ကုရ်
အာန်)ကို တစ်လုံးတစ်ဝတည်း ဆွဲကိုင်ထားကြ
(+)

وَلَا تَفَرَّقُوا

သင်တို့ အကွဲကွဲအလွဲလွဲအပြုပြု မဖြစ်ကြနဲ့။
(-)

ကုရ်အာန်(၅:၄၄-၄၅-၄၇)တို့တွင် သုံးကြိမ်
တိုင်တိုင်

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

မည်သူမဆို အလ္လာဟ်ပို့ချထားသည့်
ကုရ်အာန်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုလျှင် ယင်း
သူတို့သည် ကာဖီရ်၊ ဇွာလီမ်၊ ဖှာစီးက်တွေ
ဖြစ်ကြကုန်တယ်။

အကြောင်းအရာကတော့ အခြေခံမူနှင့်
အသေးစိတ် အကြောင်းအရာများပါ။ တစ်နေ့
တာ ဆွလာတ်အစုအဝေး(اجتماعات الصلوة)နှင့်
ပတ်သက်သည့်ကိစ္စ ဆွလာတ်ကို အလ္လာဟ်
သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးထားပါသည်။ ကုရ်အာန်
တွင် ဆွလာတ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အခြေခံမူ
များကို ရှင်းလင်းပေးထားပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သိထားသကဲ့သို့ လုပ်နေကြ
သကဲ့သို့ ကွဲလွဲနေကြသကဲ့သို့ အသေးစိတ်
အကြောင်းအချက် အလက်များ ကုရ်အာန်ထဲ
တွင် မပေးထားပါ။ ကုရ်အာန်က လူတွေ
အတွက် လိုသည်ကိုသာ လမ်းညွှန်ပြီး မလိုသည်

ဘာမှမပြော ဘာကြောင့်နည်း။

စောစောက ဆွလာတ်ကို အလ္လာဟ်က
ပုံသေကားချ မပိုင်းခြားကြောင်း ကုရ်အာန်တွင်
မဖော်ပြရခြင်း အကြောင်းကို ရှင်းပြထား
သကဲ့သို့ အချိန်အခါကာလ နေရာဒေသ ကွဲပြား
နေ၏။ လူနေမှုဝန်းကျင်တို့သည် တစ်ချိန်လုံး
ပြောင်းလဲနေ၏။ ကုရ်အာန်ထုတ်ပြန်သည့်
ကာလဒေသမှသည် ရှေ့ဆက်တောက်လျှောက်
ကမ္ဘာကြီးတစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးတွင် အသေးစိတ်
ဟောဒီလိုမျိုးပုံသေကားချပ်၊ ဆွလာတ် အစု
အဝေးများပြုလုပ်ရမည်ဟု အလ္လာဟ်က သတ်
မှတ်ပေးလိုက်လျှင် ယင်းအချက်သည် အတည်
ဖြစ်ပြီး ပြောင်းလဲ၍ မရတော့ပါ။ လူအားလုံး
အတွက် ခေတ်ကာလနေရာ ဒေသတိုင်းတွင်
အမြဲမကိုက်ညီနိုင်သဖြင့် ကြီးစွာသော အခက်
အခဲများဖြစ်နိုင်၏။ ထို့နောက် တစ်နေ့တာ
ဆွလာတ်အစုအဝေးအတွက် အခြေခံ‘မူ’များ
ကိုသာ ကုရ်အာန်တွင်ပေးထား၏။ မလိုအပ်
သည့် အသေးစိတ် အကြောင်းချင်းရာများကို
မပေးထားပါ။ ယင်းအခြေခံမူများ အပေါ်
လိုအပ်၍တိုးချဲ့လိုလျှင် ကုရ်အာန်ပြန့်ပွားနှာ
စနစ်ဇယားများကို ကျွမ်းကျင်သူများက သူ့
အချိန်အခါ အလျောက် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး
ဆုံးဖြတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း ကုရ်အာန်
၃:၁၅၈တွင် လမ်းညွှန်ထား၏။

وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ

(အို-တမန်တော်) အရေးကိစ္စများတွင်
အသင်သည် လူတို့နှင့် အချင်းချင်းအပြန်အလှန်
တိုင်ပင်ဆွေးနွေးနှီးနှောပါ။

Consult them in matters relating to your
system. (The Qur'an 3:158)

သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့ကလည်း သူတို့

သက်တမ်း ကာလတစ်လျှောက် ကုန်အာန်က ပေးထားသော ‘မူ’ အပေါ်အခြေခံ၍ ခေတ်စနစ် အခြေအနေ၊ အကြောင်းအရာ အသစ်အသစ် ဖြစ်လာမှုအပေါ် အသေးစိတ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း (၄၂:၃၈)

وَأْمُرُهُمْ سُورَىٰ بَيْنَهُمْ

လူတို့သည် မိမိတို့၏ အရေးကိစ္စများတွင် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်တိုင်ပင် ဆွေးနွေးနှီးနှောကြကုန်သည်။

ထို့ကြောင့် ကုန်အာန်ပါ အခြေခံမူသည် မည်သည့်အခါမျှ အလျဉ်းအပြောင်းအလဲမရှိ။ Permanance အခိုင်အမာ ثبات ဖြစ်၏။

မိမိတို့ခေတ်ကာလ၊ ဒေသနှင့် ကိုက်ညီမည့် ကျင့်ထုံးများကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီး အသေးစိတ် ပြဋ္ဌာန်းနိုင်၏။

ကုန်အာန်တွင် အသေးစိတ်အချက်အလက် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းအရာအချို့မှာ- (၁)ကုန်အာန်(၄:၂၃)တွင် ထိမ်းမြားခွင့်မရှိသော အမျိုးသမီးများအကြောင်း၊ အသေးစိတ်ဖော်ပြ ထား၏။

(၂)ကုန်အာန်(၄:၁၁-၁၂)တွင် အမွေခွဲတမ်း အသေးစိတ်ဖော်ပြထား၏။

(၃)ပြစ်မှု-အမျိုးမျိုးရှိကြောင်း ၎င်းတို့အနက် အချို့ပြစ်မှုအတွက် ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ချက် ဖော်ပြထားသည်။

ဥပမာ-ခိုးမှု၊ မတရားကာမမှု၊ စွပ်စွဲမှု

ပြစ်မှု၏အတိုင်းအတာ အကြောင်းအချက် ခေတ်စနစ် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ အမျိုးမျိုး အထွေထွေကွဲပြားသဖြင့် လူတို့သည် အချင်းချင်း အပြန်အလှန်တိုင်ပင်ဆွေးနွေး အဖြေရှာဆုံးဖြတ်

ခွင့်ကို ကုန်အာန်(၄၂:၃၈)ကခွင့်ပြုထား၏။

ယခုတစ်နေ့တာ ဆွလားသ်အစုအဝေး၏ အသေးစိတ်ကိုလည်း ကုန်အာန်တွင် ဖော်ပြ ထားသည့် အခြေခံမူပေါ်မူတည်၍ အသေးစိတ် ပြုလုပ်လိုက ခေတ်၊ စနစ်တိုင်းတွင်၊ တိုင်ပင်၊ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်၊ ပြဋ္ဌာန်းလိုက ပြဋ္ဌာန်းနိုင် သည်။

ကုန်အာန်တွင် တစ်နေ့တာဆွလားသ် အစု အဝေး اجتماعات الصلوة နှင့်ပတ်သက်၍၊

- (၁)အချိန်အပိုင်းအခြား (اوقات)
- (၂)ရကအတ်-ဆွလားသ်အပိုင်းအခြား(ركعات)
- (၃)ဆွလားသ်၏အစိတ်အပိုင်း (اركان)
- (၄)ရွတ်ဆိုစရာ(စာသား) (اذكار)

တို့အသေးစိတ်‘မလိုအပ်သဖြင့်’ပေးမထားပါ။ လိုအပ်သည့်နေရာတွင်လည်း၊ အညွှန်းများ Indications إشارات သာပေးထားပါသည်။

IX. (၅) တစ်နေ့တာဆွလားသ်အစုအဝေး တည်ဆောက်ချိန်

အပိုင်းအခြား

ကုန်အာန်(၁၇:၇၈)တွင်- اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِكَ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنِ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

(၁) دُلُوقُ الشَّمْسِ နေလှုပ်ရှားသွားလာမှု- အနက်အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် နေထွက်ချိန်မှ နေဝင်ချိန်အထိ တစ်လျှောက်လုံးသော အချိန် ကာလပါဝင်၏။

(၂) إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ နေဝင်ပြီး မှောင်စပျိုးချိန် အထိ (ဤသို့ဆိုလျှင် ဤအာယတ်(၁၇:၇၈)အရ ညအိပ်ချိန်ကိုနှုတ်၍၊ နေ့ညတလျှောက်လုံး ပါဝင် လာ၏။ ယင်းကာလတလျှောက်လုံး(အို-တမန် တော်) သင်ဆွလားသ်အစုအဝေးကို တည်

ဆောက်ပါ။

اِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا (၃)

မိုးသောက်ချိန်(ဝါ) နေမထွက်မီအချိန် မှစ၍ တစ်နေ့ကုန် ကုန်အာန်ပါနည်းနာ ဥပဒေသ အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။ နံနက်မိုးသောက် ချိန်(မှစ၍ တစ်နေ့တာလုံးအတွက်) ကုန်အာန်ပါ စည်းကမ်းနည်းလမ်းကို လက်တွေ့ အထင် အရှား အကောင်အထည်ဖော်ပါ။

Before the day dawns, set out your schedule for the whole day in the light of the Qur'an since that time is quite congenial for such deliberation. Then from dawning of the day to the evening follow it practically.

(The Qur'an 17:78)

တဖန်ကုန်အာန်(၁၁:၁၁၄)တွင်၊ -

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ ن

နေ့၏အစွန်းနှစ်ဖက်နှင့် ညဦးပိုင်းတွင်(အို တမန်တော်) သင်ဆွလာတ် အစုအဝေးကို တည် ဆောက်ပါ။

(မှတ်ချက်။ အာယတ်အရအချိန်ကို အတိအကျ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ။ ယေဘုယျအား ဖြင့်နေ့၏အစွန်း နှစ်ဖက်၊ ညဦးပိုင်းဟုအညွှန်း Indication إشارة မျှဖော်ပြထား၏။ မလိုအပ် သည်ကို မပိုင်းခြားခြင်းသာဖြစ်သည်။)

တမန်တော် ﷺ အသက်ထင်ရှားရှိချိန်က ရှိခဲ့ သောဆွလာတ်(အစုအဝေး)(၂)ချိန်ကိုဖော်ပြ ထား၏။ ကုန်အာန် (၂၄:၁၁၄)

صلاة الفجر صلاة العشاء

၁။ ဖဂျရ မိုးမသောက်မီဆွလာတ်(အစုအဝေး)နှင့် ၂။ အိရှာညဦးပိုင်း ဆွလာတ်(အစုအဝေး)ဟု အမည်ကို ဖော်ပြထားခြင်းမျှသာဖြစ်သည်။ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်မျိုး တစ်စုံတစ်ရာမျှ ပေးထား

ခြင်းမရှိ။

(၂၄: ၁၁၄)

နောက်ထပ်ကုန်အာန် (၂၀:၁၃၀)တွင် ဆွလာတ်အမည်မပေးထား 'သဟ်ဗီဟ်' تسبيح (ကြည့်)ဟု အမည်ဖြင့် နေမထွက်မီနှင့် နေဝင်ပြီးချိန်နှင့် ည၏အချိန်များ နှင့်နေ့အစွန်း နှစ်ဖက်တို့တွင်အလွှာဟ်၏ ချီးမွမ်းမှုကို ထုတ် ဖော်ရင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အင်ပြည့်အားပြည့်စဉ် ဆက်မပြတ် လက်တွေ့လုပ်ကိုင်လိုက်နာဆောင် ရွက်ရန် ကုန်အာန်(၂၀:၁၃၀)တွင် မိန့်မှာထား ပုံမှာ-

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
وَمِنْ أَنَاثَى اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ

(၁) နေမထွက်မီ

(၂) နေမဝင်မီ

(၃) ညအချိန်များ

(၄) နေ့အစွန်းနှစ်ဖက်၌ သင်(တမန်တော်)သည်၊ သင့်အားပြုစုပြီးထောင်ရှင်၏ ချီးမွမ်းထုတ်ဖော် မှုပြုရင်း အရှင်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုစဉ်ဆက်မပြတ် မရပ်မနား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပါ။

အထက်ပါအချိန်အပိုင်းအခြားများမှာ၊ နမားဇ်ငါးကြိမ်ဟုခေါ်သော ဖဂျရ၊ ဇဟိုရ်၊ အဆွရ်၊ မဂရိပ်၊ အိရှာ၊ စသည့်နမားဇ်ငါးကြိမ် ကို သတ်မှတ်ပိုင်းခြားသည်ဟု ဖိကဟ် ပညာရှင် များက 'တမန်တော်' အမိန့်ရှိတော်မူခဲ့ သည်ဟု ခေါင်းစည်းတပ်ပြီး ကျမ်းများတွင်အသီးသီးဆို ထား၏။

IX. (၆) တစ်နေ့တာဆွလားသ် အစုအဝေး အတွင်းဖတ်ရွတ် သုံးစွဲရမည့်စာသား

-ကုန်အာန်တွင်ဆွလားသ် အစုအဝေးအတွင်း၊ ဖတ်စရာများဟု ပေးထားခြင်းမရှိပါ။ ကုန်အာန် (၁၃:၁၁၀)တွင်-

تစ်နေကုန်တစ်နေခမ်း သင်-
တမန်တော်ထံမှ **سَبْحًا** မနားမနေ ဇယ်ဆက်
သကဲ့သို့ ကူးလူးသွားလာလုပ်ကိုင်စရာများ
طَوِيلًا ရှည်လျားထွေပြား များမြောင်လှပါတယ်။

ယခု(၁၃:၇၉)ကို ဆက်ပြောဖို့ အကောင်း
ဆုံး ဖြစ်ပြန်ပြီ။

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ

ည၏အချို့အစိတ်အပိုင်း၌ သင်လိုအပ်လျှင်
မအိပ်စက်ဘဲ ကုန်အာန်စနစ် တည်ထောင်ရေး
ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ဆက်လက်ပြီး(၁၃:၈၂)တွင်လည်း ကုန်အာန်
အကြောင်းသာ ဆက်ပြောပါသည်။ ဆွလားသ်
(နမားစ်)ဟူသော မည်သည့်အမျိုးအစားမျှဖော်ပြ
ထားခြင်းမရှိပါ။

(الدين)ဒီနီဆိုသည့် ကုန်အာန်ကညွှန်းသည်။
လူ့ဘဝတည်ဆောက်ရေးအတွက် ပဓာန အကျ
ဆုံးအလုပ် သဘောကိုဖျောက်ဖျက်ပြီး (مذهب)
မစ်ဟစ်ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်မှုလမ်းစဉ်က၊ ကိုး
ကွယ် (ပူဇော်ပသ)မှု သက်သက်ဘက်သို့
မရောက်ရောက်အောင်တွန်းပို့တော့၏။

ဤသို့ဖြင့် သာမန်ဖတ်ရွတ်ရန်၊ ထိုင်ထ၊
ကိုင်းညွတ်၊ ဦးချရုံမျှဖြင့်အားလုံးပြီးစီးတော့၏။
ရည်ရွယ်ချက်ပေါက်မြောက်ရန် ချွေးသွေးတို့
ဖြင့် ရင်းပြီးအလ္လာဟ်ပြုစနစ်ကို တည်ထောင်ရေး
ပပျောက်သွားတော့၏။

IX. (၉) لَوْ هُوَ قَوْمٌ لَّيْسَ بِمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ

Time of assembly, Friday congregation

ကုန်အာန်၏ကဏ္ဍ(၆၂)သည် သောကြာနေ့
ဓမ္မသဘင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဤခေါင်းစဉ်ဖြင့်
အာယတ်(၉-၁၁)တွင် ဖော်ပြထားသည့်
အကြောင်းအရာ‘ဆွလာသ်အစုအဝေး’ ပြုခြင်း

၏ အနေအထားမှန်ကို ပြည့်စုံနေပါသည်။
တစ်နေ့တာ ဆွလားသ် အစုအဝေးထက်
တစ်ဆင့်တက်ပြီး၊ မုအိမ်မင်တို့၏ လူမှုဘဝတည်
ဆောက်ရေးတွင် စုစုဝေးဝေး ညီညာဖျဖျ၊
တက်ညီလက်ညီ၊ စုဝေးရခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊
သဘောတရားများကို ယင်း(၆၂:၉-၁၁)မှ
ကောက်နုတ်သိရှိနိုင်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့အများ သိမှတ်ထားကြသည့်၊
ရက်သတ္တပတ်တွင် သောကြာသည် ဘာသာ
ရေး ဆိုင်ရာအားလပ်ရက်(Muslim's holidays)
တပတ်မှာတစ်ရက် အလ္လာဟ်အဘာဒတ် လုပ်
ကြရမည်။ အလုပ်အကိုင်တွေ ကျောင်းတွေ၊
အရောင်းအဝယ်တွေ၊ ခရီးသွားလာမှုတွေ၊
မလုပ်ကြရ၊ စသည့်သောကြာနေ့၏ မြင့်မြတ်
ပုံ **فضائل الجمعة** Virtues of Friday) ကို
ပုံကြီးချဲ့ကားထားပုံများ စသည့်(သာဓကအား
ဖြင့်အစောဆုံးလာလျှင် ကုလားအုပ်တစ်ကောင်
စာ ကုသိုလ်ရ၏။ နောက်ဆုံးမှလာလျှင် ‘ဥ’
တစ်လုံးစာ ကုသိုလ်ရမည်။) ကုန်အာန်က ပြော
သော သောကြာနေ့နှင့်၊ မည်သို့ကွာခြားပုံကို
ကောင်းစွာ လေ့လာမှတ်သားနာယူ၍သင်ခန်း
စာပွားများရယူကြပါစို့။

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

အလ္လာဟ်ဥပဒေသ မှန်ကန်ကြောင်းကိုသက်
ဝင်ယုံကြည်သူ အပေါင်းတို့

إِذَا تَوَدَّى لِلصَّلَاةِ مِنَ يَوْمِ الْجُمُعَةِ

လူမှုစုဝေးချိန်၏ ဆွလားသ်အတွက် အသံ
ပြုဆင့်ခေါ် (သံတော်ဆင့်)သောအခါ

فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ

အရောင်းအဝယ် အလုပ်အကိုင်ကို၊ ရပ်နား
ပြီး အလ္လာဟ်အဆုံးအမသွန်သင်ပြသမှု (ပို့ချ
ရှင်းပြရာနေရာ)ဆီသို့ (အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့်)

အမြန်လာရောက်ကြကုန်။
 အထက်ပါအာယတ်မှ အချက်အလက်များကို ကောက်နုတ်ကြည့်ကြပါစို့။
 ၁။ လူမှုစုဝေးချိန်ကျရောက်လျှင်၊ ကြွေးကြော်အော်ခေါ် အသိပေးရသည်။
 (انذ ان كرتي مخرجي)
 ၂။ အသံပြု ခေါ်သံကြားမှ အမြန်လာရန် လုပ်စရာရှိသည်များကို သောကြာနေ့ဆိုပြီး တမင်သက်သက်သော်လည်းကောင်း၊ အလုပ်မလုပ်ပဲ အချိန်မကျရောက်မီ တန်ဖိုးရှိ အချိန်များကိုမဖြုန်းတီးရန်။
 ၃။ လာလျှင်အမြန် (အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့်) လာရောက်ကြရန်လိုသည်။ လူအများစုရုံး ရောက်ရှိပြီး မိမိအချိန်မီပေါင်ဘဲဖြစ်မနေရန်။ မြန်မြန်လာရောက်ခြင်းမရှိကြသဖြင့် ကျန်လူတို့က စောင့်ဆိုင်းနေခြင်းမျိုး၊ မိမိပေါင် ကြားနာရမည်ကို အစမှနေ၍ မကြားနာလိုက်ခြင်းမျိုး မဖြစ်ရန် အမြန်(အပြေးတစ်ပိုင်းဖြင့်)လာရန် မှာကြားခြင်းဖြစ်သည်။
 ၄။ အများနှင့်ဆိုင်သဖြင့် သတ်သတ်မှတ်မှတ် အချိန်ကို ကြော်ငြာထားရမည်။
 ၅။ ဤအချက်(၄)ချက်စလုံး၏သဘောမှာ-
 (က) အချိန်ကိုလေးစားတတ်မှု
 (ခ) အချိန်တိကျမှန်ကန်မှု Punctuality
 စောနေခြင်း၊ နောက်ကျနေခြင်းမရှိရန်
 (ဂ) အချိန်ဖြိုးခြင်းသည် မိမိသက်တမ်းကို အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။
 (ဃ) ဤအချက်များကိုအမြဲသတိမူ၊ လိုက်နာထိန်းသိမ်းရေးကို ဆွလာတ် အစုအဝေးဖြင့် လေ့ကျင့်ပေးနေ၏။
 (င) ၂၁ ရာစု လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးလောက၌ လျှို့ဝှက်စကားထာတစ်ရပ်မှာ-

Time is money. တဲ့။
 တကယ်တော့ ကုန်အာန် သဘောတရားအရ ပြောရလျှင် Time is life.
 ၅။ ဆွလာတ်အစုအဝေးတွင် ذكر الله အလ္လာဟ်၏ စကား၊ သွန်သင်ဆုံးမမှု၊ သတိပေး၊ အသိပေးရာတွင် ကုန်အာန်သာဖြစ်ရမည်။
 ذَا لِكُمْ خَيْرٌ لِّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ
 ယခုပြုခဲ့တဲ့ကိစ္စအဝဝရဲ့ ဆိုလိုရင်းသဘောတရားကို အသေအချာသိရှိမည်ဆိုလျှင် သင့်ဘဝအတွက် အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်စရာ အတည့်ပြီး၏။
 ဤ(၆၂:၉)၏ရည်ရွယ်ချက်သည် လူမှုဘဝအဖွဲ့အစည်းရှိသူတို့၏ လူမှုရေးရာကိစ္စတွင် အချိန် မှန်ကန်တိကျမှု ဘာလုပ်လုပ်ဘယ်သွားသွား ذكر الله နှင့် တစ်ထပ်တစ်သားတည်းရှိနေစေရမည်။ ဤသည် လူ့ဘဝကောင်းကျိုးချမ်းသာမှုအပေါင်း လျှို့ဝှက်ချက်ပင်ဖြစ်သည်။ ဤ အချက်ကို ‘ဆွလာတ်’အစုအဝေးအားဖြင့် သာရရှိခံစားနိုင်မည်။
 ဤလျှို့ဝှက်ချက်က အရည်ကြီးပါ ဆက်ဖတ်ပါဦး။
 (၆၂:၁၀) فَادَا أَضِيَّتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشَرُوا فِي الْأَرْضِ
 ဆွလာတ်အစုအဝေးရဲ့ ကိစ္စပြီးသည်နှင့် လူလောကတစ်ခုအနှံ့ ဖြန့်ကျက်သွားလာကြကုန်၏။ ဆွလာတ်အစုအဝေးပြီးသည်နှင့် ထွက်ခွာရန် အသင့်ပြင်ပါ။ ဘာအကြောင်းပြချက်နှင့်မျှ အချိန်ဖြုန်းမနေပါနှင့်၊ အခွင့်အရေးမယူရ။
 ယခုဆက်ပြီး Holiday နားရက်ဆိုပြီး ကျန်ရှိသည့်အပိုင်းမှာ အချိန်ပိုအနားယူခြင်းမျိုး ခိုကပ်နေခြင်းမျိုးမရှိစေရန် ဆက်ပြောထားပုံမှာ-

وَابْتَغُوا مَن فَضَّلَ اللَّهُ

စီးပွားချမ်းသာ တိုးတက် ချောင်လည်ပြေလည်မှု ကြီးပွားရေးကိစ္စများကို ရှာဖွေ ဆောင်ရွက်ကြကုန်။

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

ယခုစီးပွားရေး ကြီးပွားရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးရှာဖွေရာတွင်လည်း အလ္လာဟ်ဥပဒေသ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ကြပါ။ ဤကဲ့သို့ အလ္လာဟ်ဥပဒေသ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းလိုက်နာကျင့်သုံးမှုကို လက်တွေ့ပြုလုပ်ကြရာတွင် ‘ဘရ်ကသ်’ بركة မင်္ဂလာရှိအောင် ကုသိုလ်ရအောင် လက်တလောမျှော်ကိုးရင်းနည်းနည်းပါးပါးလောက် ဖွာတေရာဖတ်ကျွေးမွေးခြင်း၊ ဗလီဆရာနှင့်မော်ဇင် ထမင်းခေါ်ကျွေးခြင်း၊ ယားနားဘီး ဖတ်ခြင်း အမွှေးတိုင်၊ ဖယောင်းတိုင်ထွန်းခြင်း၊ သတ်စိပိတ်စိတ်ခြင်း ဝဇီဖတ်ဖတ်ခြင်း စသည်မျှ လုပ်ခြင်း မဟုတ်မူဘဲ كَثِيرًا ထိထိ ရောက်ရောက် များများစားစား ပေါက်ပေါက်မြောက်မြောက် တည်တည် ကြည်ကြည် လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း မျိုး ဖြစ်ရပါမည်။ ဤသို့ လုပ်လျှင် ဘာဖြစ်မလဲ။

لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ

ဤကဲ့သို့အစမှအဆုံးတိုင် အလ္လာဟ်ဥပဒေသ သွန်သင်ဆုံးမ စည်းကမ်းနည်းလမ်းတွေကို ကြားနာကျင့်သုံးသူ၏ဘဝ ဤလောကကော နောင် ‘အာခေရသ်’ အနာဂတ်ခရီးစဉ် တလျှောက်လုံးပါ تَفْلِحُونَ သင်တို့သီးပွင့်ဝေဆာအောင်ကြောင်းဖြာနေစရာသာ ရှိတော့သည်။

لَعَلَّ အခြား အကြောင်းတရားဖြင့် မုအ်မင်တို့ သီးပွင့်ဝေဆာအောင်ကြောင်းဖြာ နေစရာမရှိ။ وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا လုပ်ဆောင်နည်းဖြင့်သာ ရရှိနိုင်စရာအကြောင်းသာ

ရှိတော့သည်။

وَأَذَارًا وَأَتِجَارَةً أَوْلَهُوا انْفِصُوا إِلَيْهَا وَتَرَكَوْكَ قَائِمًا (၆၂:၁၁)

အလ္လာဟ်ဥပဒေသ၏ မှန်ကန်မှုအပေါ် သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း နည်းပါးသူတို့ကတော့၊ စီးပွားရေးလုပ်ကွက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတခုခုဖြင့် တွေ့ရတယ်ဆိုရင်ဘဲ သူတို့တတွေဟာ သင့်အား မတ်တပ်ရပ်ပြောကြားနေရင်း တန်းလန်းနှင့်ပင် သင့်ကိုထားပစ်ခဲ့ကြပြီး မိမိတို့၏ဆွလားသ် အစုအဝေးမှ ထွက်ပြေးသွားကြသည်။

قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الْجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

အလ္လာဟ်ဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ ဘဝတည်ဆောက်မည်ဆိုလျှင်၊ ဖြစ်ထွန်းရရှိမည့် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုသည်၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲတခုနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ကွက် တကွက် ထက်သာလွန်ကောင်းမွန်ကြောင်း၊ သင်တမန်တော် ကြေညာပြောဆို ရှင်းလင်းပြပါ။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ နေထိုင်လိုက်နာကျင့်သုံးရင်း လူ့ဘဝ လိုအပ်ချက်အတွက် ရရှိသော အထောက်အပံ့ပစ္စည်းသည်၊ အကောင်းဆုံး အကျိုးအရှိဆုံး ပင်ဖြစ်သည်။

IX-(၁၀) နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း လူသားအားလုံးအတွက် ကမ္ဘာ့အကြီးမားဆုံး ဆွလားသ် အစုအဝေးကို (حج)ဟဂျ်ဟု သီးသန့်အမည်ပေးထားသည်။

မုအ်မင်တို့သည် မိမိတို့၏ နေထိုင်ရာဒေသ ရပ်ကွက်ကျေးရွာအဆင့်မှစ၍၊ နေ့စဉ် နံနက်မိုးသောက်၊ နေ့ခင်း၊ ညနေ၊ ညဦး စသည့်(အိပ်ချိန်စားချိန်မှလွဲ၍) တချိန်လုံး ဆွလားသ် အစုအဝေး

ဖြင့်တွေ့ဆုံ ပေါင်းစည်း လက်ပွန်းတတည်း နေထိုင်အသက်ရှင်သွားလာ လှုပ်ရှား တိုင်ပင် နှီးနှော ယိုင်းပင်းကူညီနေရ၏။ ယင်းသည် အလ္လာဟ်ကဖြစ်နေစေ ချင်သည့် နေထိုင်မှုဘဝ၊ ဒါကို သဘောပေါက်သည့် လူပညာရှိများက၊ အသိပညာ အတွေ့အကြုံတွေ တပုံတပင်ရလာ ပြီးတော့မှ Man is a social animal လူဆိုတာ အပေါင်းအသင်း အဆက်အဆံပြုတတ်တဲ့ သတ္တဝါ ပါတဲ့။ ကုရ်အာန်ကတော့ နှစ်ပေါင်း တစ်ထောင်လေးရာမတိုင်မီကတည်းက သင် ကြားပို့ချထား၏။

နေ့စဉ် ကျေးရွာ ရပ်ရွာ ရပ်ကွက် အဆင့်မှာ တပတ်တခါ ပိုမိုကျယ်ပြန့်တဲ့ အပတ်စဉ် ဂျူမု အဟ် အစုအဝေးမှတဆင့်တက်ပြီး၊ နိုင်ငံ တကာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ၊ လူ့ဘောင်တခု လုံး၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာတနှစ်တကြိမ် **حج** ဟဂျ် အမည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်လျှင် မည် သည့်အချိန်မဆို ခေါ်ယူတွေ့ဆုံနိုင်သည့် **عمره** အွမ္မရဟ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကျင်းပပြီး တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ လူမှုရေးကိစ္စကြီးငယ်များ ကို၊ ကုရ်အာန်ပါ လမ်းညွှန်အောက်မှာ၊ စုပေါင်း တိုင်ပင်၊ ညှိနှိုင်းယိုင်းပင်း ဖြေရှင်း အကောင် အထည် ဖော်ကြရမည့်အကြောင်း၊ ကုရ်အာန် (၉:၂)တွင်

وَإِذْ أُنزِلَ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولُهُ إِلَى النَّاسِ
يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ

လူသားအားလုံးအတွက် (အကြီးမားဆုံး ဟဂျ်) အစုအဝေး အချိန်ကာလနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ့် ရစုလ်ထံမှ ကြေညာ အသိပေးချက်ရှိသည်။

A proclamation was made by the divine system at the occasion of the grand assembly of Hajj. (The Qur'an 9:2)

ဘယ်မှာစုဝေးပြီး ဘာရည်ရွယ်ချက်များ ရှိပါသနည်း။ ဆိုတာကိုတော့ ကုရ်အာန်(၂:၁၂၅) တွင် အလ္လာဟ်ကဟဂျ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကိုပါ တိတိပပ ဖော်ညွှန်းပြသထား၏။ ကုရ်အာန်ပါ ယင်းရည်ရွယ်များနှင့် ယနေ့ပြုလုပ်နေသည့် ဟဂျ်သည် မည်မျှကိုက်ညီမှု ရှိ မရှိ နှိုင်းယှဉ် ကြည့်နိုင်၏။ အချိန်ကာလကြာသည်နှင့် အမျှ ကုရ်အာန်ပြ တရားလမ်းညွှန်နှင့်၊ လူတို့၏လုပ် ရပ်များ ကွာဟနေမှုကို အထင်သား တွေ့မြင် နိုင်၏။ (၂:၁၂၅)

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمَّا

الْبَيْتَ အိမ်တော်ဗိမ္မာန်တော်(၃:၉၆)အရ ယခင်အခေါ်၊ ဗက္ကာ၊ နောက်အခေါ် မက္ကာရှိ အိမ်တော်သည်လူသားတို့၏။

(၁) **مَثَابَةٌ** လာရောက်စုဝေး စုရုံးပေါင်းစည်း မည့်ဌာန (လူသားအစုအဝေးကို ခွဲထုတ်ပိုင်း ခြားနေသည့် ဒေသစွဲ လူမျိုးစွဲ၊ အသားအရောင် ခွဲခြားရေး၊ ဇာတ်နိမ့် ဇာတ်မြင့်စသည့်၊ အတွေး အခေါ်များကို ပယ်ဖျက်ပြီး၊ ပြုစုပျိုးထောင်ရှင် ၏ စနစ်ပေါ်ယံကြည်မှု တည်ဆောက်ပြီး၊ သွေး စည်းညီညွတ် ပေါင်းစည်း စုစည်းခြင်းမျိုးကို၊ ဦးတည်လျက်။

(၂) **وَأَمَّا** လုံခြုံဘေးကင်း အေးချမ်းခြင်း တည်ဆောက်ရန်ဦးတည်ချက်ဖြင့်၊

ငါအလ္လာဟ်အရှင်သည် ဤဗိမ္မာန်တော်ကို တည်ရှိစေထား၏ဟု ဆက်ပြောသည်။ (၂:၁၂၅)

وَاتَّخَذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى

صَلًّى، يُصَلُّونَ (အရင်းအမြစ်စာလုံး **صَلًّى**၊

صَلُّوا မှဆင်းသက်လာသည့် အလ္လာဟ်၏ ပြဌာန်းချက်ဥပဒေကို ထက်ချပ်မကွာ လိုက်နာ ခြင်းပြုသည်။ ဆွလားသ်၏ အတိုင်းအတာ အဆင့် စံချိန်စံညွှန်းအရာ၌ တမန်တော် အိဗရာ

ဟိမ်၏ဘဝဖြစ်စဉ် စ၊ လယ်၊ ဆုံး၊ တစ်လျှောက် လုံးသည် ဆွလားသ်ဖြင့်ပြီး၏။ အာယတ်၏ ဆိုလိုရင်းမှာ-

သင်တို့သည် တမန်တော်အီဗရာဟိမ်၏ သက်တမ်းကာလတလျှောက်သူ တည်ဆောက် ခဲ့သည့် ဆွလားသ်၏စံချိန်စံညွှန်းကို ဆွဲကိုင်ထား ကြပါ။

ဤအိမ်တော်အား စတင်အုပ်မြစ်ချကြသည့် သားအဖ သဘောမှာ လက်ရှိမျိုးဆက်နှင့် မျိုးဆက်သစ် သားသမီး မြေးမြစ်တို့ကိုပါ။ မိဘတို့က လက်တွဲခေါ်ယူလျက်၊ ပူးတွဲတာဝန် များပေးလျက် ဖေးဖေးမမပြုလျက်၊ အချိန် တန်လျှင် ထိုက်ထိုက်တန်တန်၊ စိတ်ချ လက်ချ ပခုံးပြောင်းတာဝန်ပေးနိုင်ရန်၊ စသည့်သဘော တရားများ လွှမ်းခြုံပြည့်နှက်နေ၏။

ဖခမည်းတော် အီဗရာဟိမ်(ﷺ)နှင့် သား တော် အစ္စမာအီလ်(ﷺ)တို့အားအသေအချာ မှာကြား သတိပေးထားပုံမှာ ကုရ်အာန်(၂:၁၂၅) တွင် ပင်ဆက်လက်၍-

وَعَهْدَنَا إِلَىٰ آبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ

အီဗရာဟိမ်နှင့်အစ္စမာအီလ်တို့အား ငါ အရှင်၏အိမ်တော် (ဆိုလိုသည်မှာ ငါအရှင်၏ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေအတိုင်း လိုက်နာကြ ကုန်သော လူသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဌာနကို လေးလေးနက်နက် ငါအရှင်၏ အိမ် တော်ဟု ခေါ်ထား၏။) ကအိဗဟ်ကျောင်းတော် ကို (လူသားများဘက်မှ အတွေးအခေါ် အယူ အဆ၊ ဝါဒလမ်းစဉ် စနစ်ဇယားများမှ)စင်ကြယ် သန့်စင်စွာထားရှိရန် ငါအရှင်အသေအချာ မှာကြားသတိပေး ပြဋ္ဌာန်းထားလိုက်ပါသည်။ ဆက်ပြောနေပါသေးသည်။

لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

ဤအိမ်တော်သည်-

(၁) طَائِفِينَ (ရပ်ကွက်ဝန်းကျင်ဒေသတဝှမ်း) ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးရှိ လူသားများကို အန္တရာယ် မှအေးချမ်း ကင်းဝေးရေးနှင့် လုံခြုံရေးကိစ္စအဝဝ ကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ကြမည့်သူများ။

(၂) الْعَاكِفِينَ လူသားတို့၏လက်လွတ် ဆုံးရှုံး နေရသော လူတန်ဖိုးများ၊ လူအခွင့်အရေးများ ကို ပြန်လည်ရရှိ ဖြည့်ဆည်းပေးရေးကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကြမည့်သူများ။

(၃) الرُّكَّعِ السُّجُودِ အထက်ပါကိစ္စများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်မည့် သူများသည် အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများကို (الرُّكَّعِ ရုကူအိ)ဦးထိပ်ပန်ဆင်၊ ရိုကျိုးကြသူများ၊ ဦးထိပ်ပန်ဆင်ရိုကျိုးရာတွင် လည်း (السُّجُودِ ဆုဂျုဒ်)အတိုင်းအတာ အပြည့် အဝလုံးဝပြည့် ရိုကျိုးလိုက်နာသူများသာ ဖြစ် ကြရမည်။

-ဤသူများအတွက် ငါအရှင်၏အိမ်တော်သည် ထာဝရရပ်တည်နေမည်။

ဆွလာဟ်တည်ဆောက်ရာတွင် လူအများ သိထားသည့်ခါးကိုင်ခြင်း၊ ရုကူအိနှင့် နဖူး မြေချခြင်း၊ ဆဂျုဒ်ပြုခြင်း၊ ပုံသဏ္ဍန်အားဖြင့် သရုပ်ဆောင်ခြင်း၊ မျက်နှာ၊ခြေ၊လက်၊ခါး စသည့် ကိုယ်အင်္ဂါရပ်များကို လှုပ်ရှားပြရုံ သက်သက်မဟုတ်ဘဲ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းထား သော စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများအတိုင်းကျင့်သုံး လိုက်နာရိုကျိုးပြီး လူသားတစ်ရပ်လုံး၏အကျိုး ကျေးဇူး အကျိုးစီးပွားခံစားနိုင်ရေးအတွက် တစ်ချိန်လုံး တစ်သက်တာ ကာလပတ်လုံး ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးအလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် မုအ်မင်များကတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးကြရ မည်ဖြစ်သည်။

(س ج د و ك ع) အကွရာတွင်လည်းရကုအ်နှင့် ဆဂျဒ်အတွက် လေ့လာပါ။

တမန်တော်အိဗရာဟီမ် عليه السلام သည်သားတော် အစ္စမာအီလ် عليه السلام ကိုပါ လက်တွဲ၍ အိမ်တော်ကို အလ္လာဟ်ပြနည်းနာဥပဒေအတိုင်း အုတ်မြစ်ချ တည်ထောင်ခဲ့ကြောင်း (၂:၁၂၇-၁၂၈) တွင် ဖော်ပြထားပုံကို ဆက်လက်လေ့လာနိုင်ပါသည်။

IX(၁၁) မုဆွလီဆိုလျှင်

အတွဲ၏ကျေးကျွန်မဖြစ်ရ

လူ့လောကတွင်ရှိသမျှအရာတို့ကို စနစ် တကျ နည်းလမ်းမှန်ပြုပြင်မွမ်းမံ ပြုစုပျိုးထောင် ပေးရန် (Nurturing) လိုအပ်၏။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ ‘ပေယျာလကန်’ ပစ်ထားလျှင်၊ အသုံးမကျ၊ အကျိုးမရှိ၊ ညံ့သထက်ညံ့ နောက်ဆုံး ယိုယွင်း ပျက်ပြုန်း တိမ်ကောပျောက်ပျက်သွားမည်။

အထူးသဖြင့်လူသား၏ ဤလူ့သက်တမ်း တလျှောက်အကောင်းအဆိုး၊ အကျိုးအပြစ် အကြောင်းအကျိုး၊ အကျိုးရှိအကျိုးမဲ့စသည့် လူ့ဘဝအတွက်မရှိ မဖြစ်လိုအပ်သော လူမှုကျင့် ဝတ်အပြန်အလှန် ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ရေး၊ ပြုစုပျိုးထောင်မှု နည်း လမ်း စည်းကမ်းများစသည့် အကြောင်းတရား များတွင် လူသားသည်မိမိဘာသာ ဘာကိုမျှ သေ သေချာချာ ရေရေ ရာရာ မသိရှိ။ စမ်းတဝါးဝါး လုပ်ကိုင်ရင်း အမှားအမှန် အကောင်း အဆိုး မဝေခွဲနိုင်၊ လက်တွဲစမ်းပြီး စမ်းသပ်ရင်း မှားရင်ပြင်၊ မှန်ရင်ဆက်လုပ် ထပ်မှား ထပ်ပြင်ရင်း အတွေ့အကြုံကို ခဲခဲ ယဉ်းယဉ်းရရှိ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် လူသားတို့

အနက်မှ နဗီ၊ ရဆူလ် တမန်တော်များရွေး ချယ်ပြီး ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန်ပို့ချ၍ လူ့ဘဝ တည် ဆောက်မှုစနစ်ကိုပြသ၏။ ယင်းစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အလ္လာဟ်၏အမိန့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်း(ဝါ)ဆွလာသ်ကို တည်ဆောက်ခြင်း မှာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်ဖြစ်၏။ ဤ ဆွလာသ် သည် လူသား၏စိတ်စွမ်းရည်များကို ပြုစု ပျိုးထောင်ပေးပြီး မြင့်မားတောက်ပအောင် ပြုစုပေး၏။ အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသည် လူသားတစ်ဦးချင်းစီတွင် အရင်းအမြစ်အားဖြင့် လိုအပ်သည်။ စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်မှု၊ တည်ကြည်မှု၊ ဇွဲလုံ့လရှိမှု၊ အနိုင်မခံ၊ အရှုံးမပေး၊ ဘဝ တစ်သက်တာ မိမိ၏စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးကို ‘ဆွလာသ်’ တည်ဆောက်သူ မုဆွလီများသာ ပိုင်ဆိုင်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် (၂၉:၄၅) တွင် -

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ

(အိုနဗီတမန်တော် သင့်ထံ ‘ဝဟီ’ ထုတ်ပြန် ပြီး ဥပဒေသအဖြစ်ရှိနေသော ကုရ်အာန်ကို လေ့လာဆည်းပူး သိရှိနားလည်သဘော ပေါက် အောင်ပြုလုပ်ပါ။

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

ပြီးနောက်အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေ များကိုထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာခြင်းတည်း ဟူ သော ဆွလာသ်ကိုတည်ဆောက်မှုပြုပါ။

(၁) အမှန်တကယ်ဆွလာသ်စနစ်ကို ကျင့် သုံး လိုက်နာတည်ဆောက်မှုသည် الْفَحْشَاءِ ဖတ်ရှာဟုခေါ်သော မိမိတစ်ဦးတည်း၏ အကျိုး ကောင်းစားရေးအတွက် ရနိုင်သမျှသိမ်းကြိုး ဝါးမျို လက်ဝါးကြီးအုပ် သည့် ရှက်ကြောက်ရွံ့ရှာ ဖွယ်ကောင်းသော အတွေ့အခေါ်၊ အကျင့်

အကြံနှင့်-

(၂) **المُنْكَر** မွန်ကရ်ခေါ်တဖက်လူသား ရှင်သန်ကြီးပွားမှုမဖြစ်အောင် ပိတ်ဆို့ဟန့်တား လိုက်သည့် မကောင်းတကံ့ မကောင်းဆိုး အတွေးအခေါ် အကျင့်အကြံတို့ကို ဆွလှာသ် စနစ်သည် ကင်းဝေးပပျောက် ဖယ်ရှားပစ်လိုက် မည်ဖြစ်သည်။

တစ်ကိုယ်ကောင်း တစ်ဘို့တည်းသမား၏ အပြုအမူနှင့်အတွေးအခေါ်သည် ညစ်ညမ်း လွန်း၍ ရှက်ကြောက်ရွံရှာဖွယ် အကောင်းဆုံး သော လူမဆန်သည့် အတ္တကျေးကျွန်တိုင်း၏ အကျင့်စရိုက်ဆိုးသာဖြစ်၏။

ကိုယ်ကိုတိုင်လည်း ရှင်သန်ကြီးထွားနေ သလို ကျန်တစ်ဖက် လူသားများကိုလည်း ရှင်သန်ကြီးထွားခွင့်မပေးရုံတင်မက ဟန့်တားမှု ပြုခြင်းသည် လူ့စိတ်ဓာတ်မရှိသော အကျင့်ဆိုး၊ မဖွယ်ရာဆိုးသောမကောင်းမှုပင်ဖြစ်၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းနှင့်အညီ ဘဝတည်ဆောက်သူတို့ သည် အလ္လာဟ်၏ အကြီးမားတကံ့ အကြီးမား ဆိုးသော ဂုဏ်တော်ဖြစ်သည်။

رَبُّ الْعَالَمِينَ (Nourisher, Sustainer Of Universe) ရှိရှိသမျှ အနန္တစကြဝဠာအားလုံးကို ပြုစုပျိုးထောင်တော်မူသောအရှင်အဖြစ် လက်ခံ ထားသည်နှင့်အညီ မိမိသည်လည်း လူသား တစ်ဦး၏ အတိုင်းအတာအတွင်းမှ ပတ်ဝန်းကျင် ရှိ လူတို့အားအရှင်မြတ်ပြုသည့်နည်း အတိုင်း ပြန်လည်ပြုစုပျိုးထောင်ပေး နေမှသာ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ စနစ်ကို ယုံကြည်ကြောင်း လက် တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်နေသူ တစ်ယောက် ဖြစ်မည်။ ဤကဲ့သို့စိတ်ဓာတ် အရာမှာ ရင့် ကျက် တည်ကြည်မြင့်မားသူ ဖြစ်နေရမည်။

ဤသို့မဟုတ်ပါက-

မိမိကိုယ်ပိုင်(အတ္တ) အကျိုးစီးပွား ကောင်း စားရေး၊ ကိုယ်ရကိုယ်ယူ တစ်ကိုယ်ကောင်း သမားတို့သည် အမြင်ကျဉ်း သဘောထားသေး သိမ် အရာရာကိုမကောင်းမြင်၊ မကောင်းထင်၊ ရလေလိုလေ အလိုရမ္မက်ကမ်းကုန်နေသူ အတ္တ ကျေးကျွန်ဖြစ်လျက်နေသည့် သနားစရာစိတ် ရောဂါသည်များ၊ အခက်အခဲဒုက္ခ ရောက်ရ သည့်အခါ မှိုင်တွေအားငယ် လက်လျှော့ပြီး ကုန်ပါပြီ၊ ခမ်းပါပြီ၊ ဘာမှမရှိတော့ပြီဟု တညည်းညည်း တညညည ဖြစ်နေတတ်သည့် စိတ်ရောဂါသည်များ အကြောင်း ကွင်းကွင်း ကွက်ကွက်သာမက တစ်ရပ်ကို ကုန်အာန် (၇၀:၁၉-၂၅)၌ ဖော်ပြထားပုံမှာ-

إِنَّا الْإِنْسَانَ خَلَقْ هَلْوَعًا

‘ဝဟီ’ဖြင့်ပေးထားသောအသိတရား မရှိသူ လူသားတစ်ဦးသည် (**هَلْوَعًا**) စိတ်ဓာတ် ကြွခိုင်ခြင်း မရှိ၊ အရာရာကိုမကောင်းမြင် တတ်၏။ ရောင့်ရဲ တင်းတိမ်မှုမရှိ၊ အလိုရမ္မက် ကြီး၏။ စိတ်နှလုံး ပျော့ညံ့၏။

إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

အခက်အခဲဘေးအန္တရာယ် တွေ့ကြုံရသည့် အခါ စိတ်ပျက်အားငယ် စိုးရိမ်ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့နေတတ်၏။ ဒုက္ခဘဲ၊ မလွယ်ဘူး၊ သွားပါပြီ၊ ဘာမှမရှိတော့ပြီဟု ညီးညူနေတက် တော့၏။ အရာရာ အဆိုးမြင် အဆိုးထင်တတ် တော့၏။

وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

အခြေအနေကောင်းလာ၊ ငွေကြေးဥစ္စာရ လာပြီဆိုလျှင် ‘ငါကွ၊ ဘယ်ကောင်မှ အားမကိုး ဘူး၊ ဘယ်သူမှ မလာခွဲနဲ့ဟု တွန့်တိုစေးနည်း လာတော့၏။ တဖက်သား အကျိုးရှိစေမည့်

အရာများကိုမလိုလား၊ ပိတ်ပင် ဟန့်တားတတ်၏။ အခြားသူကောင်းစားမှာကို မလိုလား၊ မရှုစိတ်ပွားများလာတက်၏။

إِلَّا الْمَصْلِيْنَ

‘မုဆွလီ’ အလွှာဟပ်ပဒေသကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာသူတို့တွင် ဤအမျိုးအစား စိတ်နေစိတ်ထား အကျင့်စရိုက်ရှိသူများ လုံးဝမပါဝင်ကြပါ။

الَّذِينَ هُمْ عَى صَلَاتِهِمْ دَانِمْونَ

ယင်းမုဆွလီများသည် မိမိတို့၏ဆွလာသ်တည်ဆောက်မှုစနစ်ပေါ် ခိုင်မာမြဲမြံစွာ ထာဝရရပ်တည်လျက်ရှိကြကုန်သည်။

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ لِلنَّسَائِلِ وَالْمَحْرُومِ

ယင်းမုဆွလီများသည် တစ်ကိုယ်ကောင်းတစ်ဘုံတည်းသမားများမဟုတ်ဘဲ မိမိပိုင်ဆိုင်ရရှိထားသောငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် ရုပ်ပိုင်း၊ နာမ်ပိုင်းအားလုံးသော အရာတွင် **مَسْكِينِ** မစ္စကီနီး တဖက်သားအကူအညီမပါဘဲ ဘဝရပ်တည်ရန်အခက်အခဲ၊ အကြပ်အတည်းရှိသူများ၊ မသန်စွမ်းဒုက္ခိတများ၊ **مَحْرُومِ** မဟ်ရူးမ်ဘဝတွင် ချွတ်ခြုံကျလျက် မည်သည့် အခွင့်အရေး၊ အခွင့်အလမ်းမျှမရှိဘဲ လူ့ဘဝ၏ လိုအပ်ချက်များ ဗလာနတ္ထိဖြစ်နေသူများကို ထိထိရောက်ရောက် ပေးကမ်းပံ့ပိုးထောက်ပံ့ရန် မိမိတွင်ကြီးမားသော တာဝန် အမှန်တကယ် ရှိကြောင်း ကောင်းစွာသိရှိပြီးလက်တွေ့လည်း ဆောင်ရွက်သူများဖြစ်ကြ၏။

မုဆွလီသည် မိမိ၏အသိ၊ အကြံဉာဏ်၊ အရည်အသွေး၊ အတွေ့အကြုံ၊ အလိမ္မာ၊ လုပ်ရည်ကိုင်ရည်၊ လုပ်အားကိုင်အား-- စသည့် မိမိထံရှိသည်များကို တကယ်လိုအပ်နေသူ

အမျိုးအစားအားလုံးကို အချိန်မရွေး၊ နေရာမရွေး၊ ဘာသာမရွေး၊ လူမျိုးမရွေး ‘လူ’တို့အား ထိရောက်စွာပံ့ပိုးပေးကမ်း ဖြည့်ဆည်းထူထောင်ပေးရန်တာဝန်ရှိသည်။ အလှူအတန်းပြု၊ ကုသိုလ်ရယူရန်သာမဟုတ်။ **حَقٌّ مَّعْلُومٌ** မပြုမနေရတိကျသော အလှူပေးတာဝန်ဖြစ်သည်။

မုဆွလီသည်စိတ်ဓာတ်အရာမှာ တည်ကြည်ခိုင်ခံ့သူ ဘယ်တော့မှ ဘဝကို လက်မြှောက်အရှုံးပေးပြီး လက်မှိုင့်ချည်းညှုနေသူ၊ မကောင်းမြင် အကောင်းမထင်သူမဟုတ် မိမိဘဝတွင် တိုက်ပွဲတစ်ရာအောင်ပွဲတစ်ရာရရှိအောင် စိတ်ဓာတ်အရာမှာ ဒေါင်ဒေါင်မြည်နေသူသာဖြစ်၏။

IX-၁၂

ဆင်းရဲမွဲတေမှု ပပျောက်အောင် လက်တွေ့လုပ်ဆောင်သူမှ မုဆွလီဖြစ်၏။ (ဒီးန့်)ကို လက်တွေ့ဘဝမှာ တကယ်လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း မရှိခြင်းသည် ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အမှန်အကန်ဟု မယုံကြည်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

တကယ်ယုံကြည်လျှင် အမှန်ပင် လုပ်ရပ်ဖြင့် သက်သေပြမည်မှာသေချာ၏။ (ဒီးန့်)ကို မမှန်မကန်ဟု ငြင်းဆိုမှုပြုပြီး ကျောခိုင်းလှည့်ထွက်သွားသည် ဟု ကုရ်အာန် (၇၅:၃၀-၃၁) တွေ့ရ၏။

فَلَا صِدْقَ وَلَا صَلَى

အလှူဟပ်ဘဝ တည်ဆောင်မှု (ဒီးန့်)ကို တကယ်အမှန်အကန်ပါဟု မယုံကြည် လက်မခံ၍သာ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးမှု မပြုခြင်းဖြစ်သည်။

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى

တကယ်တော့ ယင်းဒီးန့်ကို မမှန်မကန်ဟု

ငြင်းဆိုခြင်းကြောင့်သာ ကျောခိုင်းလှည့် ထွက် သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ရိက္ခာကြောကြီးကို ပိတ်ဆိုပြီး အပိုင်စီးသူ
سورة الماعون

ارَاَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِاللَّيْلِ

(၁) တကယ့်လက်တွေ့ဘဝမှာ ဒီနိကို မဟုတ် မမှန်ပါ ဟုငြင်းဆိုနေသူ (များ)ကိုသင်မြင် တွေ့ပါသလား။

فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ

(၂) မိမ့်ဖမ့် အားကိုးရာမဲ့၊ တစ်ကောင်ကြွက်၊ ဘဝပျက် နေသူတွေကို မိမိတို့ အနားအကပ်မခံ ငေါက်ငမ်းမောင်းထုတ် အဝေးသို့ပုထုတ်ပြီး ပစ်ထားကြသူတွေပါပဲ။

وَلَا يَحْضُرْ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ

(၃) ဆင်းရဲမွဲတေ၊ မစားနိုင်သောကံနိုင်း၊ နပ် မမှန်တဲ့ နင်းပြားများကို ကိုယ်တိုင်လည်း ကူညီ ယိုင်းပင်းပေးကမ်းခြင်းမရှိ ရုံတင်မက အခြားသူ တို့ကိုလည်း စေ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်းမရှိ။ ဒါတွေ ကိုမသိမမြင် မပတ်သက်ချင်သူတွေပါပဲ။

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

(၄) သဲကြီးမဲကြီး နေ့ညတစ်အား ကြိုးလုပ် နေတာကတော့နဖူးမည်း၊ ဒူးမည်း နမာဇီတွေ ဖြစ်ရေးပါ။

အဲဒီလိုလူမျိုးတွေ အပျက်စီးကြီး ပျက်စီးကြ ပေမည်။

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

အလ္လာဟ်ပြောတဲ့ ဆွလာတ်ကို ဘေးချိတ် ဖယ်ရှားပြီး အများအမြင်မှာ အထင်ကြီးစရာ နမားဇီတွင်သာ အချိန်ကုန်နေသူတွေ။ အပျက် အစီးကြီးပျက်စီးမည်မလွဲ၊ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းတဲ့ ဆွလာတ်က ကုရ်အာန်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ထက်

ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်ရမည် အစား

الَّذِينَ هُمْ بِرَاءُونَ

(၆) လူမြင်ကွင်းထဲကထင်ရှားတဲ့ နမာဇီ

وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

(၇) လူတွေဆင်းရဲမွဲတေမှု မဖြစ်ရအောင် ရေကို သို့ပေါများပြီး ထာဝရတသွင်သွင် စီးနေရမည့် စားရေရိက္ခာများ၊ ယင်းတို့ကို ဖြစ်ပွားစေသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများ၏ လည်ပတ်နေမှုကို ပိတ်ဆိုဟန့်တားထားပြီး မိမိ တို့ကိုယ်ပိုင်အဖြစ် အပိုင်စီးထားသူတွေဟာ တကယ့်လက်တွေ့မှာတော့ ဒီနိကို မဟုတ်မမှန် ပါဟု ငြင်းဆိုနေသူတွေပါပဲ။

(ကုရ်အာန် ၁၀၇၊ အာယတ် ၁-၇)

လူမှုဝန်းကျင်တိုင်းမှာ တွေ့မြင်ရမြဲဖြစ်သည့်

(၁) အားကိုးရာမဲ့ စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ ဆွေမျိုး မရှိ၊ အိမ်ရာမရှိ တစ်ကောင်ကြွက်တစ်မျက်နှာ၊ ရေနည်းငါးဘဝ နေ့ည ရေသောက်ဗိုက်မောက် နေရသူများ၊ ကျောမွဲနင်းပြား ဖွတ်ကျောပြာစု၊ ပလက်ဖောင်းခေါင်းအုံး၊ ခရုအဆန်ကျွတ်၊ အလုပ်အကိုင်မရှိ၊ မလုပ်နိုင်၊ မသန်စွမ်း၊ ငတ် ငတ်ပြတ်ပြတ်၊ မဖူမလုံ၊ နေသူများကို ဆေးပေး မီးယူမပြု၊ မပေးမကမ်း၊ မထောက်ပံ့၊ မပြုစု မပျိုးထောင်ပေးကြသူများ၊ အနားကပ်လာပြီး ရင်ဖွင့်တင်ပြလာမည် ကိုပင်မလိုလား၍ ငေါက် ငမ်းမောင်းထုတ် (ခိုင်း)လိုက်ကြသေး၏။

(၂) ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ လူသားများအားလုံး ၀၀လင်လင် ဖူဖူလုံလုံ၊ နပ်မှန်မှန် စားသောက် ရမည့် အစားအသောက်နှင့် ယင်း အစား အသောက်များ ဖြစ်ထွန်းရေးသည် လယ်ယာ ကိုင်းကျွန်း ချောင်းမြောင်းအင်းအိုင်နှင့် သဘာဝ

သယံဇာတများသည် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဘဝဖူလုံဝပြောရေးအတွက် ဖြစ်ကြောင်း ကုရ်အာန် (၅၅:၁၀-၁၂)

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

မြေဆီလွှာ၊ သယံဇာတပစ္စည်းအဝဝသည် သက်ရှိအားလုံးအားလုံးတို့ ဘဝဖူလုံဝပြောမှု အတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထား၏။

فِيهَا فَافَاكِهِتُ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ وَالْحَبُّ ذُو الْعُنْفِ وَالرَّيْحَانُ

ယင်းမြေဆီလွှာမှ ဖြစ်ထွန်းလာသည့် အသီးအနှံများ(အုန်းထန်း) စွန်ပလွံပင်များ အဖုံးအကာများရှိပြီး မွှေးပျံ့သင်းကြိုင်သော အလွှာပါ ကောက်နှံများပါဝင်ပြီး အနှံ့အရသာပြည့်ဝသော သစ်စေ့၊ သစ်ဆံများ(အားလုံး)ကို လူအားလုံးအတွက် တစ်ပြေးညီသတ်မှတ်ထား၏။

လူသားအားလုံး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရှာဖွေပြီး ရှင်သန်ကြီးပွားရေးအတွက် ဤကမ္ဘာမြေကို ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားကြောင်း (၇:၁၀) တွင် -

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြရန် သင်တို့ လူသားအားလုံး၏ အကျိုးငှာ ကမ္ဘာမြေအား ငါအရှင် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထား၏။(၇:၁၀)

وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ

ကမ္ဘာမြေနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များသည်ဆာလောင် မွတ်သိပ်နေသူများအတွက် အကျိုးခံစားနိုင်ရန် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထား၏။ (၅၆:၇၄)

سَوَاءٌ لِلسَّائِلِينَ

လိုအပ်သူများအားလုံး တစ်ပြေးညီ အခွင့်အရေးတူ သာတူညီမျှ ခံစားခွင့်ပြုထား၏။

(၄:၁၀)

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် (၁၀၇:၇)တွင်- وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

အထက်ပါ အာယတ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အနက်ဖွင့်လျှင် စားရေရိက္ခာများနှင့် ယင်းတို့ကို ဖြစ်ထွန်းစေထားသည့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် သယံဇာတများ အားလုံးသည် လူသားအားလုံး တစ်ပြေးညီအသုံးပြုရန် အခွင့်အလမ်း ကိုယ်စီရှိကြပြီး ထိုပစ္စည်းများသည် ရေကဲ့သို့အလျှံပယ်ပေါကြွယ်ဝလျက် ရှိကြပြီး တသွင်သွင် စီးတွေနေစေရမည်။ မည်သူမျှ ၎င်းတို့အားပိတ်ဆို့ ဟန့်တား ပြီး မိမိကိုယ်ပိုင် လက်ဝါးကြီးအုပ်ခွင့်မရှိပြီ။ ဤသို့ ပြုသူမြေပိုင်လယ်ပိုင်၊ မြေရှင်ယာရှင်ပဒေသရာဇ်တို့၏မြေများကိုငါအရှင်သည် တဖြည်းဖြည်း သိမ်းပိုက်ရယူ လိုက်မည်။ (၀၁) မြေရှင်ပဒေသရာဇ်စနစ်တစ်ရပ်လုံး ဤလောကမှ ပျောက်ကွယ်သွားစေမည်ဟု နှစ်ပေါင်း(၁၄၀၀) ကတည်းက (၁၃:၄၁)တွင် ပြောထားပုံမှာ-

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا آتَيْنَا الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا

ဤကမ္ဘာမြေကို လက်ဝါးကြီးအုပ် ပိုင်စိုးထားသူများထံမှ ငါအရှင်တဖြည်းဖြည်း ပြန်လည်သိမ်းပိုက် ရယူလိုက်မည်ကို သင်တို့ လေ့လာတွေ့ရှိခြင်း မရှိသေးပါသလော။

Do not they see how the land of the owners is being gradually reduced?

လူတို့၏မြင်ကွင်းတွင် နဖူးမဲ၊ ဒူးမဲပြီး နမာဇီ သူတော်စင်တို့၏ ပါးစပ်ကတော့ ဒိုဒါဒိုဒါ၊ လက်တွေ့မှာတော့ ဗလာဗလာ စနစ်သည် မိမိတို့၏ပျက်ဆီးဆုံးရှုံးမှုကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ဖိတ်ခေါ်နေကြသူများသာဖြစ်သည်။

ဆွလာတ်ဆိုသည်မှာ-

(၁) အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဘောင်စည်းကမ်း အတွင်းနေထိုင် အသက်ရှင်ခြင်း သည် ဆွလာတ်

(၂) မိမိသက်တမ်း ကာလတစ်လျှောက်လုံး လုပ်ကိုင်၊ ဆောင်ရွက်သမျှ ကိစ္စကြီးငယ်များကို ကုန်အာန်ပါ ဥပဒေ၊ နည်းလမ်းများနှင့်အညီ ထပ်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံး နေထိုင်ခြင်း သည် ဆွလာတ်

(၃) ဤသို့နေထိုင်ရာတွင် မိမိ၏ငွေကြေး၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ (နေအား) အသိပညာ၊ အလိမ္မာ၊ အရည်အချင်း အတွေ့အကြုံ၊ (ဉာဏအား)တို့ကို ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လက်တွဲဖေးမ၊ ထူထောင်ပေးခြင်း၊ (ကာယအား) စသည်တို့ လူတစ်ဦးစီကို အလ္လာဟ် ဘက်မှပေးသနားထားသည့် အရာအနက် မိမိအတွက် လိုအပ်သမျှကိုချန်ထားပြီး ပိုလှုံသည်တို့ကို ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူအများ၏ ဘဝရှင်သန်ရေးတွင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခြင်း သည် ဆွလာတ်

(၄) နေ့စဉ် တစ်နေ့တာ အများမွတ်စလင်မ်တို့ နှင့်စုဝေးပြီး အလ္လာဟ်၏သွန်သင်မှုများကို နှလုံးတွင်းမှ အပြန်အလှန်သတိပေး တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုပြုခြင်း စသည်တို့သည် ဆွလာတ်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်များပင်ဖြစ်သည်။

IX (၁၃) ဒီန့်မှာ “ဆွလာတ်”၊ မဇ်ဟဗ်မှာ “နမားဇ်”

မနုဿဗေဒပညာရှင်များက ဤကမ္ဘာမြေပြင်ပေါ် လူသားတို့ နေထိုင်စဉ် အချိန်ကာလကစ၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု၊ အားကိုးအားထားပြုမှု၊ ဝတ်ပြုခြင်း၊ ပူဇော်ပသခြင်းစသည့် ကိစ္စ

များရှိခဲ့သည်ဟုဆို၏။

ကမ္ဘာဦးက မိုးရွာ၊ လေတိုက်၊ ရေကြီး၊ မြေပြိုမီးလောင်စသည့် သဘာဝဖြစ်စဉ်များ ပေါ်ပေါက်လာလေတိုင်း အကျိုးအကြောင်း မသိနိုင်သေးသည့် လူသားသည် ကြောက်အားပိုခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်ပြေလက်ပျောက်အားကိုးအားထားလိုချင်ပြီး တစ်ခုခု ဘာလုပ်ရမလဲဟု စဉ်းစားစပြု၏။ မတတ်နိုင်သည့်အဆုံး ဝိုဟိုပြီး မြေပြင်ပေါ်လဲကျဒူးထောက် မှောက်အိပ်ပြီးဆက်ငို၏။ မကြာမီ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မိုးရွာစဲ၊ လေငြိမ်၊ ရေကျ စသည့်အပြောင်းအလဲများကို တွေ့ရပြီး သူ၏အားငယ်မှု ဝိုဟိုမှု၊ မြေပြင်ပေါ်လဲကျ ဒူးထောက်ခြင်းတို့ကြောင့် ယခုကဲ့သို့ သဘာဝဖြစ်စဉ်များမှ သက်သာရာရလာခြင်းဟု ယူဆမှတ်ထင်၏။ ဤကဲ့သို့အဖြစ်အပျက်များ ကြိမ်ဖန်များစွာ ဖြစ်ပျက်ရာမှ သဘာဝအင်အားစုတို့ကို နိုင်သည့် ပိုင်သည့် တန်ခိုးရှင်၊ နတ်ဘုရားများရှိသည်ဟု ယူဆရာမှ ယုံကြည်၊ ယုံကြည်ရာမှ အားကိုးအားထားပြုလာ၏။ ယင်းတန်ခိုးရှင်များ၊ နတ်ဘုရားများကို လက်မြှောက်အရှုံးပေး၊ ဒူးထောက်၊ မြေပေါ်ပျပ်ဝပ် ဦးခိုက်စသည့် အမှုကိစ္စ အဝဝတို့ကို လုပ်ဖန်များရာမှ အကျင့်တစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ဤအကြောင်းရင်းခံများမှ ဝတ်ပြုကိုးကွယ် အားထားခြင်း၊ စိတ်ချစိတ်အေးရခြင်း၊ အာရုံပြောင်းလာခြင်းတို့မှာ ယုံကြည်သက်ဝင်မှု၊ ဘာသာရေး၊ ဘေးကင်းရေး အန္တရာယ်ရှင်းရေး၊ အေးချမ်းရေး၊ လာဘ်လာဘ ရွှင်လန်းရေး၊ နေထိုင်ကောင်းရေး၊ အလုပ်အကိုင် အောင်မြင်ရေး၊ စစ်ပွဲတွင်အောင်နိုင်ရေး တစ်ဖက်သားအပေါ် အနိုင်ရရေးစသည့် လူမှုကိစ္စတိုင်းတွင် ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ပူဇော်ပသမှုသည် နေရာကောင်း တစ်

နေရာရရှိလေသည်။ ယင်းကိစ္စများကို အကွက် ကျကျ၊ စိတ်ချချ၊ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ဦးစီး ရှေ့ဆောင်ပေးသည့် လူတန်းစားတစ်ရပ်လည်း ပေါ်ပေါက်ပြီး နေရာကောင်းတစ်နေရာရပြီး အားလုံးထက်ဦးစားပေး အခံရဆုံး၊ အကြည် ညိုခံရဆုံး၊ အပြုစုခံရဆုံးဖြစ်လာ၏။ ဤကား ဘာသာ သာသနာ၏ အစိတ်အပိုင်းများအနက် မှ အချို့အခြေခံ အစိတ်အပိုင်းများပင်ဖြစ်သည်။

အခြား ဘာသာသာသနာများအကြောင်း လုံးဝ ဝေဖန်စရာအလျှင်းမရှိပါ။ ကျွန်တော်များ မှစ်လင်(ဆိုသူ)တို့၏ (သူတို့အခေါ်)အစ္စလာမ် ဘာသာကိုပင် မှစ်လင်မ်အများစုသည် လူကြီး မိဘ၊ ဆရာသမားများထံမှ ကြားဖူးနားဝ နာယူ မှတ်သားခြင်းဖြင့် လုံလောက်ပြီဟု ယုံကြည်နေ ကြ၏။ ထို့ကြောင့် ရာခိုင်နှုန်းအတော်များများ စာမတတ် ပေမတတ် ရိုးရိုး အအ မွေးရာပါ မှစ်လင်မ်တို့က မစ်ဟမ် “ဘာသာရေးဆိုတာ နမားဖ် မှန်မှန်ဖတ်၊ ရိုဇာထား၊ ဂျမာအတ်ထွက်၊ ဇီကိရ်လုပ်၊ နဖိလ်များများဖတ်စသည့် ခိုဒါ အရှင်မြတ်နှင့် ဗန္ဓာတို့ကြား လျှို့ဝှက်တီးတိုး ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းပါ။ ကုသိုလ်ရဖို့၊ ငရဲမကြီးဖို့၊ သေခါနီး ကလေမဟ်ကို နှုတ်က ဖတ်သွားရပြီး ဂျန္နတ်တန်းဝင်ရဖို့ပဲမဟုတ်ဘူး လား။” တဲ့

မှစ်လင်မ်တွေ ထဲကပဲ ခေတ်အတန်းစာ အနည်းငယ်တတ်၊ ဘာသာရေးစာ များများ တတ်ကြပြီး သာရေးနာရေးများမှာလည်း သူ့အုပ်စုနှင့်သူ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ရှိကြသူတွေ ကလည်း အတော်များများ သူတို့အုပ်စုဝါဒ လမ်းစဉ်ပေါ် တစ်စိုက်မတ်မတ် စွဲစွဲမြဲမြဲရှိကြ သူများကို အမျိုးအစားအလိုက် ခွဲခြားကြည့်မယ် ဆိုရလျှင် -

(၁) တမန်တော်များကိုပင် ကိုးကွယ်ရာအဆင့်ပို့ ထားပြီး အားကိုးအားထားပြုနေကြခြင်း

Worship of Messengers of Allah

လူသားတို့အနက် အလ္လာဟ်ထံတွင် တမန် တော်တို့သည် အရွေးချယ်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ ဖြစ်၏။ ယင်းတမန်တော်များထံ အလ္လာဟ်က လူသားတို့အတွက် ဝဟီထုတ်ပြန်ပို့ချထား၏။ အကောင်းဆုံး စံပြနမူနာလူသားများဖြစ်၏။ သို့သော် -

ယင်းတမန်တော်တို့သည် ခိုဒါအရှင်ကိုယ် တိုင် လူသားယောင်ဆောင်ပြီး ဆင်းသက်လာ သကဲ့သို့ ယုံကြည်ကြသူများလည်းရှိကြ၏။ ယင်းတမန်တို့အား မဟာလူသား တမန်တော်၊ မနုဿဘုရားများစသည် အထူးအထွေ တင်စား ကြသည်။

တမန်တော်မုဟမ္မဒ်၏ အခြားအမည်မှာ **احمد** အဟ်မဒ်ဖြစ်သည်။ ယင်းအဟ်မဒ်မှ **م** ကိုဖြုတ်လိုက်လျှင် **احد** အဟဒ်(တစ်ပါးတည်း သောအရှင်၊ နှိုင်းယှဉ်စရာမရှိသောအရှင်)ဟု ဖာရစ်ဘာသာ စကားများ၊ လင်္ကာများမြောက် မြားစွာရှိသည်။

ထို့ပြင် **عرب** အရဗ်မှ **ع** ကိုဖြုတ်လိုက် လျှင် **بر** ရဗ်ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ဟု အချို့ဖာရစ် ကဗျာတို့တွင်

“မိုးကောင်းကင် အရှင်မှာ ရှိတုန်းကတော့ ခိုဒါရှင်၊

မဒီနာသို့ ဆင်းသက်လာတော့ မုစ္စတုဖာ သခင်” စသည်ဖြင့် ရေးဖွဲ့ကြ၏။

ဤ မျှမကသေး တမန်တော် မြတ် ၏ တစ်ဝမ်းကွဲ ညီတော်လည်းဖြစ်၊ သမက်တော် လည်းဖြစ်သည့် အလီ(ရ)အားလည်း ကိုးကွယ် အားထားရာအဖြစ် ချီးမွမ်းကြသည်။ တဖြည်း

ဖြည်းနှင့် အစွန်းထွက်လာကြသည်။ တမန်တော်၏ ဟဒီးဆ်တစ်ရပ်၌လာရှိသည်မှာ-
 لَوْلَا عَلِيٌّ ، لَمْ يَكُنْ مُحَمَّدٌ ، وَلَا كَوْنٌ ، وَلَا شَيْءٌ
 အဓိပ္ပာယ်မှာ-အကယ်၍ အလီသာမရှိလျှင် မုဟမ္မဒ်လည်းမရှိနိုင်
 လောကကြီးလည်း မရှိနိုင်
 ဘာတစ်ခုမှလည်း မရှိနိုင်။ (ဟဒီးဆ်ရှုရိမ်း) ဤသို့ယုံကြည်ကြသည်။ အစ္စလာမ်ဘာသာ
 ဂိုဏ်းဂဏများမူကွဲ အမျိုးမျိုးဖြင့် နောက်ထပ် ဟဒီးဆ်တစ်ရပ် ယခင်ကထက်ပင် ပိုရှင်းလင်းလှ
 ပါတယ်။

إِنَّ عَلِيًّا هُوَ اللَّهُ حَقًّا

အဓိပ္ပာယ်မှာ “အလီသည်သာလျှင် အလ္လာဟ်အစစ်ပါ” စသည့်စသည့် ကုရ်အာန်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင်သည့် အကြောင်းအရာများစွာရှိ၏။

IX. (၁၄)

ဘာသာရေးဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သူတော်စင်များကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်မှု

Saints and Priest worship

အစ္စလာမ်ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများကို ကြည်ညိုလေးစားရာမှ အားကိုးအားထားပြုလာ၏။ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကိုဖြည့်ဆည်းပေး၏။ ယင်းတို့၏ပြောစကားများ၊ သြဝါဒများကို ဆောင်ရန်ရှောင်ရန် နည်းလမ်းများအဖြစ် ခံယူကြ၏။ ထိုသူတို့ပေးသည့် ကျင့်စဉ်များ၊ ပုတီးစိပ်နည်းများ၊ အစားအသောက်စားနည်းများ၊ ဆေးမီးတိုများ၊ နေ့ကောင်းရက်မြတ်များ၊ မင်္ဂလာအခါတော်များကို မပျက်မကွက် ဦးထိပ်ပန်ဆင်လိုက်နာကျင့်သုံးကြ၏။

ဘေးကင်းရန်ကင်း အန္တရာယ်ရှင်းရန် မန္တာန်

များ၊ အဆောင်လက်ဖွဲ့များ၊ အမျိုးမျိုးပေးပြီး လူရိုးလူအ၊ မုစ်လင်များ၊ အားနည်းသူအမျိုးသမီးများ၊ စာမကြိုးစားဘဲ စာမေးပွဲအောင်လိုသူ ကျောင်းသား/သူများအတွက် အဆောင်လက်ဖွဲ့ ဒုအာများ စသည်တို့အပေါ်သို့ အားကိုးလာအောင် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့်ကြံကြ၏။ သူတော်စင်များ၊ ဆရာသခင်ပီရာနေပီရ် Saint of Saints တို့ကို ကိုးကွယ်အားထားခြင်းများသည် မုစ်လင်မ်ဆိုသူတို့လောကတွင် ခိုင်မာ ကျယ်ပြန့်စွာ နေရာယူထားသည်။

ထိုဘာသာရေး သူတော်စင်များသေဆုံးသည့် အခါတွင်လည်း သင်္ချိုင်း၊ ဂူဗိမာန်များ ဆောက်လုပ်ပြီး တပည့်တပန်းများက ဆရာကြီး၏လမ်းစဉ်ကို စောင့်ထိန်းကြပြန်သည်။ ထိုသင်္ချိုင်းဂူတွင် အိပ်စက်နားနေရင်း အိပ်မက်တွင် သူတော်စင်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံပုံ၊ သြဝါဒပေးပုံ ကျင့်သုံးရမည့်သီးသန့် ကျင့်စဉ်များရရှိပုံ ၎င်းအတိုင်း တရားထိုင်ရာမှ ခွင့်ပြုမိန့်ရပြီး ပေါက်မြောက်သွားပုံ စသည်ဖြင့်စသည်ဖြင့် အစ္စလာမ်၊ မုစ်လင်မ်၊ ခိုဒါ၊ ရဆူလ်၊ ပီရ်၊ ဘာဘာကြီး၊ ရှိုက်ခ်၊ မရှာယိခ်၊ ခလီဖာ၊ အဗ်ဒလ်၊ ကုတုဗ် စသည့် ဆရာသခင် သူတော်စင်အစဉ်အလာ ဂိုဏ်းပေါင်း လိုင်းပေါင်း၊ လမ်းစဉ်ပေါင်း များစွာ ရှိ၏။

ဘာသာရေးတွင် ဤကဲ့သို့သော ဂိုဏ်းဂဏအသင်းအဖွဲ့များ အစ္စလာမ်သမိုင်းအစပိုင်းမှ နေ၍ ယနေ့တိုင် ဂိုဏ်းကြီးလိုင်းကြီးများစွာရှိ၏။

IX. 15

ဆွလာတ်သည် အွမ္မတ်ကိုညီညွတ်စေမည်။ နမားဖ်သည် အွမ္မတ်ကို အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာ ဖြစ်စေသည်။

အစ္စလာမ်သည်တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ် (စု) နှင့်သမ္မတကြီးများခေတ်အထိ ကုရ်အာန်ဥပဒေ အတိုင်း အစစအရာရာတွင် ကျင့်သုံးလိုက်နာမှု တည်ရှိခဲ့၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ဆန့်ကျင်မှုအမျိုး မျိုးရှိခဲ့ပြီး ဂိုဏ်းဂဏသင်းပင်း အုပ်စုကြီးငယ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။ ဂိုဏ်းဂဏအကွဲကို အားပေး သည့် အဆိုအမိန့်များကို တမန်တော်ပြောခဲ့၊ မှာခဲ့၊ ညွှန်ခဲ့သယောင် အမျိုးမျိုးလုပ်ကြံကြ သည်။ ထိုအနက် အချို့ကိုတင်ပြပါမည်။

تَفَرَّقَ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مِلَّةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ
الْأُمَّلَّةُ وَاحِدَةٌ - الْحَدِيثُ

ဟဒီးစ်တော်တစ်ရပ်တွင် လာရီသည်မှာ- ငါတမန်တော်၏အစ္စမ္မဒ်တို့သည် အုပ်စု သင်းပင်း (၇၃)သင်းကွဲသွားလိမ့်မည်။ အသင်းတစ်သင်းက လွဲလျှင် အားလုံးမှာ ဂျဟန္နမ်ငရဲမီးထဲရောက်အံ့။ (အလ်ဟဒီးစ်)

(၇၃)သင်းထဲက အစစ်အမှန်အသင်းသည် မည်သည့်အသင်းဖြစ်သနည်း။ အသင်းတိုင်းက မိမိတို့သာ အစစ်အမှန်ပါ။ ကျန်အသင်းအားလုံး မှားသည်ဟု အသီးသီးအထောက်အထားများကို တမန်တော်ထံမှဟု အခိုင်အမာ ပြောဆိုတင်ပြ ကြ၏။

သာသနာဝင် အစ္စမ္မဒ်များ အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာ ကွဲနေခြင်းကြောင့် ညီညွတ်မှုမရှိ၊ အားပြိုင်လျက် အချင်းချင်းငါ့မှန်သည်။ သူများသည်ကိုသာ ရှေ့တန်းတင်ငြင်းခုန်ဝေဖန် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်နေ ကြမည်မှာ ဧကန်မလွဲပါ။ သို့သော် ယင်းကဲ့သို့ အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာကွဲနေခြင်းသည်ပင် အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏ မဟာကရုဏာတော်ပါ။ စည်းလုံး နေခြင်းသည် မဟာကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေး နေခြင်းဖြစ်သည်။ ပြစ်ဒဏ်ကြီးဖြစ်သည်ဟု

စည်းလုံးစုပေါင်း နေထိုင်ခြင်းကို အပြစ်ပါဟု ဆိုကြပုံမှာ-

اتَّفَاقُ أُمَّتِي لَعْنَةٌ (الْحَدِيثُ)

ငါ၏ အစ္စမ္မဒ်ညီညွတ် နေခြင်းသည် ‘လအ်နသ်’ မဟာကရုဏာတော်မှ ကင်းဝေးနေ ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ (အလ်ဟဒီးစ်)

اتِّحَادُ أُمَّتِي عَذَابٌ (الْحَدِيثُ)

ငါ၏အစ္စမ္မဒ်ညီညွတ်နေခြင်းသည် ပြစ်ဒဏ် တော်ကြီးဖြစ်သည်ဟုဆိုကြ၏။(အလ်ဟဒီးစ်)

ကုရ်အာန်က(ဒီနီ)အလ္လာဟ်ပြု လူ့ဘဝတည် ဆောက်မှုစနစ်ကို အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာပြီး သင်းခွဲဂိုဏ်းဂဏပြုလုပ်နေကြသူများ နှင့်ပတ်သက်၍ ကုရ်အာန်(၆:၁၆၀)တွင်-

أَلَا الَّذِينَ فَتَنُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شَيْعًا

မိမိတို့၏ဒီနီကို အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာခွဲခြမ်းထား ကြသူတို့သည် ဂိုဏ်းဂဏအုပ်စုသင်းကွဲများကို ဖွဲ့စည်းထားကြသည်။

لَسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ

အို-တမန်တော်၊ သင်သည် ယင်းသူတို့နှင့် ပတ်သက်ခြင်းလုံးဝမရှိ။ သူတို့၏သင်းပင်းဂိုဏ်း ဂဏကွဲပြားနေခြင်းကိစ္စသည် အလ္လာဟ်ဥပဒေ နှင့်အညီသာ ဆုံးဖြတ်တော့မည်။

ثُمَّ يَنْبِئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

ထို့နောက်အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် သူတို့ ပြုလုပ်လေ့ရှိသော ကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ သူတို့အား အသိပေးမည်ဖြစ်သည်။(၆:၁၆၀)

Deen is one way to be followed by a united ummah. These who create differences in the Deen and divide themselves into sects. O Rasool! You should have nothing to do with them. Their affairs will be decided according to the laws

of Allah who will make them realize what they had been doing. (The Qur'an 6;160)

ဤအာယတ်အရ ဒီန့်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး ဂိုဏ်းဂဏများပြုလုပ်နေခြင်းသည် တမန်တော်နှင့် မည်သို့မျှ ပတ်သက်ခြင်းမလျှဉ်းမရှိဟု အလ္လာဟ်ကပြောထားပြီးဖြစ်သဖြင့် တမန်တော်အမည်အလွဲသုံးပြီး ၇၃-ဂိုဏ်းကွဲမည်။ သင်းပင်းကွဲနေခြင်းသည် ရဟ်မသ်တော်စသည် တို့မှာ အစွလာမ့်ရန်သူမုန္တုရယ်များ၏ လုပ်ကြံရေးအကြံအစည်နှင့် ထိုးနှက်ချက်သာဖြစ်သည်။ ဤအဆိုအမိန့်များကို ကုရ်အာန်အသိပညာနှင့် ကင်းဝေးကြသူများက ရှေ့တန်းတင်အသုံးချ ဖြန့်ချိကြကုန်၏။

ဒီန့်သည် တစ်ပါးတည်းသော အရှင်၏ တစ်ကျမ်းတည်းသော ကုရ်အာန်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ပါလျက် ယင်းဒီန့်ကို အစိပ်စိပ်အမွှာမွှာကွဲစေပြီး ယင်းအကွဲအပြဲဖြစ်စဉ်ကို အစွလာမ့်သမိုင်းတစ်လျှောက် စဉ်ဆက်မပြတ်ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သူများသည် ကုရ်အာန်ကိုလုံးဝဥပေက္ခာပြုထားခြင်း ကုရ်အာန်ပြနည်းလမ်းဥပဒေသနှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ပြုနေကြောင်းထင်ရှားလှပါသည်။

ဒီန့်နှင့် ဆွလာတ်တို့၏ ဆက်စပ်မှုကို ဆက်ပြောပါမည်။ ဆွလာတ်သည် ဒီန့်ကိုလက်ခံထားသူမုစ်လင်မ်မုအ်မင်န်တို့အား တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်းဖြစ်မှု၊ သွေးစည်းမှု၊ ညီညွတ်မှုကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးမည့်အကြောင်းတရား တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ ဂိုဏ်းဂဏခွဲလိုသူတို့သည် ကုရ်အာန်ကိုသိရှိနားလည် သဘောပေါက်ကြလျှင် အဓိကအကျဆုံး ဆွလာတ်သည် ဒီန့်နှင့် အွမ္မသ်တို့ မကွဲအောင် စုစည်းထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း မိမိတို့အကြံအစည်ကို ပြုလုပ်မည် မဟုတ်ပါ။ သို့သော်-

လက်တွေ့ဘဝတွင်ကား အထူးသဖြင့် တစ်နေ့တာဆွလာတ်ကို ပုံဖော်ပြီးအသွင် ညွှန်ကာန်ဖြင့် တည်ဆောက်မှုကိုသာ အထူးတလည်အားပေး၏။ ဂိုဏ်းဂဏတည်ထောင်လိုသူ ပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီးတို့က ကိုယ်ပိုင်သီးခြားပုံစံ၊ အသွင်ညွှန်ကာန်ကိုယ်စီဖြင့် အထွေထွေအပြားပြားသော ဆွလာတ်ပုံစံကို အသီးသီး ပြဋ္ဌာန်းထားကြ၏။

ထို့ကြောင့် မုစ်လင်မ်တို့အတွက် စည်းလုံးညီညွတ်မှု ပြုပေးမည့်အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဆွလာတ်ကို နမားဇ် ကိုးကွယ်ပူဇော်ဝတ်ပြုမှုအဆင့်ရောက်အောင် ပြုလုပ်လိုက်၏။ တစ်အုပ်စုနှင့် တစ်အုပ်စု ဆွလာတ်အရာတွင် အကွာကြီးကွာခြားနေကြ၏။ နမားဇ်ဖတ်ကြရာတွင်ရှေ့ဆောင်အီမာမ်သီးခြား။ ဗလီသီးခြားဖြစ်နေ၏။ ရှီအာ၊ စွန္နီ၊ အဟ်လေဟဒီးစ်၊ ရှာဖီ၊ ဟနဖီ(ကျောင်းတော်ဝါဒ) တို့၏နမားဇ်ဖတ်နည်းတစ်ဂိုဏ်းနှင့် တစ်ဂိုဏ်းခြားနားနေကြ၏။ ငါတို့သာ အမှန်ဖြစ်သည်။ မင်းတို့မှားသည် အပြစ်မရှိအပြစ်ရှာကာ ဖတ္တဝါဖြင့် ပစ်ပေါက်ကြ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ဆွလာတ် တည်ဆောက်မှု၊ ရှိရက်နှင့်ဂိုဏ်းဂဏခွဲခြားခြင်း မည်သို့ဆက်စပ်နေသည်ကို ကုရ်အာန်(၃၀: ၃၀-၃၁)တွင် ကွင်းကွင်းကွက်ကွက် ရှင်းပြထား၏။

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا

သင်၏စိတ်အာရုံကို ဒီန့်တည်ဆောက်ရေးတွင် စိုက်ထူပါ။ (အို-တမန်တော်)

مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

ဒီန့်တည်ဆောက်ရေးသည် မိမိတို့ဘဝပန်းတိုင်အဖြစ်ထားရှိကြပြီး ၎င်းကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် မျက်မှောက်ပြုကြပါ။

ဆွလာတ်တည်ဆောက်၍ အလ္လာဟ်ဥပဒေ သကို ထက်ကြပ်မကွာလိုက်နာကျင့်သုံးကြပါ။

အလ္လာဟ်စနစ်ဇယားကို အခြားတစ်စုံတစ် ရာနှင့် တွဲဖက်စွဲကိုင်သူ(မုရ်ရီက်)မဖြစ်နှင့်။

مَنْ الدِّينَ فَرَّقُوا دِيَنَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا

မုရ်ရီက်တို့သည် မိမိတို့၏ဒီန်ကို အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာခွဲခြမ်းသူများဖြစ်သည်။

ပြီးနောက်ဂိုဏ်းဂဏသင်းပင်း အုပ်စုများ ဖြစ်နေကြတော့သည်။

كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

ယင်းဂိုဏ်းဂဏအုပ်စုတိုင်းသည် မိမိတို့၏ မူဝါဒလမ်းစဉ်ကိုသာ မြတ်နိုးတွယ်တာ ပီတိဖြာ လျက်ရှိနေကြသည်။

(၁) ဒီန်စနစ်တည်ဆောက်ရေး

اقامة الدين

-တစ်စိတ်တစ်လက်တည်း အာရုံစူးစိုက်

-ယင်းသည် သင်တို့ဘဝ၏ ပန်းတိုင်

-အလ္လာဟ်ဥပဒေသနှင့် အညီဆောင်ရန် ရှောင်ရန်ကိုလိုက်နာ

-လက်တွေ့အစီအစဉ်မှာ ဆွလာတ်တည် ဆောက်ရေးဖြစ်သည်။ (اقامة الصلوة)

-ဤသို့ ဆွလာတ်ကိုကျင့်သုံးရာတွင် အလ္လာဟ်မပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းများကို မတွဲဖက် မကိုင်စွဲနှင့်(ဝါ)မုရ်ရီက်မဖြစ်နှင့်

-မုရ်ရီက်ဖြစ်ပြီး(ဝါ)အခြားနည်းများကို တွဲဖက် စွဲကိုင်လျှင် ဒီန်ကို အစိတ်စိတ်

အမွှာမွှာ လုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

-ထိုအခါ ဂိုဏ်းဂဏများပေါ်လာမည်။

-ဂိုဏ်းဂဏတိုင်းသည် မိမိတို့ မူဝါဒ၊ လမ်း စဉ်အသီးသီးဖြင့် ပီတိဖြစ်နေကြမည်။

-ဆွလာတ်ပျောက်၊ နမာဇ်ရောက်၊ ဒီန်ရှာ မတွေ့၊ ရိုရီက်ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှင်သန်နေ

ကျွန်တော်များ မုစ်လင်မ်(ဆိုသူ)တို့၏ လက်တွေ့ဘဝသက်တမ်းသည် ဤဖြစ်စဉ် အတွက် အထင်အရှားဆုံး သာကေဖြစ်နေပါပြီ။

IX(၁၆) ဘာသာတရားနှင့် စီးပွားရေးကဏ္ဍ ကို ဆွလာတ်နည်းကျတည်ဆောက်ကြပါ စို့လား။

ကုရ်အာန်(၁၁:၈၇) အာယတ်တွင် တမန် တော်ရှုအိုက်ဗ်(ﷺ)သည် မိမိဝန်းကျင်အား ဆွ လာတ်တည်ဆောက်မှုကို တင်ပြ၏။ ကြားနာရ သူတွေက သူတို့မျှော်လင့်ထားသည်နှင့် တခြား စီဖြစ်နေ၏။ ဆွလာတ်ဆိုတော့ ဝတ်ပြုခြင်း၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ပူဇော်ပသခြင်းစသည် တို့ကို တင်ပြ၊ ပြောကြားမည်ဟု မျှော်လင့်နေ ကြသည်။ သို့သော် မျှော်လင့်သည်အတိုင်း မဖြစ်လာသဖြင့် မေးမြန်းကြပုံမှာ

قَالُوا شِعْبِ اصْلَاتِكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ مَا يَعْْبُدُ آبَاؤُنَا

အို ရှုအိုက်ဗ် သင်(ယူဆောင်တင်ပြသည့်) ဆွလာတ်သည် ကျွန်ုပ်၏ မိဘဘိုးဘွားဆရာ သမားကျေးဇူးရှင်တွေ တစ်သက်လုံးကိုးကွယ် ဆည်းကပ်၊ ပူဇော်ပသ၊ အားထားခဲ့သည့်အရာ များကို စွန့်လွှတ်ရန်အမိန့်ပေးတောင်းဆိုနေပါ လားဟု မေးမြန်းကြလေသည်။

ဒါတင်မက ဆက်မေးကြပြန်သေးသည်

أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ

သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်တို့၏ ငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်း (ဝါ)စီးပွားရေးကဏ္ဍ(ငွေကြေးဥစ္စာပစ္စည်းရှာဖွေ ခြင်းနှင့် သုံးစွဲခြင်း) ကိစ္စတွေမှာလည်း ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း သုံးစွဲခြင်းမျိုးကိုလည်း စွန့် လွှတ်ရန်အမိန့်ပေးတောင်းဆိုနေပါသလား ဟု မေးမြန်း၏။ (၁၁:၈၇)

လူတွေက တမန်တော်တစ်ပါး မိန့်ကြား

ပြောဆိုသည့် တရားသည် ဖန်ဆင်းရှင်နှင့် ဖန်ဆင်းခံလူသားတို့ရဲ့ သီးသန့် ဆယ်သွယ်ရမည့် ဆယ်သွယ်နည်း၊ ချဉ်းကပ်နည်း၊ စိတ်နှလုံးကို အပြစ်ငရဲများမှ စင်ကြယ်အောင်ပြုနည်း၊ ဂျန္နတ် နိဗ္ဗာန်ဘုံသို့ တိုက်ရိုက်သွားရောက်ကြောင်း တရားနည်းလမ်း ဂျဟန္နမ်အပယ်ငရဲမှ ကင်းဝေးခြင်း၊ ကုသိုလ်ရရှိရေး၊ အကုသိုလ်မှ ကင်းဝေးရေးစသည်တို့သာဖြစ်မှာပါဟု မျှော်လင့်ထား၏။

ယခုမူ တမန်တော်(ရှုအိုက်မ်) ယူဆောင်လာသည့် ဆွလာတ်သည် အစဉ်အလာအားဖြင့် ရှိခဲ့ပြီးသော ရှိနေဆဲဖြစ်သော၊ ကိုးကွယ်ရေး၊ ဝတ်ပြုရေး၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရေးစသည် မဟုတ်ရုံတင်မက မိဘဘိုးဘွားတို့၏ မှားယွင်းသော ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်အားထားရာ အားလုံးကိုလည်း စွန့်လွှတ်ရန်ပြဋ္ဌာန်း၏။ ၎င်းပြင် မိမိ၏ ငွေကြေးရှာဖွေမှု သုံးစွဲမှုတွင်လည်း မိမိတို့ လူသားများ၏စိတ်ဆန္ဒအတိုင်းပြုလုပ် ခွင့်မရှိဟု ဆိုပြန်သေးသည်။ အကျိုးစီးပွားရှာဖွေရေးသည် လောကီရေးသက်သက်မှုပင် ဖြစ်သည်။ လူတို့ အဆင်ပြေသလို စိတ်ဆန္ဒရှိသလို အလိုရမ္မက်ရှိသမျှ ရှာဖွေချင်သလို ရှာဖွေခွင့်ရှိရမည်။ ယခုမူ ကား အလ္လာဟ်ထံမှပြဋ္ဌာန်းချက် ဆွလာတ်ကား အလ္လာဟ်ဥပဒေနှင့်အညီသာ ငွေကြေးရှာဖွေရေးနှင့် သုံးစွဲရေးကိုပြုရမည်ဟုပြဋ္ဌာန်းထား၏။

လူသားတို့၏အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ စသည်တို့သည် မိမိကိုယ်ကျိုးမိမိအုပ်စုမျိုးတူတို့ အကျိုးတစ်ရပ်တည်းကိုသာ အစဉ်သဖြင့် စဉ်းစားတတ်၏။ တဖက်သား၊ တဖက်လူ၊ အများအားလုံးအတွက် မည်သည့်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေပါစေ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမရှိ၊ သူထိုက်နှင့်သူကံ၊ သူ့လုပ်ရပ်နှင့် သူ၊ ဘယ်သူ သေသေ ငတေမာရင်ပြီးရော မှတ်ယူကျင့်သုံး

နေကြ၏။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ ဥပဒေသ(ကုရ်အာန်) အရ လူ့လောက လူသားအားလုံးရှင်သန် ကြီးပွားပြီး လူ့စွမ်းရည်၊ လူ့အရင်းအမြစ်များ ဖွံ့ဖြိုးနည်းကို အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က 'ပြသ'ထားသည်။ ယင်း နည်းနာစနစ်အတိုင်း မုအ်မင်ယုံကြည်သူတို့က မိမိတို့လက်၊ မိမိတို့လုပ်အား၊ မိမိတို့၏ စိတ်စေတနာဖြင့် အားမန်အပြည့် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါမှ မိမိတို့၏ လူ့အရည်အသွေး (نفس နတ်ဖ်စ်)သည် မြင့်တက်ဖွံ့ဖြိုးနိုင်စရာ အကြောင်းရှိ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် မဆောင်ရွက်သမျှ ကာလပတ်လုံး အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က အကြောင်းမဲ့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း အလျဉ်း ရှိမည်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် အလ္လာဟ်ဥပဒေသအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း(ဝါ)ဆွလာတ်တည်ဆောက်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်နေရ၏။

ထို့ကြောင့် ဆွလာတ်၏ အဝန်းအဝိုင်း ပမာဏသည် လူသားတို့ရေးရာကိစ္စအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်နေ၏။ ယင်းရေးရာကိစ္စကို လူသားတို့က ကိုးကွယ်ရေးဝတ်ပြုရေး၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရေး၊ အများအကျိုးဆောင်ရေး၊ ပရဟိတကိစ္စ၊ ငွေရေးကြေးရေးစီပွားရေး၊ ငွေရေးကြေးရေးသုံးစွဲရေး စသည့် ကြိုက်ရာအမည်တပ်၍ ခေါ်ကြပါစေ ဤကိစ္စများအားလုံးကို ကုရ်အာန် ရှိ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နေသမျှ ဆွလာတ်အဝန်းအဝိုင်းဘောင်အတွင်းကျရောက်နေပါသည်။

ကုသိုလ်ရေး ဘာသာရေးကိုးကွယ်ရေးကို အများအားဖြင့်၊ မုစ်လင်မ်တို့ကပင် (عِبَادَة အိဘာဒတ်) စကားလုံးကို သုံးကြပါသည်။

(ا ب ج အက္ခရာစဉ်ကိုလေ့လာပါ)ကုရ်အာန် အရ အနက်အဓိပ္ပာယ် မည်သို့ရှိသည်ကို ကုရ်အာန် အသုံးအနှုန်းစကား အရှေ့အနောက် အရ

သိရှိနိုင်ရန် ကုရ်အာန် (၁၁:၈၄-၈၅)ကို တင်ပြပါမည်။ ၎င်း အာယတ်သည် တမန်တော် ရှုအိုက်ဗ်က သူ၏အမျိုးသားတို့ထံ အလ္လာဟ် အရှင်မြတ်၏လမ်းညွှန်ကို ဟောပြောတင်ပြရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا

ငါအရှင်သည် မဒရန်မျိုးနွယ်များထံ သူတို့၏ ညီနောင်ရှုအိုက်ဗ်ကိုစေလွှတ်ခဲ့သည်။

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ

သင်တို့သည် အလ္လာဟ်(၏ عبادة အိဗာဒဟ်) အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို နာခံမှုပြုကြကုန်။ အရှင်မြတ်မှ လွဲ၍ သင်တို့အဖို့ အားထားစရာ၊ အခြားတစ်စုံတစ်ခုမျှ၊ တစ်စုံတစ်ဦးမျှအလျှင်းမရှိပါ။ (မှတ်ချက်။ عبادة အိဘာဒဟ်ဆိုတဲ့ အလ္လာဟ်၏ အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့အား နာခံခြင်းကို လက်တွေ့မည်ကဲ့သို့ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည်ကို ဆက်ပြောပါမည်။)

وَلَا تَتَّبِعُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ

သင်တို့ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာမှာ (ထုထည်) အချင်အတွယ် ပြုခြင်းနှင့် အလေးချိန် ချိန်တွယ်ရာတွင် အတိုင်းအတာပမာဏကို မလျော့နည်းစေနှင့်။

(မှတ်ချက်။ မဒရန်မျိုးနွယ်များ၏ သမိုင်း၌ အရောင်းအဝယ်ပြုရာတွင် မိမိတို့ဝယ်ယူပါက သာသာထိုးထိုးယူ၏။ ရောင်းချရာတွင် အလေးချိန်ကို တနည်းနည်းဖြင့် လျော့၍ (အလေးခိုး၍) ချိန်တွယ်ပေးတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ရောင်းသူတို့သည် မညီမျှ၊ တစ်ဖက်စောင်းနှင်းစီးပွားရှာခြင်း ဝယ်ယူစားသုံးသူပြည်သူတို့မှာ ဈေးကလည်း မတန်တဆပေးရ၊ အလေးကလည်းလျော့နည်းရ၊ အဘက်ဘက်မှ နစ်နာသည့်အဖြစ်မျိုးခံစားနေရ၏။ မပြောရဲ မဆိုရဲ မတင်ပြရဲ၊ မတိုင်တန်း

ရဲသည့် အနေအထားမျိုးဖြင့်၊ မမျှမတ၊ မညီမညွတ်၊ တစ်ဖက်စောင်းနှင်း စနစ်သည် ရောင်းချသူအတွက် အဆီတစ်ထပ်အသားတစ်ထပ်ဖြစ်နေပုံများကို ဆက်ပြောထား၏။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် သင်တို့ ကောင်းစားနေသည်ကို (သာလွန် အကျိုးအမြတ် ခံစားနေရသည်ကို) လက်တွေ့ မြင်တွေ့နေရပေမယ့် اِنِّى اَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَاِنِّى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مَّحِيْطٍ သင်တို့၏ လုပ်ရပ်များ (အကောင်းအဆိုး) အလိုက် တုံ့ပြန်အကျိုးဆက် သက်ရောက်လာမည့် အချိန်ကာလ၌ (ပြစ်) ဒဏ်ရိုက်ခတ်မှုကို သင်တို့ခံစားရမည့်အရေးအတွက် အကူအညီစိုးရိမ်ကြောင့်ကြမိသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ (၁၁:၈၄)

وَيَا قَوْمِ اَوْفُوا بِالْقِسْطِ

အို-ကျွန်ုပ်၏အမျိုးသားတို့၊

အချင်အတွယ်နှင့် အချိန်အတွယ်တို့တွင် တိတိပပမှန်မှန်ကန်ကန်၊ ပြည့်ပြည့်ဝဝ၊ ချင်တွယ်ခြင်း ချိန်တွယ်ခြင်းပြုကြကုန်။

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ

သင်တို့သည် မိမိတို့၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လူမှုဘဝမျှတမှု(Social Balance) တစ်ဖက်စောင်းနှင်း မဖြစ်သွားစေရန် စောင့်ထိန်းထားကြရမည်။ ယင်းလူမှုဘဝ မျှတမှုကို လုံးဝ မယိမ်းယိုင်မတိမ်းစောင်းစေနှင့်။

وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْاَرْضِ مَفْسِدِينَ

သင်တို့သည် (فى الارض) လူ့လောက တခွင်လုံး၏လူ့ရေးရာကိစ္စအားလုံးတွင် ကမောက်ကမ ဖရိုဖရဲကစင့်ကလျားမဖြစ်စေနှင့်။ (၁၁:၈၅)

To the people of Midian. We sent shuaib one of their kin. He said to them: "O my people, obey Allah excepting whom

there is no authority. Do not give short measure and weight. At present, you are prosperous but you are not acting righteously. If you do not desist, I fear for you the chastisement which will encompass you from all sides. Base your economic order on justice and do not exploit others. This, according to Allah's Laws, is fas'ad which should not be spread.

(The Qur'an 11:84-85)

အဆွေ စာရှုသူသတိထားမိပြီးဖြစ်မှာပါ
အလ္လာဟ်(عبدالله အိဘာဒတ်)အမိန့်နာခံခြင်း ပြုရာတွင် အခြားအားထားစရာ အချုပ်အခြာ အာဏာစက်၊ Sovereignty အခွင့်အမိန့် ပြဋ္ဌာန်း ပိုင်ခွင့် Authority ဟူ၍ တစ်စုံတစ်ယောက်၊ တစ်စုံတစ်ခု (أحد)မျှ အလျှင်းမရှိ။ အရှင်မြတ်က လူတို့သည် မိမိတို့၏စိတ်ဆန္ဒ အလို(အတ္တ)ဖြင့် လုပ်လေ့လုပ်ထရိတတ်သည့် တစ်ဖက်သား အပေါ် အသာရလိုစိတ်၊ အမြတ် ထုတ်လိုစိတ်၊ အမြတ်ကြီးစားလိုစိတ်၊ ခေါင်းပုံဖြတ်လိုစိတ်၊ ဂုတ်သွေးစုပ်လိုစိတ် စသည်တို့ကို အရင်ဆုံး၊ စွန့်လွှတ်ခိုင်းသည်။ အဲဒီလိုလုပ်ရင် လုပ်သူသည် လောလောဆယ်ကောင်းစားမှာ၊ စီးပွားရေး တိုးတက်မှာကြီးပွားမှာ သေချာသည်။ ဒါက တစ်ဖက်ထဲကြည့်၊ တစ်ဘို့တည်း စဉ်းစား တတ်သည့်အတွက်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ လောက မှာ မိမိကဲ့သို့ သွေးနှင့်သားနှင့် လူတွေအများကြီး ရှိသည်။ အဲဒီလူတွေရဲ့ ပါးစပ်ထဲ ဝမ်းဗိုက်ထဲ အသွေးအသားထဲရောက်ရမဲ့၊ အစားအစာ၊ ရိက္ခာအာဟာရထဲက ခံစားခွင့်က မိမိက တနင့် တပိုးရယူပြီး ကြီးပွားချမ်းသာနေခြင်းသည် တရားမျှတမည်လော။ ကိုယ်ချင်းစာနာစိတ် မရှိ ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်လွန်း မနေပါသလော။ လူမဆန်သောစိတ်နေ စိတ်

ထားနှင့် အပြုအမူပင်ဖြစ်သည်။ သတိတရား၊ အသိတရားရှိမှသာ လူသည် လူနှင့်တူမည် သို့မဟုတ် အဟိတ်တိရစ္ဆာန်နှင့် အတူတူ ပင်ဖြစ် နေမည်။ ဒါကအရောင်းအဝယ်၊ အပေးအယူ စီးပွားရေး၊ ငွေရေးကြေးရေးကိစ္စတွင် အထင် အရှားတွေ့ရသောသာမကပါ။

အခြားများစွာသော လူမှုကိစ္စအဝဝတွင် တစ်ဖက်လူသားတို့၏ အခွင့်အရေးများ တာဝန် ဝတ္တရားများဆောင်ရွက်ရာတွင် တစ်ဖက် စောင်းနင်းနှင့်မမျှမတ၊ မညီမညာမဖြစ်စေရ မည့် ကိစ္စရပ်များရှိသေး၏။ ဤကဲ့သို့ လူမှုဘဝ တွင် လူ့အခွင့်အရေးတို့ကို ခေါင်းပုံဖြတ်မှု တဖက်စောင်းနင်း ပြုလုပ်မှုတို့ကြောင့် လူ့ အသိုင်းအဝိုင်းများစွာတွင် ပဋိပက္ခများ၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်မှုများ၊ လက်စားချေတိုက်ခိုက်မှုများ၊ စစ်ပွဲများ၊ တော်လှန်ရေးများ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

လူမျိုးအလိုက် တိုင်းပြည်အလိုက် အဆုံး မသတ်နိုင်သော ကမောက်ကမ၊ ကစဉ့်ကလျား ဖရိဖရဲနှင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ဆိုက်ရောက်ရတော့ သည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းရင်းခံများကို ပြုပြင်ပေးခြင်း၊ ဖယ်ရှားပေးခြင်းမရှိဘဲ နေ့စဉ် ဝတ်ပြုနေမြဲဝတ်ပြုနေကြမည်၊ အလှူအတန်း ပြုနေကြမည်၊ မြင့်မြတ်သော ကျင့်စဉ်ကျင့်ရပ် များ ကျင့်နေကြလင့်ကစား လူမှုဘဝအတွက် အကျိုးရှိမည်မဟုတ်။ မိမိကိုယ်ကို၊ မိမိစိတ်ကို လောကပဲ ဒီလောက်တော့ရှိမှာပါပဲဟု ဖြေသိမ့် ပြီး လူလူချင်း၊ ဒုက္ခပေးနေခြင်းကို သိသိကြီးနှင့် လွှတ်ပေးထားကြမည်လော။

ဆွလာတ်တည်ဆောက်မှုဆိုသည်မှာ မိမိ သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး၊ အလ္လာဟ်ဥပဒေသ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း လိုက်နာကျင့် သုံးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကကို زكوة ခေါ် မိမိကဲ့

သို့သော အခြားအခြား လူသားအားလုံး၏ ဘဝ သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံး လူ့ဘဝ အခြေအနေ အရပ်ရပ် သီးပွင့်ဝေဆာစေဖို့ ရှင်သန်ဖို့ အဖက်ဖက်က ပြုစုပျိုးထောင်ပေးနေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသည် ကုန်အာန်တွင် အကြိမ်ကြိမ်ပါသည်။ အလ္လာဟ်က ပြဋ္ဌာန်းထားသော-

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

ဆွလာတ်တည်ဆောက်ကြကုန်၊ ဇကာသ် ပေးကြကုန် တို့၏ ဆိုလိုရင်းသဘောတရားဖြစ်၏။ ဒီးန့်ဖြစ်၏။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ အသက်သာဆုံး တစ်နေ့တာနမားဖိတွေဖတ်၊ တစ်နှစ်မှာ တစ်ကြိမ်မိမိငွေကြေးမှ (၂ . ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ တစ်ရာမှ နှစ်ကျပ်ခွဲ)နှုန်းနှင့် ဆင်းရဲသားကြေးပေးခြင်းသည် ကုန်အာန်ပြင်ပမှဖြစ်သော (မဟေဗ်) လမ်းစဉ်သာလျှင် ဖြစ်သည်။

IX.(၁၇)အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက် ဥပဒေကို လိုက်နာခြင်း၏အကျိုးဆက်

လူ့ဘောင်တွင်း မတရားညှင်းပမ်း၊ နှိပ်စက်ခံနေရသူ လူမျိုးအုပ်စုအတွင်း၊ လူ့အခွင့်အရေး၊ မတရားအပြုခံရသူတွေ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး စနစ်ဆိုးတို့၏ သားကောင်များသည် တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်မှာ ရရာနည်းတစ်နည်းနည်းဖြင့် ထကြွ တွန်းလှန် လက်တုံ့ပြန်မှုများ အမှန်တကယ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်း သမိုင်းစာမျက်နှာများတွင် သက်သေသာဓကများ မြောက်များစွာရှိ၏။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်များတွင် တော်လှန်ပြောင်းလဲလာမှုများ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းတွင် ခိုင်မာသောခံစားချက် အထောက်အထားများမှာ တစ်ဖက်စောင်းနင်း စနစ်ဆိုးများကြောင့်သာဖြစ်သည်။ စနစ်ဆိုး

တစ်ရပ်ပြောင်းလဲပြီးလာလျှင် မတရားမှုများ ဖယ်ရှား ခံရမြဲပင်ဖြစ်သည်။ လူမှုတရား မျှတမှု၊ လူ့ အခွင့်အရေးများ မျှတစွာရရှိမှုကို မြတ်နိုးသူတို့သည် စီမံကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ကြသည့်အခါ ကမ္ဘာမြေပြင်ရှိလူနေ၊ မြို့ရွာတိုင်းပြည်တွင် ကုန်အာန်နည်းကျ ပြောရလျှင် ကုန်အာန် (၂၂:၄၁)၌ ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း-

الَّذِينَ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِمْ فِي الْأَرْضِ

(အဖိနှိပ်ခံ မတရားအပြုခံ၊ အခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးခံရသူ)များသည် လောကမြေပြင်၌ အခွင့်အာဏာများ ရရှိကြသည်ဆိုလျှင်၊

أَقَامُوا الصَّلَاةَ

-ဆွလာသ်စနစ်ကို တည်ဆောက်မည်မှာ အသေအချာပင်။

وَآتُوا الزَّكَاةَ

-ဇကာသ်ခေါ်၊ လူသားအားလုံး လူ့ဘဝသက်တမ်းတွင်၊ ဘက်စုံ ရှင်သန်တိုးတက်၊ သီးပွင့်ဝေဆာအောင်ကြောင်းဖြာစေရန်၊ ဆောင်ရွက်ကြမည်။

ကုန်အာန်ကအတည်ပြု **وَأَمْرًا بِالْمَعْرُوفِ** ချက်များကို၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ကြရန်၊ နှိုးဆော်ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ကြမည်။

-မကောင်းမှုအပေါင်းတွင် အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော၊ လူတို့ (وَنَهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ)အား၊ ပြုစုပျိုးထောင် ရှင်သန်ခွင့်မပြုသည့် စနစ်များကို၊ ဟန့်တားပိတ်ပင်ကြမည်။

وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

အရေးကိစ္စအားလုံးကို၊ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်း အတိုင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပေး စီရင်ကြမည်မှာ အသေအချာပင်။ ကုန်အာန် (၂၂:၄၁)

Those who, if We give them the authority in the land, establish a social order

based on the divide laws and provide nourishment(to individual) enjoin what is lawful according to the divine laws and forbid what is unlawful. (The Qur'an 22:41)

လူတိုင်းသိချင်ကြ၊ လူတိုင်းမေးချင်ကြသည့် မေးခွန်းတရပ်မှာ၊ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းသည့်ဥပဒေ အတိုင်း၊ မိမိတို့ဘဝကို တည်ဆောက်လျှင်၊ ‘ဘာအကျိုးကျေးဇူး ရရှိမည်နည်း။’ပင်ဖြစ် သည်။ ယင်း မေးခွန်း၏အဖြေကို ကုရ်အာန် (၂၄:၅၅)တွင်တွေ့ရ၏။

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

သင်တို့အနက်အလ္လာဟ်ဥပဒေသများ၏၊ မှန်ကန်မှုကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး၊ အရည် အသွေး ဖြစ်ထွန်းစေမည့်၊ လုပ်ဆောင်မှုများကို၊ ပြုလုပ်ကြ သူတို့အား အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က၊ ကတိပေးထားပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ
كَمَا سَخَلَفَ الَّذِينَ آمَنُوا مِن قَبْلِهِمْ

သင်တို့ထက်အလျင်က ရှိခဲ့သူများကို၊ ဤမြေပြင်ပေါ်တွင် ဆက်ခံအုပ်ချုပ်ခွင့်ပြုခဲ့သည့် နည်းတူ သင်တို့ကိုလည်း ဆက်ခံစီမံခန့်ခွဲ ခွင့်အာဏာ အသေအချာပေးမည်။

وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ

သူတို့အတွက် အရှင်မြတ်က၊ နှစ်မြို့သော သူတို့၏ ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ် ဒီဇိုက်ကိုလည်း၊ အခြေချ၊ အတည်ပြု၊ ခိုင်မာစေမည်မှာ အမှန် တကယ်ပင်ဖြစ်သည်။ (ဤအကျိုးဆက်ကြောင့်)

وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا

သူတို့၏ စိုးရိမ် ကြောင့်ကြမှုများသည် ဘေးကင်းလုံခြုံအေးချမ်းခြင်းသို့ ပြောင်းလဲ သွားစေမည်။

يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا

ထိုအခါ သူတို့သည် ငါအရှင်၏ အမိန့် တော်ကို ဆက်လက်နာခံမြဲ နာခံနေကြပြီး တစ်စုံတစ်ရာကိုမျှ ငါအရှင်၏ဥပဒေသနှင့် တွဲဖက် ဆွဲကိုင်ပေါင်းစပ်ကြမည်မဟုတ်။

And Allah has promised such of you who believe and act according His programmed that He will surely give them power in the land even as the He gave power to those who were before them, and that He will surly establish for them their Deen which surely change for them their fear into security. (The Qur'an 24:55)

ဤအာယတ်အရ အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အမိန့် နာခံခြင်းကြောင့် -

၁။ ဤလောကမြေပြင်တွင်၊ ကိုယ်တိုင်စီမံနိုင် သည့် အရည်အချင်းရရှိခြင်း လောကတွင် စီမံနိုင်သည့် အရည်အသွေးသည် အမြင့် မားဆုံးသော အရည်အသွေးပင်ဖြစ်သည်။

၂။ မိမိဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်၊ ‘ဒီဇို’သည် ခိုင်မာပြီး၊ အခြေတည်လာခြင်း။

၃။ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့စရာဟူ၍၊ လုံးဝမရှိဘဲ၊ ဘဝသက်တမ်း လုံခြုံဘေးကင်း၊ အေးချမ်း ခြင်းအပြည့် ရှိခြင်းတို့သည်၊ အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းချက်၊ ဥပဒေသအတိုင်း၊ မိမိဘဝကို တည်ဆောက်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်များပင် ဖြစ်သည်။

IX .(၁၈)ကုရ်အာန်၏အသံကို ကျားဟိန်း သံတမျှ ကြောက်ရွံ့နေသည့် မြည်း သတ္တဝါ ကဲ့သို့သောသူတွေဟာ-ဘယ်သူတွေလဲ။

ယခုတင်ပြမည့် အကြောင်းအရာသည် ကုရ်အာန် (၇၄:၃၂-၅၁)မှဖြစ်ပါသည်။ အပိုင်း လိုက်ခွဲခြားတင်ပြပါမည်။

စကားပလ္လင်ခံရပါဦးမည်။ ဆွလာသ်သည် လောကီရေးရာကိစ္စအဝဝတွင်၊ အလ္လာဟ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နည်းလမ်း စည်းကမ်း ဥပဒေ များကို၊ အများနှင့်စုပေါင်းလက်တွဲ၊ လိုက်နာ ကျင့်သုံးခြင်းဆိုတာတော့၊ ခဏခဏပြောနေလို့ ကောင်းစွာသိနေပါပြီ။ ဒါက လူ့လောက လူမှုရေးနှင့် အလားတူပင် သဘာဝ အပြင် လောက ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးမှာရှိသည့်နေ့၊ ည၊ နေ၊ လ စသည်တို့အားလုံးအတွက် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိယာမ များလည်းအလားတူရှိပါသည်။ (၇၄:၃၂-၃၆)

كَلَّا وَالْقَمَرَ وَاللَّيْلَ ادْبَرًا وَالصُّبْحَ إِذَا سَفَرًا
أَتَاهَا الْحَى الْكَبْرَ نَذِيرًا لِلْبَشَرِ

မှတ်ချက်။ (အာယတ်ပါစကားလုံးတို့၏၊ ဝေါဟာရကို ဘာသာပြန်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ၊ ကုရ်အာန်၏ အခြားနေရာမှ၊ အလားတူ အာယတ်များရှိ၊ သဘောတရားများ အပါအဝင် ဆိုလိုသည့် သဘောကိုပါ စုစည်းတင်ပြရသော်)

ကုရ်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ဥပဒေသတစ်ရပ် ဖြစ်သော၊ လူတို့၏လုပ်ရပ်တိုင်းအတွက် တူညီ သော **عمل** **قَانُونِ مَكَافَاتِ** အကျိုးဆက်တို့ပြန်မှု ဥပဒေ. Law of requital ကို၊ လူတို့က အမှန် တကယ်သက်ဝင်ယုံကြည်မှု မရှိခြင်းအပေါ်၊ လူတို့နားလည် သဘောပေါက်စေရန်၊ အလ္လာဟ် က လူတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့်လူမှုဘဝအကြောင်း ကိုမပြောမီ၊ လူ့လောက၏အပြင်ဖက်ရှိ သဘာဝ လောကအကြောင်းကို ရှေ့ပြေးအနေဖြင့် (Pre-ludes) တင်ပြ၏။ အရာရာတိုင်းအတွက် နေရာ တကာမှာ၊ ဖြစ်ပျက် ပြောင်းလဲနေခြင်းတို့တွင်၊ ဥပဒေဘောင်စည်းမျဉ်းရှိကြောင်း ပြောပြလို သဖြင့် ယခုအပြောင်းအလဲကို အထင်အရှား တွေ့မြင်နိုင်သည့် ကောင်းကင်ပေါ်မှ 'လ' وَالْقَمَرُ

ကို သက်သေထူ၍ပြောပြနေပါသည်။ (ဝါ)'လ' အကြောင်းသိကောင်းစရာများစွာ အမြောက် အများရှိသည်ကို သတိမူပါ။

လဆန်း၊ လဆုတ်၊ လဝင်၊ လထွက် အစဉ် ပြောင်းလဲနေသည့် လသည် မိမိပတ်လမ်းပေါ်မှ ကမ္ဘာကို လည်ပတ်နေပုံစသည်တို့သည် စာရင်း အင်း အတွက်အချက်နှင့် ပြက္ခဒိန် စသည်တို့ နှင့်ဆိုင်ပြီး ညအမှောင်ထု ပျောက်ကွယ်ပြီး တမိုးသောက်ချိန်သို့ ပြောင်းလဲလေသည်။ ဤအချင်းအရာတို့သည် အရှင်မြတ်၏ ပြဋ္ဌာန်း ထားချက်၊ နိယာမအတိုင်း ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပျက် နေသည့် အရာများအနက်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ဤအချင်းအရာတို့သည် လူသားအား အစဉ် သတိပေးနှိုးဆော်လျက်ရှိ၏။

(၇၄:၃၂-၃၆)

ကုရ်အာန် (၇၄:၃၄-၄၁)တွင်-

لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ
كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةً

ပြောင်းလဲနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးဆက်အားလုံးသည် အရှင်မြတ်ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် ဥပဒေသအတိုင်း စီရင်ထားခြင်းဖြစ် သည်။ သင်တို့အနက် မည်သူမဆို ရှေ့သို့ ၎င်းအပြင် အထက်သို့ တိုးမြှင့် ဖွံ့ဖြိုးလိုသလား။ နောက်သို့ အောက်သို့ ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်း လိုသလား။ ကြိုက်သလိုလုပ် အဲဒီအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာမည့် လုပ်ရပ်အတွက် တူညီသော တုန့်ပြန်မှုအကျိုးဆက် ဥပဒေသကို အလ္လာဟ်က ပြဋ္ဌာန်းထား၏။

ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့မှု ခံစားမည့် သူတို့မှာ လည်း မိမိ၏လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် သုခဥယျာဉ် ထဲသို့ရောက်ရှိပြီး အပြစ်ရှိသူတို့နှင့် ပတ်သက် သည့်အကြောင်းကို အပြန်အလှန် မေးမြန်းနေ

earns, except the people of the right hand. In gardens, they ask one another, about the criminal: what has brought you into hell? They will Say: We were not of Musallis as we did provide nourishment to the needy. And indulge in vain talk, with vain talkers, And We called the day of Reckoning a lie, Till the inevitable overtook. So the intercession of intercessors will not avail them. Than, what is the reason that they have to abandon the remainder (the Qur'an) as if they were asses taking fright. That have fled from a lion. (74:32-51)

IX-(၁၉)

ဆွလာတ်၏ရည်ရွယ်ချက်ကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည့်အစား လူ့အထင်ကြီးချီးမွမ်းအောင် အသွင်ညွှန်ကာန် ရုပ်ပြုသရုပ်ဆောင်ကောင်းသူ

(ကုဆာလာ كسالى)

- ဆွလာတ်၏အနှစ်သာရများဖြစ်သည်
- (၁) အလ္လာဟ်ဥပဒေအတွင်း နေထိုင်အသက်ရှင်ခြင်း
- (၂) မုအ်မင်န်အချင်းချင်း ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှမများကဲ့သို့ ညီညီညွတ်ညွတ်ရှိခြင်း
- (၃) မုအ်မင်န်အတွင်း ကျောင်းတော်စွဲဝါဒ၊ မင်္ဂလာမိတ် ဂိုဏ်းဂဏအုပ်စုသင်းပင်း ခွဲခြားမှုမရှိခြင်း
- (၄) လူသား ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သူတို့၏ ဘဝဘက်စုံရှင်သန် သီးပွင့်အောင်မြင်စေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ပံ့ပိုးပေးခြင်း
- (၅) အရေးကိစ္စအားလုံးကို အချင်းချင်းအပြန်အလှန်တိုင်ပင် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရေးစသည်တို့တွင် အသွင်ညွှန်ကာန်အားဖြင့် မုအ်မင်န်တို့သည်-

(၁) ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအဆင့်မှ နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ တစ်နေ့တာ ဆွလာတ်အစုအဝေးများတို့ သတ်မှတ်ချိန် ကြေငြာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်စုရုံးရောက်ရှိခြင်း၊

- (၂) ဆွလာတ်အစုအဝေးတွင် ပါဝင်သူများ မျက်နှာလက်ခြေတို့ ဆေးကြောသန့်စင်ခြင်း၊
- (၃) ဆွလာတ် တည်ဆောက်နေစဉ် မိမိတို့ပြောဆိုကြမည့်အရာများကို လူတိုင်း ကောင်းစွာသိရှိသဘောပေါက်နိုင်သည့် အသိ သတိဉာဏ်ရည်ရှိရမည်။

မူးယစ်သောက်စား၊ သတိ၊ အသိကင်းမဲ့နေခြင်း၊ ဘာပြော၊ ဘာဆိုဘာမှနားမလည်သဘောမပေါက် အသိကင်းမဲ့ခြင်းရှိနေလျှင် ယင်းဆွလာတ် အစုအဝေးအနီးသို့ပင် မလာရန် (ကုရ်အာန် ၄:၄၃)တွင် ဖော်ပြထား၏။

(၄) မိမိတို့၏ အစုအဝေးညီညွတ်ကြောင်း အရှင်မြတ်အမိန့်ကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ကြောင်း ပြသရန် ဆွလာတ်တည်ဆောက်ရာ၌ ရပ်ခြင်း၊ ကိုယ်ကို ညီညီညာညာ ကိုင်းညွတ်ကြခြင်း၊ တညီတညာ တည်း ပျပ်ဝပ်ဦးချခြင်း၊ စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အစုအဝေးအားဖြင့်ရှိကြောင်း လက်တွဲညီညွတ်နေကြကြောင်း ဦးဆောင်မှုပြုသူ၏ ကုရ်အာန်ပါ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လိုက်နာနေကြကြောင်း သရုပ်ဖော်ဆောင်ကြ၏။

ဖော်ပြပါ -

(က) ဆွလာတ်အနှစ်သာရများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ခြင်းနှင့်

(ခ) နေ့စဉ်ဆွလာတ် အစုအဝေးတွင် ဆုံတွေ့ပြီး ကုရ်အာန်ပါ သွန်သင်ချက်များကို ကိုယ်အမူအရာများဖြင့် သရုပ်ဆောင် လေ့ကျင့်ကြခြင်းစသည်တို့တွင် အထက်ဖော်ပြပါ အချက်(က)ကိုဦးစားပေးခြင်းမရှိ၊ ဆောင်

ရွက်ခြင်းမရှိဘဲ(ခ)အများမြင်တွေ့ပြီး အထင်ကြီးသွားနိုင်သည့် အသွင်သဏ္ဍာန်အရ လုပ်ဆောင်မှုကို လိုသည်ထက်ပို၍ ဦးစားပေးသူများ၏စိတ်နေစိတ်ထားကို ကုန်အာန် (၄:၁၄၂)တွင် ဖော်ပြထားပုံမှာ-

اِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ

သဘောထားရိုးသားစင်ကြယ်မှု မရှိသူ (မုနာဖိက်) အယောင်ဆောင်သည် အလ္လာဟ်၏ ဥပဒေများကို လှည့်ဖြားရှောင်တိမ်းရန် ကြိုးစားကြသည်။ (မည်ကဲ့သို့ လှည့်ဖြားရှောင်တိမ်းခြင်း ပြုသနည်းဆိုသော်) အလ္လာဟ်က ဆက်ပြော၏။

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ

သူတို့သည် ဆွလာတ်အစုအဝေးတွင် ပါဝင်၍ ရပ်ကြသောအခါ လူအများအားပြစား ရန် အလို့ငှာ ဆွလာတ်ကို အတိုင်းအတာအပြည့် ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုကြချေ။

(ဤနေရာ၌ كَسَالَىٰ ကုဆားလာ (ကုဆာလာ)၏အနက်မှာ-

(၁) လေးအတတ်ပညာ Archery ၏လေးပြိုင်ပွဲတွင် ပစ်မှတ်ထိရန်(ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ရန်) လေးတံကို လေးကြိုးတွင် အားပြုထားရှိပြီး ချိန် ကိုက်ပစ်လွှတ်ရသည်။ ဤသို့မဟုတ်ဘဲ လေးတံ နှင့်လေးကြိုးတို့က တစ်နေရာစီထားပြီး ပစ်လွှတ်ခြင်းမျိုးကို الكَسَلُ အလ်ကဆလ်ဟု ခေါ်၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ပစ်မှတ်ထိရန်(ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ရန်) လိုအပ်သည့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု လွဲမှားချွတ်ချော်နေခြင်းကို ဖော်ညွှန်းပြနေ၏။ လေးတံလည်းရှိ၏။ လေးကြိုးလည်းရှိ၏။ ယင်းနှစ်ခုစလုံး အပြန်အလှန် တွဲဖက် ပူးပေါင်းလက်တွဲ ညီညွတ်ခြင်းမရှိဘဲ ဖြစ်နေ ခြင်းကို ပြသ၏။

လက်တွေ့လုပ်စရာရှိသည် တို့ကို လိုအပ်

သည့် အတိုင်းအတာ အပြည့် လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိဘဲ လူတို့အားရုပ်ပြ သရုပ်ဆောင်ပြခြင်းဖြင့် လူတို့မြင်တွေ့ရုံလုပ်ပြခြင်း ဤသို့ ပြုခြင်းသည် ဟန်ဆောင်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ လှည့်ဖြားရှောင်တိမ်းခြင်း၊ အယောင်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်း كَسَالَانَ မှ الكسل (အများကိန်း كَسَالَى) ကုဆာလာ(ကိုဆာလာ)ဖြစ်ကတတ်ဆန်းလုပ်သူများ၊ နမော်နမဲ့ လုပ်သူများ၊ ပျင်းရိဖင့်နွဲ့သူများ၊ ရုပ်ပြကောင်းသူများ၊ လှည့်ဖြားသူများ၊ ရှောင်တိမ်းသူများ အယောင်ဆောင်များ စသည့် အနက်ဆောင်၏။ ထို့ကြောင့် ကုန်အာန် (၄:၁၄၂)တွင်-

(၁) အထက်ပါအနက် အဓိပ္ပာယ်ဆောင်သော သူတို့သည် ဆွလာတ်တည်ဆောက်ရန် ရပ်သောအခါ ပါဝင်ကြသည့် အထင်အရှား တွေ့မြင်ရပုံ အပြင်ပန်း (Appearance) အားဖြင့် တစ်ခုပြီး တစ်ခု လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက် ထရပ်ကိုင်ညွတ်၊ ပျပ်ဝပ်၊ ဦးချခြင်းအားလုံးပါဝင်၏။ ဤသို့ပြုခြင်းကြောင့် အကျိုးရလဒ်ဘာမျှ ဖြစ်မလာ။ လူ့မြင်ကွင်းတွင် အထင်အရှားမြင်တွေ့ရသော ရုပ်ပြမှုကောင်း၏။ အထင်အမြင် ကြီးစရာဖြစ်၏။ ချီးမွမ်း စရာဖြစ်၏။ သို့သော် ဤမျှပြုလုပ်ရုံဖြင့် ဆွလာတ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မဖြစ်ထွန်းလာ။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်း ဖြင့် စုပေါင်းလေ့ကျင့်ခြင်း၊ ညီညွတ်မှုပြု၏။ ကုန်အာန်၏ အဆုံးအမ လမ်းညွှန်ကို ကြားနာသိရှိခြင်းကို အမြဲထိတွေ့ ခွင့်ရပြီး ဤသို့ပြုပြီးနောက် မိမိတို့၏ တစ်နေ့ တာလုပ်ရပ်လက်တွေ့ဘဝတွင် အလ္လာဟ် အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို တစ်ထပ်တစ်သားတည်း လိုက်နာဆောင်ရွက် နေရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသည် ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် အစစ်အမှန် ဖြစ်၏။ ယခုမူကား ယင်းပန်းတိုင်ပျောက်နေပြီး သာ

မန်အလေ့အကျင့် ထိုင်ထလေ့ကျင့် နည်းနာများကို လိုက်လုပ်နေခြင်းများသည် အဓိကပဓာန ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်နေလေသည်ကို မသိရှာသူ မိမိကိုယ်ကို အများအထင်ကြီး အမြင်ကြီးအောင် လှည့်ဖြား ဟန်ဆောင် အယောင်ဆောင်နေသူကို 'ကိုဆာလာ' كَسَالِي ဟုခေါ်၏။

They adopt two-faced tactics towards Allah's system and delude themselves into thinking that they are deceiving Allah. In fact, they are deceiving themselves. When they join the assembly of salat they do so grudgingly. They ignore the purpose of salat paying attention to its formal aspect in order to be seen by others (The Qur'an 4:142)

IX. (၂၀)အလ္လာဟ်ကို စေတနာမွန် ကြွေးမြီတစ်ရပ်ချေးရာမှာ ကုန်အာန် နှင့်ဆွလာတ်က ရှေ့တန်းကပါ။

ကုန်အာန်(၇၃:၂၀)တွင်-

...فَأَقْرَهُوْا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ...

၁။ ကျမ်းမြတ်ကုန်အာန်ကို ဖတ်ရွတ်လေ့လာ ဆည်းပူးမှုကို (နေ့စဉ် အထူးသဖြင့် ညစဉ် (၇၃:၂-၄)တစ်နိုင်တစ်နိုင် ဖြည်းဖြည်းချင်း ဖတ်ရွတ်လေ့လာ ဆည်းပူးပါ။

၂။ ဆွလာတ်တည်ဆောက်နိုင်ရေး(ဝါ) ကုန်အာန်ပါ အလ္လာဟ်ဥပဒေများကို လူတို့ ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးရေး။

၃။ الزكوة လူသားအားလုံးဘဝရှင်သန် ထက်မြက် ဖူးပွင့်ဝေဆာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးအတွက်ဖြစ်သည်။ (ဤသို့ပြုခြင်းသည်)

၄။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်အား စေတနာမွန်ဖြင့် ကြွေးမြီတစ်ရပ် ချေးငှားခြင်း (နှင့်အလားတူ၏)။

၅။ (ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့်) မိမိတို့၏ (နတ်ဖိစ်)

ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေးမြင့်မား ဖွံ့ဖြိုးနိုင်ရန် လုပ်ရပ်ကောင်းတစ်ရပ် လုပ်လိုက်လေတိုင်း ယင်း၏ အကျိုးဆက်မှ အလ္လာဟ်၏လုပ်ရပ်တိုင်း အတွက် ရလဒ်တုံ့ပြန်ရရှိစေရေး ဥပဒေအရ ကောင်းကျိုးကို ပြန်တွေ့ရသည့်အချိန်တွင် အဆများစွာသာလွန် ကြီးမားသော အကျိုးဆက်အဖြစ်တွေ့ရမည်။

၆။ သင်တို့၏ဘဝ လုံခြုံဘေးကင်းရေးအတွက် လည်း အလ္လာဟ်၏စနစ်အားဖြင့်သာရယူကြပါ။
၇။ ဧကန်အမှန်ပင် အလ္လာဟ်၏စနစ်တွင် လူတို့၏ ဘဝလုံခြုံရေး غُفُورٌနှင့် ဘဝပြည့်စုံမှုလုံရေး رَحِيمٌ အတွက် အစီအမံနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များရှိပြီးဖြစ်သည်။

Set up the Quranic programme as much of it as is easy for you, them establish the Quranic social order and provide nourishment for every body for the development of their personalities, and it is like a goodly loan to offer to Allah. And what ever of you send on beforehand for yourselves, you will find it with Allah- that is best and greatest in reward. Seek protection of Allah.Of course, Allah is protector and nourisher. (The Quran 73:20)

IX .(၂၁)ဆွလာတ်တည်ဆောက်မှုဖြင့်သာ လူသား၏ရပ်ပိုင်းနှင့် နာမ်ပိုင်းပြည့်စုံစွာ ဖူးပွင့်ဝေဆာအောင်ကြောင်းဖြာမည်။

قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّىٰ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ

၈၇:၁၄-၁၅

၁။ လူသား၏ရပ်ပိုင်းသာမက နာမ်ပိုင်းဖြစ်သော မိမိ၏ နတ်ဖိစ် (ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး)ပါ ရှင်သန်မြင့်မား ဖွံ့ဖြိုးဝေဆာ အောင်ကြောင်းဖြာမည် (နည်းလမ်းမှာ)

ပင်ဖြစ်သည်။

IX .(၂၄)ဘဝတလျှောက် အကူအညီ အပြည့်အဝရရှိရေး

ကုန်အာန်(၂:၄၅)နှင့် (၂:၁၅၃)အာယတ်တို့တွင် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အပြည့်အဝ အကူအညီရရှိရေးကို ဖော်ညွှန်းပြသထား၏။

(၂:၄၅)

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

(၂:၁၅၃)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ مَعَ الصَّابِرِينَ

အထက်ပါ အာယတ်နှစ်ခုလုံးတွင် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး မရှိမဖြစ် ထာဝရလိုအပ်မည့် အကူအညီ အစောင့်အမရရှိရေးအတွက် (၁) ဆွခပ်ကြံ့ခိုင်မှု၊ ဇွဲလုံ့လကို ကျင့်သုံးခြင်း (၂) ဆွလာတ်-အလ္လာဟ်ဥပဒေကို ထက်ကြပ်မကွာ လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်း တို့ကို အတူဆောင်ရွက်နေရမည်ဖြစ်သည်။

You adhere to the Salat with steadfastness and courage. First do not lose your steadfastness or courage of conviction. This way, you will be greatly strengthened.

ဆွလာတ်သည် စိတ်နှလုံး အတွင်းမှ အလ္လာဟ်အား နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း စွဲယူယုံကြည်မှု မရှိသူတို့အဖို့ ကျင့်သုံးလိုက်နာရေး၌ အလွန်အခက်အခဲရှိနိုင်၏။

စိတ်နှလုံးကြံ့ခိုင်၍ ဇွဲလုံ့လရှိသူသည် အလ္လာဟ်၏ရင်းနှီးချစ်ကြည်မှု၊ လက်တွဲမှုကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်၏။

X. LIFE SERVICE BECAME LIP-SERVICE HOW? AND WHY?

တစ်သက်တာလုပ်စရာများကို နှုတ်ခမ်း

များလှုပ်ရုံဖြင့်ပြီးစေခဲ့၏။ အဘယ်သို့နည်း၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

صَلَّى عَلَيْهِ

صَلَّى စာလုံး(Verb)နှင့် ဝိဘတ် (Preposition) عَلَى တွဲ၍သုံးနှုန်းထားလျှင် အနက်အဓိပ္ပာယ်များမှာ-

- (၁) ရိုသေ၊ လေးမြတ်၊ လေးစားမှုပြုခြင်း
- (၂) ဆုမွန်တောင်းဆိုခြင်း၊ ကောင်းချီးမင်္ဂလာပို့သခြင်း၊ မွန်မြတ်သော စိတ်စေတနာများထားခြင်း
- (၃) စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ အားပေး ချီးမြှောက်ခြင်း၊ စိတ်နေစိတ်ထား မြင့်မားစေခြင်း
- (၄) တိုးတက်မြှင့်မားစေခြင်း၊ တန်ဖိုးထားခြင်း၊ အထွတ်အထိပ် ပြုထားခြင်း
- (၅) ရှင်သန်ထက်မြက် နိုးကြားမှုပြုခြင်း
- (၆) ယိုယွင်းပျက်စီးခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးစေခြင်း စသည့်အနက်အဓိပ္ပာယ် ဆောင်၏။ (ရာဂိဘ်)

صَلَّى عَلَيْهِ(Salla Alaihe) According to Raghib its meaning is to respect, to encourage, to appreciate, to applaud, to grow, to nourish, to stop him getting decayed, ruined, disordered.

မုစ်လင်မ်အားလုံး အကြိမ်ပေါင်းမရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် ဘာသာရေး အခမ်းအနားများတွင် ကြားနာဘူးသည့် ကုန်အာန်အာယတ်(၃၃:၅၆)မှာ-

أَمْ يَدْعُونَ إِلَى مَوَدَّةِ اللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ يُسْأَلُونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا

ကေန်အမှန် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏ မလာအိကဟ်၊ ကောင်းကင်တမန်များသည် နဗီ

ص ل و (ی)

တမန်တော်မြတ်အပေါ်ဝယ် ဒရူးဒ်ကောင်းချီး
မင်္ဂလာပို့သကြသည်။ အို-မုအ်မင်အပေါင်းတို့
သင်တို့သည်လည်း တမန်တော်မြတ်အပေါ်ဝယ်
ဒရူးဒ်ကောင်းချီးမင်္ဂလာပို့သခြင်းကိုလည်းကောင်း
များစွာ 'ဆလာမ်' ပို့သခြင်းကိုလည်းကောင်း
ပြုကြလေကုန်။

မြန်မာဘာသာပြန် ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ပို့သ
ခြင်းဟူသော အသုံးအနှုံးသည် မြန်မာ့မွတ်စလင်
များ အသိုင်းအဝိုင်းတွင်ပင် အသုံးမများချေ။
ဒရူးဒ်ရုရီးဖ်ဖတ်ခြင်းဟု အသုံးများ၏။

نماز ဒရူးဒ်ဟူသောစကားလုံးသည်
ဟူသောစကားလုံးကဲ့သို့ပင် ရှေးဟောင်းဖါရစ်
ဘာသာ စကားဖြစ်သော(ပဲဟ်လဝီ **هلوى** စာ
စကား) ဖြစ်သည်။ ရှေးအီရန်နိုင်ငံ၏ မဂျူစီ
သာသနာ(ဖာရစ်ဟုလည်းခေါ်ကြသည်) စကား
လုံးများဖြစ်ကြသည်။

နမာဇ် نمازသည် ယင်းမဂျူစီ ဘာသာဝင်
တို့၏ မီးကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပူဇော်မှုပြုခြင်း
အတွက်သုံး၍ **درو** ၏အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ
ဆုပန်ကြားခြင်း အတွက်သုံး၏။

ဖာရစ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုသော 'ကုရ်အာန်
ဘာသာပြန်တွင် အရဗီဘာသာဖြင့်ရှိသည့်
الصلاة ကိုဖာရစ်ဘာသာဖြင့် نمازဟူ၍ လည်း
ကောင်း صلواتကို **درو** ဒရူးဒ်ဟုလည်းကောင်း
ဘာသာပြန်ခဲ့ရာမှ အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂ
လားဒေ့ရှ်၊ မြန်မာပြည်ရှိ မွတ်စလင်မ်တို့သည်
ထိုအချိန်မှစ၍ نماز နမာဇ်ဖတ်ခြင်းကို ယခုထိ
တိုင်သုံးစွဲနေကြတော့သည်။

درو ဒရူးဒ်ရုရီးဖ်ဖတ်ခြင်းသည် အရဗီပြင်ပ
ကမ္ဘာသို့ တိုက်ရိုက်ရောက်ရှိပြီး အတိုင်းအတာ
မဲ့ အသုံးတွင်ကျယ်ခဲ့သည်။ မူရင်း **صلوة**
ဆွလာသ်နှင့် အများကိန်း **صلوات** ဆွလာဝါသ်

ပျောက်ခဲ့၏။ မူရင်းဝေါဟာရသာ(ငြ)ပုဒ်ဖွဲ့

၏ဆိုလိုရင်းအနှစ်သာရ သဘောတရားပါ လုံးဝ
ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့၏။

လူသားတို့၏အတွေးအခေါ် ရှင်သန်ထက်
မြက်နေဖို့ရန် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် ရည်ရွယ်ထား
သောဝေါဟာရနှင့် ယင်းတို့၏အနှစ်သာရသည်
ပျောက်ကွယ်ခြင်းမလှ ပျောက်ကွယ်ရတော့၏။
ဤဝေါဟာရနှင့် ယင်းတို့၏အနှစ်သာရကို
သိရှိပြီး လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသည်
မည်သည့်လူသားမျိုးနွယ်ပင်ဖြစ်စေ လူသားတို့
အနက် နီးကြားရှင်သန်ထက်မြက်သည့် အသိ
နုလုံးသား ပိုင်ရှင်များဖြစ်လာရမည့်အစား နံနဲ
နေ့ကွေး၊ ထုံထိုင်းနေကြရုံသာမက အခြားသူတို့
အတွက်ပါ နမူနာကောင်းဖြစ်ရမည့်အစား နမူနာ
ကောင်းဖြစ်မလာကြပါ။

နမာဇ်ဖြစ်သွားသော ဆွလာတ်မှာ-

အလ္လာဟ်၏ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေများကို
ထက်ကြပ်မကွာ ရာသက်ပန် နေရာမရွေး၊
အချိန်မရွေး၊ ကျင့်သုံးသည့်ဘဝ၏ အရင်းအမြစ်
အရည် အသွေးတစ်ရပ်ဖြစ်ရမည့်အစား အခြား
အခြားသော ဘာသာသာသနာများမှာကဲ့သို့
ဝတ်ပြု၊ ကိုးကွယ်၊ ဆည်းကပ်၊ ပူဇော်ပသသည့်
အထူးအထွေ ပုံကြီးချဲ့ကားပြီး အနစ်ပုံပြုပြင်
ထားသော ကျင့်စဉ်ကျင့်ဝတ် (Ritual) တစ်ရပ်
၏ ဘောင်အတွင်းသို့ရောက်ရှိသွား၏။

صلوات ကိုဒရူးဒ်ဖတ်ခြင်းဟု ပြန်ဆိုထား
ပြီး အချိန်ကာလအလိုက်၊ နေရာဌာနအလိုက်၊
အခေါက်ရေအလိုက် နည်းနာပေါင်း၊ အသွင်
ညွှန်ပေါင်း ထောင်သောင်းမကဖြင့် ပုံကြီးချဲ့
ထားပြီး စာကြည့်တိုက်ပေါင်းများစွာ တည်
ထောင်၍ရသော စာအုပ်ကြီး စာအုပ်ငယ်
စာစောင် အရွယ်အစား ဆိုက်စုံရရှိနိုင်၏။ အကျိုး
ကျေးဇူးအမျိုးမျိုး ရရှိနိုင်ကြောင်းဖော်ပြထား၏။

အဖတ်သက်သက်ပြုခြင်းသည် ဘဝတစ်သက် တာ လုပ်စရာအားလုံး၏နေရာတွင် အစားထိုး ဝင်ရောက်ယူထား၏။

တစ်သက်တာ လုပ်စရာ လုပ်ရပ်များကို နှုတ်ခမ်းဖျား လှုပ်ရုံဖြင့်ပြီးစေခဲ့၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ Life Service became lip service. HOW & WHY?

ဒရူးဒ်ဖတ်ရွတ်ပုံဖတ်ရွတ်နည်း အထွေထွေ အကျိုးကျေးဇူး အမျိုးမျိုးပွားများစုပေါင်းပြီး အဆင့်မြင့်လျှို့ဝှက်သိပ်သည်းသော တီးတိုး ပညာရပ်တစ်ရပ်အဖြစ် ပြောင်းလဲလာခဲ့ရာမှ **علم باطنى وعلم لدنى** အတွင်းလမ်းပညာရပ်ကြီး၊ အတွင်းလမ်းကျင့်စဉ်၊ အတွင်းလမ်းဖြင့် အလ္လာဟ်ထံ ချဉ်းကပ်နည်းအသွင်သို့ ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ အများစုမှာ သူတစ်ပါးဖတ်ရွတ်ကြသဖြင့် လိုက်၍ဖတ်ကြ၏။ ဖတ်ရုံဖြင့် ကြီးမားသော 'ဖဇီလတ်၊ ဘရ်ကတ်' အကျိုးကျေးဇူး ကုသိုလ်ဆင်းပါး၊ ဘရ်ကတ်မင်္ဂလာများရရှိသည် ဟု မက်လုံးပေးထားသဖြင့် အကျိုးအကြောင်း ဘာမျှစဉ်းစားနိုင်တော့ဘဲ ရေလိုက်ငါးလိုက် လိုက်စားသူကများနေ၏။ ကုရ်အာန်က တမန်တော်မြတ်အပေါ် **صَلُّوا عَلَيَّ** ဆွလ္လာအလိုင်းဟိ 'ဟု လမ်းညွှန် ချက်၏သဘောတရား ဆိုလိုရင်းကို ပြောဆိုတင်ပြလာလျှင် ပြောသူ၏အပြစ်မှာ အလွန်ကြီးမားကြောင်း အီမာန်ပျက်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း တုံ့ပြန်ပြောဆိုကြမည်မှာမလွဲကေန်ပင်ဖြစ်မည်။ ရှိင်တွာန်မကောင်းဆိုးဝါး၊ အမြန်တောင်ဘာဖတ်ရမည်။ ဟု ဝိုင်းဝန်းဖတ္တဝါထုတ်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို လေ့လာဆည်းပူး သုတေသနပြုရင်း မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကျင့်သုံးဆောက် တည်ဖြန့်ချိလိုသူ တစ်ဦး

အဖို့ **لَوْجِهَ اللَّهِ** အရှင်မြတ်၏ပြသသည့် စနစ်မှန်ကို ဖော်ထုတ်ရမည့်တာဝန်ရှိသည်ဟု မှတ်ယူပါ၏။ မိမိ၏တာဝန်ပျက်ကွက်မှုကြောင့် ကြီးမားသော အပြစ်ရှိမည်ဖြစ်ရာ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်သည် မိမိအားယင်းအပြစ်မှ ကင်းဝေးစေရန် စောင့်ရှောက်တော်မူပါ။

လေ့လာဆည်းပူးတင်ပြသူ ယုံကြည်ထားသည့်အချက်မှာကုရ်အာန်ကိုမည်သည့် ဘာသာစကားဖြင့်မှ ပြီးပြည့်စုံစွာဘာသာပြန်ဆို၍ မဖြစ်နိုင်ပါ။ လူတိုင်းမိမိ၏ အစွမ်းအစ၊ ဉာဏ်ပညာ၊ အသိအမြင်၊ ဆင်ခြင်တုံတရား၊ လေ့လာမှုအားဖြင့် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်၏။ မိမိသဘောပေါက်မှုကို ကုရ်အာန်၏ သတ်မှတ်ပေးသည့် စည်းမျဉ်းဘောင်အတွင်းမှ ဆိုလိုရင်းသဘောကို ဖော်ပြနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကုရ်အာန်ပါ ဝေါဟာရများ၏ ကျယ်ပြော နက်နဲမှုရှိခြင်း သီးခြားထူးခြားမှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် မည်သည့်စကား တစ်လုံးနှစ်လုံး ဖြင့်ယှဉ်တွဲ အစားထိုး ဘာသာပြန်ဆို၍ မရပါ။ ဤသို့ စကားလုံးဝေါဟာရခြင်း ဖလှယ်၍ အစားထိုးပြန်ဆိုလျှင် မူရင်းကုရ်အာန်၏ သဘောတရားနှင့် ဝေးကွာခြင်းမလှ ဝေးကွာသွားနိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆွလာသ်ကို နမာဇ်ဟု ဘာသာပြန်ဆိုလိုက်ခြင်းကြောင့် ကုရ်အာန်ကပြောသော ဆွလာသ်၏သဘောတရားဆိုလိုရင်းမှာ ဝေးကွာရာသို့ ရောက်ရှိ သွားရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်က ထပ်ခါထပ်ခါ တစ်ကျော့ပြီး တစ်ကျော့နေရာပေါင်းများစွာတွင် အခါခါ ဖော်ပြ၍ ရှင်းလင်း ထားပုံအားလုံးကို စုပေါင်းလေ့လာခြင်း **تصريف الآيات** ဖြင့်သာ သက်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရ၏ ဆိုလိုရင်းအနက်အဓိပ္ပာယ်၊ အတိုင်းအတာ၊

အဆင့်ဆင့်ကို ခြုံငုံ၊ ဝန်ရုံ၊ ထိုးဖောက်သိမြင်၊ နားလည်သဘောပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ယခုဆက်လက်ပြီး ကုရ်အာန်(၃၃:၅၆)

اِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ يَصَلُّونَ عَلٰى النَّبِيِّ

ကို အကြိမ်ပေါင်း များစွာကြားဖူးမည်။ သို့သော် ယခု ဤအာယတ်နှင့် သိပ်မဝေးကွာသည့် အခြားအာယတ်ကိုမူကား ကြားဖူးစရာ အကြောင်း သိပ်မရှိပါ။ ယင်းမှာ-(၃၃:၄၃)

وَالَّذِي يَصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ

الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ رَحِيْمًا

အများဘာသာပြန်တို့တွင် -

အရှင်မြတ်နှင့် အရှင်မြတ်၏ မလာအိကဟ် ကောင်းကင်တမန်များသည် အသင်တို့အပေါ်သို့ ကောင်းချီးမင်္ဂလာပို့လျက်ရှိသည်။ (ဤသို့ပို့တော် မူခြင်းမှာ အရှင်မြတ်သည် သင်တို့အား အမှောင် ထုများမှ အလင်းသို့ထွက်စေအံ့သောငှာဖြစ်၏ အရှင်မြတ်သည် သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့အပေါ် အလွန်တရာ ကြင်နာတော်မူသောအရှင်မြတ် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အာယတ်နှစ်ခုစလုံးသည် ဆူရာ (၃၃)၊ မဟာမိတ်များကဏ္ဍ တစ်ခုတည်းတွင် ကြား၌ အာယတ်(၁၃)ခုသာ ကွာဝေး၏။ ယင်း (၃၃:၄၃)ကိုထပ်မံ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် (အများ ဘာသာပြန်မှာ)

هُوَ الَّذِي يَصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ

اِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ يَصَلُّونَ عَلٰى النَّبِيِّ

(၁) အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏မလာအိ ကဟ်များသည် မုအ်မင်န်တို့အပေါ်ဝယ် ဆွ လာဝါးသ် ပို့သလျက်ရှိနေကြကုန်သည်။

(၂)အမှန်တကယ် အလ္လာဟ်နှင့်အလ္လာဟ်၏ မလာအိ ကဟ် တို့သည် နဗီတမန်တော် အပေါ်ဝယ် ဆွလဝါးသ် ပို့လျက်ရှိကြကုန်သည်။

အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏မလာအိကဟ်တို့ သည် (၁)(၃၃:၄၃)တွင် မုအ်မင်န်တို့အပေါ် ဆွလဝါသ်ပြုလျက်ရှိပြီး၊ (၂)(၃၃:၅၆)တွင် နဗီ တမန်တော်အပေါ်ဝယ် ဆွလဝါးသ်ပို့လျက်ရှိ ကြသည်။

ပထမအာယတ်ဖြစ်သော (၃၃:၄၃)တွင် မုအ် မင်န်တို့အား ظُلمَاتُ အမှောင်ထုမှထုတ်ပြီး نور အလင်းသို့ ဝင်ရောက်စေရန် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏ မလာအိကဟ်တို့သည် صلى على အလုပ်ကိုလုပ်နေကြသည်။

ظلمت အမှိုက်မှောင်များမှ نور အလင်း ရောင်သို့ပို့ဆောင်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် ဆိုလို ရင်းကား အဘယ်နည်း။

ဤရည်ရွယ်ချက်၊ ဆိုလိုရင်းကို သိရှိ နားလည်သဘောပေါက်ရန် အလားတူ အသုံး အနှုန်းများရှိ ကုရ်အာန် (၁၄:၅)ကို လေ့လာ ကြည့်ကြပါစို့။

وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسٰى بِآيَاتِنَا اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ

مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّوْرِ

I've sent Moses with our Laws to bring forth his people from darkness into light.

ငါအရှင်သည် ငါ၏ဥပဒေများဖြင့် မူဆာ ၏အား သူ၏အမျိုးသားများထံသို့ စေလွှတ်ခဲ့ ရသောရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှိုက်မှောင်များမှ အလင်းရောင်သို့ ခေါ်ယူသွားရန်ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်အခါက အစ္စရာအီလီမျိုးနွယ်များ သည် အီဂျစ်နိုင်ငံဆိုးညစ်သော ဖိရ်အောင်န် ဘုရင်၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ကျေးကျွန်ခံ နေရခြင်းတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်များမှ လွတ်မြောက်စေခြင်းကို ظُلمت မှ نور သို့ဟု သုံးထား၏။ အစ္စရာအီလီမျိုးနွယ်တို့၏ အဖိနှိပ်ခံ၊ အုပ်ချုပ်ခံ၊ အညှင်းပမ်းနှိပ်စက်ခံနေရခြင်း အမျိုး

မျိုးကို အလ္လာဟ်က ကုရ်အာန်တွင် ظلمات အမိုက်မောင်များဟု သတ်မှတ်သုံးနှုန်းထား၏။ ဤအခြေအနေဆိုးများက လွတ်မြောက်ပြီး မိမိတို့ကံကြမ္မာကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အလ္လာဟ်ပြ နည်းလမ်းများအတိုင်း လွတ်လပ်စွာရွေးချယ် ဖန်တီးနိုင်ခွင့်ကို ကုရ်အာန်တွင် အလ္လာဟ်က النور အလင်းရောင်ဟု သတ်မှတ်ပြီး ယင်း အလင်းရောင်သို့ အရောက် မိမိအမျိုးသားများ ကို ခေါ်ထုတ်လာနိုင်ရန် တမန်တော်မူစာ(အ) အား နည်းလမ်း၊ စည်းကမ်း၊ ဥပဒေသများဖြင့် ပေးပို့ခဲ့၏။

အဆိုပါတစ်ခုတည်းသော ဆူရာ၏(၁၄:၁) တွင်-

كِتَابًا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

အို-တမန်တော်၊ ဤကျမ်းစာကို သင်၏ထံ ငါအရှင်ထုတ်ပြန်ပို့ချရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ လူသားတို့အား အမိုက်အမောင်များမှ အလင်း ရောင်ဆီသို့ ခေါ်ဆောင်သွားရန်ဖြစ်သည်။

အလားတူပင် (၂:၂၅၇)တွင်-

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

အီမာန်သက်ဝင် ယုံကြည်သူတို့၏ **ولى** အဆွေခင်ပွန်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တော် မူသောအလ္လာဟ်သည် သူတို့အားအမိုက်မောင် များမှ အလင်းရောင်သို့ ခေါ်ဆောင်တော်မူ၏။

အထက်မျိုးတူအာယတ်များကို ကောင်းစွာ လေ့လာပြီးပါက တဖန်ပြန်၍ အာယတ်(၃၃:၄၃) ၏ ဆိုလိုသည့်သဘောကို ထပ်မံကြည့်ကြပါစို့။

هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ

အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏ မလာအီကာဟ် တို့သည် **يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ** အလုပ်ကို ပြုလုပ်ကြခြင်း

ဖြင့် (၁) သင် မုအ်မင်တို့သည် ရှိရှိသမျှ ဖိနှိပ်ချုပ် ချယ်၊ ကျွန်ပြုခြင်းခံရမှုတို့မှ ကင်းလွတ်ရေး (၂) မိမိတို့၏ယုံကြည်မှုနှင့် လွတ်လပ်မှုတို့ဖြင့် လွတ်လပ်သော လူ့ဘဝကို တည်ဆောက်နိုင် ခြင်းတို့ ရရှိရန်ဖြစ်သည်။

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ လမ်းညွှန်မှုပြုထား သော နှောင်ကြိုးကင်းမဲ့သည့် လူ့ဘဝတွင် မည်သူတစ်ဦးမျှ အခြားမည်သူတစ်ဦးပေါ် မည် သည့်ဩဇာ အာဏာမျှမသုံးရ။ လူတိုင်းတစ်ဖက် သား၏ အမှီအခိုအားကိုးအားထားမှုမှ ကင်းရှင်း သော၊ လွတ်လပ်သည့် လူ့ဘဝကိုတည်ဆောက် နိုင်ရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဤစနစ်ဖြင့် လူမှု လူ့ ဘောင်တည်ဆောက်ကြသူ တို့သာလျှင် ‘အလ္လာဟ်၏ အကူအညီ’ကို ရရှိမည်ဖြစ် ကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၄:၅)တွင် လမ်းညွှန်ထား ၏။

۱ - يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ
وَيُنَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ۚ

အလ္လာဟ်စနစ်၏ မှန်ကန်မှုကို ယုံကြည်သူ တို့၊ အလ္လာဟ်ပြစနစ်ဇယားနှင့်အညီ လူ့ဘဝ တည်ဆောက်ရေးတွင် သင်တို့ကိုယ်တိုင် ပါဝင် ကူညီယိုင်းပင်းကြပါလျှင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် သည်လည်း သင်တို့အား ကူညီယိုင်းပင်းတော် မူမည်။ (အလ္လာဟ်အကူအညီဆိုရာတွင်) သင်တို့ ၏ ခိုင်ခံ့သော ရပ်တည်နိုင်စွမ်း(ဝါ)ခြေကုပ်များ ကို တောင့်တင်းစေမည်။

အလားတူပင် ကုရ်အာန်(၃၀:၄၅)တွင်-

كَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرَ الْمُؤْمِنِينَ

မုအ်မင်တို့အား ကူညီရိုင်းပင်းမှုပြုရေးသည် ငါအရှင် တာဝန်ယူထားသောကြောင်းတစ်ရပ် ပင်ဖြစ်သည်။

မုအ်မင်တို့၏ လူမှုဘဝကြီးတစ်ခုလုံးကို မလာအိကတ်သဘာဝလောကတစ်ခုလုံးရှိ အင်အားစွမ်းပကား Natural forces တို့ အဖက်ဖက်မှ ပါဝင်ပံ့ပိုးဖြည့်ဆည်းပေးမှုဖြင့် အကောင်အထည်ပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်(ك ل ا အက္ခရာစဉ်ကို လေ့လာပါ)

အထက်ပါ အာယတ်(၃၃:၄၃)ကို (၃၃:၄၁)မှ အစပြုလေ့လာရသော်

بَايِهَاتِ الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا وَاللَّهُ ذَكْرًا كَثِيرًا

အလ္လာဟ်စုနစ်၏ မှန်ကန်မှုပေါ် ယုံကြည်ထားကြသူတို့---

အလ္လာဟ်၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင် နှလုံးသွင်း ဦးထိပ်ပန်ဆင်လိုက်နာကျင့်သုံးပြီး တစ်လောကလုံးသို့လည်း အလ္လာဟ်၏ စုနစ်ကို အသိပေးဖြန့်ချိကြေညာလော့။

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

ယင်း(အလ္လာဟ်ပြဋ္ဌာန်းချက်ဥပဒေသ)ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေးတွင် နေ့ည မနားမနေ၊ စဉ်ဆက်မပြတ်၊ အင်ပြည့်အားပြည့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေပါ။

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيخْرَجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏မလာအိကတ်တို့သည် သင်မုအ်မင်များအား ကူညီယိုင်းပင်းမှုအပြည့်အဝပေးပြီး သင်တို့၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ထင်ရှားပေါ်ပေါက်လာမည့် အချိန်ကာလတွင် သင်တို့၏ အကျိုးကျေးဇူးများ ပျက်စီးယိုယွင်းမည်မဟုတ်။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး အမိုက်အမှောင်များမှ ကင်းဝေးပြီး လင်းဝင်းတောက်ပလျက်ရှိမည့် အရည်အသွေးများလည်း ပြည့်စုံလင်ဖွံ့ဖြိုးလာမည်။

ဆက်လက်၍ ကုရ်အာန် (၃၃:၅၆)ကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရလျှင်-

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

နဗီတမန်တော် အပေါ် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏ မလာအိကတ်တို့က ကူညီယိုင်းပင်းနေကြကုန်၏။ ဤသဘောကို ကုရ်အာန်(၄၈:၃) တွင် တွေ့ရ၏။

وَيَنْصُرُكَ اللَّهُ نَصْرًا عَظِيمًا

နိုင်နင်းအောင်မြင်မည့် အကူအညီကို အလ္လာဟ်သည် သင်တမန်တော်အား ချီးမြှင့်တော်မူနေမည်။

အလားတူ ရဆူလ်များနှင့် မုအ်မင်အစုအဝေး အားလုံးကိုလည်း အမှန်တကယ်ပင် ဤလောက၌ပင် ကူညီယိုင်းပင်းမည့်အကြောင်း ကုရ်အာန် (၄၀:၅၁)တွင်-

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

အမှန်တကယ်ပင် ငါအရှင်မြတ်၏ ရဆူလ်များနှင့် မုအ်မင်အစုအဝေးတစ်ခုလုံးကို ဤလောကသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး ကူညီယိုင်းပင်းနေမည်။

ကုရ်အာန် (၃၃:၅၆)တွင်-

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ

နဗီတမန်တော်သည် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏ မလာအိကတ်တို့က ကူညီယိုင်းပင်းမှုကို အမှန်ပင်ရရှိနေမည်။

ဒီထက်မကပင် ကုရ်အာန် (၈:၆၄)တွင် အလ္လာဟ်အကူအညီအပြင် မုအ်မင်များ၏ အကူအညီပါ သင်တမန်တော်အတွက် လုံလောက်သည်ဟု ပြောထားပုံမှာ-

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

အို နဗီတမန်တော်၊ အလ္လာဟ်၏အကူအညီ

နှင့် သင့်အား ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာသူ မုအ်မင် များ၏ အကူအညီသည် သင်နဗီတမန်တော်အဖို့ လုံလောက်သည်။ (အမှတ်-၁)

ဤအာယတ်(၈:၆၄)သည် သာမန်ရိုးရိုးသား သား မစဉ်းစားမဆင်ခြင်သူတို့အဖို့ အလွယ် တကူနှင့် လက်ခံဖို့ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။(အကြောင်း က ရှေးခေတ်ကုရ်အာန် ဘာသာပြန်ဆိုသူများ ကလည်း ဤအာယတ်ကို ဘာသာပြန်ဆိုရာ တွင်-

အို နဗီတမန်တော်၊ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ အကူအညီသည် သင်တမန်တော်နှင့် သင်၏ နောက်လိုက်မုအ်မင်တို့အဖို့ လုံလောက်သည် ဟု ဘာသာပြန်ကြသည်။ (အမှတ်-၂)

အမှတ်(၁)နှင့် (၂)တို့တွင် မည်သည့် ဘာသာပြန်ကအမှန်ဖြစ်မည်နည်း။ စာရှုသူကျေး ဇူးပြု၍ (၈:၆၂)အာယတ်ကို ကိုယ်တိုင်လေ့လာ ကြည့်ပါက အမှတ်(၁)အနက်အဓိပ္ပာယ် မှန် ကြောင်းတွေ့ရှိရမည်။ အရေးကြီးအကြောင်း တစ်ရပ်မှာ ကုရ်အာန်ရှိ အာယတ်(အချို့)တို့ကို အခြားအာယတ်များဖြင့် အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆို နည်းပင်ဖြစ်သည်။ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်က ကုရ်အာန်(၇၅:၁၉)တွင်

اٰلِ عٰلِيْنَا بَيِّنٰتِهٖ

၎င်း(ကုရ်အာန်)၏ (بَيِّنٰتِهٖ)ရှင်းလင်းဖွင့်ဆို၊ အနက်ကောက်ယူခြင်းကို ငါအရှင်မြတ်အမှန်ပင် တာဝန်ယူထားပြီးဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန်ကို ကုရ်အာန်ကပင် ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းပါသည် **القرآن يفسر بعضه ببعض** ဟု ကုရ်အာန်သုတေသီများ သဘောပေါက် ထားကြကုန်၏။

The first and foremost tafsir or commentry of the Qur'an is the Qur'an

itself, one part of which helps to eluci- date others.

အထက်ဖော်ပြပါ ကုရ်အာန်(၃၃:၅၆)(၈:၆၄) တို့အားလုံးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလိုက်လျှင်

အလ္လာဟ်၏ နဗီ၊ ရဆူလ်တမန်တော်၏ လူမှုဘဝတည်ဆောက်ရေးနှင့် တည်တံ့ရေးတွင် အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ မလာအီကဟ်နှင့် မုအ် မင်တို့၏ အသီးသီးအသကအသက ပါဝင်လုပ် ဆောင်မှုတည်းဟူသောအကူအညီလိုအပ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် (၃၃:၅၆)၏ နောက်ပိုင်းတွင် **يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا صَلُّوْا عَلَيْهِ**

အို မုအ်မင်အပေါင်းတို့ (အလ္လာဟ်နှင့် တမန် တော်တို့၏ စနစ်တိုးမြှင့်ရေးအတွက်) သင်တို့ အားလုံး နဗီတမန်တော်ကို ကူညီယိုင်းပင်းကြ ကုန်ဟု ဆိုလိုရင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤဆိုလိုရင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်မျိုးကိုပင် ကုရ်အာန်(၄၈:၉)တွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းလမ်းညွှန်ထား၏။

وَعَزَّوْهُ وَتَوَثَّرُوْهُ

သင်တို့သည် တမန်တော်အား ကူညီယိုင်း ပင်းကြကုန်၊ ရိုသေလေးစားမြတ်နိုးကြကုန်။ ဆက်လက်၍ (၃၃:၅၆)၏ အဆုံးတွင်-

صَلُّوْا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوْا تَسْلِيْمًا

သင်တို့တမန်တော်အား ကူညီယိုင်းပင်းကြ (ကူညီယိုင်းပင်းခြင်းဆိုရာတွင်) တမန်တော်အား ထိုက်ထိုက်တန်တန် ဖဝါးခြေထပ်လိုက်နာကြ ကုန်။ ဤအာယတ်ကို ထပ်ဆင့်ရှင်းလင်းထား သော နောက်ထပ်အာယတ်တစ်ခုကို ကုရ်အာန် (၇:၁၅၇)တွင် ပိုမိုရှင်းလင်းစွာတွေ့နိုင်သေး သည်။

وَعَزَّوْهُ وَنَصْرُوْهُ وَاتَّبِعُوْا النُّوْرَ الَّذِيْ اُنزِلَ مَعَهُ ۗ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ

မုအ်မင်သက်ဝင်ယုံကြည်သူတို့သည် တမန်

တော်အားထောက်ခံအားပေးကြကုန်သည်။ တမန်တော်မြတ် ﷺ အား ထောက်ခံကူညီ ယိုင်းပင်းခြင်း၏ အလိုသဘောမှာ တမန်တော် ထံ ထုတ်ပြန်ပို့ချသောအလင်းပြကျမ်း ကုရ် အာန်ကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းပင် ဖြစ် သည်။ ထို့သူတို့သည် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဌာ နှလုံးတွင် သီးပွင့်ဝေဆာ အောင်ကြောင်း ဖြာ လျက်ရှိကြကုန်သည်။

They support him against his oppo- nents help him in his mission and follow the light of the Qur'an which has been re- vealed to him these are the ones who will be successful and prosperous.(7:157)

ထို့ကြောင့် ကုရ်အာန် (၃၃:၅၆)၏ ဆိုလို ရင်းအနက်၊ လိုရင်းအနှစ်ချုပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းဖွင့်ဆို ရေးပြရသော်

“အမှန်တကယ်ပင် အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ် ၏ မလာအိကာဟ်များသည် တမန်တော်(ထံသို့ အလ္လာဟ်ထုတ်ပြန်ထားသော ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရေးတွင် အောင်မြင်မှုရရှိရေးအတွက် တမန်တော်အား) အားပေးကူညီယိုင်းပင်းခြင်းပြုလုပ်လျက်ရှိရာ သင် မုအိမင်များသည်လည်း တမန်တော်ကို ကူညီ ယိုင်းပင်းကြကုန်။ တမန်တော်ကို အားပေး ကူညီယိုင်းပင်းခြင်း ဆိုသည်မှာ တမန်တော် မြတ် ﷺ အားဖဝါးခြေထပ် လိုက်နာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။)

Allah and all the cosmic forces help and encourage Nabee in the fullfithment of the Divine programme and then He says “O Momineen you should also help your Nabee by follwing him and submitting be fore him.”

သို့သော် ကွာခြားချက်ကိုသိရှိရန် အချို့ဘာ သာပြန်ကျမ်းများ၏ ဘာသာပြန်ဆိုချက်မှာ-

“ကေန်အမှန်၊ အလ္လာဟ်နှင့် အလ္လာဟ်၏ မလာအိကာဟ်ကောင်းကင်တမန်များသည် နဗီ တမန်တော်မြတ်အပေါ်ဝယ် ‘ဒရူးဒ်’ ကောင်းချီး မင်္ဂလာပို့သကြသည်။ အို မုအိမင်အပေါင်းတို့ သင်တို့သည်လည်း တမန်တော်မြတ်အပေါ်ဝယ် ဒရူးဒ်ကောင်းချီးမင်္ဂလာပို့သခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လွန်စွာ ဆလမ်ပို့သခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြု ကြကုန်။

အစဉ်အလာအတိုင်း ဒရူးဒ်ရုရီးဖ်ဖတ်ပုံ၊ ပို့ ပုံမှာ **درودا براهميم** ခေါ် တမန်တော်အိဗ်ရာဟီမ် အား နမူနာထား၍ တမန်တော်မုဟမ္မဒ်အပေါ် သို့လည်းကောင်း တမန်တော်၏အိမ်သူအိမ်သား များအပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ တမန်တော်၏ ရဲ ဘော်ရဲဘက်များပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ (အချို့ ဒရူးဒ်မှာ တမန်တော်ရဲ့ ကြင်ယာတော်များ အပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ တမန်တော်၏ သားစဉ် မြေးဆက် အဆက်ဆက်ပေါ်သို့လည်းကောင်း မေတ္တာဆလဝါတ် ဆလမ်ပို့၏။ အလ္လာဟ်က တော့ (၃၃:၅၆)တွင် **صَلُّوا عَلَيَّ** တမန်တော်တစ် ဦးတည်းပေါ်သို့ဟု အတိအကျပြောထား၏။ အခြားမည်သူမျှ အလျှင်းမပါ။

درودا براهميم ဒရူးဒ်ဒေအိဗ်ရာဟီမ်မှာ
(၁) **اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرٰهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرٰهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ**
(၂) **اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرٰهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرٰهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ**

ဆွလာတ်(၂)ရကအတ်တိုင်း နေတိုင်းည တိုင်း လိုအင်ဆန္ဒအဝဝပြည့်ဝရန် ဆုတောင်း

ဒုအာပြုတိုင်း စသည်စသည် ဒရူးဒီရုရီးဖ် ဖတ်ခြင်းနည်းပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်ရှိ၏။

မုအ်မင်တို့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကုရ်အာန်တွင် လမ်းညွှန်ထားသည့်အတိုင်း တမန်တော်၏ လက်တွေ့ဘဝနမူနာကောင်းများကို မိမိတို့ကိုယ်တိုင်လည်း လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးအကောင်အထည်ဖော်ရမည့်အစား အလ္လာဟ်၏ (أمر) အမိန့်ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဖတ်ရွတ်ရုံသက်သက်၊ ပို့ရုံသက်သက်ဖြင့် ဆုကြီးလာဘ်ကြီး၊ အောင်မြင်မှုကြီးများကို မျှော်လင့်နေခြင်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ သွားရသည့် ဖြစ်စဉ်သည် အလွန်အံ့ဩဖွယ်ရာဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

Life-service is converted into lip-service
တစ်သက်တာ လုပ်စရာ၊ လုပ်ရပ်များကို နှုတ်ခမ်းများလှုပ်ရုံဖြင့်ပြီးစေခဲ့၏။ အဘယ်သို့နည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

အလားတူပင် تَلَاوَةُ الْقُرْآنِ ကုရ်အာန်တေလာဝမ်၊ ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို ပင့်ဆောင်၊ ဖတ်ရွတ်ခြင်းမင်္ဂလာစသည်ဖြင့် ဒါလဲအဖတ်သက်သက်ဖြင့်ပြီးလာခဲ့ပါသည်။

وَصَلَّى عَلَيَّ တွင်

- (၁) စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊
 - စိတ်နေစိတ်ထားမြင့်မားကျယ်ဝန်းစေခြင်း၊
 - (၂) စိတ်စေတနာထက်သန်မှုပွားများစေခြင်း၊
 - (၃) လူတစ်ဖက်သားအား၊ ကောင်းစားတိုးတက်စေလိုခြင်းစသည့် သဘောတရားများပါဝင်ကြောင်းပြောခဲ့ပါသည်။
- နောင်တရခြင်းကဏ္ဍ (၉:၉၉)တွင် ကျေးတောသားအရစ်များနှင့် ပတ်သက်၍၎င်းတို့ လှူဒါန်းထည့်ဝင်သော အရာများသည် အစွလာမ့်လူမှုဘဝ တည်ဆောက်ရေးတွင် ပါဝင်ခွင့်ရရှိခဲ့၏။ ထိုကိစ္စကို-

قُرْبَاتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَوَاتِ الرَّسُولِ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ်၏ထံတော်သို့ ချဉ်းကပ်ရန်အကြောင်းတရားများဖြစ်ခဲ့၏။ တမန်တော်၏ ဆုမွန်များရရှိရန်အကြောင်းများဖြစ်၏ဟု လမ်းညွှန်ထား၏။

What they give the cause of Allah becomes means of securing a high and dignified rank with Allah and the appreciation of Rasool.

ဤသို့ အနေအထားများ ပေါ်ပေါက်ရန် ကုရ်အာန်(၉:၁၀၃)တွင်

خُذْمِنَ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا

အို တမန်တော်၊ သင်သည် သူတို့၏ဥစ္စာပစ္စည်းများထဲမှ ပါဝင်လှူဒါန်းထည့်ဝင်လာသည့် အရာများကို လက်ခံပေးလိုက်ပါ။ (ဤသို့ဖြင့်) သင်၏လမ်းပြ၊ သင်ကြားပြသမှုတို့ကြောင့် သူတို့စိတ်နှလုံး အသိဉာဏ်များ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းလာမည်။ အရည်အသွေးများ ရှင်သန်ထက်မြက်တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမည်။

You may, therefore accept their contribution. (This would mean that they have been accepted as members of your society and system).

And in association with other members, make arrangement for their education which would purify them and nourish them. They grow in their qualities.

وَصَلِّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

ဤသို့ သင်သည် သူတို့အား ဆုမွန်တောင်းဆိုပေး၊ လက်ကမ်းကြိုဆိုရင်း စိတ်ဓာတ်မြှင့်မားစေပါသည်။ သင်၏ ဆုမွန်နှင့် စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ပေးခြင်းသည် သူတို့အဖို့ ငြိမ်းအေးသက်သာမှုနှင့် နှစ်သိမ့်ကျေနပ်မှု ဝိတိတိုးပွားစေပါ

သည်။

As they grow in qualities, you should applaud them. And your applause will certainly bring them peace of mind.

လူ့ဘဝသည် ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လှ၏။ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်မှုများ စားရေရိက္ခာ၊ ပြတ်လပ်ခေါင်းပါးမှုများ၊ ဥစ္စာပစ္စည်းနှင့် လူ့အသက်များ ဆုံးရှုံးမှုများ၊ ကောက်ပဲသီးနှံပျက်စီးမှုများ စသည့် တုန်လှုပ်ချောက်ခြားဖွယ်များကို တွေ့ကြုံတိုင်း စိတ်ဓာတ်ကြုံ့ခိုင်ပြီး အလ္လာဟ်ပြု၊ လူ့ဘဝတည်ဆောက်မှုစနစ်ကို ကျင့်သုံးသူတို့အဖို့ စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ ပန်းတိုင်အရောက်ဆက်လက်ချီတက်နေသဖြင့် အလ္လာဟ်ထံမှ မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားမှုများ၊ ဂုဏ်ပြုချီးမွမ်းခြင်းဖြစ်သည့် (صَلَوَات)ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန်ရရှိမည် အကြောင်း ကုရ်အာန် (၂:၁၅၅-၁၅၈)တွင်လည်း ညွှန်ထား၏။

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ
وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّرَاتِ

လူသက်တမ်းတွင် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်စရာများ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုများ၊ သတ်ဖြတ်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ အသက်အိုးအိမ်၊ ကောက်ပဲသီးနှံဆုံးရှုံးမှုများ သေချာပေါက်ကြုံတွေ့ရစေခြင်းဖြစ်သည်။

You may encounter wars, massacres and also be confronted with scarcity of food and loss of life and property and devastation of crops.

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ
قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

စိတ်ဓာတ် တုန်လှုပ်ချောက်ခြားဖွယ်ရာများနှင့် ကြုံတိုင်း စိတ်ဓာတ်မကျကြုံခိုင်တောင့်တင်းမြဲတောင့်တင်းစွာဖြင့် အသက်ရှင်နေထိုင်နေပြီး

အလ္လာဟ်ပြု ဘဝပန်းတိုင်သို့ အရောက်ဆက်လက်ချီတက်နေဦးမည်။

Such ordeal may take place but ultimately those who remain steadfast and do not waver in their commitment to establish Allah's system, will keep on marching towards the goal set by Allah.

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ

ယင်းသူတို့သည် သူတို့အား ပြုစုပျိုးထောင်ရှင်ထံမှ (صَلَوَات)ချီးမြှောက်အားပေးမှု တန်ဖိုးထားဂုဏ်ပြုမှုများကို စဉ်ဆက်မပြတ်ရရှိနေဦးမည်။

They are the people who are considered to be eminently deserving of blessings and laudation by their Creator and sustainer. They will certainly attain their goal.